Bundel van de Raadsvergadering van 29 november 2012

1 Opening

2 Vaststelling agenda 29 november 2012

- 01 Raadsagenda 29112012.pdf

3 Besluitenlijst van de vergadering van 29-10, 8-11 en 12-11-2012

- 01 Besluitenlijst 29 oktober 2012.pdf
- 02 Besluitenlijst 8 november 2012.pdf
- 03 Besluitenlijst 12 november 2012.pdf

4 Interpellaties

5 Inlichtingen college

6 Verlenging Gemeentelijk Rioleringsplan 2008 - 2012

- 01 Voorblad verlengen GRP.pdf
- 02 Raadsvoorstel verlengen GRP.pdf
- 03 Collegevoorstel GRP.pdf
- adviesnota GRP.pdf

7 Vaststelling bestemmingsplan Beaphar

- 00 Voorblad VGBP Beaphar.pdf
- 01 Raadsvoorstel VGBP Beaphar.pdf
- 02a Bestemmingsplan Beaphar te Raalte_ontwerp_1_Planregels.pdf
- 02b Kaart.pdf
- 03 Zienswijzennota BP Beaphar- anoniem.pdf
- 03a Gespreksverslag_Beaphar_GGD_def.pdf
- 03b Verslag_hoorzitting_Omwonenden_anoniem.pdf
- 03c Zienswijze waterschap.pdf
- 03d Zienswijze_aanvulling_Koerhuis_Beaphar.pdf
- 03e Zienswijze_Koerhuis_Beaphar.pdf
- 04 Collegevoorstel VGBP Beaphar.pdf
- 04a Toelichting bp Beaphar - deel 1.pdf
- 04b Toelichting bp Beaphar - deel 2.pdf
- 04c Toelichting bp Beaphar - deel 3.pdf
- 04d Toelichting bp Beaphar - deel 4.pdf

8 Rapport 'grondbeleid' Rekenkamercommissie Raalte

- 00 Voorblad rapport grondbeleid rekenkamercommissie.pdf
- 01 Raadsvoorstel en -besluit rapportage rekenkamercommissie grondbeleid.pdf
- 02 Aanbiedingsbrief rapport 2012 grondbeleid.pdf
- 03 Eindrapport grondbeleid.pdf
- 04 Presentatie grondbeleid 12 november 2012 v4.pdf

9 Formaliseren eigen bijdrage overige Wmo-voorzieningen

- 00 Voorblad formaliseren eigen bijdrage wmo.pdf
- 01 Raadsvoorstel en -besluit formaliseren eigen bijdrage wmo.pdf

02 Collegevoorstel formaliseren eigen bijdrage wmo voorzieningen.pdf

03 Amendement SP eigen bijdrage op 80 procent.pdf

04 Motie SP invoering eigen bijdrage op 01012013.pdf

10 Herontwikkeling de Kemphaan, locatie Zozijn, in Raalte

00 Voorblad herontwikkeling de Kemphaan.pdf

01 Raadsvoorstel en -besluit herontwikkeling de Kemphaan.pdf

02a Brief Zozijn_verzoek om medewerking_201210111503.pdf

02b Herontwikkeling De Kemphaan - Raalte.pdf

03 Overzicht groenhoofdstructuur De Kemphaan.pdf

04 Collegevoorstel herontwikkeling De Kemphaan.pdf

05 Memo nav raadpleinsessie 12 november 2012.pdf

11 Kadernotitie toeristische middelen (recreatie & toerisme)

00 Voorblad kadernotitie toeristische middelen.pdf

01 Raadsvoorstel en -besluit kadernotitie toeristische middelen.pdf

02 Kadernotitie toeristische middelen.pdf

03 Evaluatie actualisatie beleidsplan.pdf

04 Collegevoorstel kadernotitie toeristische middelen.pdf

05 Brief medewerkers VVV-ANWB Raalte en VVV Heino.pdf

06 Inspreekreactie medewerkers VVV-ANWB.pdf

12 Rondvraag voor raadsleden (amendementen en moties)

Ondertekende motie SP invoering eigen bijdrage op 1 januari 2013.pdf

13 Sluiting

Gemeente Raalte

RAADSVERGADERING (XI)	Gemeente Raalte	29 november 2012

Aan de leden van de raad,

Hierbij roep ik u op tot het bijwonen van een vergadering op donderdag 29 november 2012 om 19.30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis in Raalte.

De voorlopige agenda is door de agendacommissie opgesteld en bijgevoegd. De stukken, behorend bij deze agenda, liggen ter inzage.

Raalte, 16 november 2012

De voorzitter,
P.A. Zoon

Voorlopige agenda

1. **Opening**

2. **Vaststelling agenda**

3. **Besluitenlijsten van de vergaderingen van 29 oktober, 8 november en 12 november 2012**

4. **Interpellaties:**
   Nog geen interpellatieverzoeken ontvangen

5. **Inlichtingen college:**
   Nog geen verzoek om inlichtingen ontvangen

Besluitvormend zonder debat

6. **Verlenging Gemeentelijk Rioleringsplan 2008 – 2012**
   Op 18 september 2007 heeft de gemeenteraad het huidige gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2008 - 2012) vastgesteld. In 2012 is begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan voor onze gemeente. De raad wordt voorgesteld de geldigheidsduur van het huidige GRP te verlengen tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP.

7. **Vaststelling bestemmingsplan Beaphar**
   Het bestemmingsplan "Beaphar" heeft betrekking op het bestaande bedrijfsperceel van de firma Beaphar aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte. Het bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van de bedrijfsgebouwen op de betreffende locatie. Op het perceel zullen nieuwe productie- en op- en overslagruimten worden gerealiseerd, onder andere ter vervanging van een nevenlocatie elders in de gemeente en het land.

Besluitvormend met debat

8. **Rapport 'grondbeleid' Rekenkamercommissie Raalte**
   De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar het grondbeleid van de gemeente. Doel van het onderzoek is een oordeel te vormen over of het grondbeleid binnen de gemeente Raalte doelmatig en doeltreffend georganiseerd is en op welke wijze de besluitvorming door en het informeren van de raad over het beleid plaatsvinden.

9. **Formaliseren eigen bijdrage overige Wmo-voorzieningen**
   Het college is voornemens vanaf 1 januari 2013 de eigen bijdrage ook van toepassing te laten zijn op de overige wmo-voorzieningen. Het is de formele bevoegdheid van de gemeenteraad zich uit te spreken over de hoogte van de eigen bijdrage. De raad wordt voorgesteld aan te sluiten bij de eigen bijdrage die in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning is opgenomen.

10. **Herontwikkeling de Kemphaan, locatie Zozijn, in Raalte**
    Op de locatie De Kemphaan in Raalte-Noord vindt huisvesting en dagbesteding plaats voor mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking. Zorginstelling Zozijn wil de locatie uitbreiden en vernieuwen. Aan de noordzijde wil Zozijn een stuk grond van de gemeente kopen. Een deel van deze grond heeft de bestemming Groen en is aangewezen als groenhoofdstructuur. De raad wordt gevraagd in te stemmen met het afwijken van de begrenzing van de groenhoofdstructuur ten behoeve van de herontwikkeling.

11. **Kadernotitie toeristische middelen (recreatie & toerisme)**
    Het beleidsplan Recreatie & Toerisme is eind 2011 door het college geëvalueerd en geactualiseerd. Eén van de conclusies is dat het zwaartepunt van gemeentelijke investeringen zou moeten verschuiven naar promotie en marketing. De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de *Kadernotitie toeristische middelen, waarin een nieuwe verdeling* van de beschikbare middelen wordt voorgesteld vanaf 2014.

12. **Rondvraag voor raadsleden**

13. **Sluiting**

Gemeente Raalte

B E S L U I T E N L IJ S T

van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Raalte gehouden op 29 oktober 2012 om 19.30 uur.

Voorzitter: dhr. P.A. Zoon
Griffier: dhr. drs. J.B. Zijlstra

Aanwezig: dhr. J.A.M. Alferink (CDA), dhr. A. Bennink (GB), dhr. R. Godeschalk (CDA), dhr. B.M. Grolleman (CDA), dhr. W.P.H. de Hair (GB), dhr. R. Holtmaat (GB), mw. A.G.M. Holtmaat-Smienk (GB), dhr. M.J. Hoogeslag (GB), dhr. H.A.J.M. van Kampen (SP), dhr. A.H. Kreule (VVD), dhr. A. Misha (1 voor allen), dhr. F.A. Niens (GB), dhr. B.J.M. Nijboer (VVD), dhr. J.A. Oostewechel (Vitaal Salland), dhr. M. Perton (D66), dhr. P.J.Th. Pont (VVD), dhr. J.G. Schokker (GB), mw. E.C.P.M. van Steen (CDA), dhr. G.E.M. Temmink (CDA) en dhr. A. van der Wilt (PvdA)

Wethouders: dhr. G. Hiemstra en dhr. W.J.M. Wagenmans
Secretaris: mw. E.T. Halman

Afwezig met kennisgeving: dhr. F.M. Wichink Kruit (CDA), dhr. E. van Dompselaar (CDA), mw. F.J. Freriks-Hulsegge (CDA), dhr. E. den Daas (LA) en dhr. I.J.C. Leijten (PvdA)

---

1. OPENING

   De voorzitter opent de vergadering, heet een ieder van harte welkom en vraagt een moment stilte voor ieders persoonlijke overweging.

2. VASTSTELLING AGENDA

   De agenda wordt conform vastgesteld.

3. INITIATIEFVOORSTEL CDA MET BETREKKING TOT ONTSLAG EN BENOEMING WETHOUDER.

   De voorzitter stelt de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven in, bestaande uit de leden Van der Wilt, Bennink en Pont en schorst de vergadering.
   Na heropening geeft de voorzitter het woord aan de voorzitter van de onderzoekscommissie, de heer Leijten.
   Uit de stemming blijkt dat er 20 stemmen zijn uitgebracht, waarvan 2 blanco stemmen en 18 stemmen op de voorgestelde, waarmee de heer Van Loevezijn tot wethouder is benoemd.

   Vervolgens legt de heer Van Loevezijn de eed af.

   De voorzitter feliciteert de heer Van Loevezijn met zijn benoeming.

De raad besluit de heer J.G.S.J. van Loevezijn te Heeten met ingang van 1 november 2012 te benoemen tot wethouder (1 fte).

4. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering om 19.55 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad gehouden op 29 november 2012.

de griffier,	de voorzitter,
drs. J.B. Zijlstra	P.A. Zoon

B E S L U I T E N L IJ S T

van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Raalte gehouden op 8 november 2012 om 14.00 uur

Voorzitter: dhr. P.A. Zoon
Griffier: dhr. drs. J.B. Zijlstra

Aanwezig: dhr. J.A.M. Alferink (CDA), dhr. A. Bennink (GB), dhr. E. den Daas (LA), dhr. E. van Dompselaar (CDA), mw. F.J. Freriks-Hulsegge (CDA) (tot 17.10 uur), dhr. R. Godeschalk (CDA), dhr. B.M. Grolleman (CDA), dhr. W.P.H. de Hair (GB), dhr. R. Holtmaat (GB), mw. A.G.M. Holtmaat-Smienk (GB), dhr. M.J. Hoogeslag (GB), dhr. H.A.J.M. van Kampen (SP), dhr. A.H. Kreule (VVD), dhr. I.J.C. Leijten (PvdA), dhr. A. Misha (1 voor allen), dhr. F.A. Niens (GB), dhr. B.J.M. Nijboer (VVD), dhr. J.A. Oostewechel (Vitaal Salland), dhr. M. Perton (D66), dhr. P.J.Th. Pont (VVD), dhr. J.G. Schokker (GB), mw. E.C.P.M. van Steen (CDA), dhr. G.E.M. Temmink (CDA), dhr. F.M. Wichink Kruit (CDA) en dhr. A. van der Wilt (PvdA)

Wethouders: dhr. G. Hiemstra, dhr. J.G.S.J. van Loevezijn en dhr. W.J.M. Wagenmans
Secretaris: mw. E.T. Halman

Afwezig met kennisgeving: -

---

1. OPENING

   De voorzitter opent de vergadering, heet een ieder van harte welkom en vraagt een moment stilte voor ieders persoonlijke overweging.

2. VASTSTELLING AGENDA

   De agenda wordt conform vastgesteld.

3. BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN 18 OKTOBER 2012

   De besluitenlijst wordt conform vastgesteld.

4. BEGROTING 2013:

4A. PROGRAMMABEGROTING 2013 EN MEERJARENBELEIDSPLAN 2014-2016

   De voorzitter schorst en heropent de vergadering.

   De voorzitter schorst en heropent de vergadering.

De fractie van de SP dient het volgende amendement in:

Amendement
Raadsvergadering d.d. 8 november 2012 **Voorstel nr 4,** Programmabegroting 2013 en meerjarenbeleidsplan 2014-2016
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: het ontwerpbesluit wordt als volgt gewijzigd: In het meerjarenbeleidsplan 2014-2016 wordt in deelprogramma 5.2 (welzijn) jaarlijks € 30.000 opgenomen voor uitvoering van kunstprojecten
Toelichting: Door het college wordt aangegeven dat voor de begroting van 2014 nieuw beleid wordt gevormd met betrekking tot de functie en positie van de commissie Beeldende Kunst en het initiëren van kunstwerken in de openbare ruimte. Wij willen hiervoor in het meerjarenbeleidsplan 2014-2016 jaarlijks € 30.000 reserveren zodat er ook geld beschikbaar is om het beleid te kunnen uitvoeren. Dekking kan worden gevonden in het verlagen van de post 210 "Wegen, straten en pleinen" van het programma 3.1. met genoemd bedrag.
Fractie SP Harry van Kampen

De heer Oostewechel legt een stemverklaring af inhoudende dat Vitaal Salland erg voor kunst in openbare ruimtes is, maar zoals het college aangeeft, als er individuele gevallen zijn waar kunst gevraagd wordt, het college daar heel constructief naar zal kijken en daar ruimte voor kan bieden, dus ik zie niet echt het nut van het amendement in.

Het amendement wordt verworpen met de aantekening dat de fractie van SP geacht wil worden voor het amendement gestemd te hebben.

De fracties van GB en CDA dienen het volgende amendement in:

gemeentebelangen
democratisch - onafhankelijk

CDA
Raalte

Amendement

Raadsvergadering d.d. 8 november 2012

Voorstel nr. 4

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

het ontwerpbesluit wordt als volgt aangevuld:

Ten laste van de reserve betaald parkeren wordt voor een periode van 4 jaar jaarlijks € 6.500 beschikbaar te stelen voor handhavingsbeleid m.b.t. weesfietsen op de Stations in Raalte en Heino.

Toelichting:

Bij de NS-stations in Raalte en Heino worden, ondanks de vergrote fietsenstallingen, nog regelmatig fietsen door de eigenaren achtergelaten, de zogenaamde weesfietsen.

In zowel 2010 als in 2011 zijn handhavingacties uitgevoerd om deze weesfietsen te verwijderen.

Geconstateerd moet worden dat deze acties niet het gewenste effect hebben gehad omdat er nog steeds sprake is van grote aantallen weesfietsen

Voor zowel bezoekers als inwoners van onze gemeente geeft dit een onverzorgende indruk

Van zowel van Pro Rail als inwoners van Raalte (treinreizigers) zijn meerdere signalen ontvangen dat in de loop van afgelopen maanden wederom een chaotische parkeersituatie is ontstaan.

Het is daarom noodzakelijk om het verwijderen van weesfietsen in het reguliere handhavingprogramma op te nemen waarbij gedacht kan worden aan twee handhavingacties per jaar per station

Dat er voor de jaren 2010 en 2011 budget beschikbaar was om de handhavingacties te houden. Met dit voorstel willen we middelen voor handhavingacties voor de komende 4 jaar veilig stellen. Afhankelijk van de resultaten van de handhaving kan daarna een besluit worden genomen over voortzetting van de handhavingacties.

Fractie gemeentebelangen	Fractie CDA
Wim de Hair	Elly van Steen

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat onlangs bij de prioriteitstelling over handhaving het onderdeel weesfietsen is geschrapt, het zit niet meer in het takenpakket van de Boa's en wij vinden het vreemd dat het dan nu op deze manier terugkomt. Wat wij nog belangrijker vinden is dat de reserve betaald parkeren wel heel erg ver staat van waar we het hier over hebben, sterker nog, eigenlijk niets te maken heeft met waar we het hier over hebben en dan kun je net zo goed zeggen, haal het uit de algemene middelen, maar dat willen we nooit, dus wij zullen tegen dit amendement stemmen.

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat hij wil opmerken dat uit de begroting dat het beter is dat we er eigenlijk wel voorstander zijn de fietsen op een fatsoenlijke manier te hanteren daar bij het station en dat het nu niet lukt, maar dat het beter zou zijn om het

uit de begroting te doen. Ik weet niet of het VVD-voorstel nog aangepast kan worden zodat ook Heino erbij betrokken wordt, dan kunnen we dat steunen.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat ik het plan op zich sympathiek vindt, maar dat ik de dekking niet verstandig vindt, vandaar dat ik het niet zal steunen.

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat er een probleem is, ja, er moet gehandhaafd worden. De dekking uit reserves betaald parkeren zie ik niet zitten, die zie ik zeker niet zitten. Handhaving heeft niets te maken met de reserves betaald parkeren. Wij zullen dit dus ook niet steunen.

De heer Nijboer legt een stemverklaring af inhoudende dat de VVD het voorstel niet steunt om twee redenen. Het is niet juist om structurele kosten te dekken uit eenmalige reserves en bovendien is deze reserve hier niet voor bedoeld.

Het amendement wordt aangenomen met de aantekening dat de fracties van de PvdA, LA, SP, 1 voor Allen, D66, Vitaal Salland en VVD geacht willen worden tegen het amendement gestemd te hebben.

De fractie van de SP dient het volgende amendement in:

Amendement
Raadsvergadering d.d. 8 november 2012 Voorstel nr. 4, Programmabegroting 2013 en meerjarenbeleidsplan 2014-2016
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: het ontwerpbesluit wordt als volgt gewijzigd: De investering 5.1 "Aanleg kunstgrasveld Nieuw Heeten" van € 400.000,- vervalt en deze vrijgekomen middelen in te zetten voor een reserve WMO van € 400.000,-
Toelichting: Door het college wordt aangegeven dat voor de begroting van 2014 € 400.000,- wordt uitgetrokken voor de aanleg van een kunstgrasveld in Nieuw Heeten. De SP is niet tegen kunstgras, maar soms moet je keuzes maken en dan kunnen partijen het ware sociale gezicht tonen. Nu is zo een moment, wij kiezen er voor een reserve WMO in te stellen. Deze reserve is bedoeld om onverwachte pieken in de uitgaven op te kunnen vangen. Wij willen hiervoor in het meerjarenbeleidsplan 2014-2016 eenmalig € 400.000,- reserveren en de dekking kan worden gevonden in het verlagen van de programma 5.1 "Aanleg kunstgrasveld Nieuw Heeten" van het programma 5.1 met genoemd bedrag.
Fractie SP Harry van Kampen

Het amendement wordt verworpen met de aantekening dat de fractie van SP geacht wil worden voor het amendement gestemd te hebben.

De fracties van GB en D66 dienen het volgende amendement in:

GB gemeentebelangen
democratisch - onafhankelijk

Amendement

Raadsvergadering d.d. 8 november 2012

Voorstel nr. 4, Programmabegroting 2013 en meerjarenbeleidsplan 2014-2016

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

het ontwerpbesluit wordt als volgt gewijzigd:
Ten laste van de reserve klimaatbeleid (707) wordt eenmalig een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld voor het realiseren van een klimaatneutraal compensatiebos in Heeten (Heetense Broek)

Toelichting:

1. Er is een landinrichtingsprogramma (Olst Wesepe) in uitvoering waar de gemeente Raalte zitting in heeft en in kan participeren
2. Zowel de gemeenteraad als het college staan positieve impulsen voor, voor een leefbaar en economische vitaal platteland op basis van gewenste ontwikkelingen in relatie met duurzaamheid, LOPvisie, recreatienota en structuurvisie Raalte in dit gebied
3. De benodigde gronden zijn overwegend lage gronden en daardoor minder geschikt voor landbouw geschikt
4. De gemeente Raalte kan op deze wijze duurzaam de herplant van gekapte bomen compenseren in het compensatiebos en daarmee recht doen aan de gewenste CO2 reductie
5. Er liggen momenteel geen plannen in relatie met klimaatneutraliteit, ondanks herhaaldelijk aandringen van de raad. Dit voorstel voorziet in een concreet plan.
6. De dekking van de kosten is mogelijk uit de reserve klimaatbeleid die daarvoor voldoende groot is, op dit moment is er ruim € 221.000 beschikbaar.

Fractie Gemeentebelangen D66

Jan Schokker

Mw. Van Steen legt een stemverklaring af inhoudende dat de fractie van het CDA tegen dit amendement is. Enerzijds omdat het een langlopend dossier is waar ad hoc een beslissing over genomen moet worden volgens de indieners. Het andere motief is dat de reserves, die ervoor beschikbaar zijn, al geoormerkt zijn en een bestemming hebben en ook het klimaat dienen.

De heer Nijboer legt een stemverklaring af inhoudende dat wij dit voorstel zullen steunen, omdat we eigenlijk alleen maar besluiten over die € 75.000, de intentie om hiertoe over te gaan, en we gaan ervan uit dat het in een verder traject tot een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen komt.

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat wij het amendement zullen steunen, meer omdat de intentie goed is en we verwachten ook van de wethouder een verdere uitwerking hoe, wat en wanneer en dat dit besluit uiteindelijk ook weer terugkomt bij de gemeenteraad om daadwerkelijk over te gaan tot de uitvoering daarvan.

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat we in principe voorstander zijn van een dorpsbos, maar voor deze prijs is de onderbouwing niet helder genoeg geweest om hem te accepteren. Dus misschien het huiswerk opnieuw en dan te zijner tijd wel voor.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat het een sympathiek plan is, maar ik zou toch wat meer onderbouwing willen zien, vandaar dat ik op dit moment tegen ben.

De heer Leijten legt een stemverklaring af inhoudende dat de fractie van de PvdA voor groen maar tegen dit slecht onderbouwde voorstel is. Het is een inefficiënte manier om de doelstellingen te halen en we zijn bang dat het bos de komende tien jaar als excuus wordt gebruikt voor het verwijderen van groen in de bebouwing en te zeggen dat het heel ruim is gecompenseerd in een veldje achteraf. Daarom stemmen wij tegen.

Aangetekend wordt dat de heren Oostewechel en Hoogeslag niet aan de stemming deelnemen. Uit de stemming blijkt dat de stemmen staken met de verhouding 11-11, wat betekent dat er geen besluitvorming plaatsvindt.

De fractie van de VVD dient het volgende amendement in:

Amendement
Raadsvergadering d.d. 8 november 2012 **Onderwerp: Kunstgrasvelden**
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: In de begroting een bedrag a 700.000 euro op te nemen ten behoeve van de kunstgrasvelden in Mariënheem en Heeten en toe te voegen aan de reserve kunstgrasvelden.
Toelichting: • In 2005 is in de raad een traject gestart gericht op realisatie van kunstgrasvelden voor alle voetbalclubs binnen de gemeente Raalte. Belangrijk argument was de te realiseren besparingen op de exploitatie van de huidige velden. • Op verschillende momenten is sindsdien die lijn bekrachtigd, hetgeen geleid heeft tot de aanleg van alle beoogde kunstgrasvelden, met uitzondering van NieuwHeeten, Heeten en Mariënheem. In de huidige begroting wordt wel geld gereserveerd voor NieuwHeeten. • Sportclubs hebben in goed overleg en in afstemming met de bestuurders een volgorde afgesproken, welke tussentijd is bijgesteld. • Het zou van onbehoorlijk bestuur getuigen als de voetbalverenigingen van Heeten en Mariënheem nu niet een concreet perspectief geboden krijgen. • Door te stellen dat deze clubs ná 2016 aan de beurt zijn wordt het probleem vooruitgeschoven, zonder enige vorm van zekerheid.
Fractie VVD Ben Nijboer

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat wij voor zekerheid zijn, maar ik vind het nu vastleggen van een bedrag van € 700.000 een substantieel bedrag, waarbij ik bang ben dat het aanbestedingsvoordeel wat er mogelijk uit te halen zou zijn geheel vervliegt en er € 700.000 opgemaakt gaat worden, terwijl het mogelijk goedkoper kan, dus ik vraag de wethouder om terug te komen met een voorstel met een reële prijsopgave wat het zou kosten voor het aanleggen van een kunstgrasveld.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat ik er, gelet op de antwoorden van de wethouder en de acties in het korte verleden, weinig vertrouwen in heb dat dit zal leiden tot een acceptabele oplossing dus ik kies voor zekerheid en dat is dit amendement te steunen.

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat de PvdA zich er prima in kan vinden als de wethouder gaat praten met de sportverenigingen, alleen wij vinden dat hij dat niet moet doen met de handen gebonden dus wij vinden dat hij er geld voor moet hebben en wij zullen voor dit voorstel stemmen, omdat hij dan op een betere basis de onderhandelingen in kan gaan.

Het amendement wordt verworpen met de aantekening dat de fracties van PvdA, LA, 1 voor Allen, Vitaal Salland en VVD geacht willen worden voor het amendement gestemd te hebben.

De fractie van de VVD dient het volgende amendement in:

Amendement
Raadsvergadering d.d. 8 november 2012 **Onderwerp:** tarieven afvalstoffenheffing
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: • Het basistarief voor de afvalstoffenheffing voor 2013 wordt vastgesteld op 50 euro.
Toelichting: • De verhoging van het tarief van 50 naar 60 euro is niet nodig door de extra opbrengsten van het plastic. • Zonder tariefsverhoging blijft er nog € 298.865 in de reserve afvalstoffenheffing. • Dat impliceert dat zelfs áls er tegenvallers zijn, deze afdoende opgevangen kunnen worden door daarvoor juist bestemde reserve. Dat maakt de stijging van het basistarief overbodig.
Fractie VVD Alexander Kreule

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat wij al eerder hebben gepleit om het tarief lager vast te stellen, weliswaar op een deelfacet, maar dit is in ieder geval een wending de goede kant uit en we gaan het steunen.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat ik aanvankelijk van plan was het voorstel te steunen, maar door het verhaal van de wethouder ben ik van gedachten veranderd. Het zou immers uitstel van executie zijn en vandaar dat ik het niet steun.

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat we vooralsnog dit amendement niet zullen steunen. We gaan ervan uit, mocht de reserve toch stijgen, dat we dan over een paar jaar weer een grotere korting zullen verstrekken in de lijn van het voorstel van de heer Wim Arends een jaar of zes geleden en het beleid dat we tot nu toe hebben.

Het amendement wordt aangenomen met de aantekening dat de fracties van CDA, LA, 1 voor Allen en PvdA geacht willen worden tegen het amendement gestemd te hebben.

De fracties van GB, CDA en VS dienen het volgende amendement in:

GB gemeentebelangen democratisch - onafhankelijk

CDA Raalte

Vitaal Salland

Amendement

Raadsvergadering: d.d. 8 november 2012

Onderwerp: feestverlichting Luttenberg

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor op de begroting 2013

éénmalig € 5.000,00 (ten laste van het fonds duurzaamheid) ter beschikking te stellen aan de ondernemersvereniging van Luttenberg voor het realiseren van feestverlichting.

Toelichting;

- De kern van Luttenberg verdient tijdens de winterperiode en hun feestdagen een impuls om gezelligheid uit te stralen en zo de lokale economie te stimuleren.
- Door de ondernemersvereniging wordt een behoorlijke eigen bijdrage betaald van ruim € 15.000,00 . Zij kiezen voor een duurzame oplossing voor deze verlichting die ook tijdens andere evenementen kan worden gebruikt.
- Juist het kiezen van een duurzame oplossing dient ondersteund te worden, zoals dat ook voor Raalte Dorp is gebeurd.
- De kosten kunnen ten laste van het fonds duurzaamheid worden gebracht.

Fractie Gemeentebelangen	Fractie CDA	Fractie Vitaal Salland
André Bennink	Elly van Steen	Jan Oostewechel

Het CDA heeft steun aan dit amendement ingetrokken.

Het amendement wordt niet in stemming gebracht.

De fractie van de VVD dient het volgende amendement in:

Amendement
Raadsvergadering d.d. 8 november 2012 **Onderwerp:** vervangingsreserve automatisering
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: • Op pagina 118 de begrote bedragen voor vervangingsinvesteringen automatisering met 15% te verlagen en de gevolgen daarvan te verwerken in de bijbehorende stelpost • De tarieven voor de OZB hierdoor met ingang van 2013 vast te stellen als volgt: Gebruikersbelasting Niet woningen 0,1311 Eigenarenbelasting Niet woningen 0,1636 Woningen 0,1057
Toelichting: • De genoemde bedragen voor vervangingsinvesteringen voor automatisering zijn al enkele jaren stabiel • De prijzen voor investeringen in automatisering (zowel hardware als programmatuur) zijn de afgelopen jaren substantieel gedaald. • De gemeente Raalte werkt rondom Inkoop en ICT samen met de gemeenten Olst-Wijhe en Deventer met als belangrijk argument dat inkoopvoordeel te behalen is. • Door de genoemde bezuiniging kan het tarief van de OZB 0,5% lager worden vastgesteld dan het voorstel van het college. Dat leidt tot de aangegeven tarieven.
Fractie VVD Ben Nijboer

De heer Niens legt een stemverklaring af inhoudende dat we van mening zijn dat nu niet ad hoc één reserve eruit gelicht wordt waarbij niet duidelijk is of dit überhaupt kan. Wij vinden dat dit eigenlijk in een algehele afweging zou moeten of bepaalde reserves wellicht te veel of te weinig zijn en daarom zullen we hier niet mee instemmen.

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat op basis van de budget-voorschriften waar volgens mij de VVD en wij hetzelfde over denken, is het zo dat als er meevallers zijn, deze ten gunste komen van de algemene dienst en niet ten gunste van een verlaging van de OZB. Bovendien vinden wij het niet zo zinvol om de OZB van 10 naar 9,5% te brengen, dus we zullen tegen dit voorstel stemmen.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat wat ons betreft ict geen heilige koe is en er moet kritisch naar gekeken worden en als daarop bezuinigd kan worden, prima.

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat ik me meen te herinneren dat met veel bravoure verkocht is dat ict goedkoper werd als we het samen gingen doen. En als we dat voordeel dan behalen en het klopt dan zou het prima terug kunnen. En dan mag het wat ons betreft ook naar de OZB.

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat wij het amendement zullen steunen. Er is de afgelopen jaren een steeds drukkende functie op aankoop van ict middelen. Het wordt steeds goedkoper, je kan er steeds meer voor. Je kan ervoor kiezen hetzelfde budget in te zetten voor meer middelen, alleen de middelen zijn niet altijd de oplossing, dus ik denk zeker dat er nu gekeken moet worden, hoe kunnen we deze kosten drukken en ik denk dat dit een goed initiatief is om de kosten in ieder geval iets te drukken hierbij.

Het amendement wordt verworpen met de aantekening dat de fracties van Vitaal Salland, VVD, SP, D66 en LA geacht willen worden voor het amendement gestemd te hebben.

De fractie van de VVD dient het volgende amendement in:

Amendement

Raadsvergadering d.d. 8 november 2012

Onderwerp: verlaging budget voor bijzondere bijstand

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

- Het budget voor bijzondere bijstand met 50 duizend euro structureel te verlagen.
- De tarieven voor de OZB hierdoor met ingang van 2013 vast te stellen als volgt:

Gebruikersbelasting	
Niet woningen	0,1305
Eigenarenbelasting	
Niet woningen	0,1629
Woningen	0,1052

Toelichting:

- Per 1 januari 2012 is bij wet bepaald dat gemeenten geen bijzondere bijstand mogen toekennen aan inwoners met een inkomen hoger dan 110% van het minimum.
- Raalte hanteerde tót 2012 een inkomensgrens van 115%. Het begrote bedrag was over 2012 niet aangepast. Ook de begroting 2013 blijkt nog gebaseerd op deze 115%-grens en is zelfs geïndexeerd.
- Door de genoemde bezuiniging kan het tarief van de OZB 1% lager worden vastgesteld dan het voorstel van het college. Dat leidt tot de aangegeven tarieven.

Fractie VVD

Ben Nijboer

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat door liberaal beleid er steeds meer alleenstaanden in de bijstand komen en ik snap wel waarom, maar u hebt het schijnbaar nog niet helemaal door.

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat wij eraan hechten dat voordelen, als die er al zijn bij bijzondere bijstand, zeker in dezelfde pot blijven zitten zodat ze ten goede komen van de groep die het nodig heeft.

Het amendement wordt verworpen met de aantekening dat de fractie van VVD geacht wil worden voor het amendement gestemd te hebben.

Als gevolg van het staken van de stemmen op een amendement sluit de voorzitter de vergadering met de mededeling dat op een ander moment vóór 15 november 2012 de besluitvorming over het amendement 'Heetense Broek', de ingediende moties en de begroting 2013 moet plaatsvinden.

5. RONDVRAAG VOOR RAADSLEDEN

De mondelinge vraag van de heer Oostewechel in hoeverre het tekort bij de politie IJsselland consequenties heeft voor de gemeente Raalte, worden door het college beantwoord.

6. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering om 19.50 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad gehouden op 29 november 2012.
de griffier, de voorzitter,

drs. J.B. Zijlstra P.A. Zoon

BEANTWOORDING VRAGEN GESTELD TIJDENS DE RONDVRAAG OP 27 SEPTEMBER 2012

Gemeente Raalte

Aan de fractie van de SP
t.a.v. de heer H.A.J.M. van Kampen
Stoevenweg 26
8141 MP HEINO

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Zaaknummer:	Documentnr.:	Datum:
		896		VERZONDEN D.D.
Onderwerp:	**Bijlagen:**	**Voor informatie:**		- 8 NOV. 2012
Commerciële reclame evenementenbord Heino	0	Lantink, Tel.: (0572) 347 799		

Geachte dames en heren,

In de vergadering van de raad op 27 september 2012 is door uw fractie van de SP gevraagd of er iets gedaan kan worden aan het feit dat er commerciële reclame wordt gemaakt op het evenementenbord in Heino. In deze brief informeren wij u over de ondernomen actie.

Er is contact opgenomen met de firma die deze commerciële reclame heeft aangebracht. Deze firma heeft daarna op ons verzoek de reclame verwijderd.

In deze brief hebben wij u geïnformeerd over de actie die wij hebben ondernomen naar aanleiding van uw vraag in de raad van 27 september 2012. Wij nemen aan dat wij hiermee uw vraag voldoende hebben beantwoord.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

Bezoekadres: Zwolsestraat 16, 8101 AC Raalte
Postadres: Postbus 140, 8100 AC Raalte
Bankrek.: BNG 26.50.02.677 t.n.v. Gemeentebestuur Raalte

B E S L U I T E N L IJ S T

van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Raalte gehouden op 12 november 2012 om 19.00 uur.

Voorzitter: dhr. P.A. Zoon
Griffier: dhr. drs. J.B. Zijlstra

Aanwezig: dhr. J.A.M. Alferink (CDA), dhr. A. Bennink (GB), dhr. E. den Daas (LA), dhr. E. van Dompselaar (CDA), mw. F.J. Freriks-Hulsegge (CDA), dhr. R. Godeschalk (CDA) (tot 19.25 uur), dhr. B.M. Grolleman (CDA), dhr. W.P.H. de Hair (GB), dhr. R. Holtmaat (GB), mw. A.G.M. Holtmaat-Smienk (GB), dhr. M.J. Hoogeslag (GB), dhr. H.A.J.M. van Kampen (SP), dhr. A.H. Kreule (VVD), dhr. I.J.C. Leijten (PvdA), dhr. A. Misha (1 voor allen), dhr. F.A. Niens (GB), dhr. B.J.M. Nijboer (VVD), dhr. J.A. Oostewechel (Vitaal Salland), dhr. M. Perton (D66), dhr. P.J.Th. Pont (VVD), dhr. J.G. Schokker (GB), mw. E.C.P.M. van Steen (CDA), dhr. G.E.M. Temmink (CDA), dhr. F.M. Wichink Kruit (CDA) en dhr. A. van der Wilt (PvdA)

Wethouders: dhr. G. Hiemstra, dhr. J.G.S.J. van Loevezijn en dhr. W.J.M. Wagenmans
Secretaris: mw. E.T. Halman

Afwezig met kennisgeving: -

---

1. OPENING

De voorzitter opent de vergadering, heet een ieder van harte welkom en vraagt een moment stilte voor ieders persoonlijke overweging.

2. VASTSTELLING AGENDA

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. BEGROTING 2013:

3A STEMMING OVER AMENDEMENT HEETENSE BROEK

De voorzitter schorst en heropent de vergadering.

Na heropening deelt de fractievoorzitter van Gemeentebelangen mee dat het amendement wordt ingetrokken.

3B PROGRAMMABEGROTING 2013 EN MEERJARENRAMING 2014-2016

De heer De Hair legt een stemverklaring af inhoudende dat u aan ons vraagt in te stemmen met de begroting 2013. Ik wil u erop wijzen dat in die begroting subsidieplafonds een subsidie stichting bureau voor toerisme staat voor € 43.696. Door omstandigheden is de raadsvergadering om hier

dus een besluit over te nemen (recreatie en toerisme) uitgesteld, is verzet naar de volgende vergadering, dus ik vraag eigenlijk: “Kunnen wij nu met uitzondering van dit bedrag de begroting vaststellen?”, want het raadsvoorstel wordt nog behandeld. Ik wil opmerken dat wij een besluit nemen hierover nadat wij de raadsvergadering eind van deze maand gehouden hebben. We wilden dit even dus parkeren.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat de fractie van Lokaal Alternatief tegen deze begroting zal stemmen. Er zitten met name twee pijnpunten in en dat zijn de ozb-verhoging en het in hoog tempo potverteren, het in hoog tempo opmaken van de reserves. We zijn dus tegen omdat burgers met een lastenverzwaring worden opgezadeld door de forse ozb-stijging. De burgers krijgen de rekening gepresenteerd van het slechte financieringsbeleid van de afgelopen jaren. Door het snelle opmaken van de reserves hoeft je geen profeet te zijn om te kunnen voorspellen dat na 2016 de lasten nog veel meer zullen stijgen.

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat de SP-fractie de programmabegroting 2013 en de meerjarenraming 2014-2016 ook niet steunen. Wij zijn niet content over de wmo-mogelijkheden die er de komende jaren geboden worden. En we zijn ook niet content met De Zegge VII-component en met de component Franciscushof, alhoewel die nog niet helemaal in is gevuld, zoals het straks wel gaat worden, maar dat kunnen we op de klompen aanvoelen dat gaat daar ook niet goed, dus de financiële nadelen zijn te fors naar ons idee en die worden allemaal niet terugbegroot op de plek waar de schade aangericht wordt.

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat wij zullen tegen stemmen en voornamelijk om twee redenen. Ten eerste hangen er nog grotere bezuinigingen boven ons hoofd de komende jaren en naar de andere kant zijn wij de reserves aan het opmaken en voeren wij aan de andere kant een lastenverzwaring voor ons inwoners door. Ik vrees dat wij in 2016 niet komen op 2,3 miljoen maar een negatief resultaat en dat vind ik met deze begroting en meerjarenprogramma niet verantwoord.

De heer Nijboer legt een stemverklaring af inhoudende dat deze begroting sluitend is gemaakt door een grote greep in de reserves. We hebben veel structurele lasten voor ons uitgeschoven. Er worden kosten die structureel zijn op eenmalige voorzieningen afgeboekt. Afspraken worden niet nagekomen. We zien een dramatische verslechtering van de financiële positie en we zien deze begroting als een voorbode van nog meer lastenstijging en zullen daarom tegen stemmen.

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat deze begroting een vertaling is van de afspraken die zijn gemaakt bij de Perspectiefnota. Wij waren niet blij met die Perspectiefnota, we hebben een aantal moties en amendementen ingediend, die hebben het niet gehaald, dus hebben we ook tegen de Perspectiefnota gestemd alleen die is door de raad aangenomen en voor ons is dat op dat moment wel de werkelijkheid vanuit waar wij verder redeneren. De vertaling van de Perspectiefnota naar de begroting is volgens ons goed. Er zitten best een paar punten in de begroting waar we niet blij mee zijn, we hebben het al eens gehad over uitzetting van het budget voor groenonderhoud, subsidies voor kunst in relatie tot de Laarman, maar dat zijn geen punten waarvoor je de begroting niet goedkeurt, dus wij zullen voor deze begroting stemmen.

De heer Schokker legt een stemverklaring af inhoudende dat wij voor deze begroting zullen stemmen, omdat wij vinden dat in deze tijden voor alle bedragen die hier opgevoerd zijn dat dat waardevolle investeringen zijn. Als wij zien wat er op het gebied van infrastructuur is gebeurd, als wij zien wat er op het gebied van onderwijs gebeurt, als wij zien wat er op het gebied van infrastructuur wat broodnodig is om Raalte op de kaart te houden is gebeurd, dan vinden wij het allemaal waardevolle investeringen die in de toekomst zeker hun rendement zullen opbrengen voor Raalte en ook voor de buurtdorpen. Er gebeuren hele waardevolle dingen en wij vinden alle investeringen die nog gedaan worden verantwoord en ten aanzien van de reserves vinden wij het

een hele prestatie dat dit college erin slaagt om in deze moeilijke tijden binnen de begroting alles rond te krijgen.

Met inbegrip van de aangenomen amendementen besluit de raad de programmabegroting 2013 en de meerjarenraming 2014-2016 vast te stellen, met de aantekening dat de fracties van LA, SP, D66, Vitaal Salland en VVD geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

3C STEMMING OVER MOTIES BEGROTING 2013

De fractie van VVD dient de volgende motie in:

MOTIE

Onderwerp: Budgetdiscipline

De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 8 november 2012

Overwegende dat:

- Zowel de begroting als de reservepositie van de gemeente Raalte onder druk staan.
- De uitputting van reserves tot stilstand gebracht moet worden.
- De gemeente het zich niet meer kan permitteren om tussentijdse tegenvallers op te vangen door te putten uit de algemene reserves.
- Incidentele meevallers deel uit dienen te maken van de integrale afweging te maken door de raad.

Geeft het college opdracht :

- Met ingang van heden overschrijdingen van de begrote bedragen op te vangen binnen de eigen programmabegroting.
- Indien dit niet mogelijk is dient dekking gevonden te worden binnen één der andere programmabegrotingen, of –in het uiterste geval- door de reserve 'revolving fund' aan te wenden.
- Meevallers op rentegebied en eenmalige (dividend-)uitkeringen niet meer aan te wenden voor het afdekken van budgetoverschrijdingen binnen de programma's..

VVD

Ben Nijboer

De heer Oostewechel legt een stemverklaring af inhoudende dat Vitaal Salland vindt dat het een sympathieke motie lijkt, maar Vitaal Salland zal deze motie niet steunen. Hierbij ben ik van mening dat juist heel scherp begroot moet worden en dat van de tien keer een begroting dat het ook wel eens een keer voor kan komen dat er extra geld nodig is, maar zoals het de laatste jaren in gemeenteland is opgevallen dat het heel ruim begroot en altijd dik geld overblijft en Vitaal Salland vindt wat dat betreft dat het geld ook anders gebruikt kan worden en daarom deze motie niet zal steunen.

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat volgens ons zijn de budgetregels zoals die worden aangegeven gewoon de normale manier van werken, dus voor ons hoeft daar geen motie voor te worden aangenomen. Bovendien verhoudt zich dit wat vreemd tot twee amendementen die de VVD vorige week heeft ingediend waarbij meevallers juist direct werden toegekend aan één post die op dat moment goed uitkwam. Volgens ons horen de meevallers standaard terug te gaan naar de algemene dienst dus deze motie is wat ons betreft overbodig.

De motie wordt verworpen met de aantekening dat de fracties van VVD, D66 en LA geacht willen worden voor de motie gestemd te hebben.

De fractie van VVD dient de volgende motie in:

MOTIE

Onderwerp: Handhaving

De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 8 november 2012

Overwegende dat:

- Sinds 2012 kennelijk niet meer wordt toegezien op en handhavend wordt opgetreden tegen het verkeerd stallen van fietsen nabij onder meer het stationsplein in Raalte.
- Er sprake is van verrommeling van het plein, terwijl ruim voldoende stallingplaatsen voorhanden zijn.

Geeft het college opdracht :

- Met ingang van heden de periodieke controle en handhaving ten aanzien foutief gestalde fietsen weer ter hand te nemen;
- De dekking hiervoor te vinden binnen de betreffende programmabegroting

VVD

Piet Pont

De motie wordt door de fractie van VVD ingetrokken.

De fractie van VVD dient de volgende motie in:

MOTIE

Onderwerp: Horizonprincipe

De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 8 november 2012

Overwegende dat:

- De afspraak binnen de gemeente is om het 'horizonprincipe' te hanteren bij het toekennen van meerjarige subsidies.
- Het toepassen van het horizonprincipe ruimte creëert om nieuwe initiatieven op het gebied van sport en cultuur te kunnen stimuleren en waarderen.

Geeft het college opdracht :

- Uiterlijk in maart 2013 een overzicht aan te leveren van lopende subsidieregelingen waar dit principe nog niet in toegepast, voorzien van een voorstel om tot integrale toepassing over te gaan.

VVD

Ben Nijboer

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat de PvdA het een goed idee vindt om met regelmaat te kijken wat de effecten zijn van subsidies die je als gemeente verstrekt. Alleen wat ons betreft is het veel te kort door de bocht om alles over één kam te scheren en er vanuit te gaan dat elke subsidie om een aantal jaren wel kan worden beëindigd, dus we zullen tegen deze motie stemmen.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat de fractie van Lokaal Alternatief ook tegen deze motie is, omdat hij te beperkend zou kunnen zijn op termijn.

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat wij deze motie wel zullen steunen. Wij willen graag een actieve in plaats van een passieve reactie richting subsidies die uitgegeven worden. Dat betekent ook dat er gevallen kunnen voorkomen dat een subsidie zo'n doorslaand succes is dat er zelfs een subsidieverhoging zal plaatsvinden. Daarom zullen wij deze motie steunen.

De heer Oostewechel legt een stemverklaring af inhoudende dat Vitaal Salland zich volledig bij de woorden van de heer Perton kan aansluiten. Het is gewoon een goede zaak dat er regelmatig naar gekeken wordt en de differentiatie tussentijds op mogelijk is, dus ik zal deze motie steunen.

De motie wordt verworpen met de aantekening dat de fracties van VVD, VS en D66 geacht willen worden voor de motie gestemd te hebben.

De fractie van VVD dient de volgende motie in:

MOTIE

Onderwerp: Glasvezel/mantelbuis

De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 8 november 2012

Overwegende dat:

- er meerdere ontwikkelingen zijn, gericht op de aanleg van glasvezel/snelinternet in het buitengebied. Deze worden onder meer geïnitieerd door de regionale werkgroep SallandBreed, waarin de gemeentelijke werkgroep participeert
- de provincie Overijssel actief bezig is om beleid te ontwikkelen
- belangrijk knelpunt in deze ontwikkeling is de hoogte van de kosten van de noodzakelijke graafwerkzaamheden.
- Het telkens weer een gemiste kans is als er bij autonome graafwerkzaamheden in dat buitengebied géén mantelbuis wordt toegevoegd. Recent waren twee concrete voorbeelden aan de orde.
- Het (aan)leggen van een mantelbuis te zien is als een investering welke op termijn terugverdiend kan worden door óf de mantelbuis tegen betaling beschikbaar te stellen om glasvezel of andere leidingen door deze buis te leggen, of de mantelbuis op termijn te vermarkten.
- Het buitengebied vanwege haar omvang benaderd moet worden als een lappendeken dat meter-voor-meter en straat-voor-straat ontsloten dient worden voor de digitale infrastructuur.

Geeft het college opdracht :

- Een werkmodel te ontwerpen waarbij telkens als in het buitengebied over een substantiële afstand (indicatie: 200 meter of meer) graafwerkzaamheden in bermen worden uitgevoerd er een universele mantelbuis wordt aangelegd.
- In de begroting een voorziening op te nemen waarin de waarde van de aangelegde infrastructuur inzichtelijk wordt gemaakt.
- Te onderzoeken of in (of gerelateerd aan) de legesverordening een stimulans kan worden opgenomen aan marktpartijen om medewerking te verlenen aan het bijleggen van de mantelbuis.
- De raad uiterlijk eind mei 2013 een voorstel voor te leggen.

VVD

De heer Niens legt een stemverklaring af inhoudende dat wij op zich denken dat dit wel een sympathieke motie is, maar ik denk alleen dat hij te vroeg komt. Wij hadden deze motie liever gezien op een moment dat er een regionale organisatie is waar dit aangehangen kan worden. Om als Raalte alleen met een eigen begroting te gaan werken met buizen en vermarkting van buizen ik denk niet dat dit de weg is om te gaan. Wat mij betreft komt de motie net te vroeg.

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende dat het eventueel op termijn wat geld kan schelen in positieve zin en daarom zijn we er in principe wel voor, want iedere euro is er één.

De motie wordt verworpen met de aantekening dat de fracties van VVD, SP, D66 en VS geacht willen worden voor de motie gestemd te hebben.

De fractie van VVD dient de volgende motie in:

MOTIE
Onderwerp: begroting 2013 en verder
De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 8 november 2012
Overwegende: Dat van alle mensen die een bijstandsuitkering van de overheid ontvangen, een redelijke tegenprestatie verwacht mag worden, rekening houdend met ieders kwaliteiten en beperkingen.
Besluit: Dat aan het verstrekken van een bijstandsuitkering als voorwaarde wordt verbonden dat de ontvanger als tegenprestatie gemiddeld 20 uur per week 'maatschappelijk nuttig werk', naar zijn of haar kunnen, dient te verrichten. En geeft het college de opdracht met ingang van 1 januari 2013 conform te handelen.
VVD Ben Nijboer

De motie wordt door de fractie van VVD ingetrokken.

De fractie van Vitaal Salland dient de volgende motie in:

Vitaal Salland

Motie
Naar aanleiding van agendapunt nr. 4
Onderwerp: precariorechten
De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 8 november 2012
overwegende • dat de gemeente precariorechten heft voor terrassen • dat deze tarieven overal in de gemeente hetzelfde zijn, los van het feitelijk gebruik dat er van de ruimte wordt gemaakt • dat deze tarieven de laatste jaren sterk zijn gestegen • dat terrassen bijdragen aan de klantvriendelijke uitstraling van een gebied en dat dit past binnen het door de gemeente gewenste toeristisch en recreatieve profiel • dat met name ondernemers buiten het kernwinkelgebied geconfronteerd worden met een kostenstijging waar geen evenredige opbrengsten tegenover staan • dat daarom een differentiatie in tarieven gewenst is
verzoekt het college in overleg te gaan met de ondernemers/winkeliersverenigingen om te bespreken of er draagvlak en mogelijkheden zijn om tot gedifferentieerde precariorechten te komen en de raad bij de Perspectiefnota 2014 hierover te rapporteren en eventueel met voorstellen te komen en gaat over tot de orde van de dag.
Vitaal Salland Jan Oostewechel

De heer Van der Wilt legt een stemverklaring af inhoudende dat dit een sympathiek idee is, alleen het kost volgens ons geld, want het levert niks op. We zullen niet gaan zeggen in de, laten we zeggen A-gebieden, laat die maar eens wat meer gaan betalen. Aan de andere kant gaan we wel zeggen bij een aantal gebieden die misschien wat minder aantrekkelijk zijn van laten jullie maar wat minder gaan betalen en volgens ons moeten we dat in tijden van bezuiniging niet doen, vandaar dat wij tegen deze motie zullen stemmen.

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat het een sympathieke motie is waar naar aanleiding van de beraadslaging en hetgeen de wethouder naar voren heeft gebracht over de perceptiekosten, dus de kosten om dit te kunnen uitvoeren, dat die nogal zullen stijgen hierdoor en ik denk dat de lasten voor de burger al genoeg stijgen, vandaar dat ik deze motie niet kan steunen.

De heer Van Kampen legt een stemverklaring af inhoudende geen vriendjespolitiek, heldere betaalbare tarieven voor alle deelnemers en dat is onze voorkeur.

De heer Perton legt een stemverklaring af inhoudende dat in aansluiting op de vorige sprekers de inkomsten zullen omlaag gaan en de kosten zullen omhoog gaan. Hoe sympathiek het ook is, dat is voor mij reden in deze tijd om hier niet mee in te stemmen.

De heer Nijboer legt een stemverklaring af inhoudende dat de kracht van deze motie is dat ze slechts oproept om in overleg te gaan met ondernemers en winkeliersverenigingen, zowel in

Raalte als in de buurtdorpen, om te kijken of hier fricties en mogelijkheden in liggen. Wij vinden dat het altijd goed is dat soort gesprekken aan te gaan, dus wij zullen voor deze motie stemmen.

De motie wordt verworpen met de aantekening dat de fracties van VS en VVD geacht willen worden voor de motie gestemd te hebben.

3D BEGROTINGSWIJZIGING 2013

De raad besluit de wijzigingen in de begroting, als gevolg van de aangenomen amendementen, vast te stellen.

3E BELASTINGVERORDENINGEN 2013

De heer Den Daas legt een stemverklaring af inhoudende dat in het verlengde bij mijn stemverklaring voor de gehele begroting vind ik dat door de wijziging van deze verordening de burgers op te hoge lasten gezet worden.

De raad besluit de volgende 11 verordeningen vast te stellen:

1. onroerende-zaakbelastingen 2013
2. afvalstoffenheffing 2013, met inachtneming van het aangenomen amendement tijdens de vergadering van 8 november 2012 wordt het basistarief vastgesteld op € 50,00
3. rioolheffing 2013
4. legesverordening 2013
5. lijkbezorgingsrechten 2013
6. precariobelasting 2013
7. marktgelden 2013
8. brandweerrechten 2013
9. forensenbelasting 2013
10. toeristenbelasting 2013
11. parkeerbelastingen 2013

4. RONDVRAAG VOOR RAADSLEDEN

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

5. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering om 20.00 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad gehouden op 29 november 2012.

de griffier,	de voorzitter,
drs. J.B. Zijlstra	P.A. Zoon

Stukkenformat voor raad(pleinsessies)

Onderwerp	Verlengen geldigheidsduur gemeentelijk rioleringplan Raalte 2008-2012		
Zaaknummer	719		
Opsteller	R.B. Wolkorte		
Tel. en e-mail	(0572) 347 800	Ruud.wolkorte@raalte.nl	
Datum raad(pleinsessie)	Raadplein d.d. 12 november 2012	Raad d.d. 29 november 2012	
Behandelhistorie	□ Nee	x Ja, te weten: Op 18 september 2007 heeft de gemeenteraad het GRP vastgesteld. Het nieuwe GRP kan naar verwachting in het najaar van 2013 door de gemeenteraad vastgesteld worden.	
Portefeuillehouder			
Beschikbare stukken	Naam stuk	Internet en infohoek	iPad/Extranet en leeskamer
	00 Voorblad	x	x
	01 Raadsvoorstel en –besluit verlengen geldigheidsduur gemeentelijk rioleringsplan Raalte 2008-2012	x	x
	02 Collegevoorstel verlengen geldigheidsduur gemeentelijk rioleringsplan Raalte 2008-2012		x
Voor akkoord griffier			

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

B&W VERGADERING	: 9 oktober 2012	
ZAAKNUMMER	:	**GERELATEERDE ZAAK** :
ADVIESNOTANUMMER	:	
ONDERWERP	: Gemeentelijk rioleringplan Raalte	
VOOR INFORMATIE	: Ruud Wolkorte telefoon: (0572) 347 800, e-mail: ruud.wolkorte@raalte.nl	

SAMENVATTING

Op 18 september 2007 heeft de gemeenteraad het huidige gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2008 – 2012) vastgesteld. Elke gemeente dient te beschikken over een geldig GRP. In 2012 zijn wij begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) voor onze gemeente. Het nieuwe GRP kan naar verwachting in het najaar van 2013 door de gemeenteraad vastgesteld worden.

BESLISPUNTEN

De geldigheidsduur van het huidige GRP 2008-2012 verlengen tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP (verwachting: najaar 2013).

INLEIDING

Conform de Wet milieubeheer dient elke gemeente te beschikken over een geldig GRP. In het GRP beschrijft de gemeente op strategisch niveau hoe binnen de gemeentegrenzen invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater (gemeentelijke watertaken). Belangrijke aandachtspunten zijn de benodigde financiële- en personele middelen en de lastendruk voor de burger (ontwikkeling rioolheffing).

Het huidige gemeentelijke rioleringsplan behelst de periode 2008 t/m 2012. Het kostendekkingsplan is tussentijds in 2010 geactualiseerd.

In de rapportage "actualisatie kostendekkingsplan watertaken 2010 - 2012" (vastgeld door de gemeenteraad op 30 september 2009) staan 2 opmerkingen die van belang zijn voor dit raadsvoorstel.

1. Het huidige GRP is reeds een verbreed GRP. Dit betekent dat voor alle gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater) een strategie is ontwikkeld en dat de benodigde financiële middelen middels de rioolheffing worden gedekt.
2. In 2012 wordt een nieuwe gemeentelijk rioleringsplan voor de gemeente Raalte opgesteld.

Ad 1.
De Wetgever verplicht gemeenten om in 2013 te beschikken over een verbreed GRP. Middels het vigerende GRP voldoen wij reeds aan deze eis.

Ad 2.
In 2012 zijn wij begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan. Wij willen dit plan in het najaar van 2013 door de gemeenteraad vast laten stellen.

BEOOGD EFFECT

Door de verlenging voldoen we aan de wettelijke verplichting van een geldig GRP en kan het nieuwe GRP zorgvuldig worden voorbereid en afgerond.

ARGUMENTEN

Om goed te anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen in het werkveld vinden wij het wenselijk meer tijd te nemen voor het opstellen van een nieuw GRP dat goed aansluit op de wensen en behoeftes van onze gemeente.

Onze motivatie bestaat uit 3 delen:

1. regionaal Feitenonderzoek GAWO;
2. afronden inhaalslag reinigen en inspecteren vrijverval riolen;
3. opstellen visie en beleid voor de gemeentelijke watertaken.

Ad 1.
Vanuit het Nationaal Bestuurakkoord Water 2011 (NBW 2011) hebben de partners in de afvalwaterketen de opdracht gekregen de verwachte kostenstijging voor het afvalwaterbeheer in de periode 2010 t/m 2020 met 12% te reduceren. Onze gemeente werkt met haar partners in de afvalwaterketen samen in het GAWO-verband.(GAWO = Gezamenlijk Afvalwaterbeheer West Overijssel.) In dit verband zijn wij in 2012 een regionaal feitenonderzoek gestart. Dit onderzoek verschaft inzicht in de omvang van onze regionale opdracht vanuit het NBW 2011 en mogelijke wijzen waarop wij aan de opdracht kunnen voldoen. Het regionale feitenonderzoek wordt in het najaar van 2012 afgerond. De uitkomsten van het regionaal feitenonderzoek hebben invloed op de strategie voor onze watertaken t/m 2020. Dit geldt zowel voor de vakinhoud als voor de benodigde personele- en financiële middelen. Vanwege deze impact willen wij de resultaten van het voornoemde feitenonderzoek in ons nieuwe GRP meenemen.

Ad 2.
Vanuit het huidige GRP zijn wij begonnen met het verkrijgen van nauwkeurig inzicht in de toestand van onze riolering. Dit inzicht verkrijgen wij door het laten reinigen en vervolgens inspecteren van de riolering. De inspectieresultaten worden beoordeeld, waardoor wij inzicht verkrijgen in de renovatie- en vervangingsplanning inclusief benodigde investeringen voor onze riolen.

De renovatie- en vervangingsinvesteringen vormen een zeer aanzienlijk deel van de kostendekkende rioolheffing. Het is daarom van belang de benodigde maatregelen nauwkeurig te bepalen. In het najaar van 2012 wordt de laatste riolering ouder dan 30 jaar waarvan geen inspectieresultaten bekend zijn geïnspecteerd. In het eerste kwartaal van 2013 verwachten wij de volledige renovatie- en vervangingsplanning voor onze riolen voor ons nieuwe GRP gereed te hebben. De verwachting is dat wij een aanzienlijke kostenbesparing kunnen realiseren door gericht onderhoud en renovatie in plaats van het vervangen van riolen.

Ad 3.
Om goed te anticiperen op de ontwikkelingen in onze regio en de ontwikkelingen ten aanzien van onze watertaken willen we een visie met daaruit voortvloeiend beleid opstellen. In het huidige GRP is deze behoefte reeds voorzien. De Gemeenteraad heeft reeds kredieten beschikbaar gesteld.

KANTTEKENINGEN

De wet- en regelgeving laat gemeenten ruimte om de geldigheidsduur van GRP's te bepalen c.q. te verlengen. Het is gebruikelijk om de provincie Overijssel en Waterschap Groot-Salland hierover te informeren.

FINANCIËN

Voor het formuleren van een visie, het opstellen van beleid en het schrijven van het nieuwe GRP zijn reeds kredieten beschikbaar.

VERVOLG

Zie communicatie.

COMMUNICATIE

Waterschap Groot-Salland en de provincie Overijssel zijn op ambtelijk niveau reeds geïnformeerd over ons voorstel. Na het verlenen van ons huidige GRP kunnen het waterschap en de provincie per brief over de verlenging van het huidige GRP geïnformeerd worden.

BIJLAGEN

Geen.

Burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

RAADSVERGADERING	: **29 november 2012**		
ZAAKNUMMER	:	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTA NUMMER	:		

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 oktober 2012

besluit:

De geldigheidsduur van het huidige GRP verlengen tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP.

Aldus besloten in de vergadering van 29 november 2012.

de griffier, de voorzitter,

PROCEDUREBLAD COLLEGEVOORSTEL

GEGEVENS VOORSTEL				
Zaaknummer	: 719	Gerelateerde zaak	:	
Notanummer	:	Onderwerp: verlengen geldigheidsduur gemeentelijk rioleringsplan 2008-2012		
Openbaar	: Ja			
Auteur	: RB Wolkorte		Eenheid: Beheer	
Portefeuillehouder	: dhr. W. Wagenmans		Team: Beheer en Onderhoud	
Collegevergadering	d.d.: 9 oktober 2012			

PROCEDURE TOT BESLUITVORMING COLLEGE (INTEGRALE ADVISERING)	
Financieel	:
Juridisch	:
Personeel	:
Communicatie	:
ICT	:
Inkoop	:
Minima-effecten	:
Anders	:

	DATUM:	HANDTEKENING:
Portefeuillehouder		
MB		
Advies OR		
Teammanager		
Eenheidmanager		
Gemeentesecretaris		

PROCEDURE NA BESLUITVORMING COLLEGE					
Gemeenteraad	:	ter informatie	✓	ter besluitvorming	
Ondernemingsraad	:	ter kennisname		adviesrecht	instemmingsrecht

BEKENDMAKING				
Belanghebbenden	Gemeentepagina	Intranet		Wkpb
Internet	Persbericht	Staatscourant	✓	Geen

ROUTERING	AKKOORD	BESPREKEN
Burgemeester Zoon		
Wethouder Haarman		
Wethouder Hiemstra		
Wethouder Wagenmans		
Secretaris Halman MBA		

DOCUMENTEN
Raadsvoorstel inzake het verlengen van het huidige GRP tot aan het vaststellen van het nieuwe GRP.

Kopie na besluitvorming: Jens Schutrup en Ruud Wolkorte

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER	:	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	:		
VOOR INFORMATIE	: Ruud Wolkorte		

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

In 2012 zijn wij begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) voor onze gemeente. Het nieuwe GRP kan naar verwachting in het najaar van 2013 door de gemeenteraad vastgesteld worden. Het huidige GRP is geldig tot en met 2012. Wij stellen de gemeenteraad voor de geldigheidsduur van het huidige GRP tot het vaststellen van het nieuwe GRP te verlengen.

BESLISPUNTEN

De gemeenteraad voor te stellen de geldigheidsduur van het huidige GRP tot de vaststelling van het nieuwe GRP (verwachting: oktober 2013) te verlengen.

BESLUIT

9 oktober 2012: Conform.

INLEIDING

Conform de Wet milieubeheer dient elke gemeente te beschikken over een actueel GRP. In het GRP beschrijft de gemeente op strategisch niveau hoe binnen de gemeentegrenzen invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater (gemeentelijke watertaken). Belangrijke aandachtspunten zijn de benodigde financiële- en personele middelen en de lastendruk voor de burger (ontwikkeling rioolheffing).

Het huidige gemeentelijke rioleringsplan behelst de periode 2008 t/m 2012. Het kostendekkingsplan is tussentijds in 2010 geactualiseerd.

In de rapportage “actualisatie kostendekkingsplan watertaken 2010 - 2012” (gemeente Raalte, 30 september 2009) staan 2 opmerkingen die van belang zijn voor deze adviesnota.

1. Het huidige GRP is reeds een verbreed GRP. Dit betekent dat voor alle gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater) een strategie is ontwikkeld en dat de benodigde financiële middelen middels de rioolheffing worden gedekt.
2. In 2012 wordt een nieuwe gemeentelijk rioleringsplan voor de gemeente Raalte opgesteld.

Ad 1.
De Wetgever verplicht gemeenten om in 2013 te beschikken over een verbreed GRP. Middels het vigerende GRP voldoen wij reeds aan deze eis.

Ad 2.
In 2012 zijn wij begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan. Wij willen dit plan in de raadsvergadering van oktober 2013 door de gemeenteraad vast laten stellen.

Wij hebben de Gemeenteraad gemeld dat wij het nieuwe GRP in 2012 ter vaststelling aan de Gemeenteraad aanbieden. Onder de kop “argumenten” lichten wij toe waarom wij het wenselijk vinden meer tijd te nemen voor het opstellen van het nieuwe GRP en het huidige GRP te verlengen tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP (verwachting: najaar 2013).

BEOOGD EFFECT

Met deze adviesnota willen wij het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad informeren over het nieuwe GRP voor onze gemeente. Tevens verzoeken wij de Gemeenteraad om de geldigheidsduur van ons huidige GRP tot het vaststellen van het nieuwe GRP (verwachting: najaar 2013) te verlengen. De rioolheffingverordening voor 2013 en de daaruit voortvloeiende rioolheffing kan de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting voor 2013 vaststellen.

ARGUMENTEN

Om goed te anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen in het werkveld vinden wij het wenselijk meer tijd te nemen voor het opstellen van een nieuw GRP dat goed aansluit op de wensen en behoeftes van onze gemeente.

Onze motivatie bestaat uit 3 delen:
1. regionaal Feitenonderzoek GAWO;
2. afronden inhaalslag reinigen en inspecteren vrijverval riolen;
3. opstellen visie en beleid voor de gemeentelijke watertaken.

Ad 1.
Vanuit het Nationaal Bestuurakkoord Water 2011 (hierna te noemen: NBW 2011) hebben de partners in de afvalwaterketen de opdracht gekregen de verwachte kostenstijging voor het afvalwaterbeheer in de periode 2010 t/m 2020 met 12% te reduceren.

Onze gemeente werkt met haar partners in de afvalwaterketen samen in het GAWO-verband. (GAWO = Gezamenlijk Afvalwaterbeheer West Overijssel.) Tijdens de 2^{e} bestuurlijke bijeenkomst GAWO in 2011 hebben de bestuurders van de betrokken gemeenten en het waterschap opdracht gegeven een regionaal feitenonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek moet inzicht verschaffen op welke wijze wij kunnen voldoen aan opdrachten uit het NBW 2011.

Het regionale feitenonderzoek wordt in het najaar van 2012 afgerond. De uitkomsten van het regionaal feitenonderzoek hebben grote impact op de strategie voor onze watertaken t/m 2020. Dit geldt zowel voor de vakinhoud als voor de benodigde personele- en financiële middelen. Vanwege de grote impact willen wij de resultaten van het voornoemde feitenonderzoek in ons nieuwe GRP meenemen.

Ad 2.
Vanuit het huidige GRP zijn wij begonnen met het verkrijgen van nauwkeurig inzicht in de toestand van onze vrijverval riolering. Dit inzicht verkrijgen wij door het laten reinigen en vervolgens inspecteren van de riolering. De inspectieresultaten worden beoordeeld, waardoor wij inzicht verkrijgen in de renovatie- en vervangingsplanning inclusief benodigde investeringen voor onze riolen.

De renovatie- en vervangingsinvesteringen vormen een zeer aanzienlijk deel van de kostendekkende rioolheffing. Het is daarom van belang de benodigde maatregelen nauwkeurig te bepalen. In het najaar van 2012 wordt de laatste riolering ouder dan 30 jaar waarvan geen inspectieresultaten bekend zijn geïnspecteerd. In het eerste kwartaal van 2013 verwachten wij de volledige renovatie- en vervangingsplanning voor onze vrijverval riolen voor ons nieuwe GRP gereed te hebben. De verwachting is dat wij een aanzienlijke kostenbesparing kunnen realiseren door gericht onderhoud en renovatie in plaats van het vervangen van riolen.

Ad 3.
Om goed te anticiperen op de ontwikkelingen in onze regio en de ontwikkelingen ten aanzien van onze watertaken willen we een visie met daaruit voortvloeiend beleid opstellen. In het huidige GRP is deze behoefte reeds voorzien. De Gemeenteraad heeft reeds kredieten beschikbaar gesteld.

KANTTEKENINGEN

De wet- en regelgeving laat gemeenten ruimte om de geldigheid van GRP's te verlengen. Het is gebruikelijk om Provinciale Staten, de waterbeheerder en de beheerder van de zuiveringstechnische werken te informeren. In ons geval gaat het om de provincie Overijssel en Waterschap Groot-Salland.

FINANCIËN

Voor het formuleren van een visie, het opstellen van beleid en het schrijven van het nieuwe GRP zijn reeds kredieten beschikbaar.

VERVOLG

Zie communicatie.

COMMUNICATIE

Waterschap Groot-Salland en de provincie Overijssel zijn op ambtelijk niveau reeds geïnformeerd over ons voorstel. Na het verlengen van ons huidige GRP kunnen het waterschap en de provincie per brief over de verlenging van het huidige GRP geïnformeerd worden.

BIJLAGEN

Raadsvoorstel inzake het verlengen van het huidige GRP tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP.

PROCEDUREBLAD COLLEGEVOORSTEL

GEGEVENS VOORSTEL				
Zaaknummer	: 719	Gerelateerde zaak :		
Notanummer	:	Onderwerp: verlengen geldigheidsduur gemeentelijk rioleringsplan 2008-2012		
Openbaar	: Ja			
Auteur	: RB Wolkorte		Eenheid: Beheer	
Portefeuillehouder	: dhr. W. Wagenmans		Team: Beheer en Onderhoud	
Collegevergadering	d.d.: 9 oktober 2012			

PROCEDURE TOT BESLUITVORMING COLLEGE (INTEGRALE ADVISERING)	
Financieel	:
Juridisch	:
Personeel	:
Communicatie	:
ICT	:
Inkoop	:
Minima-effecten	:
Anders	:

	DATUM:	HANDTEKENING:
Portefeuillehouder		
MB		
Advies OR		
Teammanager		
Eenheidmanager		
Gemeentesecretaris		

PROCEDURE NA BESLUITVORMING COLLEGE					
Gemeenteraad	:	ter informatie	✓	ter besluitvorming	
Ondernemingsraad	:	ter kennisname		adviesrecht	instemmingsrecht

BEKENDMAKING				
Belanghebbenden	Gemeentepagina	Intranet		Wkpb
Internet	Persbericht	Staatscourant	✓	Geen

ROUTERING	AKKOORD	BESPREKEN
Burgemeester Zoon		
Wethouder Haarman		
Wethouder Hiemstra		
Wethouder Wagenmans		
Secretaris Halman MBA		

DOCUMENTEN
Raadsvoorstel inzake het verlengen van het huidige GRP tot aan het vaststellen van het nieuwe GRP.

Kopie na besluitvorming: Jens Schutrup en Ruud Wolkorte

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER	**:**	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	**:**		
VOOR INFORMATIE	**:** Ruud Wolkorte		

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

In 2012 zijn wij begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) voor onze gemeente. Het nieuwe GRP kan naar verwachting in het najaar van 2013 door de gemeenteraad vastgesteld worden. Het huidige GRP is geldig tot en met 2012. Wij stellen de gemeenteraad voor de geldigheidsduur van het huidige GRP tot het vaststellen van het nieuwe GRP te verlengen.

BESLISPUNTEN

De gemeenteraad voor te stellen de geldigheidsduur van het huidige GRP tot de vaststelling van het nieuwe GRP (verwachting: oktober 2013) te verlengen.

BESLUIT

9 oktober 2012: Conform.

INLEIDING

Conform de Wet milieubeheer dient elke gemeente te beschikken over een actueel GRP. In het GRP beschrijft de gemeente op strategisch niveau hoe binnen de gemeentegrenzen invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater (gemeentelijke watertaken). Belangrijke aandachtspunten zijn de benodigde financiële- en personele middelen en de lastendruk voor de burger (ontwikkeling rioolheffing).

Het huidige gemeentelijke rioleringsplan behelst de periode 2008 t/m 2012. Het kostendekkingsplan is tussentijds in 2010 geactualiseerd.

In de rapportage “actualisatie kostendekkingsplan watertaken 2010 - 2012” (gemeente Raalte, 30 september 2009) staan 2 opmerkingen die van belang zijn voor deze adviesnota.

1. Het huidige GRP is reeds een verbreed GRP. Dit betekent dat voor alle gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater) een strategie is ontwikkeld en dat de benodigde financiële middelen middels de rioolheffing worden gedekt.
2. In 2012 wordt een nieuwe gemeentelijk rioleringsplan voor de gemeente Raalte opgesteld.

Ad 1.
De Wetgever verplicht gemeenten om in 2013 te beschikken over een verbreed GRP. Middels het vigerende GRP voldoen wij reeds aan deze eis.

Ad 2.
In 2012 zijn wij begonnen met het opstellen van een nieuw gemeentelijk rioleringsplan. Wij willen dit plan in de raadsvergadering van oktober 2013 door de gemeenteraad vast laten stellen.

Wij hebben de Gemeenteraad gemeld dat wij het nieuwe GRP in 2012 ter vaststelling aan de Gemeenteraad aanbieden. Onder de kop “argumenten” lichten wij toe waarom wij het wenselijk vinden meer tijd te nemen voor het opstellen van het nieuwe GRP en het huidige GRP te verlengen tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP (verwachting: najaar 2013).

BEOOGD EFFECT

Met deze adviesnota willen wij het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad informeren over het nieuwe GRP voor onze gemeente. Tevens verzoeken wij de Gemeenteraad om de geldigheidsduur van ons huidige GRP tot het vaststellen van het nieuwe GRP (verwachting: najaar 2013) te verlengen. De rioolheffingverordening voor 2013 en de daaruit voortvloeiende rioolheffing kan de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting voor 2013 vaststellen.

ARGUMENTEN

Om goed te anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen in het werkveld vinden wij het wenselijk meer tijd te nemen voor het opstellen van een nieuw GRP dat goed aansluit op de wensen en behoeftes van onze gemeente.

Onze motivatie bestaat uit 3 delen:
1. regionaal Feitenonderzoek GAWO;
2. afronden inhaalslag reinigen en inspecteren vrijverval riolen;
3. opstellen visie en beleid voor de gemeentelijke watertaken.

Ad 1.
Vanuit het Nationaal Bestuurakkoord Water 2011 (hierna te noemen: NBW 2011) hebben de partners in de afvalwaterketen de opdracht gekregen de verwachte kostenstijging voor het afvalwaterbeheer in de periode 2010 t/m 2020 met 12% te reduceren.

Onze gemeente werkt met haar partners in de afvalwaterketen samen in het GAWO-verband. (GAWO = Gezamenlijk Afvalwaterbeheer West Overijssel.) Tijdens de 2^{e} bestuurlijke bijeenkomst GAWO in 2011 hebben de bestuurders van de betrokken gemeenten en het waterschap opdracht gegeven een regionaal feitenonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek moet inzicht verschaffen op welke wijze wij kunnen voldoen aan opdrachten uit het NBW 2011.

Het regionale feitenonderzoek wordt in het najaar van 2012 afgerond. De uitkomsten van het regionaal feitenonderzoek hebben grote impact op de strategie voor onze watertaken t/m 2020. Dit geldt zowel voor de vakinhoud als voor de benodigde personele- en financiële middelen. Vanwege de grote impact willen wij de resultaten van het voornoemde feitenonderzoek in ons nieuwe GRP meenemen.

Ad 2.
Vanuit het huidige GRP zijn wij begonnen met het verkrijgen van nauwkeurig inzicht in de toestand van onze vrijverval riolering. Dit inzicht verkrijgen wij door het laten reinigen en vervolgens inspecteren van de riolering. De inspectieresultaten worden beoordeeld, waardoor wij inzicht verkrijgen in de renovatie- en vervangingsplanning inclusief benodigde investeringen voor onze riolen.

De renovatie- en vervangingsinvesteringen vormen een zeer aanzienlijk deel van de kostendekkende rioolheffing. Het is daarom van belang de benodigde maatregelen nauwkeurig te bepalen. In het najaar van 2012 wordt de laatste riolering ouder dan 30 jaar waarvan geen inspectieresultaten bekend zijn geïnspecteerd. In het eerste kwartaal van 2013 verwachten wij de volledige renovatie- en vervangingsplanning voor onze vrijverval riolen voor ons nieuwe GRP gereed te hebben. De verwachting is dat wij een aanzienlijke kostenbesparing kunnen realiseren door gericht onderhoud en renovatie in plaats van het vervangen van riolen.

Ad 3.
Om goed te anticiperen op de ontwikkelingen in onze regio en de ontwikkelingen ten aanzien van onze watertaken willen we een visie met daaruit voortvloeiend beleid opstellen. In het huidige GRP is deze behoefte reeds voorzien. De Gemeenteraad heeft reeds kredieten beschikbaar gesteld.

KANTTEKENINGEN

De wet- en regelgeving laat gemeenten ruimte om de geldigheid van GRP's te verlengen. Het is gebruikelijk om Provinciale Staten, de waterbeheerder en de beheerder van de zuiveringstechnische werken te informeren. In ons geval gaat het om de provincie Overijssel en Waterschap Groot-Salland.

FINANCIËN

Voor het formuleren van een visie, het opstellen van beleid en het schrijven van het nieuwe GRP zijn reeds kredieten beschikbaar.

VERVOLG

Zie communicatie.

COMMUNICATIE

Waterschap Groot-Salland en de provincie Overijssel zijn op ambtelijk niveau reeds geïnformeerd over ons voorstel. Na het verlengen van ons huidige GRP kunnen het waterschap en de provincie per brief over de verlenging van het huidige GRP geïnformeerd worden.

BIJLAGEN

Raadsvoorstel inzake het verlengen van het huidige GRP tot aan de vaststelling van het nieuwe GRP.

Stukkenformat voor raad(pleinsessies)

Onderwerp	Bestemmingsplan Beaphar		
Zaaknummer	771		
Opsteller	Martijn Korte		
Tel. en e-mail	(0572) 347 824	Martijn.Korte@raalte.nl	
Datum raad(pleinsessie)	Raadplein d.d. 12 november 2012	Raad d.d. 29 november 2012	
Behandelhistorie	x Nee	□ Ja, te weten:	
Portefeuillehouder	W. Wagenmans		
Beschikbare stukken	Naam stuk	Internet en infohoek	iPad/Extranet en leeskamer
	00 Voorblad bestemmingsplan Beaphar	x	x
	01 Raadsvoorstel en –besluit bestemmingsplan Beaphar	x	x
	02 Bestemmingsplan Beaphar	x	x
	03 Zienswijzennota bestemmingsplan Beaphar	x	x
	04 Collegevoorstel bestemmingsplan Beaphar		x
Voor akkoord griffier			

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

B&W VERGADERING	: 23 oktober 2012		
ZAAKNUMMER	: 771	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	:		
ONDERWERP	: Bestemmingsplan Beaphar		
VOOR INFORMATIE	: Martijn Korte telefoon: (0572) 347 824, e-mail: martijn.korte@raalte.nl		

SAMENVATTING

Het bestemmingsplan "Beaphar" heeft betrekking op het bestaande bedrijfsperceel van de firma Beaphar aan de Oude Lindertseweg 9 te Raalte. Het bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van de bedrijfsgebouwen op de betreffende locatie. Op het perceel zullen nieuwe productie- en op- en overslagruimten worden gerealiseerd, onder andere ter vervanging van een nevenlocatie elders in de gemeente en het land.

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met de "Zienswijzennota bestemmingsplan Beaphar", met de daarbij behorende ambtshalve wijzigingen in de toelichting, regels en verbeelding van het bestemmingsplan "Beaphar".
2. Het bestemmingsplan "Beaphar", met in acht name van de Zienswijzennota bestemmingsplan "Beaphar", gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte toelichting, regels en verbeelding, en bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0177.BP2010.0012-0003.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen omdat het verhaal van kosten anderszins verzekerd is

INLEIDING

Het bestemmingsplan "Beaphar" voorziet in de uitbreiding van de bestaande bedrijfsgebouwen op de betreffende locatie. Op het perceel zullen nieuwe productie- en op- en overslagruimten worden gerealiseerd, onder andere ter vervanging van een nevenlocatie elders in de gemeente en het land.

BEOOGD EFFECT

Het bieden van toekomstgerichte uitbreidingsmogelijkheden voor Beaphar

ARGUMENTEN

Beaphar is al geruime tijd bezig met een efficiëntieslag voor haar bedrijfsvoering. Onderdeel van deze efficiëntieslag is de concentratie van bedrijfsgebouwen op een centrale locatie. Daarnaast wordt gestreefd naar voortdurende innovatie van het productenassortiment en is schaalvergroting noodzakelijk. Om de voornoemde aspecten in te kunnen vullen is extra bedrijfsruimte benodigd. Na

bedrijfsintern onderzoek heeft Beaphar in 2009 de afweging gemaakt om het verzoek in te dienen voor uitbreiding op de bestaande locatie aan de Oude Linderteseweg 9 in Raalte.

Het perceel waar de uitbreiding van Beaphar op wordt voorzien, gelegen aan de Oude Linderteseweg in de kern Raalte, is in bezit bij Beaphar en heeft voor een deel reeds een bedrijfsbestemming. Het westelijk deel van het plangebied heeft een agrarische bestemming. Het perceel behoeft voor een deel van de uitbreiding een wijziging van de bestemming te doorlopen. Het gehele perceel wordt echter betrokken in het plangebied. Het perceel is voldoende groot om binnen de nieuwe grenzen van de bedrijfsbestemming het bouwvlak te vergroten om de bedrijfsactiviteiten van andere locaties over te hevelen naar deze centrale locatie. Het nieuwe bestemmingsplan voorziet daarom naast de uitbreiding van de bedrijfsbestemming in de vergroting van het bouwvlak binnen de bestaande bedrijfsbestemming. De bouwhoogte wordt ook wat vergroot en in lijn gebracht met de voorgenomen uniforme hoogtematen voor alle bedrijventerreinen in de gemeente.

In het nieuwe bedrijfsgebouw zullen zowel opslag – en distributieactiviteiten als productieactiviteiten plaatsvinden. De geldende milieuvergunning van Beaphar voorziet al in de voorgenomen uitbreiding, waardoor de milieuaspecten geborgd zijn. Voor de inhoudelijke afweging ten aanzien van ruimte, milieu en verkeer wordt kortheidshalve verwezen naar het bestemmingsplan zelf, welke als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd.

Locatie nieuwe bedrijfsgebouw

Procedurele aspecten

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van vanaf donderdag 17 mei tot en met woensdag 28 juni 2012 ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn heeft een ieder de mogelijkheid gehad om schriftelijk of mondeling een zienswijze naar voren brengen bij de gemeenteraad van Raalte. Er zijn 2 zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan binnengekomen. Een zienswijze is ontvangen van het Waterschap Groot Salland. De tweede zienswijze representeert een aantal omwonenden van de Oude Linderteseweg. Binnen de termijn hebben de omwonenden een aanvulling op de eerder ingediende zienswijze toegezonden. De zienswijze van het Waterschap en de zienswijze van de omwonenden (met inbegrip van de aanvulling) zijn ontvankelijk.

Hoorzitting

De omwonenden is de mogelijkheid geboden om hun zienswijze mondeling nader toe te lichten. Op 18 juli heeft er daartoe een hoorzitting plaatsgevonden. Naast de doelstelling (zoals hiervoor vermeld) om de indieners van de zienswijze de mogelijkheid te bieden om hun zienswijze nader toe te lichten bied een hoorzitting ook de gelegenheid voor de gemeente om de gemaakte keuzen nader toe te

lichten of om voorstellen aan te dragen ter tegemoetkoming aan de bezwaren. De resultaten van deze hoorzitting zijn geïntegreerd in de zienswijzennota, en zijn in die hoedanigheid meegenomen in de belangenafweging. De wateraspecten zijn ambtelijk afgestemd met het Waterschap.

Overleg GGD IJsselland
Op verzoek van de omwonenden heeft er een gesprek plaatsgevonden met de GGD IJsselland. In hun zienswijze hebben de omwonenden aangegeven dat zij gezondheidsrisico's vrezen als gevolg van de huidige omvang van Beaphar en de geplande uitbreiding vergroot deze vrees. De GGD heeft naar aanleiding van het verzoek de gemeente verzocht om een overleg. Het overleg heeft plaatsgevonden op 12 september 2012. De resultaten van het overleg en de bevinding van de GGD zijn meegenomen in de belangenafweging. De GGD heeft tevens de resultaten van het overleg besproken met de omwonenden en hun advies hieromtrent uitgebracht. In hoofdzaak is de conclusie dat ten aanzien van de gezondsheidsaspecten en in de context van de ligging van de woningen op een bestaand bedrijventerrein, er geen significante risico's voor de gezondheid van de bewoners aanwezig is. In de bijlage is het gesprekverslag gevoegd. In later telefonisch contact heeft de GGD bericht dat Vitens de waterkwaliteit en de staat van de waterleidingen hebben gecontroleerd op verzoek van de omwonenden. Uit deze controle is gebleken dat beide in orde waren.

In de bijlage is de zienswijzennota, inclusief de zienswijzen, het verslag van de hoorzitting en het verslag met de GGD bijgevoegd. In de zienswijzennota wordt een reactie gegeven op de aangehaalde bezwaren tegen het ontwerpbestemmingsplan en wordt tevens aangegeven of de zienswijze aanleiding heeft gegeven voor aanpassing van het bestemmingsplan. De zienswijze heeft vooral betrekking op de milieuaspecten in het plan. Met name de geuroverlast, de mogelijke verkeersoverlast en de mogelijke gezondheidsrisico's worden als bezwaarlijk genoemd. De zienswijze van het waterschap heeft betrekking op de wateraspecten van het bestemmingsplan

KANTTEKENINGEN

geen

FINANCIËN

Het betreft een particulier initiatief op private grond. De bestemming van het perceel wijzigt ten dele. Er hoeft geen exploitatieplan worden opgesteld. Wel is er een planschade overeenkomst ondertekent door Beaphar.

VERVOLG

Het plan zal na vaststelling ingevolge de WRO / AwB 6 weken voor beroep bij de Raad van State ter inzage worden gelegd

COMMUNICATIE

Het vaststellingsbesluit wordt gepubliceerd in de Staatscourant en in de aangewezen huis – aan - huiskrant. De indieners van de zienswijze, alsmede de initiatiefnemer (Beaphar) worden op de hoogte gebracht van de vaststelling van het bestemmingsplan.

BIJLAGEN

1. Bestemmingsplan "Beaphar"
2. Zienswijzennota bestemmingsplan "Beaphar"

Burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

RAADSVERGADERING	: **29 november 2012**		
ZAAKNUMMER	: 771	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTA NUMMER	:		

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 oktober 2012

overwegende dat een verzoek van Beaphar bv is binnengekomen voor de realisatie van een nieuw bedrijfsgebouw op het perceel Oude Linderteseweg 9 te Raalte,

dat de begrenzing van het bouwvlak op het betreffende bedrijfsperceel niet voorziet in de voorgenomen realisatie van het nieuwe bedrijfsgebouw waardoor een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk is;

dat na afweging van alle belangen is besloten hieraan medewerking te verlenen;

dat vervolgens een partiële herziening van het bestemmingsplan met bijbehorende toelichting, verbeelding en regels is ontworpen;

dat het ontwerp van dit bestemmingsplan vanaf 17 mei 2012 tot en met 28 juni 2012 voor een ieder ter inzage heeft gelegen in de informatiehoek van het gemeentehuis en via de website van de gemeente en op www.ruimtelijkeplannen.nl digitaal beschikbaar is gesteld;

dat gedurende deze termijn 2 zienswijzen kenbaar zijn gemaakt;

dat deze zienswijzen ontvankelijk zijn;

dat het niet noodzakelijk is voor deze herziening een exploitatieplan vast te stellen omdat het verhaal van kosten anderszins verzekerd is;

gelet op het bepaalde in de afdelingen 3.1 en 3.2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

4. In te stemmen met de "Zienswijzennota bestemmingsplan Beaphar" met de daarbij behorende ambtshalve wijzigingen in de toelichting, regels en verbeelding van het bestemmingsplan "Beaphar".
5. Het bestemmingsplan "Beaphar", met in acht name van de Zienswijzennota bestemmingsplan "Beaphar", gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte toelichting, regels en verbeelding, en bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0177.BP2010.0012-0003.
6. Geen exploitatieplan vast te stellen omdat het verhaal van kosten anderszins verzekerd is

Aldus besloten in de vergadering van 29 november 2012.

de griffier, de voorzitter,

Bestemmingsplan Beaphar te Raalte

Inhoudsopgave

Planregels		**3**
Hoofdstuk1	**Inleidende regels**	**4**
Artikel 1	**Begrippen**	**4**
Artikel 2	**Wijze van meten**	**7**
Hoofdstuk2	**Bestemmingsregels**	**8**
Artikel 3	**Bedrijf**	**8**
Artikel 4	**Groen**	**10**
Artikel 5	**Verkeer - verblijfsgebied**	**11**
Hoofdstuk3	**Algemene regels**	**12**
Artikel 6	**Anti-dubbeltelbepaling**	**12**
Artikel 7	**Algemene gebruiksregels**	**13**
Artikel 8	**Algemene afwijkingsregels**	**14**
Hoofdstuk4	**Overgangs- en slotregels**	**15**
Artikel 9	**Overgangsrecht**	**15**
Artikel 10	**Slotregel**	**16**
Bijlage		**17**
Bijlage 1	**Staat van bedrijfsactiviteiten**	**19**

Planregels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het Bestemmingsplan Beaphar te Raalte van de gemeente Raalte;

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0177.BP20100012-0002 met de bijbehorende regels en eventuele bijlagen;

1.3 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.4 bebouwingspercentage:

een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van het bouwvlak aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd;

1.5 bedrijfsgebouw:

een gebouw, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.6 bedrijfswoning/dienstwoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

1.7 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.8 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.9 bijgebouw:

een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.10 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.11 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.12 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.13 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.14 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.15 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.16 erf:

een al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een gebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan van toepassing, de bestemming deze inrichting niet verbiedt;

1.17 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.18 kantoor:

een ruimte welke door haar aard, indeling en inrichting kennelijk is bedoeld voor het verrichten van werkzaamheden van hoofdzakelijk administratieve aard en zonder baliefunctie;

1.19 kunstwerken:

bouwwerken geen gebouwen zijnde van weg- en waterbouwkundige aard, zoals bruggen, viaducten, duikers, keerwanden, beschoeiingen, kademuren en dergelijke;

1.20 peil:

a. voor gebouwen, waarvan de toegang onmiddellijk aan de weg grenst: een horizontaal vlak gelegen op 30 cm boven de hoogte van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. in andere gevallen: een horizontaal vlak gelegen op 10 cm boven de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld;

1.21 productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.22 seksinrichting:

de voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand tot de perceelsgrens:

de afstand tussen de perceelgrens en het dichtstbijzijnde punt van een bouwwerk;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.6 meten op de verbeelding:

op de verbeelding dient hart-op-hart van de grenzen te worden gemeten;

2.7 overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen:

bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan 0,75 meter bedraagt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Bedrijf aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijven behorende tot ten hoogste categorie 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten en bijbehorende kantoorruimte, ter plaatse van de aanduiding bedrijf tot en met categorie 2;
b. bedrijven behorende tot ten hoogste categorie 3.1 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten en bijbehorende kantoorruimte, ter plaatse van de aanduiding bedrijf tot en met categorie 3.1;
c. bedrijven behorende tot ten hoogste categorie 3.2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten en bijbehorende kantoorruimte, ter plaatse van de aanduiding bedrijf tot en met categorie 3.2;

met dien verstande dat:

d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - 1' zijn bedrijfsactiviteiten toegestaan ten behoeve van het vervaardigen van voer voor huisdieren, voor zover voorkomend in de categorie 4.1 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten met SBI-code 1571;
e. bedrijven van een naast hogere categorie toelaatbaar zijn voor zover zij wat betreft de aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de onder a toegestane bedrijven;
f. bedrijven die krachtens artikel 2.1 sub 3 van het Besluit omgevingsrecht zijn aangewezen als inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken, niet zijn toegestaan;
g. risicovolle inrichtingen, zoals bedoeld in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen zoals dit luidde ten tijde van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan, niet zijn toegestaan;

met de daarbij behorende:

h. erven en terreinen;
i. straatmeubilair;
j. groenvoorzieningen en waterhuishoudkundige voorzieningen;
k. openbare nutsvoorzieningen;
l. verkeers- en verblijfsgebieden en parkeervoorzieningen.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. gebouwen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. het bouwvlak mag volledig worden bebouwd;
c. de goot- en/of bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan op de verbeelding is aangegeven, met uitzondering van een schoorsteen waarvan de maximale bouwhoogte 13 meter mag bedragen.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. de hoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer dan 2,00 meter bedragen;
b. de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het op de kaart aangegeven bouwvlak mag de hoogte van de hoofdbebouwing niet overschrijden, met uitzondering van (reclame-)masten en verlichtingsarmaturen, waarvan de maximale hoogte 12,00 meter bedraagt;
c. de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, buiten het op de kaart aangegeven bouwvlak mag voor (reclame-)masten en verlichtingsarmaturen, maximaal 10,00 meter

bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de milieusituatie;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.4 Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2.1 sub c, teneinde een hoogte van gebouwen tot maximaal 15,00 meter toe te staan.

3.5 Specifieke gebruiksregels

a. Op eigen terrein dient te worden voorzien in ruimte voor het laden en lossen.
b. Op eigen terrein dient te worden voorzien in de parkeerbehoefte van zowel eigen medewerkers als bezoekers.
c. Voor wat betreft het bepaalde in artikel 3.1 onder d geldt dat de 'specifieke vorm van bedrijf - 1' uitsluitend is toegestaan voor zover de activiteiten wat hinder, aard en omvang betreft, vergelijkbaar zijn met de milieueffecten van bedrijfsactiviteiten die vallen onder categorie 3.1 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.

3.6 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in artikel 3.1 ten behoeve van de vestiging van een bedrijf of een gedeelte ervan en het gebruik van grond en de opstallen hiervoor in een hogere categorie, dan wel voor een bedrijf dat niet op de Staat van Bedrijfsactiviteiten voorkomt, mits het bedrijf aantoont dat de activiteiten, wat hinder, aard en omvang betreft, toelaatbaar zijn op de gewenste locatie en geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het woon- en leefmilieu.

Artikel 4 Groen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groen- en watervoorzieningen;
b. landschappelijke inpassing;

met bijbehorende:

c. nutsvoorzieningen en waterhuishoudkundige voorzieningen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Op deze gronden mogen ten dienste van de bestemming uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waarbij geldt dat de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouw zijnde maximaal 3,00 meter mag bedragen.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de milieusituatie;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 5 Verkeer - verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor “Verkeer-verblijfsgebied” aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen en (voet- en rijwiel)paden;

met de daarbij horende:

b. kunstobjecten;
c. bermen, erven en terreinen;
d. parkeervoorzieningen;

met daaraan ondergeschikt:

e. nutsvoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. waterhuishoudkundige voorzieningen.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen ten dienste van de bestemming uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waarbij de volgende bepalingen gelden:

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan in rechtstreeks verband met de bestemming mag niet meer dan 3,00 m bedragen;
b. in afwijking van het bepaalde onder a. mag de bouwhoogte van kunstobjecten niet meer dan 5,00 m bedragen.

5.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de milieusituatie;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelbepaling

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan, waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

7.1 Strijdig gebruik

Onder een gebruik strijdig met de bestemming, als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 sub c van de Wabo, wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van de gronden en/of bouwwerken voor opslag-, stort- of bergplaats van voorwerpen, stoffen of producten tenzij in rechtstreeks verband met de bestemming;
b. het gebruiken of laten gebruiken van gebouwen ten behoeve van een seksinrichting;
c. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen.

7.2 Strafbepaling

Overtreding van een verbod als bedoeld in artikel 7.1 is een strafbaar feit.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

Mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van:

a. de bestemmingsbepalingen en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is aangegeven niet meer dan 5,00 meter bedraagt;
b. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40,00 meter.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

9.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk, dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

9.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

9.3 Hardheidsclausule

Voor zover de toepassing van het overgangsrecht bouwwerken of gebruik leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard jegens een of meer natuurlijke personen kunnen burgemeester en wethouders ten behoeve van die persoon of personen van dat overgangsrecht afwijken.

Artikel 10 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan Beaphar te Raalte

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van *[invullen datum raadsvergadering]*

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage

Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN						
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:						
151	101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	100	0	100 C	50 R	100 D	3.2
151	101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m²	100	0	100 C	50 R	100	3.2
151	101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m²	50	0	50 C	30	50	3.1
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m²	30	0	50	10	50	3.1
151	101, 102	7	- loonslachterijen	50	0	50	10	50	3.1
151	108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaar-maaltijden met p.o. < 2.000 m²	50	0	50	10	50	3.1
152	102	0	Visverwerkingsbedrijven:						
152	102	2	- conserveren	200	0	100 C	30	200	4.1
152	102	5	- verwerken anderszins: p.o. <= 1000 m²	100	10	50	30	100	3.2
152	102	6	- verwerken anderszins: p.o. <= 300 m²	50	10	30	10	50	3.1
1531	1031	0	Aardappelprodukten fabrieken:						
1531	1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m²	50	10	50	50 R	50	3.1
1532, 1533	1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:						
1532, 1533	1032, 1039	1	- jam	50	10	100 C	10	100	3.2
1532, 1533	1032, 1039	2	- groente algemeen	50	10	100 C	10	100	3.2
1532, 1533	1032, 1039	3	- met koolsoorten	100	10	100 C	10	100	3.2
1541	104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:						
1541	104101	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	30	100 C	30 R	200	4.1
1542	104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:						
1542	104102	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	10	100 C	100 R	200	4.1
1543	1042	0	Margarinefabrieken:						
1543	1042	1	- p.c. < 250.000 t/j	100	10	200 C	30 R	200	4.1
1551	1052	0	Zuivelprodukten fabrieken:						
1551	1051	3	- melkprodukten fabrieken v.c. < 55.000 t/j	50	0	100 C	50 R	100	3.2
1552	1052	1	Consumptie-ijsfabrieken: p.o. > 200 m²	50	0	100 C	50 R	100	3.2
1552	1052	2	- consumptie-ijsfabrieken: p.o. <= 200 m²	10	0	30	0	30	2
1561	1061	0	Meelfabrieken:						
1561	1061	2	- p.c. < 500 t/u	100	50	200 C	50 R	200	4.1
1561	1061		Grutterswarenfabrieken	50	100	200 C	50	200 D	4.1
1562	1062	0	Zetmeelfabrieken:						
1562	1062	1	- p.c. < 10 t/u	200	50	200 C	30 R	200	4.1
1571	1091	0	Veevoerfabrieken:						

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
1571	1091	5	- mengvoeder, p.c. < 100 t/u	200	50	200 C	30	200	4.1
1572	1092		Vervaardiging van voer voor huisdieren	200	100	200 C	30	200	4.1
1581	1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:						
1581	1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	30	10	30 C	10	30	2
1581	1071	2	- v.c. >= 7500 kg meel/week	100	30	100 C	30	100	3.2
1582	1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken	100	10	100 C	30	100	3.2
1583	1081	0	Suikerfabrieken:						
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:						
1584	10821	2	- cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m²	100	30	50	30	100	3.2
1584	10821	5	- Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden: p.o. > 200 m²	100	30	50	30 R	100	3.2
1585	1073		Deegwarenfabrieken	50	30	10	10	50	3.1
1586	1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:						
1586	1083	2	- theepakkerijen	100	10	30	10	100	3.2
1587	108401		Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	200	30	50	10	200	4.1
1589	1089		Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	200	30	50	30	200 D	4.1
1589.1	1089		Bakkerijgrondstoffenfabrieken	200	50	50	50 R	200	4.1
1589.2	1089	0	Soep- en soeparomafabrieken:						
1589.2	1089	1	- zonder poederdrogen	100	10	50	10	100	3.2
1589.2	1089		Bakmeel- en puddingpoederfabrieken	200	50	50	30	200	4.1
1592	110102	0	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:						
1592	110102	1	- p.c. < 5.000 t/j	200	30	200 C	30 R	200	4.1
1598	1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	10	0	100	50 R	100	3.2
16	12	-							
16	12	-	VERWERKING VAN TABAK						
160	120		Tabakverwerkende industrie	200	30	50 C	30	200	4.1
17	13	-							
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL						
171	131		Bewerken en spinnen van textielvezels	10	50	100	30	100	3.2
172	132	0	Weven van textiel:						
172	132	1	- aantal weefgetouwen < 50	10	10	100	0	100	3.2
173	133		Textielveredelingsbedrijven	50	0	50	10	50	3.1
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	10	0	50	10	50	3.1
1751	1393		Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	100	30	200	10	200	4.1
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	0	10	50	10	50	3.1

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
18	14	-							
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT						
181	141		Vervaardiging kleding van leer	30	0	50	0	50	3.1
183	142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	50	10	10	10	50	3.1
19	15	-							
19	15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCL. KLEDING)						
192	151		Lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)	50	10	30	10	50 D	3.1
193	152		Schoenenfabrieken	50	10	50	10	50	3.1
20	16	-							
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.						
2010.1	16101		Houtzagerijen	0	50	100	50 R	100	3.2
2010.2	16102	0	Houtconserveringsbedrijven:						
2010.2	16102	1	- met creosootolie	200	30	50	10	200	4.1
2010.2	16102	2	- met zoutoplossingen	10	30	50	10	50	3.1
202	1621		Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	100	30	100	10	100	3.2
203, 204, 205	162	0	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	0	30	100	0	100	3.2
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m2	0	30	50	0	50	3.1
21	17	-							
21	17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN						
2111	1711		Vervaardiging van pulp	200	100	200 C	50 R	200	4.1
2112	1712	0	Papier- en kartonfabrieken:						
2112	1712	1	- p.c. < 3 t/u	50	30	50 C	30 R	50	3.1
2112	1712	2	- p.c. 3 - 15 t/u	100	50	200 C Z	50 R	200	4.1
212	172		Papier- en kartonwarenfabrieken	30	30	100 C	30 R	100	3.2
2121.2	17212	0	Golfkartonfabrieken:						
2121.2	17212	1	- p.c. < 3 t/u	30	30	100 C	30 R	100	3.2
2121.2	17212	2	- p.c. >= 3 t/u	50	30	200 C Z	30 R	200	4.1
22	58	-							
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA						
2221	1811		Drukkerijen van dagbladen	30	0	100 C	10	100	3.2
2222	1812		Drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)	30	0	100	10	100	3.2
23	19	-							
23	19	-	AARDOLIE-/STEENKOOLVERWERK. IND.; BEWERKING SPLIJT-/KWEEKSTOFFEN						
2320.2	19202	A	Smeeroliën- en vettenfabrieken	50	0	100	30 R	100	3.2
24	20	-							

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUKTEN						
2411	2011	0	Vervaardiging van industriële gassen:						
2412	2012		Kleur- en verfstoffenfabrieken	200	0	200 C	200 R	200 D	4.1
2414.1	20141	B0	Methanolfabrieken:						
2414.1	20141	B1	- p.c. < 100.000 t/j	100	0	200 C	100 R	200	4.1
2442	2120	0	Farmaceutische produktenfabrieken:						
2442	2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen	50	10	50	50 R	50	3.1
2462	2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:						
2462	2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen	100	10	100	50	100	3.2
2464	205902		Fotochemische produktenfabrieken	50	10	100	50 R	100	3.2
2466	205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	50	10	50	50 R	50	3.1
2466	205903	B	Overige chemische produktenfabrieken n.e.g.	200	30	100 C	200 R	200 D	4.1
25	22	-							
2512	221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:						
2512	221102	1	- vloeropp. < 100 m2	50	10	30	30	50	3.1
2512	221102	2	- vloeropp. >= 100 m2	200	50	100	50 R	200	4.1
2513	2219		Rubber-artikelenfabrieken	100	10	50	50 R	100 D	3.2
252	222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:						
252	222	1	- zonder fenolharsen	200	50	100	100 R	200	4.1
252	222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen	50	30	50	30	50	3.1
26	23	-							
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUKTEN						
261	231	0	Glasfabrieken:						
261	231	1	- glas en glasprodukten, p.c. < 5.000 t/j	30	30	100	30	100	3.2
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	10	30	50	10	50	3.1
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:						
262, 263	232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	30	50	100	30	100	3.2
264	233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken	30	200	200	30	200	4.1
264	233	B	Dakpannenfabrieken	50	200	200	100 R	200	4.1
2651	2351	0	Cementfabrieken:						
2652	235201	0	Kalkfabrieken:						
2652	235201	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200	30 R	200	4.1
2653	235202	0	Gipsfabrieken:						
2653	235202	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200	30 R	200	4.1

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
2661.1	23611	0	Betonwarenfabrieken:						
2661.1	23611	1	- zonder persen, triltafels en bekistingtrille	10	100	200	30	200	4.1
2661.2	23612	0	Kalkzandsteenfabrieken:						
2661.2	23612	1	- p.c. < 100.000 t/j	10	50	100	30	100	3.2
2662	2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	50	50	100	30	100	3.2
2663, 2664	2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:						
2663, 2664	2363, 2364	1	- p.c. < 100 t/u	10	50	100	10	100	3.2
2665, 2666	2365, 2369	0	Vervaardiging van produkten van beton, (vezel)cement en gips:						
2665, 2666	2365, 2369	1	- p.c. < 100 t/d	10	50	100	50 R	100	3.2
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:						
267	237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²	10	30	100	0	100 D	3.2
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	10	30	50	0	50	3.1
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	10	30	50	10	50 D	3.1
2682	2399	B0	Isolatiematerialenfabrieken (excl. glaswol):						
2682	2399	B2	- overige isolatiematerialen	200	100	100 C	50	200	4.1
2682	2399	C	Minerale produktenfabrieken n.e.g.	50	50	100	50	100 D	3.2
2682	2399	D0	Asfaltcentrales: p.c.< 100 ton/uur	100	50	200	30	200	4.1
27	24	-							
28	25, 31	-	VERVAARD. EN REPARATIE VAN PRODUKTEN VAN METAAL (EXCL. MACH./TRANSPORTMIDD.)						
281	251, 331	0	Constructiewerkplaatsen:						
281	251, 331	1	- gesloten gebouw	30	30	100	30	100	3.2
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m2	30	30	50	10	50	3.1
281	251, 331	2	- in open lucht, p.o. < 2.000 m2	30	50	200	30	200	4.1
2821	2529, 3311	0	Tank- en reservoirbouwbedrijven:						
2822, 2830	2521, 2530, 3311		Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	30	30	200	30	200	4.1
284	255, 331	A	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	10	30	200	30	200	4.1
284	255, 331	B	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.	50	30	100	30	100 D	3.2
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d., p.o. < 200 m2	30	30	50	10	50 D	3.1
2851	2561, 3311	0	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:						
2851	2561, 3311	1	- algemeen	50	50	100	50	100	3.2
2851	2561, 3311	10	- stralen	30	200	200	30	200 D	4.1
2851	2561, 3311	11	- metaalharden	30	50	100	50	100 D	3.2
2851	2561, 3311	12	- lakspuiten en moffelen	100	30	100	50 R	100 D	3.2
2851	2561, 3311	2	- scoperen (opspuiten van zink)	50	50	100	30 R	100 D	3.2

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
2851	2561, 3311	3	- thermisch verzinken	100	50	100	50	100	3.2
2851	2561, 3311	4	- thermisch vertinnen	100	50	100	50	100	3.2
2851	2561, 3311	5	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)	30	50	100	30	100	3.2
2851	2561,3311	6	- anodiseren, eloxeren	50	10	100	30	100	3.2
2851	2561, 3311	7	- chemische oppervlaktebehandeling	50	10	100	30	100	3.2
2851	2561, 3311	8	- emailleren	100	50	100	50 R	100	3.2
2851	2561, 3311	9	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen ed)	30	30	100	50	100	3.2
2852	2562, 3311	1	Overige metaalbewerkende industrie	10	30	100	30	100 D	3.2
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. <200m2	10	30	50	10	50 D	3.1
287	259, 331	A0	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:						
287	259, 331	A1	- p.o. < 2.000 m2	30	50	200	30	200	4.1
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	30	30	100	30	100	3.2
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. <200 m2	30	30	50	10	50	3.1
29	27, 28, 33								
29	27, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN						
29	27, 28, 33	0	Machine- en apparatenfabrieken incl. reparatie:						
29	27, 28, 33	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	100	30	100 D	3.2
29	27, 28, 33	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	30	200	30	200 D	4.1
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS						
30	26, 28, 33	-							
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken incl. reparatie	30	10	30	10	30	2
31	26, 27, 33	-							
31	26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.						
311	271, 331		Elektromotoren- en generatorenfabrieken incl. reparatie	200	30	30	50	200	4.1
312	271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	200	10	30	50	200	4.1
313	273		Elektrische draad- en kabelfabrieken	100	10	200	100 R	200 D	4.1
314	272		Accumulatoren- en batterijenfabrieken	100	30	100	50	100	3.2
32	26,33	-							
32	26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDH.						
321 t/m 323	261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d.	30	0	50	30	50 D	3.1
3210	2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	50	10	50	30	50	3.1
33	26, 32, 33	-							
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN						
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	30	0	30	0	30	2
34	29	-							

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
34	29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS						
341	291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven						
341	291	1	- p.o. < 10.000 m2	100	10	200 C	30 R	200 D	4.1
3420.1	29201		Carrosseriefabrieken	100	10	200	30 R	200	4.1
3420.2	29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	30	10	200	30	200	4.1
343	293		Auto-onderdelenfabrieken	30	10	100	30 R	100	3.2
35	30	-							
35	30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCL. AUTO'S, AANHANGWAGENS)						
351	301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:						
351	301, 3315	1	- houten schepen	30	30	50	10	50	3.1
351	301, 3315	2	- kunststof schepen	100	50	100	50 R	100	3.2
351	301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m	50	100	200	30	200	4.1
352	302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:						
352	302, 317	1	- algemeen	50	30	100	30	100	3.2
353	303,3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:						
353	303, 3316	1	- zonder proefdraaien motoren	50	30	200	30	200	4.1
354	309		Rijwiel- en motorrijwielfabrieken	30	10	100	30 R	100	3.2
355	3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.	30	30	100	30	100 D	3.2
36	31	-							
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.						
361	310	1	Meubelfabrieken	50	50	100	30	100 D	3.2
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m2	0	10	10	0	10	1
362	321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	30	10	10	10	30	2
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30	10	30	2
364	323		Sportartikelenfabrieken	30	10	50	30	50	3.1
365	324		Speelgoedartikelenfabrieken	30	10	50	30	50	3.1
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	0	30	30	0	30	2
3663.2	32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	30	10	50	30	50 D	3.1
37	38	-							
37	38	-	VOORBEREIDING TOT RECYCLING						
372	383202	A0	Puinbrekerijen en -malerijen:						
40	35	-							
40	35	B1	- covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	100	50	100	30 R	100	3.2

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
40	35	B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	50	50	100	30 R	100	3.2
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:						
40	35	C1	- < 10 MVA	0	0	30 C	10	30	2
40	35	C2	- 10 - 100 MVA	0	0	50 C	30	50	3.1
40	35	C3	- 100 - 200 MVA	0	0	100 C	50	100	3.2
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:						
40	35	D5	- gasontvang- en -verdeelstations, cat. D	0	0	50 C	50 R	50	3.1
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:						
40	35	E1	- stadsverwarming	30	10	100 C	50	100	3.2
41	36	-							
41	36	-	WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER						
41	36	A0	Waterwinning-/ bereiding- bedrijven:						
41	36	A2	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	10	0	50 C	30	50	3.1
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:						
41	36	B1	- < 1 MW	0	0	30 C	10	30	2
41	36	B2	- 1 - 15 MW	0	0	100 C	10	100	3.2
45	41, 42, 43	-							
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID						
45	41, 42, 43	0	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2.000 m²	10	30	100	10	100	3.2
45	41, 42, 43	1	- bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2.000 m²	10	30	50	10	50	3.1
45	41, 42, 43	2	Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m²	10	30	50	10	50	3.1
45	41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²	0	10	30	10	30	2
50	45, 47	-							
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS						
501	451		Groothandel in vrachtauto's (incl. import)	10	10	100	10	100	3.2
5020.4	45204	A	Autoplaatwerkerijen	10	30	100	10	100	3.2
5020.4	45204	C	Autospuitinrichtingen	50	30	30	30 R	50	3.1
51	46	-							
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING						
5121	4621	0	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders	30	30	50	30 R	50	3.1
5122	4622		Grth in bloemen en planten	10	10	30	0	30	2
5123	4623		Grth in levende dieren	50	10	100 C	0	100	3.2
5124	4624		Grth in huiden, vellen en leder	50	0	30	0	50	3.1
5125, 5131	46217, 4631		Grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	30	10	30	50 R	50	3.1
5132, 5133	4632, 4633		Grth in vlees, vleeswaren, zuivelprodukten, eieren, spijsoliën	10	0	30	50 R	50	3.1

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
5134	4634		Grth in dranken	0	0	30	0	30	2
5135	4635		Grth in tabaksprodukten	10	0	30	0	30	2
5136	4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30	0	30	2
5137	4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30	0	30	2
5138, 5139	4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30	10	30	2
514	464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	10	10	30	10	30	2
5148.7	46499	0	Grth in vuurwerk en munitie:						
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	10	0	30	10 V	30	2
5148.7	46499	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	10	0	30	50 V	50	3.1
5148.7	46499	5	- munitie	0	0	30	30	30	2
5151.1	46711	0	Grth in vaste brandstoffen:						
5151.1	46711	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied	10	50	50	30	50	3.1
5151.2	46712	0	Grth in vloeibare en gasvormige brandstoffen:						
5151.2	46712	1	- vloeistoffen, o.c. < 100.000 m3	50	0	50	200 R	200 D	4.1
5151.3	46713		Grth minerale olieprodukten (excl. brandstoffen)	100	0	30	50	100	3.2
5152.1	46721	0	Grth in metaalertsen:						
5152.2 /.3	46722, 46723		Grth in metalen en -halffabrikaten	0	10	100	10	100	3.2
5153	4673	0	Grth in hout en bouwmaterialen:						
5153	4673	1	- algemeen: b.o. > 2000 m²	0	10	50	10	50	3.1
5153	4673	2	- algemeen: b.o. <= 2000 m²	0	10	30	10	30	2
5153.4	46735	4	zand en grind:						
5153.4	46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m²	0	30	100	0	100	3.2
5153.4	46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m²	0	10	30	0	30	2
5154	4674	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:						
5154	4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²	0	0	50	10	50	3.1
5154	4674	2	- algemeen: b.o. < = 2.000 m²	0	0	30	0	30	2
5155.1	46751		Grth in chemische produkten	50	10	30	100 R	100 D	3.2
5155.2	46752		Grth in kunstmeststoffen	30	30	30	30 R	30	2
5156	4676		Grth in overige intermediaire goederen	10	10	30	10	30	2
5157	4677	0	Autosloperijen: b.o. > 1000 m²	10	30	100	30	100	3.2
5157	4677	1	- autosloperijen: b.o. <= 1000 m²	10	10	50	10	50	3.1
5157.2/3	4677	0	Overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1000 m²	10	30	100	10	100 D	3.2
5157.2/3	4677	1	- overige groothandel in afval en schroot: b.o. <= 1000 m²	10	10	50	10	50	3.1
518	466	0	Grth in machines en apparaten:						
518	466	1	- machines voor de bouwnijverheid	0	10	100	10	100	3.2

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
518	466	2	- overige	0	10	50	0	50	3.1
519	466, 469		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.	0	0	30	0	30	2
60	47	-							
60	49	-	VERVOER OVER LAND						
6021.1	493		Bus-, tram- en metrostations en -remises	0	10	100 C	0	100 D	3.2
6023	493		Touringcarbedrijven	10	0	100 C	0	100	3.2
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m²	0	0	100 C	30	100	3.2
6024	494	1	- Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. <= 1000 m²	0	0	50 C	30	50	3.1
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	0	0	30 C	10	30 D	2
63	52	-							
63	52	-	DIENSTVERLENING T.B.V. HET VERVOER						
6311.2	52242	2	- stukgoederen	0	10	100	50 R	100 D	3.2
6312	52102, 52109	A	Distributiecentra, koelhuizen	30	10	50 C	50 R	50 D	3.1
6312	52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	0	0	30 C	10	30	2
6321	5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	10	0	100 C	30	100	3.2
64	53	-							
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE						
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30 C	0	30	2
642	61	A	Telecommunicatiebedrijven	0	0	10 C	0	10	1
71	77	-							
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN						
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)	10	0	50	10	50 D	3.1
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	10	0	50	10	50 D	3.1
714	772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	10	10	30	10	30 D	2
72	62								
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE						
72	58, 63	B	Datacentra	0	0	30 C	0	30	2
74	63, 69tm71, 73,74,77,78, 80tm82	-							
74	63, 69tm71, 73,74,77,78, 80tm82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING						
747	812		Reinigingsbedrijven voor gebouwen	50	10	30	30	50 D	3.1
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30 C	10	30	2

LIJST 1 - ACTIVITEITEN

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
7484.3	82991		Veilingen voor landbouw- en visserijprodukten	50	30	200 C	50 R	200	4.1
90	37, 38, 39	-							
90	37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING						
9001	3700	A0	RWZI's en gierverwerkingsinricht., met afdekking voorbezinktanks:						
9001	3700	A1	- < 100.000 i.e.	200	10	100 C	10	200	4.1
9001	3700	B	rioolgemalen	30	0	10 C	0	30	2
9002.1	381	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	50	30	50	10	50	3.1
9002.1	381	B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	30	30	50	30 R	50	3.1
9002.2	382	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:						
9002.2	382	A2	- kabelbranderijen	100	50	30	10	100	3.2
9002.2	382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30	10	50	3.1
9002.2	382	A5	- oplosmiddelterugwinning	100	0	10	30 R	100 D	3.2
9002.2	382	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	10	10	30	30 R	30	2
9002.2	382	C0	Composteerbedrijven:						
9002.2	382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jr	100	100	100	10	100	3.2
9002.2	382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jr	200	200	100	30	200	4.1
9002.2	382	C5	- GFT in gesloten gebouw	200	50	100	100 R	200	4.1
93	96	-							
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING						
9301.1	96011	A	Wasserijen en strijkinrichtingen	30	0	50 C	30	50	3.1
9301.1	96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven	30	0	50	30	50	3.1
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30	30 R	30	2
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30	0	30	2

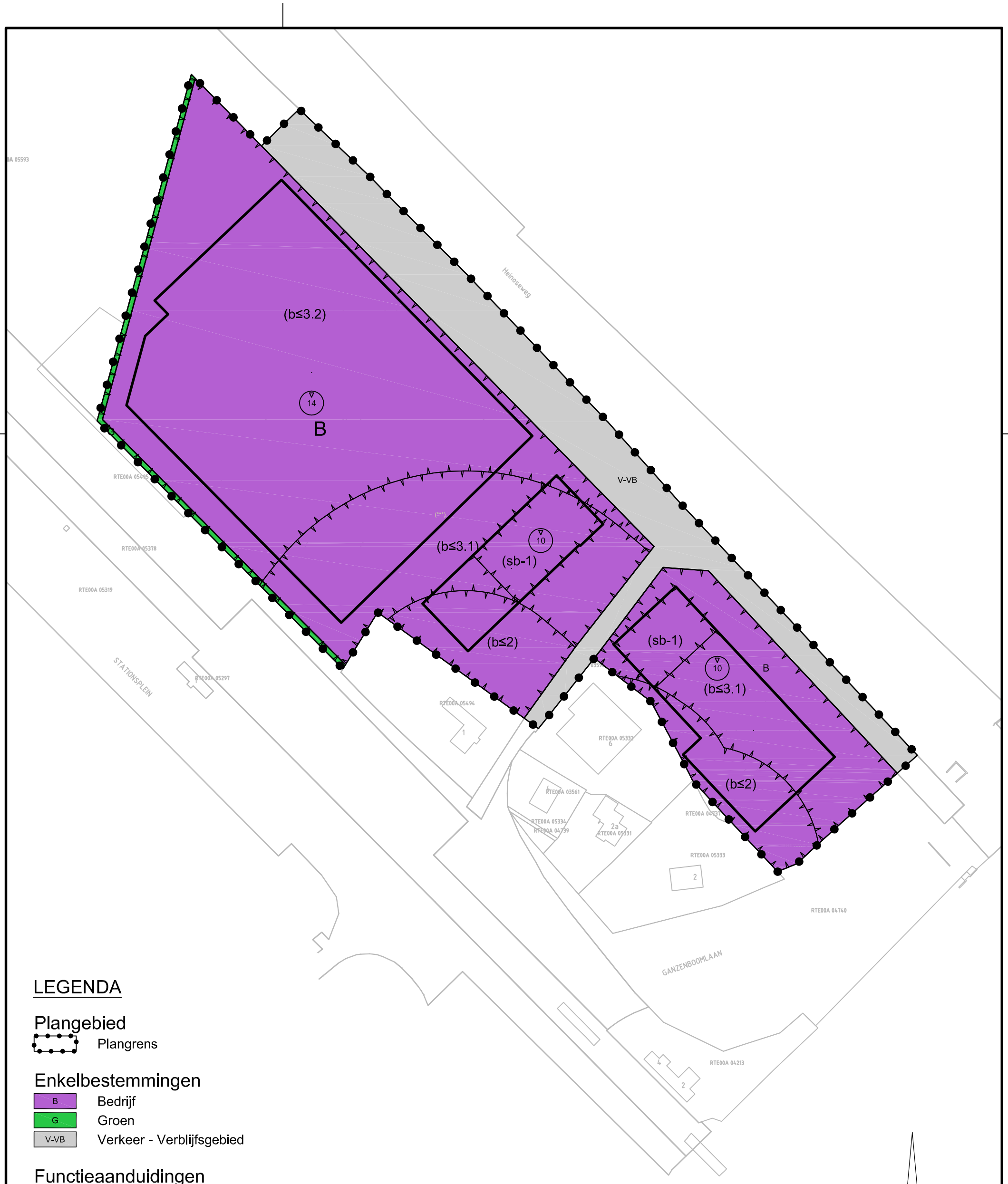

LEGENDA

Plangebied
- Plangrens

Enkelbestemmingen
- B — Bedrijf
- G — Groen
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

Functieaanduidingen
- (b≤2) — Bedrijf tot en met categorie 2
- (b≤3.1) — Bedrijf tot en met categorie 3.1
- (b≤3.2) — Bedrijf tot en met categorie 3.2
- (sb-1) — Specifieke vorm van bedrijf - 1

Bouwvlakken
- Bouwvlak

Maatvoeringen
- 14 — Maximale bouwhoogte (m)

Verklaring
- Kadastrale gegevens

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11

Project: Bestemmingsplan

Opdrachtgever: Beaphar BV

Onderdeel: Verbeelding
NL.IMRO.0177.BP20100012-0002

Datum 16-04-12
Getek. KPA
Gec. SSG

Projectnummer	Tekeningnummer	Status	Schaal	Formaat
4734012	1	ONTWERP	1 : 1500	A3

D1001874.DWG

ZIENSWIJZENOTA

BESTEMMINGSPLAN "Beaphar"

NL.IMRO.0177.BP20100012

Algemeen
Het bestemmingsplan "Beaphar" heeft betrekking op het bedrijfsperceel van Beaphar aan de Oude Linderteseweg te Raalte. Het bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van de bestaande bedrijfsbebouwing binnen de nu reeds geldende bedrijfsbestemming. Op het perceel zal een nieuw bedrijfsgebouw worden gerealiseerd ten behoeve van productie, opslag en overslag van (huis)dierproducten.

Het ontwerpbestemmingsplan "Beaphar" heeft van donderdag 17 mei tot en met woensdag 28 juni 2012 ter inzage gelegen.

Zienswijzen
Tijdens de termijn van ter inzage legging heeft een ieder de mogelijkheid gehad om schriftelijk of mondeling een zienswijze naar voren brengen bij de gemeenteraad van Raalte. Er zijn 2 zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan binnengekomen. Een zienswijze is ontvangen van het Waterschap Groot Salland. De tweede zienswijze representeert een aantal omwonenden van de Oude Linderteseweg. Binnen de termijn hebben de omwonenden een aanvulling op de eerder ingediende zienswijze toegezonden. De zienswijze van het Waterschap en de zienswijze van de omwonenden (met inbegrip van de aanvulling) zijn ontvankelijk.

De provincie heeft aangegeven dat het bestemmingsplan past binnen het provinciale beleid en de gemaakte afspraken met de gemeente Raalte.

Hoorzitting
Op 18 juli heeft er een hoorzitting met de omwonenden plaatsgevonden. Doelstelling was om enerzijds de omwonenden de mogelijkheid te bieden om hun zienswijze nader toe te lichten en anderzijds om de gemeente de mogelijkheid te bieden om de gemaakte keuzen nader toe te lichten of om voorstellen aan te dragen ter tegemoetkoming aan de bezwaren. De resultaten van deze hoorzitting zijn geïntegreerd in deze zienswijzennota, en meegenomen in de belangenafweging.

Overleg GGD IJsselland
Op verzoek van de omwonenden heeft er een gesprek plaatsgevonden met de GGD IJsselland. In hun zienswijze hebben de omwonenden aangegeven dat zij gezondheidsrisico's vrezen als gevolg van de huidige omvang van Beaphar en de

geplande uitbreiding vergroot deze vrees. De GGD heeft naar aanleiding van het verzoek de gemeente verzocht om een overleg. Het overleg heeft plaatsgevonden op 12 september 2012. De resultaten van het overleg en de bevinding van de GGD zijn meegenomen in de belangenafweging. De GGD heeft tevens de resultaten van het overleg besproken met de omwonenden en hun advies hieromtrent uitgebracht. In de bijlage is het gesprekverslag gevoegd. In later telefonisch contact heeft de GGD bericht dat Vitens de waterkwaliteit en de staat van de waterleidingen hebben gecontroleerd op verzoek van de omwonenden. Uit deze controle is gebleken dat beide in orde waren.

Beantwoording zienswijzen

Bewoners Oude Linderteseweg

De indieners hebben hoofdzakelijk hun zienswijze op de verkeers- en milieuaspecten van het bestemmingsplan. Het creëren van extra werkgelegenheid in dit geval door Beaphar juichen zij toe, daar mag geen misverstand over bestaan. Echter de plaats en de wijze waarop stuit de indieners op weerstand.

1. Hoofdstuk 5.1.1.2 Toekomstige situatie

Door het concentreren van de activiteiten van Beaphar van meerdere locaties zal het aantal verkeersbewegingen toenemen. Geschetst wordt dat Beaphar een aantal organisatorische maatregelen zal nemen die moet leiden tot een betere logistiek. Dit zal als gevolg moeten hebben dat de verkeersbewegingen nagenoeg gelijk zullen blijven. Eén van die maatregelen zal zijn het beter dan wel geheel vullen van pallets. In de huidige situatie is dit schijnbaar niet het geval. Waar is het op gebaseerd dat dit wel in de toekomstige situatie het geval zal zijn?

Reactie gemeente

Er zijn meer maatregelen die leiden tot een betere logistiek. Eén daarvan is van organisatorische aard. Het bestemmingsplan hanteert als uitgangspunt het feit dat er nu veel halfvolle vrachtwagens goederen distribueren, dus vaker rijden. In de toekomst worden de wagens beter gevuld waardoor er meer producten in de wagens worden geladen waardoor er minder bewegingen nodig zijn. Bovendien geeft Beaphar aan dat de productie bij derden die goederen aangeleverd krijgen vanuit Raalte en weer retour zenden stopt hetgeen tot een halvering van het aantal vrachtwagenbewegingen zal leiden.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

2. Hoofdstuk 2.2 Bedrijfsproces Beaphar

De indieners verwachten door de overheveling van activiteiten naar Raalte een grotere toename in verkeersbewegingen dan dat in het bestemmingsplan geschetst wordt. Hierbij refererend aan Hoofdstuk 5.1.1.3 Verkeersvergelijking huidige en toekomstige situatie. In Tabel 5.3 wordt er uitgegaan van de vergunde situatie volgens WM-vergunning 2005. Wat is hierin de standaard?

Reactie gemeente

Tabel 5.3 vergelijkt de toekomstige situatie met de vergunde situatie in 2005. Wat de indieners bedoelen met de "standaard" is niet duidelijk. Voor een beoordeling van de milieuhygiënische situatie is een aantal toetsingscriteria die als standaard kunnen worden gezien. Zo ook is de milieuvergunning van 2005 beoordeeld. In 2012 is overigens nog een wijzigings-/uitbreidingsvergunning verleend (uitbreiding/wijziging van de productie van brokken, verplaatsing pastalijn, wijziging lozingssituatie, overgang naar 24 uursproductie). De toekomstige uitbreiding is (nog) niet vergeleken met de vergunning uit 2012. Voor de toekomstige situatie zal een nieuwe omgevingsvergunning worden aangevraagd waarbij alle toetsingsaspecten (geluid, geur, veiligheid, bodem, etc)die voor dit bestemmingsplan aan de orde zijn komen, wederom zullen worden onderzocht. Beaphar heeft een bepaalde toekomstverwachting met betrekking tot de verkeerbewegingen en geluidproductie. Deze zullen bij de aanvraag om omgevingsvergunning in kaart worden gebracht waarna de gemeente zal oordelen op welk delen van het terrein deze activiteiten milieutechnisch inpasbaar zijn. De verwachting van de indieners dat een grotere toename in verkeersbewegingen zal plaatsvinden dan dat in het bestemmingsplan is geschetst is, wordt niet onderbouwd. Het bestemmingsplan regelt echter niet het aantal verkeersbewegingen, alleen de ontsluiting. Wel is onderzocht of de verkeersbewegingen significant zullen veranderen als gevolg van de uitbreiding en of dit zal leiden tot een onuitvoerbaar plan. Dat zal niet het geval zijn. Er zal vooral op een efficiëntere wijze worden vervoerd. De aanrij- en vertrekroute zelf is op basis van overwegingen bepaald. In dit geval wijzigt er niets aan de route en zullen er mogelijk isolerende (gevel)maatregelen of geluidreducerende maatregelen (aan de bron) worden getroffen.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

3. Hoofdstuk 5.1.2 Aanvoerroutes Beaphar

Er is door de gemeente onderzocht of er alternatieve aanvoerroutes zijn om Beaphar te kunnen bereiken. Verdieping van de tunnel onder de N35 is door de genoemde bezwaren in het bestemmingsplan geen optie. Tevens is de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg , ter vervanging van de Oude Linderteseweg onderzocht. Een -volgens indieners- opvallend bezwaar van de gemeente is dat de beraamde aanlegkosten van deze weg (€100.000,00) zeer waarschijnlijk hoger uit gaan vallen dan de kosten die gemaakt worden voor de maatregelen aan de woningen.

Mogen wij hieruit concluderen dat de gemeente op voorhand al rekening houdt met schade aan de betreffende (onze) woningen? Waar gaat de gemeente van uit, waarop is dit gebaseerd?

Reactie gemeente

De vergelijking die op bladzijde 25 wordt gemaakt is een vergelijking van de kosten die worden gemaakt voor het aanleggen van een alternatieve route met de kosten die moeten worden gemaakt voor het aanbrengen van gevelisolatie voor de woningen aan de Oude Linderteseweg. Er is als gevolg van de plannen van Beaphar geen aanleiding om uit te gaan van schade aan de nabij gelegen woningen.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

4. Kruising Ganzenboomlaan

De gemeente kiest er voor om al het transport alsnog door Raalte-dorp te laten gaan. Het knooppunt Mettingenlaan/Ganzeboomlaan is niet overzichtelijk. Dit heeft helaas al geleid tot vele aanrijdingen/incidenten. Door de toename van de verkeersbewegingen van en naar Beaphar, zal de verkeersveiligheid alleen al voor het bovengenoemd knooppunt, er niet beter op worden.
Indieners vinden het dan ook onbegrijpelijk dat de gemeente hier zomaar aan voorbij gaat.

Reactie gemeente

De toename van 6 bewegingen van vrachtwagens en 26 bewegingen van personenwagens ten opzichte van de vergunde situatie in 2005 is geen toename waaruit een ontoelaatbare situatie ontstaat. Voor wat betreft de verkeersveiligheid kan worden vermeld dat er in de periode 2004 t/m 2008 geen ongevallen zijn geregistreerd. Het ongevallenbeeld over 2009 en 2010 moet echter nog inzichtelijk worden gemaakt, maar zal geen significant ander beeld geven.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

5. Hoofdstuk 5.2 Geluid

Volgens de berekeningen is er nog ruimte met betrekking tot toename van het geluid. Dit is volgens de indieners niet van toepassing op de achtergevel van de woning aan de Oude Linderteseweg 1 in de avonduren. Betekent dit dat de overlast overdag wel degelijk zal toenemen. En wat is de verwachting van de geluidstoename zodra Fase B van het bestemmingsplan (eventueel) zal voltooid zijn?

Is bij de toename van het geluidshinder uitgegaan van hinder voortvloeiend uit productie, of is ook uitgegaan van toename in geluidshinder door de toename van de verkeersbewegingen?

Reactie gemeente

Zoals onder punt 2 al is vermeld moet de exacte akoestisch situatie van de nieuwbouw in kaart worden gebracht. Dat kan alleen als er nadere detaillering is van de verdeling in de ruimten. Bepalend daarbij is dat de woning aan de Oude Linderteseweg 1 geen ontoelaatbaar hoge geluidbelasting mag ontvangen. Bepalend daarbij is tevens wat de richtwaarden voor het geluid zijn en wat hoeveel geluid in de omgeving heerst (met aftrek van de geluidemissie van Beaphar). De standaard is 50 dB(A) in de dagperiode, 45 dB(A) in de avondperiode en 40 dB(A) in de nachtperiode. Beaphar moet maatregelen treffen als deze waarden worden overschreden. Dat kan met dempers/voorzieningen of locatiekeuze van ventilatoren, compressoren en installaties ten opzichte van de woning aan de Oude Linderteseweg 1.

Van beide geluidsbronnen is uitgegaan in de onderbouwing. De geluidemissie is echter wel geprognotiseerd en de detaillering moet nog worden aangevraagd.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

6. Hoofdstuk 5.8 Geur

Het grootste bezwaar van de indieners in de huidige situatie, en indien uitbreiding zal plaatsvinden, is de overlast van geur. Momenteel ervaren zij dagelijks geuroverlast, ongeacht dat wel of niet binnen de norm zal vallen.

Op 6 mei 2010 is er door de firma Tauw een geuronderzoek gedaan. Dit zal gedaan zijn onder representatieve omstandigheden. Dit is gebeurd in de avond/nachturen De overlast die indieners ondervinden is overdag en in de avonduren. Het aspect geur vormt volgens het nieuwe bestemmingsplan geen belemmering voor realisatie van het plan. Indieners zijn het niet eens met deze stelling. Indieners maken zich grote zorgen over de eventuele gevolgen voor hun gezondheid.

Reactie Gemeente

Geurmetingen moeten plaatsvinden onder representatieve omstandigheden. Tauw heeft bepaald dat de meest bepalende geuremissie plaatsvindt bij de produktie van frettenvoer. Beaphar heeft een koude oxidatie unit met verhoogde schoorsteen aangelegd. Dit is vergund in 2012. Deze technieken best beschikbare technieken en voldoen aan het toetsingscriterium voor de milieuvergunning. De installatie moet worden onderhouden om de goede werking te waarborgen. In de milieuvergunning zijn voorschriften opgenomen. Het algemene toetsingkader milieu beoogt gevaar, schade en hinder voor volksgezondheid en milieu te voorkomen. Aan die criteria wordt voldaan.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

7. Hoofdstuk 5.9 Externe veiligheid

De indieners stellen dat de Gemeenteraad zich af moet vragen of opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen passend is in de huidige situatie. Ondanks het feit dat het betreffende gebied als industrieterrein geldt, wordt het beide zijden omring door woongebieden. Tevens zal er een toename zijn van het vervoer van deze gevaarlijke stoffen. Gezien de al eerder genoemde aanvoerroutes, die naar mening van de indieners zeker niet wenselijk is, kan dat gaan leiden tot meer gevaarlijke situaties.

Reactie gemeente

Het vervoer aan gevaarlijke stoffen neemt niet in die mate toe waardoor er gevreesd moet worden voor meer gevaarlijke/risicovolle situaties. Transportmiddelen moeten voldoen aan de ADR.
De opslag van gevaarlijke stoffen bij Beaphar moet voldoen aan de eisen van de PGS 15. De bestaande opslag voldoet daar aan. Eventuele nieuwe opslagen van gevaarlijke stoffen moeten ook voldoen aan de PGS 15.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

8. Hoofdstuk 5.11 Milieuzonering

Gezien de aard van werkzaamheden, het vervaardigheden van voer voor huisdieren, valt Beaphar in categorie 4.1. Dit houdt in dat er een afstand van 200 meter moet zijn tussen het bedrijf en de woonbebouwing. Dit is volgens de indieners zeker niet het geval.

Door de inmiddels gedane en misschien ook in de toekomst geplande maatregelen en voorzieningen door Beaphar, vallen de activiteiten terug in categorie 3.1. Dit is gebaseerd op het al eerder genoemde geuronderzoek. Indieners hebben grote moeite met het feit dat de activiteiten van Beaphar terugvallen in categorie 3.1 met als gevolg dat er geen belemmeringen meer zijn.

Reactie gemeente

De gemeente heeft de hiervoor relevante onderzoeken als goed en betrouwbaar beoordeeld en de kan zich vinden in de toegepaste geurbeperkende maatregelen. Dat is voldoende om de milieubelasting, met in acht namen van getroffen maatregelen, te vergelijken met een categorie 3.1 activiteit.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

9. Productielocaties

In de huidige situatie vindt de productie plaats in ´Unit 3´ aan de oostzijde van de Oude Linderteseweg. Volgens het bestemmingsplan zijn er geen ontwikkelingen gepland aan de westzijde van de Oude Linderteseweg. Echter in Hoofdstuk 3 van het bestemmingsplan staat beschreven en ook kaart aangeduid dat er wel degelijk aan de westzijde van Oude Linderteseweg productie zal plaatsvinden. Indieners vinden hier geen extra uitleg over en vragen af welke activiteiten hier gaan plaatsvinden en wat zal het gevolg hier van zijn.

Reactie gemeente

Het kaartje op bladzijde 13 is zo geprojecteerd dat de spoorlijn ten noorden ligt. Doordat de noordpijl ontbreekt vertekend dat het beeld. Eerst wordt het distributiecentrum gerealiseerd dat aansluit op het bestaande distributiecentrum (in noordwestelijke richting). Daarna wordt er weer zuidwestelijk van het nieuwe disributiecentrum fase 2 uitgebreid, niet ten oosten van de Oude Linderteseweg. In paragraaf 5.11 wordt vermeld dat aan deze westzijde van de oude Linderteseweg. Dit moet zijn oostzijde, er wordt immers gesproken over de Unit 3 waar de brokken worden geperst. Er zijn geen andere ontwikkelingen aangevraagd aan de westzijde van de Oude Linderteseweg.

De toelichting van het bestemmingsplan zal worden aangepast op dit onderdeel.

10. Zonering

In het bestemmingsplan is een zonering aangegeven vanuit de woningen aan de Oude Linderteseweg. Waarom wordt bij de woning aan de Oude Linderteseweg 1 uitgegaan van het bouwvlak en niet van de woning. Het bestemmingsplan beschrijft dat de afstand tussen bedrijf en woningen wel degelijk binnen de toegestane milieuzone valt. Er wordt aangegeven dat het bedrijf en woningen afgeschermd worden door de drankenhandel. Dit lijkt de indieners niet correct. Deze afscherming heeft niets te maken met de bestaande regelwetgeving en kan volgens de indieners niet als ´verzachtende omstandigheden´ worden aangeduid.

Reactie gemeente

Milieuzonering moet van uit het bouwvlak plaatsvinden. De reden daar van is dat -- indien de woning gesloopt wordt -- met de positie van de nieuwe woning binnen het bouwvlak geschoven kan worden. Dat betekent dat Beaphar niet dichter bij de woning kan komen te liggen. Eén en ander afhankelijk van de milieucategorie van de activiteiten die het dichtst bij de woning gaan plaatsvinden.

Voor een klein deel in de bestaande situatie vallen woningen binnen de milieuzonering. Overigens valt de drankenhandel ook in milieucategorie 2 waardoor dezelfde woningen binnen deze zonering valt. De 2 andere woningen 2a en 2 zijn bedrijfswoningen. De milieuvergunningen zijn afgestemd op de bestaande woningen en niet op de pand van de drankenhandel.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

11. Klachtenafhandeling

In het bestemmingsplan wordt beschreven dat er door de omwonenden in het verleden geen aanmerkingen zijn geweest omtrent overlast. Dit is absoluut niet het geval. Wij hebben dit zowel rechtstreeks bij Beaphar als ook bij de gemeente aangegeven.

Reactie gemeente
Er zijn inderdaad klachten geuit, over geur, geluid van verkeer en veiligheid/gezondheid.

De toelichting van het bestemmingsplan wordt op dit aspect aangepast.

12. Riool

Indieners vragen zich af, gezien de huidige problematiek met het riool, wat de gevolgen van de uitbreiding zullen zijn voor het huidige rioolstelsel?

Reactie gemeente

Beaphar heeft al maatregelen getroffen met betrekking tot het rioleringsstelsel. De hemelwaterafvoer is afgekoppeld, waardoor de belasting op de vuilwaterriolering minder is. Voor de realisatie van de nieuwbouw zal nieuwe riolering worden aangelegd op basis van capaciteitsberekeningen.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

13. Aanvullende zienswijze

Indieners geven aan dat uit verschillende rapportages blijkt dat er onder andere een sterke concentratie arseen in de bodem zit op het terrein van Beaphar. In het bestemmingsplan wordt gesteld dat deze stof van nature in de grond aanwezig is. Indieners zijn het met deze aanname niet eens. Indieners stellen dat arseen ook voort kan komen uit pesticiden. Indieners stellen dat het wel zeer toevallig zou zijn dat bij een bedrijf als Beaphar een grote concentratie arseen in de grond van nature aanwezig is. Indieners maken zich grote zorgen over hun gezondheid bij veelvuldige aanraking met een wellicht vervuilde/ ongezonde grond.

Reactie gemeente

In het verkennende bodemonderzoek van Tauw d.d. 27 juni 2008 met kenmerk 4591052 zijn verhoogde gehalten aangetoond aan arseen in de boven- en ondergrond. In de bovengrond zijn de arseengehalten hoger dan in de ondergrond. In de rapportage wordt bij de conclusies door Tauw aangegeven dat de verhoogde gehalten met arseen

waarschijnlijk van nature voorkomen in de grond gezien het oppervlak dat met arseen is verontreinigd en op basis van de historie van het terrein.
Gezien de bodemopbouw (leem/klei) is het aannemelijk dat het arseen van natuurlijke oorsprong is. De conclusie in het rapport dekt geheel de lading.

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van het bovenstaande niet aangepast.

Eindconclusie zienswijze:

De zienswijze geeft op twee aspecten aanleiding om de toelichting van het bestemmingsplan aan te passen. Er is kritisch gekeken worden naar de ondergrondse infrastructuur (riool en waterleidingen) om na te gaan of de problemen langs technische weg te verhelpen zijn. Hiervoor is inmiddels contact opgenomen met de leidingbeheerder. De omwonenden wordt aangeraden de rioolsystemen alsmede geurafsluiters op de eigen gronden te laten controleren op defecten. Deze aspecten vallen buiten de werking van het bestemmingsplan.

Waterschap Groot Salland, Postbus 60, 8000 AB Zwolle

De zienswijze van het waterschap richt zich op de Watertoets in de bijlage.

1. In het rapport (blz. 8 en 14) staat dat het waterpeil in de Hondemotswetering (SW.55.98) NAP + 3.70 m bedraagt. Dit is onjuist. De streefpeilen van de stuw (nabij de rioolwaterzuivering Raalte) bedragen NAP + 3.05 m (winterpeil) en NAP + 3.10 m (zomerpeil). Wellicht dat door het verhang de waterpeilen nabij Beaphar enigszins hoger zijn, maar dit zal hooguit 10 á 15 cm zijn. De conclusies in het rapport over een (te) beperkte drooglegging ten opzicht van het wegpeil (NAP + 4.50 m) zijn dan ook niet juist.

Reactie gemeente

De genoemde waarden zullen overgenomen worden. De watertoets is daarnaast nogmaals doorlopen.

2. Het onderdeel (par. 1.2.5) waarin de riolering wordt beschreven is naar onze mening niet juist en onvolledig. Belangrijk is dat wel de juiste gegevens goed in het rapport worden verwerkt. Vooral om de toekomstige lozingssituatie goed vast te leggen. Door het waterschap is hierover reeds ambtelijk contact geweest met de heer H. Minkjan van de gemeente.

Reactie gemeente

Het genoemde onderdeel zal aangepast worden op de aangehaalde aspecten

3. In paragraaf 1.6 staat onder "voorkomen wateroverlast" dat berekeningen moeten uitwijzen of de vergrote bergingsvijver voldoende bergingscapaciteit heeft om inundatie van de omgeving te voorkomen. De uitkomsten van deze berekeningen moeten in de watertoets worden opgenomen, zodat door ons een beoordeling mogelijk is of de genomen maatregelen voldoende zijn.

Reactie gemeente

De berekeningen zullen worden toegevoegd. Daarnaast is de watertoets nogmaals doorlopen, waarbij deze berekeningen zijn meegenomen

4. In de Watertoets wordt gebruik gemaakt van grondwatergegevens die ruim 12 jaar oud zijn. De gemeente heeft ongetwijfeld recentere meetgegevens van het grondwater in de omgeving van het bestemmingsplan. Wij verzoeken u meer actuele gegevens in het rapport te verwerken, waardoor een betere prognose is te geven over de invloed van het grondwater op het nieuwe bestemmingsplan.

Reactie gemeente

De grondwatergegevens zullen geactualiseerd worden naar aanleiding van de zienswijze.

Gemeente Raalte

<u>Ambtelijke aanpassingen</u>

De verbeelding (plankaart) en regels van het bestemmingsplan bevatten drie onjuistheden waardoor het bestemmingsplan hierop moeten worden aangepast

1. Het bouwvlak aan de oostzijde is abusievelijk niet conform de bestaande planologische situatie ingetekend. Dit wordt als volgt gecorrigeerd:

Ontwerpbestemmingsplan

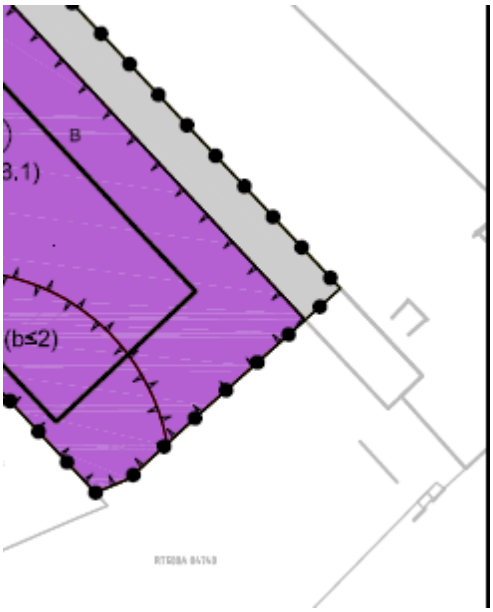

voorstel vaststelling

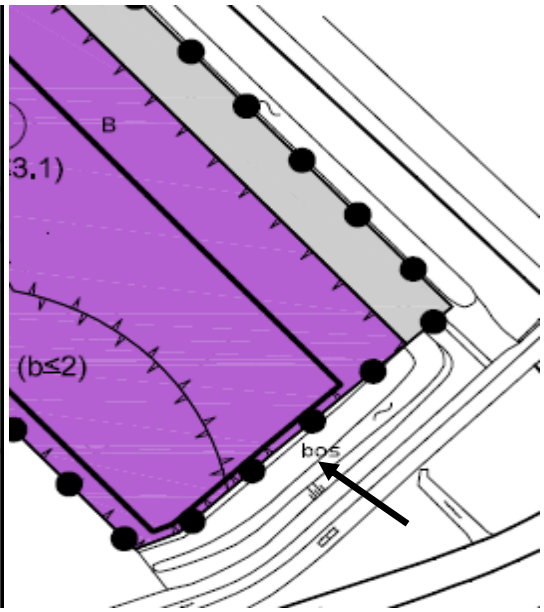

2. De bestaande schoorsteen en koude-oxidatiesysteem heeft in het nieuwe plan niet de juiste hoogte en begrenzing gekregen. De juiste hoogte moet zijn 14 meter in de regels en de begrenzing zal als volgt worden aangepast:

Ontwerpbestemmingsplan

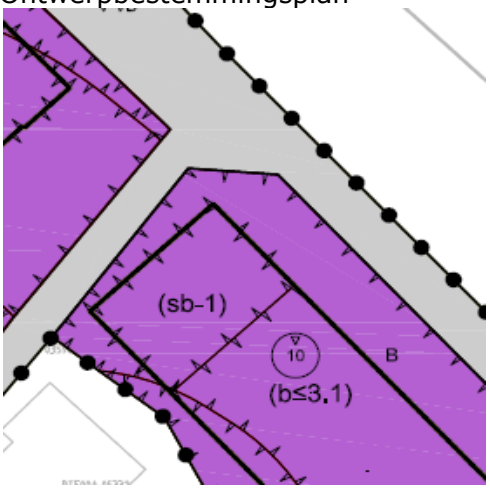

voorstel vaststelling

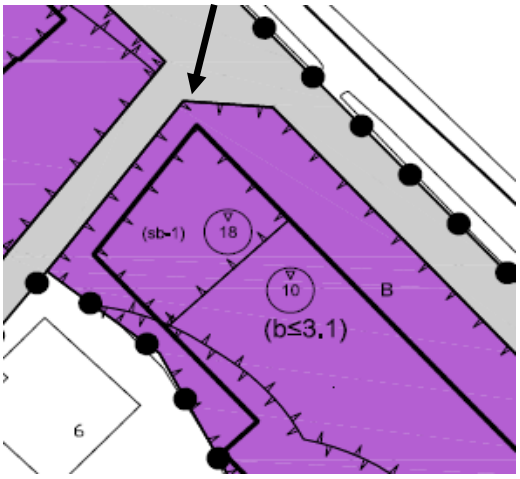

3. Naast het plangebied is een waterberging van de gemeente gelegen, welke mede moet zorgen voor de waterberging van het terrein van Beaphar. De ontsluitingsweg hiervoor is niet geheel doorgetrokken tot aan het terrein van de gemeente. Alhoewel de geldende bestemming ook een toegangsweg toestaat, geeft een positieve bestemming voor dit weggedeelte meer rechtszekerheid voor de gemeente bij de realisatie. De verbeelding wordt als volgt aangepast:

Ontwerpbestemmingsplan

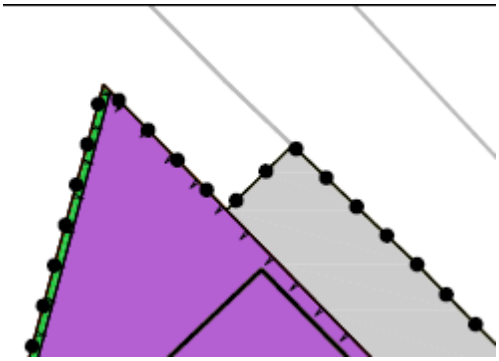

Voorstel vaststelling

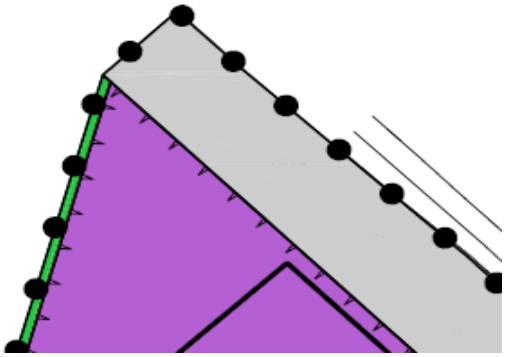

BIJLAGEN

1. Zienswijze Omwonenden
2. Zienswijze Waterschap
3. Verslag Hoorzitting omwonenden
4. Gespreksverslag GGD IJsselland

Gespreksverslag

BESTEMMINGSPLAN BEAPHAR

Overleg: 12 september 2012, gemeentehuis Raalte
Onderwerp: plan Beaphar
Aanwezig:
Jaap de Wolf en Nellie van der Stouwe namens de GGD IJsselland
Frans Huner, Harry Minkjan en Martijn Korte namens de gemeente Raalte

Het gesprek is, na de kennismaking, themagewijs verlopen. De thema's die achtereenvolgens zijn behandeld zijn: bestemmingplan in relatie tot milieu, verkeer, geluid, waterleiding / riool, geur en bodem en grondwater. Bij alle thema's gaat het over de relatie met gezondheid van burgers.

- Bestemmingsplan in relatie tot milieu

Informatie van de gemeente: Het bestemmingsplan biedt de kaders voor uitbreiding. Hierbij zijn zoneringen t.a.v. milieu meegenomen. De uiteindelijke feitelijke invulling van de gebruiksfuncties zal worden getoetst aan de sectorale (milieu)wetgeving en aan de zoneringen. De op het plan ingediende zienswijzen hebben voornamelijk betrekking op de voornoemde milieuaspecten.

- Verkeer

Informatie van de gemeente: De ontsluiting op de Ganzenboomlaan blijft een heikel punt. De lastige verkeersafhandeling ter plekke is in de huidige situatie al aanwezig en zal als gevolg van de ontwikkeling van Beaphar niet verbeteren. Er zijn diverse ontsluitingsvarianten onderzocht, waaruit naar voren is gekomen dat de nu voorgestelde ontsluiting, de meest haalbare is gebleken. Uit ongevallencijfers blijft overigens niet dat de ontsluiting op de Ganzenboomlaan gevaarlijk is, maar ter plekke is de kwetsbare verkeerssituatie duidelijk te zien.

- Geluid

Aangegeven wordt door de GGD dat geluid naast objectieve metingen en berekeningen ook een subjectieve beleving kent. Optische maatregelen kunnen echter akoestisch geruststellen. In de avond en nacht kan mogelijk geluidhinder ontstaan door alle activiteiten rondom laden en lossen. De gemeente geeft aan dat Beaphar een 24-uurs vergunning heeft voor productie en bedrijfsvoering. In de vigerende vergunning is de geluidbelasting berekend, de geluidemissie wordt bepaald door transportbewegingen, ventilatoren, compressoren e.d. Omwonenden en GGD appelleren aan paragraaf 5.2 van het ontwerpbestemmingsplan waarin is omschreven dat er aan de achtergevel van de woning aan de Oude Linderteseweg 1 in de avondperiode geen geluidruimte meer is.
De toekomstige geluidssituatie is gebaseerd op prognoses en als zodanig ook gepresenteerd in het bestemmingsplan. Bij de inrichting van de nieuwe bedrijfsgebouwen zal nadrukkelijk rekening gehouden moeten worden met de geluidsbelasting naar de omliggende woningen. De woningen op nummer 1 en 4 hebben de woonbestemming, waarbij de strengste geluidsnormen gelden. Er kunnen maatregelen getroffen worden aanvullend op de wettelijke zonering. Zowel de gebouwen van Beaphar als de woningen op nummer 1 en 4 kunnen extra geluidwerend worden gemaakt, waarbij ten aanzien van de woning uiteraard overeenstemming met de eigenaar bereikt dient te worden. Bij de verlening van de Omgevingsvergunning zal de daadwerkelijke gebouwindeling en bijbehorende (gecumuleerde) geluidsbelasting en eventuele aanvullende maatregelen duidelijk zijn.

De basis van het toetsingscriterium voor het geluid zijn de richtwaarden en het heersende omgevingsgeluid.

De GGD geeft aan dat geluidhinder tot gevolg kan hebben dat bewoners niet of minder gaan ventileren. Naast de gezondheidseffecten van geluidhinder, brengt een tekort aan ventilatie ook gezondheidsrisico's met zich mee. Indien gekozen wordt voor het aanbrengen van geluiddempende maatregelen aan de woning is het van belang dat bijvoorbeeld de ventilatieroosters worden voorzien van suskasten of mechanische ventilatie wordt aangebracht.

- Riool, waterleiding en lozing

Vanuit de bewoners en de GGD zijn er onduidelijkheden ten aanzien van het riool en de waterleidingen. De omwonenden ervaren geuroverlast in huis vanuit de kruipruimte. Ook een aantal calamiteiten dragen bij aan het wantrouwen van de kwaliteit van het riool en waterleidingen. Vragen die leven zijn: Wat gaat er veranderen aan het riool ten gevolge de nieuwe activiteiten van Beaphar? Wat is de kwaliteit en capaciteit van het huidige rioolstelsel? Zijn er lekkages bekend?

Rioolsysteem Beaphar
De gemeente geeft aan dat het riool van het terrein van Beaphar relatief nieuw is. Het huidige stelsel is ca. 12 jaar geleden aangelegd en voldoet ruimschoots. Het oostelijke deel van de omgeving Oude Linderteseweg is een paar jaar ouder. Er zijn diverse (camera)inspecties en controles op de kwaliteit van het stelsel geweest, mede als gevolg van de voornoemde calamiteiten. Er zijn geen lekkages of andere onvolkomenheden aangetroffen, de kwaliteit is goed. Ten aanzien van de capaciteit geeft de gemeente aan dat er een overdimensionering is. De capaciteit is meer dan voldoende, ook voor de nieuwe bebouwingssituatie (voor de nieuwe situatie wordt een aparte streng aangelegd ten noorden van de inrichting). Het hemelwater in het terrein wordt afgekoppeld. Overstort vindt plaats in het oppervlaktewater, te weten de sloten en de gemeentelijk waterberging op het naastgelegen terrein.

Rioolsysteem omwonenden
De gemeente geeft aan dat het rioolsysteem van Beaphar niet geheel wordt gedeeld met de woningen. De woningen hebben deels een eigen systeem. Voor het deel dat in verbinding met elkaar staat, geldt dat het afvalwater van Beaphar in principe niet langs de woningen van de omwonenden komt. De stroomrichting is de andere kant op. Hierdoor is het niet aannemelijk dat de geuroverlast in de woning veroorzaakt wordt door het riool (afvalwater Beaphar). Strikt theoretisch zou het wel kunnen, omdat er een fysieke verbinding is, maar op basis van de stroomrichting van het water is dat niet aannemelijk. De rioolsystemen op het eigen terrein van de omwonenden zijn niet geïnspecteerd. Deze systemen zijn duidelijk ouder dan het systeem van Beaphar, en stammen vermoedelijk uit de periode rond 1968.
Omdat er door de omwonenden klachten van geuroverlast vanuit de kruipruimtes wordt ervaren, kan er sprake van onregelmatigheden zijn bij dit verouderde systeem. Er kunnen lekkages zijn of de geurafsluit- en of ontluchtingsmechanismen van de woningen kunnen niet goed functioneren. Dit is niet onderzocht. Omdat het privé terrein betreft heeft de gemeente dit niet in haar inspecties meegenomen. Dit is de verantwoordelijkheid van de eigenaren zelf.

De gemeente meldt ook dat Vitens verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de waterleidingen. Het oppervlaktewater (sloten) valt onder het beheer van het Waterschap. De sloot van het waterschap wordt voornamelijk gebruikt voor de afwatering van het gebied en bij overstort (veel regen). Op het terrein naast Beaphar is een gemeentelijke berging aanwezig. Deze wordt vergroot en voorzien van bemaling.

De gemeente geeft aan dat de lozingen zijn vastgelegd in de nieuwe lozingenvergunning. Er geldt een totaalverbod op "milieubezwaarlijke" lozingen op het riool door Beaphar. Mede door calamiteiten uit het verleden is hiertoe overeengekomen met Beaphar, en aldus besloten.

Er mag alleen huishoudelijk afvalwater geloosd worden, het overige dient te worden afgevoerd. Deze regels gelden uiteraard ook voor de uitbreidingslocatie van Beaphar. Bij correcte naleving van de vergunning komen er dus geen chemische stoffen in het riool of het oppervlaktewater.

- Geur

Aangegeven wordt door de GGD dat geur naast objectieve metingen en berekeningen ook een subjectieve beleving kent. De GGD geeft aan dat de bewoners geurhinder ondervinden:

1) in huis, afkomstig uit de kruipruimte, oorzaak onbekend.
2) buitenshuis. Deze geur schrijven zij toe aan Beaphar. Hierdoor sluiten zij regelmatig de ramen. De GGD stelt de vraag of er cumulatie optreedt en of er geurreducerende maatregelen getroffen worden.

De gemeente geeft aan dat de geurmeting uit 2010 stamt. Het onderzoek is niet uitgebreid maar volstaat. De grootste geuroverlast ontstaat bij verwerking van kippenvet in de producten en de productie van frettenvoer in de nachtelijke uren. Beide activiteiten zijn gestaakt door Beaphar.
Er treedt geen geurcumulatie op als gevolg van de productie. Er is 1 productielijn, waarbij met batchproces wordt gewerkt. Er worden dus niet meerdere producten tegelijkertijd vervaardigd.
Ten aanzien van de geurreductiemaatregelen geeft de gemeente aan dat er een koude-oxidatie-unit is geïnstalleerd in de productiehal. Deze zorgt voor een afname van geuremissie van het productiegedeelte. Daarnaast is de schoorsteen verplaatst en verhoogd. In het geheel is de geuroverlast, voor wat betreft de wetgeving, gereduceerd tot ruim onder de norm. Dit wordt periodiek gecontroleerd. Dit betekent niet dat de omwonenden nooit geurhinder zullen ervaren. Berekend is dat er gedurende 156 uur per jaar geurhinder kan optreden.
Er kan overigens ook geurcumulatie optreden vanuit een ander bedrijf in Raalte, Booijink (veevoederproductie).

- Bodem en grondwater

De GGD geeft aan dat de omwonenden zich zorgen maken over eventuele bodemverontreiniging. Het geheel maakt dat bewoners twijfels hebben over de bodemkwaliteit van hun perceel, waardoor ze zich afvragen of ze gezondheidsrisico's lopen als ze uit eigen tuin eten. De GGD heeft hierover gesproken met de bewoners.
Ten aanzien van de verhoogde arseenwaarden in de grond op het terrein van Beaphar is geconstateerd dat deze hoogst waarschijnlijk van nature aanwezig is (rapport Tauw, 27 juni 2008). Overige verontreinigingen, voor zover aanwezig, zijn van de periode voor Beaphar en de omwonenden zelf. Deze mogelijke verontreinigingen kunnen dan ook niet gekoppeld worden aan het huidige planproces van Beaphar.

Het overleg levert tenslotte de volgende afspraken op:

- De GGD koppelt de resultaten van het overleg terug aan de familie Koerhuis.
- Omwonenden die klachten ervaren van Beaphar kunnen deze melden bij de gemeente.
- De gemeente stelt een verslag op van het gesprek, de GGD controleert, en waar nodig vult aan of verbetert.
- Het verslag van het overleg gaat deel uitmaken van de zienswijzennota welke ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
- De gemeente houdt de GGD op de hoogte van de verdere planvorming.
- De gemeente stelt i.s.m. het waterschap een brief op voor de omwonenden waarin terug wordt gekeken op het incident dat plaats heeft gevonden. In de brief gaat de gemeente in op de zorgen van de omwonenden en geeft de GGD een toelichting op de gezondheidskundige aspecten.

De intentie wordt uitgesproken om gezondheidsaspecten nog meer te integreren in ruimtelijke procedures, door tijdige betrokkenheid van de GGD bij plannen die daar om vragen.

Raalte, MK14092012 / 25092012

GESPREKSVERSLAG BP BEAPHAR

Datum	**:**	19 juli 2012
Aanwezig	**:**	Omwonenden/ bewoners Oude Linderteseweg Frans Huner (milieu) en Martijn Korte (projectleider) namens de gemeente Raalte
Onderwerp	**:**	Hoorzitting in het kader van de bestemmingsplanprocedure voor de locatie Beaphar aan de Oude Linderteseweg in Raalte

De heer Korte heet iedereen welkom en legt uit wat de intentie is van de hoorzitting. De omwonenden geven aan graag gebruik te willen maken van deze mogelijkheid.

Geur

- De omwonenden geven aan dat het grootste probleem is gelegen in de geuroverlast. Er is zowel binnen als buiten sprake van geuroverlast. Bij een aantal woningen zijn er specifieke punten aan te wijzen waar geuroverlast wordt ervaren (bijvoorbeeld de keuken bij nr 2)
- De geuroverlast is afhankelijk van het product. Het frettenvoer geeft de meeste overlast.
- Er wordt aangegeven dat de geuroverlast voor een groot deel te herleiden is tot de riolering. De omwonenden geven aan zich sterk af te vragen of de riolering nog functioneert.
- Beaphar heeft op verzoek van de omwonenden de afvoer op het riool anders laten plaatsvinden. Dit heeft echter geresulteerd in verplaatsing van de overlast: nu hebben de woningen 1 en 2a last van rioollucht in huis.
- De afgelopen periode wordt een sterke oliegeur waargenomen. Deze bleek bij navraag bij Beaphar door de omwonenden afkomstig te zijn van oliehoudende pasta, welke als grondstof voor diverse producten dient.
- De omwonenden vragen zich af of de geur binnen de norm valt en of de afstandsnormen ten aanzien van geur niet in acht moeten worden genomen. De omwonenden vragen zich of er zomaar afgeweken mag worden van de standaard afstanden.

De gemeente geeft aan dat de geurnormen niet overschreden worden. Alhoewel terdege bekend is dat geur subjectief is, en dat er begrip is voor de overlast die ervaren wordt, is de objectieve normering leidend. Daarnaast heeft Beaphar maatregelen genomen om de geurhinder te beperken door enerzijds de installaties aan te passen en anderzijds door de meest geurveroorzakende activiteiten te staken.

Geluid

- Gelijk aan de geurproblematiek vragen de omwonenden vragen zich af of het geluidsniveau binnen de norm valt en of de afstandsnormen ten aanzien van geluid eveneens niet in acht moeten worden genomen. De omwonenden vragen zich of er zomaar afgeweken mag worden van de standaard afstanden

De gemeente geeft aan dat met gerichte verzachtende maatregelen bepaalde categorieën en bepaalde aspecten met bijbehorende afstanden aangepast kunnen worden. Als voorbeeld wordt het aspect geluid aangehaald: het extra geluidsisolatie kan de geluidsoverlast sterk verlaagd worden waardoor de milieucategorie verlaagd kan worden. Ook kan er gezoneerd worden, waarbij de meeste overlast veroorzakende aspecten het meest ver van de gevoelige functie worden gesitueerd.

Verkeer

- Het onderzoek naar de verkeersafwikkelingen is volgens omwonenden teveel gebaseerd op aannames. De conclusies worden onvoldoende onderbouwd
- De omwonenden geven aan het kruispunt met de Ganzeboomlaan al onveilig is, en nu met de verwachte toename van vrachtverkeer nog onveiliger zal worden.

De gemeente legt uit dat de verkeerssituatie niet optimaal is. Het bedoelde kruispunt is inderdaad onoverzichtelijk, maar alle opties overzien is de gekozen optie de minst belastende ontsluiting. Een deel van het onderzoek is gebaseerd op prognoses en de efficiëntie maatregelen van Beaphar. Al met al wordt de toename van verkeersbewegingen niet buitenproportioneel groot beoordeeld ten opzichte van de huidige situatie.

Waterleiding

- De omwonenden vragen af wat de staat van de waterleidingen is in het gebied. Ook geven zij dat er een sloot is (of is geweest) die vervuild is (was) en dat er ondergrondse tanks in het gebied aanwezig zijn. De omwonenden geven aan dat zij zich zorgen maken over de gezondheidsrisico's.
- De omwonenden geven aan dat zij hier ook een onderzoek naar willen laten uitvoeren.

De gemeente geeft aan dat de toestand van de waterleidingen ter tafel niet bekend is, maar dat dit uitgezocht kan worden. De waterleidingen zijn in beheer bij Vitens.

Milieuzonering

- De omwonenden vragen zich of de milieucategorieën met bijbehorende afstandsmaten zo makkelijk aangepast kunnen worden.

De gemeente geeft aan dat met gerichte verzachtende maatregelen bepaalde categorieën en bepaalde aspecten met bijbehorende afstanden aangepast kunnen worden. Als voorbeeld wordt het aspect geluid aangehaald: het extra geluidsisolatie kan de geluidsoverlast sterk verlaagd worden waardoor de milieucategorie verlaagd kan worden. Ook kan er gezoneerd worden, waarbij de meeste overlast veroorzakende aspecten het meest ver van de gevoelige functie worden gesitueerd.

De heer Korte legt de vervolgprocedure uit. Het college zal in haar vergadering van 21 augustus het besluit nemen om het bestemmingsplan door de raad op 27 september 2012 te laten vaststellen. Het bestemmingsplan wordt vooraf inhoudelijk besproken tijdens de raadspleinsessie op 11 september 2012. Personen die een zienswijze hebben ingediend kunnen inspreken tijdens de raadspleinsessie, en ontvangen hiervoor een uitnodiging.

De hoorzitting wordt, onder dankzegging van de komst van de omwonenden, afgesloten.

MK 25 juli 2012.

07-030

Groot Salland
Waterschap
Veelzijdig met water

Zwolle, 27 JUNI 2012
uw kenmerk:
uw brief van: 16-05-2012
ons kenmerk: Post 2012-6552
behandeld door: G. Vrielink
e-mail: gvrielink@wgs.nl
onderwerp: Kennisgeving ter inzageligging ontwerp bestemmingsplan Raalte, bedrijventerrein Beaphar

Gemeenteraad van de
gemeente Raalte
T.a.v. M. Korte
Postbus 140
8100 AC RAALTE

Geachte mevrouw/heer,

Met uw e-mail van 16 mei ontvingen wij het ontwerp bestemmingsplan "bedrijventerrein Beaphar" te Raalte.

Dit ontwerp bestemmingsplan is voor ons aanleiding tot het indienen van een zienswijze. De zienswijze heeft betrekking op de watertoets behorende bij het bestemmingsplan.

Watertoets (bijlage bij het ontwerp bestemmingsplan)

1. In het rapport (blz. 8 en 14) staat dat het waterpeil in de Hondemotswetering (SW.55.98) NAP + 3.70 m bedraagt. Dit is onjuist. De streefpeilen van de stuw (nabij de rioolwaterzuivering Raalte) bedragen NAP + 3.05 m (winterpeil) en NAP + 3.10 m (zomerpeil). Wellicht dat door het verhang de waterpeilen nabij Beaphar enigszins hoger zijn, maar dit zal hooguit 10 á 15 cm zijn. De conclusies in het rapport over een (te) beperkte drooglegging ten opzicht van het wegpeil (NAP + 4.50 m) zijn dan ook niet juist.
2. Het onderdeel (par. 1.2.5) waarin de riolering wordt beschreven is naar onze mening niet juist en onvolledig. Belangrijk is dat wel de juiste gegevens goed in het rapport worden verwerkt. Vooral om de toekomstige lozingssituatie goed vast te leggen. Door het waterschap is hierover reeds ambtelijk contact geweest met de heer H. Minkjan van de gemeente.
3. In paragraaf 1.6 staat onder "voorkomen wateroverlast" dat berekeningen moeten uitwijzen of de vergrote bergingsvijver voldoende bergingscapaciteit heeft om inundatie van de omgeving te voorkomen. De uitkomsten van deze berekeningen moeten in de watertoets worden opgenomen, zodat door ons een beoordeling mogelijk is of de genomen maatregelen voldoende zijn.
4. In de Watertoets wordt gebruik gemaakt van grondwatergegevens die ruim 12 jaar oud zijn. De gemeente heeft ongetwijfeld recentere meetgegevens van het grondwater in de omgeving van het bestemmingsplan. Wij verzoeken u meer actuele gegevens in het rapport te verwerken, waardoor een betere prognose is te geven over de invloed van het grondwater op het nieuwe bestemmingsplan.

Voorts verzoeken wij u vervolgens de conclusies uit de Watertoets te verwerken in de Toelichting op het bestemmingsplan.

Wij stellen het erg op prijs als het waterschap bij de verdere uitwerking van het plan nauw wordt betrokken. Ook vanwege het mogelijk toekomstig beheer (en onderhoud) van de nieuwe bergingsvijver.

Voor eventuele nadere toelichting of informatie kunt u contact opnemen met ondergetekende, tel 038 4557344 of e-mail: gvrielink@wgs.nl.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van het
Waterschap Groot Salland

[redacted]

Kopie aan:
- Gemeente Raalte, t.a.v. de heer H. Minkjan, Postbus 140, 8100 AC Raalte

Gemeente Raalte
T.a.v. Gemeenteraad Raalte
Cc: Martijn Korte
Postbus 140
8100 AC Raalte

Raalte, 27 juni 2012

Betreft: Aanvulling zienswijze Bestemmingsplan Beaphar dossiernummer 1202561

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Wij hebben Hunneman advies & milieu opdracht gegeven om een bodemonderzoek te verrichten. Op 26 juni hebben wij het historisch vooronderzoek mogen ontvangen. Uit de verschillende rapportages blijkt dat er o.a. een sterke concentratie arseen in de bodem zit op het terrein van Beaphar. Dit is ook bekend bij de gemeente. Echter gesteld wordt dat deze stof van nature in de grond aanwezig is. Met deze aanname zijn wij het absoluut niet eens. Arseen komt namelijk ook voort uit bv. pesticiden. Het zou wel zeer toevallig zijn als bij een bedrijf als Beaphar “producent van”een grote concentratie arseen in de grond aanwezig is.

Als buren maken wij ons grote zorgen over de gezondheid/veiligheid van onze kinderen, die veel buiten spelen en dus in aanraking komen met een wellicht vervuilde/ ongezonde grond.
Wij gaan dan ook zeker ons eigen terrein laten onderzoeken. Ook hebben wij contact gehad met de GGD IJsselland inzake het gezondheidsrisico van de verschillende gevaarlijke stoffen waar mee gewerkt wordt. Zij gaan zich hier nog in verdiepen.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Namens bewoners Oude Linderteseweg 1 / 2 / 2a / 4 / 6

Marieke Koerhuis-Korbeld
(woonachtig Oude Linderteseweg 1)

Gemeente Raalte
T.a.v. Gemeenteraad Raalte
Cc: Martijn Korte
Postbus 140
8100 AC Raalte

Raalte, 19 juni 2012

Betreft: Zienswijze Bestemmingsplan Beaphar

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Met grote interesse hebben wij kennis genomen van het bestemmingsplan Beaphar.
Als directe omwonenden van Beaphar aan de Oude Linderteseweg, maken wij bezwaar op het betreffende bestemmingsplan.

Op 30 mei 2012 heeft ondergetekende telefonisch contact gehad met De heer Martijn Korte. Hierbij is aangegeven de procedure omtrent aanpassing bestemmingsplan en de mogelijkheid tot bezwaar maken.

Refererend aan de verschillende hoofdstukken in het bestemmingsplan, hebben wij een aantal aandachtspunten opgesteld waar wij als directe omwonenden bezwaar op maken.

Hoofdstuk 5.1.1.2 Toekomstige situatie

Door het concentreren van de activiteiten van Beaphar van meerdere locaties, waaronder Hedel en Emmerich (Dld), naar de Oude Linderteseweg in Raalte, zal logischerwijs het aantal verkeersbewegingen toenemen.
Geschetst wordt dat Beaphar een aantal organisatorische maatregelen zal nemen die moet leiden tot een betere logistiek. Dit zal als gevolg moeten hebben dat de verkeersbewegingen nagenoeg gelijk zullen blijven.

Eén van die maatregelen zal zijn het beter dan wel geheel vullen van pallets. In de huidige situatie is dit schijnbaar niet het geval. Waar is het op gebaseerd dat dit wel in de toekomstige situatie het geval zal zijn?

In Hoofdstuk 2.2 Bedrijfsproces Beaphar, wordt een verwachting uitgesproken van 10% groei door uitbreiding en concentreren van de activiteiten aan de Oude Linderteseweg.
Overheveling van activiteiten vanuit Hedel en Emmerich naar Raalte zal leiden tot een grotere toename in verkeersbewegingen dan dat er nu verwacht zal worden. Hierbij refererend aan Hoofdstuk 5.1.1.3 Verkeersvergelijking huidige en toekomstige situatie. In Tabel 5.3 wordt er uitgegaan van de vergunde situatie volgens WM-vergunning 2005. Wat is hierin de standaard?

Wij verwachten een grotere toename in verkeersbewegingen dan dat in het bestemmingsplan geschetst wordt.

Hoofdstuk 5.1.2 Aanvoerroutes Beaphar

Er is door de gemeente onderzocht of er alternatieve aanvoerroutes zijn om Beaphar te kunnen bereiken. Verdieping van de tunnel onder de N35 is door de genoemde bezwaren in het bestemmingsplan geen optie.
Tevens is de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg , ter vervanging van de Oude Linderteseweg onderzocht.
Een -in onze ogen- opvallend bezwaar namens de gemeente is dat de beraamde aanlegkosten van deze weg (€100.000,00) zeer waarschijnlijk hoger uit gaan vallen dan de kosten die gemaakt worden voor de maatregelen aan de woningen.
Mogen wij hieruit concluderen dat de gemeente op voorhand al rekening houdt met schade aan de betreffende (onze) woningen?
Waar gaat de gemeente van uit, waarop is dit gebaseerd?

Het ongevallenbeleid op de huidige aansluiting geeft geen aanleiding om de huidige situatie te wijzigen. Zoals eerder vermeld, zullen er meer verkeersbewegingen plaats gaan vinden.
De gemeente kiest er voor om al het transport alsnog door Raalte-dorp te laten gaan. Het knooppunt Mettingenlaan/Ganzeboomlaan is niet overzichtelijk. Dit heeft helaas al geleid tot vele aanrijdingen/incidenten. Door de toename van de verkeersbewegingen van en naar Beaphar, zal de verkeersveiligheid alleen al voor het bovengenoemd knooppunt, er niet beter op worden.

Wij vinden het dan ook onbegrijpelijk dat de gemeente hier zomaar aan voorbij gaat.

Hoofdstuk 5.2 Geluid

Volgens de berekeningen is er nog ruimte met betrekking tot toename van het geluid.
Dit is niet van toepassing op de achtergevel van de woning aan de Oude Linderteseweg 1 in de avonduren. Betekent dit dat de overlast overdag wel degelijk zal toenemen. En wat is de verwachting van de geluidstoename zodra Fase B van het bestemmingsplan (eventueel) zal voltooid zijn?

Is bij de toename van het geluidshinder uitgegaan van hinder voortvloeiend uit productie, of is ook uitgegaan van toename in geluidshinder door de toename van de verkeersbewegingen?

Hoofdstuk 5.8 Geur

Het grootste bezwaar wat wij ondervinden in de huidige situatie, en indien uitbreiding zal plaatsvinden, is de overlast van geur. Momenteel ervaren wij dagelijks geuroverlast, ongeacht dat wel of niet binnen de norm zal vallen.

Op 6 mei 2010 is er door de firma Tauw een geuronderzoek gedaan. Dit zal gedaan zijn onder representatieve omstandigheden. Tot onze grote verbazing is dit gebeurd in de avond/nachturen en wel tussen 22.45 – 00.30 uur.
De overlast die wij ondervinden is overdag en in de avonduren.
Wij zijn regelmatig genoodzaakt om deuren en ramen gesloten te houden, aangezien de geur ook in huis komt. Dit is onacceptabel!

Het aspect geur vormt volgens het nieuwe bestemmingsplan dan ook geen belemmering voor realisatie van het plan. Hier zijn wij het absoluut niet mee eens.

Tevens maken wij ons grote zorgen over de eventuele gevolgen voor onze gezondheid en dan met name de gezondheid van onze kinderen.

Hoofdstuk 5.9 Externe veiligheid

De Gemeenteraad moet zich afvragen of opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen passend is in de huidige situatie. Ondanks het feit dat het betreffende gebied als industrieterrein geldt, wordt het beide zijden omring door woongebieden. Dit betreft niet alleen onze woonsituatie maar ook de bewoners van Raalte Noord en bewoners van Raalte Dorp.
Tevens zal er een toename zijn van het vervoer van deze gevaarlijke stoffen. Gezien de al eerder genoemde aanvoerroutes, die naar onze mening zeker niet wenselijk is, kan dat gaan leiden tot meer gevaarlijke situaties.

Hoofdstuk 5.11 Milieuzonering

Gezien de aard van werkzaamheden, het vervaardigheden van voer voor huisdieren, valt Beaphar in categorie 4.1. Dit houdt in dat er een afstand van 200 meter moet zijn tussen het bedrijf en de woonbebouwing. Dit is, zoals bekend, absoluut niet het geval.

Door de inmiddels gedane en misschien ook in de toekomst geplande maatregelen en voorzieningen door Beaphar, vallen de activiteiten terug in categorie 3.1.
Dit is gebaseerd op het al eerder genoemde geuronderzoek. Zoals al aangegeven hebben wij grote moeite met de uitkomst en uitvoering van het geuronderzoek.
Wij hebben er dan ook grote moeite mee dat de activiteiten van Beaphar ineens weer terugvallen in categorie 3.1 met als gevolg dat er geen belemmeringen meer zijn.

In de huidige situatie vindt de productie plaats in ´Unit 3´ aan de oostzijde van de Oude Linderteseweg. Volgens het bestemmingsplan zij er geen ontwikkelingen gepland aan de westzijde van de Oude Linderteseweg.
Echter in Hoofdstuk 3 van het bestemmingsplan staat beschreven en ook kaart aangeduid dat er wel degelijk aan de westzijde van Oude Linderteseweg productie zal plaatsvinden. Hier vinden wij geen extra uitleg over.

Wat voor activiteiten gaan hier plaatsvinden en wat zal het gevolg (lees overlast) hier van zijn?

In het bestemmingsplan is een zonering aangegeven vanuit de woningen aan de Oude Linderteseweg. Bij de woning aan de Oude Linderteseweg 1 is er uitgegaan van een bouwvlak. Vanwaar dit besluit?
Als er uitgegaan was van de gehele woning dan blijkt dat de afstand tussen het bedrijf en de woning nog kleiner is dan nu wordt geschetst.

In het bestemmingsplan wordt beschreven dat er door de omwonenden in het verleden geen aanmerkingen zijn geweest omtrent overlast. Dit is absoluut niet het geval.
Wij hebben dit zowel rechtstreeks bij Beaphar (Mw. M. Kalfs directeur) als ook bij de gemeente (Hr. R. van Rossum) aangegeven.

Het bestemmingsplan beschrijft dat de afstand tussen bedrijf en woningen wel degelijk binnen de toegestane milieuzone valt. Als excuus wordt aangegeven dat het bedrijf en woningen afgeschermd worden door de drankenhandel. Dit lijkt ons niet correct.

Deze afscherming heeft niets te maken met de bestaande regelwetgeving en kan ook niet als ´verzachtende omstandigheden´ worden aangeduid.

De conclusie, genoemd in Hoofdstuk 5.12, wordt dan ook niet door ons gedeeld.

Misschien ten overvloede, maar gezien de huidige problematiek met het riool, vragen wij ons af wat de gevolgen zullen zijn van de geplande uitbreiding voor het huidige rioolstelsel?

Het creëren van extra werkgelegenheid in dit geval door Beaphar, juichen wij van harte toe. Daar mag geen misverstand over bestaan. Echter de plaats waar dit moet gaan gebeuren en de manier waarop stuit bij ons op weerstand.

Graag ontvangen wij een schriftelijke reactie op deze brief met daarin de vervolgprocedure op het bestemmingsplan. De heer Martijn Korte heeft in het telefoongesprek van 30 mei 2012 aangegeven dat de mogelijkheid bestaat om onze bevindingen in een persoonlijk gesprek toe te lichten. Hier willen wij graag gebruik van maken.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Namens bewoners Oude Linderteseweg 1 / 2 / 2a / 4 / 6

Danny Koerhuis
(woonachtig Oude Linderteseweg 1)

Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD COLLEGEVOORSTEL

GEGEVENS VOORSTEL				
Zaaknummer	:	771	Gerelateerde zaak :	
Notanummer	:		Onderwerp: bestemmingsplan Beaphar	
Openbaar	:	Ja, na informeren betrokkenen		
Auteur	:	M. Korte	Eenheid: Realisatie	
Portefeuillehouder	:	dhr. W.J.M. Wagenmans	Team: Ruimte	
Collegevergadering		d.d.:		

PROCEDURE TOT BESLUITVORMING COLLEGE (INTEGRALE ADVISERING)		
Financieel	:	✓ Milieu, GF Huner
Juridisch	:	
Personeel	:	
Communicatie	:	
ICT	:	
Inkoop	:	
Minima-effecten	:	
Anders	:	

	DATUM:	HANDTEKENING:
Portefeuillehouder		
MB		
Advies OR		
Teammanager		
Eenheidmanager		
Gemeentesecretaris		

PROCEDURE NA BESLUITVORMING COLLEGE				
Gemeenteraad	:	ter informatie	✓ ter besluitvorming	
Ondernemingsraad	:	ter kennisname	adviesrecht	instemmingsrecht

BEKENDMAKING			
✓ Belanghebbenden	Gemeentepagina	Intranet	Wkpb
Internet	Persbericht	Staatscourant	Geen

ROUTERING	AKKOORD	BESPREKEN
Burgemeester Zoon		
Wethouder van Loevezijn		
Wethouder Hiemstra		
Wethouder Wagenmans		
Secretaris Halman MBA		

DOCUMENTEN	
Bijlage 1	raadsvoorstel en conceptraadsbesluit
Bijlage 2	Zienswijzennota bestemmingsplan "Beaphar"
Bijlage 3	Ontwerpbestemmingsplan "Beaphar"

Kopie na besluitvorming:

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER	: 771	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	:		
VOOR INFORMATIE	: Martijn Korte		

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

Het bestemmingsplan “Beaphar” heeft betrekking op het bestaande bedrijfsperceel van de firma Beaphar aan de Oude Lindertseweg te Raalte. Het bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van de bestaande bedrijfsgebouwen op de betreffende locatie. Op het perceel zullen nieuwe productie- en op- en overslagruimten worden gerealiseerd, onder andere ter vervanging van een nevenlocatie elders in de gemeente en het land.

BESLISPUNTEN

De raad voorstellen:

1. In te stemmen met de “Zienswijzennota bestemmingsplan Beaphar” met de daarbij behorende ambtshalve wijzigingen in de toelichting, regels en verbeelding van het bestemmingsplan “Beaphar”.
2. Het bestemmingsplan “Beaphar”, met in acht name van de Zienswijzennota bestemmingsplan “Beaphar”, gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte toelichting, regels en verbeelding, en bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0177.BP2010.0012-0003.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen omdat het verhaal van kosten anderszins verzekerd is

BESLUIT

INLEIDING

Het onderhavige bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van de bestaande bedrijfsgebouwen op de betreffende locatie. Op het perceel zullen nieuwe productie- en op- en overslagruimten worden gerealiseerd, onder andere ter vervanging van een nevenlocatie elders in de gemeente en het land.

BEOOGD EFFECT

Het bieden van toekomstgerichte uitbreidingsmogelijkheden voor Beaphar.

ARGUMENTEN

Beaphar is al geruime tijd bezig met een efficiëntieslag voor haar bedrijfsvoering. Onderdeel van deze efficiëntieslag is de concentratie van bedrijfsgebouwen op een centrale locatie. Daarnaast wordt gestreefd naar voortdurende innovatie van het productenassortiment en is schaalvergroting noodzakelijk. Om de voornoemde aspecten in te kunnen vullen is extra bedrijfsruimte benodigd. Na bedrijfsintern onderzoek heeft Beaphar in 2009 de afweging gemaakt om het verzoek in te dienen voor uitbreiding op de bestaande locatie aan de Oude Linderteseweg in Raalte.

Het perceel waar de uitbreiding van Beaphar op wordt voorzien, gelegen aan de Oude Linderteseweg in de kern Raalte, is in bezit bij Beaphar en heeft voor een deel reeds een bedrijfsbestemming. Het westelijk deel van het plangebied heeft in het geldende bestemmingsplan een agrarische bestemming. Het perceel behoeft voor een deel van de uitbreiding een wijziging van de bestemming te doorlopen. Het gehele perceel wordt echter betrokken in het plangebied. Het perceel is voldoende groot om binnen de nieuwe grenzen van de bedrijfsbestemming het bouwvlak te vergroten om bedrijfsactiviteiten van andere locaties over te hevelen naar deze centrale locatie. Het nieuwe bestemmingsplan voorziet daarom naast de uitbreiding van de bedrijfsbestemming in de vergroting van het bouwvlak binnen de bestaande bedrijfsbestemming. De bouwhoogte wordt ook wat vergroot en in lijn gebracht met de voorgenomen uniforme hoogtematen voor alle bedrijventerreinen in de gemeente.

In het nieuwe bedrijfsgebouw zullen zowel opslag – en distributieactiviteiten als productieactiviteiten plaatsvinden. De geldende milieuvergunning van Beaphar voorziet al in de voorgenomen uitbreiding, waardoor de milieuaspecten geborgd zijn. Voor de inhoudelijke afweging ten aanzien van ruimte, milieu en verkeer wordt kortheidshalve verwezen naar het bestemmingsplan zelf, welke als bijlage bij dit collegevoorstel is gevoegd.

Locatie nieuwe bedrijfsgebouw

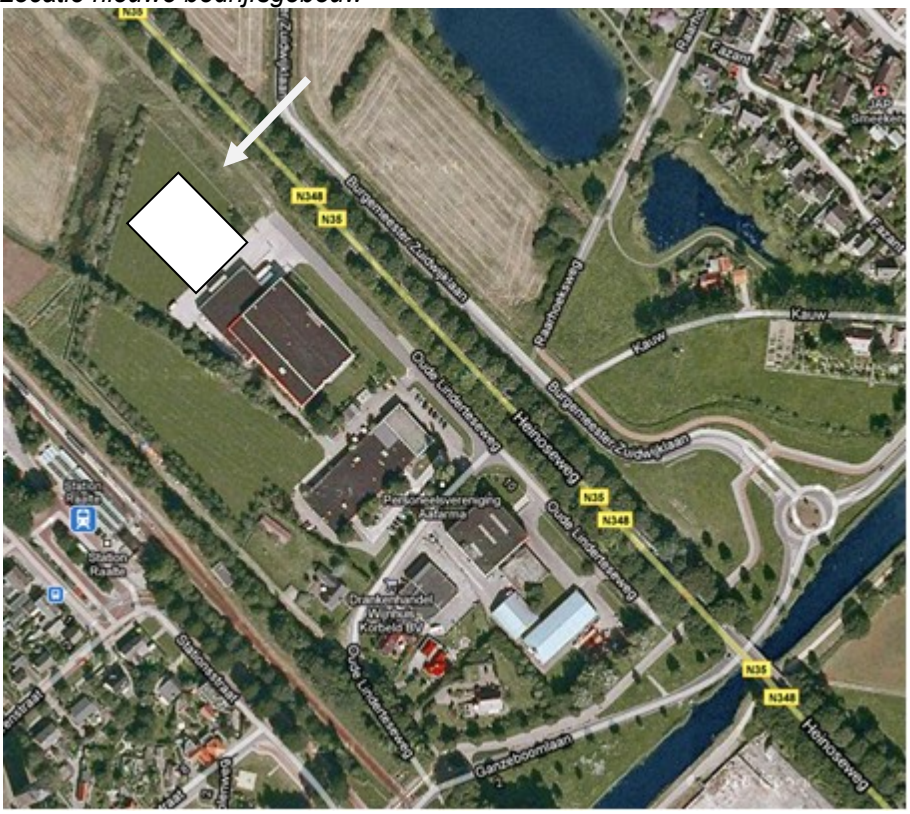

Procedurele aspecten
Het ontwerpbestemmingsplan heeft van vanaf donderdag 17 mei tot en met woensdag 28 juni 2012 ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn heeft een ieder de mogelijkheid gehad om schriftelijk of mondeling een zienswijze naar voren brengen bij de gemeenteraad van Raalte. Er zijn 2 zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan binnengekomen. Een zienswijze is ontvangen van het Waterschap Groot Salland. De tweede zienswijze representeert een aantal omwonenden van de Oude Linderteseweg. Binnen de termijn hebben de omwonenden een aanvulling op de eerder ingediende zienswijze toegezonden. De zienswijze van het Waterschap en de zienswijze van de omwonenden (met inbegrip van de aanvulling) zijn ontvankelijk.

Hoorzitting
De omwonenden is de mogelijkheid geboden om hun zienswijze mondeling nader toe te lichten. Op 18 juli heeft er daartoe een hoorzitting plaatsgevonden. Naast de doelstelling (zoals hiervoor vermeld) om de indieners van de zienswijze de mogelijkheid te bieden om hun zienswijze nader toe te lichten bied een hoorzitting ook de gelegenheid voor de gemeente om de gemaakte keuzen nader toe te lichten of om voorstellen aan te dragen ter tegemoetkoming aan de bezwaren. De resultaten van deze hoorzitting zijn geïntegreerd in deze zienswijzennota, en zijn in die hoedanigheid meegenomen in de belangenafweging. Met het Waterschap worden de wateraspecten ambtelijk afgestemd.

Overleg GGD IJsselland
Op verzoek van de omwonenden heeft er een gesprek plaatsgevonden met de GGD IJsselland. In hun zienswijze hebben de omwonenden aangegeven dat zij gezondheidsrisico's vrezen als gevolg van de huidige omvang van Beaphar en de geplande uitbreiding vergroot deze vrees. De GGD heeft naar aanleiding van het verzoek de gemeente verzocht om een overleg. Het overleg heeft plaatsgevonden op 12 september 2012. De resultaten van het overleg en de bevinding van de GGD zijn meegenomen in de belangenafweging. De GGD heeft tevens de resultaten van het overleg besproken met de omwonenden en hun advies hieromtrent uitgebracht. In de bijlage is het gesprekverslag gevoegd. In later telefonisch contact heeft de GGD bericht dat Vitens de waterkwaliteit en de staat van de waterleidingen hebben gecontroleerd op verzoek van de omwonenden. Uit deze controle is gebleken dat beide in orde waren.

In de bijlage is de zienswijzennota, inclusief de zienswijzen, het verslag van de hoorzitting en het verslag van het overleg met de GGD bijgevoegd. In de zienswijzennota wordt een reactie gegeven op de aangehaalde bezwaren tegen het ontwerpbestemmingsplan en wordt tevens aangegeven of de zienswijze aanleiding heeft gegeven voor aanpassing van het bestemmingsplan. De zienswijze van de omwonenden heeft vooral betrekking op de milieuaspecten in het plan. Met name de geuroverlast, de mogelijke verkeersoverlast en de mogelijke gezondheidsrisico's worden als bezwaarlijk genoemd. De zienswijze van het waterschap heeft betrekking op de wateraspecten van het bestemmingsplan.

KANTTEKENINGEN

geen

FINANCIËN

Het betreft een particulier initiatief op private grond. De bestemming van het perceel wijzigt ten dele. Er hoeft geen exploitatieplan worden opgesteld. Wel is er een planschade overeenkomst ondertekend door Beaphar.

VERVOLG

Na vaststelling door de raad zal het bestemmingsplan 6 weken ter inzage worden gelegd, voor beroep bij de Raad van State.

COMMUNICATIE

De kennisgeving van de ter inzage legging wordt conform de richtlijnen gepubliceerd. De indieners van de zienswijzen, alsmede de initiatiefnemer (Beaphar) worden op de hoogte gebracht van de vaststelling van het bestemmingsplan.

BIJLAGEN

Bijlage 1	raadsvoorstel en conceptraadsbesluit
Bijlage 2	Zienswijzennota bestemmingsplan "Beaphar"
Bijlage 3	Ontwerpbestemmingsplan "Beaphar"

Bestemmingsplan Beaphar te Raalte

Toelichting 4

Hoofdstuk1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding tot nieuw bestemmingsplan 5
1.2 Ligging plangebied 5
1.3 Opzet bestemmingsplan 6
1.4 Overzicht verrichte onderzoeken 7

Hoofdstuk2 De huidige situatie 8
2.1 Ruimtelijke structuur 8
2.2 BedrijfsprocesBeaphar 9
2.3 Geldende bestemmingsplannen 9

Hoofdstuk3 Planbeschrijving 10

Hoofdstuk4 Beleidskader 12
4.1 Inleiding 12
4.2 Rijksbeleid 12
4.3 Provinciaal beleid 12
4.4 Gemeentelijk beleid 15
4.5 Conclusie beleidskader 18

Hoofdstuk5 Milieu-aspecten 20
5.1 Verkeer 20
5.2 Geluid 27
5.3 Bodem 27
5.4 Water 28
5.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie 30
5.6 Flora en fauna 32
5.7 Luchtkwaliteit 33
5.8 Geur 34
5.9 Externe veiligheid 34
5.10 Energie 34
5.11 Milieuzonering 35
5.12 Conclusie 37

Hoofdstuk6 Juridische aspecten 38
6.1 Algemeen 38
6.2 Toelichting op verbeelding 38
6.3 Toelichting op de regels 38

Hoofdstuk7 Economischeuitvoerbaarheid 41

Hoofdstuk8 Inspraak en vooroverleg 42

Bijlagen: onderzoeken 43
Bijlage 1 Verkeersonderzoek 45
Bijlage 2 Verkeerslawaai onderzoek 75
Bijlage 3 Akoestischonderzoek 101
Bijlage 4 Bodemonderzoek 149
Bijlage 5 Watertoets 191
Bijlage 6 Archeologischonderzoek 209
Bijlage 7 Ecologischonderzoek 251
Bijlage 8 Luchtkwaliteitsonderzoek 293
Bijlage 9 Geuronderzoek 333

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot nieuw bestemmingsplan

Beaphar is een producent van geneesmiddelen, verzorgingsmiddelen, voeding en voedingssuplementen voor kleine huisdieren. Het bedrijf is gevestigd aan de Oude Linderteseweg en ligt ingeklemd tussen de spoorlijn Zwolle - Almelo en de rijksweg N35. Gedwongen door de veranderde wetgeving en door verdere optimalisatie van de bedrijfsprocessen is Beaphar voornemens om in de komende jaren haar activiteiten op de locatie aan de Oude Linderteseweg te concentreren en verder uit te bouwen. De voorgenomen uitbreiding is gebaseerd op de toekomstvisie die Beaphar heeft sinds 1994. Deze visie is in de periode 2004-2006 nader geconcretiseerd. Beaphar is voornemens om al haar activiteiten zoveel mogelijk te concentreren, in tegenstelling tot hetgeen nu het geval is. Deze ontwikkeling zal een grote bijdrage hebben in de bedrijfseconomische ontwikkelingen van Beaphar. Hiervoor zal uitbreiding plaatsvinden van de huidige bedrijfsgebouwen. De ruimtebehoefte betreft circa 2,84 hectare inclusief de bijbehorende infrastructuur. Voor deze expansie heeft het bedrijf al gronden aangekocht, gelegen aansluitend op het huidige bedrijfsterrein. De voorgenomen ontwikkelingen passen niet binnen de vigerende bestemmingsplannen, zijnde het bestemmingsplan buitengebied Raalte uit 1994 en het bestemmingsplan Linderteseweg uit 1978. Doel van dit bestemmingsplan “Beaphar“ is derhalve om de gewenste uitbreiding planologisch mogelijk te maken.

De aanleiding voor het opstellen van dit bestemmingsplan is dus:

- De uitbreidingsplannen van Beaphar
- De leeftijd van het bestemmingsplan Linderteseweg
- Het feit dat er twee bestemmingsplannen gelden voor één kadastraal perceel.

Om toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken is een lange termijn visie nodig die zo goed mogelijk recht doet aan de verschillende gemeentelijke- en bedrijfsbelangen.

1.2 Ligging plangebied

De planlocatie is gelegen aan de Oude Linderteseweg 7, 9 en 10 te Raalte. In het zuidwesten wordt de planlocatie begrensd door de spoorlijn tussen Zwolle en Almelo en het treinstation van Raalte In het noordwesten wordt de begrenzing gevormd door agrarisch gebied. Dit gebied was voorheen bestemd als verbindingszone tussen het centrum van Raalte en het woongebied Het Raan. De zuidoostelijke begrenzing vormt de Oude Linderteseweg en het Overijssels Kanaal en in het noordoosten is de grens de rijksweg N35. In onderstaan figuur is de globale ligging van het plangebied weergegeven. Het plangebied sluit aan op het bedrijventerrein Spoorzone.

Globale ligging plangebied

1.3 Opzet bestemmingsplan

1.3.1 Algemeen

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. Op de bestemmingsverbeelding worden de percelen in het gebied aangegeven met een bestemming al dan niet voorzien van een aanduiding. In de regels worden de bouw- en gebruiksmogelijkheden van het plangebied vastgelegd. In de plantoelichting wordt een verantwoording gegeven van de in het plan gemaakte keuzes.

1.3.2 Leeswijzer toelichting

In de toelichting wordt het volgende behandeld:

- Dit eerste hoofdstuk wordt afgesloten met een overzicht van de onderzoeken die in het kader van dit bestemmingsplan zijn uitgevoerd.
- In hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 van de toelichting worden respectievelijk een omschrijving van de huidige situatie en de toekomstige situatie gegeven.
- In hoofdstuk 4 wordt op beknopte wijze aandacht besteed aan het algemene en specifieke rijks-, provinciale en gemeentelijk beleid dat van belang is voor dit bestemmingsplan.
- In hoofdstuk 5 wordt vervolgens een toelichting gegeven op de voor dit bestemmingsplan uitgevoerde milieuonderzoeken.
- In hoofdstuk 6 van deze toelichting wordt aangegeven hoe het beleid en de planuitgangspunten zijn verwoord in de planvoorschriften.
- In hoofdstuk 7 wordt vervolgens aandacht besteed aan de financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.
- Tot slot zijn in hoofdstuk 8 de resultaten van zowel het vooroverleg als de inspraak verwerkt.

1.3.3 Leeswijzer regels

In hoofdstuk 1 behorende bij de planregels zijn de begrippen en wijze van meten omschreven. De regels ten aanzien van de verschillende bestemmingen zijn artikelsgewijs opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 bevat de algemene bepalingen zoals algemene bouw- en gebruiksregels. Hoofdstuk 4 bevat tenslotte de overgangs- en slotregels.

1.4 Overzicht verrichte onderzoeken

Ter voorbereiding van het bestemmingsplan Beaphar zijn de onderstaande onderzoeken verricht. Deze onderzoeken zijn opgenomen in de bijlagebundel.

- Bijlage 1 Verkeersonderzoek: Tauw, kenmerk N001-4591028PWL-rvb-V01-NL, d.d. 10 februari 2010
- Bijlage 2 Verkeerslawaai onderzoek: Tauw, kenmerk N001-4591036JEA-rvb-V02-NL, d.d. 20 mei 2010
- Bijlage 3 Geluidsonderzoek: Tauw, kenmerk R001-4663188JEA-srb-V01-NL, d.d. 7 mei 2010
- Bijlage 4 Bodemonderzoek: Tauw, kenmerk R001-4591052SIR-evp-V01-NL, d.d. juni 2008)
- Bijlage 5 Watertoets: Tauw, kenmerk N001-4581057IGO-evp-V01-NL, d.d. juni 2008
- Bijlage 6 Archeologisch onderzoek (bureauonderzoek en karterend veldonderzoek): Synthergra, kenmerk SKO/UIT/SAD/P0503067, d.d. 10 juni 2008
- Bijlage 7 Ecologisch onderzoek: Tauw, kenmerk R001-4591059NKG-rvb-V02-NL, d.d. 22 oktober 2008
- Bijlage 8 Luchtkwaliteitsonderzoek: Tauw, R001-4581057MTU-srb-V01-NL, d.d. 27 juni 2008
- Bijlage 9 Geuronderzoek: Tauw, kenmerk R001-4712016HJR-srb-V02-NL, d.d. 6 mei 2010

Hoofdstuk 2 De huidige situatie

2.1 Ruimtelijke structuur

In de huidige situatie bestaat de ruimtelijke structuur van het plangebied uit de bestaande bedrijfsgebouwen van Beaphar, wegen en groenstructuur. In de directe omgeving zijn enkele woonhuizen en andere bedrijfsgebouwen gelegen. De ontsluiting van Beaphar geschiedt via de Oude Linderteseweg die aansluit op de Ganzeboomlaan. De Oude Linderteseweg is deels een asfaltweg en deels een klinkerweg en heeft, doordat de weg voor gemotoriseerd verkeer doodlopend is, alleen een functie voor bestemmingsverkeer. De huidige groenstructuur bestaat uit gras en bomenrijen.

De bestaande bedrijfsgebouwen van Beaphar betreffen meerdere productie en verpakkingsunits, magazijnen en het hoofdgebouw met onder andere kantoorruimte, een kantine en laboratorium. De bedrijfsbebouwing is met de kantoorzijde gericht op de rijksweg N35. Zowel de hoogte als de kleurstelling van de bebouwing bepalen het beeld in de omgeving.

In het verleden was het terrein naast Beaphar in gebruik als tuinderij (kassen). Op de recente kadastrale kaart zijn de kassen nog als bebouwing ingetekend. Alle kassen zijn inmiddels verwijderd en thans is het gebied grasland.

In figuur 2.1 is een luchtfoto weergegeven van de huidige situatie.

Luchtfoto huidige situatie

2.2 Bedrijfsproces Beaphar

Er vindt tevens productie van bepaalde producten bij derden plaats, waarbij de goederen vanaf de locatie aan de Oude Linderteseweg worden aangeleverd en na productie weer terugkomen voor (tussen)opslag in het centrale magazijn. Vanuit dit magazijn worden alle producten verzonden naar klanten of overige locaties van Beaphar.

Op het industrieterrein aan de Aakstraat in Raalte bevindt zich eveneens een productie-unit en magazijn. Aan de Drostekamp is de hoofdvestiging van Beaphar gelegen. In de huidige situatie wordt gebruik gemaakt van opslag van geproduceerd product op locaties van Beaphar buiten Raalte. Deze locaties bevinden zich zowel in Nederland (Hedel) als in Duitsland (Emmerich). Vanuit deze twee distributiecentra worden de producten van Beaphar naar haar klanten vervoerd. De bevoorrading van deze centra geschiedt vanaf de productielocatie aan de Oude Linderteseweg in Raalte. Vanuit organisatorisch, logistiek en bedrijfseconomisch oogpunt gezien is de spreiding van de locaties in Raalte en Hedel geen optimale en gewenste situatie, wat aanleiding is voor een heroverweging van de bedrijfsstrategie.

De huidige productieruimtes voldoen niet aan de vereisten die gesteld worden aan de productie(ruimtes) van diergeneesmiddelen (GMP) en voedingsmiddelen (HACCP). Om goed te kunnen voldoen aan deze vereisten is Beaphar voornemens om een nieuw pand te bouwen waarin een deel van de productie van diergeneesmiddelen kan plaatsvinden.

Gebaseerd op de toekomstvisie is het de verwachting dat de productie met circa 10% toeneemt door autonome groei. Daarnaast neem de productie toe door overplaatsing van de productie-unit uit Hedel naar Raalte. De bestaande bebouwing voorziet nauwelijks meer in de behoeften van dit moment en de toekomst.

2.3 Geldende bestemmingsplannen

De huidige juridische regeling van de betreffende gronden is neergelegd in het bestemmingsplan buitengebied Raalte uit 1994 en het bestemmingsplan Linderteseweg uit 1978. Conform deze bestemmingsplannen gelden de (hoofd)bestemmingen: "agrarisch kernrandgebied" en "gemende bedrijvigheid". De uitbreidingsplannen van Beaphar passen niet (volledig) binnen deze bestemmingen.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

Het ruimtelijk beeld van het gebied wordt bepaald door de schakelfunctie van het gebied tussen de rijksweg N35 en het woongebied Het Raan en de kern van Raalte met tevens de entreefunctie van het gebied voor de treinreiziger en automobilist.

Tussen de Ganzeboomlaan en het bestaande deel van de Oude Linderteseweg liggen twee bedrijfspanden. Het betreft hier een bestaande drankenhandel en het magazijngebouw van Beaphar. In deze situatie zal in de nabije toekomst weinig veranderen.

Westelijk van de Oude Linderteseweg ligt het bestaande kantoor/productiegebouw van Beaphar. Opzet van het plan is deze bebouwing in noordwestelijke richting uit te breiden met een aantal magazijnen en productiegebouwen. Hiertoe wordt de Oude Linderteseweg parallel aan de rijksweg doorgetrokken voor ontsluitingsdoeleinden. De bebouwing zal zich op deze weg oriënteren.

De uitbreiding zal in twee fases geschieden. In de eerste fase (A) zal het huidige distributiecentrum in noordwestelijke richting worden vergroot. In de tweede fase (B) zal er een extra productieruimte en een tweede uitbreiding van het distributiecentrum worden gerealiseerd in zuidwestelijke richting. In figuur 3.1 zijn de huidige situatie en de voorgenomen uitbreidingen opgenomen. Het huidige distributiecentrum is in oranje weergegeven. De eerste fase (A) uitbreiding is in geel, blauw en oker weergegeven. De sprinklerinstallatie en de parkeerplaatsen worden eveneens in deze eerste fase gerealiseerd. De tweede fase (B) uitbreiding (productie en uitbreiding distributiecentrum) is ook weergegeven op de tekening, doch niet ingekleurd. Het betreft hier de blokken boven het gekleurde gebied.

Beaphar BV wil de gebouwen van de eerste uitbreiding (fase A) zo spoedig mogelijk in gebruik nemen. De start van de realisatie is voorzien in 2012/2013. Fase B zal in de periode 2015-2018 gerealiseerd worden volgens de huidige planning en inzichten.

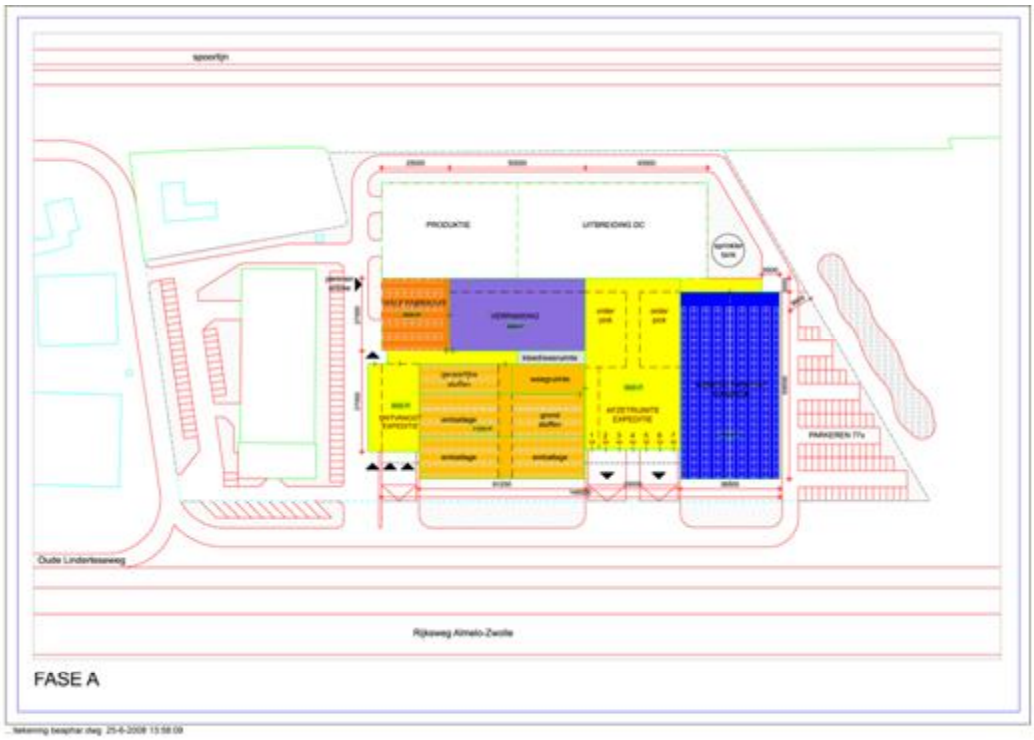

Toekomstige situatie bebouwing (deel uitbreiding)

Teneinde de voorgenomen uitbreiding te kunnen realiseren is een perceelsoppervlak van naar schatting 2,84 hectare noodzakelijk. Dit om nieuwbouw te kunnen realiseren. De benodigde

hoeveelheid grondoppervlak heeft Beaphar in eigendom. Na bebouwing zal de bebouwde oppervlakte maximaal 1,5 hectare bedragen. De hoogte van de verschillende ruimtes variëren waarbij volgens het ontwerp een maximale bouwhoogte van 14 meter is aangehouden.

Volgens de CROW-bepalingen behoort Beaphar tot de arbeidsextensieve en bezoekersextensieve bedrijven. Beaphar ligt in weinig stedelijk gebied. Dit betekent dat er minimaal 0,6 parkeerplaatsen per 100 m^2 bruto vloeroppervlak (BVO) nodig zijn. Beaphar heeft een BVO van 14.500 m^2. Dit betekent dat er 87 parkeerplaatsen op de locatie nodig zijn. In de toekomstige situatie zullen er 133 parkeerplaatsen (voornamelijk aan de westzijde van het terrein) worden gerealiseerd. Dit is ruim voldoende voor een goede parkeersituatie op locatie.

Hoofdstuk 4 Beleidskader

4.1 Inleiding

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dient de gemeente rekening te houden met het rijksbeleid, het beleid van de provincie Overijssel, regionaal beleid en het opgestelde eigen beleid op aanverwante beleidsterreinen. In dit hoofdstuk worden de relevante beleidsuitgangspunten van hogere overheden en de gemeente zelf toegelicht.

4.2 Rijksbeleid

DDe nota ruimte, met als titel “ruimte voor ontwikkeling” is een strategische nota van het Rijk, waarin de ruimtelijke ontwikkelingen in Nederland tot 2020 op hoofdlijnen zijn vastgelegd. In de nota ruimte is onder meer aangegeven dat de nota ziet op het zoveel mogelijk wegnemen van ruimtelijke knelpunten voor economische groei. Hierbij worden het aanbod van aantrekkelijke vestigingsplekken, ook voor de schakels in de agrarische keten, en de aanpak van de verkeerscongestie als doorslaggevend genoemd. Conform de nota Ruimte zijn provincies en gemeenten verantwoordelijk voor een voldoende en gevarieerd op de vraag afgestemd aanbod van locaties voor bedrijven en voorzieningen. Provincies en - voorzover het om binnenregionale vraagstukken gaat - de WGR-plusregio's concretiseren het integrale locatiebeleid voor bedrijven en voorzieningen in het provinciale ruimtelijke en verkeers- en vervoersbeleid.

Voor verstedelijking en economische activiteiten gaat het Rijk uit van de bundelingsstrategie. De steden worden ondersteund in hun functie van economische en culturele motor. In steden en dorpen wordt het draagvlak voor voorzieningen ondersteund. Infrastructuur kan worden geconcentreerd en optimaal worden benut. Het Rijk voert het bundelingbeleid niet zelf uit, dat is en taak van decentrale overheden. Uitgangspunt is dat in iedere gemeente voldoende ruimte wordt geboden om te voorzien in de natuurlijke bevolkingsaanwas. Behalve voor de eigen bevolkingsaanwas, moet iedere gemeente ook voldoende ruimte bieden voor de lokaal georiënteerde bedrijvigheid.

Bundeling van verstedelijking en economische activiteiten betekent dat nieuwe bebouwing voor deze functies grotendeels geconcentreerd tot stand komt, dat wil zeggen in bestaand bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe clusters van bebouwing daarbuiten. De ruimte die in het bestaande stedelijke gebied aanwezig is moet voor verdichting optimaal worden gebruikt.

Gezien het bovenstaande kan worden gesteld dat de voorgenomen uitbreiding van Beaphar past binnen het in de nota ruimte geschetste ruimtelijke beleid op rijksniveau. Op inrichtingsniveau geldt dat het ruimtelijk rijksbeleid geen directe invloed heeft op de inrichting van het plangebied.

4.3 Provinciaal beleid

Op provinciaal niveau zijn de omgevingsvisie en -verordening van de provincie Overijssel van belang.

4.3.1 Omgevingsvisie Overijssel

In de Omgevingsvisie Overijssel schetst de provincie haar visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van de provincie Overijssel tot 2030. In de visie worden de ambities en doelstellingen die van provinciaal belang zijn weergegeven en wordt aandacht besteed aan de realisatie van die doelstellingen door Gedeputeerde Staten (GS). De Omgevingsvisie Overijssel 2009 heeft de status van:

- Structuurvisie onder de (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening
- Regionaal Waterplan onder de (nieuwe) Waterwet
- Milieubeleidsplan onder de Wet milieubeheer
- Provinciaal verkeer- en vervoersplan onder de Planwet verkeer en vervoer
- Bodemvisie in het kader van ILG-afspraak met het Rijk

In de Omgevingsvisie wordt onder andere aangegeven dat het doel van de provincie is dat er in Overijssel voldoende vitale werklocaties zijn die aansluiten bij de voortdurend veranderende wensen en eisen van het bedrijfsleven.

Bedrijventerreinen

Het beleid van de provincie is erop gericht dat geen aanleg ven een nieuw bedrijventerrein mag plaatsvinden als op bestaande terreinen nog voldoende ruimte beschikbaar is of naar verwachting door optimalisering van de bouw- en gebruiksmogelijkheden en herstructurering beschikbaar zal komen. Gemeenten mogen uitsluitend voorzien in de lokale behoefte aan bedrijventerreinen.

In de omgevingsvisie wordt de lokale behoefte gedefinieerd vanuit het begrip van lokaal gewortelde bedrijven. Dit zijn bedrijven die hun oorsprong of verzorgingsgebied hebben of vinden in de gemeente of kern waar zij zijn gevestigd of zich gaan vestigen en die een toegevoegde waarde bieden aan de lokale sociaaleconomische structuur / het voorzieningenniveau.

Gemeenten mogen in afwijking van het principe dat alleen voor de lokale behoefte wordt gebouwd, ook voorzien in (een deel van) de behoefte van buurgemeenten aan het bedrijventerrein, wanneer hierover door samenwerkende gemeenten afspraken zijn gemaakt.

De uitbreiding van Beaphar past binnen de visie van de provincie betreffende de lokale behoefte. Daarnaast zal de uitbreiding leiden tot een toename van de werkgelegenheid. Op de Omgevingskaart is het gehele plangebied (inclusief de uitbreiding van Beaphar) aangemerkt als 'bestaand bedrijventerrein' en daarmee als 'hard plan' aangegeven. Hiermee staat de locatie van het bedrijf alsmede de omvang niet meer ter discussie.

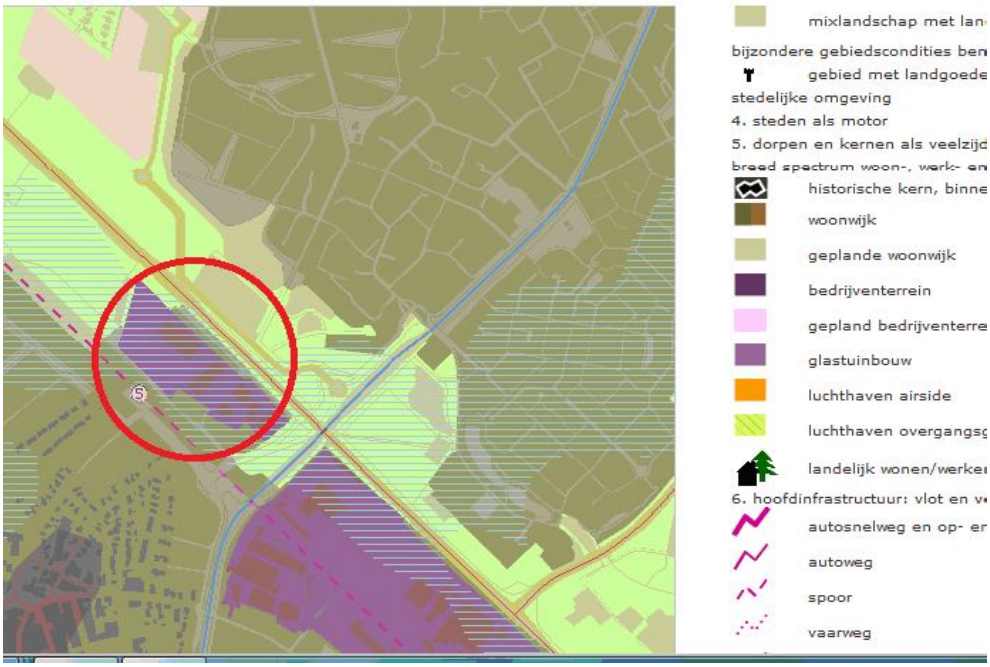

Omgevingskaart uit de Omgevingsvisie Overijssel (terrein Beaphar in rode cirkel)

4.3.2 Omgevingsverordening Overijssel

De Omgevingsverordening bevat regels die gemeenten bij het maken van bestemmingsplannen in acht moeten nemen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie Overijssel op de fysieke leefomgeving in de provincie Overijssel.

Dit betekent dat regels worden gegeven op het gebied van de ruimtelijke ordening, maar ook op het gebied van mobiliteit, milieu, water en bodem. De Omgevingsverordening Overijssel 2009 heeft de status van:

- Ruimtelijke verordening in de zin van artikel 4.1. Wet ruimtelijke ordening;
- Milieuverordening in de zin van artikel 1.2. Wet milieubeheer;
- Waterverordening in de zin van de Waterwet;
- Verkeersverordening in de zin van artikel 57. van de Wegenwet en artikel 2A. van de Wegenverkeerswet.

In de omgevingsverordening is voorgeschreven dat bestemmingsplannen uitsluitend in de totstandkoming van nieuwe bedrijventerreinen voorzien indien de nieuwe bedrijventerreinen en naar aard, omvang en locatie in overeenstemming zijn met de gemeentelijke bedrijventerreinenvisie waarover overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en Gedeputeerde Staten. Deze visie is in de gemeente Raalte op 17 februari 2011 vastgesteld.

In dit geval gaat het om een uitbreiding van een specifiek bedrijf en niet om de uitbreiding van een heel bedrijventerrein.

De locatie van Beaphar is in de Omgevingsvisie als 'bestaand bedrijventerrein' en daarmee als 'hard plan' aangegeven. Het bedrijf is daarnaast gelegen buiten de EHS en andere aandachtsgebieden, waardoor de plannen in lijn liggen met de provinciale verordening.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Structuurvisie Raalte 2003

In de structuurvisie wordt het wensbeeld van de ruimtelijke structuur in een onbepaald verre toekomst gegeven. Het levert de ruimtelijke context waarbinnen aangediende ontwikkelingen een plaats kunnen krijgen. De gemeente Raalte streeft naar handhaving van haar subregionale functie voor zowel de voorzieningen als voor de werkgelegenheid.

In gebied Spoorzone waar Beaphar is gelegen is in de structuurvisie Raalte (2003) voorzien in ruimte voor bedrijvigheid in verband met het feit dat daar vanwege het geluid van zowel het spoor als de rijksweg N35 geen woningbouw kan komen.

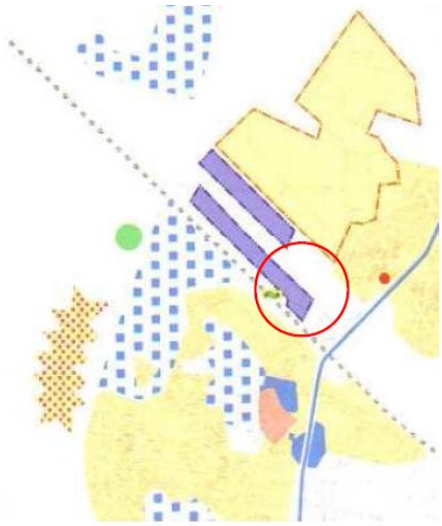

De wijziging van de huidige bestemming van het perceel van Beaphar vormt geen concurrentie voor het bedrijventerrein De Zegge. Dit omdat Beaphar de percelen in bezit heeft en de gemeente niet voornemens is nieuwe gronden binnen het plangebied Linderteseweg uit te geven aan ander bedrijven. Daarnaast heeft de ontwikkeling van de onderhavige locatie geen invloed op de capaciteit of ontwikkelingssnelheid van het bedrijventerrein De Zegge. Concentratie van alle activiteiten van Beaphar op haar perceel heeft tot gevolg dat locaties (binnen de gemeente Raalte) waar eveneens activiteiten plaatsvinden vrijkomen en beschikbaar worden voor overige ontwikkelingen. Concentratie van het bedrijf is dan ook zowel vanuit bedrijfstechnische redenen als ook uit milieutechnische redenen wenselijk.

Strategische visie gemeente Raalte: Samen vooruit Raalte 2020

In 2008 heeft de raad van de gemeente Raalte de Strategische visie 'Samen vooruit Raalte 2020' vastgesteld. In deze strategische visie schetst de gemeente de ambities voor Raalte in 2020. De visie geeft de komende jaren richting aan het beleid van de gemeente Raalte. Voor 'Raalte werkt!' betekent dit onder andere:

- Ruimte geven aan bedrijven, niet alleen planologisch, maar ook rond vermindering van lastendruk en regelgeving;
- Ruimte en mogelijkheden scheppen voor startende en doorgroeiende bedrijven;
- Ruimte bieden aan innovatieve bedrijven.

Voor economie staat onder andere ruimte geven aan ondernemerschap centraal.

4.4.2 Economische beleidsvisie 2005-2020

In de economische beleidsvisie “Raalte in bedrijf” is de lange termijnvisie van de gemeente Raalte in relatie tot haar partners gedefinieerd. Ten aanzien van bedrijvigheid wordt gesteld dat de regionaal verzorgende en schragende functie van Raalte een aanpak vereist die voornamelijk is gericht op bestendigen en beheerst uitbouwen van de traditionele bedrijvigheid. Om lijn te brengen in de activiteiten van de gemeente Raalte en haar partners wordt gewerkt langs een aantal programmalijnen:

- het netwerk: de wijze waarop samen met ondernemers en andere partners aan de economie wordt gewerkt;
- de wijze waarop ruimte wordt gecreëerd voor de vestiging van bedrijven;
- een aantal thema's: werkgelegenheid en arbeidsmarkt, centrumfunctie, reconstructie platteland en toerisme en recreatie.

Uitgangspunt voor dit beleidsplan is het bieden van een visie, gebaseerd op een analyse van cijfers en trends, die als kapstok kan dienen voor verder te ontwikkelen beleid. Het ruimtelijk economisch beleid van de gemeente Raalte is gericht op het versterken van de economische structuur en het bevorderen van de werkgelegenheid. De gemeente werkt samen met het bedrijfsleven aan optimale randvoorwaarden om het bedrijfsleven te versterken. De inzet is sectorbreed, zowel typische bedrijventerreinenfuncties en detailhandel als toerisme en recreatie.

4.4.3 Bedrijventerreinenvisie gemeente Raalte

Op 17 februari 2011 heeft de gemeente Raalte de 'Bedrijventerreinenvisie gemeente Raalte' vastgesteld. In deze visie wordt het relevante beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, het economische profiel van de gemeente Raalte, de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van bedrijventerreinen in Raalte, de grondprijzen en het uitgifteprotocol beschreven. Het terrein van Beaphar, inclusief uitbreiding, maakt in deze visie onderdeel uit van het bedrijventerrein Spoorzone Oost. Voor dit bedrijventerrein is in 2008 een kwaliteitsscan uitgevoerd. Het bedrijventerrein scoort op het gebied van kwaliteit slecht op alle beoordeelde aspecten. Het terrein - het gaat hierbij voornamelijk om het gebied ten oosten van het Overijssels Kanaal - staat dan ook op de lijst voor herprofilering.

Uit de visie blijkt dat het landelijke en het provinciale beleid ten aanzien van bedrijventerreinen inzet op duurzaamheid, aandacht voor kwaliteit en zorgvuldig omgaan met de bestaande ruimte. De ruimtelijk-economische ambitie van de gemeente is gericht op het versterken van de economische structuur en het bevorderen van de werkgelegenheid. De gemeente werkt samen met het bedrijfsleven aan optimale randvoorwaarden om het bedrijfsleven te versterken.

Uit de visie blijkt dat de gemeente 188,9 hectare bruto bedrijventerreinen heeft, netto is dit circa 172,2 hectare. Deze terreinen zijn voornamelijk gesitueerd in de kernen Raalte en Heino. Van deze terreinen staan er twee op de lijst met herstructureringsprojecten 2009-2015, dit zijn De Zegge I tot en met V en de Spoorzone-Oost.

Actieve uitbreiding van de bedrijventerreinen voor de lokale behoefte vindt binnen de gemeente plaats binnen de kern Raalte. Voor de overige kernen geldt maatwerk. Bedrijven uit de overige kernen kunnen wel naar de kern Raalte verhuizen, maar bedrijven uit de kern Raalte mogen niet naar de overige kernen verhuizen.

4.4.4 Waterplan Raalte

Het waterplan Raalte "een helder verhaal" is een gezamenlijk plan van de gemeente en het Waterschap. Hierin wordt een kader geschapen voor het maken van beleidsmatige en procesmatige afspraken over de wijze waarop ruimtelijke ordening en water op elkaar afgestemd moeten worden.

Het is een beleidsdocument waarin al het water binnen de gemeentegrenzen van Raalte

integraal benaderd wordt. Daarmee vormt het een basis voor het streven naar een duurzaam, toekomstgericht watersysteem en biedt daarnaast een waterkader voor alle beleidsvelden die raken aan het waterbeheer. In het waterplan is ten aanzien van het waterhuishoudkundig aspect waterberging het basisuitgangspunt vastgelegd dat een toename van verhard oppervlak moet worden gecompenseerd. Dit beleidsuitgangspunt is van toepassing op de planontwikkeling behorende bij dit bestemmingsplan.

4.4.5 Gemeentelijk verkeersbeleid

Het verkeers- en vervoersbeleid is vastgelegd in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan. De hoofddoelstelling van het gemeentelijk verkeersbeleid luidt: "Het bevorderen van een veilige en vlotte afwikkeling van het verkeer dat noodzakelijk is voor het verrichten van de wenselijke maatschappelijke activiteiten, waarbij alle vormen van verkeershinder zo veel mogelijk beperkt worden." Deze hoofddoelstelling is uitgewerkt in de een aantal subdoelstellingen, waaronder:

- bevordering van de verkeersveiligheid;
- terugdringen hinder door doorgaand verkeer;
- garanderen van de (vracht)autobereikbaarheid voor (economisch) belangrijke bestemmingen;
- monitoring van doelstellingen en effecten van het GVVP.

Er worden in het plan concrete maatregelen aangegeven die moeten leiden tot het behalen van genoemde doelstellingen en de gewenste verkeersstructuur.

4.4.6 Externe veiligheid

De gemeente Raalte wil haar burgers een veilige leefomgeving bieden. In die zin draagt zij een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen heeft de gemeente Raalte het externe veiligheidsbeleid geformuleerd in het rapport "Externe veiligheid, Hoe veilig wil de gemeente Raalte zijn?" (2007). Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Raalte aanwezig zijn en hoe er met deze en toekomstige risico's om dient te worden gegaan.

Uit een inventarisatie van de risicosituatie in de gemeente Raalte volgt dat het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente plaats vindt over de weg. De gemeente heeft een routering voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgesteld, namelijk de N35, en N348 en tevens ontheffingsroutes bepaald. Hierbij bestaan geen risicovolle aandachts- of knelpunten.

Verder wordt gesteld dat op bedrijventerreinen en in het landelijke gebied de gemeente een enigszins minder streng veiligheidsregime accepteert in vergelijking tot bijvoorbeeld woonwijken. De komst van inrichtingen met een geringe risicobelasting op de omgeving is onder voorwaarden mogelijk.

In de externe veiligheidsvisie is opgenomen dat binnen plaatsgebonden risicocontouren zich geen kwetsbare objecten mogen bevinden en dat het groepsrisico in woongebieden door nieuwvestiging van inrichtingen niet mag toenemen. De uitbreiding van Beaphar zal niet leiden tot een toename van het plaatsgebonden risico of het groepsrisico en past binnen de gemeentelijke veiligheidsvisie.

De gemeente neemt bij besluiten in het kader van vergunningverlening en ruimtelijke ordening het externe veiligheidsbeleid in acht, zoals dat in de rapportage is beschreven.

4.4.7 Groenbeleidplan kernen in het groen

Het beleidsplan Kernen in het groen (2004) is opgesteld om een helder beleid te voeren voor groen in de openbare ruimte. Het plan gaat in op het groenbeleid in de verschillende kernen en wordt toegepast bij ontwikkelingen in het openbaar gebied. In het plan is de hoofdgroenstructuur aangegeven en zijn toetsingscriteria opgenomen die integraal worden gehanteerd. De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn het handhaven en het versterken van de hoofdgroenstructuur op bovenwijksniveau en het beter ontsluiten en onderling verbinden van groene gebieden. Dit moet leiden tot een multifunctioneel gebruik en recreatief medegebruik van de groengebieden van Raalte. De toetsingscriteria die worden toegepast bij planvorming, inrichting en beheer van het groen betreffen:

- cultuurhistorisch inpasbaar;
- stedenbouwkundig toepasbaar;
- duurzame ontwikkeling;
- ecologisch waardevol;
- veilig openbaar groen;
- criteria ten aanzien van beheer;
- financiële kaders.

4.4.8 Landschapsontwikkelingsplan

De gemeente Raalte heeft in 2008, samen met de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe, een Landschapsontwikkelingsplan (LOP) vastgesteld. Het rapport bevat een beschrijving van de landschapskarakteristiek, een overzicht van beleid en ontwikkelingen en een toelichting op de scenario's. De verscheidenheid in het waardevolle landschap van Salland vormt de basis van de landschapsvisie. Het landschap is de zichtbare resultante van de eeuwenlange wisselwerking tussen de fysieke ondergrond (water en bodem), natuur en menselijk gebruik. Het is door de jaren heen gegroeid tot wat het nu is: een cultuurlandschap met een eigen karakteristiek en bijzondere waarden.

De visie geeft richting aan nieuwe ontwikkelingen. Het huidige landschap is geen statisch gegeven, maar verandert constant door nieuwe woonvormen, schaalvergroting - of juist verbreding - van landbouw, veranderend grondgebruik, klimaatverandering, nieuwe eisen aan de toegankelijkheid van het buitengebied et cetera. De visie gaat hiermee een stap verder: de dynamiek in het gebied wordt aangegrepen om het landschap te versterken en te ontwikkelen.

Het aan de bedrijventerreinen van Raalte grenzende landschap wordt op de visiekaart getypeerd als dekzandvlaktes en dekzandlaagtes. Binnen deze eenheden liggen een aantal essen. Deze essen zijn zeer karakteristiek. Voor dekzandlaagtes is het beleid gericht op het versterken van het landschappelijk raamwerk en het natte karakter. Een geleidelijke overgang van dorp naar landelijk gebied dient te worden ontwikkeld door middel van karakteristieke landschapselementen en fysieke verbindingen.

4.5 Conclusie beleidskader

Zowel het rijksbeleid als het provinciaal beleid is gericht op het stimuleren van bedrijvigheid in combinatie met een goede ruimtelijke inpassing. Onderwerpen als verkeersveiligheid en milieu spelen hierbij een belangrijke rol. Op beide beleidsniveaus worden alleen kaders op hoofdlijnen geschetst en wordt de invulling overgelaten aan de gemeente. Het gemeentelijk beleid voorziet in het behouden en beheerst uitbouwen van bedrijvigheid met het oog op de regionale economische functie van Raalte**.** Hierbij geldt dat rekening dient te worden gehouden met diverse milieu- en veiligheidsaspecten.

Voor voorliggend bestemmingsplan kan geconcludeerd worden dat het past in het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk economisch beleid. Aan diverse milieu- en veiligheidsaspecten wordt in hoofdstuk 6 nader invulling gegeven.

Hoofdstuk 5 Milieu-aspecten

In dit hoofdstuk worden vanuit een duurzame ruimtelijke ordening de voor dit bestemmingsplan relevante milieu-aspecten beschreven. Voor diverse milieu-aspecten heeft onderzoek plaatsgevonden. Dit hoofdstuk bevat de resultaten van die onderzoeken. Diverse volledige onderzoeken zijn als bijlage bij deze toelichting opgenomen.

5.1 Verkeer

Om de invloed van de beoogde planontwikkeling op de verkeersstromen inzichtelijk te maken heeft onderzoek plaatsgevonden (Verkeersonderzoek Tauw bv, 10 februari 2010, N001-4591028PWL-rvb-V01-NL). Gekeken is naar de verkeersbewegingen in de huidige vergunde situatie en de verwachte toekomstige situatie. Tevens is onderzoek verricht naar de meest gebruikte aan- en afvoerroutes.

5.1.1 Verkeersbewegingen

5.1.1.1 Huidige situatie

De verkeersbewegingen van vrachtwagens vinden volgens de vigerende situatie alleen in de dagperiode plaats. Dit wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat het huidige distributiecentrum beperkte openingstijden heeft. Deze zijn van 07.00 uur tot 17.00 uur. Personenverkeer vindt ook in de avond- en nachtperiode plaats omdat de productie om circa 06.00 uur begint en doorloopt tot in de avond (23.00 uur).

Tabel 5.1 Vervoersbewegingen van en naar de inrichting vergunde situatie voorjaar 2010.

Route nr.	Bron Nr.	Bron Omschrijving	Bron-vermogen (L_{wr}) [dB(A)]	Aantallen per etmaalperiode					
				Dagperiode 07.00-19.00		Avondperiode 19.00-23.00		Nachtperiode 23.00-07.00	
				Heen	Terug	Heen	Terug	Heen	Terug
6	06	Vrachtwagens openbare weg	106 [1]	44	44	0	0	0	0
7	06	Personenwagens openbare weg	90 [1]	90	90	10	10	10	10

[1] Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid (data 2005)
Bron: 'Akoestisch onderzoek Aafarma Raalte' met Tauwkenmerk R001-4385834ARB-lhu-V02-NL van 14 juni 2005

5.1.1.2 Toekomstige situatie

In de onderstaande tabel zijn de verwachte aantallen verkeersbewegingen in 2018 weergegeven. Deze verwachting is gebaseerd op de huidige toekomstvisie (anno 2010). Voor het volledige akoestisch onderzoek wordt verwezen naar de notitie 'Beaphar akoestisch onderzoek' uitgevoerd door Tauw bv, met kenmerk 'N001-46911036JEA-rvb-V02-NL van 20 mei 2010'. Het onderzoek is al bijlage opgenomen bij dit plan.

Tabel 5.2 Verwacht aantal verkeersbewegingen 2018

Bron Nr.	Omschrijving	Bronvermogen (Lwr) [dB(A)] [2]	Aantallen per etmaalperiode					
			Dagperiode 07.00-19.00		Avondperiode 19.00-23.00		Nachtperiode 23.00-07.00	
			Heen	Terug	Heen	Terug	Heen	Terug
Id-I	Vrachtwagens openbare weg	103 [1]	42	42	5	5	–	–
Id-II	Personenwagens openbare weg	90 [1]	116	116	18	18	15	15
Id-II	Lichte vrachtwagens openbare weg	98 [1]	3	3	–	–	–	–

[1] Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid

Uit onderzoek is gebleken dat circa 50 % van het personeel niet met de auto komt, maar met

de fiets dan wel met ander (openbaar) vervoer naar de inrichting komt. Beaphar zal een aantal organisatorische maatregelen nemen die zullen leiden tot een betere logistiek wat zal leiden tot nagenoeg gelijk aantal vrachtwagenbewegingen dan in de huidige situatie. Eén van die maatregelen is het beter dan wel geheel vullen van pallets. In de huidige situatie wordt een pallet niet volledig gevuld. In de toekomstige situatie zullen de pallets vrijwel altijd volledig gevuld zijn met producten. Dit leidt er toe dat per vrachtwagen in de toekomst meer goederen worden vervoerd dan dat nu het geval is. Ofwel met hetzelfde aantal vrachtwagens zullen veel meer goederen worden vervoerd. Verder is er sprake van 'uitwisseling' van vrachtverkeer. In de huidige situatie worden goederen na productie te Raalte vervoerd naar de distributie centra in Emmerich en Hedel. Daarna worden de goederen vanaf deze centra naar de afnemers vervoerd. In de toekomstige situatie zullen de goederen worden opgeslagen in het (nieuwe) distributiecentrum aan de Oude Linderteseweg en vanaf hier direct naar de afnemer worden getransporteerd.

Ook zal de productie bij derden die goederen aangeleverd krijgen van Beaphar en weer retour zenden, stoppen. Dit leidt tot een halvering van het aantal vrachtwagenbewegingen voor deze producten.

Kortom, doordat Beaphar logistieke maatregelen en het proces efficiënter indeelt neemt zal het aantal verkeersbewegingen van vrachtverkeer afnemen waardoor de verkeersaantrekkende werking afneemt.

5.1.1.3 Vergelijking huidige en toekomstige situatie

Op basis van vergelijking van het totale aantal vrachtwagenbewegingen blijkt dat het vrachtverkeer van en naar de inrichting nagenoeg gelijk blijft met de vergunde situatie. Wel zal dit aantal meer verdeeld zijn over de dag- nacht- en avondperiode. In de huidige situatie komt het vrachtverkeer alleen in de dagperiode.

Tabel 5.3 Huidige en toekomstig aantal verkeersbewegingen

Etmaalperiode	Aantal vrachtauto's		Toename in 2018
	Vergunde situatie volgens Wm-vergunning 2005	Volgens toekomstvisie 2018	Ten opzichte van 2005
Dagperiode	44	45	1
Avondperiode	0	5	5
Nachtperiode	0	0	0
Totaal aantal	*44*	*50*	*6*

Etmaalperiode	Aantal personenauto's[1)]		Toename in 2018
	Vergunde situatie volgens Wm-vergunning 2005	Volgens toekomstvisie 2018	Ten opzichte van 2005
Dagperiode	90	116	26
Avondperiode	10	18	8
Nachtperiode	10	15	5
Totaal aantal	*110*	*140*	*30*

1) Aantal enkelvoudige bewegingen = genoemd aantal x 2

5.1.2 Aanvoerroutes Beaphar

De aanvoerroutes die vrachtwagens nemen om Beaphar te bereiken dan wel te verlaten worden in hoofdzaak bepaald door enerzijds de beperkte hoogte van het viaduct onder de N35 door en anderzijds de herkomst/bestemming van een vrachtwagen. De hoogte van het viaduct onder de N35 is dermate laag dat vrachtwagens hier niet onder door kunnen. Alleen kleine vrachtwagens (bestelbus formaat) en personen auto's kunnen deze route nemen. Opgemerkt wordt dat ook over een langer traject de N35 gevolgd kan worden en via N348, Weidelaan en Ganzeboomlaan de Oude Linderteseweg bereikt kan worden.

Vanwege de ontsluiting van Beaphar is het wenselijk dat de doorgang onder de N35 ook geschikt wordt gemaakt voor vrachtverkeer. Hiervoor is verdieping van de tunnel noodzakelijk.

De haalbaarheid voor deze verdieping is gering vanwege de onzekerheid van de plannen met de N35, de hoge kosten van realisatie en de constructieve risico's van de verdieping in verband met het naastliggende kanaal. Hoewel het de meest wenselijke oplossing zou zijn voor de gehele vervoerskwestie wordt hier in het licht van genoemde problematiek vooralsnog niet als mogelijke optie beschouwd.

Naast verdieping van de tunnel onder de N35 is tevens de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg, ter vervanging van de Oude Linderteseweg onderzocht. Op grond van een verkennend onderzoek, inzake toename verkeersproductie- en attractie, uitgevoerd door de gemeente Raalte, wordt de aanleg van een alternatieve ontsluitingsweg als ongewenst beschouwd. Argumenten hiervoor zijn:

- Ondanks dat de aansluiting zo zuidelijk mogelijk is geprojecteerd is de zichtafstand, door de aanwezigheid van het viaduct, op het fietspad en de Ganzeboomlaan dusdanig beperkt dat de verkeersveiligheid mogelijk in het geding komt;
- De aanlegkosten van de weg van circa EUR 100.000,00 vallen zeer waarschijnlijk hoger uit dan de kosten die gemaakt moeten worden voor de maatregelen aan de woningen;
- Het ongevallenbeeld op de huidige aansluiting geeft geen aanleiding om de huidige situatie te wijzigen. In de periode 2004 tot en met 2008 zijn door de politie geen verkeersongevallen op de huidige aansluiting geregistreerd (de geregistreerde ongevallen in 2009 en 2010 zijn vooralsnog onbekend);
- De alternatieve ontsluitingsweg doet afbreuk aan de kwaliteit van het aanwezige groen.

Huidige routes

Op basis van ervaring en informatie van vrachtwagenchauffeurs is vastgesteld dat er in de huidige situatie een zestal routes van en naar Beaphar zijn die gebruikt worden. Deze routes zijn:

Route 1: Kerssemakersstraat

Deze route gaat vanaf de N348 - Burgemeester Kerssemakersstraat - Westdorplaan - Zwolsestraat - Kerkstraat - Stationsstraat - Mettingenlaan - Ganzeboomlaan naar de Oude Linderteseweg. Deze route gaat voornamelijk door woonwijken.

Route 2: Westdorplaan, Acacialaan

Deze route gaat vanaf de N348 - Westdorplaan - Acacialaan - Aakstraat - Heesweg - Almelosestraat – Kanaalzijde Oost - Mettingenlaan - Ganzeboomlaan naar de Oude Linderteseweg. Route 2 gaat deels door woonwijken, deels door industrie en is een relatief lange route.

Route 3: N35

Deze route gaat via de N348 - N35 / N348 - Almelosestraat - Mettingenlaan - Ganzeboomlaan naar de Oude Linderteseweg. Route 3 gaat voornamelijk over de rijksweg N35 en maar beperkt door Raalte. Tevens gaat deze route langs het industrieterrein.

Route 4: Overkampsweg, industrieterrein

Deze route gaat vanaf de N348 - Overkampsweg - Heesweg - Almelosestraat - Kanaalzijde Oost - Mettingenlaan - Ganzeboomlaan naar de Oude Linderteseweg. Route 4 gaat voornamelijk over een weg in het buitengebied rond Raalte en door het industrieterrein van Raalte.

Route 5: Zwolsestraat, Ceintuurbaan

Deze route gaat vanaf de N348 - Zwolsestraat - Ceintuurbaan - Mettingenlaan - Ganzeboomlaan naar de Oude Linderteseweg. Route 5 gaat voornamelijk over de provinciale weg N348, langs een school aan een doorgaande weg. Tevens passeert de route een spoorovergang.

Voor deze route geldt dat in verband met het doortrekken van de Ceintuurbaan tot aan de N348 in 2012 het deel over de Zwolsestraat zal vervallen. In de nieuwe situatie wordt de Ceintuurbaan doorgetrokken naar de N348. Daarbij wordt een nieuwe rotonde in de N348 gemaakt, ter hoogte van de huidige oversteek Hondemotsweg.

Route 6: Westdorplaan, via centrum

Deze route gaat vanaf de N348 - Westdorplaan - Zwolsestraat - Kerkstraat - Mettingenlaan - Ganzeboomlaan naar de Oude Linderteseweg. Deze route gaat voornamelijk door het centrum en door woonwijken.

Samengevat zijn, gezien de verkeersveiligheid van de routes van en naar Beaphar door een aantal woonwijken, de routes 1, 2, 5 en 6 minder geschikt. De routes 3 en 4 zijn daarentegen meer geschikt. Deze routes verdienen de voorkeur aangezien deze routes door het minst kwetsbare gebied lopen. Bovendien zijn de verwachte aantallen dusdanig laag dat deze aantallen opgaan in het heersende verkeersbeeld. Bovendien zal Beaphar zoveel mogelijk stimuleren dat de genoemde voorkeursroutes worden gebruikt.

Zoals hiervoor al aangegeven valt de route onder de N35 af voor vrachtwagens in verband met de geringe hoogte van het viaduct.

5.1.3 Intensiteit aan- en afvoerroutes

5.1.3.1 Intensiteit vrachtverkeer

Tabel 5.4 Toename vervoersbewegingen van en naar de inrichting toekomstige situatie: dagperiode

Route	Enkelvoudige vrachtverkeersbeweging dagperiode		Verkeersintensiteit (%) per route	Enkelvoudige verkeerbeweging per route	
	Huidige situatie	Toekomstige situatie		Huidige situatie[1)]	Toekomstige situatie
1	88	90	10	9	9
2			4	4	4
3			18,8	17	17
4			29,5	26	27
5			36,9	32	33
6			0,7	1	1

[1)] Afgeronde waarde, situatie volgens Wm van vergunning 2005

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie het aantal verkeersbewegingen door vrachtwagens in 2018 marginaal toeneemt op route 4 en 5. Aangezien deze routes naar en door het centrum van Raalte leiden, wordt verwacht dat dit opgaat in het heersende verkeersbeeld en niet te onderscheiden is van de autonome verkeerstoename inzake vrachtverkeer van en naar het centrum van Raalte dan wel overige bedrijven.

Tabel 5.5 Toename vervoersbewegingen van en naar de inrichting toekomstige situatie: avondperiode

Route	Enkelvoudige vrachtverkeersbeweging dagperiode		Verkeersintensiteit (%) per route[1)]	Enkelvoudige verkeerbeweging per route	
	Huidige situatie	Toekomstige situatie		Huidige situatie[1)]	Toekomstige situatie
1	0	10	10	0	1
2			4	0	0
3			18,8	0	2
4			29,5	0	3
5			36,9	0	4
6			0,7	0	0

1) Gebaseerd op enquête van de dagperiode omdat er thans geen avondtransporten plaatsvinden; situatie volgens Wm van vergunning 2005.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie het aantal enkelvoudige verkeersbewegingen door vrachtwagens in 2018 met maximaal 10 stuks toeneemt in de avondperiode. De grootste toename (4 bewegingen, 2 vrachtwagens) wordt verwacht op route 5. Dit komt overeen met gemiddeld één vrachtwagenbeweging per uur in de avondperiode (19.00 tot 23.00 uur).

Gezien deze route een goede verbindingsweg is tussen de N348 en het centrum van Raalte, zal naar verwachting deze route ook gebruikt worden voor het bevoorraden van de winkels in het centrum. Beaphar verwacht dan ook dat de toename van circa 2 vrachtwagens voor Beaphar over deze route op gaat in het heersende verkeersbeeld op de Ceintuurbaan en niet te onderscheiden is van de autonome verkeerstoename inzake vrachtverkeer.

5.1.3.2 Intensiteit personenvervoer

De gemeente Raalte heeft in het verleden (2005) tellingen uitgevoerd naar de verkeersintensiteit op de Ganzeboomlaan. In de onderstaande tabel zijn de resultaten (alleen licht verkeer) van deze tellingen weergegeven.

Type voertuig	Periode		
	Dagperiode 07.00- 19.00	Avondperiode 19.00 - 23.00	Nachtperiode 23.00 - 07.00
Licht verkeer	4.761	1.154	225

Verkeersintensiteitstellingen Ganzeboomlaan 2005

De toename van 52 enkelvoudige verkeersbewegingen in de dagperiode vallen geheel in het niet bij het totaal aantal bewegingen van de lichte voertuigen. De toename bedraagt 1,1 % van het aantal bewegingen in 2005. Gesteld wordt dat deze groei geheel opgaat in het heersend verkeersbeeld en de autonome groei van het aantal verkeersbewegingen op de Ganzeboomlaan. Immers het is een belangrijke verbindingsweg tussen Raalte Noord en Raalte Centrum en het aantal woningen in Raalte Noord groeit. Ditzelfde kan ook gesteld worden voor de avondperiode en de nachtperiode (toename respectievelijk 1,4 % en 4,4 %).

De toename van zowel het vrachtvervoer als het personenvervoer is dusdanig beperkt dat dit opgaat het heersende verkeersbeeld. Dit levert geen belemmering op voor de uitvoering van het plan.

5.2 Geluid

De voor geluid mogelijke relevante wijzigingen van de activiteiten van Beaphar omvatten een nieuwe productiehal achter de huidige expeditie, een uitbreiding van de expeditieruimte en logistieke wijzigingen. Om de akoestische consequenties van de uitbreiding van de activiteiten inzichtelijk te maken is een akoestisch rekenmodel opgesteld welke in mei 2010 is geactualiseerd. De resultaten van dit onderzoek zijn hieronder samengevat. Voor het volledige akoestisch onderzoek wordt verwezen naar de rapportage 'Akoestisch onderzoek Beaphar locatie Oude Linderteseweg Raalte' (kenmerk R001-4663188JEA-srb-V01-NL van 7 mei 2010) welke is opgenomen in de bijlagen.

Uit de resultaten van de berekeningen blijkt dat er sprake is van een toename van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus als gevolg van de uitbreiding van de activiteiten aan de Oude Linderteseweg. Ter hoogte van de bestaande woningen in de omgeving van Beaphar bedraagt deze toename maximaal 2 dB(A). Dit is geen relevante (hoorbare) toename. De langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bedragen maximaal respectievelijk 47, 45 en 38 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode. Dit betekent dat er in de dag- en nachtperiode nog ruimte overblijft voor de optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau wanneer wordt uitgegaan van een richtwaarden van 50 dB(A) etmaalwaarde. Op de achtergevel van de woning aan de Oude Linderteseweg 1 is er geen ruimte meer in de avondperiode. Maatgevende bronnen hiervoor zijn bestaande bronnen waaraan indien nodig maatregelen getroffen kunnen worden.

Uit de berekeningsresultaten blijkt verder dat de equivalente geluidniveaus ten gevolge van de indirecte hinder in de avondperiode in de toekomst met maximaal 2 dB toenemen. In de nieuwe situatie bedraagt de geluidbelasting als gevolg van indirecte hinder maximaal 48 dB(A) in de avondperiode op de woning aan de Oude Lindertseweg 1. Op basis van een visuele beoordeling ter plaatse is beoordeeld dat de gevel van de woningen in een goede staat van onderhoud verkeert en dat kan worden uitgegaan van een gevelwering van tenminste 20 dB(A). Dit betekent dat de grenswaarde van het binnenniveau van 35 dB(A) etmaalwaarde ook in de toekomstige situatie niet zal worden overschreden.

De gecumuleerde geluidbelasting (directe en indirecte hinder) in de omgeving van de dichtbijgelegen woningen aan de Oude Lindertseweg bedraagt in de toekomstige situatie maximaal 55 dB(A) etmaalwaarde en in de omgeving van verder weg gelegen woningen maximaal circa 45 dB(A) etmaalwaarde.

De geluidemissie van Beaphar is hiermee op basis van de achtergrondniveaus ten gevolge van al aanwezige geluidbronnen (N35, spoorlijn, Ganzeboomlaan) inpasbaar in de omgeving.

5.3 Bodem

In 1998 is in het kader van de privaatrechtelijke overeenkomst tussen Beaphar en de gemeente Raalte een bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit volgde dat in de bodem is een verhoogde concentratie aan PAK-totaal en vermoedelijk natuurlijk arseen gevonden.

Daarnaast zijn er nog twee bodemonderzoeken bekend. Het gaat om:

- Hunneman Milieu Advies Raalte BV, augustus 2003, Inventariserend bodemonderzoek op het terrein van Beaphar BV aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte, kenmerk 2003326.12/jr/sh
- Hunneman Milieu Advies Raalte BV, september 2004, BSB/nulsituatie bodemonderzoek op het terrein van Beaphar BV aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte, kenmerk 2003962/rdw/sh

Tijdens het bodemonderzoek door Hunneman Milieu Advies uit 2004 zijn in de grond geen verhoogde gehalten gemeten. In het grondwater zijn destijds licht verhoogde concentraties aan cadmium, 1,2-dichlooretheen en PER gemeten.

Het gedeelte van de planlocatie waar geen uitbreiding van het bedrijf plaatsvindt (oostelijke terreindeel) heeft al een bedrijfsbestemming. Er treden hier geen wijzigingen op van activiteiten/uitbreidingen waardoor er geen bodemonderzoek noodzakelijk is voor dit deel. Het westelijke terreindeel zal uitgebreid worden met bedrijfsactiviteiten en er zal ook uitbreiding van bedrijfsgebouwen gaan plaatsvinden.

Hierdoor is in 2008 in een verkennend en nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is opgenomen in de bijlagen (kenmerk: R001-4591052SIR-evp-V01-NL, juni 2008). Op basis van de verkregen informatie uit het vooronderzoek is de onderzoeksintensiteit voor een onverdachte locatie (onv) gehanteerd.

Bij dit onderzoek zijn in de bovengrond plaatselijk in lichte tot zeer lichte mate kool- en puindeeltjes aangetroffen. Verder zijn tijdens de veldwerkzaamheden zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op een eventuele verontreiniging van de bodem. Op het maaiveld en in het opgeboorde bodemmateriaal is visueel geen asbest waargenomen.

In de bovengrond ter plaatse van de nieuwe ontwikkeling (productiehal, opslag gevaarlijke stoffen) zijn licht verhoogde gehalten aan EOX, PAK(10), zink en arseen aangetoond. In de bovengrond ter plaatse van de toekomstige productiehal is arseen in een matig verhoogd gehalte gemeten.

In de bovengrond van het overige terrein is een sterk tot matig verhoogd gehalte aan arseen aangetoond. Verder zijn er licht verhoogde gehalten aan zink, PAK(10) en minerale olie gemeten. In de ondergrond is een matig verhoogd gehalte aan arseen gemeten. Op verzoek van de gemeente Raalte zijn de mengmonsters met een interventiewaarde overschrijding aan arseen uitgesplitst. Uit de uitsplitsing van de mengmonsters blijkt dat arseen op een enkel monster na, in alle separate monsters in een sterk verhoogd gehalte voorkomt.

Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden gesteld dat de locatie niet geheel vrij is van verontreinigingen. Er zijn sterk verhoogde gehalten aan arseen in de grond gemeten. Gezien het oppervlak dat met arseen verontreinigd is en de historische activiteiten die op de locatie hebben plaatsgevonden, kan worden geconcludeerd dat arseen vermoedelijk van nature op de locatie voorkomt. Er is dan ook geen sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging met arseen. Indien arseen van nature in een sterk verhoogd gehalte voorkomt zijn er geen belemmeringen voor een bestemmingsplan wijziging. De ontwikkeling is op het gebied van bodem inpasbaar.

Er is geen aanleiding om te vermoeden dat er tussen de eerste onderzoeken in 2003 en 2004, het verkennend onderzoek uit 2008 en de huidige situatie in 2011 verontreiniging heeft plaatsgevonden.

5.4 Water

Op grond van het Bro (Besluit ruimtelijke ordening) dient in de toelichting afzonderlijk te worden aangegeven welke gevolgen het plan heeft voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt ingegaan op het aspect water.

In mei 2008 is een watertoets uitgevoerd (kenmerk N001-4581057IGO-evp-V01-NL, juni 2008). De watertoets is een instrument dat ruimtelijke plannen toetst op de mate waarin zij rekening houden met de effecten op de waterhuishouding. Hierbij heeft overleg plaatsgevonden met het Waterschap Groot Salland en de Gemeente Raalte.

In de toekomstige situatie zal, in overeenstemming met het beleid van de gemeente Raalte en het Waterschap Groot Salland, hemelwater gescheiden worden van het proceswater en droogweerafvoer worden afgevoerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen 'schoon' hemelwater (dakwater) en 'vervuild' hemelwater (terreinwater). De vervuiling heeft betrekking op het normale gebruik van het terrein en ziet bijvoorbeeld op vervuiling door olie van auto's, strooizout, bladeren, onkruidbestrijdingsmiddelen en dergelijke.

Het 'schone' hemelwater kan via een bodempassage of rechtstreeks afgevoerd worden naar de vijver ten westen van de planlocatie. Wanneer water van de parkeerplaatsen afgevoerd wordt op de vijver, dient dit via een bodempassage (bijvoorbeeld een wadi) gedaan te worden.

Het 'vervuilde' hemelwater wordt aangesloten op het schoonwaterriool van het verbeterd gescheiden stelsel (VGS). De droogweerafvoer, waaronder het proceswater, wordt aangesloten op het vuilwaterriool van het VGS en rechtstreeks afgevoerd naar de RWZI.

De vijver aan de noordwestzijde van het plangebied zal vergroot moeten worden om voldoende berging te krijgen. De toekomstige vergroting van de vijver is weergegeven in onderstaande figuur.

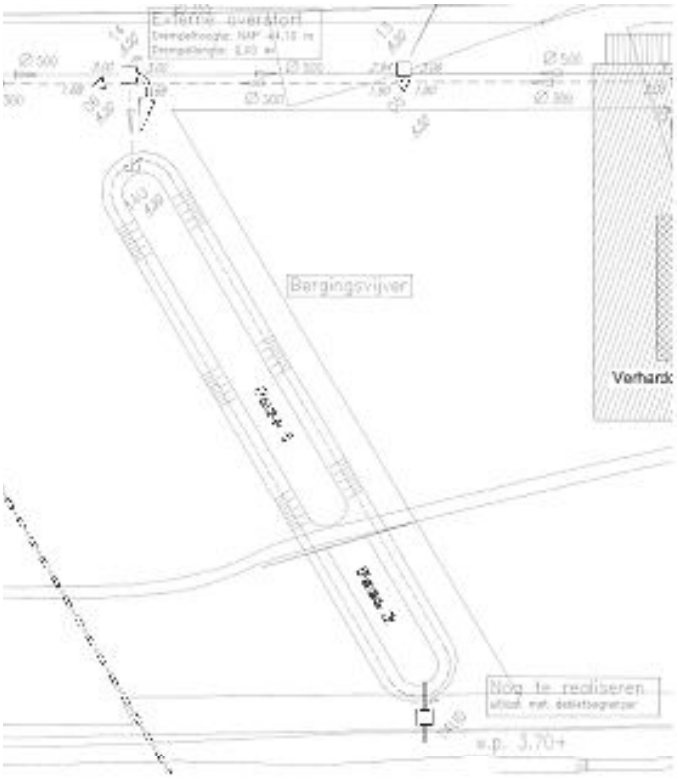

Voorgenomen uitbreiding vijver westzijde planlocatie (fase 1: bestaand; fase 2: nog te realiseren)

Het dakwater en terreinwater (deze laatste via een overstort van het VGS) worden in de vijver geborgen. Bij calamiteiten kan de uitlaat van de vijver worden afgesloten, zodat het vervuilde oppervlaktewater zich niet kan verspreiden via de wetering.

Het is belangrijk dat altijd bronmaatregelen (preventie) worden getroffen om verontreiniging van het afstromend hemelwater te voorkomen. Vooral bij (verbeterd) gescheiden stelsels is dit van belang. Aspecten waaraan aandacht besteed moet worden zijn:

- Gebruik van bouwmaterialen die niet of minder uitlogen
- Onderhoud van de verharding waarbij m.n. Aandacht moet worden besteed aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen
- Activiteiten op het verhard oppervlak door de gebruikers zoals de bewoners, bedrijven en dergelijke
- Extra toezicht op de aansluiting van de (afval)waterstromen op het juiste riool (voorkomen van foutieve aansluitingen)
- Extra aandacht bij de behandeling c.q. Opruimen van morsingen, calamiteiten en dergelijke

Wanneer de vijver een waterhuishoudkundige functie krijgt, neemt het waterschap het beheer en onderhoud van de vijver over. De waterberging past binnen de bestemming Agrarisch Kernrandgebied van het ter plaatse vigerende bestemmingsplan Buitengebied. De

voorgenomen uitbreiding van de vijver wordt dan ook niet opgenomen in dit plan.

5.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

5.5.1 Landschap

De planlocatie ligt in de bebouwde kom van Raalte. In de omgeving ligt de N348, deze ligt verhoogd in het landschap. De kleurzetting van de bestaande gebouwen wordt doorgezet in alle panden. Dit levert een homogeen beeld op. De panden worden niet hoger dan 14 meter, deze zullen niet opvallend hoog boven de N348 uit steken. Gezien de huidige situatie van de planlocatie en de omgeving is de uitbreiding inpasbaar in het landschap.

Zowel langs de spoorlijn als langs de N35 is laanbeplanting aanwezig, hierdoor worden de bedrijfsgebouwen grotendeels aan het zicht onttrokken.

Langs de randen van het bedrijfsperceel is een groenstrook aangelegd. Om de uitbreiding landschappelijk in te passen in de omgeving zal de huidige groenstrook aan de rand van het perceel van Beaphar worden gehandhaafd. Deze volwaardige groenstrook bevindt zich aan de zuidzijde (kant van het spoor) en westzijde van het terrein. Het betreft hier een volgroeide groenstrook met verschillende inheemse bomen (waaronder berken) en struiken die zowel de bestaande panden van Beaphar afschermen als ook de toekomstige panden. Op deze manier is er vanuit de omgeving beperkt tot geen zicht op de panden. Bovendien ligt het spoor met een strook hoge beplanting tussen de panden van Beaphar en de bebouwde kom van Raalte. Vanuit de bebouwde kom is er dan ook geen zich op Beaphar.

De woning aan de Oude Linderteseweg 1 is tevens afgeschermd van Beaphar door beplanting. Bovendien is de uitbreiding van Beaphar niet aan de zijde van deze woning.

Te handhaven groenstrook om terrein Beaphar

Langs de spoorzijde is geen ruimte voor nog extra beplanting in verband met de geprojecteerde wegen. Langs de te realiseren bebouwing kan nog wel extra beplanting toegevoegd worden. Het terrein is door de aanwezige groenstroken feitelijk al landschappelijk ingepast in de omgeving.

5.5.2 Archeologie

Sinds 2007 is in Nederland de Wet op de archeologische monumentenzorg van kracht, die de volledige implementatie van het Verdrag van Malta (1992) in de Monumentenwet (1988) betekent. Op basis van de Wet op de archeologische Monumentenzorg is de overheid verplicht om bij het vaststellen van ruimtelijke plannen ook de archeologische

(verwachtings)waarden bij de planvorming te betrekken. Het nieuwbouwlocatie van Beaphar ligt volgens de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart in een

gebied met een lage archeologische verwachting.

Uitsnede verwachtingskaart archeologie (met in de cirkel de globale ligging uitbreiding Beaphar)

In mei 2008 is een archeologisch bureauonderzoek inclusief een karterend veldonderzoek uitgevoerd. Voor het bebouwde en verharde deel van het plangebied geldt een lage verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit alle perioden. Hier is ook geen vervolg onderzoek in de vorm van een booronderzoek uitgevoerd.

Voor de noordelijk punt van het plangebied geldt een lage verwachting voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum en nieuwe tijd en een hoge verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het mesolithicum en nederzettingsresten uit het neolithicum tot en met de late middeleeuwen. Voor de rest van het onbebouwde deel van het terrein geldt een lage verwachting voor bewoningsresten uit het laat-paleolithicum tot en met de nieuwe tijd, maar een middelhoge verwachting voor het aantreffen van resten van off-site activiteiten uit het mesolithicum tot en met de nieuwe tijd, die in verband staan met eventuele bewoning op de dekzandrug ten noorden van het plangebied.

De boringen geven aan dat overal een recent, antropogeen ophogingspakket aanwezig is. Deze is in de noordoostelijke helft 70 tot 140 cm dik en in de zuidwestelijke helft 40-50 cm dik. Onder dit pakket zijn, met uitzondering van boring 6 en 13, geen restanten van de oorspronkelijke bodem aangetroffen. De C-horizont bestaat hoofdzakelijk uit (omgewerkte) fluvioperiglaciale afzettingen, wat bevestigt dat het hele plangebied in een dal ligt.

In geen van de boringen zijn indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De kans dat er een archeologische vindplaats binnen het plangebied aanwezig is, wordt daarom klein geacht.

De verwachting is dat binnen het plangebied geen archeologische resten in situ aanwezig zijn, waardoor er ook geen archeologische resten worden bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied.

Op basis van de lage ligging in een beekdal, het verstoorde bodemprofiel en het ontbreken van archeologische indicatoren is de verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit alle perioden in het hele plangebied laag.

Mochten er tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden archeologische resten aangetroffen worden, geldt een meldingsplicht bij het bevoegd gezag (de gemeente Raalte) volgens de Monumentenwet 1988, art. 53.

Op grond van de resultaten van het onderzoek is voor het plangebied geen verder

vervolgonderzoek geadviseerd. Geconcludeerd wordt dat er ten behoeve van de nieuwbouw en uitbreiding van Beaphar geen knelpunten te verwachten zijn ten aanzien van archeologie.

5.5.3 Cultuur

Behalve een waardevol bodemarchief kan er ook sprake zijn waardevolle bebouwing. Het kan daarbij gaan om rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten. Rijksmonumenten zijn beschermd op basis van de Monumentenwet (1988). Gemeentelijke monumenten zijn beschermd op basis van de gemeentelijke monumentenverordening. In het plangebied zijn geen monumenten aanwezig. Bij de ontwikkeling van het plan hoeven dan ook geen maatregelen te worden genomen ter de bescherming van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen. De voorgenomen ontwikkeling is niet gesitueerd in een beschermd stads- of dorpsgezicht.

Bovendien is er geen sprake van een karakteristiek waardevol landschap.

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor het voorgenomen van het plan.

5.6 Flora en fauna

De huidige natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortbescherming. Op het voornemen is alleen de soortbescherming door de Flora- en faunawet van toepassing omdat beschermde natuurgebieden (Natura2000-gebieden en de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur) niet aanwezig zijn in de nabijheid van de locatie. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied (PEHS Overijssel) ligt op ongeveer 1,2 km afstand van de inrichting. Ten behoeve van de nieuwbouw is een natuurtoets conform de Flora- en faunawet uitgevoerd (kenmerk R001-4591059NKG-rvb-V01-NL, 22 oktober 2008.

Op 22 mei 2008 is de locatie door een ecoloog geïnspecteerd op de aanwezigheid van onder andere beschermde planten, vaste verblijfplaatsen van vogels en de geschiktheid van de locatie voor vleermuizen (hiernaar is een aanvullend onderzoek verricht in de periode juni tot en met oktober 2008). De volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- Beschermde plantensoorten, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden worden niet verwacht op de locatie. Reptielen worden evenmin verwacht en vissen komen niet voor op de locatie. Van 'overige zoogdieren' en amfibieën worden mogelijk alleen algemeen voorkomende tabel 4.1-soorten verwacht op de locatie. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling, hetgeen betekent dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Wel geldt de zorgplicht
- Foerageergebied voor vleermuizen is aanwezig in het plangebied. De aantallen vleermuizen op het terrein zijn gemiddeld. Door de aantasting van de groenstructuren verdwijnt het foerageergebied, echter in de omgeving is voldoende alternatief leefgebied aanwezig, waardoor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie vleermuizen niet wordt geschaad. Een ontheffing van de Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk
- Vaste verblijfplaatsen van vogels (bijvoorbeeld nesten van steenuilen of kerkuilen) komen niet voor op de locatie. Het voornemen heeft evenmin tot gevolg dat de functionele omgeving van vaste verblijfplaatsen wordt aangetast. Er hoeft daarom geen ontheffing voor vaste verblijfplaatsen van vogels te worden aangevraagd

Omdat LNV geen ontheffing verleent voor het verstoren van broedende vogels, dienen verstorende werkzaamheden zoals uitbreiding en nieuwbouw buiten het broedseizoen van vogels te worden uitgevoerd. Dit broedseizoen loopt globaal van medio maart tot medio juli. Ten behoeve van de bouwwerkzaamheden zal de aanwezige groensingel moeten worden gekapt. Wanneer dit is gebeurd voor de aanvang van het broedseizoen, zijn er geen beperkingen meer ten aanzien van vogels en kunnen de bouwwerkzaamheden ook binnen het

broedseizoen worden uitgevoerd. Bij de planning zal hiermee rekening worden gehouden.

Het bedrijf Beaphar (en de uitbreiding van het bedrijf) is bovendien niet gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur of in de nabijheid van een Natura 2000 gebied.

Ecologie vormt dan ook geen belemmering voor de realisatie van het plan.

5.7 Luchtkwaliteit

In juni 2008 heeft Tauw een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd, waarbij is aangetoond of de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. Daarbij is gekeken naar de gevolgen van de totale aangevraagde situatie.

De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een effect op de luchtkwaliteit door indirecte emissies ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking en van directe emissie ten gevolge van installaties (puntbronnen). In dit luchtkwaliteitsonderzoek zijn de uitgangspunten voor de berekeningen opgenomen.

De activiteiten van Beaphar hebben een effect op de luchtkwaliteit door de verkeersaantrekkende werking en door de stofemissie van de stofafzuiging bij procesunits 3 en 6. Het effect van deze emissies is berekend met behulp van verspreidingsmodellen (CAR II versie 7.0.1. en het Nieuw Nationaal Model). Uit de berekeningen blijkt het volgende:

- De achtergrondconcentratie fijn stof en NO2 in het plangebied neemt over de jaren heen af en ligt in 2008 al ruim onder de grenswaarden:
    a. 17,0 µg/m3 voor de jaargemiddelde concentratie NO2
    b. 24,5 µg/m3 voor de jaargemiddelde concentratie PM10 (fijn stof, zonder zeezoutcorrectie)
- Het verkeer van Beaphar leidt tot een bijdrage aan de jaargemiddelde concentratie van maximaal 1,1 µg/m3 voor NO2 en van maximaal 0,1 µg/m3 voor fijn stof, in 2008
- De directe stofemissies van Beaphar leiden tot een maximale bijdrage aan de jaargemiddelde concentratie fijn stof van 2,9 µg/m3 op het terrein van de inrichting; nabij de ontsluitingsweg ligt de bijdrage reeds onder de 2 µg/m3

Dit betekent dat de som van de achtergrondconcentratie en de maximale bijdrage van Beaphar ruim onder de grenswaarden uit de wet luchtkwaliteit blijft. Ook de grenswaarden voor het maximum toegestane aantal overschrijdingen van de uurgemiddelde (NO2) en daggemiddelde (PM10) concentratie worden niet overschreden.

In 2010 zijn de gegevens betreffende de verkeersbewegingen van en naar de inrichting aangepast bij de uitwerking van de verkeersaantrekkende werking van de toekomstige situatie. Bij de uitwerking zijn uiteindelijk lagere aantallen verkeersbewegingen gehanteerd, zodat het eerdere luchtkwalteitsonderzoek een overschatting van de toekomstige situatie geeft. Echter de berekende concentraties liggen ruim onder de grenswaarden van de Wet Luchtkwaliteit.

Omdat de berekende concentraties (achtergrondconcentratie en bijdrage Beaphar) zo ver onder de grenswaarden liggen, wordt geconcludeerd dat de grenswaarden uit de wet luchtkwaliteit in het plangebied zeker niet zullen worden overschreden en het plan inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit.

5.8 Geur

De meest belastende activiteit is het produceren van diervoederbrokken. De productie vindt plaats in de huidige 'Unit 3' aan de oostzijde van de Oude Linderteseweg, nabij de huidige drankengroothandel. Momenteel vindt geurhinder plaats ten gevolge van de productie van Beaphar. Door de uitbreiding zal de geurbelasting toenemen. Beaphar heeft voor de productie in deze unit diverse maatregelen en voorzieningen getroffen om de geurbelasting terug te brengen, namelijk koude oxidatie en isolerende maatregelen. Uit het geuronderzoek van Tauw (R001-4712016HJR-srb-V02-NL) van 6 mei 2010 blijkt dat aan de geurnorm van 0,5 ou_E/m^3 wordt voldaan. De geurunit heeft een dusdanige capaciteit dat in de nieuwe situatie geen knelpunten met betrekking tot geur meer worden verwacht. Uit geurmetingen, uitgevoerd bij de productie waarbij de geuremissie het hoogst is, blijkt dat aan de voorschriften inzake geur van de vigerende milieuvergunning kan worden voldaan.

Het aspect geur vormt dan ook geen belemmering voor de realisatie van het plan.

5.9 Externe veiligheid

Binnen de inrichting zijn, conform de vigerende milieuvergunning, diverse gevaarlijke stoffen aanwezig. Deze stoffen worden opgeslagen in een speciaal gedeelte van het magazijn. De opslagvoorzieningen zijn getoetst aan de vereisten uit de PGS 15. De opslagen voldoen aan de vereisten uit de PGS 15.

De hoeveelheid aan gevaarlijke stof is minder dan 10.000 kg per opslagplaats. Daarnaast is de hoeveelheid brandbare gevaarlijke stoffen met een stikstofgehalte van minder dan 1,5 gewichtsprocenten van de totale hoeveelheid aan gevaarlijke stoffen. Beaphar is geen risicovolle inrichting en tevens geen categorale inrichting. De inrichting beschikt over een automatisch brandblussysteem met een eigen voorraadtank aan bluswater (onderdeel van de voorgenomen uitbreiding). Daarnaast beschikt de inrichting over een actueel noodplan. De werking van dit noodplan wordt regelmatig geoefend en is besproken met de lokale brandweer. Bij de diervoederproductie en APP-installatie zijn er aan de installatie voorzieningen getroffen die het veroorzaken van een stofexplosie kunnen voorkomen.

De afstand tot het dichtstbijzijnde kwetsbare object (woonhuis) lig op circa 100 meter vanaf de opslagplaats met gevaarlijke stoffen. Bij toetsing aan de veiligheidsafstanden uit de Regeling externe Veiligheid dient deze afstand minimaal 20 meter te bedragen.

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) is niet van toepassing op de inrichting. Het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 is gelet op de aard en omvang van de gebruikte stoffen binnen de inrichting niet van toepassing. De activiteiten in de inrichting veroorzaken geen plaatsgevonden risicocontour. Op basis van de gebruikte stoffen en de gebezigde activiteiten is er geen specifiek invloedsgebied te definiëren waarbinnen dit besluit het groepsrisico verantwoord moet worden.

Op basis van het bovenstaande zijn er geen knelpunten ten aanzien van externe veiligheid.

Op de N348 en de N35 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Gezien de afstand van de weg tot aan het plangebied en de populatiedichtheid, worden hier geen knelpunten verwacht.

5.10 Energie

Een eventuele toename in verbruik aan energie zal geheel te wijten zijn aan de verhoogde productiecapaciteit. Anderzijds wordt er steeds beter en bewuster met energie omgegaan. Per hoeveelheid geproduceerd product zal naar verwachting geen toename in het verbruik zijn.

Alle nieuwbouw zal voldoen aan de vigerende wetgeving inzake energieverbruik in gebouwen.

5.11 Milieuzonering

In de Staat van Bedrijfsactiviteiten zijn bij de diverse bedrijven voor de diverse milieufactoren, zoals geur, stof en geluid, afstandsmaten aangegeven. Het gaat daarbij om afstanden van bedrijven tot woonbebouwing. De bij een bepaald bedrijf aangegeven grootste afstand is bepalend voor de categorie-indeling:

categorie	grootste afstand
2	30 m
3.1	50 m
3.2	100 m
4.1	200 m

Op een afstand van 30 m zijn bedrijven in categorie 2 toegestaan. Op een afstand van 50 m tot 100 m zijn bedrijven in categorieën 3.1 of 3.2 toegestaan. Als een activiteit van Beaphar in de Staat van Bedrijfsactiviteiten in een hogere categorie valt dan ter plaatse is toegestaan, bijvoorbeeld in categorie 3.2, waar categorie 3.1 is toegestaan, dan kan die activiteit mogelijk toch worden ingepast.

Bij Beaphar vinden verschillende bedrijfsactiviteiten plaats waarbij verschillende milieucategorieën horen. De activiteiten die op dit moment bij Beaphar worden verricht zijn in te delen in verschillende milieucategorieën, te weten:

- Vervaardigen van voer voor huisdieren: categorie 4.1 (200 meter in verband met geur en geluid)
- Formuleren en afvullen van geneesmiddelen: categorie 3.1 (50 meter in verband met geur, geluid en gevaar)
- Groothandel in veevoeders: categorie 3.1 (50 meter in verband met geluid)
- Groothandel in overige voedings- en genotmiddelen: categorie 2 (30 meter in verband met geluid)

Zoals hiervoor aangegeven in paragraaf 5.8 is de meest belastende activiteit het produceren van diervoederbrokken. De productie vindt plaats in de huidige 'Unit 3' aan de oostzijde van de Oude Linderteseweg, nabij de huidige drankengroothandel. Beaphar heeft voor de productie in deze unit diverse maatregelen en voorzieningen getroffen om de geurbelasting terug te brengen. Uit het geuronderzoek blijkt dat aan de geurnorm wordt voldaan. Deze norm ligt op de gevels van de woningen aan de Oude Linderteseweg 1, 4, 2a en 2. Deze woningen liggen op ongeveer 50 meter uit het gebouw. Door de voorzieningen kan de activiteiten nu gelijk worden gesteld met een categorie 3.1 activiteit. Er zijn geen ontwikkelingen gepland aan deze westzijde van de Oude Linderteseweg.

Het formuleren van geneesmiddelen en farmaceutische middelen (bijvoorbeeld tandpasta) vindt plaats op diverse locaties binnen de gebouwen op het terrein. Waaronder in het pand direct ten westen van de Oude Linderteseweg.

Voor de hiervoor genoemde twee locaties waar veevoerder wordt geproduceerd is een specifieke vorm van bedrijvigheid opgenomen. Het gaat hier om activiteiten de volgens de Staat van Bedrijfsactiviteiten vallen onder categorie 4.1 activiteiten, maar door de maatregelen die nu zijn genomen gelijk gesteld kunnen worden met categorie 3.1 activiteiten. In onderstaande verbeelding is de zonering aangegeven vanuit de woningen aan de Oude Linderteseweg. Bij de woning aan de Oude Linderteseweg is er sprake van een bouwvlak. Er is gezoneerd vanuit het bouwvlak van de Oude Linderteseweg 1. De woningen aan de Oude Linderteseweg 2a en 2 zijn bedrijfswoningen behorende bij de drankengroothandel aan de Oude Linderteseweg 6.

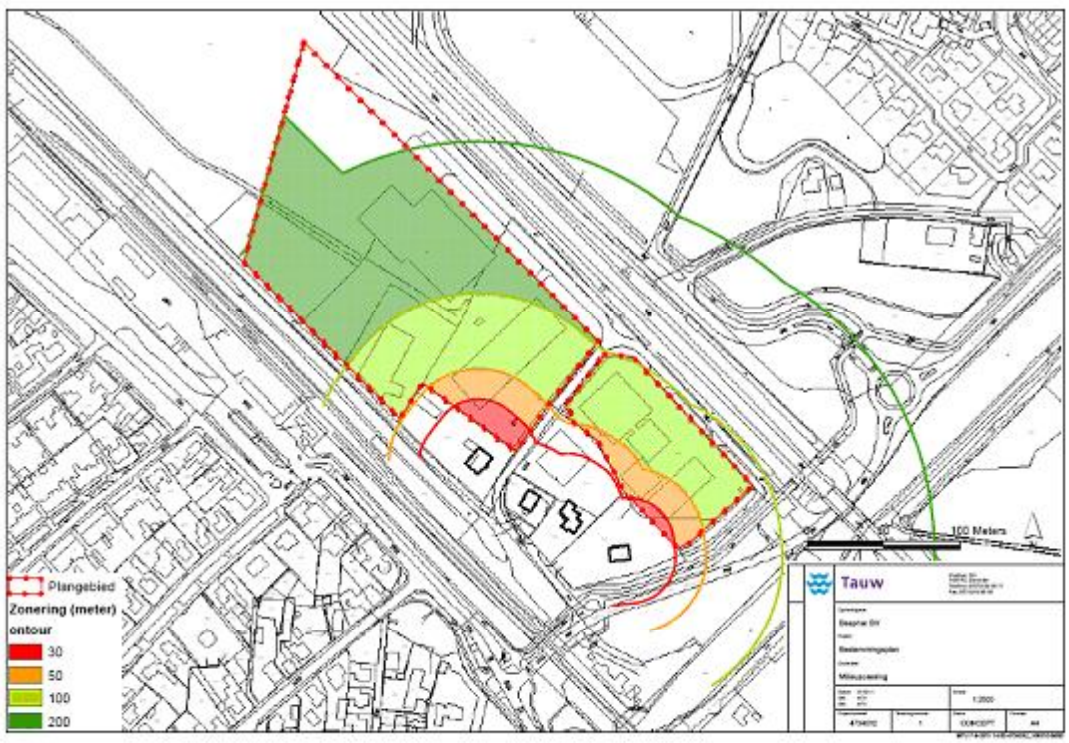

Afbeelding: zonering vanuit woonbebouwing

Voor bedrijven die vallen binnen de categorie 4.1 van de Staat van bedrijfsactiviteiten die voer voor huisdieren vervaardigen geldt dat de grootste afstand die in acht genomen dient te worden voor de milieuaspecten geur en geluid geldt. Deze afstand bedraagt 200 meter. Het gaat hierbij om de richtafstand tussen enerzijds de grens van de bestemming Bedrijf en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning. Aangezien de afstand tussen de bedrijfsbestemming en de woningen aan de Oude Linderteseweg kleiner is dan 200 meter is er aanvullend onderzoek gedaan naar de milieugevolgen van de veranderingen voor wat betreft geur en geluid.

Om geurhinder te verminderen is besloten de schoorsteen te verhogen van 10 naar 13 meter en is er een koude oxidatieunit gebouwd. Verder worden ter beperking van de geurhinder voor omwonenden afvalcontainers met geurhoudende afvalstoffen verplaatst naar een ander locatie binnen de inrichting. Tot slot worden enkele afzuigkanalen verplaatst en wordt een geurunit geplaatst, zodat minder hinder ondervonden kan worden van de uittredende lucht. Op basis van de resultaten is 98% van de tijd geen geurhinder te verwachten bij de aaneengesloten woonbebouwing en bij de woning op het industrieterrein als gevolg van representatieve bedrijfsmatige omstandigheden.

Uit akoestisch onderzoek is gebleken dat de berekende directe hinder voldoet aan de richt- en grenswaarden uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening en dat de te beschermen binnenniveau's bij de woningen ten gevolge van de indirecte hinder niet zullen worden overschreden.

Het pand van Beaphar direct ten westen van de Oude Linderteseweg ligt voor een (zeer) klein gedeelte binnen de milieuzone met categorie 1. Het gaat hier echter om een bestaand pand waar geen productieactiviteiten zullen plaatsvinden. Bovendien zijn er in het verleden geen aanmerkingen gekomen vanuit de omgeving op de huidige situatie. Ditzelfde geldt voor de unit aan de oostzijde van de Oude Linderteseweg. Deze ligt voor een (zeer) klein gedeelte binnen de milieuzone met categorie 2. Dit is een bestaande unit waar geen gewijzigde activiteiten zullen plaatsvinden. Bovendien worden de (bedrijfswoningen) in de nabijheid afgeschermd door de drankengroothandel die tussen het pand van Beaphar en de woningen ligt.

De milieu- en omgevingsvergunningen van Beaphar zijn afgestemd op de aanwezigheid van de

woningen in de nabijheid.

5.12 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er vanuit milieuaspecten geen bezwaren zijn om de voorgenomen uitbreiding van Beaphar planologisch mogelijk te maken.

Hoofdstuk 6 Juridische aspecten

6.1 Algemeen

Het bestemmingsplan bestaat uit de plantoelichting, de regels en de verbeelding. De regels en verbeelding vormen het juridisch bindende gedeelte van een bestemmingsplan. De regels en verbeelding zijn aan elkaar gerelateerd. Dit betekent dat de verbeelding en de regels altijd in samenhang moeten worden gebruikt. De plantoelichting is bedoeld om de verbeelding en de regels te verduidelijken en om gemaakte keuzes te verantwoorden aan de hand van ruimtelijk beleid en uitgevoerde onderzoeken.

6.2 Toelichting op verbeelding

Voor de verbeelding is als ondergrond de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN) gehanteerd. Alle gronden die binnen het plangebied vallen hebben een bestemming en /of aanduiding gekregen op de verbeelding. Deze bestemmingen en aanduidingen hebben slechts juridische betekenis indien in de regels hieraan betekenis wordt gegeven. De begrenzingen van de bestemmingen volgen zoveel mogelijk geografische, topografische en /of kadastrale grenzen. Het ontwerp, zoals weergegeven in hoofdstuk 3, ligt tevens ten grondslag aan de begrenzingen van de bestemmingen. De schaal van de digitale verbeelding kan met behulp van de computer door de gebruiker naar keuze worden ingesteld.

6.3 Toelichting op de regels

6.3.1 Algemeen

De regels zijn een juridische vertaling van het planologisch/ruimtelijk beleid van de gemeente, provincie en het rijk. De regels zijn het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden en bebouwing en de bepalingen over de toegestane bebouwing zelf.

De bij dit plan behorende planregels zijn ingedeeld conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 (SVBP 2008). De planregels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken, te weten:

1. Inleidende regels;
2. Bestemmingsplanregels;
3. Algemene regels;
4. Overgangs- en slotregels.

In hoofdstuk 1 worden enkele in de regels gehanteerde begrippen nader verklaard, zodat interpretatieproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast wordt aangegeven op welke wijze dient te worden gemeten.

In hoofdstuk 2 worden de specifieke regels gegeven voor de op de plankaart aangegeven bestemmingen en aanduidingen. De artikelen bestaan in elk geval uit een bestemmingsomschrijving en bouwregels. In beginsel is de bestemmingsomschrijving bepalend voor het gebruik (zowel in ruime als in enge zin) van de grond.

Hoofdstuk 3 bevat bepalingen die van toepassing zijn op meerdere bestemmingen, zodat uit praktisch oogpunt de voorkeur is gegeven deze bepalingen in een afzonderlijk hoofdstuk onder te brengen.

Hoofdstuk 4 bevat de overgangs- en slotregels.

6.3.2 Flexibiliteitsbepalingen

Voor elke bestemming is afzonderlijk een bestemmingsregel opgenomen. Af en toe kan het nodig zijn dat afwijking van de gestelde regels is toegestaan. Om die reden zijn in het bestemmingsplan diverse flexibiliteitregeling opgenomen. Deze zijn:

- Afwijking van de bouwregels
- Afwijking van de gebruiksregels
- Nadere eisen

De bevoegdheid tot het nemen van besluiten omtrent deze flexibiliteitsbepalingen ligt bij het college van burgemeester en wethouders.

Afwijkingen maken wijzigingen van geringe aard mogelijk, waarbij de aan de grond toegekende bestemming gehandhaafd dient te blijven. Met de nadere eisen kunnen ondergeschikte zaken aan gebouwen worden aangepast. Het gaat hierbij om zaken zoals het aanpassen van de vorm of de situering van een bouwwerk of de inrichting van een terrein. Met nadere eisen kunnen geen ingrijpende veranderingen plaatsvinden.

6.3.3 Toelichting op de bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf

De gronden met de bestemming Bedrijf beslaan alleen de gronden welke in eigendom zijn bij Beaphar. Binnen deze bestemming kan Beaphar de uitbreidingsplannen realiseren. Om toch de flexibiliteit binnen deze bestemming te houden is er voor gekozen om de bestemming ruim te definiëren zodat bedrijven welke passen binnen de categorie 1 tot en met 3.1 respectievelijk 3.2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten op de betreffende locatie zijn toegestaan. De activiteiten die Beaphar verricht passen voor een groot deel binnen categorie 3.1 van deze Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen (groothandel in veevoeders en formuleren en afvullen van geneesmiddelen). Het gaat hierbij om de Staat zoals deze is vermeld in de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en welke aan dit bestemmingsplan is toegevoegd.

Ondanks dat de afstand tussen de bedrijfsbestemming en de woningen korter is dan de richtafstand is er door de uitbreiding van Beaphar geen extra hinder voor de woningen in de omgeving. Er is dan ook voor gekozen om voor de twee productielocaties waar voer voor huisdieren wordt vervaardig een aanduiding op te nemen betreffende een 'specifieke vorm van bedrijf - 1'. Hier zijn uitsluitend activiteiten toegestaan, voor zover voorkomend in de categorie 4.1 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten met SBI-code 1571.

Bedrijfsactiviteiten die passen binnen de categorieën 3.2 en 4.1 van de Staat van bedrijfsactiviteiten zijn tevens toegestaan mits zij wat betreft de aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de bedrijven zoals bedoeld in categorie 1 tot en met 3.1 respectievelijk 3.2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten. De zogenaamde grote Lawaaimakers zijn niet toegestaan binnen de bedrijfsbestemming. Bedrijfsactiviteiten die onder het Besluit externe veiligheid vallen kunnen niet door een omgevingsvergunning worden verleend.

Artikel 4 Groen

Deze bestemming laat groen- en watervoorzieningen, de bescherming van de landschappelijke waarden van de aanwezige beplanting toe, doch biedt ook mogelijkheden voor nutsvoorzieningen en waterhuishoudkundige voorzieningen. Deze bestemming is specifiek opgenomen om de bedrijfsbestemming landschappelijk in de omgeving in te passen. Door de groenstrook wordt het bedrijf afgeschermd van het agrarische gebied en de kern van Raalte. Het is niet toegestaan om binnen deze bestemming gebouwen te bouwen.

Artikel 5 Verkeer- en verblijfsgebied

Binnen deze bestemming zijn de verkeersdoeleinden opgenomen. Het betreft specifiek de Oude Linderteseweg. Het gaat om de openbare weg, welke tevens de ontsluitingsweg is van Beaphar. Binnen deze bestemming vallen ook de bermen, kunstobjecten en eventuele

parkeervoorzieningen langs de weg. De parkeerplaats ten behoeve van het personeel en bezoekers van Beaphar is niet opgenomen binnen deze bestemming, maar meegenomen binnen de bestemming Bedrijf aangezien deze parkeerplaatsen niet openbaar zijn, maar specifiek ten behoeve van de bedrijfsbestemming.

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid

De voorgenomen ontwikkeling van de uitbreiding van het bedrijf betreft een initiatief van projectontwikkelaar Beaphar B.V. Met de ontwikkeling zijn geen kosten gemoeid die voor rekening van de gemeente komen. Het gaat hier om planontwikkelings- en procedurekosten en de aanlegkosten voor de weg met riolering en uitbreiding van de waterberging.

De gemeente Raalte is voornemens om vóór vaststelling van het ontwerpbestemmingsplan een anterieure overeenkomst met Beaphar B.V. te sluiten waarin het kostenverhaal wordt geregeld. Dit sluit aan bij het gemeentelijk grondbeleid zoals dat is vastgelegd in de nota grondbeleid 2008-2012. Indien geen anterieure overeenkomst zou worden gesloten dan zou de gemeente op grond van afdeling 6.4 van de Wro verplicht zijn gelijktijdig met het bestemmingsplan een exploitatieplan op te stellen, om op die wijze het kostenverhaal verzekerd te hebben.

Geen voorzieningen voor publieke doeleinden, zijnde openbare voorzieningen, worden in het plangebied ontwikkeld. De gemeente Raalte draagt zodoende niet bij aan het plan en loopt geen financieel risico.

De initiatiefnemer heeft voldoende financiële dekking om het plan uit te kunnen voeren. Beaphar is een stabiel bedrijf dat al meer dan 65 jaar bestaat en nog steeds groeit. Daarnaast zijn er door de overplaatsing van de productie vanuit Hedel naar Raalte voldoende middelen beschikbaar om het plan uit te kunnen voeren.

De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht voldoende te zijn aangetoond.

Hoofdstuk 8 Inspraak en vooroverleg

Over het voorontwerp van dit bestemmingsplan wordt, overeenkomstig de gemeentelijke Inspraakverordening, gelegenheid tot Inspraak geboden.

Het voorontwerp bestemmingsplan wordt toegezonden aan de overlegpartners in het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro. Tevens wordt het plan ter inzage gelegd in het kader van de gemeentelijke inspraakverordening. De resultaten van het vooroverleg en de inspraak worden in de plantoelichting verwerkt.

PM

Bijlagen: onderzoeken

Bijlage 1 Verkeersonderzoek

Tauw

Notitie

Contactpersoon Pieter Luiten

Datum 10 februari 2010

Kenmerk N001-4591028PWL-rvb-V01-NL

Toelichting Ruimtelijke Onderbouwing, aspect Verkeer

1 Algemene inleiding

1.1 Inleiding

Onderhavige notitie is een nadere toelichting dan wel aanvulling op de Ruimtelijke Onderbouwing van Beaphar BV inzake de voorgenomen uitbreiding van Beaphar op de huidige locatie aan de Oude Linderteseweg te Raalte.
Voornoemde onderbouwing met kenmerk: R001-4591098PAC-pla-V01-NL, d.d. 30 juni 2008 is op 30 juni 2008 ingediend bij de gemeente Raalte. Deze notitie dient dan ook in combinatie met voornoemde Ruimtelijke Onderbouwing beschouwd dan wel gelezen te worden.

De voorgenomen uitbreiding is gebaseerd op de toekomstvisie die Beaphar heeft sinds 1994. Deze visie is in de periode 2004-2006 nader geconcretiseerd. Beaphar is van plan om al haar activiteiten zoveel mogelijk te concentreren, in tegenstelling tot hetgeen nu het geval is. Deze ontwikkeling zal een grote bijdrage hebben in de bedrijfseconomische ontwikkelingen van Beaphar.

De notitie gaat in hoofdzaak in op de bedrijfsprocessen bij Beaphar in de huidige en toekomstige situatie en wordt nader ingegaan op het aspect verkeer (inclusief de effecten van verkeersbewegingen op de omgeving (geluid/indirecte hinder en verkeersveiligheid).

1.2 Vergunde activiteiten

Voor haar huidige activiteiten beschikt Beaphar over een vigerende milieuvergunning. De aanvraag van deze vergunning, inclusief de bijbehorende deelonderzoeken (zoals een akoestisch onderzoek) is gebaseerd op de activiteiten van Beaphar. Deze zijn kort samengevat:

- Productie van diergeneesmiddelen
- Productie van diervoedingsmiddelen
- Op- en overslag van grond- en hulpstoffen
- Aan- en/of afvoer van grond-/hulpstoffen en gereed product
- Laboratorium- en kantooractiviteiten

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de aanvraag om een revisievergunning krachtens de Wet milieubeheer voor Aafarma[1] bv te Raalte met kenmerk R001-4385849-PWL-rvb-V01-NL, d.d. 22 juni 2005. Deze aanvraag is door de gemeente Raalte beschikt op 30 juni 2005 .

1.3 Huidige en toekomstige bedrijfsprocessen

In de huidige situatie wordt gebruik gemaakt van opslag van geproduceerd product op locaties (van Beaphar) buiten Raalte. Deze locaties bevinden zich zowel in Nederland (Hedel) als in Duitsland (Emmerich). Vanuit deze twee distributiecentra worden de producten van Beaphar naar haar klanten vervoerd. De bevoorrading van deze centra met producten van Beaphar geschied vanaf de productielocatie aan de Oude Linderteseweg te Raalte.
Ten behoeve van verbetering van de efficiency van haar bedrijfsvoering is Beaphar voornemens om alle opslag van gereed product op de locatie aan de Oude Linderteseweg te laten gaan plaatsvinden[2]. Hiervoor dient het huidige distributiemagazijn te worden uitgebreid met een tweede distributiemagazijn om daarmee te komen tot één Centraal Europees Distributiecentrum. Vanuit dit magazijn zullen de producten worden verspreid naar de verschillende afnemers binnen Europa. De afnemers van Beaphar bevinden zich onder andere in: Nederland, Duitsland, België, Verenigd Koninkrijk, Polen, en overige landen binnen Europa.

De huidige productieruimtes voldoen niet aan de vereisten die gesteld worden aan de productie(ruimtes) van diergeneesmiddelen (GMP) en voedingsmiddelen (HACCP). Om goed te kunnen voldoen aan deze vereisten is Beaphar voornemens om een nieuw pand te bouwen waarin een deel van de productie van diergeneesmiddelen kan plaatsvinden[3].

Voor nadere informatie en voorlopige (bouw)tekeningen van de voorgenomen nieuwbouw wordt verwezen naar de Ruimtelijke Onderbouwing, d.d. 30 juni 2008.

De productie zal overeenkomstig de vigerende milieuvergunning in 2 ploegen plaatsvinden. Gebaseerd op de toekomstvisie is het de verwachting is dat de productie met circa 10 % toeneemt door autonome groei . Daarnaast neemt de productie toe door overplaatsing van de productie-unit uit Hedel naar Raalte.
In hoofdstuk 2 van de Ruimtelijk Onderbouwing wordt uitgebreid ingegaan op de toekomstvisie (paragraaf 2.3 en 2.4).

[1] Aafarma bv is een rechtsvoorganger van Beaphar BV
[2] Zie ook paragraaf 2.4.2 van de Ruimtelijke Onderbouwing, d.d. 30 juni 2008
[3] Zie ook paragraaf 2.4.2 van de Ruimtelijke Onderbouwing, d.d. 30 juni 2008

Om de aan- en afvoer van grond- en hulpstoffen enerzijds en producten anderzijds goed te laten verlopen is Beaphar voornemens om haar bedrijfstijden uit te breiden naar 24 uur per dag[4]. Voor de exacte bedrijfstijden wordt verwezen naar het akoestisch onderzoek dat integraal deel uitmaakt van de eerder genoemde Ruimtelijke Onderbouwing (bijlage 9).

2 Verkeersaantrekkende werking

2.1 Inleiding

In onderhavige paragraaf wordt allereerst ingegaan op de aantallen verkeersbewegingen in de huidige vergunde situatie en toekomstige situatie. Daarna wordt ingegaan op de relatie tussen deze twee. Om inzicht te krijgen in de meest gebruikte aan- en afvoerroutes is hier onderzoek naar gedaan. Dit onderzoek wordt in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 gaat in op het aspect indirect hinder.

2.2 Aantal verkeersbewegingen in de huidige en toekomstige situatie

2.2.1 Huidige situatie

In tabel 1 zijn de vervoersbewegingen van en naar de inrichting van Beaphar op de openbare weg voor de huidige vergunde situatie gegeven. Voor een beschrijving van de volledig vergunde situatie wordt verwezen naar 'Akoestisch onderzoek Aafarma Raalte' met Tauw kenmerk R001-4385834ARB-ihu-V02-NL van 14 juni 2005, paragraaf 3.2.3, tabel 3.5. Voornoemd onderzoek maakt deel uit van de vigerende vergunning krachtens de Wet milieubeheer en is in het bezit van de gemeente Raalte.

Tabel 1 Vervoersbewegingen van en naar de inrichting vergunde situatie[5].

Route	Bron		Bron-	Aantallen per etmaalperiode					
nr.	Nr.	Omschrijving	vermogen	Dagperiode		Avondperiode		Nachtperiode	
			(L_{wr})	07.00-19.00		19.00-23.00		23.00-07.00	
			[dB(A)]	Heen	Terug	Heen	Terug	Heen	Terug
6	06	Vrachtwagens openbare weg	106 [1)]	44	44	0	0	0	0
7	06	Personenwagens openbare weg	90 [1)]	90	90	10	10	10	10

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid.

[4] De vigerende milieuvergunning voorziet al in een 24-uur productie, Voor actuele uitbreidingen is inmiddels (anno december 2009) een traject voor een uitbreidingsvergunning krachtens de Wet milieubeheer gestart.
[5] Bron: 'Akoestisch onderzoek Aafarma Raalte' met Tauwkenmerk R001-4385834ARB-ihu-V02-NL van 14 juni 2005

De verkeersbewegingen van vrachtwagens vinden volgens de vigerende situatie alleen in de dagperiode plaats. Dit wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat het huidige distributiecentrum beperkte openingstijden heeft. Deze zijn van 07.00 uur tot 17.00 uur. Personenverkeer vindt ook in de avond- en nachtperiode plaats omdat de productie om circa 06.00 uur begint en doorloopt tot in de avond (23.00 uur).

2.2.2 Toekomstige situatie

In tabel 2 zijn de vervoersbewegingen van en naar de inrichting van Beaphar op de openbare weg na realisatie van de uitbreiding (in 2018) gegeven. Voor het volledige akoestisch onderzoek wordt verwezen naar de notitie 'Beaphar akoestisch onderzoek' met Tauw kenmerk 'N001-46911036RSA-srb-V01-NL van 27 juni 2008, bijlage 9 Ruimtelijke onderbouwing. Voornoemd onderzoek maakt integraal onderdeel uit van de Ruimtelijke Onderbouwing d.d. 30 juni 2008. De genoemde aantallen hebben betrekking op de bedrijfsvoering die Beaphar in 2018 overeenkomstig haar toekomstvisie gerealiseerd zal hebben. De in de tabel genoemde getallen zijn in januari 2010 volledig geactualiseerd op basis van nieuwe gegevens en ontwikkelingen uit 2009. Het is inmiddels gebleken dat circa 50 % van het personeel niet met de auto komt. In het originele akoestisch onderzoek (bijlage 9 van de RO) was ervan uitgegaan dat alle personeelsleden met de auto zouden komen. Daarnaast zal Beaphar een aantal organisatorische maatregelen nemen die zullen leiden tot een betere logistiek. Eén van die maatregelen is het beter dan wel geheel vullen van pallets. In de huidige situatie wordt een pallet niet volledig gevuld. In de toekomstige situatie zullen de pallets vrijwel altijd volledig gevuld zijn met producten. Dit leidt er toe dat per vrachtwagen in de toekomst meer goederen worden vervoerd dan dat nu het geval is. Ofwel met hetzelfde aantal vrachtwagens zullen veel meer goederen worden vervoerd. Verder is er sprake van 'uitwisseling' van vrachtverkeer. In de huidige situatie worden goederen na productie te Raalte vervoerd naar de distributie centra in Emmerich en Hedel. Daarna worden de goederen vanaf deze centra naar de afnemers vervoerd. In de toekomstige situatie zullen de goederen worden opgeslagen in het (nieuwe) distributiecentrum aan de Oude Linderteseweg en vanaf hier direct naar de afnemer worden getransporteerd. Daarnaast is rekening gehouden met de nieuwe productielijn bij unit 3 (deze ontwikkeling was ten tijde van het opstellen van de RO in 2008 niet voorzien).

Beaphar verwacht een geringe toename van het aantal verkeersbewegingen door personenauto's. Dit omdat een groot gedeelte van het personeel met de fiets dan wel met ander (openbaar) vervoer naar de inrichting komt.

In de onderstaande tabel zijn de verwachte aantallen verkeersbewegingen in 2018 weergegeven. Deze verwachting is gebaseerd op de huidige toekomstvisie (anno 2010).

Tabel 2 Verwacht aantal verkeersbewegingen 2018

Bronomschrijving	Aantallen per etmaalperiode					
	Dagperiode 07.00-19.00		Avondperiode 19.00-23.00		Nachtperiode 23.00-07.00	
	Heen	Terug	Heen	Terug	Heen	Terug
Vrachtwagens naar Unit 3 + 4 + 6	2	2	1	1	-	-
Afhalen (Export) zendingen	10	10	2	2	-	-
Bus/lichte vrachtwagen transport Aakstraat	3	3	-	-	-	-
Inkoopvrachten Dc + Pu	20	20	2	2	-	-
Inkopen Hedel/Emmerich	8	8	-	-	-	-
Afval	2	2	-	-	-	-
Totaal vrachtverkeer	***45***	***45***	***5***	***5***		
Personenauto's	116	116	18	18	15	15

2.2.3 Huidige situatie in relatie tot toekomstige situatie

Op basis van vergelijking van het totale aantal vrachtwagen bewegingen blijkt dat het vrachtverkeer van en naar de inrichting nagenoeg gelijk blijft met de vergunde situatie. Wel zal dit aantal meer verdeeld zijn over de dag- nacht- en avondperiode. In de huidige situatie komt het vrachtverkeer alleen in de dagperiode. Dit is in de onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

Tabel 3 Huidige en toekomstig aantal verkeersbewegingen

Etmaalperiode	Aantal vrachtauto[10]		Toename in 2018
	Vergunde situatie volgens Wm-vergunning 2005	Volgens toekomstvisie 2018	Ten opzichte van 2005
Dagperiode	44	45	1
Avondperiode	0	5	5
Nachtperiode	0	0	0
Totaal aantal	*44*	*50*	*6*
Etmaalperiode	**Aantal personenauto's[1)]**		**Toename in 2018**
	Vergunde situatie volgens Wm-vergunning 2005	**Volgens toekomstvisie 2018**	**Ten opzichte van 2005**
Dagperiode	90	116	26
Avondperiode	10	18	8
Nachtperiode	10	15	5
Totaal aantal	*110*	*149*	*39*

1) Aantal enkelvoudige bewegingen = genoemd aantal x 2

In hoofdstuk 3 zal worden in gegaan op de rijroutes van het vrachtverkeer verdeeld over de dag-, avond- en nachtperiode. In hoofdstuk 4 zal worden ingegaan op het aspect indirecte hinder.

3 Aanvoerroutes naar Beaphar

3.1.1 Inleiding

De aanvoerroutes die vrachtwagens nemen om Beaphar te bereiken dan wel te verlaten wordt in hoofdzaak bepaald door enerzijds de beperkte hoogte van het viaduct onder de N35 door en anderzijds de herkomst/bestemming van een vrachtwagen.
De hoogte van het viaduct onder de N35 is dermate laag dat vrachtwagens hier niet onder door kunnen. Alleen kleine vrachtwagens (bestelbus formaat) en personen auto's kunnen deze route nemen. In het navolgende figuur is deze route (schematisch) weergegeven voor verkeer komend vanuit de richting Deventer. Opgemerkt wordt dat ook langer de N35 gevolgd kan worden en via N348, Weidelaan en Ganzeboomlaan de Oude Linderteseweg bereikt kan worden.

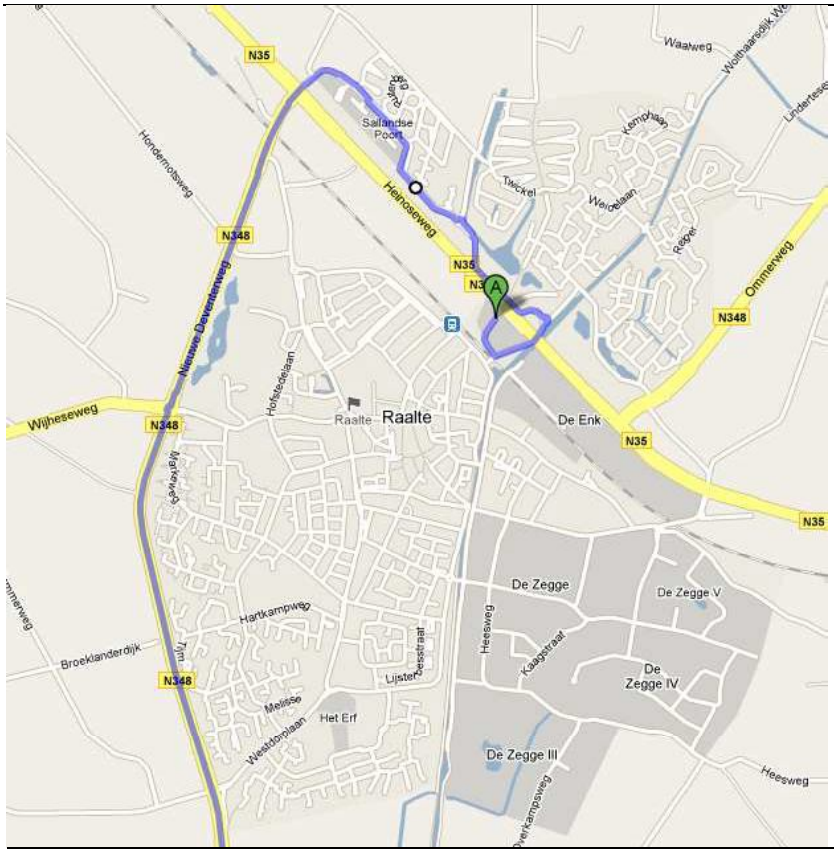

Figuur 1 Route via tunnel onder N35

Vanwege de ontsluiting van Beaphar is het wenselijk dat de doorgang onder de N35 ook geschikt wordt gemaakt voor vrachtverkeer. Hiervoor is verdieping van de tunnel noodzakelijk. De haalbaarheid voor deze verdieping is gering vanwege de onzekerheid van de plannen met de N35, de hoge kosten van realisatie en de constructieve risico's van de verdieping in verband met het naastliggende kanaal. Hoewel het de meest wenselijke oplossing zou zijn voor de gehele vervoerskwestie wordt hier in het licht van genoemde problematiek vooralsnog niet verder op ingegaan.

Op basis van ervaring en informatie van vrachtwagenchauffeurs is vastgesteld dat er een zestal routes van en naar Beaphar zijn die gebruikt worden. In bijlage 1 zijn de zes routes op kaart weergegeven. Deze routes zijn:

Route 1: Kersemakersstraat
Route 1 gaat voornamelijk door woonwijken.

Route 2 Westdorplaan, Acacialaan
Route 2 gaat deels door woonwijken, deels door industrie en is een relatief lange route.

Route 3: N35
Route 3 gaat voornamelijk over de provincialeweg N35 en maar beperkt door Raalte. Tevens gaat deze route langs het industrieterrein.

Route 4: Overkampsweg, industrieterrein
Route 4 gaat voornamelijk over een weg in het buitengebied rond Raalte en door het industrieterrein van Raalte.

Route 5: Zwolsestraat, Ceintuurbaan
Route 5 gaat voornamelijk over de provincialeweg N348, langs een school aan een doorgaande weg. Tevens passeert de route een spoorovergang.

Route 6: Westdorplaan, via centrum
Route 1 gaat voornamelijk door woonwijken.

3.1.2 Samenvatting routes Beaphar
Gezien de verkeersveiligheid van de routes van en naar Beaphar door woonwijken zijn de routes 1, 2, 5 en 6 minder geschikt. De routes 3 en 4 zijn daarentegen meer geschikt.

De route onder de N35 valt af voor vrachtwagens in verband met de geringe hoogte van het viaduct.

3.2 Resultaten enquête inzicht verkeersintensiteit via diverse routes

3.2.1 Aanleiding enquête
Beaphar heeft in een periode van 15 dagen van 21 september tot 2 oktober 2009 een onderzoek uitgevoerd naar de verkeersintensiteit van het (vracht)verkeer via de verschillende routes naar Beaphar. In deze periode is medewerking gevraagd van binnenkomend (vracht)verkeer om een enquête in te vullen en vragen te beantwoorden met de volgende strekking:

- Doel van komst
- Aankomstroute: via routes 1 t/m 6
- Vertrekroute: via routes 1 t/m 6

De volledige enquête is in bijlage 2 weergegeven.

3.2.2 Resultaten enquête

In totaal hebben in een periode van 15 dagen 75 vrachtwagenchauffeurs aan het onderzoek deelgenomen. In bijlage 3 zijn de resultaten van het onderzoek weergegeven.

Samenvattend blijkt uit het onderzoek dat:

- Route 4 het meest vaak als aankomstroute en vertrekroute van en naar Deventer wordt gebruikt (29,5 % van het totale (vracht)verkeer)
- Route 5 het meest vaak als aankomstroute en vertrekroute van en naar Zwolle wordt gebruikt (36,9 % van het totale (vracht)verkeer)
- Route 3 in 18,8 % van het totale (vracht)verkeer wordt gebruikt voor verkeer van en naar Zwolle
- Route 1 in 10 % van het totale (vracht)verkeer wordt gebruikt voor verkeer van en naar Zwolle
- Route 2 in 4 % van het totale (vracht)verkeer wordt gebruikt voor verkeer van en naar Deventer
- Route 6 vrijwel niet wordt gebruikt als route van en naar Beaphar

3.3 Intensiteit voor de meest gebruikte aan- en afvoerroutes

3.3.1 Intensiteit vrachtverkeer

In paragraaf 2.2.3 is beschreven wat de toename van (vracht)verkeer in de toekomstige situatie in 2018 zal zijn.

In de onderstaande tabellen is op basis van de resultaten van de enquête inzichtelijk gemaakt hoe de verdeling van het aantal vrachtwagens is per route in de huidige en de toekomstige situatie. Dit is voor zowel de dag- als avondperiode gedaan. De nachtperiode is niet uitgewerkt omdat in deze periode geen vrachtwagens worden verwacht.

In de onderstaande tabel is de toename aan vervoersbewegingen van en naar de inrichting, per route in de toekomstige situatie voor de dagperiode weergegeven.

Tabel 4 Toename vervoersbewegingen van en naar de inrichting toekomstige situatie: dagperiode

Route	Enkelvoudige vrachtverkeersbeweging dagperiode		Verkeersintensiteit (%) per route	Enkelvoudige verkeerbeweging per route	
	Huidige situatie	Toekomstige situatie		Huidige situatie[1)]	Toekomstige situatie
1	88	90	10	9	9
2			4	4	4
3			18,8	17	17
4			29,5	26	27
5			36,9	32	33
6			0,7	1	1

1) Afgeronde waarde

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie het aantal verkeersbewegingen door vrachtwagens in 2018 marginaal toeneemt op route 4 en 5. Aangezien deze routes naar en door het centrum van Raalte leiden, wordt verwacht dat dit opgaat in het heersende verkeersbeeld en niet te onderscheiden is van de autonome verkeerstoename inzake vrachtverkeer van en naar het centrum van Raalte dan wel overige bedrijven.

In de onderstaande tabel is de toename aan vervoersbewegingen van en naar de inrichting, per route in de toekomstige situatie voor de avondperiode weergegeven.

Tabel 5 Toename vervoersbewegingen van en naar de inrichting toekomstige situatie: avondperiode

Route	Enkelvoudige vrachtverkeersbeweging dagperiode		Verkeersintensiteit (%) per route[1)]	Enkelvoudige verkeerbeweging per route	
	Huidige situatie	Toekomstige situatie		Huidige situatie[1)]	Toekomstige situatie
1	0	10	10	0	1
2			4	0	0
3			18,8	0	2
4			29,5	0	3
5			36,9	0	4
6			0,7	0	0

1) Gebaseerd op enquête van de dagperiode omdat er thans geen avondtransporten plaatsvinden.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie het aantal enkelvoudige verkeersbewegingen door vrachtwagens in 2018 met maximaal 10 stuks toeneemt in de avondperiode. De grootste toename (4 bewegingen, 2 vrachtwagens) wordt verwacht op route 5. Dit komt overeen met gemiddeld 1 vrachtwagenbewegingen per uur in de avondperiode (19.00 tot 23.00 uur).

Gezien deze route een goede verbindingsweg is tussen de N348 en het centrum van Raalte, zal naar verwachting deze route ook gebruikt worden voor het bevoorraden van de winkels in het centrum. Beaphar verwacht dan ook dat de toename van circa 2 vrachtwagens voor Beaphar over deze route op gaat in het heersende verkeersbeeld op de Ceintuurbaan en niet te onderscheiden is van de autonome verkeerstoename inzake vrachtverkeer.

3.3.2 Intensiteit personenverkeer

Zoals uit tabel 2 is af te leiden is de toename van het aantal personenvoertuigen in de drie periodes gering.

De gemeente Raalte heeft in het verleden (2005) tellingen uitgevoerd naar de verkeersintensiteit[6] op de Ganzeboomlaan. In de onderstaande tabel zijn de resultaten (alleen licht verkeer) van deze tellingen weergegeven.

Tabel 6 Verkeersintensiteitstellingen Ganzeboomlaan 2005

Type voertuig	Periode		
	Dagperiode	Avondperiode	Nachtperiode
	07.00- 19.00	19.00 – 23.00	23.00 – 07.00
Licht verkeer	4.761	1.154	225

De toename van 52 enkelvoudige verkeersbewegingen in de dagperiode vallen geheel in het niet bij het totaal aantal bewegingen van de lichte voertuigen. De toename bedraagt 1,1 % van het aantal bewegingen in 2005. Gesteld wordt dat deze groei geheel opgaat in het heersend verkeersbeeld en de autonome groei van het aantal verkeersbewegingen op de Ganzeboomlaan. Immers het is een belangrijke verbindingsweg tussen Raalte Noord en Raalte Centrum en het aantal woningen in Raalte Noord groeit. Ditzelfde kan ook gesteld worden voor de avondperiode en de nachtperiode (toename respectievelijk 1,4 % en 4,4 %).

[6] bron: email gemeente Raalte d.d. 09/03/2006

4 Indirecte hinder

Beaphar is zich ervan bewust dat de meeste verkeersbewegingen over de Oude Linderteseweg aan haar activiteiten kunnen worden toegerekend. Het inrichtingsgebonden verkeer (het verkeer op de openbare weg), van en naar een inrichting, wordt beoordeeld volgens de circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' van 29 februari 1996. Conform deze circulaire dienen de akoestisch herkenbare geluidniveaus veroorzaakt door wegverkeersbewegingen van en naar de inrichting separaat van de geluidniveaus vanwege de inrichting zelf te worden berekend. Hierbij wordt uitsluitend een maximum gesteld aan de gemiddelde geluidniveaus in een etmaal. Bij vergunningverlening kan worden uitgegaan van de voorkeursgrenswaarde van L_{Aeq}=50 dB(A) etmaalwaarde en een maximale grenswaarde van 65 dB(A) etmaalwaarde. Indien een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde niet kan worden voorkomen kan, mits gemotiveerd, een ontheffing worden overwogen tot de maximale grenswaarde van 65 dB(A) etmaalwaarde. Hierbij dient rekening gehouden te worden met een maximaal toelaatbare binnenwaarde van 35 dB(A) etmaalwaarde. In de praktijk kan gesteld worden dat de karakteristieke gevelwering van een goed onderhouden en normaal geïsoleerde woningen tenminste 20 dB(A) bedraagt. Dit betekent dat een gevelbelasting van 55 dB(A) etmaalwaarde zonder aanvullende maatregelen voldaan kan worden aan de eis van 35 dB(A) etmaalwaarde binnen.

De indirecte hinder is berekend met behulp van het softwarepakket Geomilieu versie 1.30. De equivalente geluidbelastingen zijn berekend op de gevels van de woningen die gelegen zijn aan de Oude Linderteseweg. De beoordelingshoogte bedraagt 1,5 meter voor de dagperiode en 5 meter voor de avond- en nachtperiode. Het verkeer ten behoeve van Beaphar gaat op de openbare wegen buiten de Oude Lindertseweg op in het heersend verkeersbeeld en is derhalve akoestisch niet herkenbaar. Op deze overige openbare wegen is derhalve geen sprake meer van indirect hinder.

In tabel 7 zijn de uitgangspunten voor de berekeningen van de equivalente geluidniveaus vanwege het inrichtingsgebonden verkeer weergegeven. De modelgegevens zijn weergegeven in bijlage 4.

Tabel 7 Uitgangspunten berekening indirecte hinder toekomstige situatie

Bronomschrijving	Vermogen (L_{wr}) [dB(A)]	Aantallen per etmaalperiode					
		Dagperiode (07.00-19.00)		Avondperiode (19.00-23.00)		Nachtperiode (23.00-07.00)	
		Heen	Terug	Heen	Terug	Heen	Terug
Vrachtwagens naar Unit 3 + 4 + 6	103[1)]	2	2	1	1	-	-
Afhalen (Export) zendingen	103[1)]	10	10	2	2	-	-
Bus/lichte vrachtwagen transport Aakstraat	98[1)]	3	3	-	-	-	-
Inkoopvrachten Dc + Pu[1)]	103[1)]	20	20	2	2	-	-
Inkopen Hedel/Emmerich	103[1)]	8	8	-	-	-	-
Afval	103[1)]	2	2	-	-	-	-
Totaal vrachtverkeer		*45*	*45*	*5*	*5*		
Personenauto's	90[1)]	116	116	18	18	15	15

[1)] Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid

In tabel 8 zijn de berekeningsresultaten weergegeven. In bijlage 5 zijn de rekenresultaten opgenomen.

Tabel 8 Berekende equivalente geluidniveaus voor de representatieve bedrijfssituatie vanwege inrichtingsgebonden verkeer

Beoordelingspunt		Equivalente geluidniveaus (L_{Aeq}) vanwege inrichtingsgebonden verkeer[dB(A)]					
Beoordelingshoogte 1,5 meter in de dag en 5 meter in de avond en nacht		Dagperiode (07.00-19.00)		Avondperiode (19.00-23.00)		Nachtperiode (23.00-07.00)	
		Berekend	*Voorkeurs-Grenswaarde*	Berekend	*Voorkeurs-Grenswaarde*	Berekend	*Voorkeurs-Grenswaarde*
01a	Oude Lindertseweg 4, voorgevel	50	*50*	**46**	*45*	34	*40*
01b	Oude Linderteseweg 4, zijgevel	50	*50*	44	*45*	32	*40*
02a	Oude Linderteseweg 1, zijgevel	**51**	*50*	**47**	*45*	34	*40*
02b	Oude Linderteseweg 1, voorgevel	**53**	*50*	**48**	*45*	36	*40*
03	Oude Linderteseweg 2A	46	*50*	43	*45*	30	*40*
04	Oude Lindertseweg 2	42	*50*	40	*45*	27	*40*

Uit berekeningen blijkt dat de geluidsbelasting op de gevels van de woningen aan de Oude Linderteseweg de voorkeursgrenswaarde voor indirecte hinder op een aantal woningen in de dag- en avondperiode overschrijdt. Omdat de equivalente geluidsniveaus op de gevel echter lager zijn dan 55 dB(A) etmaalwaarden mag, tevens gezien de goede staat van de woningen (waarbij een gevelwering van tenminste 20 dB(A) aannemelijk is), worden aangenomen dat het binnenniveau van 35 dB(A) etmaalwaarde niet zal worden overschreden.

5 Samenvatting en conclusie

Beaphar BV is voornemens om haar bedrijfsmatige activiteiten te centraliseren op haar locatie aan de Oude Linderteseweg. Hiervoor heeft zij een uitbreidingsvisie voor 2018 opgesteld. Alle cijfers/aantallen, die gebruikt zijn bij het opstellen van diverse rapportages ten behoeve van de Ruimtelijke Onderbouwing, zijn gebaseerd op de actuele toekomstvisie (anno 2010) van Beaphar ten aanzien van het realiseren van deze visie in 2018.

Door de beperkte hoogte van het viaduct onder de N35 langs het kanaal, worden de mogelijkheden ten aanzien van aan- en afvoerroutes voor vrachtverkeer sterk beperkt. Vrachtwagens kunnen niet door deze tunnel vanwege de beperkte hoogte. De aan- en afvoerroutes gaan dan allemaal via de Mettingenlaan en van hieruit verspreid door Raalte.

Vanwege de grote mate van onduidelijkheid ten aanzien van toekomstige ontwikkelingen met de N35 is de route voor vrachtwagens onder de N35 door niet nader beschouwd als mogelijk alternatief. Hierbij spelen ook de kosten en technische mogelijkheden tot aanpassing/verdieping in de huidige situatie een rol.

Door een verbeterde logistiek (meer vracht in een vrachtauto) zal ondanks de productieverhoging er nauwelijks sprake zijn van een toename van het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting ten opzichte van huidig vergunde situatie (Wm vergunning uit 2005). De verwachting is dat het aantal vrachtwagens met 6 stuks per dag zal stijgen. De grootste stijging zal plaatsvinden in de avondperiode. Dit wordt geheel veroorzaakt doordat het distributiecentrum ook in de avondperiode geopend zal zijn.

De toename van 52 enkelvoudige verkeersbewegingen door lichte voertuigen (personenauto’s) ten opzichte van de huidig vergunde situatie (Wm vergunning uit 2005) in de dagperiode vallen geheel in het niet bij het totaal aantal bewegingen van de lichte voertuigen. De toename bedraagt 1,1 % van het aantal bewegingen in 2005. Gesteld wordt dat deze groei geheel opgaat in het heersend verkeersbeeld en de autonome groei van het aantal verkeersbewegingen op de Ganzeboomlaan. Immers het is een belangrijke verbindingsweg tussen Raalte Noord en Raalte Centrum en het aantal woningen in Raalte Noord groeit. Ditzelfde kan ook gesteld worden voor de avondperiode en de nachtperiode (toename respectievelijk 1,4 % en 4,4 %).

Uit berekeningen ten aanzien van indirecte hinder blijkt dat de geluidsbelasting op de gevels van de woningen aan de Oude Linderteseweg de voorkeursgrenswaarde voor indirecte hinder op een aantal woningen in de dag- en avondperiode overschrijdt. Omdat de equivalente geluidsniveaus op de gevel echter lager zijn dan 55 dB(A) etmaalwaarden mag, tevens gezien de goede staat van de woningen (waarbij een gevelwering van tenminste 20 dB(A) aannemelijk is), worden aangenomen dat het binnenniveau van 35 dB(A) etmaalwaarde niet zal worden overschreden.

Bijlage 1

Verschillende routes naar Beaphar

Bijlage 2

Enquête Inzicht verkeersintensiteit routes Beaphar

Bijlage 3

Resultaten enquête Inzicht verkeersintensiteit routes Beaphar

Betreft: **Enquete inzicht verkeersintensiteit routes Beaphar**
Uitgevoerd: **periode 21 september t/m 2 oktober 2009**
totaal 15 werkdagen
Deelname **75**
re: 210785 **d.d. 6 oktober 2009**

		Naar Beaphar	Van Beaphar	Totalen	Percentages
zwolle	route 1, kersemakerstraat	6	9	15	10,07%
deventer	route 2, westdorplaan , acacialaan	5	1	6	4,03%
zwolle	route 3, N35	11	17	28	18,79%
deventer	route 4, Overkampsweg, industrieterrein	25	19	44	29,53%
zwolle	route 5, zwolse straat Ceintuurbaan	26	29	55	36,91%
deventer	route 6, westdorplaan, via centrum	1	0	1	0,67%
				149	

van Zwolle	van Deventer	
43	31	74

naar Zwolle	naar Deventer	
55	20	75

Totaal	98	51	149

Bijlage 4

Modelgegevens indirecte hinder

Bijlage 5

Rekenresultaten indirecte hinder

Bijlage 2 Verkeerslawaai onderzoek

Tauw

Notitie

Contactpersoon ir. Jean-Pierre van Mulken

Datum 20 mei 2010

Kenmerk N001-4591036JEA-rvb-V02-NL

Akoestisch onderzoek Beaphar Raalte ten behoeve van een ruimtelijke onderbouwing

1 Inleiding

Beaphar is voornemens om in de komende jaren haar activiteiten op de locatie aan de Oude Linderteseweg te concentreren en verder uit te bouwen. Eén van de relevante ruimtelijke aspecten is geluid. In deze rapportage zijn de optredende geluidniveaus als gevolg van de toekomstige activiteiten en situatie van Beaphar (situatie 2018) geprognosticeerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een ruimtelijke onderbouwing en dus niet bestemd of geschikt voor het aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

In hoofdstuk 2 zijn de voor de geluidemissie relevante uitgangspunten weergegeven. In hoofdstuk 3 zijn de resultaten weergegeven. In hoofdstuk 4 is een samenvatting met conclusies weergegeven.

2 Uitgangspunten

2.1 Algemeen

De uitbreiding van de activiteiten van Beaphar omvatten een nieuwe productiehal achter de huidige expeditie, een uitbreiding van de expeditieruimte en logistieke wijzigingen. Om de akoestische consequenties van de uitbreiding van de activiteiten inzichtelijk te maken is het meest recente bestaande akoestisch rekenmodel van de Oude Linderteseweg aangepast. Het op dit moment meest recente rekenmodel is het model behorende bij de rapportage ‘Akoestisch onderzoek Beaphar locatie Oude Lindertseweg Raalte’ met kenmerk R001-4663188JEA-srb-V01-NL van 7 mei 2010. Als worstcase benadering is de bestaande productiehal (unit 1) gekopieerd en nogmaals in het akoestisch rekenmodel opgenomen ter plaatse van de nieuwe productiehal. Dit kan gezien worden als een worstcase benadering omdat bij feitelijke nieuwbouw sprake zal zijn van (deels) nieuwe installaties die stand der techniek zullen zijn. Bovendien geldt dat bij vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer ten behoeve van nieuwbouw dat voor de milieuaspecten waaronder geluid aan de op dat moment geldende stand der techniek voldaan zal moeten worden.

2.2 Vast opgestelde bronnen

De vast opgestelde geluidbronnen in het bestaande rekenmodel zijn gehandhaafd in het nieuwe model. De stationaire bronnen welke zijn gekoppeld aan de productiehal (unit 1) zijn overgenomen voor de nieuwe productiehal.

2.3 Mobiele bronnen

Ten aanzien van de transportbewegingen is door Beaphar een prognose gegeven van de toekomstige situatie. Dit is de situatie na het optimaliseren van de logistiek en productie. Door deze optimalisatie vindt bij een toename van productie en opslag toch deels een verlaging van de voertuigbewegingen plaats. Voor nadere informatie hierover wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van de ruimtelijke onderbouwing van mei 2010. De vervoersbewegingen van het vrachtverkeer vinden plaats in de periode van 07:00 – 22:00 uur.

In tabel 2.1 zijn de uitgangspunten voor de mobiele bronnen op het terrein van de inrichting na realisatie van de uitbreiding en wijzigingen gegeven. In bijlage 1 zijn de rijroutes op het terrein van de inrichting weergegeven.

Tabel 2.1 Prognose mobiele bronnen met vaste route op het terrein van de inrichting na uitbreiding en wijziging logistiek

Bron		Bronvermogen (Lwr) [dB(A)][2)]	Aantallen per etmaalperiode					
Nr.	Omschrijving		Dagperiode 07.00-19.00		Avondperiode 19.00-23.00		Nachtperiode 23.00-07.00	
			heen	terug	heen	terug	heen	terug
1	Vrachtwagens naar unit 6, incl. 1 afval	103[1)]	2	2	--	--	--	--
2	Vrachtwagens naar unit 3 en 4, incl. 1afval	103[1)]	3	3	1	1	--	--
3	Vrachtwagens naar expeditie + 1 afval[3)]	103[1)]	42	42	4	4	--	--
4	Route pw parkeren zijkant unit 1	90[1)]	90	90	15	15	15	15
5	Route pw parkeren voorkant unit 1	90[1)]	26	26	3	3	--	--
6	Bulkwagens unit 3	103[1)]	3	3	1	1	--	--

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid.

2) Ten behoeve van de bepaling van de maximale geluidniveaus wordt voor mobiele geluidbronnen rekening gehouden met een verhoging van het equivalente bronvermogen ter grootte van 5 dB(A)

3) De route is verdeeld in een route achter de nieuwe bebouwing langs naar de noordelijke laaddoks en voor de nieuwe bebouwing langs naar de zuidelijke laaddoks. Hierbij is een verdeling van 50% per route aangehouden

In tabel 2.2 zijn de vervoersbewegingen van en naar de inrichting op de openbare weg (indirecte hinder) na realisatie van de uitbreiding gegeven.

Tabel 2.2 Prognose toekomstige situatie vervoersbewegingen van en naar de inrichting

Bron Nr.	Omschrijving	Bronvermogen (Lwr) [dB(A)][2)]	Aantallen per etmaalperiode					
			Dagperiode 07.00-19.00		Avondperiode 19.00-23.00		Nachtperiode 23.00-07.00	
			heen	terug	heen	terug	heen	terug
Id-I	Vrachtwagens openbare weg	103[1)]	42	42	5	5	--	--
Id-II	Personenwagens openbare weg	90[1)]	116	116	18	18	15	15
Id-II	Lichte vrachtwagens openbare weg	98[1)]	3	3	--	--	--	--

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid

3 Rekenresultaten

De uitgebreide rekenresultaten zijn weergegeven in bijlage 2.

3.1 Directe hinder

In tabel 3.1 zijn de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) in dB(A) als gevolg van directe hinder (geluidbelasting vanwege de activiteiten en installaties op het bedrijfsterrein) gegeven voor de huidige situatie (situatie 2010) en de situatie waarbij de activiteiten binnen de inrichting worden uitgebreid. In tabel 3.2 is de toe- of afname van de langtijdgemiddelde geluidniveaus als gevolg van de uitbreiding weergegeven.

Tabel 3.1 Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus directe hinder

Beoordelingspunt	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus in dB(A)					
	Situatie 2010			Situatie na uitbreiding 2018		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
01 Woning Oude Lindertseweg 4	43	41	33	43	42	35
02 Woning Oude Lindertseweg 1	47	45	37	47	45	38
03 Woning Oude Lindertseweg 2A	42	42	32	43	43	34
04 Woning Oude Lindertseweg 2	42	41	29	43	42	30
6 Referentiepositie NW (H = 5m)[1)]	46	41	31	55	49	23
7 Referentiepositie ZO (H = 5m)	47	43	27	47	43	28
8 Referentiepositie ZW (H = 5m)	43	40	32	49	45	35
9 Referentiepositie NO (H = 5m)	57	53	35	57	53	36

1) Dit controlepunt is in de toekomstige situatie gelegen op het parkeerterrein van Beaphar. De hoge toename wordt veroorzaakt door het parkeren van personenauto's op zeer korte afstand van dit controlepunt

Tabel 3.2 Toename van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus directe hinder

Beoordelingspunt	Toename/afname langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus in dB(A)		
	Dag	Avond	Nacht
01 Woning Oude Lindertseweg 4	0	+1	+2
02 Woning Oude Lindertseweg 1	0	0	+1
03 Woning Oude Lindertseweg 2A	0	+1	+2
04 Woning Oude Lindertseweg 2	+1	+1	+1
6 Referentiepositie NW (H = 5m)[1)]	+9	+8	+1
7 Referentiepositie ZO (H = 5m)	0	0	+1
8 Referentiepositie ZW (H = 5m)	+6	+5	+3
9 Referentiepositie NO (H = 5m)	0	0	+1

1) Dit controlepunt is in de toekomstige situatie gelegen op het parkeerterrein van Beaphar. De hoge toename wordt veroorzaakt door het parkeren van personenauto's op zeer korte afstand van dit controlepunt

Op de woningen bedraagt de toename van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus na de uitbreiding en wijzigingen maximaal 2 dB(A). Dit is geen relevante (hoorbare) toename. De langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bedragen maximaal respectievelijk 47, 45 en 38 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode. Dit betekent dat er in de dag- en nachtperiode nog ruimte overblijft voor de optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau wanneer wordt uitgegaan van een richtwaarden van 50 dB(A) etmaalwaarde. Op de achtergevel van de woning aan de Oude Lindertseweg 1 is er geen ruimte meer in de avondperiode. Maatgevende bronnen hiervoor zijn bestaande bronnen waaraan indien nodig maatregelen getroffen kunnen worden.

3.2 Indirecte hinder

In tabel 3.3 zijn de berekende equivalente geluidniveaus ($L_{A,eq}$) in dB(A) als gevolg van de indirecte hinder (verkeersaantrekkende werking) gegeven voor de huidige situatie (situatie 2010) en de situatie waarbij de activiteiten binnen de inrichting worden uitgebreid.

Tabel 3.3 Berekende equivalente geluidniveaus indirecte hinder

Beoordelingspunt	Equivalente geluidniveaus indirecte hinder in dB(A)					
	Situatie 2010			Situatie na uitbreiding 2018		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
01 Woning Oude Lindertseweg 4	50	44	34	50	46	34
02 Woning Oude Lindertseweg 1	53	46	36	53	48	36
03 Woning Oude Lindertseweg 2A	46	41	30	46	43	30
04 Woning Oude Lindertseweg 2	42	38	27	42	40	27

1) Dit controlepunt is in de toekomstige situatie gelegen op het parkeerterrein van Beaphar. De hoge toename wordt veroorzaakt door het parkeren van personenauto's op zeer korte afstand van dit controlepunt

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat de equivalente geluidniveaus ten gevolge van de indirecte hinder in de avondperiode in de toekomst met maximaal 2 dB toenemen. In de nieuwe situatie bedraagt de geluidbelasting als gevolg van indirecte hinder maximaal 48 dB(A) in de avondperiode op de woning aan de Oude Lindertseweg 1. Op basis van een visuele beoordeling ter plaatse is beoordeeld dat de gevel van de woningen in een goede staat van onderhoud verkeert en dat kan worden uitgegaan van een gevelwering van tenminste 20 dB(A). Dit betekent dat de grenswaarde van het binnenniveau van 35 dB(A) etmaalwaarde ook in de toekomstige situatie niet zal worden overschreden.

3.3 Gecumuleerde geluidbelasting

In figuur 3.1 zijn de 45 en 50 dB(A)-geluidcontouren als gevolg van de activiteiten van Beaphar na realisatie van de uitbreiding weergegeven. Het betreft zowel directe hinder als indirecte hinder. Er is geen wettelijk kader voor deze cumulatie van directe en indirecte hinder. Het geeft echter wel een beeld van de totale geluidbelasting als gevolg van de inrichting.

Figuur 3.1 50 en 45 dB(A) geluidcontouren na uitbreiding (cumulatie van directe en indirecte hinder)

Uit de gecumuleerde geluidcontouren blijkt dat de geluidbelasting in de omgeving van de dichtbijgelegen woningen aan de Oude Lindertseweg maximaal 55 dB(A) etmaalwaarde bedraagt en in de omgeving van verder weg gelegen woningen maximaal circa 45 dB(A) etmaalwaarde. De woningen dicht bij Beaphar zijn gelegen tussen de provinciale weg N35, de doorgaande spoorlijn Almelo-Zwolle en de doorgaande Ganzeboomlaan en het achtergrondgeluid van deze al aanwezige bronnen is ter hoogte van deze woningen goed hoorbaar. De invloed van de N35 is bij de woningen die verder van Beaphar zijn gelegen ook goed hoorbaar. Zover ons bekend zullen de al aanwezige geluidbronnen die bepalend zijn voor het achtergrondniveau in de nabije toekomst (voor 2018) niet relevant wijzigen. De geluidimissie vanwege Beaphar zal daarom in de toekomst ook akoestisch passen in de omgeving.

4 Samenvatting en conclusies

Beaphar is voornemens om in de komende jaren haar activiteiten op de locatie aan de Oude Linderteseweg te concentreren en verder uit te bouwen. Eén van de relevante ruimtelijke aspecten is geluid. In deze rapportage zijn de optredende geluidniveaus als gevolg van de toekomstige activiteiten en situatie van Beaphar (situatie 2018) geprognosticeerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een ruimtelijke onderbouwing en dus niet bestemd of geschikt voor het aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

Uit de resultaten van de berekeningen blijkt dat er sprake is van een toename van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus als gevolg van de uitbreiding van de activiteiten aan de Oude Linderteseweg. Ter hoogte van de bestaande woningen in de omgeving van Beaphar bedraagt deze toename maximaal 2 dB(A). Dit is geen relevante (hoorbare) toename.

Uit de berekeningsresultaten blijkt verder dat de equivalente geluidniveaus ten gevolge van de indirecte hinder in de avondperiode in de toekomst met maximaal 2 dB toenemen. In de nieuwe situatie bedraagt de geluidbelasting als gevolg van indirecte hinder maximaal 48 dB(A) in de avondperiode op de woning aan de Oude Lindertseweg 1. Op basis van een visuele beoordeling ter plaatse is beoordeeld dat de gevel van de woningen in een goede staat van onderhoud verkeert en dat kan worden uitgegaan van een gevelwering van tenminste 20 dB(A). Dit betekent dat de grenswaarde van het binnenniveau van 35 dB(A) etmaalwaarde ook in de toekomstige situatie niet zal worden overschreden.

De gecumuleerde geluidbelasting (indirecte en indirecte hinder) in de omgeving van de dichtbijgelegen woningen aan de Oude Lindertseweg bedraagt in de toekomstige situatie maximaal 55 dB(A) etmaalwaarde en in de omgeving van verder weg gelegen woningen maximaal circa 45 dB(A) etmaalwaarde. De geluidemissie van Beaphar is hiermee op basis van de achtergrondniveaus ten gevolge van al aanwezige geluidbronnen (N35, spoorlijn, Ganzeboomlaan) naar verwachting inpasbaar in de omgeving.

Bijlage 1

Modelgegevens

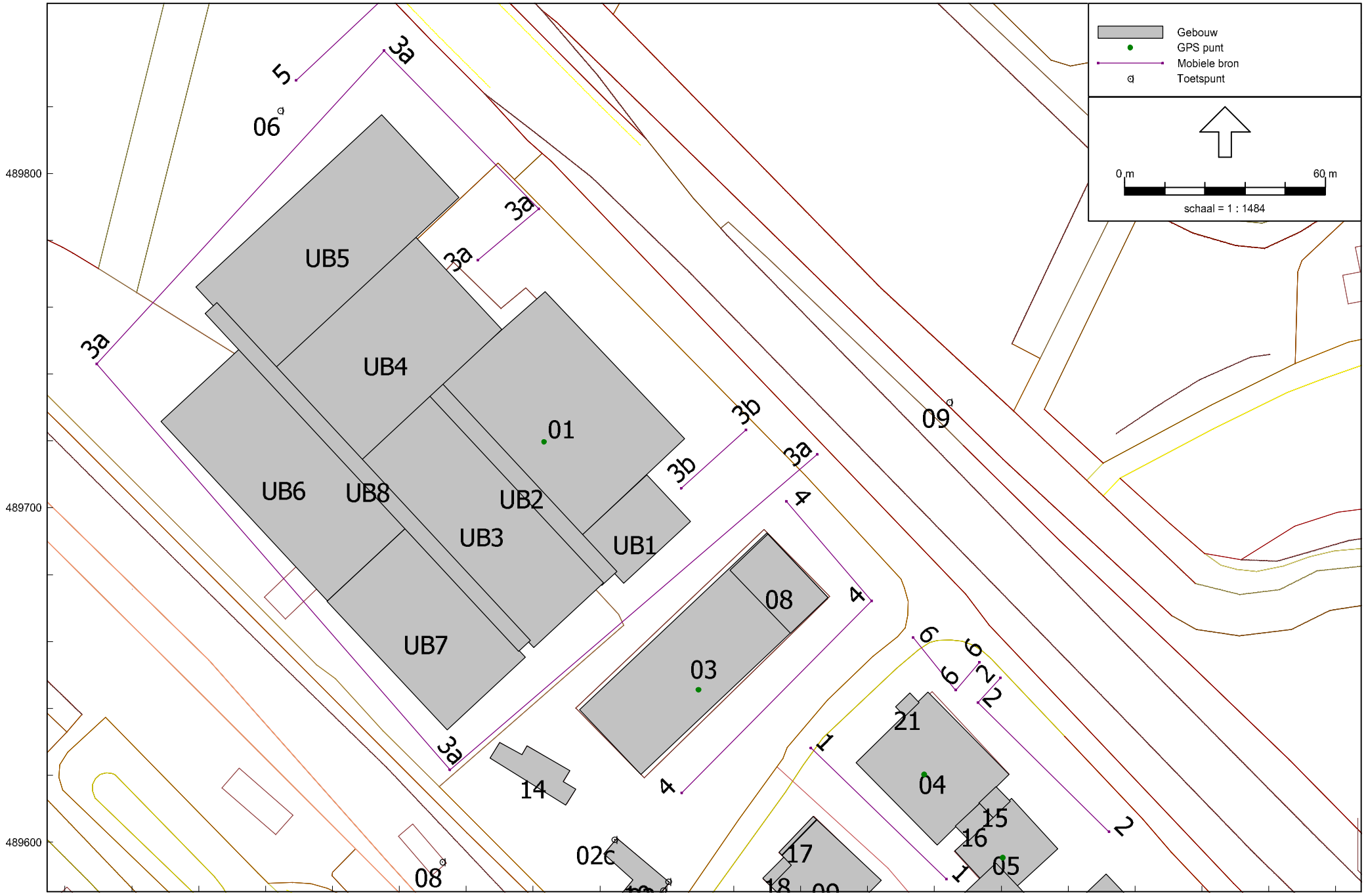

Model met bronnen directe hinder

Figuur 4

Industrielawaai - IL, [Beaphar RO, prognose - Beaphar RO prognose LAr,LT] , Geomilieu V1.40

Tauw bv

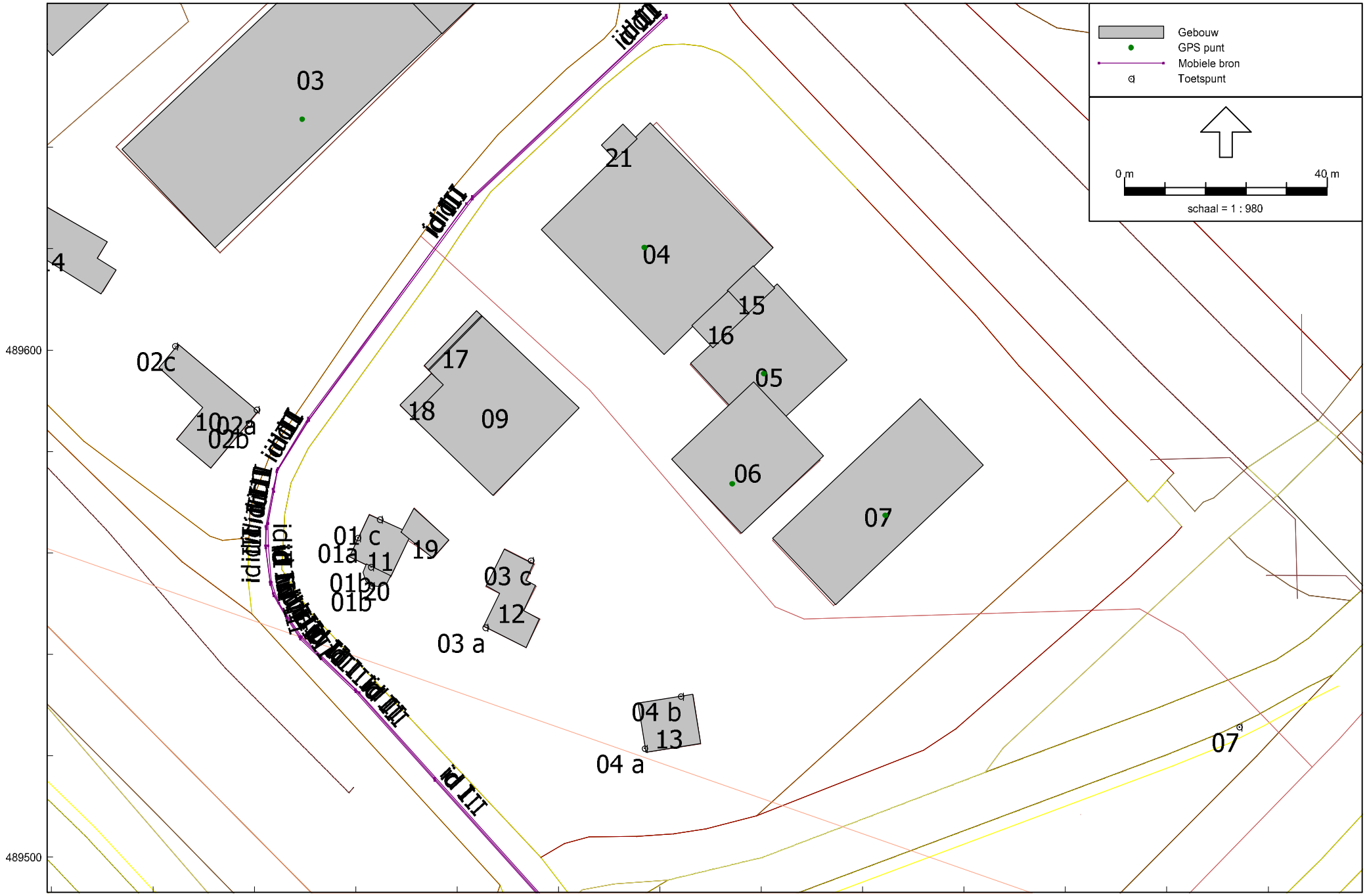

Model met bronnen indirecte hinder

Figuur 4

Industrielawaai - IL, [Beaphar RO, prognose - Beaphar RO prognose LAr,LT] , Geomilieu V1.40

Tauw bv

Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Lwr Totaal	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lw. Totaal
01a	Open deur APP regulier bedrijf	1,70	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	0,38	0,28	0,28	70,80	45,26	51,96	54,66	61,26	63,56	64,26	61,76	64,06	60,86	70,80
01b	Open deur APP bij drooglopen hamermolen	1,70	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	10,79	12,04	12,04	83,51	45,66	58,96	67,56	69,66	78,06	78,66	77,76	70,56	45,66	83,51
02a	Rooster bij APP regulier bedrijf	3,00	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,38	0,28	0,28	73,18	43,85	57,15	60,65	62,65	67,25	67,05	66,75	62,45	55,85	73,18
02b	Rooster bij APP bij drooglopen hamermolen	3,00	0,00	Normaal	0,00	360,00	10,79	12,04	12,04	75,81	41,19	56,59	63,79	66,49	70,29	69,59	69,19	63,69	55,89	75,81
04	gevelafzuiging unit 6	4,00	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	--	--	65,35	31,61	40,61	59,81	59,81	55,71	56,61	56,51	52,71	45,71	65,35
05	koeling pastalijn unit 6	1,00	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	4,77	--	--	67,71	17,11	48,21	58,41	64,21	61,11	58,21	55,31	53,01	42,81	67,71
06	fan koeling unit 1 (vervallen)	6,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	--	--	--	74,48	55,94	56,24	62,04	65,74	69,04	69,64	65,64	58,84	53,74	74,48
07	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	67,25	35,19	43,59	47,79	59,59	61,79	61,99	60,09	52,39	43,39	67,25
08	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,44	32,29	41,39	47,69	58,89	59,89	57,09	55,89	46,69	40,69	64,44
09	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,26	32,89	42,29	48,19	59,49	59,69	56,79	53,99	43,99	38,69	64,26
10	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,02	34,07	43,27	46,17	56,77	56,87	59,37	57,57	46,87	40,07	64,02
11	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	74,77	37,07	47,37	59,07	65,77	68,47	72,17	61,27	55,67	50,47	74,77
12a	koolstoffilter noordrichting	0,50	5,00	Normaal	45,00	180,00	0,00	6,02	9,03	90,33	49,30	63,30	77,60	74,50	80,40	86,50	84,10	81,80	74,00	90,33
13	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,65	4,94	37,64	46,44	55,24	59,94	61,04	53,64	45,44	39,64	64,65
14	uitblaas dak unit 1	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	78,22	9,36	45,66	60,66	68,56	73,26	73,76	70,86	59,16	49,96	78,22
15	luchtbehandeling	6,00	0,00	Normaal	0,00	360,00	4,26	3,01	12,04	75,26	44,35	56,74	60,11	70,30	69,76	68,98	65,02	58,38	47,91	75,26
16	ventilator ontluchting plafond	0,50	5,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	0,00	0,00	77,78	30,36	44,36	64,96	71,46	73,76	71,96	64,16	57,76	50,76	77,78
17	koelunit expeditie	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	4,26	3,01	12,04	88,41	--	73,00	76,00	79,00	84,00	83,00	79,00	73,00	66,00	88,41
18	loopdeur achterzijde unit 3	1,50	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	0,00	0,00	0,00	59,88	15,81	44,81	47,21	49,41	52,41	52,51	53,31	53,31	43,51	59,88
19	roldeur zijkant unit 3 gesloten	3,00	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	3,01	3,01	0,00	72,78	44,89	54,59	62,39	67,09	66,59	65,29	64,99	57,59	50,39	72,78
20	roldeur zijkant unit 3 (open)	3,00	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	3,01	3,01	--	85,49	49,20	61,00	67,30	73,90	76,50	79,30	79,60	78,10	75,70	85,49
23	perscontainer	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	10,79	9,03	--	91,47	50,70	57,90	70,20	79,10	83,40	87,50	85,40	81,80	74,90	91,47
22	perscontainer	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	13,80	12,04	--	91,47	50,70	57,90	70,20	79,10	83,40	87,50	85,40	81,80	74,90	91,47
28	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
29	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
30	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
31	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
32	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
33	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
34	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
35	gasheftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	3,01	9,03	--	96,91	--	85,00	93,00	88,00	88,00	87,00	86,00	86,00	76,00	96,91
36	e-heftruck	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	13,80	12,04	--	88,15	--	54,00	65,00	74,00	80,00	83,00	85,00	69,00	57,00	88,15
24	dakafzuiging unit 3	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	3,01	6,02	74,77	37,07	47,37	59,07	65,77	68,47	72,17	61,27	55,67	50,47	74,77
25	dakafzuiging unit 3	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	3,01	6,02	74,77	37,07	47,37	59,07	65,77	68,47	72,17	61,27	55,67	50,47	74,77
26	dakafzuiging unit 3	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	3,01	6,02	74,77	37,07	47,37	59,07	65,77	68,47	72,17	61,27	55,67	50,47	74,77
27	dakafzuiging expeditie	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	3,01	9,03	90,20	45,59	60,19	67,99	77,29	85,39	86,59	81,49	75,49	68,99	90,20
38	bulkwagen lossen	1,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	6,02	6,02	--	102,71	73,60	82,30	92,60	90,00	96,90	97,70	95,30	91,30	81,70	102,71
21a	roldeur voorkant unit 3 open	3,00	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	3,01	3,01	--	92,87	49,30	64,30	75,10	79,50	85,40	88,50	86,90	83,50	76,50	92,87
21b	roldeur voorkant unit 3 dicht	3,00	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	3,01	3,01	0,00	78,46	42,30	55,30	65,90	70,80	73,50	73,30	69,90	54,60	47,50	78,46
12b	koolstoffilter zuidrichting	0,50	5,00	Normaal	225,00	180,00	0,00	0,00	9,03	80,26	45,00	59,70	73,10	72,10	70,30	75,10	72,60	68,10	58,80	80,26
03a	dak compressorhok	0,10	2,70	Dak HMRI-II.8	0,00	360,00	3,01	3,01	6,02	60,07	28,66	36,96	45,66	51,56	56,16	55,76	45,66	35,86	28,76	60,07
03b	open deel dak compressorhok	0,10	2,70	Dak HMRI-II.8	0,00	360,00	3,01	3,01	6,02	78,80	32,01	48,11	59,41	70,51	74,81	74,01	67,91	62,01	56,21	78,80
03c	compressorhok voorzijde open	2,00	0,00	Afstralende gevel	0,00	360,00	3,01	3,01	6,02	84,28	43,33	54,23	66,33	74,43	79,03	80,03	75,53	69,23	70,33	84,28
06	fan koeling unit 1 (vervallen)	6,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	--	--	--	74,48	55,94	56,24	62,04	65,74	69,04	69,64	65,64	58,84	53,74	74,48
07	uitblaas dak unit 1	0,50	8,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	67,25	35,19	43,59	47,79	59,59	61,79	61,99	60,09	52,39	43,39	67,25
08	uitblaas dak unit 1	0,50	8,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,44	32,29	41,39	47,69	58,89	59,89	57,09	55,89	46,69	40,69	64,44
09	uitblaas dak unit 1	0,50	8,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,26	32,89	42,29	48,19	59,49	59,69	56,79	53,99	43,99	38,69	64,26
10	uitblaas dak unit 1	0,50	8,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,02	34,07	43,27	46,17	56,77	56,87	59,37	57,57	46,87	40,07	64,02
11	uitblaas dak unit 1	0,50	8,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	74,77	37,07	47,37	59,07	65,77	68,47	72,17	61,27	55,67	50,47	74,77
12a	koolstoffilter noordrichting	0,50	8,00	Normaal	45,00	180,00	0,00	6,02	9,03	90,33	49,30	63,30	77,60	74,50	80,40	86,50	84,10	81,80	74,00	90,33
13	uitblaas dak unit 1	0,50	8,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	64,65	4,94	37,64	46,44	55,24	59,94	61,04	53,64	45,44	39,64	64,65
14	uitblaas dak unit 1	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	6,02	9,03	78,22	9,36	45,66	60,66	68,56	73,26	73,76	70,86	59,16	49,96	78,22
15	luchtbehandeling	6,00	0,00	Normaal	0,00	360,00	4,26	3,01	12,04	75,26	44,35	56,74	60,11	70,30	69,76	68,98	65,02	58,38	47,91	75,26
16	ventilator ontluchting plafond	8,50	0,00	Normaal	0,00	360,00	0,00	0,00	0,00	77,78	30,36	44,36	64,96	71,46	73,76	71,96	64,16	57,76	50,76	77,78

Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Lwr Totaal	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lw. Totaal
12b	koolstoffilter zuidrichting	0,50	8,00	Normaal	225,00	180,00	0,00	0,00	9,03	80,26	45,00	59,70	73,10	72,10	70,30	75,10	72,60	68,10	58,80	80,26

Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO H	Aant.puntbr.	Gem.snelheid	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lw. 31	Lw. 63	Lw. 125	Lw. 250	Lw. 500	Lw. 1k	Lw. 2k	Lw. 4k	Lw. 8k	Lw. Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
3b	vrachtwagens expeditie + 1 afval (50% totaal)	1,00	3	10	42	4	--	--	85,00	88,00	93,00	95,00	99,00	98,00	91,00	85,00	103,41	25,15	30,59	--
id I	vrachtwagens indirecte hinder	1,00	92	20	84	10	--	60,00	81,00	89,00	91,00	96,00	99,00	96,00	92,00	83,00	102,98	30,61	35,08	--
id II	personenauto 's indirecte hinder	0,75	92	30	232	36	30	60,00	79,00	76,00	77,00	78,00	80,00	86,00	83,00	78,00	89,97	27,97	31,29	35,09
id III	lichte vrachtwagens/busjes	1,00	92	20	6	--	--	50,40	72,90	80,60	88,20	90,30	92,30	91,90	86,10	80,10	97,50	42,07	--	--
1	vrachtwagens unit 6 + 1 afval	1,00	6	10	4	--	--	--	85,00	88,00	93,00	95,00	99,00	98,00	91,00	85,00	103,41	35,04	--	--
2	vrachtwagens unit 3 en 4 + 1 afval	1,00	7	10	6	2	--	0,00	85,00	88,00	93,00	95,00	99,00	98,00	91,00	85,00	103,41	33,33	33,33	--
3a	vrachtwagens expeditie + 1 afval (50% totaal)	1,00	53	10	42	4	--	--	85,00	88,00	93,00	95,00	99,00	98,00	91,00	85,00	103,41	24,62	30,06	--
4	route pw parkeren unit 1	0,75	13	10	180	30	30	--	59,00	75,00	77,00	80,00	82,00	81,00	74,00	66,00	86,95	18,59	21,60	24,61
5	route pw parkeren voorkant unit 1	0,75	5	10	52	6	--	--	59,00	75,00	77,00	80,00	82,00	81,00	74,00	66,00	86,95	24,50	29,11	--
6	bulkwagens unit 3	1,00	2	10	6	2	--	60,00	81,00	89,00	91,00	96,00	99,00	96,00	92,00	83,00	102,98	31,06	31,06	--

Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Y-1	X-1	Cp	Refl. 1k
03	unit 1	5,00	0,00	489692,53	215829,90	0 dB	0,80
04	unit 3	8,00	0,00	489623,76	215856,63	0 dB	0,80
05	unit 4	3,50	0,00	489613,04	215903,11	0 dB	0,80
06	unit 6	5,00	0,00	489593,70	215898,49	0 dB	0,80
07	unit 4	4,00	0,00	489577,35	215943,75	0 dB	0,80
08	kantoren	5,50	0,00	489692,07	215830,13	0 dB	0,80
09	drankenhandel	4,50	0,00	489586,93	215830,97	0 dB	0,80
10	woning	7,00	0,00	489587,89	215800,73	0 dB	0,80
11	woning	7,00	0,00	489559,26	215818,74	0 dB	0,80
12	woning	7,00	0,00	489560,72	215849,28	0 dB	0,80
13	woning	7,00	0,00	489522,36	215888,01	0 dB	0,80
14	schuren	3,00	0,00	489611,04	215769,73	0 dB	0,80
15	compressorhok	2,70	0,00	489616,64	215898,43	0 dB	0,80
16	gang	3,00	0,00	489600,48	215890,41	0 dB	0,80
17	nok hoogbouw drankhandel	6,00	0,00	489606,79	215844,72	2 dB	0,00
18	laagbouw drankhandel	3,00	0,00	489586,85	215831,04	2 dB	0,00
19	laagbouw	3,00	0,00	489568,74	215831,47	2 dB	0,00
20	serre	3,00	0,00	489557,78	215822,12	2 dB	0,00
21	APP	8,00	0,00	489641,71	215875,49	0 dB	0,80
01	expeditie	8,00	0,00	489764,64	215763,55	0 dB	0,80
UB1	uitbreiding	8,00	0,00	489677,37	215787,14	0 dB	0,80
UB2	uitbreiding	8,00	0,00	489733,53	215728,01	0 dB	0,80
UB3	uitbreiding	8,00	0,00	489658,17	215760,23	0 dB	0,80
UB4	uitbreiding	8,00	0,00	489753,34	215750,61	0 dB	0,80
UB5	uitbreiding	8,00	0,00	489792,80	215737,78	0 dB	0,80
UB6	uitbreiding	8,00	0,00	489672,18	215698,48	0 dB	0,80
UB7	uitbreiding	8,00	0,00	489633,51	215734,29	0 dB	0,80
UB8	uitbreiding	8,00	0,00	489758,13	215661,94	0 dB	0,80

Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	X	Y	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F
01a	Oude Lindertseweg 4, voorgevel	0,00	215820,40	489563,00	1,50	5,00	--	--	--	--
02a	Oude Lindertseweg 1, zijgevel	0,00	215800,46	489588,25	1,50	5,00	--	--	--	--
04 a	Oude Lindertseweg 2	0,00	215877,00	489521,44	1,50	5,00	--	--	--	--
03 a	Oude Lindertseweg 2A	0,00	215845,58	489545,29	1,50	5,00	--	--	--	--
06	referentiepositie noordwest (50 m)	0,00	215684,46	489818,75	5,00	--	--	--	--	--
07	referentiepositie zuidoost (50 m)	0,00	215994,30	489525,66	5,00	--	--	--	--	--
08	referentiepositie zuidwest (50 m)	0,00	215732,91	489594,06	5,00	--	--	--	--	--
09	referentiepositie noordoost (50 m)	0,00	215884,52	489731,54	5,00	--	--	--	--	--
01b	Oude Lindertseweg 4, zijgevel	0,00	215823,14	489553,47	1,50	--	--	--	--	--
02b	Oude Lindertseweg 1, voorgevel	0,00	215798,92	489585,57	1,50	5,00	--	--	--	--
01b	Oude Lindertseweg 4, zijgevel	3,00	215823,00	489557,20	--	2,00	--	--	--	--
01 c	Oude Lindertseweg 4 achterzijde	0,00	215824,77	489566,60	1,50	5,00	--	--	--	--
03 c	Oude Lindertseweg 2A	0,00	215854,57	489558,51	1,50	5,00	--	--	--	--
04 b	Oude Lindertseweg 2	0,00	215884,13	489531,71	1,50	5,00	--	--	--	--
02c	Oude Lindertseweg 1, achtergevel	0,00	215784,35	489600,82	1,50	5,00	--	--	--	--

Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Bf
01	grasland	215784,66	489664,61	1,00
34	N35	216035,15	489541,70	0,00
35	Oude Lindertseweg	215755,07	489798,55	0,00
16	expeditie	215706,21	489761,94	0,00
02	expeditie	215653,98	489774,01	0,00
36	unit 1	215847,52	489673,17	0,00
03	Verharding	215763,16	489637,57	0,00
04	unit 3	215878,11	489644,13	0,00
18	unit 3	215880,78	489598,42	0,00
05	unit 4	215916,19	489598,09	0,00
19	verharding	215880,20	489599,47	0,00
06	unit 6	215911,54	489579,15	0,00
20	unit 6	215870,06	489591,10	0,00
07	unit 4	215914,70	489550,48	0,00
21	Verharding	215951,37	489599,96	0,00
09	drankenhandel	215835,59	489595,51	0,00
22	verharding	215844,10	489566,42	0,00
10	woning	215791,36	489577,47	0,00
23	woning	215784,97	489601,80	0,00
11	woning	215822,91	489566,90	0,00
24	woning	215827,10	489554,66	0,00
12	woning	215854,36	489557,56	0,00
25	woning	215845,07	489553,28	0,00
13	woning	215877,63	489521,23	0,00
26	woning	215882,86	489546,57	0,00
14	schuren	215747,81	489625,37	0,00
27	schuren	215773,42	489616,01	0,00
28	compressorhok	215901,99	489612,20	0,00
29	compressorhok	215894,04	489613,11	0,00
30	gang	215898,30	489607,25	0,00
31	gang	215887,00	489604,81	0,00
32	verharding	215818,71	489455,06	0,00
33	verharding	216003,82	489573,48	0,00

Bijlage 2

Rekenresultaten

Rapport: Resultatentabel
Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: directe hinder
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01 c_A	Oude Lindertseweg 4 achterzijde	1,50	42,2	38,1	31,1
01 c_B	Oude Lindertseweg 4 achterzijde	5,00	46,3	42,2	34,8
01a_A	Oude Lindertseweg 4, voorgevel	1,50	43,3	38,6	29,6
01a_B	Oude Lindertseweg 4, voorgevel	5,00	45,4	41,0	32,8
01b_A	Oude Lindertseweg 4, zijgevel	1,50	37,4	33,0	25,4
01b_B	Oude Lindertseweg 4, zijgevel	2,00	31,4	27,1	19,6
02a_A	Oude Lindertseweg 1, zijgevel	1,50	47,3	43,4	34,6
02a_B	Oude Lindertseweg 1, zijgevel	5,00	48,9	45,4	37,8
02b_A	Oude Lindertseweg 1, voorgevel	1,50	44,4	40,5	29,3
02b_B	Oude Lindertseweg 1, voorgevel	5,00	45,0	42,0	32,0
02c_A	Oude Lindertseweg 1, achtergevel	1,50	46,6	41,8	33,5
02c_B	Oude Lindertseweg 1, achtergevel	5,00	49,2	45,3	38,7
03 a_A	Oude Lindertseweg 2A	1,50	34,5	30,4	22,9
03 a_B	Oude Lindertseweg 2A	5,00	35,8	31,7	25,4
03 c_A	Oude Lindertseweg 2A	1,50	42,8	38,8	30,0
03 c_B	Oude Lindertseweg 2A	5,00	46,4	43,0	33,6
04 a_A	Oude Lindertseweg 2	1,50	39,1	34,5	23,7
04 a_B	Oude Lindertseweg 2	5,00	41,5	37,6	27,0
04 b_A	Oude Lindertseweg 2	1,50	42,8	39,5	27,7
04 b_B	Oude Lindertseweg 2	5,00	45,6	41,8	30,1
06_A	referentiepositie noordwest (50 m)	5,00	54,8	49,4	23,3
07_A	referentiepositie zuidoost (50 m)	5,00	47,0	43,2	28,5
08_A	referentiepositie zuidwest (50 m)	5,00	49,1	44,9	35,3
09_A	referentiepositie noordoost (50 m)	5,00	57,1	52,9	36,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Beaphar RO prognose LAr,LT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: indirecte hinder
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01 c_A	Oude Lindertseweg 4 achterzijde	1,50	47,8	43,4	30,5
01 c_B	Oude Lindertseweg 4 achterzijde	5,00	48,8	44,4	31,6
01a_A	Oude Lindertseweg 4, voorgevel	1,50	50,3	45,9	33,3
01a_B	Oude Lindertseweg 4, voorgevel	5,00	50,8	46,4	33,7
01b_A	Oude Lindertseweg 4, zijgevel	1,50	49,5	45,1	32,9
01b_B	Oude Lindertseweg 4, zijgevel	2,00	48,4	44,0	31,8
02a_A	Oude Lindertseweg 1, zijgevel	1,50	51,2	46,8	34,2
02a_B	Oude Lindertseweg 1, zijgevel	5,00	51,4	46,9	34,2
02b_A	Oude Lindertseweg 1, voorgevel	1,50	52,6	48,1	35,5
02b_B	Oude Lindertseweg 1, voorgevel	5,00	52,7	48,3	35,5
02c_A	Oude Lindertseweg 1, achtergevel	1,50	38,4	34,0	21,9
02c_B	Oude Lindertseweg 1, achtergevel	5,00	39,5	35,1	22,9
03 a_A	Oude Lindertseweg 2A	1,50	45,5	41,1	28,4
03 a_B	Oude Lindertseweg 2A	5,00	47,0	42,6	30,1
03 c_A	Oude Lindertseweg 2A	1,50	38,7	34,3	21,7
03 c_B	Oude Lindertseweg 2A	5,00	42,2	37,8	24,8
04 a_A	Oude Lindertseweg 2	1,50	42,0	37,6	25,2
04 a_B	Oude Lindertseweg 2	5,00	44,1	39,7	27,4
04 b_A	Oude Lindertseweg 2	1,50	36,5	32,1	20,1
04 b_B	Oude Lindertseweg 2	5,00	38,6	34,2	21,8
06_A	referentiepositie noordwest (50 m)	5,00	13,8	9,5	-0,2
07_A	referentiepositie zuidoost (50 m)	5,00	31,4	27,0	14,4
08_A	referentiepositie zuidwest (50 m)	5,00	37,8	33,4	20,9
09_A	referentiepositie noordoost (50 m)	5,00	37,8	33,4	20,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 3 Akoestisch onderzoek

Akoestisch onderzoek Beaphar locatie Oude Lindertseweg Raalte

7 mei 2010

Akoestisch onderzoek Beaphar locatie Oude Lindertseweg Raalte

Aanvraag vergunning verandering Wet milieubeheer

Kenmerk R001-4663188JEA-srb-V01-NL

Verantwoording

Titel	Akoestisch onderzoek Beaphar locatie Oude Lindertseweg Raalte
Opdrachtgever	Beaphar BV
Projectleider	ir. Jean-Pierre van Mulken
Auteur(s)	ir. Jean-Pierre van Mulken
Projectnummer	4663188
Aantal pagina's	28 (exclusief bijlagen)
Datum	7 mei 2010
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Milieu
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **9**

2 Uitgangspunten **11**
2.1 Gehanteerde onderzoeksgegevens 11
2.2 Bedrijfsomschrijving 11
2.3 Grenswaarden vigerende vergunning 13

3 Akoestische gegevens **15**
3.1 Geluidmetingen/berekeningen 15
3.2 Overzicht van de geluidbronnen 16
3.2.1 Uitpandige installaties en activiteiten 16
3.2.2 Mobiele geluidbronnen 17
3.2.3 Indirecte hinder 18
3.3 Gehanteerde rekenmethode 19

4 Resultaten en beoordeling **21**
4.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus 21
4.2 Maximale geluidniveaus 22
4.3 Inrichtingsgebonden verkeer 22

5 Maatregelen en beste beschikbare technieken (BBT) **25**

6 Samenvatting en conclusies **27**

Bijlage(n)

1. Begrippenlijst
2. Figuren
3. Meetgegevens en berekening bronvermogens
4. Modelgegevens
5. Resultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus directe hinder
6. Resultaten maximale geluidniveaus
7. Resultaten equivalente geluidniveaus indirecte hinder

1 Inleiding

In opdracht van Beaphar B.V. is door Tauw een akoestisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van de vestiging van Beaphar, gevestigd aan de Oude Lindertseweg te Raalte. Aanleiding van het onderzoek is de aanvraag veranderingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer. Doel van het onderzoek is het bepalen van de geluidniveaus ten gevolge van de inrichting op de nabijgelegen woningen. De veranderingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd zijn onder meer het bijplaatsen van een nieuwe productielijn in unit 3 en het invoeren van 24-uurs productie voor een aantal units.

Het onderzoek is gebaseerd op een inventarisatie van de bedrijfsvoering en geluidmetingen ter plekke, literatuurgegevens en Tauw-expertise. Aan de hand van de verkregen gegevens is een akoestisch rekenmodel vervaardigd waarmee de geluidniveaus zijn berekend. De geluidniveaus ten gevolge van de inrichting zijn bepaald conform de ‘Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999’.

De berekende geluidniveaus worden conform de ‘Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening’ getoetst aan de richtwaarden voor woonomgevingen en het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Het inrichtingsgebonden verkeer (indirecte hinder) is beoordeeld conform de circulaire ‘Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer’ van 29 februari 1996.

In hoofdstuk 2 is aangegeven welke uitgangspunten gehanteerd zijn bij het onderzoek en is een bedrijfsomschrijving opgenomen. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de aanwezige geluidbronnen. Hoofdstuk 4 bevat de berekeningsresultaten. In hoofdstuk 5 is een samenvatting met conclusies gegeven. Ter verduidelijking van de gehanteerde begrippen is in bijlage 1 een begrippenlijst opgenomen.

2 Uitgangspunten

2.1 Gehanteerde onderzoeksgegevens

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de volgende onderzoeksgegevens:

- Concept-vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer
- Geluidvoorschriften volgens de vigerende vergunning ingevolge de Wet milieubeheer, kenmerk 2005-50 d.d. 2 mie 2006
- Resultaten van geluidmetingen op 28 februari 2005 en een inventarisatie tijdens diverse bedrijfsbezoeken in 2005 en 2009
- Gevoerd overleg met de opdrachtgever en de gemeente Raalte
- Tauw-expertise

2.2 Bedrijfsomschrijving

Aafarma is gelegen aan de Oude Lindertseweg te Raalte. In de directe omgeving van de inrichting zijn woningen gelegen. De meest nabijgelegen woningen zijn gesitueerd langs de Oude Lindertseweg op een afstand van minimaal 15 m van de grens van de inrichting. Ten zuidwesten van de inrichting is het station van Raalte gelegen. Ten noordoosten is de N35 gelegen op een afstand van circa 25 m van de inrichting. In figuur 1 is de situering van het bedrijf en de nabije omgeving weergegeven.

Aafarma is producent van een assortiment van genees- en verzorgingsmiddelen voor kleine huisdieren voor zowel de nationale als de internationale markt. Het gaat hierbij zowel om diergeneesmiddelen zoals vlooienbestrijdingsmiddelen, ontwormingsmiddelen, oog-/oormiddelen en vitamine- en opbouwpreparaten als om verzorgingsmiddelen als shampoos, huid- en vachtverzorgende middelen, algemeen hygiënische producten en dieetvoedingen. De locatie van Aafarma aan de Oude Lindertseweg is een productie- en distributielocatie.

De inrichting bestaat uit een vijftal bedrijfshallen met productie-units, distributie en kantoren.

Huidige akoestisch representatieve bedrijfssituatie
De huidige representatieve bedrijfssituatie betreft de bedrijfssituatie waarvoor de vergunning wordt aangevraagd en waarbij de inrichting volledig in bedrijf is en bestaat uit de hierna omschreven akoestisch relevante activiteiten:

- De werktijden van de inrichting liggen tussen 6.00 en 23.00 uur (twee-ploegensysteem). De installaties ten behoeve van productie maar ook de installaties ten behoeve van ventilatie en koeling zijn gedurende de werktijden in bedrijf
- Binnen de expeditie is een geconditioneerde ruimte ondergebracht waarvan de koeling ook buiten de werktijden
- Binnen de inrichting zijn circa 100 personen werkzaam. De werknemers parkeren op de parkeerplaatsen rond het hoofdgebouw
- Vrachtwagens ten behoeve van de aanvoer van grondstoffen en de afvoer van producten rijden voornamelijk naar en van de expeditie (35 vrachtwagens per dag). Ten behoeve van de bevoorrading van units 3, 4 en 6 rijden per route drie vrachtwagens af en aan
- Intern transport vindt plaats met behulp van een aantal heftrucks. Een gasheftruck wordt gebruikt om goederen tussen de productie-units en de expeditie te vervoeren. Hiervoor is een aantal aanhangers gekoppeld tot een treintje. Een tweetal elektrische heftrucks is in units 3 en 4 in gebruik voor intern transport (inpandig) en voor het lossen van de vrachtwagens. Het lossen van de vrachtwagens vindt daarbij plaats terwijl de vrachtwagen achteruit tegen de deuropening geparkeerd is en is derhalve akoestisch niet relevant
- Circa éénmaal per maand komt en gaat een vrachtwagen om koolzuur en stikstofgas te lossen. Hier is in het aantal totale vrachtwagens in de representatieve bedrijfssituatie rekening mee gehouden
- Tijdens warme zomerdagen kunnen de roldeuren van unit 3 gedurende de helft van de dagperiode en avondperiode geopend zijn om voldoende ventilatie te waarborgen. Hier is in het akoestisch onderzoek rekening mee gehouden

Aan te vragen veranderingen in de akoestisch representatieve bedrijfssituatie
De volgende mogelijk akoestisch relevante wijzigingen zijn in het kader van de aanvraag om een veranderingsvergunning onderzocht:

- Verplaatsing van en aanpassing van de productielijn voor verschillende voeders voor kleine huisdieren van unit 6 naar het zuidelijke deel van het gebouw van unit 3. Dit betreft continue een batchproductie
- Productie in unit 3 gaat naar een continue productie
- Verplaatsing van de bestaande geurreductie unit (APP) naar de zuidoostgevel van unit 3. Deze unit is continu in werking. Alle proceslucht en ventilatielucht wordt via deze unit uitgeblazen
- De pastaproductie zal worden verplaatst van unit 4 naar unit 6. In unit 4 wordt de productie van tabletten en het verpakken van huisdiervoerders en snacks ondergebracht

- Aanvoer van grondstoffen voor de nieuwe productielijn in unit 3 zal plaatsvinden met behulp van een bulkwagen. Dit kunnen drie bulkwagens in de dagperiode en 1 in de avondperiode zijn. Het lossen vindt plaats met behulp van de eigen compressor van de bulkwagen en duurt circa 1 uur per vrachtwagen
- Het aantal vrachtwagens voor aan- en afvoer zal wijzigen. In hoofdstuk 3 zijn de gegevens van de routes weergegeven. Daarnaast zijn de geluidvermogens van de vrachtwagens aangepast aan de stand der techniek
- Een aantal bronnen op het dak van unit 1 is vervangen of gewijzigd. Hiermee is in het akoestisch onderzoek rekening gehouden
- Het rekenmodel is aangepast aan de huidige situatie en er zijn beoordelingspunten toegevoegd op de woningen om een beter inzicht te krijgen in de maximale gevelbelastingen

2.3 Grenswaarden vigerende vergunning

In de vigerende Wm-vergunning met kenmerk 2005-50, afgegeven door de gemeente Raalte op 2 mei 2006, zijn grenswaarden met betrekking tot de geluidbelasting bij woningen opgenomen. In tabel 2.1 en 2.2 zijn de grenswaarden opgenomen.

2.1. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de beoordelingspunten 1 t/m 4 en 6 t/m 9 (zie situatietekening op pagina 6), zoals vastgelegd in het aan deze vergunning verbonden akoestisch rapport R001-4385834ARB-rvb-V03-NL, datum 14 september 2005 van Tauw niet meer bedragen dan:

		langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) in dB(A)		
Beoordelingspunt	Hoogte in meters	van 07.00 tot 19.00 uur	van 19.00 tot 23.00 uur	van 23.00 tot 07.00 uur
Vergunningpunt 1 (woning Oude Lindertseweg 4)	1,5	43	-	-
	5	-	44	32
Vergunningpunt 2 (woning Oude Lindertseweg 1)	1,5	47	-	-
	5	-	45	33
Vergunningpunt 3 (woning Oude Lindertseweg 2)	1,5	43	-	-
	5	-	42	30
Vergunningpunt 4 (woning Oude Lindertseweg 2a)	1,5	44	-	-
	5	-	45	33
Referentiepunt NW 6	5	46	42	31
Referentiepunt ZO 7	5	46	41	26
Referentiepunt ZW 8	5	44	42	32
Referentiepunt NO 9	5	57	51	33

2.2. Onverminderd het gestelde in voorschrift 2.1. mag het maximale geluidniveau (LAmax) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie, ter plaatse van de in voorschrift 2.1. vermelde beoordelingspunten, niet meer bedragen dan:

		maximale geluidniveau (LAmax) in dB(A)		
Beoordelingspunt	Hoogte in meter	van 07.00 tot 19.00 uur	van 19.00 tot 23.00 uur	van 23.00 tot 07.00 uur
Vergunningspunt 1 (woning Oude Lindertseweg 4)	1,5	54	-	-
	5	-	55	48
Vergunningspunt 2 (woning Oude Lindertseweg 1)	1,5	64	-	-
	5	-	56	53
Vergunningspunt 3 (woning Oude Lindertseweg 2)	1,5	60	-	-
	5	-	56	40
Vergunningpunt 4 (woning Oude Lindertseweg 2a)	1,5	69	-	-
	5	-	58	47
Referentiepunt NW 6	5	55	55	20
Referentiepunt ZO 7	5	54	54	32
Referentiepunt ZW 8	5	54	51	42
Referentiepunt NO 9	5	65	65	37

De brekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus op de gevels van de woningen zijn getoetst aan de grenswaarden uit de vigerende vergunning en de richtwaarden voor woonomgevingen uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. Hierbij is gezien de ligging van de woningen tussen de provinciale weg N35, de doorgaande spoorlijn Almelo-Zwolle en de doorgaande Ganzeboomlaan van de richtwaarden voor een woonwijk in de stad uitgegaan. De richtwaarde bedraagt 50 dB(A) etmaalwaarde (50 dB(A) voor de dagperiode, 45 dB(A) voor de avondperiode en 40 dB(A) voor de nachtperiode).

De berekende maximale geluidniveaus zijn getoetst aan de grenswaarden uit vigerende vergunning en de in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening maximaal aanbevolen grenswaarden van respectievelijk 70, 65 en 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

3 Akoestische gegevens

3.1 Geluidmetingen/berekeningen

Op 27 augustus 2009 en 8 maart 2010 zijn geluidmetingen uitgevoerd. In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de gebruikte meetapparatuur.

Tabel 3.1 Gebruikte meetapparatuur

Meetapparatuur	Fabrikaat	Type
Meetapparatuur	Fabrikaat	Type
Real time analyzer (	Brüel & Kjær	2250
Microfoon voor de real time analyzer	Brüel & Kjær	4189
Calibrator	Brüel & Kjær	4231

De bronvermogens van de geluidbronnen zijn bepaald aan de hand van metingen en berekeningen. De metingen en de berekeningen zijn uitgevoerd overeenkomstig de specialistische methoden uit de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999', te weten:

- Methode II.2: Geconcentreerde bronmethode
- Methode II.3: Aangepast meetvlakmethode
- Methode II.7: Uitstraling door gebouwen

De immissierelevante geluidbronnen betreffen uitpandige installaties en activiteiten en mobiele geluidbronnen. In bijlage 3 zijn de resultaten van de geluidmetingen en de berekeningen van de bronvermogens opgenomen. In de navolgende paragrafen is een overzicht van de geluidbronnen gegeven. Geluidimmissie als gevolg van afstralende gebouwdelen is gezien de optredende binnenniveaus in relatie tot de gevelconstructie niet relevant behoudens enkele deuren.

3.2 Overzicht van de geluidbronnen

3.2.1 Uitpandige installaties en activiteiten

In tabel 3.2 zijn de uitpandige (stationaire) installaties en activiteiten inclusief bedrijfsduren samengevat.

Tabel 3.2 Gemeten stationaire geluidbronnen

Bron		**Bronvermogen (Lwr in dB(A))**	**Bedrijfsduur per etmaalperiode [uren]**		
Nr.	Omschrijving		dagperiode 07.00-19.00	avondperiode 19.00-23.00	nachtperiode 23.00-07.00
01a	open deur APP regulier bedrijf	71	11	3,75	7,5
01b	open deur APP bij drooglopen hamermolen	84	1	0,25	0,5
02a	rooster bij APP regulier bedrijf	73	11	3,75	7,5
02b	rooster bij APP bij drooglopen hamermolen	76	1	0,25	0,5
03a	dak compressorhok	60	6	2	2
03b	open deel dak compressorhok	79	6	2	2
03c	compressorhok voorzijde open	84	6	2	2
12a	koolstoffilter noordrichting	90	12	1	1
12b	koolstoffilter zuidrichting	80	12	1	1
21a	roldeur voorkant unit 3 open	93	6	2	--
21b	roldeur voorkant unit 3 dicht	78	6	2	8
4	gevelafzuiging unit 6	65	12	--	--
5	koeling pastalijn unit 6	68	4	--	--
7-14	uitblaas dak unit 1	64 - 78	12	1	1
15	luchtbehandeling	75	4,5	2	0,5
16	ventilator ontluchting plafond	78	12	4	8
17	koelunit expeditie	88	4,5	2	0,5
18	loopdeur achterzijde unit 3	60	12	4	8
19	roldeur zijkant unit 3 gesloten	73	6	2	8
20	roldeur zijkant unit 3 (open)	85	6	2	--
22-23	perscontainer	91	0,5	0,25	--
24-26	dakafzuiging unit 3	75	12	2	2
27	dakafzuiging expeditie	90	12	2	1

- Niet van toepassing.

3.2.2 Mobiele geluidbronnen

De mobiele geluidbronnen betreffen rijdende en manoeuvrerende voertuigen. In tabel 3.3 en tabel 3.4 zijn de gegevens van de mobiele bronnen samengevat. De gemiddelde rijsnelheid (inclusief manoeuvreren) bedraagt op het bedrijfsterrein 10 km/uur. De rijroutes zijn weergegeven in figuur 2. In totaal komen in de dagperiode maximaal 2 vrachtwagens ten behoeve van de afvoer van afval. Deze komen echter op meerdere locaties binnen de inrichting en zijn dus in meerdere routes opgenomen.

Tabel 3.3 Mobiele bronnen met overwegend vaste rijroute

Bron		Bronvermogen (Lwr) [dB(A)][2)]	Aantallen per etmaalperiode					
Nr.	Omschrijving		dagperiode 07.00-19.00		avondperiode 19.00-23.00		nachtperiode 23.00-07.00	
			heen	terug	heen	terug	heen	terug
1	vrachtwagens naar unit 6, incl. 1 afval	103[1)]	2	2	--	--	--	--
2	vrachtwagens naar unit 3 en 4, incl. 1afval	103[1)]	2	2	--	--	--	--
3	vrachtwagens naar expeditie + 1 afval	103[1)]	30	30	--	--	--	--
4	route pw parkeren zijkant unit 1	90[1)]	90	90	15	15	15	15
5	route pw parkeren voorkant unit 1	90[1)]	26	26	3	3	--	--
6	bulkwagens unit 3	103[1)]	3	3	1	1	--	--

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid.

2) Ten behoeve van de bepaling van de maximale geluidniveaus wordt voor mobiele geluidbronnen rekening gehouden met een verhoging van het equivalente bronvermogen ter grootte van 5 dB(A).

Tabel 3.4 Mobiele bronnen zonder vaste rijroute

Bron Nr.	Omschrijving	Bronvermogen (L_{wr}) [dB(A))][2]	Bedrijfsduur per etmaalperiode [uren]		
			dagperiode 07.00-19.00	avondperiode 19.00-23.00	nachtperiode 23.00-07.00
28-35	gasheftruck	97	6	0,5	--
36	e-heftruck	88	0,5	0,25	--
38	bulkwagen lossen	103	3	1	--

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid

2) Ten behoeve van de bepaling van de maximale geluidniveaus wordt voor de heftrcuks rekening gehouden met een
Verhoging van het equivalente bronvermogen ter grootte van 10 dB(A ten gevolge van laden en lossen

3.2.3 Indirecte hinder

In tabel 3.5 zijn de mobiele bronnen ten gevolge van het inrichtingsgebonden verkeer samengevat. De gemiddelde rijsnelheid bedraagt 20 km/uur voor de vrachtwagens en 30 km/uur voor de personenauto's. De genoemde rijroutes zijn weergegeven in figuur 2. Gezien de korte afstand waarop langs woningen gereden wordt zijn de lichte vrachtwagens ten behoeve van de berekening van de indirecte hinder afzonderlijk gemodelleerd met een lager bronvermogen dan de gewone vrachtwagens.

Tabel 3.5 Inrichtingsgebonden verkeer

Bron Nr.	Omschrijving	Bronvermogen (Lwr) [dB(A)][2]	Aantallen per etmaalperiode					
			dagperiode 07.00-19.00		avondperiode 19.00-23.00		nachtperiode 23.00-07.00	
			heen	terug	heen	terug	heen	terug
Id-I	vrachtwagens openbare weg	103[1]	43	43	1	1	0	0
Id-II	personenwagens openbare weg	90[1]	232	232	36	36	30	30
Id-II	Lichte vrachtwagens openbare weg	98[1]	3	3	--	--	--	--

1) Tauw-expertise / ervaringscijfer, rekening houdend met de rijsnelheid

3.3 Gehanteerde rekenmethode

Door middel van een overdrachtsberekening zijn de optredende geluidniveaus ter plaatse van de beoordelingspunten bepaald. De overdrachtsberekeningen zijn uitgevoerd overeenkomstig methode II.8 uit de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999'. Voor de modellering is gebruik gemaakt van het software pakket Geomilieu versie 1.40 van dgmr.

Bij de berekening van de overdracht van geluid is uitgegaan van een afname van het geluidniveau door geometrische uitbreiding, luchtabsorptie en bodemabsorptie. Tevens is rekening gehouden met reflecties en afscherming op het terrein van de inrichting en in de omgeving.. Akoestisch harde bodemvlakken (wegen, terreinverharding) zijn afzonderlijk ingevoerd met een bodemfactor van 0. Voor het overige is uitgegaan van een bodemfactor van 1,0.

Bepaling van de geluidniveaus gedurende de dagperiode vindt, gezien de opbouw van de woningen in de omgeving, plaats op een beoordelingshoogte van 1,5 meter (begane grond). Gedurende de avond en de nachtperiode vindt bepaling plaats op een beoordelingshoogte van 5,0 meter (verdieping). De geluidniveaus worden invallend beschouwd.

De maximale geluidniveaus worden bepaald door de maatgevende immissieniveaus L_i opgehoogd met het verschil tussen het L_{Amax} en het L_{Aeq} onder aftrek van de meteocorrectie C_m.

De invoergegevens van het rekenmodel zijn in bijlage 4 opgenomen. In figuur 2 is de ligging van de objecten, de geluidbronnen en de beoordelingspunten weergegeven.

4 Resultaten en beoordeling

De berekeningsresultaten zijn opgenomen in bijlage 5, 6 en 7.

4.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

In tabel 4.1. zijn de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus op de beoordelingspunten voor de representatieve bedrijfssituatie samengevat.

Tabel 4.1 Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus voor de representatieve bedrijfssituatie

Beoordelingspunt (Hoogte 1,5 meter in de dag en 5 meter in de avond-en nacht tenzij anders aangegeven)		Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) [dB(A)]					
		dagperiode (07.00-19.00)		avondperiode (19.00-23.00)		nachtperiode (23.00-07.00)	
		Berekend	*Vergund*[1)]	Berekend	*Vergund*[1)]	Berekend	*Vergund*[1)]
01	Woning Oude Lindertseweg 4	43	*43*	41	*44*	**33**	*32*
02	Woning Oude Lindertseweg 1	47	*47*	45	*45*	**37**	*33*
03	Woning Oude Lindertseweg 2	42	*43*	41	*42*	29	*30*
04	Woning Oude Lindertseweg 2A	42	*44*	42	*45*	32	*33*
6	referentiepositie NW (H = 5m)	46	*46*	41	*42*	31	*31*
7	referentiepositie ZO (H = 5m)	**47**	*46*	**43**	*41*	**27**	*26*
8	referentiepositie ZW (H = 5m)	43	*44*	40	*42*	32	*32*
9	referentiepositie NO (H = 5m)	57	*57*	**53**	*51*	**35**	*33*

[1)] Grenswaarden uit de vigerende Wm-vergunning met kenmerk 2005-50, van 2 mei 2006

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat de grenswaarden voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus uit de vigerende vergunning ter plaatse van een aantal woningen in de nachtperiode wordt overschreden. De overschrijdingen worden veroorzaakt door diverse bronnen, onder andere ten gevolge van de continue productie. Er wordt ter hoogte van de woningen echter ruimschoots voldaan aan de richtwaarden van 50 dB(A) etmaalwaarde uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

4.2 Maximale geluidniveaus

Maximale geluidniveaus worden veroorzaakt door vrachtwagens (dichtslaan deuren en afblazen remsysteem) en werkzaamheden met de heftrucks. In tabel 4.2. zijn de berekende maximale geluidniveaus voor de representatieve bedrijfssituatie op de beoordelingspunten samengevat.

Tabel 4.2 Berekende maximale geluidniveaus voor de representatieve bedrijfssituatie

Beoordelingspunt		**Maximale geluidniveaus ($L_{Ar,LT}$) [dB(A)]**					
(Hoogte 1,5 meter in de dag en 5 meter in de avond-en nacht tenzij anders aangegeven)		**dagperiode (07.00-19.00)**		**avondperiode (19.00-23.00)**		**nachtperiode (23.00-07.00)**	
		Berekend	***Vergund*[1)]**	**Berekend**	***Vergund*[1)]**	**Berekend**	***Vergund*[1)]**
01	Woning Oude Lindertseweg 4	**55**	*54*	55	*55*	**52**	*48*
02	Woning Oude Lindertseweg 1	63	*64*	**57**	*56*	**57**	*53*
03	Woning Oude Lindertseweg 2	59	*60*	54	*56*	**43**	*40*
04	Woning Oude Lindertseweg 2A	66	*69*	50	*58*	**48**	*47*
6	referentiepositie NW (H = 5m)	**60**	*55*	54	*55*	**26**	*20*
7	referentiepositie ZO (H = 5m)	**56**	*54*	**55**	*54*	**36**	*32*
8	referentiepositie ZW (H = 5m)	**56**	*54*	49	*51*	**47**	*42*
9	referentiepositie NO (H = 5m)	64	*65*	64	*65*	**49**	*37*

[1)] Grenswaarden uit de vigerende Wm-vergunning met kenmerk 2005-50, van 2 mei 2006

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat de grenswaarden uit de vigerende vergunning worden overschreden. Aan de grenswaarden uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening van respectievelijk 70, 65 en 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode wordt echter voldaan.

4.3 Inrichtingsgebonden verkeer

In tabel 4.3 zijn de berekende equivalente geluidniveaus voor de representatieve bedrijfssituatie op de beoordelingspunten vanwege inrichtingsgebonden verkeer samengevat.

Tabel 4.3 Berekende equivalente geluidniveaus voor de representatieve bedrijfssituatie vanwege inrichtingsgebonden verkeer

Beoordelingspunt (Hoogte 1,5 meter in de dag en 5 meter in de avond-en nacht tenzij anders aangegeven)		Equivalente geluidniveaus (L_{Aeq}) [dB(A)]					
		dagperiode (07.00-19.00)		avondperiode (19.00-23.00)		nachtperiode (23.00-07.00)	
		Berekend	*Voorkeurs-grenswaarde*[1)]	Berekend	*Voorkeurs-grenswaarde*[1)]	Berekend	*Voorkeurs-grenswaarde*[1)]
01	Woning Oude Lindertseweg 4	50	*50*	44	*45*	34	*40*
02	Woning Oude Lindertseweg 1	**53**	*50*	**46**	*45*	36	*40*
03	Woning Oude Lindertseweg 2	42	*50*	38	*45*	27	*40*
04	Woning Oude Lindertseweg 2A	46	*50*	41	*45*	30	*40*

[1)] Voorkeursgrenswaarde uit de circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' van 29 februari 1996.

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat de voorkeursgrenswaarde voor de indirecte hinder in de dagperiode ter plaatse van de woning aan de Oude Lindertseweg 1 met 3 dB(A) en in de avondperiode met 1 dB(A) wordt overschreden. Op basis van een visuele beoordeling ter plaatse is beoordeeld dat de gevel van de woning in een goede staat van onderhoud verkeert en dat kan worden uitgegaan van een van tenminste 20 dB(A). Dit betekent dat de grenswaarde van het binnenniveau van 35 dB(A) etmaalwaarde bij de berekende indirecte hinder niet zal worden overschreden.

5 Maatregelen en beste beschikbare technieken (BBT)

Voor zover bekend zijn er voor Beaphar geen BBT-referentiedocumenten (BREFs) van toepassing waarin specifieke eisen aan de geluidemissie worden gesteld.

Op grond van artikel 8.11, derde lid, van de Wm dienen bij de verlening van een vergunning de beste beschikbare technieken te worden toegepast. Voor de inhoud van het beginsel van BBT kan worden aangesloten bij de tekst uit de Wet milieubeheer.

In artikel 1.1, eerste lid, van de Wm wordt het begrip ‘beste beschikbare technieken’ als volgt omschreven:
‘voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die - kosten en baten in aanmerking genomen - economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.’

Dit betekent dat getracht moet worden de nadelige gevolgen voor het milieu die door de inrichting veroorzaakt kunnen worden, helemaal te voorkomen. Als dat niet mogelijk is moeten de aan de vergunning te verbinden voorschriften zoveel mogelijk bescherming bieden tegen die gevolgen, met dien verstande dat die voorschriften in ieder geval een zodanige bescherming moeten bieden dat, de desbetreffende bedrijfstak in aanmerking genomen, eventueel door het stellen van voorschriften tot het treffen van andere of aanvullende maatregelen - bij voorkeur bij de bron - als effect daarvan een niveau van bescherming wordt gerealiseerd dat gelijkwaardig is aan het milieubeschermende effect van de gangbare technieken die in de desbetreffende bedrijfstak als BBT worden aangemerkt.

Onnodige geluidemissie dient derhalve zoveel mogelijk worden voorkomen - indien nodig door het treffen van maatregelen die verder gaan dan de BBT - tenzij het, om bijvoorbeeld technische, operationele en/of economische redenen niet mogelijk is de beperking van de geluidemissie te brengen op het uit milieuhygiënisch gezichtspunt gewenste niveau. Hierbij blijft echter steeds gelden dat altijd een niveau van milieubescherming moet worden gerealiseerd dat in overeenstemming is met de BBT of aan de BBT gelijkwaardig is.

Binnen de inrichting wordt gewerkt met moderne en deels vernieuwde installaties en materieel. De akoestische bronvermogens van de geluidbronnen zijn vergelijkbaar met vergelijkbare inrichtingen in dezelfde branche.
In hoofdstuk 4 is geconstateerd dat in de representatieve bedrijfssituatie overschrijdingen van de grenswaarden voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en de maximale geluidniveaus optreden van de vigerende vergunning. Aangezien op korte afstand rondom de inrichting woningen zijn gelegen, heeft Beaphar al maatregelen getroffen om de geluidbelasting te reduceren. Zo is de APP in zijn geheel in een geluidreducerende omkasting geplaatst en zijn relevante bronnen (zoals de compressor en laden en lossen) zover mogelijk bij de woningen vandaan geplaatst. Hiermee is de situatie naar ons inzicht voor wat betreft de geluidemissie voorzien van de beste beschikbare technieken voor de branche.

Aangezien de berekende directe hinder voldoet aan de richt- en grenswaarden uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening en de te beschermen binnenniveaus bij de woningen ten gevolge van de indirecte hinder niet zullen worden overschreden zijn geen aanvullende maatregelen onderzocht.

6 Samenvatting en conclusies

In opdracht van Beaphar B.V. is door Tauw een akoestisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van de vestiging van Beaphar, gevestigd aan de Oude Lindertseweg te Raalte. Aanleiding van het onderzoek is de aanvraag veranderingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer. Doel van het onderzoek is het bepalen van de geluidniveaus ten gevolge van de inrichting op de nabijgelegen woningen. De veranderingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd zijn onder meer het bijplaatsen van een nieuwe productielijn in unit 3 en het invoeren van 24-uurs productie voor een aantal units.

Het onderzoek is gebaseerd op een inventarisatie van de bedrijfsvoering en geluidmetingen ter plekke, literatuurgegevens en Tauw-expertise. Aan de hand van de verkregen gegevens is een akoestisch rekenmodel vervaardigd waarmee de geluidniveaus zijn berekend. De geluidniveaus ten gevolge van de inrichting zijn bepaald conform de ‘Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999’.

De berekende geluidniveaus worden conform de ‘Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening’ getoetst aan de richtwaarden voor woonomgevingen en het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Het inrichtingsgebonden verkeer (indirecte hinder) is beoordeeld conform de circulaire ‘Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer’ van 29 februari 1996 (Circulaire indirecte hinder).

Uit het onderzoek blijkt dat voor de directe hinder na de verandering niet kan worden voldaan aan de grenswaarden uit de vigerende vergunning. Er kan wel voldaan worden aan de richt- en grenswaarden uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. Daarom wordt verzocht de grenswaarden aan te passen aan de resultaten van het onderhavige akoestisch onderzoek.

De equivalente geluidsniveaus ten gevolge van de indirecte hinder (verkeersaantrekkende werking) voldoet niet aan de richtwaarden uit de circulaire indirecte hinder. Er kan wel worden voldaan aan de te beschermen binnenniveaus bij de woningen ten gevolge van de indirecte hinder.

Bijlage

1 Begrippenlijst

Bijlage

2

Figuren

Bijlage

3

Meetgegevens en berekening bronvermogens

Bijlage

4

Modelgegevens

Bijlage

5

Resultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus directe hinder

Bijlage

6

Resultaten maximale geluidniveaus

Bijlage

7

Resultaten equivalente geluidniveaus indirecte hinder

Bijlage 4 Bodemonderzoek

Tauw

Verkennend en nulsituatie bodemonderzoek Beaphar B.V. te Raalte

27 juni 2008

Tauw

Kenmerk R001-4591052SIR-evp-V01-NL

Verantwoording

Titel	Verkennend en nulsituatie bodemonderzoek Beaphar B.V. te Raalte
Opdrachtgever	Beaphar B.V.
Projectleider	Suzan Vaessen
Auteur(s)	Remko Siers
Uitvoering meet- en inspectiewerk	Patrick van der Sluis en Henk Onstenk (certificaatnummer 657400)
Projectnummer	4591052
Aantal pagina's	22 (exclusief bijlagen)
Datum	27 juni 2008
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Bedrijven Bodem
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- VCA**-certificering voor veilig werken bij meet- en inspectieactiviteiten en bodemsaneringen, ook in risicogebieden railinfra
- Er zijn analyses uitgevoerd door het NEN-EN-ISO 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West
- De veldwerkzamheden zijn uitgevoerd volgens BRL SIKB 2000 inclusief de van toepassing zijnde onderliggende protocollen voor het veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek

Tauw

Kenmerk R001-4591052SIR-evp-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **3**

1 Inleiding **7**

2 Vooronderzoek en onderzoeksstrategie **9**
2.1 Algemeen 9
2.2 Locatiebeschrijving 9
2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken 9
2.4 Historie tot op heden 10
2.5 Toekomstige situatie 11
2.6 Geohydrologie 11
2.7 Hypothese en onderzoeksstrategie 11

3 Uitgevoerde werkzaamheden **13**
3.1 Algemeen 13
3.2 Veld- en analysewerkzaamheden bodemonderzoek 13

4 Resultaten **15**
4.1 Toetsingskader 15
4.2 Veldwaarnemingen en metingen 15
4.3 Kwaliteit van de grond 16
4.4 Kwaliteit van het grondwater 18
4.5 Toetsing van de hypothese 19

5 Samenvatting en conclusies **21**

Bijlage(n)

1. Regionale ligging van de onderzoekslocatie
2. Onderzoekslocatie met monsterpunten
3. Boorprofielen
4. Locatiespecifieke toetsingswaarden
5. Analysecertificaten

1 Inleiding

Tauw heeft in opdracht van Beaphar B.V. te Raalte een verkennend en nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte.

De aanleiding tot het uitvoeren van het bodemonderzoek wordt gevormd door de uitbreiding van de vestiging van Beaphar B.V. te Raalte. Hiervoor zal een nieuw gebouw gerealiseerd worden aan de Noordwestelijke kant van de huidige locatie. In dit gebouw zal onder andere een nieuwe productiehal, diverse magazijnen waaronder opslag gevaarlijke stoffen en de uitbreiding van het distributiecentrum gevestigd worden.

Het doel van het onderzoek is tweeledig te weten:
- Het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater ten behoeve van het verkrijgen van een bouwvergunning
- Het vastleggen van de nulsituatie van de bodemkwaliteit met het oog op mogelijke toekomstige bodemverontreiniging als gevolg van bodemrisicovolle activiteiten

Leeswijzer
Het onderhavige rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 staat het vooronderzoek beschreven. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden.
In hoofdstuk 4 staan de resultaten van dit onderzoek beschreven. Tot slot is in hoofdstuk 5 een korte samenvatting en de conclusie beschreven.

2 Vooronderzoek en onderzoeksstrategie

2.1 Algemeen

Tauw heeft het vooronderzoek uitgevoerd volgens de Nederlandse voornorm NVN 5725[1] op basisniveau. In dit vooronderzoek is informatie verzameld over het historisch, huidig en toekomstig gebruik van de locatie. Daarnaast is informatie verzameld over de bodemopbouw en geohydrologie. Ook is de omvang van de onderzoekslocatie afgebakend en is er een onderzoekshypothese opgesteld.

Ten behoeve van dit vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Informatie verstrekt door de opdrachtgever
- Kadaster
- Luchtfoto
- Oude bodemonderzoeksrapporten, waaronder een historisch onderzoek
- www.bodemloket.nl
- Terreininspectie voorafgaand aan het veldwerk

2.2 Locatiebeschrijving

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte en staat kadastraal bekend als sectie A perceel 5497 in de kadastrale gemeente Raalte. De onderzoekslocatie ligt aan de Noordwestelijke kant van de huidige locatie en heeft een oppervlakte van circa 14.000 m^2. De locatie is deels bebouwd, maar zal worden uitgebreid met onder andere een nieuwe productiehal (circa 1.600 m^2), een distributiecentrum en diverse magazijnen waaronder een opslag gevaarlijke stoffen (circa 300 m^2). De gehele locatie is onverhard (grasveld) met uitzondering van de bestaande bebouwing.

De regionale ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 2.

2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Er zijn bij Tauw drie bodemonderzoeken in de nabijheid van de onderzoekslocatie bekend, te weten:

- Tauw, mei 1994, Rapportage nulonderzoek Oude Lindertseweg 9 Raalte, kenmerk R3349217.J02/ANS
- Hunneman Milieu Advies Raalte BV, augustus 2003, Inventariserend bodemonderzoek op het terrein van Beaphar BV aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte, kenmerk 2003326.12/jr/sh
- Hunneman Milieu Advies Raalte BV, september 2004, BSB/nulsituatie bodemonderzoek op het terrein van Beaphar BV aan de Oude Lindertseweg 9 te Raalte, kenmerk 2003962/rdw/sh

[1] NVN 5725: Bodem - Leidraad bij het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek, oktober 1999

Ten tijde van het bodemonderzoek uit 1994 zijn geen verhoogde gehalten in de grond gemeten. In het grondwater is een sterk verhoogde concentratie aan mangaan en simazine en een matig verhoogde concentratie aan zilver gemeten. Tijdens het bodemonderzoek door Hunneman Milieu Advies uit 2004 zijn de in 1994 aangetoonde verhoogde concentraties niet meer aangetroffen. In de grond zijn in 2004 geen verhoogde gehalten gemeten. In het grondwater zijn destijds licht verhoogde concentraties aan cadmium, 1,2-dichlooretheen en PER gemeten.

De onderzoekslocaties van beide bodemonderzoeken grenzen aan de oostkant van de onderzoekslocatie van onderhavig bodemonderzoek.

2.4 Historie tot op heden

In 2003 is door Hunneman Milieu Advies een inventariserend bodemonderzoek uitgevoerd, waarbij tevens een historisch onderzoek is uitgevoerd. Dit historisch onderzoek is tot stand gekomen door het raadplegen van onderstaande bronnen:

- Archief gemeente Raalte (d.d. 27 mei 2003, contactpersoon destijds mevr. A. de Jong)
- Huidige eigenaar/gebruiker
- Terreininspectie

Uit het gemeente archief zijn de volgende relevante bouwdossiers gebruikt:

- November 1963 — Bouwen fabricage afdeling (herenkleding)
- Mei 1993 — Bouw van een opslagloods ter vervanging van de bestaande loods
- Augustus 1996 — Nieuwbouw magazijn

Daarnaast zijn de volgende milieudossiers gebruikt:

- September 1994 — WM-vergunning voor de gehele inrichting (diergenees- en verzorgingsmiddelen, dieet- en bijvoederbedrijf)
- Augustus 1999 — Melding verandering inrichting opslag van grondstoffen en gereedschappen

Beaphar BV is sinds 1985 gevestigd op de locatie aan de Oude Linderteseweg 9. Daarvoor was in de periode van 1963 tot 1983 het confectiebedrijf Salco op de locatie gevestigd. Tussen 1983 en 1985 was een producent van aanhangers op de locatie gevestigd. Verder bevindt zich op de onderzoekslocatie een opslag van alcohol, chemicaliën ten behoeve van het productieproces en chemisch afval.

De twee voormalig ondergrondse tanks met respectievelijk alcohol en olie waar over in het historisch onderzoek wordt gesproken, liggen op een dusdanige afstand van de onderzoekslocatie dat deze niet van invloed op de bodemkwaliteit van de onderzoekslocatie van onderhavig onderzoek zullen zijn.

2.5 Toekomstige situatie

Beaphar BV te Raalte is voornemens de productie uit te breiden. De nieuwbouw zal plaats gaan vinden aan de westzijde van het terrein. Er zal onder andere een nieuwe productiehal, een distributiecentrum en diverse magazijnen (waaronder een magazijn voor opslag gevaarlijke stoffen) worden gehuisvest.

2.6 Geohydrologie

In tabel 2.1 staat globaal de regionale geohydrologie beschreven.

Tabel 2.1 Geohydrologische gegevens

Grondwaterstromingsrichting *1)	West
Stijghoogte van het grondwater *1)	3,22 m +NAP
Ligging ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebied *2)	6856 m
Maaiveldhoogte *3)	4,6 m +NAP
Diepte freatisch grondwater	1,2 - 2,5 m -mv
Geologie	Leemarm fijn zand op grofzand
Dikte van de deklaag	2 - 5 m
Zout of brak grondwater	Nee

*1) NAGROM. NAtionaal GROndwater Model

*2) VEWIN. Provinciale overzichten win- en produktiemiddelen

*3) Topografische Dienst. Hoogtecijferkaart

*4) RIVM (ed.) 1987. Kwetsbaarheid van het grondwater

*5) Toegepaste Geologische kaart

*6) Atlas van Nederland

Op de onderzoekslocatie ligt de grondwaterspiegel op ongeveer 1,9 m -mv.

Lokale factoren zoals waterlopen, drainagesystemen, (lekke) rioleringen en dergelijke, kunnen de stromingsrichting van het oppervlakkig (freatisch) grondwater beïnvloeden.

2.7 Hypothese en onderzoeksstrategie

Op basis van de informatie verkregen uit het vooronderzoek wordt als hypothese gesteld dat er geen reden is om een grootschalige bodemverontreiniging op het terrein te verwachten.

Tauw heeft het onderzoek uitgevoerd op basis van de onderzoeksstrategie voor het verkennend onderzoek zoals is weergegeven in de norm NEN 5740[2] en de norm NVN 5725. Op basis van de verkregen informatie uit het vooronderzoek is de onderzoeksintensiteit voor een onverdachte locatie (onv) gehanteerd.

De onderzoeksopzet ten behoeve van het nulsituatie-bodemonderzoek is gebaseerd op het protocol nulsituatie / BSB. Voor dit nulsituatie-onderzoek zijn de toekomstig productiehal en de opslag gevaarlijke stoffen als verdachte deellocaties aangemerkt.

Er zijn geen specifieke werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de aanwezigheid van asbest, omdat uit het vooronderzoek is geconcludeerd dat de locatie onverdacht is voor de aanwezigheid van asbest. Tijdens het bodemonderzoek is wel een visuele inspectie van het maaiveld en het opgeboorde bodemmateriaal uitgevoerd.

[2] NEN 5740: Bodem - Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, oktober 1999

3 Uitgevoerde werkzaamheden

3.1 Algemeen

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd volgens BRL SIKB 2000 inclusief de van toepassing zijnde onderliggende protocollen voor het veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek.

In bijlage 2 vindt u de locaties waar wij de monsters hebben genomen. Wij hebben de monsterpunten aangegeven in een situatieschets.

De analyses zijn uitgevoerd door het NEN-EN-ISO 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West. Conform KWALIBO zijn de chemische analyses onder de AS 3000 geanalyseerd.

3.2 Veld- en analysewerkzaamheden bodemonderzoek

Het veldwerk is uitgevoerd op 3 juni 2008 en heeft bestaan uit de in tabel 3.1 genoemde werkzaamheden.

Tabel 3.1 Uitgevoerde veld- en analysewerkzaamheden

(deel)locatie	Aantal boringen (m -mv)	Boorpuntnummers	Analyses grond	Analyses grondwater
Productiehal	10 boringen tot 0,5	11 t/m 20	2 x NEN bovengrond	
(circa 1.600 m^2)	3 boringen tot 2,0	21 t/m 23	1 x NEN ondergrond	
	1 peilbuis tot 3,0	24		1 x NEN grondwater
Opslag gevaarlijke	4 boringen tot 0,5	1 en 2	1 x NEN bovengrond	
stoffen	1 boring tot 2,0	4	1 x NEN ondergrond	
(circa 300 m^2)	1 peilbuis tot 3,4	3		1 x NEN grondwater
Overige terrein	15 boringen tot 0,5	101 t/m 115	3 x NEN bovengrond	
(circa 12.000 m^2)	4 boringen tot 2,0	116 t/m 119	2 x NEN ondergrond	
	2 peilbuizen tot 3,0	120 en 121		2 x NEN grondwater

[*] NEN-grondpakket: zware metalen, PAK(10), EOX en minerale olie

[**] NEN-grondwaterpakket: zware metalen, BTEXN, CKW en minerale olie

Ter bepaling van de locatiespecifieke toetsingswaarden zijn van drie grondmonsters het lutum- en humusgehalte bepaald.

Het opgeboorde materiaal is in het veld beoordeeld op textuur, kleur en bijzonderheden. De bemonstering van de grond heeft plaatsgevonden per zintuiglijk afwijkende bodemlaag met een maximumtraject van 50 cm. Tijdens de veldwerkzaamheden is visueel aandacht besteed aan de aanwezigheid van asbest.

Het grondwater is bemonsterd op 10 juni 2008. De zuurgraad (pH), de elektrische geleidbaarheid (EC) en de grondwaterstand van het grondwater zijn gemeten tijdens de monsterneming in het veld.

4 Resultaten

4.1 Toetsingskader

De analyseresultaten van de grond en het grondwater zijn getoetst aan de STI-waarden uit de Wet bodembescherming (de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering', Staatscourant d.d. 24 februari 2000, nummer 39). Dit toetsingskader bestaat uit **S**treefwaarden, **T**ussenwaarden voor nader onderzoek en **I**nterventiewaarden. In tabel 4.1 is een beschrijving gegeven van de betekenis van deze waarden.

Tabel 4.1 Wbb-toetsingskader

Concentratieniveau voor een stof	Betekenis	Weergave in tabellen
≤ S-waarde (of < detectielimiet)	Niet verontreinigd	-
> S-waarde ≤ T-waarde	Licht verontreinigd	+
> T-waarde ≤ I-waarde	Matig verontreinigd	++
> I-waarde	Sterk verontreinigd	+++

Als de I-waarde voor een stof of parameter wordt overschreden in meer dan 25 m^3 of in meer dan 100 m^3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van 'een geval van ernstige bodemverontreiniging'.

De STI-waarden voor grond zijn afhankelijk van het bodemtype. Het bodemtype wordt bepaald door het gehalte aan Humus (organische stof) en/of Lutum (kleifractie). De berekende locatiespecifieke waarden en verdere bijzonderheden zijn weergegeven in een STI-toetsingstabel (bijlage 4).

4.2 Veldwaarnemingen en metingen

In de bovengrond zijn plaatselijk in zeer lichte tot lichte mate kool- en puindeeltjes aangetroffen. Verder zijn tijdens de veldwerkzaamheden zintuiglijk geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op een eventuele verontreiniging van de bodem. Op het maaiveld en in het opgeboorde bodemmateriaal is visueel geen asbest waargenomen.

Voor een volledig overzicht van de zintuiglijke waarnemingen wordt verwezen naar de boorprofielen in bijlage 3.

4.3 Kwaliteit van de grond

De tabellen 4.2 en 4.3 bieden een overzicht van de analyseresultaten van de grond en de interpretatie. In bijlage 5 zijn de analysecertificaten opgenomen.

Tabel 4.2 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie ten behoeve van het nulsituatie-bodemonderzoek

Deellocatie	**Opslag gevaarlijke stoffen**		**Opslag gevaarlijke stoffen**		**Toekomstige productiehal**		**Toekomstige productiehal**		**Toekomstige productiehal**	
Monsteromschrijving	**A**		**B**		**C**		**D**		**E**	
Diepte (m-mv)	**(0-0,5)**		**(0,5-2,1)**		**(0-0,5)**		**(0-0,5)**		**(0,5-2,0)**	
Lutum (%)	**3,6**		**1,0**		**3,6**		**3,6**		**1,0**	
Humus (%)	**4,9**		**0,8**		**4,9**		**4,9**		**0,8**	
METALEN										
arseen (As)	18	-	16	+	27	++	13	-	6,8	-
cadmium (Cd)	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-
chroom (Cr)	<15	-	<15	-	<15	-	<15	-	<15	-
koper (Cu)	7,9	-	8,8	-	14	-	17	-	<5,0	-
kwik (Hg)	<0,05	-	<0,05	-	0,09	-	0,08	-	<0,05	-
lood (Pb)	23	-	<13	-	33	-	45	-	<13	-
nikkel (Ni)	3,9	-	<3,0	-	<3,0	-	3,8	-	3,9	-
zink (Zn)	41	-	21	-	54	-	82	+	<17	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10) #	1,1	+	0,17	-	1,0	-	1,8	+	0,14	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
EOX *	0,85	>>	<0,30	-	<0,30	-	0,56	>>	<0,30	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	<20	-	<20	-	<20	-	<20	-	<20	-

* fungeert als "trigger" voor organohalogeenverbindingen
# de individuele PAK-s zijn niet toetsbaar conform de Wbb
>> het gehalte van EOX is gemeten boven de streefwaarde maar beneden de richtwaarde van 3,0 mg/kg d.s. waarbij de NEN aanvullend onderzoek voorschrijft

Mengmonsteromschrijving:
A: 1+2+3+4 (0-0,5)
B: 3 (0,5-2,1) + 4 (0,5 -2,0)
C: 11+12+16+17+21+23+24 (0-0,5)
D: 13+14+15+18+19+20 (0-0,5) + 22 (0-0,6)
E: 21 (0,5-2,0) + 22+24 (0,6 -2,0) + 23 (0,5-1,5)

In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten (>S-warde) aan EOX, PAK(10), zink en arseen aangetoond. In de bovengrond ter plaatse van de toekomstige productiehal is arseen in een matig verhoogd gehalte (>T-waarde) gemeten.

Tabel 4.3 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie ten behoeve van het verkennend onderzoek (overig terrein)

Monsteromschrijving	**F**		**G**		**H**		**I**		**J**	
Diepte (m-mv)	**(0-0,5)**		**(0-0,6)**		**(0,05-0,5)**		**(0,5-2,0)**		**(0,5-2,0)**	
Lutum (%)	**3,5**		**3,5**		**3,5**		**1,0**		**1,0**	
Humus (%)	**5,0**		**5,0**		**5,0**		**0,8**		**0,8**	
METALEN										
arseen (As)	110	+++	27	++	45	+++	27	++	<4,0	-
cadmium (Cd)	<0,20	-	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-
chroom (Cr)	<15	-	<15	-	<15	-	<15	-	<15	-
koper (Cu)	<5,0	-	11	-	19	-	<5,0	-	<5,0	-
kwik (Hg)	<0,05	-	<0,05	-	0,09	-	0,08	-	<0,05	-
lood (Pb)	30	-	32	-	35	-	<13	-	<13	-
nikkel (Ni)	<3,0	-	3,7	-	3,9	-	4,0	-	4,6	-
zink (Zn)	66	-	32	-	72	+	<17	-	<17	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10) #	4,1	+	0,64	-	2,2	+	0,013	-	n.a.	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
EOX *	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	<20	-	<20	-	26	+	<20	-	<20	-

* fungeert als "trigger" voor organohalogeenverbindingen
\# de individuele PAK-s zijn niet toetsbaar conform de Wbb

Mengmonsteromschrijving:
F: 105 (0-0,5) + 109+110 (0,05-0,5)
G: 101+102+103 (0-0,5) + 104+111+114+119 (0,05-0,5) + 116 (0-0,6)
H: 106+107+108+112+113+117+118+120+121 (0,05-0,5)
I: 116 (0,6-2,0) + 117+120 (0,5-2,0)
J: 118+119+121 (0,5-2,0)

In de bovengrond is een sterk tot matig verhoogd gehalte (>T en >I-waarde) aan arseen aangetoond. Verder zijn er licht verhoogde gehalten (>S-waarde) aan zink, PAK(10) en minerale olie gemeten. In de ondergrond is een matig verhoogd gehalte (>T-waarde) aan arseen gemeten.

Uitsplitsing van arseen

Op verzoek van de gemeente Raalte (de heer L. ter Steege) zijn de mengmonsters met een I-waarde overschrijding aan arseen uitgesplitst. De resultaten staan in tabel 4.4 vermeldt.

Tabel 4.4 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie

Monsteromschrijving	arseen (As)	
Diepte (m-mv)		
106 (0-0,5)	42	+++
107 (0,05-0,5)	50	+++
108 (0-0,5)	32	++
112 (0,05-0,5)	56	+++
113 (0,05-0,5)	9,3	-
117 (0,05-0,5)	36	+++
118 (0,05-0,5)	43	+++
120 (0,05-0,5)	34	++
121 (0,05-0,5)	52	+++
105 (0-0,5)	52	+++
109 (0,05-0,5)	250	+++
110 (0,05-0,5)	42	+++

Uit de uitsplitsing van de mengmonsters blijkt dat arseen op een enkel monster na, in alle separate monsters in een sterk verhoogd gehalte voorkomt.

4.4 Kwaliteit van het grondwater

Tabel 4.5 biedt een overzicht van de analyseresultaten van het grondwater en de interpretatie.

Tabel 4.5 Analyseresultaten grondwater (µg/l) en interpretatie

Peilbuis	3		24		120		121	
Filterdiepte (m-mv)	(2,4-3,4)		(1,5-2,5)		(2,0-3,0)		(1,0-2,0)	
METALEN								
arseen (As)	38	++	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-
cadmium (Cd)	<0,80	-	<0,80	-	<0,80	-	<0,80	-
chroom (Cr)	<1,0	-	<1,0	-	<1,0	-	<1,0	-
koper (Cu)	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	7,9	-
kwik (Hg)	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-
lood (Pb)	<10	-	<10	-	<10	-	<10	-
nikkel (Ni)	<10	-	29	+	<10	-	17	+
zink (Zn)	57	-	140	+	55	-	110	+
AROMATISCHE VERBINDINGEN								
benzeen	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
tolueen	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-
ethylbenzeen	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-
xylenen (som)	n,a,	-	n,a,	-	n,a,	-	n,a,	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN								
naftaleen	<0,20	-	<0,050	-	0,096	+	<0,050	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN								
trichloormethaan	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-
tetra(chloormethaan)	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
1,2-dichloorethaan	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-
1,1,1-trichloorethaan	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-

Peilbuis	3		24		120		121	
Filterdiepte (m-mv)	(2,4-3,4)		(1,5-2,5)		(2,0-3,0)		(1,0-2,0)	
1,1,2-trichloorethaan	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
tri(chlooretheen)	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-
tetrachl,etheen (per)	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
monochloorbenzeen	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-	<0,60	-
dichloorbenzenen (som)	n,a,	-	n,a,	-	n,a,	-	n,a,	-
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie (C10-C40)	<100	-	<100	-	<100	-	<100	-
pH (-)	6,6		6,0		6,7		6,8	
EC (µS/cm)	628		338		791		649	

n.a. niet aantoonbaar

Arseen is in een matig verhoogde concentratie (>T-waarde) in het grondwater gemeten, Verder zijn nikkel en zink in een licht verhoogde concentratie (>S-waarde) aangetoond.

4.5 Toetsing van de hypothese

Op basis van de onderzoeksresultaten moet de hypothese formeel worden verworpen. Op de locatie is sprake van licht tot sterk verhoogde gehalten aan arseen in de bodem en matig verhoogde concentraties in het grondwater.

5 Samenvatting en conclusies

Tauw heeft in opdracht van Beaphar B.V. te Raalte een verkennend en nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte.

De aanleiding tot het uitvoeren van het bodemonderzoek wordt gevormd door de uitbreiding van de vestiging van Beaphar B.V. te Raalte.

Het doel van het onderzoek is tweeledig te weten:
- Het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en jet grondwater ten behoeve van het verkrijgen van een bouwvergunning
- Het vastleggen van de nulsituatie van de bodemkwaliteitmet het oog op mogelijke toekomstige bodemverontreiniging als gevolg van bodemrisicovolle activiteiten

Vooronderzoek
Uit het vooronderzoek is geen informatie naar voren gekomen die duidt op het mogelijk voorkomen van een bodemverontreiniging.

Zintuiglijke waarnemingen
Behoudens enkele kool- en puindeeltjes zijn er tijdens de veldwerkzaamheden zintuiglijk geen bijzonderheden waargenomen die kunnen duiden op een bodemverontreiniging.

Grond en grondwater (nulsituatie-onderzoek)
In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten aan PAK(10). EOX en zink aangetoond. Plaatselijk is arseen in een matig verhoogd gehalte gemeten. In de ondergrond is een licht verhoogd gehalte aan arseen gemeten.

In het grondwater is een matig verhoogd gehalte aan arseen gemeten. Verder zijn er licht verhoogde gehalten aan zink en nikkel aangetoond.

Grond en grondwater (verkennend bodemonderzoek)
In de bovengrond zijn sterk verhoogde gehalten aan arseen gemeten. De mengmonsters waarin dit is gemeten, zijn op verzoek van de gemeente Raalte uitgesplitst. Het blijkt dat op een enkel monster na, in alle monsters een sterk verhoogd gehalte aan arseen gemeten is. Verder zijn er in de bovengrond nog licht verhoogde gehalten aan zink. PAK(10) en minerale olie gemeten.

In de ondergrond is arseen in een matig verhoogd gehalte gemeten.

In het grondwater zijn nikkel, zink en naftaleen in een licht verhoogde concentratie gemeten.

Conclusies
Door middel van dit bodemonderzoek is de nulsituatie van de bodemkwaliteit ter plaatse van de opslag gevaarlijke stoffen, de toekomstige locatie en het onverdachte terrein vastgelegd.

Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden gesteld dat de locatie niet geheel vrij is van verontreinigingen. Er zijn sterk verhoogde gehalten aan arseen in de grond gemeten. Gezien het oppervlak dat met arseen verontreinigd is en de historische activiteiten die op de locatie hebben plaatsgevonden, kan worden geconcludeerd dat arseen vermoedelijk van nature op de locatie voorkomt. Er is dan ook geen sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging met arseen. De gemeente Raalte (de heer L. ter Steege) heeft aangegeven, dat als blijkt dat arseen van nature in een sterk verhoogd gehalte voorkomt, dit ook geen reden is om geen bouwvergunning te verlenen.

Op basis van de onderzoeksresultaten zijn er daarom ons inziens geen milieuhygiënische belemmeringen aanwezig voor de voorgenomen nieuwbouw en de daarvoor benodigde bouwvergunningen.

Opgemerkt dient te worden dat de grond bij eventuele afvoer niet als schone grond kan worden afgevoerd. Indien de grond zal worden ontgraven en afgevoerd zal rekening moeten worden gehouden met de verhoogde arseengehalten. Alvorens de grond kan worden afgevoerd, zal hiervoor een partijkeuring moeten worden uitgevoerd.

Bijlage

1

Regionale ligging van de onderzoekslocatie

Bijlage

2

Onderzoekslocatie met monsterpunten

Bijlage

3

Boorprofielen

Bijlage

4

Locatiespecifieke toetsingswaarden

GROND
Humus: 4,9 [%]
Lutum: 3,6 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	18	27	35
cadmium	0,54	4,3	8,1
chroom	57	137	217
koper	20	63	106
kwik	0,22	3,8	7,3
lood	59	212	365
nikkel	14	48	82
zink	68	209	350
PAK			
PAK(10)	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	25	1237	2450
EOX	0,15	-	-

--
Humus: 0,8 [%]
Lutum: 1 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	16	23	30
cadmium	0,43	3,5	6,5
chroom	52	125	198
koper	16	50	85
kwik	0,20	3,5	6,8
lood	52	187	323
nikkel	11	39	66
zink	54	166	279
PAK's			
PAK(10)	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	10	505	1000
EOX	0,060	-	-

Humus: 5 [%]
Lutum: 3,5 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	18	27	35
cadmium	0,54	4,3	8,1
chroom	57	137	217
koper	20	63	106
kwik	0,22	3,8	7,3
lood	59	212	365
nikkel	14	47	81
zink	68	209	350
PAK's			
PAK(10)			
	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	25	1263	2500
EOX	0,15	-	-

De waarden voor grond in mg/kg ds

S: Streefwaarde grond
T: Tussenwaarde grond
I: Interventiewaarde grond

De S-, T- en I-waarden zijn gebaseerd op de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering' van de Staatscourant, d.d. 24 februari 2000, nummer 39

GRONDWATER

	So	To	Io
METALEN			
arseen	10	35	60
cadmium	0,40	3,2	6,0
chroom	1,0	16	30
koper	15	45	75
kwik	0,050	0,18	0,30
lood	15	45	75
nikkel	15	45	75
zink	65	433	800
AROMATEN			
benzeen	0,20	15	30
tolueen	7,0	504	1000
ethylbenzeen	4,0	77	150
xylenen (som)	0,20	35	70
naftaleen	0,010	35	70
CHLOOROPLOSMIDDELEN			
trichloormethaan (chloroform)	6,0	203	400
tetrachloormethaan	0,010	5,0	10
12-dichloorethaan	7,0	204	400
111-trichloorethaan	0,010	150	300
12-dichlooretheen (c&t)	0,010	10	20
dichloorpropanen	0,80	40	80
trichlooretheen	24	262	500
tetrachlooretheen	0,010	20	40
ANDERE GECHLOREERDE KWS			
monochloorbenzeen	7,0	94	180
dichloorbenzenen	3,0	27	50
OVERIGE			
minerale olie	50	325	600

De waarden voor grondwater in ug/l

So: Streefwaarde ondiep grondwater
To: Tussenwaarde ondiep grondwater
Io: Interventiewaarde ondiep grondwater

De S-, T- en I-waarden zijn gebaseerd op de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering' van de Staatscourant, d.d. 24 februari 2000, nummer 39

Bijlage

5

Analysecertificaten

Bijlage 5 Watertoets

Tauw

Notitie

Contactpersoon Liesbet Timan
Datum 25 juni 2008
Kenmerk N001-4581057IGO-evp-V01-NL

Watertoets Beaphar Raalte

1.1 Inleiding

De watertoets

De watertoets is een instrument dat ruimtelijke plannen toetst op de mate waarin zij rekening houden met de effecten op de waterhuishouding. Het is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Deze notitie is een resultaat van het watertoetsproces. In deze notitie wordt aangegeven welke rol water vervult bij de voorgenomen bestemmingsplanwijziging voor de uitbreiding van Beaphar b.v. aan de Oude Linderteseweg te Raalte (plan 2011).

De locatie

De planlocatie is gelegen aan de Oude Linderteseweg 9-11 te Raalte. In het zuidwesten wordt de planlocatie begrensd door het spoor en het treinstation van Raalte, in het noordwesten door landbouwgronden, in het zuidoosten door de Oude Linderteseweg en in het noordoosten door de provinciale weg N35.

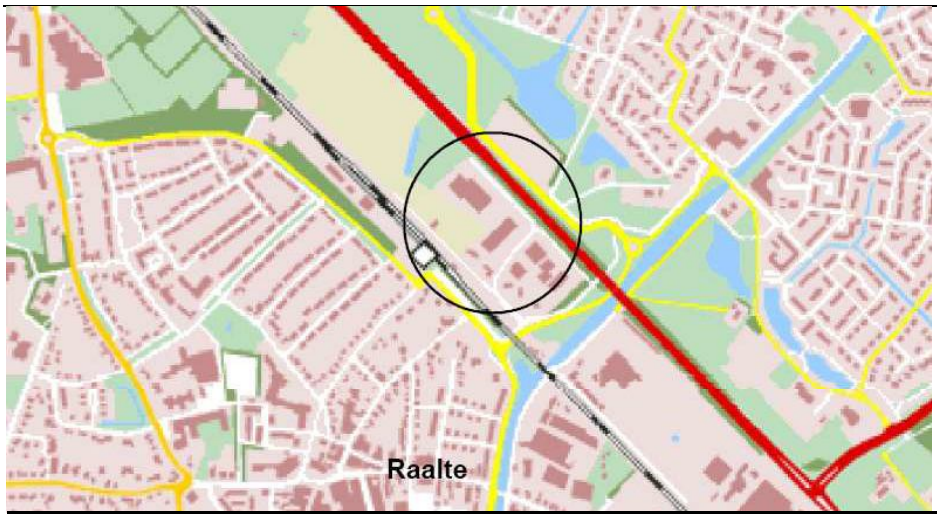

Figuur 1.1 Ligging plangebied

1.2 Huidige situatie

1.2.1 Maaiveldhoogte

Binnen de planlocatie is sprake van een hoogteverschil van ongeveer twee meter. Het maaiveld bevindt zich op gemiddeld op ongeveer 5 meter +NAP, met het laagste deel (ongeveer 4,5 m +NAP) in het westen en het hoogste deel (ongeveer 6,5 m +NAP) in het oosten. In onderstaande figuur is een uitsnede gegeven van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN) voor het plangebied. Hier is goed te zien dat het zuidwestelijk deel van de locatie lager ligt dan de rest.

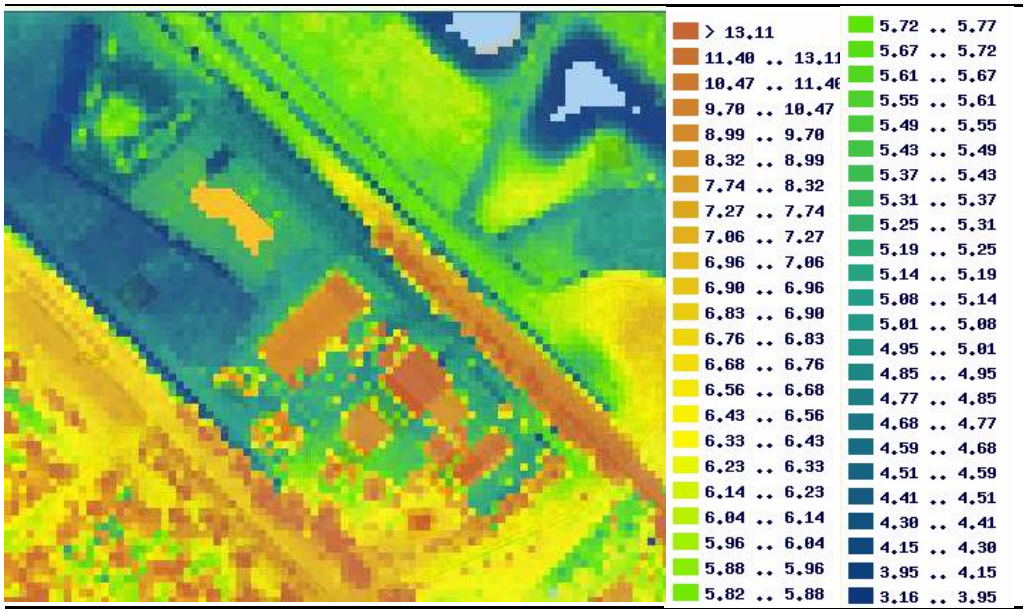

Figuur 1.2 Maaiveldhoogte (meter +NAP) [bron: AHN viewer, www.ahn.nl]

1.2.2 Bodem

De planlocatie is gelegen in het IJsseldal, waar oost-west lopende dekzandruggen worden afgewisseld met oost-west lopende beekdalen. De planlocatie ligt in een voormalig beekdal.
Er worden twee watervoerende pakketten onderscheiden, die gescheiden worden door het slecht doorlatende keileem van de Formatie van Drente. Het eerste watervoerend pakket beslaat ongeveer de bovenste 40 meter van de bodem. Het onderste deel van het eerste watervoerend pakket bestaat uit grof zand van de Formatie van Kreftenheye dat is afgezet door rivieren. Het bovenste deel van het pakket bestaat uit fijn eolisch zand van de Formatie van Twente.
In onderstaande tabel is de regionale bodemopbouw weergegeven.

Tabel 1.1 Regionale bodemopbouw

Diepte (m -mv)	Samenstelling	Formatie	Geohydrologische eenheid
0-35	Fijn zand / grof zand	Formatie van Twente/ Formatie van Kreftenheye	Eerste watervoerend pakket
35-55	Keileem / zand	Formatie van Drente	Eerste scheidende laag
55-165	Grind / zand / klei	Formatie van Oosterhout/ Formatie van Scheemda	Tweede watervoerend pakket
>165	Zandige klei / klei	Formatie van Breda	Slecht doorlatende basis

De bodem op de planlocatie is volgens de bodemkaart van Nederland [Stichting voor Bodemkartering, 1983] een beekeerdgrond, ontstaan in lemig fijn zand.
In de nabije omgeving van de locatie is geen grootschalige bodemverontreiniging bekend.

Veldwerk

In het kader van het verkennend bodemonderzoek, uitgevoerd door Tauw, zijn op de planlocatie 39 boringen geplaatst. Hiervan zijn acht boringen doorgezet tot 2 meter beneden maaiveld en zijn vier boringen tot 3 meter beneden maaiveld afgewerkt als peilbuis.

Uit de boringen blijkt dat de bodem in de planlocatie bestaat uit fijn tot matig grof zand. In de eerste 0,5 tot 1 meter is een matig humeuze bijmenging aangetroffen. Er zijn geen leemlagen aangetroffen in de bodem, wel varieert de siltige bijmenging van zwak tot sterk.
Tijdens het veldwerk is een week na plaatsing van de peilbuizen de grondwaterstand gemeten. De grondwaterstand varieerde van circa 1,0 m beneden maaiveld tot 1,60 m beneden maaiveld.

Doorlatendheidsmetingen

Op 10 juni 2008 zijn op de planlocatie vier doorlatendheidsmetingen uitgevoerd in de onverzadigde zone met de omgekeerde boorgatmethode. Middels de proeven volgens de omgekeerde boorgatmethode wordt de horizontale doorlatendheid (k-waarde) van de onverzadigde zone (de zone boven de grondwaterstand) bepaald.

De omgekeerde boorgatmethode wordt uitgevoerd door het boren van een gat (diameter circa 80 mm) tot circa 1,0 m -mv. De proef wordt altijd uitgevoerd boven de grondwaterstand. In het gat wordt een Eykelenkampfilter (diameter 76 mm) geplaatst dat na plaatsing wordt gevuld met water. Middels een dobber wordt de zaksnelheid van het water in het gat bepaald. Uit deze zaksnelheid kan de doorlatendheid van de onverzadigde zone boven de grondwaterstand worden afgeleid. De proef wordt doorgaans twee à drie keer herhaald per proeflocatie. De resultaten van de doorlatendheidsmetingen zijn weergegeven in tabel 1.2.

Tabel 1.2 Resultaten onverzadigde doorlatendheidsmetingen

Locatie	Traject meting [m -mv]	Samenstelling bodem ter hoogte van filter	k-waarde [m/dag]
1	0 - 0,5	0 - 0,4 Fijn zand, humeus matig, siltig matig	0,5
		0,4 - 0,5 matig grof zand, zwak siltig	
2	0 - 1,0	0 - 0,7 fijn zand, humeus zwak/matig, siltig zwak / matig	1,0 - 1,5
		0,7 - 1,0 matig grof zand, zwak siltig	
3	0 - 1,0	0 - 0,8 fijn zand, matig humeus, matig siltig	0,5
		0,8 - 1,0 fijn zand, siltig matig	
4	0 - 1,0	0 - 0,7 fijn zand, matig humeus, matig siltig	< 0,1
		0,7 - 1,0 fijn zand, humeus matig, siltig sterk	

Uit de tabel blijkt dat de berekende doorlaatfactoren van de onverzadigde zone variëren van minder dan 0,1 m/dag tot 1,5 m/dag. De doorlatendheid is afhankelijk van het voorkomen van fijn zand en de siltige bijmenging. Fijn zand is minder doorlatend dan matig grof zand. Hoe meer silt voorkomt hoe minder doorlatend de grond is.

Voor het infiltreren van hemelwater wordt doorgaans aangehouden dat de doorlatendheid van de ondergrond minimaal 0,5 m/dag moet zijn. De doorlatendheid in het plangebied voldoet hier gemiddeld net aan. Bij het infiltreren van hemelwater wordt geadviseerd grondverbetering toe te passen om de doorlatendheid van de bovenste laag te verbeteren.

1.2.3 Grondwater

Grondwatertrappen

Ter plaatse van de planlocatie wordt op de bodemkaart van Nederland [Stichting voor Bodemkartering, 1983] grondwatertrap III* aangegeven. In onderstaande tabel is de relatie weergegeven tussen de grondwatertrappen en de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) en de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG).

Tabel 1.3 Grondwatertrap

Grondwatertrap	III*
GHG (cm -mv)	25-40
GLG (cm -mv)	90-120

Peilbuizen NITG-TNO

Bij het DINO-loket van TNO zijn peilbuisgegevens opgevraagd. Ten zuidenwesten van de locatie staan drie peilbuizen in het centrum van Raalte. Op ongeveer 800 meter afstand van de planlocatie staat peilbuis B27F0025, op 600 m afstand staat peilbuis B27F0019 en op 200 m afstand peilbuis B27F0016. Deze peilbuizen geven een indicatie van de grondwaterstand en de fluctuatie van de grondwaterstand op de planlocatie. De grondwaterstanden in de peilbuizen B27F0019 en B27F0016 zullen vrijwel overeenkomen met de grondwaterstanden op de planlocatie gezien de noordwestelijke grondwaterstroming (zie figuur 1.2). Het aantal metingen per jaar in deze peilbuizen is echter beperkt (vier metingen per jaar). Peilbuis B27F0025 ligt iets bovenstrooms van de planlocatie en de grondwaterstanden gemeten in deze peilbuis zullen daardoor iets hoger liggen dan op de planlocatie. In deze peilbuis is tot 1996 minimaal 20 keer per jaar gemeten.

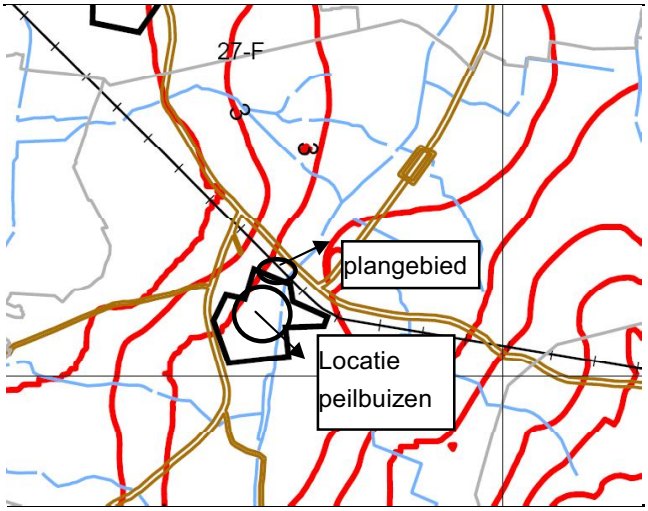

Figuur 1.3 Locatie peilbuizen NITG-TNO

Gezien het hoogteverschil op de planlocatie zal er ook een verschil zijn in grondwaterstanden ten opzichte van het maaiveld. Bij het lage deel, in het westen van de locatie, zullen de grondwaterstanden relatief hoog zijn, met een GHG van 25-40 cm -mv, overeenkomstig met grondwatertrap III. Bij de hogere delen zal het grondwater dieper beneden maaiveld zitten, met een GHG tot 1 m -mv.

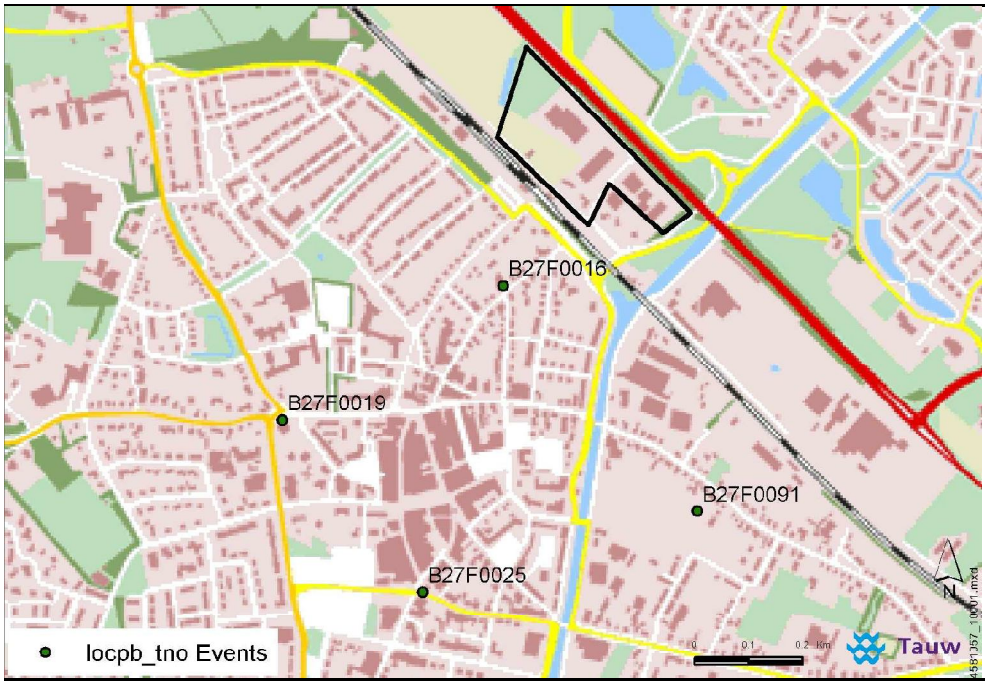

Figuur 1.4 Locatie peilbuizen NITG-TNO

In onderstaande tabel zijn de gemiddelde grondwaterstand, de GHG en de GLG van peilbuis B27F0025 weergegeven. Voor peilbuizen B27F0019 en B27F0016 zijn niet de GHG en de GLG te bepalen omdat er niet genoeg metingen per jaar zijn geweest. Voor deze peilbuizen zijn de laagste grondwaterstand (LG) en de hoogtste grondwaterstand (HG) opgenomen.

Tabel 1.4 Peilbuis DINOloket

Peilbuis	maaiveld	Gemiddelde grondwaterstand		(G)HG		(G)LG	
	(m+NAP)	(m +NAP)	(cm -mv)	(m +NAP)	(cm -mv)	(m +NAP)	(cm -mv)
B27F0025	5.54	4.37		4.81	72	4.01	148
B27F0019	5.15	3.83		4.96		3.50	
B27F0016	6.48	3.62		4.20		2.96	

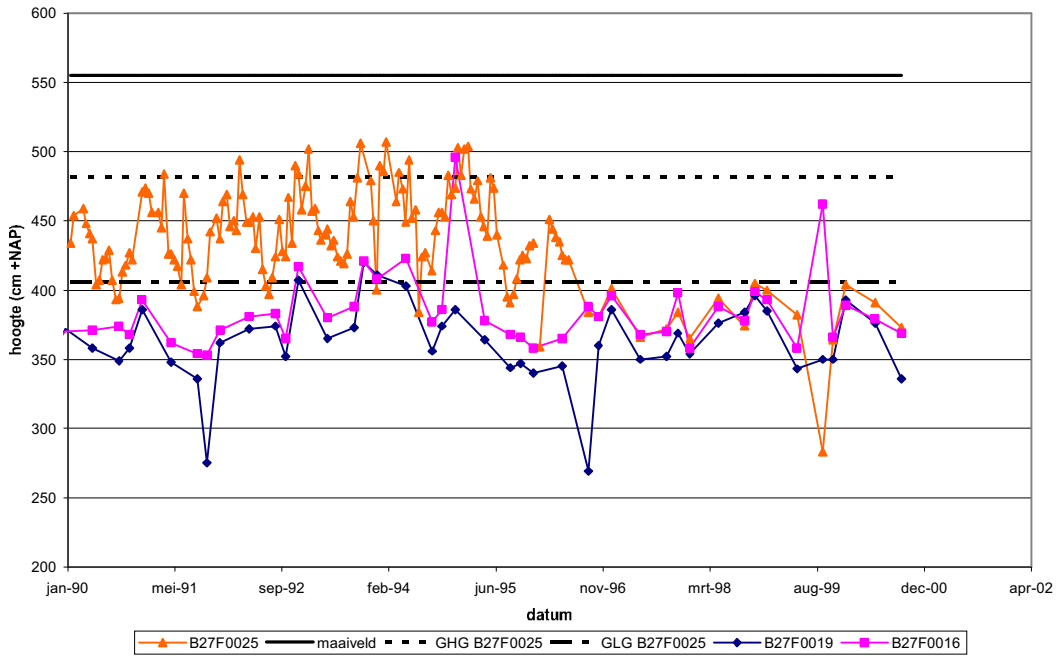

Figuur 1.5 Stijghoogte TNO-peilbuis

Bovenstaande figuur geeft de fluctuatie in grondwaterstanden voor peilbuis B27F0025 weer voor de periode 1990 - 2000. Hier valt op dat vanaf 1996 de grondwaterstanden een halve meter lager zijn dan in de periode daarvoor. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal metingen vanaf 1996 terugloopt naar vier metingen per jaar. Dit geldt voor peilbuizen B27F0016 en B27F0019 voor de gehele periode van 1990 tot 2000.

Uit het bodemonderzoek van 2004 [BSB / nulsituatie bodemonderzoek op het terrein van Beaphar b.v. aan de Oude Linderteseweg 9 te Raalte, Hunneman Milieu Advies Raalte b.v.] blijkt dat het grondwater op een deel van de locatie licht vervuild is met cadmium, cis 1,2-dichlooretheen en tetrachlooretheen.

De locatie ligt buiten de grondwaterbeschermingsgebieden. In Raalte zijn meerdere kleine grondwateronttrekkingen, die zeer waarschijnlijk niet van invloed zijn op de planlocatie.

1.2.4 Oppervlaktewater

Ten oosten van de planlocatie ligt het Overijsselsch kanaal. Ten westen van de locatie ligt ongeveer noord-zuid lopend, een langgerekte vijver. Deze staat in verbinding met een sloot. Deze sloot ligt gedeeltelijk binnen de planlocatie en loopt buiten de planlocatie parallel aan het spoor en buigt dan af naar het een watergang van het waterschap langs het spoor, genaamd de Hondemotswetering (nummer 513). Het waterpeil in de Hondemotswetering is NAP +3.70 m.

De Hondemotswetering loop ook door het plangebied. Vanaf het Overijsselsch Kanaal wordt water ingelaten in watergang 513. Het eerste deel van de watergang tot aan het spoor is beduikerd (zie figuur 1.2). Vlak nadat de sloot in de watergang uitkomt, kruist watergang 513 het spoor. Ook parallel aan de provinciale weg loopt een sloot voor de afwatering van de weg.

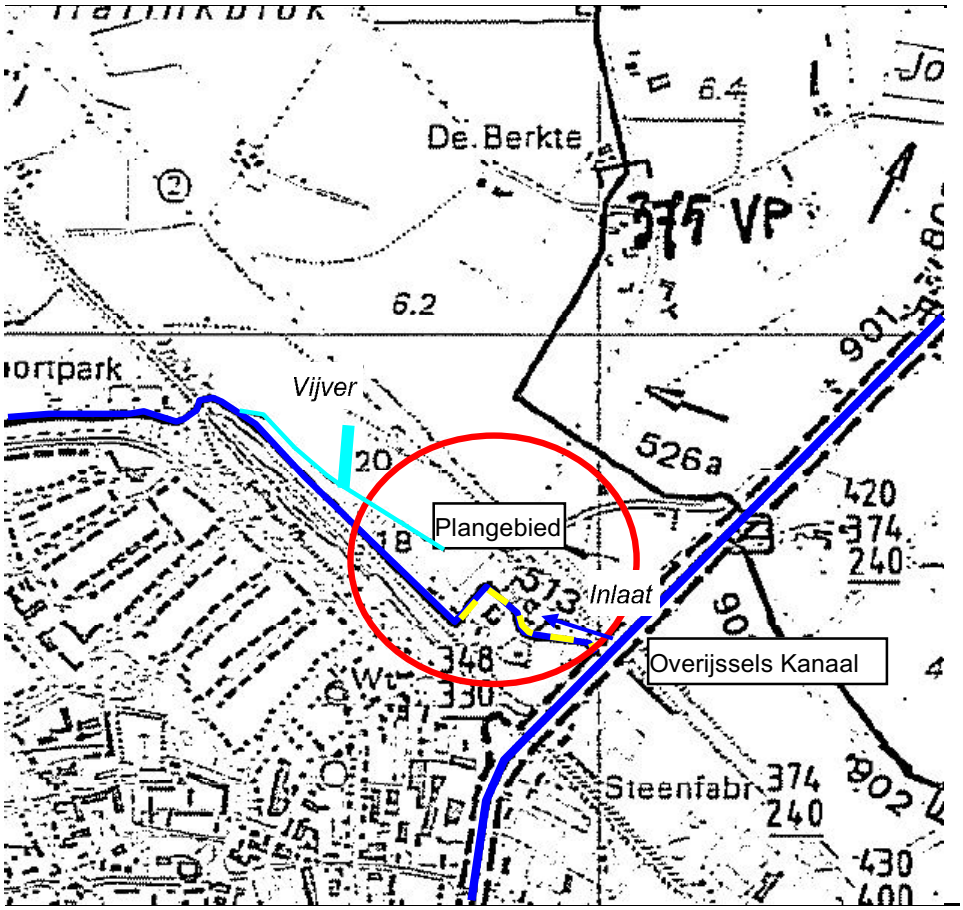

Figuur 1.6 Oppervlaktewater op de planlocatie

1.2.5 Riolering

In de huidige situatie ligt in het plangebied een verbeterd gescheiden stelsel (VGS). Het regenwaterriool stort over de vijver ten westen van de planlocatie. De overstort heeft een drempelhoogte van NAP +4.10 m. Het vuilwaterriool is via een gemaal (capaciteit 18 m^3/h) aangesloten op een persleiding ø315 mm. Op het VGS is in de huidige situatie 6670 m^2 verhard oppervlak aangesloten.

Het gebied ten oosten van de Lindertseweg heeft een eigen VGS. Het regenwaterriool stort over op de Hondemotswetering langs het spoor. Het vuilwaterriool is via een gemaal (capaciteit 5 m^3/h) aangesloten op een persleiding ø110 mm naar het Raan 1. Op het VGS is in de huidige situatie 15.245 m^2 verhard oppervlak aangesloten.

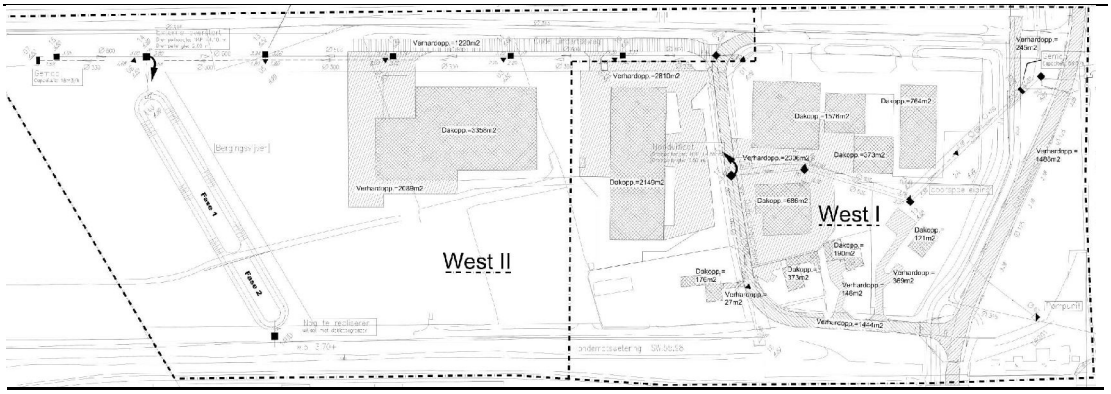

Figuur 1.7 Huidige situatie riolering plangebied (met grens afwateringsgebieden VGS west en oost)

1.3 Toekomstige situatie

Beaphar b.v. is van plan de huidige locatie aan de westzijde van de Oude Linderteseweg te Raalte uit te breiden. De uitbreiding bestaat uit het oprichten van een nieuw magazijn voor gereed product, expeditie en order pick ruimte, verpakkingsruimte, opslag en productie halffabrikaat, uitbreiding productieruimte en uitbreiding distributiecentrum. De laatste twee uitbreidingen worden mogelijk pas in een later stadium gerealiseerd, maar worden al wel worden meegenomen in deze watertoets. Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de sloot die midden door de planlocatie loopt worden gedempt.

In figuur 1.8 is de toekomstige situatie weergegeven. De gearceerde delen zijn gebouwen die nu al aanwezig zijn. De gekleurde gebouwen zijn de gebouwen die als eerste worden ontwikkeld. Ten zuiden hiervan, langs de spoorlijn liggen de productieruimte en het distributiecentrum die mogelijk later ontwikkeld worden. Ten westen van de gebouwen wordt een nieuwe parkeerplaats aangelegd.

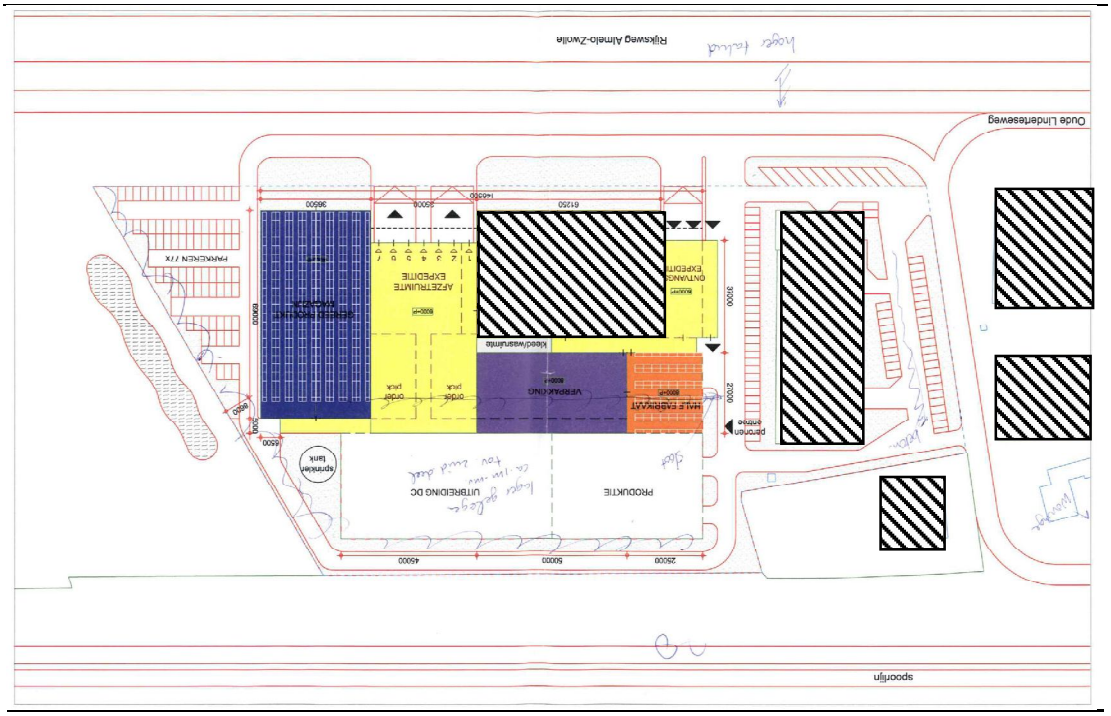

Figuur 1.8 Toekomstige situatie plangebied (arcering is bestaand dakoppervlak)

1.4 Wateraspecten

De watertoets heeft betrekking op alle wateraspecten. Onderstaande tabel met wateraspecten is gebaseerd op de 'Handreiking Watertoets 2' [RIZA, 2007]. In deze tabel is aangegeven of deze wateraspecten relevant zijn voor de planlocatie. Onder de tabel wordt kort aangegeven wat de relevantie is van de wateraspecten.
In de paragraaf toekomstige waterhuishouding wordt uitgewerkt hoe men, overeenkomstig met het vigerende beleid om kan gaan met deze wateraspecten.

Tabel 1.5 Wateraspecten

Wateraspect	Waterdoelstelling	Relevant	Niet relevant
Veiligheid	Waarborgen veiligheidsniveau		x
Wateroverlast	Reduceren van wateroverlast		x
	Vergroten veerkracht van watersystemen		
Riolering	Vasthouden-bergen-afvoeren	x	
	Reductie hydraulische belasting RWZI		

Wateraspect	Waterdoelstelling	Relevant	Niet relevant
Watervoorziening	Het voorzien van de bestaande functie van water van de juiste kwaliteit en de juiste hoeveelheid op het juiste moment Het tegengaan van nadelige effecten van veranderingen in ruimtegebruik op de behoefte aan water		x
Volksgezondheid	Minimaliseren risico water-gerelateerde ziekten en plagen Reduceren verdrinkingsrisico's		x
Bodemdaling	Tegengaan van verdere bodemdaling en reductie functie-geschiktheid		x
Grondwateroverlast	Tegengaan van grondwateroverlast	x	
Oppervlaktewaterkwaliteit	Behoud / realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	x	
Grondwaterkwaliteit	Behoud / realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	x	
Verdroging	Bescherming karakteristieke grondwaterafhankelijke ecologische waarden		x
Natte natuur	Ontwikkeling / bescherming van een rijke, gevarieerde en natuurlijk karakteristieke aquatische natuur		x

Van bovenstaande wateraspecten zijn riolering, grondwateroverlast, oppervlaktewaterkwaliteit en grondwaterkwaliteit van belang.

- Met het aspect riolering hangt het omgaan met hemelwater samen. Het heeft de voorkeur het hemelwater op de planlocatie vast te houden of te bergen
- Gezien de lage ligging van een deel van de planlocatie kan er sprake zijn van grondwateroverlast. Hier moet met de inrichting van de planlocatie en/of de bouwwijze rekening worden gehouden
- De waterkwaliteit van de sloten en de vijver op en nabij de planlocatie kan beïnvloed worden door de nieuwe plannen
- De grondwatervervuiling vraagt niet direct om ingrijpen, maar wel om voorzichtigheid bij bijvoorbeeld infiltratie

1.5 Waterbeleid

Waterschap Groot Salland heeft het beleid voor stedelijk waterbeheer vastgelegd in het rapport ‘Leven met water in stedelijk gebied’. Voor uitbreidingen in bestaand stedelijk gebied hanteert het waterschap de volgende uitgangspunten:

- Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met de landelijke norm, die ervan uitgaat dat bij een bui met een herhalingstijd van één keer per honderd jaar, het water binnen de boorden blijft
- Daarnaast vindt een extra toetsing plaats met een bui met een herhalingstijd van één keer per 250 jaar, waarbij geen water in gebouwen mag komen te staan
- Rekening houden met voldoende ontwatering en mogelijke overlast door grondwater (het waterschap hanteert geen specifieke ontwateringseisen)
- Overname van beheer en onderhoud door het waterschap van gemeentelijke watergangen en vijvers wanneer deze een waterhuishoudkundige functie hebben. Het waterschap neemt hierbij alleen het water in beheer en onderhoud
- Voor bedrijventerreinen is het uitgangspunt dat afstromend hemelwater via een voorziening in de bodem infiltreert of dat via voorzieningen lozing plaatsvindt op oppervlaktewater. Voor industrieterreinen is de wijze van lozing afhankelijk van de categorie bedrijven en de activiteiten of risico’s die daar plaats vinden. De voorkeursvolgorde is:
  - Bronaanpak
  - Voorzieningen voor lozing in de bodem en/of oppervlaktewater
  - Lozing op dwa-riool via een verbeterd gescheiden stelsel, of
  - Alles lozen met een debietbeperking
- De drooglegging in het gebied moet minimaal 1,20 m zijn (de ontwatering is dan gemiddeld circa 0,8 m)

Het beleid van de gemeente is om zo weinig mogelijk hemelwater op de riolering aan te sluiten. De gemeente verplicht zich tot aanleg van de noodzakelijke waterberging en riolering voor Beaphar.

1.6 Toekomstige waterhuishouding

Riolering

In de toekomstige situatie zal hemelwater gescheiden van het proceswater en droogweerafvoer worden afgevoerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen ‘schoon’ hemelwater en ‘vervuild’ hemelwater.

Het dakwater wordt beschouwd als schoon regenwater en kan bij voorkeur via aan bodempassage of anders rechtstreeks naar de vijver aan de westzijde van de planlocatie worden afgevoerd. Gezien de lage doorlatendheden van de bodem in het plangebied is infiltreren van hemelwater geen mogelijkheid.

Het terreinwater wordt beschouwd als vervuild hemelwater en zal worden aangesloten op het schoonwaterriool van het VGS. Hierbij wordt de ‘first-flush’ (het meest vervuilde hemelwater) naar de RWZI afgevoerd. Het overige hemelwater stort over via de bestaande overstort op de vijver. De parkeerplaatsen hoeven niet op het schoonwaterriool van het VGS te worden aangesloten. Wanneer de parkeerplaatsen het water afvoeren op de vijver, dan moet een bodempassage (bijvoorbeeld een wadi) worden aangelegd.

De droogweerafvoer, waaronder het proceswater, wordt aangesloten op het vuilwaterriool van het VGS en rechtstreeks afgevoerd naar de RWZI.

Als kansen zijn om ook het dakwater van bestaande gebouwen ook af te koppelen van het VGS, dan moeten deze kansen benut worden.

Voorkomen van wateroverlast

De vijver zal vergroot moeten worden om voldoende berging te krijgen. De gemeente heeft een toekomstige vergroting van de vijver al vastgelegd op tekening. Berekeningen moeten uitwijzen of dit voldoende is om bij een bui T=100 geen inundatie van het omringende maaiveld te krijgen.

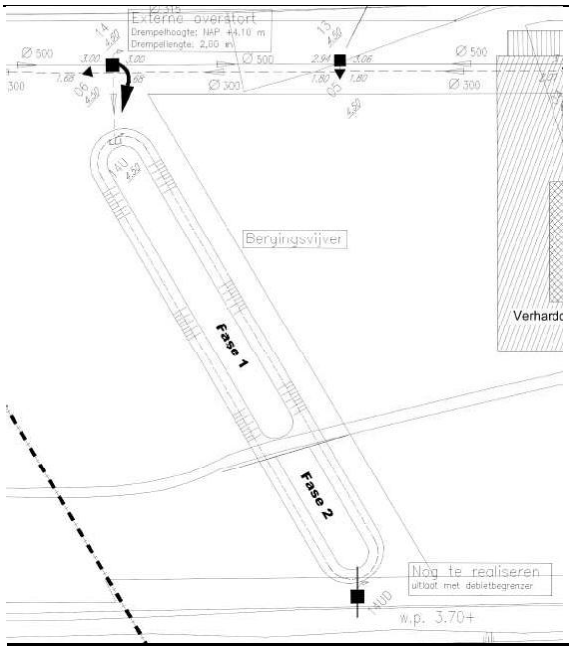

Figuur 1.9 Voorgenomen uitbreiding vijver westzijde planlocatie (fase 1: bestaand; fase 2: nog te realiseren)

Vanaf de vijver wordt het water afgevoerd naar de Hondemotswetering via een uitlaat met debietbegrenzer. De afvoer mag maximaal 1,1 l/s/ha bedragen. Het waterschap heeft aangegeven dat, wanneer mogelijk, de maximale afvoer uit het gebied teruggebracht moet worden naar 0,6 l/s/ha.

Bij een bui die eens in de 250 jaar voorkomt mag geen water in de gebouwen komen te staan. De drooglegginsgeis, het verschil tussen wegpeil en waterpeil, is 1,20 m. In de huidige situatie is het waterpeil in de Hondemotswetering NAP +3,70 m. Het wegpeil is NAP +4,50 m. De drooglegging is in de huidige situatie dus maar 0,8 m.

Oppervlaktewaterkwaliteit

Het dakwater en terreinwater (deze laatste via een overstort van het VGS) wordt in de vijver geborgen. De vijver is via een uitlaat verbonden met de Hondemotswetering, een watergang van het waterschap. Bij calamiteiten kan de uitlaat worden afgesloten, zodat het vervuilde oppervlaktewater zich niet kan verspreiden via de wetering.

Het is belangrijk dat altijd bronmaatregelen (preventie) worden getroffen om verontreiniging van het afstromend hemelwater te voorkomen. Vooral bij (verbeterd) gescheiden stelsels is dit van belang. Aspecten waaraan aandacht besteedt moet worden zijn:

- Gebruik van bouwmaterialen die niet of minder uitlogen
- Onderhoud van de verharding waarbij met name aandacht moet worden besteed aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen
- Activiteiten op het verhard oppervlak door de gebruikers zoals de bewoners, bedrijven en dergelijke
- Extra toezicht op de aansluiting van de (afval)waterstromen op het juiste riool (voorkomen van foutieve aansluitingen)
- Extra aandacht bij de behandeling c.q. opruimen van morsingen, calamiteiten en dergelijke

Beheer en onderhoud

Wanneer de vijver een waterhuishoudkundige functie krijgt, neemt het waterschap het beheer en onderhoud van de vijver over.

Bijlage 6 Archeologisch onderzoek

Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen

Oude Linderteseweg 9 te Raalte
Gemeente Raalte

Opdrachtgever
Tauw bv
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Projectnummer
Synthegra Rapport P0503067

Kenmerk
SKO/UIT/SAD/P0503067

Status: concept

Projectleider
mevr. S.M. Koeman

Autorisatie: paraaf datum
drs. E.A. Schorn (senior prospector) 10-06-2008

Synthegra bv, Doetinchemseweg 61a, NL-7007 CB Doetinchem
Telefoon +31 (0)314 36 99 40, Fax +31 (0)314 36 99 44, Internet: www.synthegra.com
Bankrelatie Friesland Bank, nr. 295191155, BTW nr. NL819631288B01, HR 01115557

Project	:	Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Oude Linderteseweg 9 te Raalte
Kenmerk	:	SKO/UIT/SAD/P0503067

Colofon

Opdrachtgever:	Tauw bv te Deventer
Project:	Oude Linderteseweg 9 te Raalte
Projectnummer:	P0503067
Titel:	Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Oude Linderteseweg 9 te Raalte
Datum:	10-06-2008
Projectleider:	mevr. S.M. Koeman
Auteurs:	drs. mevr. L. Valckx (architectuurhistorica), drs. D.T.P. Hagens (historicus), drs. S.M. Koeman (fysisch geograaf), drs. H. Kremer (KNA-archeoloog / prospector)
Tekenaar:	drs. J. Heersink (GIS/CAD-specialist)
Autorisatie:	drs. E.A. Schorn (senior prospector / fysisch geograaf)
Druk:	Synthegra bv, Doetinchem
ISSN:	1874-9771

Synthegra bv
Doetinchemseweg 61a, NL-7007 CB Doetinchem
Telefoon +31 (0)314 36 99 40, Fax +31 (0)314 36 99 44, Internet: www.synthegra.com
Bankrelatie Friesland Bank, nr. 295191155, BTW nr. NL819631288B01, HR 01115557

© Synthegra bv, 2008

De rechten van intellectueel eigendom verblijven te allen tijde bij Synthegra bv.

Project : Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Oude Linderteseweg 9 te Raalte

Kenmerk : SKO/UIT/SAD/P0503067

INHOUD

Administratieve gegevens 4

1 Inleiding 5

1.1 Onderzoekskader 5
1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen 5
1.3 Ligging en huidige situatie plangebied 6

2 Onderzoeksmethodiek 7

2.1 Bureauonderzoek 7
2.2 Inventariserend Veldonderzoek 8

3 Landschapsgenese 9

3.1 Geologische en geomorfologische ontwikkeling 9
3.2 Bodem 10

4 Archeologie 12

4.1 Bekende archeologische waarden 12
4.2 Historische ontwikkeling 13

5 Specifieke archeologische verwachting 17

6 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek 19

6.1 Inleiding 19
6.2 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens 19
6.3 Archeologische indicatoren 19
6.4 Archeologische interpretatie 19

7 Conclusies en aanbevelingen 20

7.1 Inleiding 20
7.2 Conclusies / beantwoording onderzoeksvragen 20
7.3 Aanbevelingen 21

Literatuur en kaarten 22

Bijlagen:
Bijlage 1: Voorlopig inrichtingsplan (11-03-2008)
Bijlage 2: Overzicht van relevante geologische en archeologische tijdvakken
Bijlage 3: Combinatiekaart IKAW, AMK en Archis waarnemingen
Bijlage 4: Boorpuntenkaart
Bijlage 5: Boorprofielen

Afbeelding voorblad: Impressie van het plangebied

Project	:	Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen, Oude Linderteseweg 9 te Raalte
Kenmerk	:	SKO/UIT/SAD/P0503067

Administratieve gegevens

Toponiem	: Oude Linderteseweg 9
Plaats	: Raalte
Gemeente	: Raalte
Provincie	: Overijssel
Projectnummer	: P0503067
Bevoegd gezag	: gemeente Raalte
Opdrachtgever	: Tauw bv
Uitvoerende instantie	: Synthegra bv
Datum uitvoering veldwerk	: 03-06-2008
Uitvoerders veldwerk	: drs. H. Kremer (KNA-archeoloog, prospector), dhr. G. Kleijn Winkel (veldtechnicus)
CIS-code	: 28513
Datum onderzoeksmelding	: 28-04-2008
Kaartblad	: 27F
Periode	: mesolithicum tot en met de late middeleeuwen
Oppervlakte	: ca. 2,8 ha (waarvan 1,4 ha met een booronderzoek is onderzocht)
Grondgebruik	: Bedrijventerrein: deels bebouwd, deels gazon
Geologie	: Fluvioperiglaciale afzettingen (Formatie van Boxtel) bedekt met dekzand (Laagpakket van Wierden, Formatie van Boxtel)
Geomorfologie	: Beekdal en dekzandrug (in noordelijke punt)
Bodem	: Beekeerdgronden en enkeerdgronden (in noordelijke punt)
Beheer en plaats documentatie	: Koninklijke Bibliotheek, Bibliotheek RACM, Synthegra Doetinchem

De onderzoekslocatie wordt omsloten door de volgende 4 coördinaten:

Zuidwest	X: 215637	Y: 489593
Noordwest	X: 215637	Y: 489861
Noordoost	X: 215869	Y: 489861
Zuidoost	X: 215869	Y: 489593

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

Synthegra bv heeft in opdracht van Tauw bv een archeologisch onderzoek uitgevoerd op een terrein aan de Oude Linderteseweg 9 in Raalte (afbeelding 1.1). Dit onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een karterend booronderzoek. De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van nieuwbouw (bijlage 1). De diepte van de toekomstige bodemverstoring is op dit moment onbekend, maar uitgaande van de aanleg van bouwputten voor de bebouwing zal de bodem waarschijnlijk tot in het dekzand worden verstoord.

Door de graafwerkzaamheden, die zullen gaan plaatsvinden, kunnen eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische waarden verloren gaan. Daarom is vanwege de regelgeving van de overheid voorafgaand aan de graafwerkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.1[1] en de Leidraad Veldonderzoek.[2] Het veldwerk is uitgevoerd op 3 juni 2008.

Het bevoegd gezag, de gemeente Raalte zal de resultaten van het onderzoek toetsen en komen tot een selectiebesluit.

1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een specifieke archeologische verwachting aan de hand van bestaande bronnen over bekende of verwachte landschappelijke, historische en archeologische waarden.

Het doel van het booronderzoek is het toetsen van het opgestelde verwachtingsmodel door de intactheid van de bodemopbouw vast te stellen en de eventueel aanwezig archeologische resten en/of vindplaatsen te inventariseren.

De volgende onderzoeksvragen zullen, indien mogelijk, beantwoord worden:

- Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?
- Zijn er archeologische vindplaatsen in het onderzoeksgebied aanwezig?
- Wat is al te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische waarden?
- Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied?

[1] CvAK 2006.

[2] SIKB 2006.

1.3 Ligging en huidige situatie plangebied

Het plangebied is circa 2,9 ha groot en ligt in het noorden van Raalte aan de Oude Linderteseweg 9 (afbeelding 1.1). Het terrein wordt in het noordoosten begrensd door de Heinoseweg, in het zuidoosten door de Oude Linderteseweg, in het zuidwesten door een spoorlijn en in het noordwesten door landbouwgrond. Het plangebied is deels bebouwd met twee bedrijfspanden en verhard (ca. 1,4 ha) en deels in gebruik als gazon (ca. 1,4 ha). Het maaiveld varieert van circa 5,2 meter t.o.v. NAP (Nieuw Amsterdams Peil) in het noordoosten tot circa 4,5 meter t.o.v. NAP in het zuidwesten.[3]

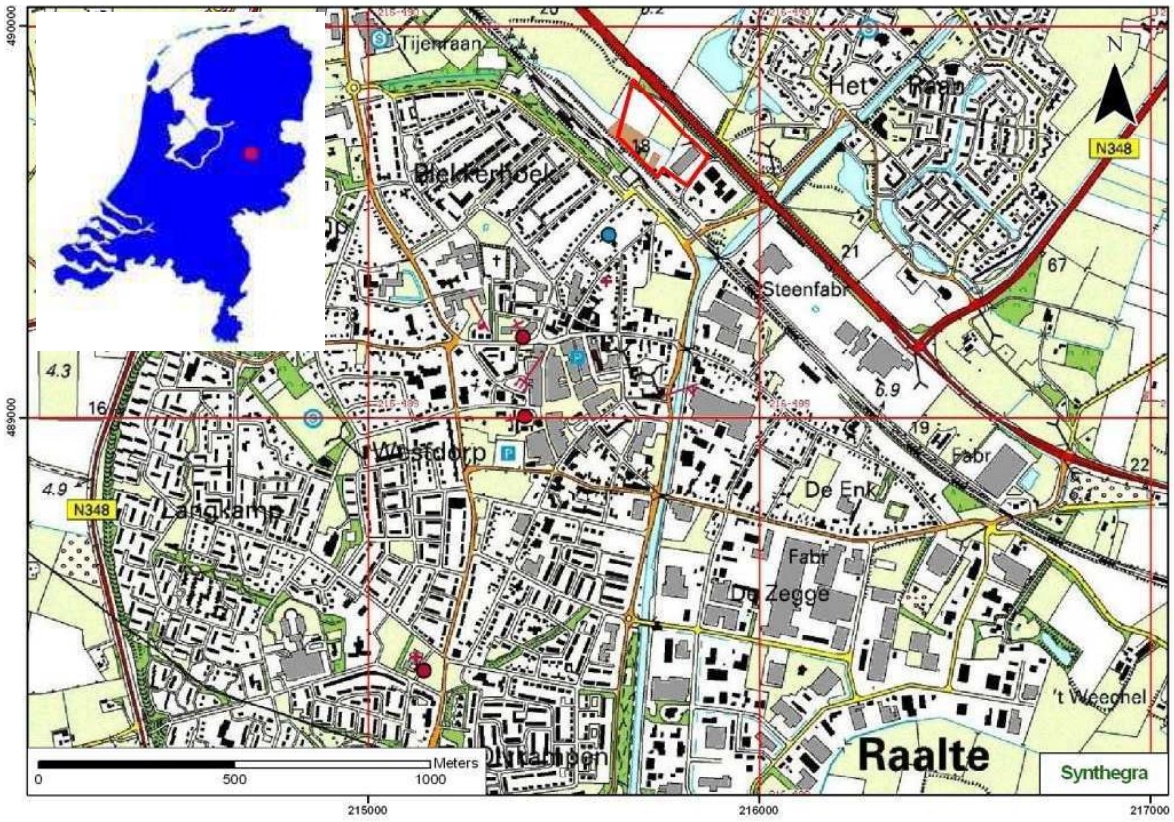

Afbeelding 1.1: Het plangebied op de Topografische kaart van Nederland 1:25.000 aangegeven met het rode kader (Bron: TOP25raster 1998. Topografische Dienst Nederland, Emmen).

[3] Hoogteligging van het plangebied op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) in m NAP geraadpleegd via www.ahn.nl

2 Onderzoeksmethodiek

2.1 Bureauonderzoek

Tijdens het bureauonderzoek is met behulp van bestaande bronnen een specifiek archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied opgesteld. Dit is in eerste instantie gedaan door het raadplegen van voor de archeologie relevante (schriftelijke) bronnen. Dit betreft met name gegevens over bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied. Dit is aangevuld met historisch en fysisch geografisch onderzoek, waarbij informatie over vroeger grondgebruik is verkregen door de analyse van historische kaarten en gegevens over de geologie, geomorfologie en bodem zijn bestudeerd.

Voor het bepalen of, waar en uit welke periode archeologische resten verwacht kunnen worden, zijn de volgende bronnen met betrekking tot de landschapsgenese geraadpleegd:

- geologische kaart
- geomorfologische kaart
- bodemkaart
- relevante achtergrondliteratuur met betrekking tot de geologie, geomorfologie en de bodemopbouw

Tenslotte is nagegaan of er binnen en rond het plangebied archeologische waarden bekend zijn en is historisch onderzoek gedaan. Hiervoor de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Centraal Archeologisch Archief (CAA)
- het Centraal Monumenten Archief (CMA)
- Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS II)
- Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Overijssel
- historische kaarten
- relevante achtergrondliteratuur met betrekking tot de historische ontwikkeling

2.2 Inventariserend Veldonderzoek

Op basis van het verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek is aan de hand van de Leidraad Inventariserend Veldonderzoek[4] de volgende methode van onderzoek gekozen. Er is gekozen voor een booronderzoek met een boordichtheid van ten minste 10 boringen per hectare. Hiermee is het onderzoek verkennend voor vuursteenvindplaatsen uit de steentijd en karterend voor nederzettingsresten uit de latere perioden. Aangezien het deel van het plangebied, dat onderzocht moest worden circa 1,4 ha groot is, zijn in totaal 14 boringen gezet. Voor zover de terreinomstandigheden (bebouwing, verhardingen, begroeiing etc.) het toelieten, is een boorgrid van 30 x 35 m gebruikt, waarbij de afstand tussen de raaien 30 m en de afstand tussen de boringen 35 m bedraagt. Voor een optimale verdeling van de boringen verspringt het beginpunt van een raai 17,5 m ten opzichte van de naastgelegen raai. De exacte boorlocaties zijn ingemeten met een meetlint.

Er is geboord met een Edelmanboor met een diameter van 15 cm. De boringen zijn uitgevoerd tot minimaal 25 cm in de C-horizont. Het opgeboorde sediment is gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 4 mm en/of verbrokkeld en versneden en geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. De boringen zijn lithologisch beschreven conform de NEN 5104[5] en bodemkundig[6] geïnterpreteerd.

[4] SIKB 2006.

[5] NEN 5104 1989.

[6] De Bakker en Schelling 1989.

3 Landschapsgenese

3.1 Geologische en geomorfologische ontwikkeling

Voor de geologische beschrijving is gebruik gemaakt van de lithostratigrafische indeling van de ondiepe ondergrond.[7] Zie voor een overzicht van de geologische en archeologische perioden bijlage 2.

Het plangebied ligt in het oostelijk zandgebied. Het landschap heeft zijn huidige vorm vooral tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (circa 115.000 – 10.000 C14-jaren geleden), gekregen. Volgens de geologische overzichtskaart van Nederland[8] liggen in de ondergrond afzettingen die in deze periode zijn afgezet, namelijk fluvioperiglaciale afzettingen bedekt met dekzand.

Tijdens het Weichselien werd het zeer koud, maar het landijs bereikte Nederland niet.[9] Tijdens een zeer koude periode, het Pleniglaciaal (circa 73.000 – 13.000 C14-jaren geleden), was de ondergrond permanent bevroren en moest het regen- en sneeuwsmeltwater over het oppervlak afstromen. Hierdoor werden dalen uitgesleten en fluvioperiglaciale afzettingen gevormd. Volgens geomorfologische kaart[10] ligt het plangebied grotendeels midden in zo'n dal (afbeelding 3.1, code 2R2). De fluvioperiglaciale afzettingen zijn zeer divers en bestaan uit fijn en grof zand, soms met grind, leemlagen en plantenresten en worden tot de Formatie van Boxtel gerekend.[11] Deze afzettingen bevinden zich in de plangebied in de diepere ondergrond.

De fluvioperiglaciale afzettingen zijn later bedekt met dekzand. In de koudste en droogste perioden van het Weichselien, met name tijdens het Laat-Pleniglaciaal (ca. 26.000 – 13.000 C14-jaren geleden) en het Laat-Glaciaal (ca. 13.000 – 10.000 C14-jaren geleden) was de vegetatie vrijwel verdwenen. Hierdoor kon op grote schaal verstuiving optreden en werd dekzand afgezet.[12] Dit (vaak lemige) zand is kalkloos, fijnkorrelig (150 – 210 μm), goed afgerond, goed gesorteerd en arm aan grind en wordt tot het Laagpakket van Wierden van de Formatie van Boxtel gerekend.[13] Het reliëf, dat hierbij in het landschap is ontstaan, wordt gekenmerkt door vlaktes, depressies en dekzandkopjes, afgewisseld met langgerekte ruggen. De noordelijke punt van het plangebied ligt volgens de geomorfologische kaart op een dekzandrug, die voor een groot deel grenst aan de noordoostkant van het plangebied (afbeelding 3.1, code 3K14).

In het Holoceen (de laatste 10.000 jaar) werd het klimaat warmer en vochtiger en is het landschap door geologische processen weinig veranderd. Het dekzand werd door de toenemende vegetatie vastgelegd en de beken sneden zich in. De beken volgden vaak de natuurlijke laagten, zoals de eerder gevormde dalen uit het Pleniglaciaal. Door het dal, waar het plangebied in ligt, stroomt een klein beekje, dat afwatert in de Hondenmots wetering.

[7] De Mulder e.a. 2003 en via www.nitg.tno.nl: Dinoloket, Standaarden, Lithostratigrafische Nomenclator van de ondiepe ondergrond.

[8] NITG-TNO 2006

[9] Berendsen 2004, 183

[10] geraadpleegd op www.archis2.archis.nl, het registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten

[11] Berendsen 2004, 189

[12] Berendsen 2004, 113

[13] Berendsen 2004, 190

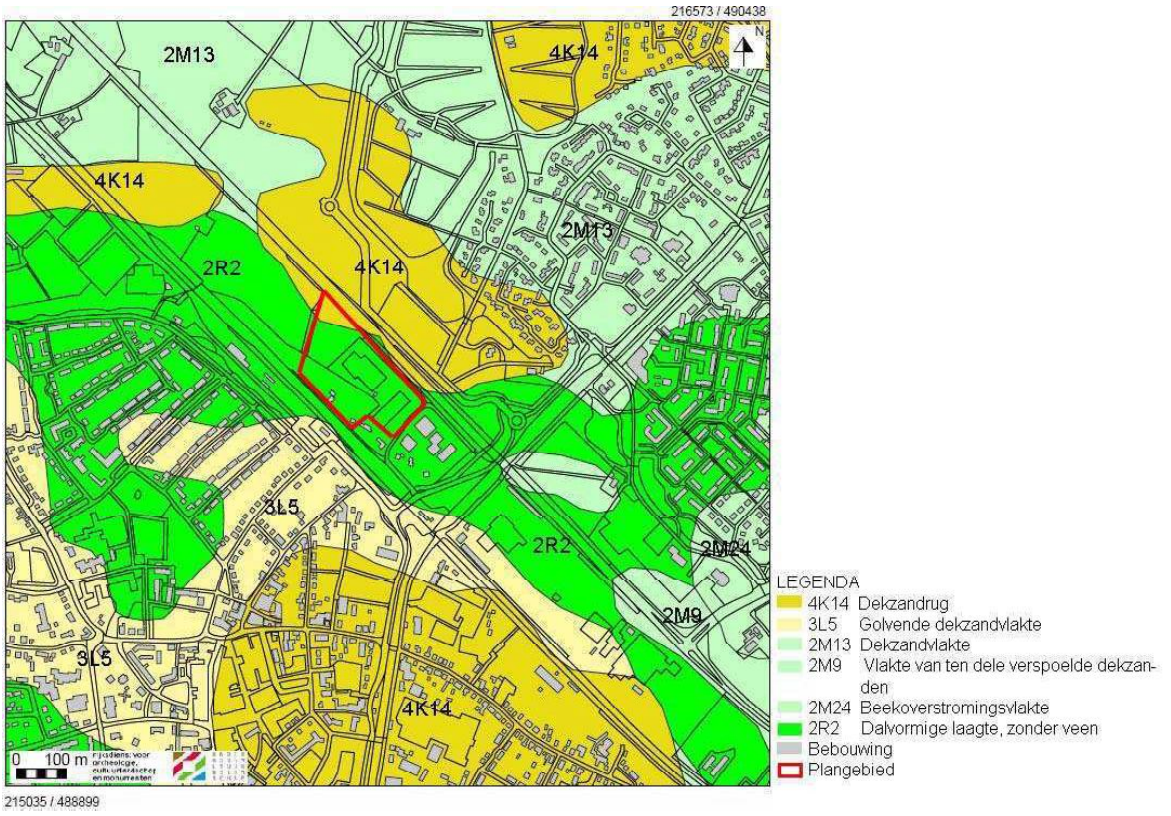

Afbeelding 3.1: Ligging van het plangebied op de Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000, aangegeven met het rode kader (Bron: www.archis2.archis.nl, het registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten).

3.2 Bodem

Volgens de bodemkaart[14] komen in het plangebied beekeerdgronden voor (afbeelding 3.2, code pZg23).

De beekeerdgronden worden gekenmerkt door een 15-30 cm dikke bovengrond (Ap-horizont)[15], die direct op de C-horizont ligt. Deze eerdlaag is onder natuurlijke omstandigheden ontstaan. Op deze laaggelegen gronden wordt veel organisch materiaal geproduceerd, maar is de afbraak laag, vanwege de hoge grondwaterstand. Dit leidt tot het ontstaan van een eerdlaag.[16] De gronden zijn meestal roestig vanaf het maaiveld.[17] Naar beneden toe wordt de roest geleidelijk minder en gaan de grijze reductiekleuren overheersen.

Op de dekzandrug ten noorden van het plangebied komen zwarte enkeerdgronden voor (afbeelding 3.2, code zEZ23). Mogelijk liggen in de noordelijk punt van het plangebied, dat op de rand van de dekzandrug ligt ook enkeerdgronden. De enkeerdgronden zijn ontstaan, doordat vaak al vanaf de 15^{e} eeuw op grote schaal het systeem van potstalbemesting werd toegepast.[18] Plaggen werden met mest van het vee vermengd en op de akkers uitgespreid om de bodem vruchtbaarder te maken. In de loop van de tijd is een plaggendek op de

[14] geraadpleegd op www.archis2.archis.nl, het registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten

[15] Stiboka 1966, 67

[16] De Bakker en Schelling 1989, 147

[17] Stiboka 1966, 67

[18] Spek 2004.

oorspronkelijke bodem ontstaan. Enkeerdgronden hebben een donkere bovengrond, die dikker dan 50 cm is.[19]

De bouwvoor van de enkeerdgronden (Aap-horizont) is donkergrijs tot zwart van kleur en circa 25-30 cm dik.[20] Hieronder liggen oudere niveaus/lagen van het plaggendek (Aa-horizont), die meestal wat lichter van kleur zijn. Onder het plaggendek ligt de oorspronkelijke bodem, waarschijnlijk een podzolgrond. De podzolgrond bestaat uit een A-horizont, waaronder een E-horizont (uitspoelingshorizont) aanwezig is. Hieronder ligt de B-horizont (inspoelingshorizont), die geleidelijk overgaat in de C-horizont. Afhankelijk van de vroegere bodembewerking is de oorspronkelijke A-, E- en/of B-horizont al dan niet intact. Vaak zijn deze door verploeging met de onderste helft van het plaggendek vermengd geraakt.

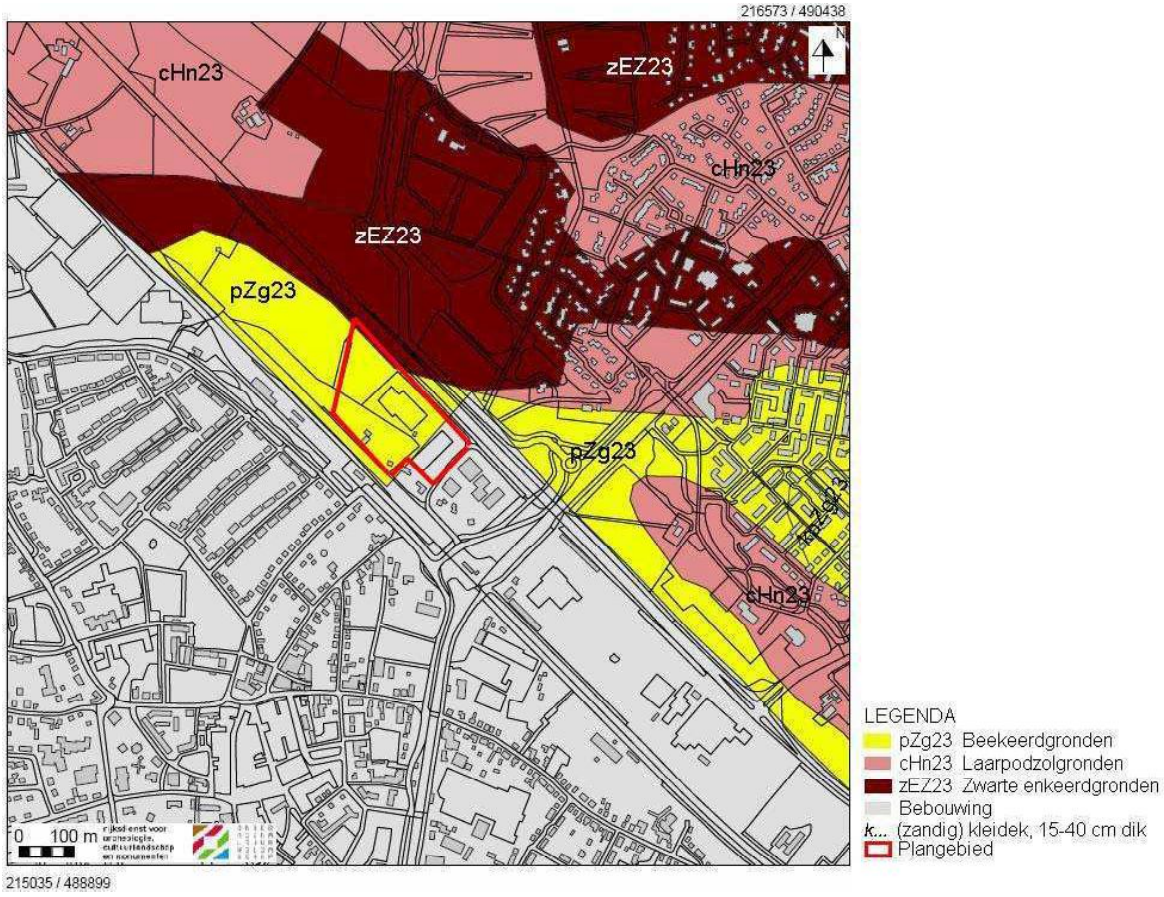

Afbeelding 3.2: Ligging van het plangebied op de Bodemkaart van Nederland 1:50.000, aangegeven met het rode kader (Bron: www.archis2.archis.nl, het registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten).

[19] De Bakker en Schelling 1989, 141

[20] De Bakker en Schelling 1989, 141

4 Archeologie

4.1 Bekende archeologische waarden

Volgens de IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden) geldt voor het plangebied een lage archeologische trefkans (bijlage 3). Deze kaart is indicatief en zal voor het opstellen van een verwachtingsmodel genuanceerd en gepreciseerd worden, aangezien er niet uit blijkt wat de aard en ouderdom is van de te verwachten archeologische resten.

In het onderzoeksgebied zijn geen monumenten, waarnemingen en onderzoeksmeldingen aanwezig (bijlage 3). Ook uit de directe omgevingen (binnen een straal van 200 m) zijn geen monumenten, waarnemingen en/of onderzoeksmeldingen bekend. Pas vanaf een straal van 2 meter zijn er onderzoeksmeldingen bekend.

Onderzoeksmeldingen binnen een straal van 500 m van het plangebied

Onderzoeksmelding 23.613
ADC ArcheoProjecten heeft in 2007, ongeveer 220 meter ten noordwesten van het plangebied, proefsleuven gegraven. De resultaten van dit onderzoek zijn niet in Archis vermeld.

Onderzoeksmelding 1954
Ongeveer 350 meter ten noordoosten van het plangebied heeft ADC ArcheoProjecten in 1999 nog een opgraving op de Westenenk uitgevoerd. Vermoedelijk betrof het een noodonderzoek in verband met bouwwerkzaamheden.

Waarnemingsnummer 50.655 en 56.264
Tijdens de bovengenoemde opgraving is een 3-schepige boerderijplattegrond, type Hijken, uit de vroege tot late ijzertijd bloot gelegd. Ook vond men een laatmiddeleeuwse waterput, bestaande uit een ingegraven boomstam, die waarschijnlijk rond 1300 dateert, een laat middeleeuwse omheining, waarschijnlijk een esomheining, en twee spieker/graanschuren, een met 4 en een met 6 palen, vermoedelijk uit de ijzertijd. Verder is een bijgebouw uit de Romeinse tijd aangetroffen bestaande uit 10 palen met daarin een voorraadkuil. Het terrein heeft vanaf het mesolithicum met tussenpozen gediend als bewoningsplaats voor jagers- verzamelaars en als woonplaats voor pre- en protohistorische landbouwers. Tussen de 4de en 12de eeuw was er geen sprake van bewoning. Hierna zijn in dit gebied boerderijen gebouwd en is het gebruikt als landbouwgrond.

Onderzoeksmelding 8042
Ook 440 meter ten noorden van het plangebied heeft ADC ArcheoProjecten in 1999 een opgraving op de Westenenk gedaan. Ook de resultaten van dit onderzoek zijn niet in Archis vermeld.

Onderzoeksmeldingen binnen een straal van 800 m van het plangebied
Onderzoeksmelding 28.454
Op een afstand van 585 meter ten noordwesten van het plangebied heeft de AWN (Archeologische Werkgemeenschap Nederland), afd. 16 in 2008 een opgraving uitgevoerd voor de aanleg van de Burgemeester Zuidwijklaan aan de Sallandse Poort. Hiervan zijn geen resultaten bekend.

Onderzoeksmeldingen 13.609 en 15.253
In 2006 heeft Synthegra op een afstand van 650 meter ten zuidoosten van het plangebied proefsleuven gegraven aan de Kanaalstraat. Hierbij zijn fragmenten aardewerk uit de late bronstijd/vroege ijzertijd tot en

met de middeleeuwen gevonden. Verder werden grondsporen van een haard en greppel uit de ijzertijd en een aantal paalgaten en –kuilen aangetroffen.[21]

Onderzoeksmeldingen 16.754 en 16.134
Ruim 700 meter ten zuiden heeft Synthegra in 2006 (ARCHIS onderzoeksmelding 16.754) een noodopgraving aan De Enk gedaan naar aanleiding van een begeleiding (ARCHIS onderzoeksmelding 16.134), waarbij een grote concentratie sporen van een vermoedelijke huisplattegrond werd aangetroffen.[22] In overleg met bevoegd gezag werd besloten tot opgraving. Tijdens deze opgraving is slechts een deel van de totaal aanwezige archeologische resten blootgelegd. De sporen dateren van de late steentijd tot het begin van de midden Romeinse tijd (1e helft 2de eeuw n. Chr.)[23]

Onderzoeksmelding 10.635
In 2000 heeft RAAP ongeveer 725 meter ten zuidwesten van het plangebied booronderzoek verricht (ARCHIS onderzoeksmelding 10.635) i.v.m. het Centrumplan Raalte voor de bouw van een parkeergarage in het gebied van de Grote Markt en de Nieuwe Markt. Aanbevolen is om de bouw van de parkeergarage archeologisch te begeleiden.
Ook heeft RAAP in 2000 in dit gebied, op een afstand van ongeveer 740 meter ten zuidwesten, een opgraving gedaan (ARCHIS waarnemingsnummer 402005). Er is een plaggendek aangetroffen, waar in de loop van de 19e eeuw een ophogingspakket op is ontstaan. Na verwijdering van deze bovenlaag bleek dat het over grote gedeelten sterk verstoord was door 19e en 20ste eeuwse graafwerkzaamheden. Er zijn grote rood verkleurde vlekken aangetroffen, die erop kunnen duiden dat er op deze plaats veldbrandovens (baksteenfabricage) hebben gestaan. Tevens zijn resten van roodbakkend aardewerk gevonden uit de 15de t/m de 17de eeuw. Dit zou met elkaar in verband kunnen staan. Verdere aangetroffen archeologische sporen dateren voornamelijk uit de laatste helft van de 19e en de eerste helft van de 20ste eeuw.

Onderzoeksmeldingen 4786, 5546 en 12.947
In 2003 heeft Synthegra een aantal onderzoeken verricht in het gebied De Omloop en De Wieken op een afstand van ongeveer 745 tot 780 meter ten zuidoosten van het plangebied. Deze onderzoeken hebben geen aanleiding gegeven tot het instellen van een vervolgonderzoek.[24]

In 1992 is op een afstand van ongeveer 800 meter ten zuidwesten van het plangebied keramiek uit de late middeleeuwen en 90% van een keramisch geoord kannetje uit de 14de eeuw gevonden (ARCHIS waarnemingsnummer 22.192).

4.2 Historische ontwikkeling

In de prehistorie bestond het landschap uit bossen, zandverstuivingen en moerassen. De eerste bewoners vestigden zich op de hoger gelegen delen, de dekzandruggen (de later enken). Ze leefden van de opbrengsten van de primitieve landbouw en de jacht.[25] De erven lagen op de flanken van de grotere dekzandruggen, die grotendeels bestonden uit aaneengesloten gebieden met moderpodzolen, die uitermate geschikt waren voor akkerbouw en bewoning.

[21] Helmich e.a. 2005. Synthegra Rapport 175209

[22] Kremer e.a. 2006. Synthegra Rapport 176078

[23] Synthegra Archeologie Rapport 176078

[24] Bergman e.a. 2003. Synthegra Rapport 173036 en Nieuwenhuis en Bergman 2003. Synthegra Rapport 173081.

[25] http://www.raalte.com

Rond het jaar 80 na Christus trokken de eerste monniken Salland in om het geloof te verkondigen en het land te beheren. De oudste middeleeuwse kernen dateren waarschijnlijk uit de 11de eeuw en zijn mogelijk nog ouder.[26]

Het gebied behoorde toe aan de bisschop van Utrecht die een deel van de opbrengst kreeg: de zogeheten 'tienden'. De naam Raalte is voor het eerst te vinden in een oorkonde van 2 augustus 1123. Hierin wordt de 'kerk (van) Raelt' genoemd. Het kerspel - kerkdorp - 'Ter Heyne' is voor het eerst in documenten vastgelegd in 1236. In dat jaar gaf bisschop Otto III van Utrecht het kerspel de opdracht de 'tienden' af te staan aan een nonnenklooster bij Hasselt. Van het 'kerspel Raalte', deel van het bisdom Utrecht, is voor het eerst sprake in 1265. De kerspels Raalte en Ter Heyne hebben samen met de omliggende buurtschappen de grondslag gelegd voor de gemeenten Raalte en Heino. Van oudsher is Raalte, dat onder meer aan het inmiddels voor de scheepvaart gesloten Overijssels Kanaal ligt, een belangrijk centrum geweest.

Op de historische kaart uit 1830-1855[27] is de historische kern van Raalte ten zuiden van het plangebied te zien. Rondom Raalte zijn de gronden in cultuur gebracht en in gebruik als landbouwgrond. Het plangebied ligt aan een oude weg (de huidige Oude Lindertesestraat – Raarhoeksweg), die naar het centrum van Raalte loopt. Langs deze weg is ten zuiden van het plangebied bebouwing aanwezig. Het plangebied zelf is in gebruik als weidegrond. Langs de zuidelijk rand van het plangebied is een beek te zien.

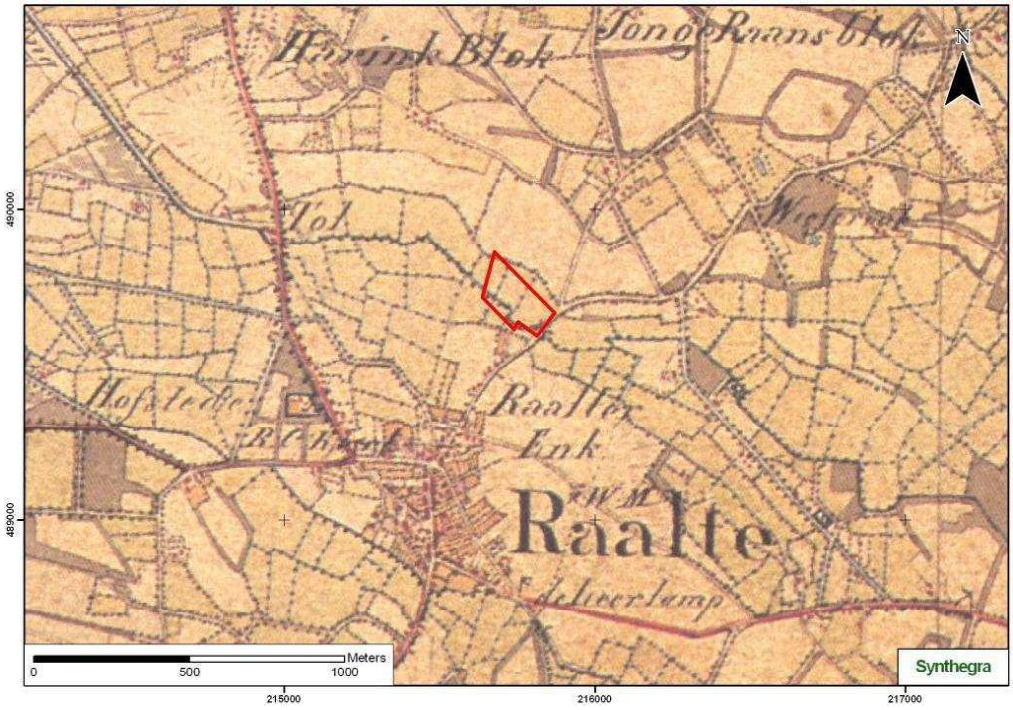

Afbeelding 4.1: Ligging van het plangebied op de kaart uit circa 1830-1855, aangegeven met het rode kader. (Bron: Wolters Noordhoff Atlasproducties 1990, Oost-Nederland).

[26] Groenewoudt, B.J. e.a., 1998, p. 126

[27] Wolters Noordhoff Atlasproducties 1990, Oost-Nederland

Op een kaart uit het begin van de 20e eeuw[28] is te zien dat de spoorlijn langs de zuidgrens van het plangebied en het Overrijsselsch Kanaal ten oosten van het plangebied is aangelegd. De situatie in het plangebied is nog gelijk aan die uit de eerste helft van de 19e eeuw. Het plangebied is in gebruik als weiland en wordt doorsneden door een beek. Op deze kaart is de dekzandrug ten noorden van het plangebied goed te zien (witte vlak met hellingstreepjes). In tegenstelling tot de geomorfologische kaart, die aangeeft dat de noordelijk punt van het plangebied op de dekzandrug ligt (zie paragraaf 3.1, afbeelding 3.1), ligt het plangebied volgens deze kaart niet op de dekzandrug.

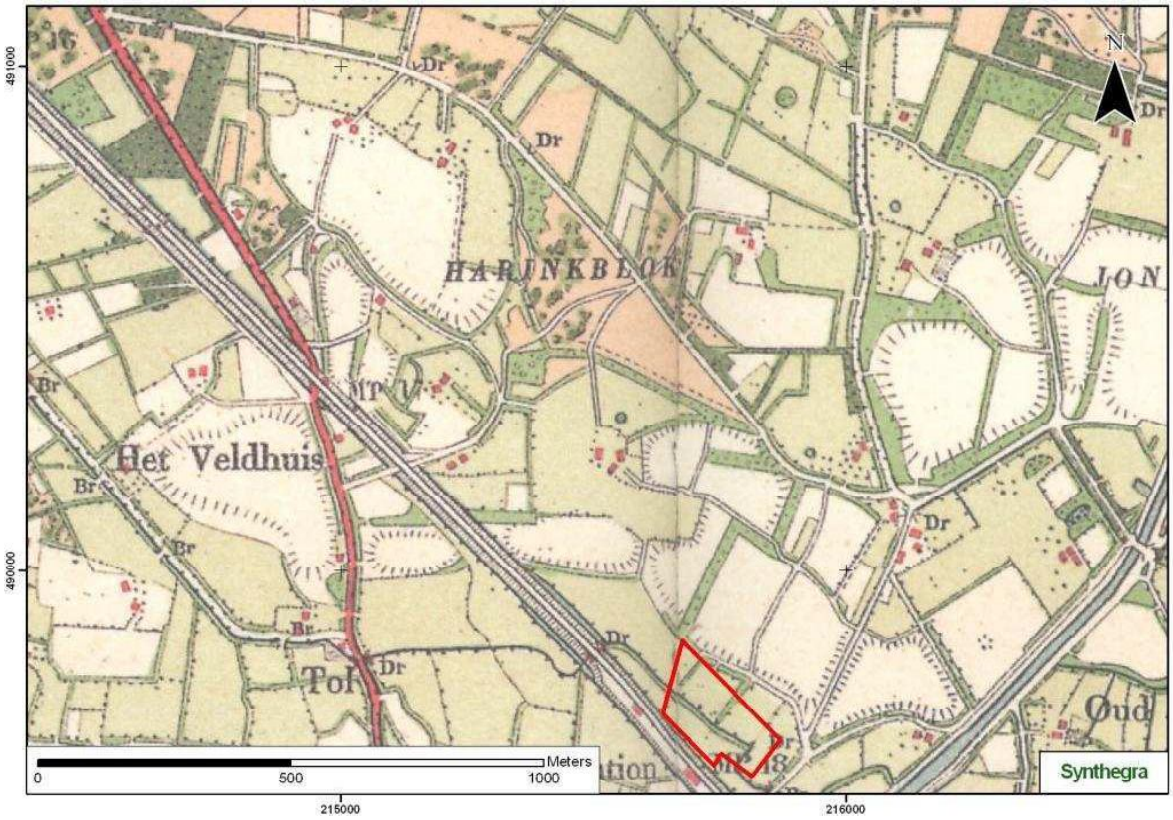

Afbeelding 4.2: Ligging van het plangebied op de kaart uit ca. 1905, aangegeven met het rode kader (Bron: Uitgeverij Nieuwland 2005, Overijssel).

[28] Uitgeverij Nieuwland 2005

Raalte groeide langzaam en bleef een rustig en nijver agrarisch dorp. Op de kaart uit circa 1955-1965 is te zien dat Raalte zich heeft uitgebreid richting het noorden tot aan de spoorlijn, die het zuiden van het plangebied begrensd. Inmiddels is ook de Heinoseweg – Nijverheidsweg aangelegd, die de noordgrens van het plangebied vormt. Het plangebied is nog steeds onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond.

Sinds 2001 vormen de voormalige buurgemeenten Raalte en Heino samen één nieuwe gemeente in het hart van Salland die Raalte heet.[29]

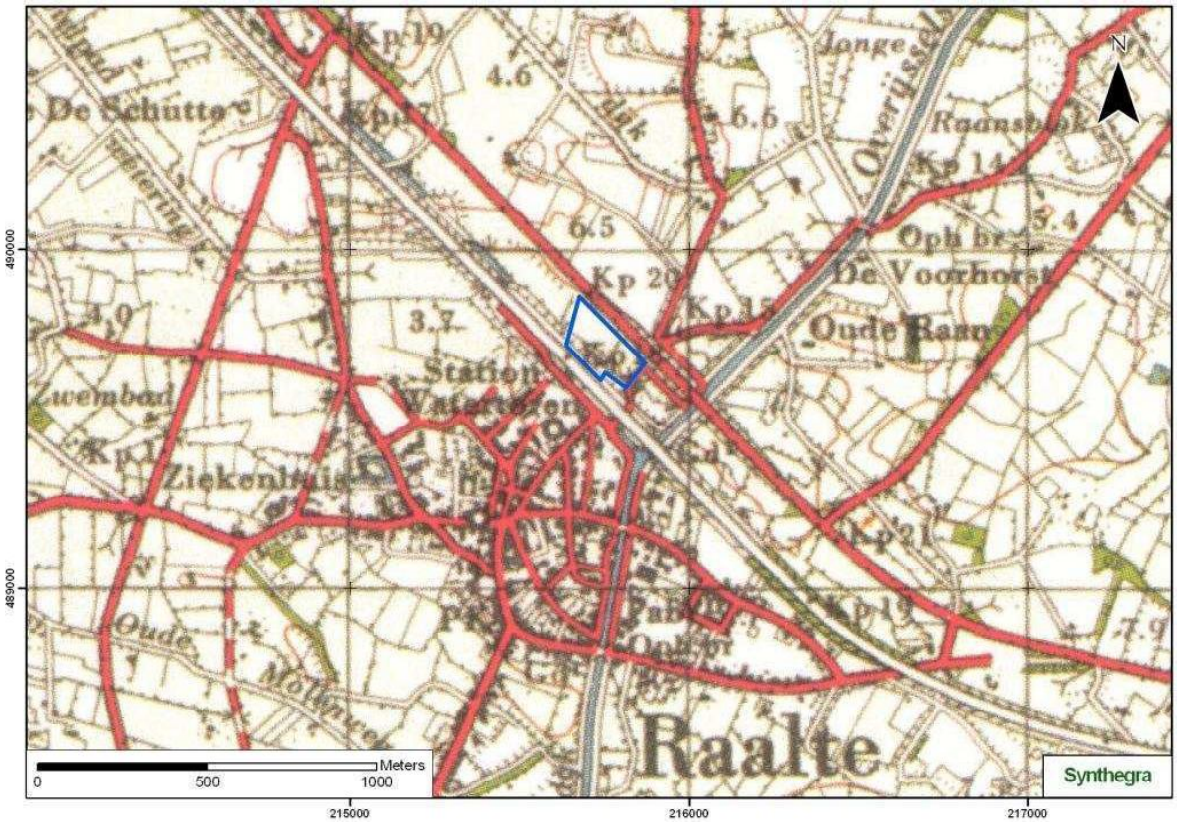

Afbeelding 4.3: Ligging van het plangebied op de kaart uit ca. 1955-1965, aangegeven met het blauwe kader (Bron: Uitgeverij 12 Provinciën 2006/2007, blad 121).

[29] http://www.raalte.com

5 Specifieke archeologische verwachting

Op basis van bovenstaand bureauonderzoek is voor het plangebied een specifieke archeologische verwachting opgesteld, waarvan de essentie is weergegeven in tabel 5.1.

Het plangebied heeft op de IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden) een lage archeologische trefkans. De dekzandrug ten noorden van het plangebied heeft echter een hoge archeologische trefkans.

Als woon- en verblijfplaats kozen de prehistorische bewoners vaak voor hoger liggende terreingedeelten in het landschap, bij voorkeur in de buurt van water. Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied grotendeels in een laaggelegen beekdal, wat een onaantrekkelijke bewoningslocatie zal zijn geweest. Er kunnen eventueel wel resten worden aangetroffen, die gerelateerd zijn aan nederzettingsterreinen die zich eventueel op de dekzandrug ten noorden van het plangebied bevinden. Hierbij kan gedacht worden aan losse vondsten, zoals jacht- en visattributen, dumpzones, voorden, bruggen, wegen en depositieplaatsen. De verwachting voor dergelijke archeologische resten tot en met de Romeinse tijd is daarom middelhoog. Resten worden vooral verwacht vanaf het mesolithicum aangezien vondsten uit het laat-paleolithicum niet in de omgeving aanwezig zijn. Daarom wordt de verwachting om resten uit het laat-paleolithicum aan te treffen op laag gesteld.

De noordelijke punt van het plangebied ligt echter op een dekzandrug, die langs de noordoostgrens van het plangebied ligt. Deze dekzandrug maakt onderdeel uit van de Westenenk. Deze dekzandrug was van oudsher een aantrekkelijke bewoningslocatie. Op deze enk zijn bewoningsresten aangetroffen vanaf het mesolithicum. Naast artefacten uit het mesolithicum vond men boerderijplattegronden en nederzettingsresten uit met name de ijzertijd en de late middeleeuwen. De verwachting voor bewoningssporen uit het mesolithicum en ook voor later ontstane landbouwsamenlevingen vanaf het neolithicum tot en met de nieuwe tijd is hoog voor de noordelijke punt van het plangebied. De resten tot en met de vroege middeleeuwen worden onder het plaggendek in de oorspronkelijke podzolgrond verwacht. Door het afdekkende plaggendek zijn de archeologische resten naar verwachting goed geconserveerd. Resten vanaf de late middeleeuwen worden vanaf het maaiveld en in het plaggendek verwacht.

Uit historisch kaartmateriaal is naar voren gekomen, dat het plangebied tot ver in de 20^{e} eeuw onbebouwd is gebleven. De verwachting voor het aantreffen van nederzettingsresten uit de nieuwe tijd is daarom laag.

Verstoringen
Ter plaatse van de huidige bebouwing en verharding is de bodem waarschijnlijk door de toenmalige graafwerkzaamheden tot in de C-horizont verstoord (dieper dan 30 cm) (bijlage 4). Voor dit gedeelte van het plangebied (ca. 1,4 ha) geldt een lage verwachting voor het aantreffen van bewoningssporen uit alle perioden en is geen booronderzoek uitgevoerd.

Landschap en bodem	Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
Hele plangebied	laat-paleolithicum	laag	Bewoningssporen, tijdelijke kampementen: vuursteen artefacten, haardkuilen	Onder het plaggendek in de oorspronkelijke bodem (vanaf ca. 50 cm beneden maaiveld)
Noordelijk punt: Dekzandrug met enkeerdgronden	mesolithicum	hoog	Bewoningssporen, tijdelijke kampementen: vuursteen artefacten, haardkuilen	Onder het plaggendek in de oorspronkelijke bodem (vanaf ca. 50 cm beneden maaiveld)
	neolithicum – late middeleeuwen	hoog	Nederzetting: cultuurlaag, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	
	nieuwe tijd	laag	Nederzetting: cultuurlaag, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	Vanaf het maaiveld
Rest van het onbebouwde deel van het plangebied: beekdal met beekeerdgronden	mesolithicum – nieuwe tijd	middelhoog	resten van off-site activiteiten: jacht- en visattributen, dumpzones, voorden, bruggen, wegen en depositieplaatsen	Vanaf het maaiveld
		laag	Bewoningsresten	
Bebouwde deel van het plangebied: beekdal met beekeerdgronden	mesolithicum – nieuwe tijd	laag	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 5.1: Archeologische verwachting per periode.

6 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek

6.1 Inleiding

In het plangebied zijn in totaal 14 boringen gezet tot een diepte van maximaal 1,80 m beneden maaiveld. Zie voor de locaties van de boringen bijlage 4 en voor de boorprofielen bijlage 5. In het terrein is een hoogte verschil waargenomen. Het noordoostelijk deel (ten noorden van de beek) ligt circa 1 meter hoger dan het zuidwestelijk deel (ten zuiden van de beek). In principe werd juist een hoger maaiveld in de noordwestelijke punt van het plangebied verwacht, omdat die op een dekzandrug zou liggen. Het aangetroffen reliëf is waarschijnlijk niet natuurlijk, maar door de mens veroorzaakt.

6.2 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens

Zoals hierboven al is vermeld, ligt het noordoostelijk deel hoger. Dit is waarschijnlijk het resultaat van een recent, antropogeen ophogingspakket. De boringen die op dit deel van het terrein zijn gezet (boring 1 t/m10) worden namelijk gekenmerkt door verstoorde/geroerde lagen, die onder andere resten baksteen, puin en plastic bevatten. Dit pakket is 70 tot 140 cm dik en is waarschijnlijk opgebracht. De onderliggende natuurlijke bodem (A- en B-horizont) is meestal ook deels afgegraven, want de oorspronkelijke bovengrond is, met uitzondering van boring 6, nergens aangetroffen. In boring 6 is vanaf 70 cm beneden maaiveld een donkerbruine, humeuze zandlaag met een dikte van 50 cm aanwezig, zonder puin. Mogelijk is dit nog grotendeels de oorspronkelijke eerdlaag (A-horizont) van de verwachte beekeerdgrond. Onder de ophogingslagen ligt direct de natuurlijke ondergrond (C-horizont). Deze bestaat in het algemeen uit matig fijn, matig siltig zand. In een aantal boringen is ook ander materiaal aangetroffen. In boring 4 zijn vanaf 142 cm beneden maaiveld grindjes aangetroffen, in boring 7 is tussen 100 tot 120 cm beneden maaiveld een sterk zandige leemlaag aanwezig en in boring 10 is tussen 90 tot 160 cm beneden maaiveld sterk siltig zand aangetroffen. Deze afzettingen zijn geïnterpreteerd als fluvioperiglaciale afzettingen (Formatie van Boxtel), die kenmerkend zijn voor dalen, maar kunnen ook holocene beekafzettingen zijn, die bestaan uit omgewerkte fluvioperiglaciale afzettingen.

In de zuidwestelijke helft (ten zuiden van de beek) ligt het maaiveld aanzienlijk lager. Hier is het recente, antropogogene ophogingspakket veel dunner, namelijk 40-50 cm dik (boring 11 t/m 15). Het ophogingspakket ligt direct op de C-horizont, alleen in boring 13 is mogelijk een restant van de oorspronkelijke eerdlaag (A-horizont) aangetroffen tussen 50-70 cm beneden maaiveld.

6.3 Archeologische indicatoren

Bij de controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats.

6.4 Archeologische interpretatie

Overal in het plangebied is een recent, antropogeen ophogingspakket aanwezig, waarbij de onderliggende natuurlijke bodem is verstoord. De aangetroffen (omgewerkte) fluvioperiglaciale afzettingen bevestigen dat het hele plangebied in een beekdal ligt. In de noordelijke punt van het plangebied zijn dan ook geen enkeerdgronden aangetroffen. Op basis van deze lage ligging, het verstoorde bodemprofiel en het ontbreken van archeologische indicatoren is de verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit alle perioden voor het hele plangebied naar laag bijgesteld.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Inleiding

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek was het opstellen van een specifieke archeologische verwachting voor het plangebied. Voor het bebouwde en verharde deel van het plangebied geldt een lage verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit alle perioden (ca. 1,4 ha). Hier is ook geen vervolgonderzoek in de vorm van een booronderzoek uitgevoerd. Voor de noordelijk punt van het plangebied geldt een lage verwachting voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum en nieuwe tijd en een hoge verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het mesolithicum en nederzettingsresten uit het neolithicum tot en met de late middeleeuwen. Voor de rest van het onbebouwde deel van het terrein geldt een lage verwachting voor bewoningsresten uit het laat-paleolithicum tot en met de nieuwe tijd, maar een middelhoge verwachting voor het aantreffen van resten van off-site activiteiten uit het mesolithicum tot en met de nieuwe tijd, die in verband staan met eventuele bewoning op de dekzandrug ten noorden van het plangebied. Het doel van het inventariserend veldonderzoek was om deze verwachting te toetsen.

7.2 Conclusies / beantwoording onderzoeksvragen

- Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?
  Overal is een recent, antropogeen ophogingspakket aanwezig. Deze is in de noordoostelijke helft 70 tot 140 cm dik en in de zuidwestelijke helft 40-50 cm dik. Onder dit pakket zijn, met uitzondering van boring 6 en 13, geen restanten van de oorspronkelijke bodem aangetroffen. De C-horizont bestaat hoofdzakelijk uit (omgewerkte) fluvioperiglaciale afzettingen, wat bevestigd dat het hele plangebied in een dal ligt.

- Zijn er archeologische vindplaatsen in het plangebied aanwezig?
  In geen van de boringen zijn indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De kans dat er een archeologische vindplaats binnen het plangebied aanwezig is, wordt daarom klein geacht.

  Op grond van de beantwoording van de bovenstaande vraag zijn de onderstaande twee onderzoeksvragen niet meer van toepassing.

- Wat is al te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische waarden?
- Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?

- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied?
  De verwachting is dat binnen het plangebied geen archeologische resten in situ aanwezig zijn, waardoor er ook geen archeologische resten worden bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied.

Op basis van de lage ligging in een beekdal, het verstoorde bodemprofiel en het ontbreken van archeologische indicatoren is de verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit alle perioden in het hele plangebied laag.

7.3 Aanbevelingen

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor het plangebied geen verder vervolgonderzoek geadviseerd.

Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectie-advies. Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit selectieadvies nog niet betekent dat er al bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst beoordeeld moeten worden door het bevoegd gezag (gemeente Raalte), die vervolgens een selectiebesluit neemt.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Synthegra bv wil de opdrachtgever er daarom op wijzen, dat mochten er tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen dan geldt conform artikel 53 van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg[30] een meldingsplicht bij het bevoegd gezag, de gemeente Raalte.

[30] WAMZ 2007.

Literatuur en kaarten

Literatuur

Bakker de, H en J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2004: *De vorming van het land*. Van Gorcum, Assen.

Bergman, W.A., H. Kremer, D.D.P. Plasmeijer, E.E.A. van der Kuijl, 2003: *Rapportage Aanvullende Archeologische Inventarisatie, De Omloop 4 t/m 10 te Raalte.* Synthegra Rapport 173036, Zelhem.

CvAK (College voor de Archeologische Kwaliteit), 2006: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.1.*

Helmich, C., H. Kremer, A.J. Borsboom, E.E.A. van der Kuijl, 2005: *Archeologische begeleiding De Enk te Raalte.* Synthegra Rapport 175209, Zelhem.

Groenewoudt, B.J., Velde H.M. van der, e.a., *Raalte-Jonge Raan: de geschiedenis van een Sallandse bouwlandkamp*, Raportage Archeologische Monumentenzorg 58, Amersfoort 1998

Kremer, H., E.E.A. van der Kuijl, A. Buesink, J.H.F. Leuvering, 2006: *Arcehologische begeleiding t.b.v. woningbouw en aansluitende (nood)opgraving Heveaterrein te Raalte.* Synthegra Rapport 176078, Zelhem.

Mulder de, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten

NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut), 1989: *Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters.* Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Nieuwenhuis, M., W. Bergman, 2003: *Rapportage Aanvullende Archeologische Inventarisatie, De Omloop te Raalte.* Synthegra Rapport 173081, Zelhem.

SIKB (Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer), 2006: Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek (aanvulling op de KNA 3.1).

Stiboka (Stichting voor Bodemkartering), 1966: *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, toelichting bij de kaartblad 27 Oost Hattem.* Wageningen.

Kaarten

NITG-TNO, 2006: *Geologische overzichtskaart van Nederland 1:600.000* (http://dinoloket.nitg.tno.nl)

Uitgeverij Nieuwland 2005, *Grote Historische Atlas van Overijssel schaal 1:25.000, uit circa 1905*. Tilburg.

Uitgeverij 12 Provinciën, 2006/2007: *Atlas van Topografische kaarten Nederland 1955-1965.* Landsmeer.

Wolters Noordhoff Atlasproducties 1990, *Grote Historische Atlas van Nederland; 3 Oost Nederland 1830 – 1855.* Groningen.

Internet

www.archis2.archis.nl
www.nitg.tno.nl
http://www.raalte.com

Bijlagen:

Bijlage 1: Voorlopig inrichtingsplan (11-03-2008)

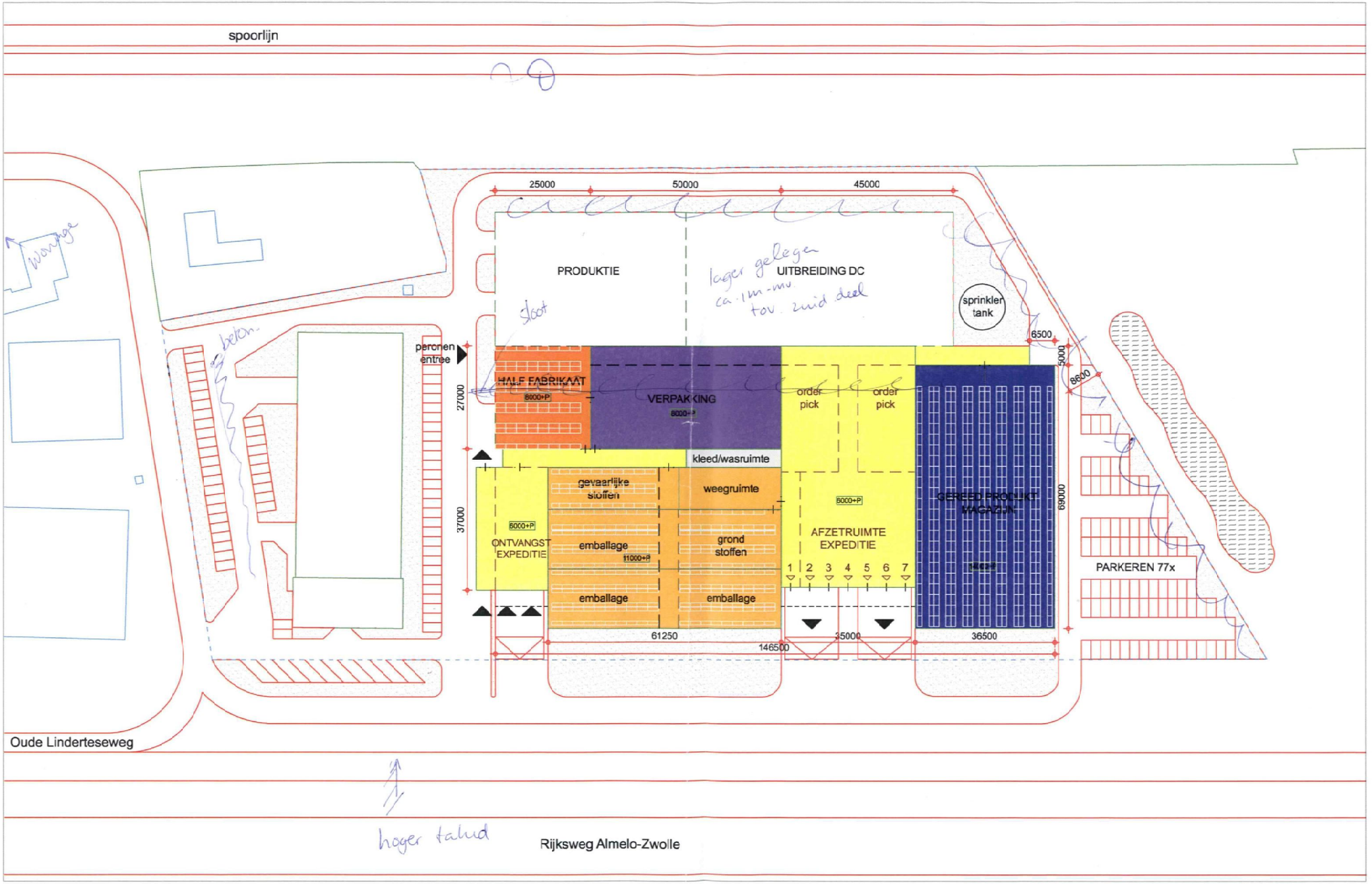

FASE A

...\0604-VO-050-fase A-B-C.dwg 11-3-2008 13:37:26

Bijlage 2: Overzicht van relevante geologische en archeologische tijdvakken

Lijst met gebruikte afkortingen

BO	Bureauonderzoek
IVO-V	Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. verkennende boringen
IVO-K	Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. karterende boringen
IVO-W	Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. waarderende boringen
IVO-K-G	Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. karterende proefsleuven
IVO-W-G	Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. waarderende proefsleuven
AB	Archeologische Begeleiding
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
IKAW	Indicatieve Kaart Archeologische Waarden
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
ARCHIS	ARCHeologisch Informatie Systeem
BP	Before Present
CAA	Centraal Archeologisch Archief
GLG	Gemiddeld Laagste Grondwaterstand
GHG	Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand
MV	MaaiVeld
NAP	Nieuw Amsterdams Peil
RGD	Rijks Geologische Dienst
STIBOKA	STIchting BOdem Kartering

Paleolithicum: tot 8800 vC	PALEO	vroeg: 800 – 500 vC	IJZV
vroeg: tot 300.000 C14	PALEOV	midden: 500 – 250 vC	IJZM
midden: 300.000 – 35.000 C14	PALEOM	laat: 250 – 12 vC	IJZL
laat: 35.000 C14 – 8800 vC	PALEOL	Romeinse tijd: 12 vC – 450 nC	ROM
laat A: 35.000 – 18.000 C14	PALEOLA	vroeg: 12 vC – 70 nC	ROMV
laat B: 18.000 C14 – 8800 vC	PALEOLB	vroeg A: 12 vC – 25 nC	ROMVA
Mesolithicum: 8800 – 4900 vC	MESO	vroeg B: 25 – 70 nC	ROMVB
vroeg: 8800 – 7100 vC	MESOV	midden: 70 – 270 nC	ROMM
midden: 7100 – 6450 vC	MESOM	midden A: 70 – 150 nC	ROMMA
laat: 6450 – 4900 vC	MESOL	midden B: 150 – 270 nC	ROMMB
Neolithicum: 5300 – 2000 vC	NEO	laat: 270 – 450 nC	ROML
vroeg: 5300 – 4200 vC	NEOV	laat A: 270 – 350 nC	ROMLA
vroeg A: 5300 – 4900 vC	NEOVA	laat B: 350 – 450 nC	ROMLB
vroeg B: 4900 – 4200 vC	NEOVB	Middeleeuwen: 450 – 1500 nC	XME
midden: 4200 – 2850 vC	NEOM	vroeg: 450 – 1050 nC	VME
midden A: 5300 – 3400 vC	NEOMA	vroeg A: 450 – 525 nC	VMEA
midden B: 3400 – 2850 vC	NEOMB	vroeg B: 525 – 725 nC	VMEB
laat: 2850 – 2000 vC	NEOL	vroeg C: 725 – 900 nC	VMEC
laat A: 2850 – 2450 vC	NEOLA	vroeg D: 900 – 1050 nC	VMED
laat B: 2450 – 2000 vC	NEOLB	laat: 1050 – 1500 nC	LME
Bronstijd: 2000 – 800 vC	BRONS	laat A: 1050 – 1250 nC	LMEA
vroeg: 2000 – 1800 vC	BRONSV	laat B: 1250 – 1500 nC	LMEB
midden: 1800 – 1100 vC	BRONSM	Nieuwe tijd: 1500 – heden	
midden A: 1800 – 1500 vC	BRONSMA	A: 1500 – 1650 nC	NTA
midden B: 1500 – 1100 vC	BRONSMB	B: 1650 – 1850 nC	NTB
laat: 1100 – 800 vC	BRONSL	C: 1850 - heden	NTC
IJzertijd: 800 – 12 vC	IJZ	Onbekend	XXX

Metaalsoorten		Steensoorten	
Brons	MBR	Barnsteen	SBA
Goud	MAU	Bergkristal	SBE
IJzer	MFE	Diabaas / gabbro / doleriet / dioriet	SDI
Koper	MCU	Git	SGI
Lood	PB	Graniet / gneis	SGR
Messing	MME	Jadeiet / nefriet	SJA
Metaal	MXX	Kalk (steen)	SKA
Tin of lood legering	MSN	Leisteen	SLE
Zilver	MAG	Marmer	SMA
Organisch		Oker	SOK
Bot, dierlijk	ODB	Steen	SXX
Bot, menselijk	OMB	Tefriet / basaltlava	STE
Bot, onbekend	OXB	Tufsteen	STU
Gewei	ODG	Vuursteen	SVU
Hoorn	ODH	Zandsteen / kwartsiet	SZA
Hout / Houtskool	OPH		
Ivoor	ODI	Onbekend	XXX
Leer / huid / bont	ODL	Niet van toepassing	—
Organisch	OXX		
Organisch, dierlijk	ODX	Glas	GLS
Organisch, menselijk	OMX	Keramiek	KER
Organisch, plantaardig	OPX	Slak	SLAK
Schelp	ODS		
Textiel: katoen / linnen / wol / zijde	OTE		

Verklarende woordenlijst

A-horizont: Minerale (humeuze) bovengrond. Indien er uitspoeling van materiaal optreedt, heet deze uitspoelingshorizont ook wel de E-horizont.

B-horizont: Inspoelingshorizont. Een horizont waaraan door inspoeling uit een hoger liggende horizont humus, ijzer of kleibestanddelen zijn toegevoegd

C-horizont: Een horizont die weinig of niet veranderd is door bodemvorming, de moederbodem. Men kan aannemen dat de bovenliggende al dan niet door bodemvorming veranderde, horizonten uit soortgelijk materiaal zijn ontstaan.

Eerdgrond: Gronden met een goed ontwikkelde, donkere, humeuze bovengrond. De donkere bovengrond verschilt duidelijk van kleur met de ondergrond. In de ondergrond heeft geen duidelijke profielontwikkeling plaatsgevonden.

Esdek: De bovenlaag van een bodem die is ontstaan door een jarenlang gebruik als bouwland. Een esdek is bijvoorbeeld te vinden bij een enkeerdgrond.

Gyttia: Afgestorven orgarisch materiaal dat bezinkt en bijdraagt tot de veenvorming.

Inhumatiegraf: Grafkuil voor lijkbegraving (al dan niet in een sarcofaag van hout, lood of steen).

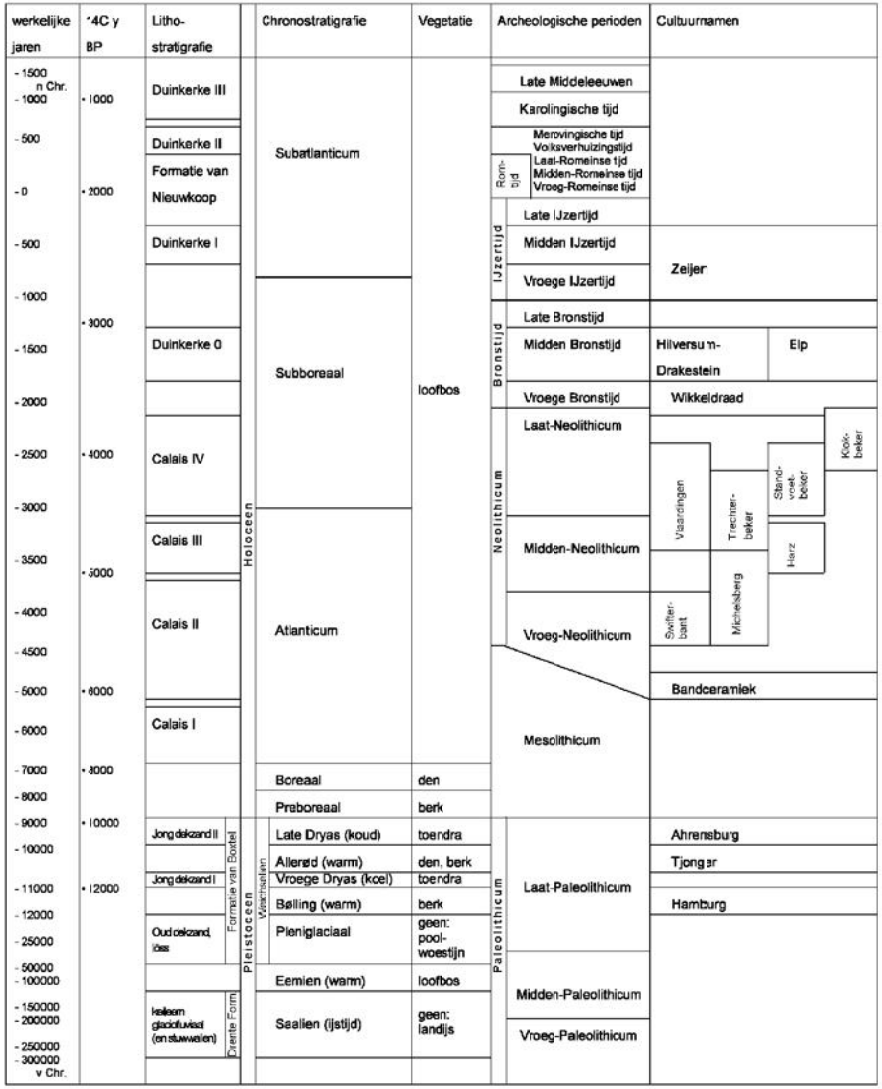

Bron: Es, W.A. van, H. Sarfatij en P.J. Woltering, 1988: Archeologie in Nederland, de rijkdom van het bodemarchief. Amsterdam / Amersfoort.

Bijlage 3: Combinatiekaart IKAW, AMK en Archis waarnemingen

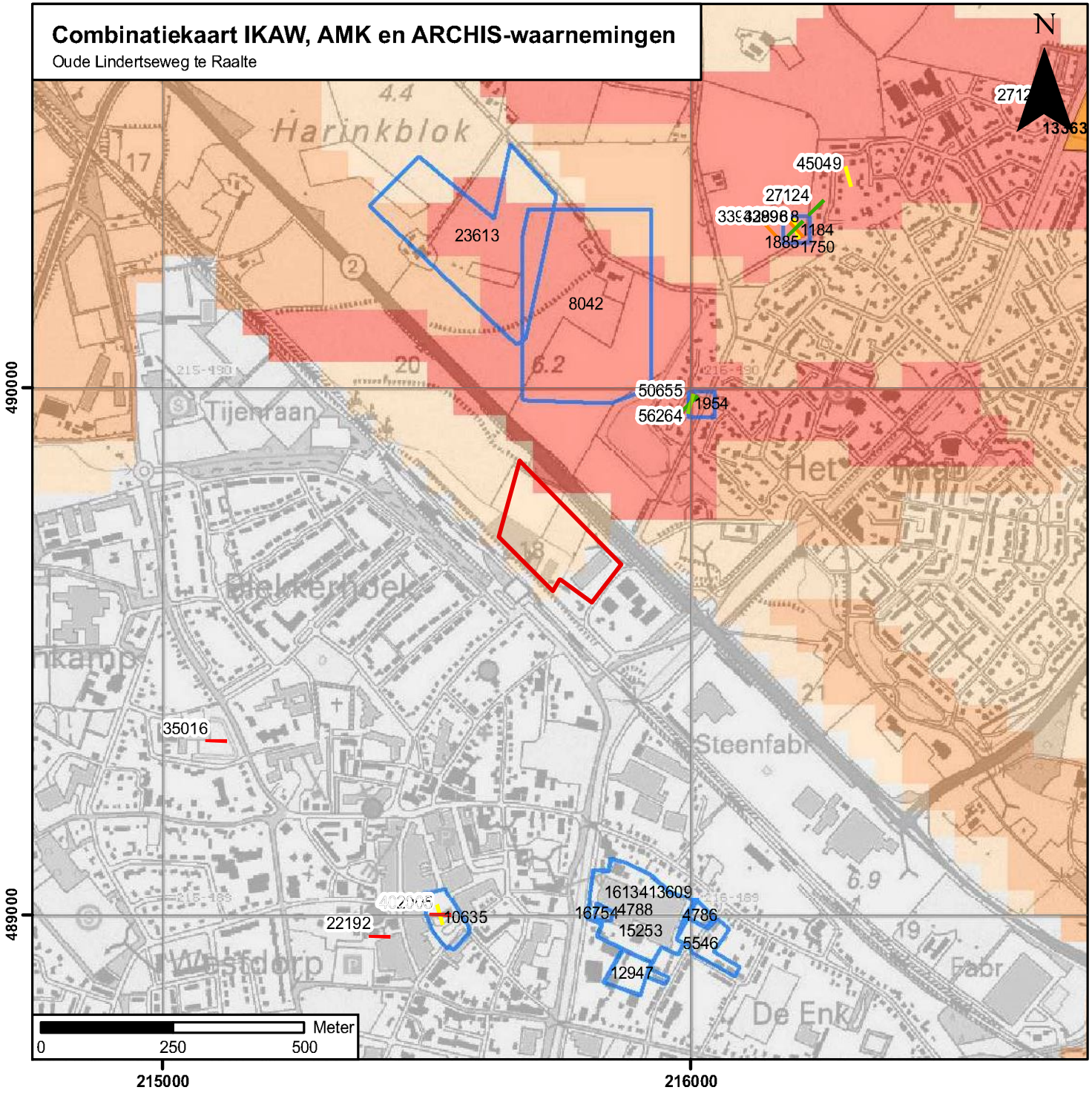

Legenda

ARCHIS-waarnemingen per begin periode

- Mesolithicum
- Neolithicum
- Bronstijd
- IJzertijd
- Late Middeleeuwen
- onderzoeksmelding + meldnummer

archeologisch monument + monumentnummer

- terrein van archeologische betekenis
- terrein van archeologische waarde
- terrein van hoge archeologische waarde
- terrein van zeer hoge archeologische waarde
- terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

archeologische verwachting trefkans

- hoog (water)
- middelhoog (water)
- laag (water)
- water
- hoog
- middelhoog
- laag
- zeer laag
- niet gekarteerd
- onbekend
- begrenzing plangebied

P0503067_IKAW_Combi_03062008_JH_1.0

Synthegra BV

Bijlage 4: Boorpuntenkaart

Boorpuntenkaart
Oude Linderteseweg te Raalte
schaal: 1:2000
Legenda
Bebouwing
Verharding
Beek
Gras
Plangebied
Boorpunt
P0503067_BO-IVO-K_04062008_JH_1.0
N
Heinoseweg - Nijverheidsweg
Oude Linderteseweg
10
9
5
8
6
7
4
3
14
2
13
12
1
11
Meter
0
25
50
100
Synthegra
489900
489800
489700
489600
215500
215600
215700
215800
215900
216000

Bijlage 5: Boorprofielen

Boring: 01

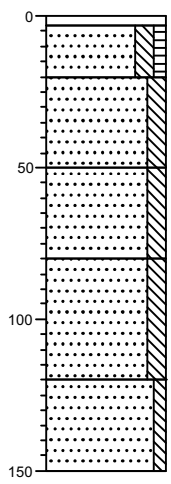

0 -3 gazon

Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, sporen puin, donkergrijs -20

Zand, matig fijn, matig siltig, roest, bruin -50

Zand, matig fijn, matig siltig, resten plastic, grijs -80

Zand, matig fijn, matig siltig, geelbruin, C, s, beekafzetting, gevlekt -120

Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtblauw-grijs, C -150

Boring: 02

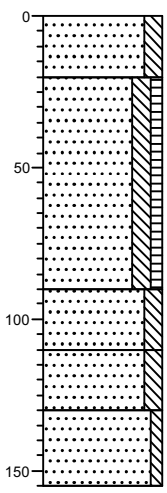

0

Zand, matig fijn, matig siltig, sporen puin, geelbruin, verstoord -20

Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, sporen puin, donkergrijs -90

Zand, matig fijn, matig siltig, geelbruin, C, beekafzettingen, gevlekt -110

Zand, matig fijn, matig siltig, grijsgeel-bruin, C, s, gevlekt -130

Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtblauw-grijs, C -155

Boring: 03

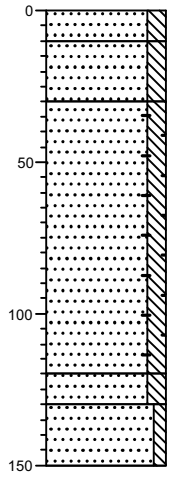

0

Zand, matig fijn, matig siltig, bruin -10

Zand, matig fijn, matig siltig, geelbruin, geroerd -30

Zand, matig fijn, matig siltig, resten baksteen, bruingeel-grijs, geroerd -120

Zand, matig fijn, matig siltig, bruin-lichtbruin, C, s, beekafzetting, gevlekt -130

Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtblauw-grijs, C -150

Boring: 04

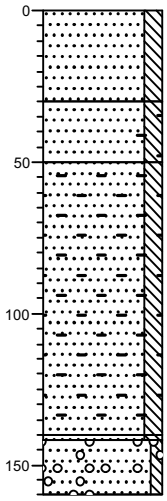

0

Zand, matig fijn, matig siltig, matig puinhoudend, geelbruin -30

Zand, matig fijn, matig siltig, resten baksteen, grijs -50

Zand, matig fijn, matig siltig, baksteen, lichtgrijs-lichtbruin, bruingrijs, geroerd -142

Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin-grijs, C -160

Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen grind, lichtbruin-grijs, C

Projectnaam: Oude Lindertseweg 9 te Raalte

Projectcode: P0503067

Datum: 05-06-2008

Boring: 05

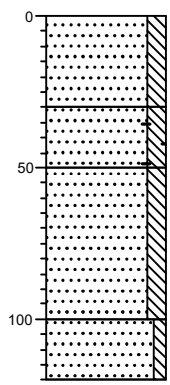

0 Zand, matig fijn, matig siltig, geelbruin, s

-30 Zand, matig fijn, matig siltig, resten baksteen, grijsgeel, geroerd

-50 Zand, matig fijn, matig siltig, lichtgrijs-geel, geroerd, bladeren

-100 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtblauw-grijs, C

-120

Boring: 06

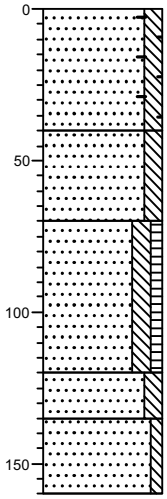

0 Zand, matig fijn, matig siltig, resten baksteen, roest, geelbruin

-40 Zand, matig fijn, matig siltig, roest, resten planten, donkergrijs-grijs, s, gevlekt

-70 Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin, A

-120 Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin-bruin, C, beekafzetting, gevlekt

-135 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtblauw-grijs, C

-160

Boring: 07

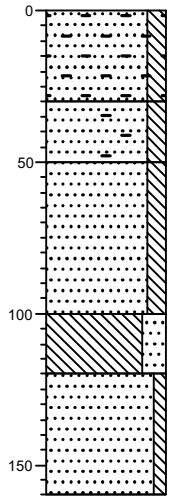

0 Zand, matig fijn, matig siltig, baksteen, roest, geelbruin, geroerd, gevlekt

-30 Zand, matig fijn, matig siltig, sterk baksteenhoudend, grijsgeel-bruin, gevlekt

-50 Zand, matig fijn, matig siltig, resten planten, grijs-donkergrijs, gevlekt

-100 Leem, sterk zandig, lichtgrijs-bruin, C, spoellaagjes, gevlekt

-120 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtblauw-grijs, C

-160

Boring: 08

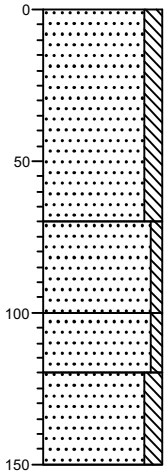

0 Zand, matig fijn, matig siltig, geelbruin, gevlekt, s

-70 Zand, matig fijn, zwak siltig, roest, bruingeel, C, gevlekt, beekafzetting

-100 Zand, matig fijn, zwak siltig, matig roesthoudend, oranjegrijs, C

-120 Zand, matig fijn, matig siltig, geel, C

-150

Projectnaam: Oude Lindertseweg 9 te Raalte

Projectcode: P0503067

Datum: 05-06-2008

Boring: 09

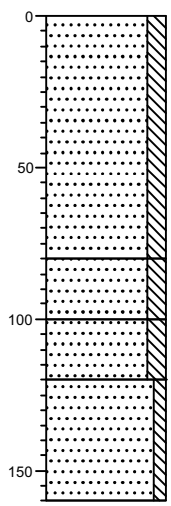

0 Zand, matig fijn, matig siltig, bruin

-80 Zand, matig fijn, matig siltig, roest, geelbruin, C, s, beekafzetting, gevlekt

-100 Zand, matig fijn, matig siltig, roest, bruingeel, C

-120 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, C

-160

Boring: 10

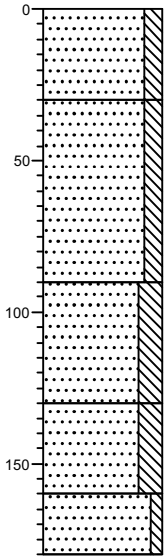

0 Zand, matig fijn, matig siltig, bruin

-30 Zand, matig fijn, matig siltig, roest, oranjebruin-grijs, gevlekt

-90 Zand, matig fijn, sterk siltig, oranjegrijs, C, beekafzetting, gevlekt

-130 Zand, matig fijn, sterk siltig, roest, bruingrijs, C

-160 Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, C

-180

Boring: 11

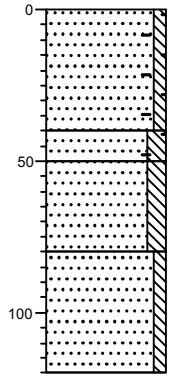

0 Zand, matig fijn, zwak siltig, resten baksteen, resten plastic, bruin

-40 Zand, matig fijn, matig siltig, resten baksteen, bruingrijs, s, gevlekt

-50 Zand, matig fijn, matig siltig, matig roesthoudend, oranjegeel, C

-80 Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen roest, geel, C

-120

Boring: 12

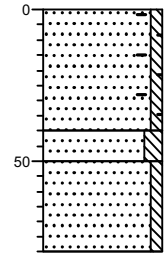

0 Zand, matig fijn, zwak siltig, resten baksteen, bruin, s

-40 Zand, matig fijn, matig siltig, matig roesthoudend, oranjegeel, C

-50 Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen roest, geel, C

-80

Projectnaam: Oude Lindertseweg 9 te Raalte

Projectcode: P0503067

Datum: 05-06-2008

Boring: 13

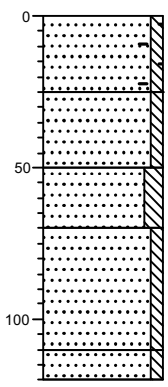

0 Zand, matig fijn, zwak siltig, resten baksteen, bruin

-25 Zand, matig fijn, zwak siltig, brokken oer, lichtgrijs-bruingrijs, gemengd

-50 Zand, matig fijn, matig siltig, roest, oranjebruin-grijs, A

-70 Zand, matig fijn, zwak siltig, matig roesthoudend, oranje, C

-110

-120 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, C

Boring: 14

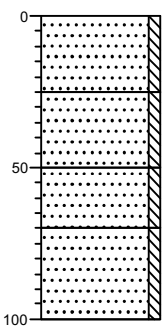

0 Zand, matig fijn, zwak siltig, bruin

-25 Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbruin, AC

-50 Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen roest, oranjegeel, C

-70 Zand, matig fijn, zwak siltig, geel

-100

Projectnaam: Oude Lindertseweg 9 te Raalte

Projectcode: P0503067

Datum: 05-06-2008

Legenda (conform NEN 5104)

grind

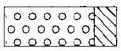
Grind, siltig

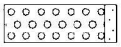
Grind, zwak zandig

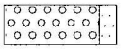
Grind, matig zandig

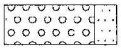
Grind, sterk zandig

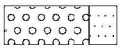
Grind, uiterst zandig

zand

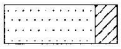
Zand, kleïig

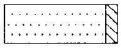
Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

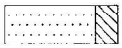
Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleïig

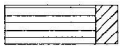
Veen, sterk kleïig

Veen, zwak zandig

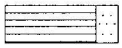
Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

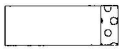
matig grindig

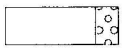
sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondw
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwa

slib

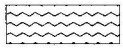
water

Bijlage 7 Ecologisch onderzoek

Tauw

Natuurtoets Beaphar Raalte

Toetsing Flora- en faunawet van uitbreiding Beaphar

locatie Oude Linderteseweg te Raalte

22 oktober 2008

Tauw

Kenmerk R001-4591059NKG-rvb-V02-NL

Verantwoording

Titel	Natuurtoets Beaphar Raalte
Opdrachtgever	Beaphar Raalte
Projectleider	Piet Oudejans
Auteur(s)	Nico Goosen, Sipke Holtes
Projectnummer	4591059
Aantal pagina's	20 (exclusief bijlagen)
Datum	22 oktober 2008
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Ruimte
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Tauw

Kenmerk R001-4591059NKG-rvb-V02-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **3**

1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding en doel **7**
1.2 Natuurbeschermingswetgeving **7**
1.3 Onderzoeksmethode **7**

2 Locatie, uitbreiding en soorten **9**
2.1 Situatie **9**
2.2 Beoogde uitbreiding **10**
2.3 Inleiding Flora- en faunawet **10**
2.4 Te verwachten beschermde soorten **11**
2.4.1 Flora **11**
2.4.2 Broedvogels **11**
2.4.3 Zoogdieren **12**
2.4.4 Amfibieën, reptielen en vissen **12**
2.4.5 Insecten **13**
2.4.6 Samenvatting beschermde soorten **13**

3 Toetsing Flora- en faunawet **15**
3.1 Bevoegd gezag **15**
3.2 Toetsing effecten aan Flora- en faunawet **15**
3.2.1 Vleermuizen **15**
3.2.2 Vogels **16**

4 Conclusies en aanbeveling **17**

5 Literatuur **19**

Bijlage(n)
1. Toelichting Flora- en faunawet
2. Nader onderzoek vleermuizen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de Verenigde Bedrijven Beaphar B.V. heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van natuurwetgeving voor de uitbreiding(nieuwbouw) van de productielocatie voor dierverzorgingsproducten aan de Oude Linderteseweg te Raalte. In deze rapportage wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- In welke mate worden door de Flora- en faunawet (Flora- en faunawet) beschermde dier- en plantensoorten beïnvloed door de beoogde activiteit?
- Is voor de beïnvloeding een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk?
- Is nader onderzoek naar soortgroepen of soorten noodzakelijk?

1.2 Natuurbeschermingswetgeving

De huidige natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in *gebiedsbescherming* en *soortbescherming*. Op het voornemen is alleen de soortbescherming door de Flora- en faunawet van toepassing omdat beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur) niet aanwezig zijn in de nabijheid van de locatie. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied (PEHS Overijssel) ligt op ongeveer 1,2 km afstand van de inrichting. Een toelichting met betrekking tot Flora- en faunawet is opgenomen in bijlage 1.

1.3 Onderzoeksmethode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Een oriënterend veldbezoek op 22 mei 2008
  - Het oriënterend veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in de locatie voorkomen of in hoeverre de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.
- Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen

2 Locatie, uitbreiding en soorten

De beoogde uitbreiding (nieuwbouw) kan gevolgen hebben voor beschermde soorten. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de plant- en diersoorten die mogelijk kunnen worden beïnvloed als gevolg van de ingreep.

2.1 Situatie

In figuur 2.1 is de ligging van de locatie weergegeven.

Figuur 2.1 Ligging locatie

De locatie is gelegen binnen de bebouwde kom van Raalte in kilometerhok 215-489, tussen de spoorlijn Zwolle - Almelo en de provinciale weg (N 35) Zwolle - Almelo.
Op het plangebied staan twee bedrijfsgebouwen. Het deel van het plangebied waar nieuwbouw gepland is bestaat momenteel uit gazon omringd met een bomen- en struikenrij (Hazelaar, Boswilg, Zwarte els, Zomereik, Berk, Krentenboompje, Gelderse roos). Van noord-west naar zuid-oost ligt een sloot welke aan twee zijden eveneens wordt geflankeerd door een bomen-struikenrij met onderbegroeiing van onder andere Brandnetel, Rietgras en Lisdodde. De sloot loopt in noordwestelijke richting door naar het naastgelegen volkstuincomplex. Hier ligt op enkele meters afstand van het plangebied een poel.

2.2 Beoogde uitbreiding

De beoogde uitbereiding bestaat uit nieuwbouw waarbij het totale perceel zal worden bebouwd met productiepanden en een parkeerplaats. De huidige bebouwing blijft gehandhaafd. Uitgangspunt is, dat al het aanwezige groen ter plaatse van de toekomstige panden zal worden verwijderd.

2.3 Inleiding Flora- en faunawet

De bescherming van inheemse dier- en plantensoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Voor de mogelijkheid van het verlenen van de ontheffing wordt hierbij onderscheid gemaakt in drie categorieën beschermde soorten:

- Tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten bestaande uit de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van bedreigde soorten. Bij negatieve effecten als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen moet altijd een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Een ontheffing wordt door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) alleen verleend wanneer de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie niet in het geding is
- Tabel 1-soorten: De meest algemene, niet bedreigde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen
- Tabel 2-soorten: Een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling bij bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik wanneer wordt gehandeld volgens een door LNV goedgekeurde en door de initiatiefnemer geaccordeerde gedragscode. Heeft men geen beschikking over een goedgekeurde gedragscode, dan moet bij een verwacht negatief effect op tabel 2-soorten een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Een ontheffing wordt door LNV alleen verleend wanneer de gunstige staat van instandhouding van de regionale of de landelijke (afhankelijk van de soort) populatie niet in het geding is

Naast bovenstaande categorieën zijn gedurende het broedseizoen de nesten van alle broedvogels beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing afgegeven door LNV. Vaste verblijfplaatsen van enkele specifieke vogelsoorten (onder andere nesten van spechten, uilen en boombewonende roofvogels) zijn het gehele jaar strikt beschermd. De functionele omgeving van vaste verblijfplaatsen (foerageer- en rustgebied) is eveneens beschermd. Bij aantasting/verwijdering van vaste verblijfplaatsen van vogels wordt eveneens getoetst op de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Een volledig overzicht en nadere beschrijving van de Flora- en faunawet is opgenomen in bijlage 1.

2.4 Te verwachten beschermde soorten

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok waarin de locatie ligt (215 - 489) en de naastgelegen kilometerhokken (215 - 490, 214 - 489 en 214 - 490) niet of nauwelijks zijn onderzocht op het voorkomen van de verschillende soortgroepen.

2.4.1 Flora

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van ruim 100 plantensoorten. Gezien het ontbreken van geschikte groeiplaatsen worden beschermde plantensoorten niet op de locatie verwacht.

2.4.2 Broedvogels

De meeste vogels broeden ongeveer in de periode tussen 15 maart tot 15 juli. Echter, sommige vogelsoorten, zoals Zeearend, Blauwe reiger en Bosuil, broeden al in februari terwijl een aantal (zang)vogels nog broed in augustus. Moeras- en watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus. Op het moment dat beschermde inheemse broedvogels bezig zijn met hun broedproces mogen er, ongeacht de periode van het jaar, geen verstorende werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden.

Op de locatie kunnen verschillende broedvogels worden verwacht zoals Merel, Huismus (rode lijst), Heggenmus, Winterkoning, Vink en Zwarte roodstaart. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen en nesten van vogels. Nesten van zwaluwen zijn niet waargenomen. Vaste rustplaatsen of nesten van uilen zijn evenmin gevonden. Ook horsten van andere roofvogels zijn niet gevonden. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: Huismus, Heggenmus, Vink, Fitis, Tjiftjaf, Winterkoning, Koolmees, Pimpelmees, Spreeuw, Lijster en scholekster. Een Merel werd waargenomen met nestmateriaal. Bovendien werden drie kieviten waargenomen in aanwezigheid van een jong.

2.4.3 Zoogdieren

Vrijwel alle inheemse zoogdiersoorten worden beschermd door de Flora- en faunawet. Alle vleermuissoorten worden strikt beschermd door de Flora- en faunawet (opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet, bijlage IV Habitatrichtlijn).

Vleermuizen

De Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger zijn de meest voorkomende vleermuissoorten in Nederland. Deze soorten kunnen worden verwacht in de nabije omgeving van de locatie. De Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger zijn gebouwbewonend. De bebouwing op de locatie bevat enkele openingen (spleten en gaten) die toegankelijk zijn voor vleermuizen. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen aanwezig zijn in de gebouwen. Tevens kunnen de locatie en de nabije omgeving (bomenrij lang de N35) onderdeel zijn van foerageergebied en/of vliegroutes van vleermuizen. Met name de bomen-struikenrij langs de sloot die dwars over het terrein loopt is mogelijk onderdeel van foerageergebied en/of vliegroutes van vleermuizen.

Overige zoogdieren

Op de locatie worden alleen algemeen voorkomende tabel 1-soorten zoals Konijn en Veldmuis verwacht. Tabel 2- en tabel 3-soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden niet op de locatie verwacht.

2.4.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Alle inheemse amfibieën- en reptielensoorten en enkele vissoorten worden beschermd door de Flora- en faunawet.
Geschikte biotopen voor tabel 2- of tabel 3-soorten amfibieën komen niet voor op de locatie.
In de direct naast de locatie gelegen poel is tijdens het veldbezoek wel de Bastaardkikker (tabel 1-soort) gehoord. Deze soort kan het plangebied gebruiken als overwinteringsgebied (onder strooisellagen of in muizenholen) en als tijdelijke verblijfplaats (in de sloot midden in het gebied). Tevens kan een algemene tabel 1-soort als de Gewone pad gebruik maken van het plangebied.

Omdat geschikte biotopen voor reptielen niet aanwezig zijn, worden reptielen niet verwacht op de locatie. Vissen komen niet voor op de locatie wegens het ontbreken van voldoende oppervlaktewater. De sloot op de locatie bevat te weinig water om als habitat voor vissen te kunnen dienen.

2.4.5 Insecten

Een aantal insectensoorten (dagvlinders, libellen en overige ongewervelden) wordt beschermd door de Flora- en faunawet. Het betreft enkele aan specifieke biotopen gebonden soorten. Specifieke biotopen voor bijzondere beschermde dagvlinders (bijvoorbeeld schrale hooilanden of structuurrijke heiden) en specifieke biotopen voor bijzondere beschermde libellen (bijvoorbeeld matige voedselarme wateren, veenplassen of verlandingszones van laagveenmoerassen of van hoogveen- en heidevennen) ontbreken ter plaatse van locatie, waardoor het voorkomen van populaties van beschermde dagvlinders en libellen ter plaatse van de locatie onwaarschijnlijk is. Beschermde overige ongewervelden (mieren, slakken, et cetera) worden wegens het ontbreken van hiervoor geschikte biotopen evenmin verwacht ter plaatse van de locatie.

2.4.6 Samenvatting beschermde soorten

Op basis van het oriënterend veldbezoek en literatuur- / verspreidingsgegevens kunnen vleermuizen (waaronder Laatvlieger, Gewone- en Ruige Dwergvleermuis, Gewone Grootoorvleermuis, Gewone Baardvleermuis en Rosse vleermuis) mogelijk op of in de nabijheid van de planlocatie voorkomen.
Broedvogels zijn eveneens mogelijk aanwezig. Deze zijn tijdens het broedseizoen strikt beschermd. LNV verleent voor het verstoren van broedende vogels vrijwel nooit een ontheffing.

Tabel 2.1 Overzicht van tabel 2- en 3-soorten die op basis van literatuur-/verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek op of in de nabije omgeving van de locatie kunnen voorkomen

Soortgroep	Tabel 2-soorten	Tabel 3-soorten
Flora	Geen	Geen
Zoogdieren: vleermuizen	-	Onder andere Laatvlieger en Gewone Dwergvleermuis kunnen de planlocatie als foerageergebied en/of vliegroute gebruiken
Overige zoogdieren	Geen	Geen
Broedvogels; beschermde vaste verblijfplaatsen		Geen
Reptielen	Geen	Geen
Amfibieën	Geen	Geen
Vissen	N.v.t.	N.v.t. niet voldoende oppervlaktewater binnen planlocatie aanwezig
Dagvlinders	Geen	Geen
Libellen	Geen	Geen
Overige ongewervelden	Geen	Geen

3 Toetsing Flora- en faunawet

De ruimtelijke ontwikkeling kan gevolgen hebben voor beschermde soorten. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de soorten die mogelijk door de ruimtelijke ingreep kunnen worden beïnvloed.

3.1 Bevoegd gezag

Het bevoegde gezag van de Flora- en faunawet is het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet moet worden ingediend bij de Dienst Regelingen (DR) van het ministerie van LNV. LNV legt de ingediende aanvraag voor aan de Dienst Landelijk Gebied (DLG). De DLG fungeert als het adviesorgaan van LNV voor ontheffingsaanvragen. De DLG geeft LNV een inhoudelijk ecologisch advies, maar LNV bepaalt uiteindelijk zelf of een ontheffing wordt verleend en onder welke voorwaarden dit gebeurt. In de planvorming van een ruimtelijke ontwikkeling moet rekening worden gehouden met de proceduretijd van een ontheffingsaanvraag. Deze bedraagt doorgaans drie tot vier maanden, maar kan uitlopen naar vijf tot zes maanden. De Algemene Inspectiedienst (AID) van LNV ziet toe op de handhaving.

3.2 Toetsing effecten aan Flora- en faunawet

Beschermde plantensoorten, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden worden niet verwacht op de locatie. Reptielen worden evenmin verwacht en vissen komen niet voor op de locatie. Van ‘overige zoogdieren’ en amfibieën worden alleen algemeen voorkomende tabel 1-soorten verwacht op de locatie. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling, hetgeen betekent dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Wel geldt de zorgplicht (zie bijlage 1).

3.2.1 Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden verwacht in de bestaande bebouwing. Omdat de bestaande panden niet gesloopt en/of verbouwd worden, kunnen negatieve effecten op de functionele leefomgeving van eventueel aanwezige vaste verblijfplaatsen worden uitgesloten. Daarnaast zijn de aanwezige groenstructuren op de locatie geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Tevens kan het groen onderdeel zijn van vliegroutes van vleermuizen.
Omdat het daadwerkelijke gebruik van het plangebied door vleermuizen niet tijdens het oriënterende veldbezoek kan worden vastgesteld heeft Tauw een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. De uitwerking van het onderzoek is opgenomen in bijlage 2.

In het nadere onderzoek naar vleermuizen wordt geconcludeerd dat er geen directe binding van vleermuizen met het plangebied is waargenomen en dat de aantallen vleermuizen in het plangebied gemiddeld zijn. Hierdoor kunnen de aanwezige vleermuizen afdoende foerageergebied in de omgeving vinden, waardoor een effect van het voornemen op de gunstige staat van instandhouding op de lokale populatie vleermuizen, zoals bedoeld in de Flora- en faunawet, niet wordt verwacht.
Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk voor de kap van de groenstructuren op het terrein en de bouw van de nieuwe panden.

3.2.2 Vogels

Omdat LNV geen ontheffing verleent voor het verstoren van broedende vogels, dienen verstorende werkzaamheden zoals uitbreiding en nieuwbouw buiten het broedseizoen van vogels te worden uitgevoerd. Dit broedseizoen loopt globaal van medio maart tot medio juli. Ten behoeve van de bouwwerkzaamheden zal de aanwezige groensingel moeten worden gekapt. Wanneer dit is gebeurd voor de aanvang van het broedseizoen, zijn er geen beperkingen meer ten aanzien van vogels en kunnen de bouwwerkzaamheden ook binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

Vaste verblijfplaatsen van vogels komen niet voor op de locatie. Het voornemen heeft evenmin tot gevolg dat de functionele omgeving (foerageergebied en rustgebied) van vaste verblijfplaatsen wordt aangetast. Er hoeft daarom geen ontheffing voor vaste verblijfplaatsen van vogels te worden aangevraagd.

4 Conclusies en aanbeveling

De voorgenomen uitbreiding / nieuwbouw van de productielocatie van Beaphar aan de Oude Linderteseweg te Raalte is getoetst aan de Flora- en faunawet. De volgende conclusies kunnen naar aanleiding van de uitgevoerde veldbezoeken getrokken worden:

- Beschermde plantensoorten, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden worden niet verwacht op de locatie. Reptielen worden evenmin verwacht en vissen komen niet voor op de locatie. Van 'overige zoogdieren' en amfibieën worden mogelijk alleen algemeen voorkomende tabel 1-soorten verwacht op de locatie. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling, hetgeen betekent dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Wel geldt de zorgplicht
- Foerageergebied voor vleermuizen is aanwezig in het plangebied. De aantallen vleermuizen op het terrein zijn gemiddeld. Door de aantasting van de groenstructuren verdwijnt het foerageergebied, echter in de omgeving is voldoende alternatief leefgebied aanwezig, waardoor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie vleermuizen niet wordt geschaad. Een ontheffing van de Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.
- Vaste verblijfplaatsen van vogels (bijvoorbeeld nesten van steenuilen of kerkuilen) komen niet voor op de locatie. Het voornemen heeft evenmin tot gevolg dat de functionele omgeving van vaste verblijfplaatsen wordt aangetast. Er hoeft daarom geen ontheffing voor vaste verblijfplaatsen van vogels te worden aangevraagd

Omdat LNV geen ontheffing verleent voor het verstoren van broedende vogels, dienen verstorende werkzaamheden zoals uitbreiding en nieuwbouw buiten het broedseizoen van vogels te worden uitgevoerd. Dit broedseizoen loopt globaal van medio maart tot medio juli. Ten behoeve van de bouwwerkzaamheden zal de aanwezige groensingel moeten worden gekapt. Wanneer dit is gebeurd voor de aanvang van het broedseizoen, zijn er geen beperkingen meer ten aanzien van vogels en kunnen de bouwwerkzaamheden ook binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

5 Literatuur

[Bergmans, W. en A. Zuiderwijk, 1986]
Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen. Vijfde herpetogeografisch Verslag. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging en Nederlandse Vereniging voor Herpetologie en Terrariumkunde 'Lacerta'. Uitgave Bibliotheek KNNV nr. 39. ISSN 0169-5355.

[Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997]
Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002]
Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Geraadpleegde internetsites

www.natuurloket.nl

Bijlage

1

Toelichting Flora- en faunawet

Flora- en faunawet (Ffw)
De Flora- en Faunawet is ook buiten beschermde natuurgebieden van kracht. De Flora- en Faunawet voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland aanwezige dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en ruim 100 plantensoorten zijn te vinden op lijsten, die deel uitmaken van de Flora- en Faunawet.

Op grond van de Flora- en Faunawet is het bijvoorbeeld verboden: 'nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren' (artikel 11 Flora- en Faunawet). Ook is het verboden: 'dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten' (artikel 10 Flora- en Faunawet). Ten slotte is het verboden: 'planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen' (artikel 8 Flora- en Faunawet). Als er sprake is van aantasting, is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Voor een groot aantal beschermde soorten geldt echter sinds 23 februari 2005 een vrijstelling.

Voordat kan worden gestart met de werkzaamheden geeft de wet aan dat de volgende handelingen moeten worden doorlopen:
- Bepaling van de waarde van de locatie en haar directe omgeving voor (beschermde) planten- en diersoorten
- Bepaling van de effecten van de voorgenomen plannen op die soorten en hun leefgebieden
- Bepaling van de mogelijkheden om rekening te houden met die soorten en leefgebieden: naarmate er beter rekening kan worden gehouden met deze leefgebieden zal het uiteindelijke effect geringer zijn. De maatregelen die het effect verkleinen worden wel verzachtende of 'mitigerende' maatregelen genoemd
- Eventueel een vervolgtraject, wanneer mitigerende maatregelen onvoldoende blijken te zijn. Onderdeel hiervan kan uitwerking van compenserende maatregelen zijn

Voor de mogelijkheid van het verlenen van de ontheffing, wordt sinds 23 februari 2005 onderscheid gemaakt tussen drie categorieën beschermde soorten:
1. Extra beschermde soorten ('tabel 3-soorten'): de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode lijsten
2. De meest algemene, niet bedreigde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling (tabel 1-soorten)
3. Een tussencategorie, de resterende beschermde soorten (tabel 2). Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen moet voor deze soorten een ontheffing worden gevraagd

Extra beschermde soorten ('tabel 3-soorten'). Voor extra beschermde soorten kan alleen ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen worden verleend indien aan de volgende criteria wordt voldaan:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing; dat betekent dat er alternatieven (voor de locatie of vorm van de activiteit) onderzocht moeten worden voor de in het geding zijnde activiteit
- Er is sprake van de belangen, vermeld in artikel 75, lid 4, sub a of genoemd in artikel 2 van Vrijstellingsbesluit. Een essentiële ontheffingsgrond voor een plan komt naar voren in artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit. Ontheffing kan worden verleend indien er sprake is van 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale en economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort. Indien de gunstige staat van de betrokken soort(en) in het geding komt, dienen maatregelen te worden genomen om de instandhouding te garanderen. Schade op individuniveau dient te worden voorkomen. Dat kan door compenserende, maar ook mitigerende (verzachtende) maatregelen te nemen. Of er en welke compenserende en/of mitigerende maatregelen nodig zijn, kan de Minister van LNV in de voorschriften bij de ontheffing aangeven. Compensatie van schade aan biotopen van soorten die zijn vermeld in bijlage I van de Vogelrichtlijn of bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet zijn afgerond voordat kan worden gestart met het plan

Algemeen voorkomende beschermde soorten ('tabel 1-soorten')
Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling.

Overige beschermde soorten ('tabel 2-soorten')
Voor de overige beschermde soorten kan door LNV ontheffing worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatieniveau). Indien de gunstige staat van instandhouding van de soort wel in het geding komt, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden getroffen.

Voor initiatiefnemers van onder andere ruimtelijke ontwikkelingen die individueel of gezamenlijk beschikken over een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode die aangeeft op welke wijze rekening wordt gehouden met beschermde soorten geldt voor deze soorten eveneens een vrijstelling.

Vogels
Vogels nemen in de Flora- en Faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten (zie verder onder punt 1). Daarnaast worden vaste verblijfplaatsen van vogels beschermd zowel tijdens als buiten het broedseizoen (zie verder onder punt 2).

1. Niet elke vogel broedt in de meimaand. Sommige vogelsoorten, zoals de blauwe reiger en de bosuil, beginnen al in februari te broeden en bepaalde (zang) vogels broeden nog in augustus. De meeste vogels in dorpen, steden en bossen broeden echter ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus. Op het moment dat beschermde inheemse broedvogels bezig zijn met hun broedproces, mogen er geen verstorende werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden, dus ongeacht de periode van het jaar
2. Vaste verblijfplaatsen van vogels zijn jaarrond beschermd; voor het aantasten van vaste verblijfplaatsen van vogels dient een ontheffing te worden aangevraagd. Vaste verblijfplaatsen zijn nesten / holen / holten waar vogels jaarlijks naar terugkeren om er te broeden en/of waarvan ze gedurende een groot deel van het jaar gebruik maken als verblijfplaats. Nesten van de volgende vogels worden beschouwd als vaste verblijfplaats (tenzij het nest definitief verlaten is):
    - (boombewonende) roofvogels: Sperwer, Buizerd, Havik, Wespendief, Boomvalk, Rode wouw, Zwarte wouw, Torenvalk, Zeearend en Slechtvalk
    - Uilen: Kerkuil, Steenuil, Bosuil, Ransuil en Oehoe
    - Holen van alle inheemse spechten
    - Raaf en Zwarte kraai
    - Kolonievogels: Blauwe reiger en Roek
    - Ooievaar, Gierzwaluw, Boerenzwaluw, Huiszwaluw en Grote gele kwikstaart (soorten die grotendeels of geheel van menselijke activiteiten afhankelijk zijn; hieronder vallen ook enkele uilen en roofvogels). Het vervangen, repareren of in de directe omgeving verplaatsen van een kast voor soorten die grotendeels of geheel van menselijke activiteiten afhankelijk zijn, wordt niet gezien als een overtreding van artikel 11 zolang er maar nestgelegenheid beschikbaar blijft

<u>Zorgplicht</u>

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen:

- Artikel 2, lid 1: een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving
- Artikel 2, lid 2: de zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterweg te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken)

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Rode lijst

De Rode lijsten hebben geen wettelijk beschermde status. Soorten die op de Rode lijst zijn geplaatst, zijn niet per definitie ook beschermd: deze soorten zijn alleen beschermd als ze ook in de Flora- en Faunawet als beschermde soort zijn opgenomen.

Bijlage

2

Nader onderzoek vleermuizen

Tauw

Notitie

Contactpersoon Sipke Holtes

Datum 22 oktober 2008

Kenmerk N001-4591059SIH-rvb-V01-NL

Vleermuizenonderzoek Beaphar te Raalte

1 Inleiding

Vanuit de resultaten van het oriënterende veldbezoek op 22 mei 2008 bleek dat door uitbreiding van de productielocatie aan de Oude Linderteseweg mogelijk artikel 11 (verbodsbepaling) van de Flora- en faunawet zou worden overtreden.
Deze verbodsbepaling stelt dat vaste verblijfplaatsen, met de daarbij behorende functionele leefomgeving, van vleermuizen niet mogen worden verwijderd en of vernield. Door het verwijderen van de aanwezige groenstructuren en het plaatsen van gebouwen kan deze functionele leefomgeving van vleermuizen worden geschaad. Is dit het geval dan is alvorens de uitvoering van het voornemen wordt gestart een ontheffing van artikel 11 van de Flora- en faunawet noodzakelijk.
Deze notitie geeft een beschrijving van het plangebied, de gebruikte onderzoeksmethodiek, de resultaten en de conclusie van het onderzoek, inclusief een antwoord op de vraag of er ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is voor het verstoren en/of verdwijnen van (onderdelen van leefgebieden van) vleermuizen.

2 Beschrijving plangebied

De locatie ligt binnen de bebouwde kom aan de noordzijde van Raalte, tussen de spoorlijn Zwolle – Almelo en de provinciale weg (N 35) Zwolle – Almelo. In het plangebied staan twee bedrijfsgebouwen. Het deel van het plangebied waar nieuwbouw gepland is, bestaat momenteel uit gazon omringd met een bomen- en struikenrij. Van noord-west naar zuid-oost ligt een sloot welke aan twee zijden eveneens wordt geflankeerd door een bomen-struikenrij met onderbegroeiing van onder andere Brandnetel, Rietgras en Lisdodde. De sloot loopt in noordwestelijke richting door naar het naastgelegen volkstuincomplex. Hier ligt op enkele meters afstand van het plangebied een poel.

Figuur.2.1 Ligging van het plangebied met ligging van de EHS

3 Inventarisatie methodiek en ecologie

3.1 Ecologie van vleermuizen

Vanwege de ligging van het plangebied in de nabijheid van stedelijk gebied en landelijk gebied en de aanwezige structuren is het aannemelijk dat vleermuizen aanwezig zijn. Aan de hand van de biotoop worden de Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis verwacht.
De Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger komen veel in stedelijk gebied voor.
De Ruige dwergvleermuis kan in stedelijk gebied en in landelijk gebied voorkomen.
De Rosse vleermuis is in veel verscheidene gebieden aanwezig. In tabel 2 staat voor deze soorten weergegeven hoe deze het landschap gebruiken en waar verblijfplaatsen kunnen worden aangetroffen.

Tabel 3.1 Schematisch weergave van het landschapgebruik van de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger. + = ongevoelig voor licht, – = gevoelig voor licht (Naar: Limpens *et al.*, 2004)

Soort	Type verblijfplaats	Type jachtgebied	Type vliegroute	Max. afstand tussen verblijfplaats en jachtplaats	Licht op route	Licht tijdens jacht
Gewone dwergvleermuis	Bebouwing	O.a. stedelijk gebied en bos	Lijnvormige structuur	1 – 15 km	-	+
Laatvlieger	Bebouwing	O.a. stedelijk gebied en bos	Lijnvormige structuur / open gebied	1 – 20 km	-	+
Ruige dwergvleermuis	Boom/bebouwing	In bos/boven water	Lijnvormige structuur / open gebied	1 – 20	-	-
Rosse vleermuis	Boom	In bos/boven water	Open gebied	1 – 40	+	+

3.2 Methodiek

3.2.1 Algemeen

De vleermuisinventarisatie is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type: Petterson D100). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het soort geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde 'piekfrequentie', kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Er zijn vier veldbezoeken uitgevoerd in de periode juni tot en met september. In tabel 3.2 is weergegeven in welke maanden de veldbezoeken zijn gebracht en waarop de focus van het desbetreffende onderzoek ligt. Meerdere bezoeken zijn nodig, omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen en jachtgebieden die in verschillende perioden in het jaar worden gebruikt. Door de bezoeken te spreiden wordt een goed beeld verkregen van de aanwezigheid en het gebruik door vleermuizen van het plangebied.

Tabel 3.2 Periode van de uitgevoerde veldbezoeken voor de vleermuisinventarisatie. Tevens is de focus van elke verschillende inventarisatieronde beschreven

Soortgroep	Datum veldbezoek	Tijdstip	Focus	Weersomstandigheden
Vleermuizen	18-6-2008	Avond	Zomerverblijfplaatsen (kraamkolonies), vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen	Onbewolkt, warm, weinig wind
Vleermuizen	09-7-2008	Avond	Zomerverblijfplaatsen (kraamkolonies), vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen	Begin van de avond droog, later miezerregen, lichte wind
Vleermuizen	10-9-2008	Avond	Winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen	Droog, windstil, warm
Vleermuizen	7-10-2008	Avond	Winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen	Droog, geen wind, relatief warm

3.2.2 Werkzaamheden

Tijdens de bezoeken is gekeken naar de functionaliteit van het gebied voor vleermuizen. Waarbij de nadruk lag op het inventariseren van belangrijke vliegroutes en/of foerageergebieden. Vliegroutes en/of foerageergebieden zijn vast te stellen door vleermuizen tijdens hun vlieguren (tussen de avond en ochtendschemer) te inventariseren.

4 Beschrijving veldbezoek

4.1 Eerste veldbezoek

Tijdens het eerste veldbezoek gezocht naar verblijfplaatsen, vliegrouten en foerageergebied. Tijdens het avondbezoek zijn acht exemplaren van de Gewone dwergvleermuis (8 ex) waargenomen en één Laatvlieger. Het pand aan de oostkant van Oude Linderseweg werd door drie gewone dwergvleermuizen en één Laatvlieger gebruikt als vliegroute. Andere duidelijke vliegrouten, of belangrijke foerageergebieden zijn niet aangetroffen.

4.2 Tweede veldbezoek

Tijdens het tweede veldbezoek is het oostelijke pand als vliegroute gebruikt door een Laatvlieger. Daarnaast is een roep gehoord van een langsvliegende vleermuis uit de familie *Myotis*. Deze roep is niet op naam gebracht door het korte waarnemen ervan. Verder zijn enkele Gewone dwergvleermuizen foeragerend bij panden waargenomen. Op het veld en langs de bomenrij zijn geen vleermuizen aangetroffen.

4.3 Derde veldbezoek

Tijdens het derde bezoek is meer bedrijvigheid vastgesteld dan tijdens de andere avonden. In de westelijke hoek van het plangebied waren vier exemplaren van de Laatvlieger aan het foerageren. Deze zijn eveneens waargenomen tijdens een verplaatsing van het zuidelijke veld naar het noordelijke veld. Binding met een bomenrij of groenstructuur was niet zichtbaar. Naast het gebouw in het midden van het plangebied zijn drie gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Ook zijn op deze avond vier langstrekkende rosse vleermuizen waargenomen. Deze vlogen midden over het veld.

4.4 Vierde veldbezoek

Tijdens het vierde veldbezoek zijn meerdere gewone dwergvleermuizen waargenomen die sociale roepjes ten gehore brachten. Daarnaast zijn meerdere laatvliegers overvliegend waargenomen. Wederom is een roep van een *Myotis* soort waargenomen, welke door de snelheid niet op naam is gebracht.

Vanuit de veldbezoeken is een beeld verkregen van het belang van het plangebied voor vleermuizen. Dit is uitgewerkt in onderstaande figuur.

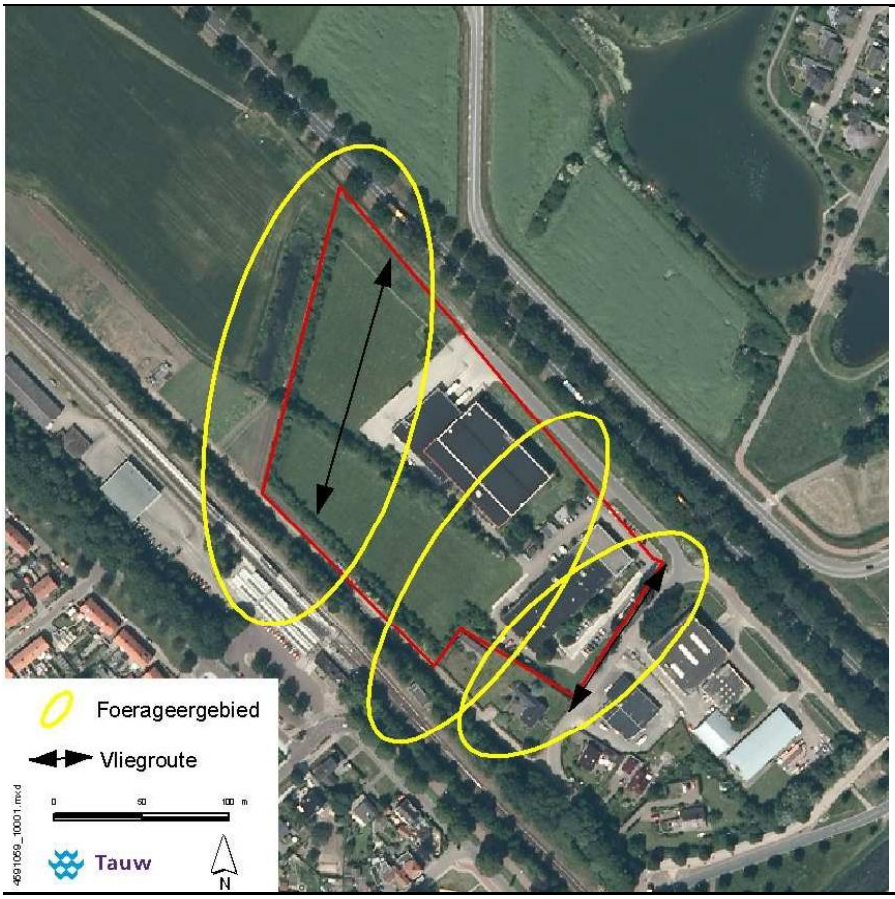

Figuur 4.1 Weergave van de belangrijkste foergeergebieden, vliegroutes in het plangebied

4.5 Conclusies vanuit de veldbezoeken

- Vanuit de veldbezoeken kan worden geconcludeerd dat het plangebied geschikt is als foerageergebied met vliegroutes voor verschillende soorten vleermuizen
- Twee maal is een soort uit de *Myotis* familie gehoord. Deze vloog echter elke keer in een rechte lijn, en had geen binding met het plangebied
- Er zijn geen verblijfplaatsen waargenomen in een van de aanwezige gebouwen of groenstructuren, waardoor door de kap van bomen geen verblijfplaatsen of noodzakelijke vliegroutes worden onderbroken

5 Effectbeschrijving

In de voorgaande paragraven zijn reeds enkele conclusies weergegeven. In onderstaand hoofdstuk wordt uiteengezet wat de effecten van het voornemen zijn op de verschillende gebruiksfuncties van vleermuizen in het plangebied. Na deze effectbeschrijving wordt bepaald of er een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden.

- Winterverblijven:
  - De kap van de bomen heeft geen effect op eventueel in de omgeving aanwezige winterverblijfplaatsen
- Zomerverblijven:
  - De kap van de bomen heeft geen effect op eventueel in de omgeving aanwezige zomerverblijfplaatsen
- Foerageerplaatsen:
  - Door het verwijderen van de groenstructuren verdwijnt er foerageergebied. De aantallen vleermuizen waren echter niet al te groot waardoor bij verwijdering van de groenstructuren in de omgeving echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is en effecten op de populatie van de voorkomende vleermuizen (voornamelijk algemeen voorkomende vleermuizen, desondanks strikt beschermt) niet wordt verwacht
- Vlieg- en migratieroutes:
  - Er is geen vliegroute van belang langs een van de groenstructuren aangetroffen. Het verwijderen van de groenstructuren heeft hierdoor geen effect
- Paarplaatsen:
  - In de aanwezige groenstructuren zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen welke dienst kunnen doen als paarplaats. Effecten van de kap van de groenstrook worden daardoor niet verwacht

Algemeen

Een hechte binding van de vleermuizen met het plangebied of structuren erin is niet waargenomen. De aantallen vleermuizen die werden aangetroffen tijdens de onderzoeken zijn gemiddeld voor een dergelijk terrein.

6 Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek is een goed beeld verkregen van de verspreiding van vleermuizen in het plangebied:

- Voldoende inspanning is geleverd om het verspreidingsbeeld van vleermuizen in het plangebied weer te geven
- Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van vier soorten. De Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en een *Myotis*-soort. Voornamelijk de Gewone dwergvleermuis maakt veel gebruik van het plangebied. De *Myotis*-soort is twee keer gehoord, maar kon niet op naam worden gebracht
- Het plangebied en de omgeving worden benut als vliegroute en als jachtgebied
- Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen
- Met de uitvoering van de voorgenomen herinrichting wordt een gedeelte van het leefgebied van vleermuizen aangetast, echter doordat er voldoende alternatief leefgebied in de omgeving aanwezig is wordt er geen effect verwacht op de locale populatie vleermuizen

Aangezien er geen directe binding met het plangebied is waargenomen en de aantallen vleermuizen gemiddeld zijn wordt door uitvoering van de toekomstige werkzaamheden geen afbreuk gedaan aan de instandhouding van de lokale populatie vleermuizen zoals bedoeld in de Flora- en faunawet. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk voor de kap van de groenstructuren op het terrein en de bouw van de nieuwe panden.

7 Aanbevelingen

- Geadviseerd wordt de groenstructuren buiten het jachtseizoen (medio april tot en met medio oktober) te verwijderen, zodat er geen verandering in het jachtgebied ontstaat ten tijde van de aanwezigheid van de vleermuizen
- Bij aanleg van extra verlichting dienen zoveel mogelijk naar beneden gerichte armaturen gebruikt te worden. Hierdoor wordt de verstrooiing van het licht zo klein mogelijk gemaakt, waardoor de effecten op leefgebied van de vleermuizen in de omgeving worden verkleind

8 Bronvermelding

- [Limpens, H., Twisk, P., Veenbaas, G., 2004]
  Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouw, Delft, en Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem. 24 pp

- [Limpens, H.]
  Vleermuizen en planologie. Uitgave van Zoogdiervereniging VZZ, Eco Consult & Project Management, november 2005

- www.waveka.nl

- www.VZZ.nl

- www.vleermuis.net

Bijlage 8 Luchtkwaliteitsonderzoek

Tauw

Luchtkwaliteitsonderzoek Beaphar

27 juni 2008

Kenmerk R001-4581057MTU-srb-V01-NL

Verantwoording

Titel	Luchtkwaliteitsonderzoek Beaphar
Opdrachtgever	Beaphar
Projectleider	ir. Liesbeth Nix
Auteur(s)	ing. M. Teunissen en ir. Liesbeth Nix
Projectnummer	4581057
Aantal pagina's	20 (exclusief bijlagen)
Datum	27 juni 2008
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Milieu & Veiligheid
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Tauw

Kenmerk R001-4581057MTU-srb-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **3**

1 Inleiding **7**

2 Wettelijk kader **9**

3 Situatie **11**
3.1 Situatie **11**
3.2 Mogelijk effect op de luchtkwaliteit **11**
3.2.1 Verkeersaantrekkende werking **12**
3.2.2 Directe emissies **12**

4 Uitgangspunten verspreidingsberekeningen **15**
4.1 Gehanteerde rekenmodellen **15**
4.2 Beoordelingspunt **15**
4.3 Invoergegevens CAR II **15**
4.4 Invoergegevens Nieuw Nationaal Model **16**

5 Resultaten berekeningen **17**
5.1 Resultaten CAR II berekeningen **17**
5.2 Resultaten berekeningen Nieuw Nationaal Model **17**

6 Samenvatting resultaten en conclusie **19**

Bijlage(n)

1. Ligging emissiepunten en beoordelingspunt CAR-berekening
2. Invoergegevens en resultaten CAR II berekening
3. Rekenjournaal Nieuw Nationaal Model

1 Inleiding

In opdracht van Beaphar heeft Tauw een luchtkwaliteitonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de fysieke uitbreiding van het terrein aan de Oude Linderteseweg te Raalte. De uitbreiding bestaat uit het oprichten van een nieuw magazijn voor gereed product, expeditie en order-pickruimte, verpakkingsruimte, opslag en productie halffabrikaat, uitbreiding productieruimte en uitbreiding distributiecentrum. De laatste twee uitbreidingen worden mogelijk pas in een later stadium gerealiseerd, maar zullen al wel worden meegenomen in de milieuaanvraag en ruimtelijke onderbouwing.

Het luchtkwaliteitsonderzoek is uitgevoerd ten behoeve van de aanvraag voor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer en ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing. Het doel van het onderzoek is het aantonen of de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. Daarbij is gekeken naar de gevolgen van de totale aangevraagde situatie.

Tauw heeft de volgende werkzaamheden uitgevoerd:
- In kaart brengen van relevante emissies naar de lucht, van de totale inrichting
- Bepalen van effect van deze emissies op de luchtkwaliteit met behulp van verspreidingsmodellen
- Toetsen van de resultaten aan de ‘wet luchtkwaliteit’ (‘Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)’)

In deze rapportage wordt eerst het wettelijk kader toegelicht. Daarna gaan we in op de voorgenomen ontwikkeling en de bijbehorende emissies naar de lucht. Vervolgens lichten we toe welke rekenmodellen en uitgangspunten zijn gehanteerd en vatten we de resultaten van de berekeningen samen. De notitie sluit af met een beoordeling van de resultaten en conclusie.

2 Wettelijk kader

Bestuursorganen nemen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen voor de luchtkwaliteit kunnen hebben, de regelgeving omtrent luchtkwaliteit in acht. Vanaf 15 november 2007 is de 'Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' van kracht, in dit stuk verder de 'wet luchtkwaliteit' genoemd.

Uit de wet luchtkwaliteit volgt dat een voorgenomen ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit inpasbaar is, indien in ieder geval aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. Er worden geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit overschreden
2. Er treedt geen verslechtering van de luchtkwaliteit op, of er vindt *per saldo* een verbetering van de luchtkwaliteit plaats door compenserende maatregelen
3. De voorgenomen ontwikkeling draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging
4. (Op termijn) de voorgenomen ontwikkeling is onderdeel van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

Het NSL is momenteel nog niet van kracht, waardoor op dit moment alleen de eerste drie voorwaarden gronden zijn waarop een bestuursorgaan kan besluiten dat een voorgenomen ontwikkeling inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit.

Ad 1. Geen overschrijding van grenswaarden
Een voornemen is inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit indien in de situatie met planontwikkeling nu en in de toekomst geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit worden overschreden. Daarbij wordt ook rekening gehouden met onlosmakelijk met het plan verbonden maatregelen. De volgende tabel vat de meest kritische grenswaarden voor de luchtkwaliteit samen. Het betreft grenswaarden voor de concentraties van stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) in de buitenlucht.

Tabel 2.1 Meest kritische componenten uit de 'Wet luchtkwaliteit'

Stof	Criterium	Grenswaarde
NO_2	Jaargemiddelde concentratie[1)]	40 µg/m^3
	Aantal overschrijdingen van uurgemiddelde grenswaarde van 200 µg/m^3	18 keer per jaar
PM_{10}	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m^3
	Aantal overschrijdingen van daggemiddelde grenswaarde van 50 µg/m^3	35 keer per jaar

1) De jaargemiddelde grenswaarde voor NO_2 wordt pas in 2010 van kracht (in 2007, 2008 en 2009 gelden plandrempels van respectievelijk 46, 44 en 42 µg/m^3)

Ad 2. De luchtkwaliteit verslechtert niet
Indien de ontwikkeling van een project, inclusief de daarmee samenhangende maatregelen, nergens leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit, of de luchtkwaliteit verbetert ten gevolge van de planontwikkeling, is de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. Dit geldt ook in gebieden waar grenswaarden worden overschreden. Daarnaast is het, net als voorheen, toegestaan een geringe verslechtering van de luchtkwaliteit te compenseren met behulp van compenserende maatregelen (saldobenadering), zodat de luchtkwaliteit *per saldo* niet verslechtert.

Ad 3. Projecten die niet in betekenende mate bijdragen
Projecten die 'niet in betekenende mate' (NIBM) een bijdrage leveren aan de luchtverontreiniging, hoeven op grond van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer niet individueel getoetst te worden aan de genoemde grenswaarden. Het is in dat geval voldoende om aan te tonen dat een voorgenomen ontwikkeling 'niet in betekenende mate' is.

In de Algemene Maatregel van Bestuur 'Niet in betekenende mate' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Voor de periode vanaf 15 november 2007 is het begrip 'niet in betekenende mate' (tijdelijk) gedefinieerd als 1 % van de jaargemiddelde grenswaarde voor NO_2 en PM_{10}. Dit komt neer op een bijdrage van 0,4 microgram/m^3 voor beide componenten.

Zeezoutcorrectie
Op grond van de Wet Luchtkwaliteit dienen natuurlijke bronnen van fijn stof die geen schadelijke effecten hebben voor de gezondheid, zoals zeezout, bij de beoordeling van de luchtkwaliteit buiten beschouwing worden gelaten. Uit de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 wordt afgeleid dat voor de gemeente Raalte de volgende correctie op de berekende resultaten van fijn stof mogen worden toegepast: een aftrek van 4 µg/m^3 voor de jaargemiddelde concentratie en een aftrek van zes dagen voor het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uurgemiddelde grenswaarde.

3 Situatie

In dit hoofdstuk wordt de situatie en plangebied toegelicht en aangegeven op welke wijze de voorgenomen ontwikkeling een effect kan hebben op de luchtkwaliteit.

3.1 Situatie

Het plangebied en de nabije omgeving van Beaphar in Raalte is opgenomen in figuur 3.1.

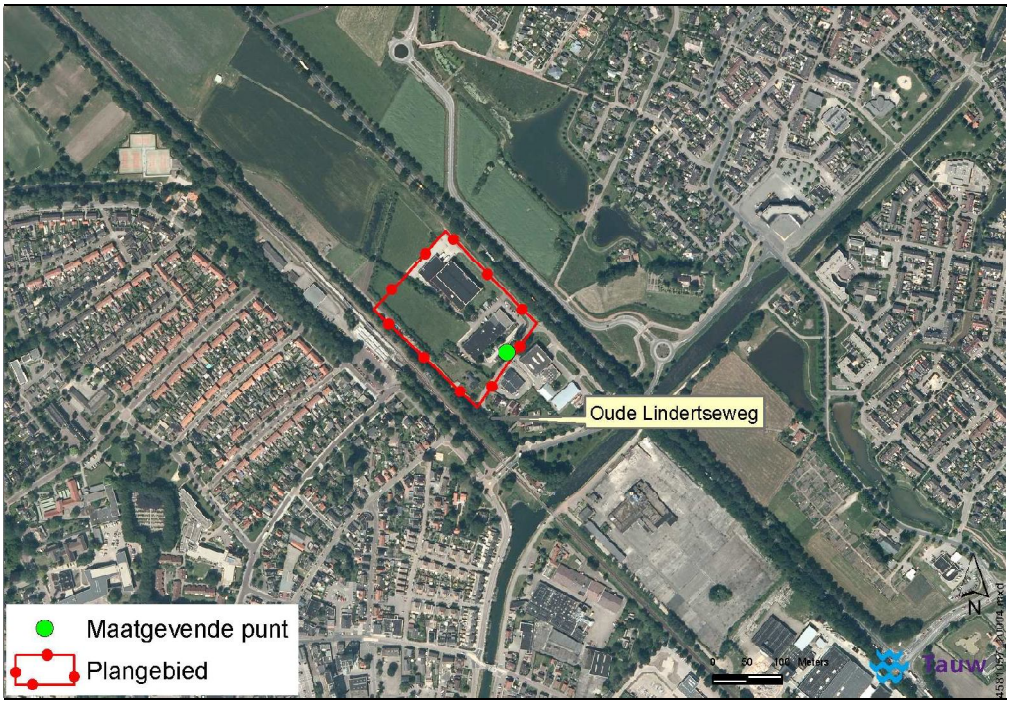

Figuur 3.1 Plangebied en omgeving

3.2 Mogelijk effect op de luchtkwaliteit

De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een effect op de luchtkwaliteit door indirecte emissies ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking en van directe emissie ten gevolge van installaties (puntbronnen).

3.2.1 Verkeersaantrekkende werking

Uit het akoestisch onderzoek blijkt in de nieuwe aangevraagde situatie wordt uitgegaan van 616 voertuigbewegingen per etmaal van en naar de inrichting, waarvan 480 lichte voertuigbewegingen en 136 zware voertuigbewegingen. Onderstaande tabel geeft het overzicht. Opgemerkt wordt dat dit de totale verkeersaantrekkende werking van de inrichting bedraagt.

Tabel 3.1 Overzicht aantal vervoersbewegingen per etmaal van en naar de inrichting

Omschrijving	Aantal lichte voertuigbewegingen	Aantal zware voertuigbewegingen
Afhalen zendingen	-	47
Bus transport Aakstraat	-	19
Inkoopvrachten Dc en Pu	-	63
Reko	-	1
Van Ganzewinkel	-	6
Personeel ploegendiensten	440	-
Kantoorpersoneel en bezoekers	40	-
Totaal	**480**	**136**

Het effect van interne voertuigbewegingen op de luchtkwaliteit buiten de grens van de inrichting is verwaarloosbaar ten opzichte van het effect van de voertuigbewegingen op de weg zelf. Interne voertuigbewegingen worden daarom niet meegenomen in de berekening.

3.2.2 Directe emissies

De enige voor luchtkwaliteit relevante directe emissies van de totale inrichting zijn de stofemissies ten gevolge van stofafzuiging bij procesunits 3 en 6. Deze afzuigingen zijn voorzien van een stoffilter waardoor de emissieconcentratie maximaal 5 mg/Nm^3 bedraagt. Procesunit 3 heeft drie emissiepunten op het gebouw; procesunit 6 heeft één emissiepunt. Op basis van gegevens uit de aanvraag voor een revisievergunning van Beaphar (toen nog Aafarma genoemd) van 22 juni 2005, is voor bovengenoemde emissiepunten de emissievracht geschat. Onderstaande tabel 3.2 geeft het resultaat. Aangenomen is dat het bedrijfsdebiet gelijk is aan het N-debiet. Opgemerkt wordt dat het de emissies betreft van de totale inrichting in de aangevraagde situatie en niet zozeer de emissies van de uitbreiding.

Behalve de genoemde emissiepunten zijn er op het terrein enkele gasgestookte installaties aanwezig, maar vanwege de kleine vermogens is het effect van de emissies van deze installatie op de luchtkwaliteit buiten de grenzen van de inrichting verwaarloosbaar.

Tabel 3.2 Stofemissie procesunits 3 en 6 (bron gegevens: vergunningaanvraag Aafarma van 22 mei 2005, kenmerk R001-4385849PWL-rvb-V01-NL)

Emissiebron	Emissieconcentratie [mg/Nm^3]	Debiet [m^3/uur]	Emissievracht [kg/uur]
Procesunit 3, emissiepunt 1	5	2.000	0,01
Procesunit 3, emissiepunt 2	5	2.000	0,01
Procesunit 3, emissiepunt 3	5	5.600	0,03
Procesunit 6	5	2.000	0,01

4 Uitgangspunten verspreidingsberekeningen

Onderstaand wordt toegelicht welke rekenmodellen zijn gebruikt en welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij de berekeningen.

4.1 Gehanteerde rekenmodellen

Het effect van de verkeersaantrekkende werking is berekend met screeningsmodel CAR II, versie 7. CAR II is een rekenmodel dat is goedgekeurd als standaardrekenmethode 1 (srm 1) conform de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

Het effect van de directe emissies is bepaald met het Nieuw Nationaal Model, versie Stacks 7.1. Het Nieuw Nationaal Model is goedgekeurd als standaardrekenmethode 3 (srm 3) conform de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

4.2 Beoordelingspunt

Bij het beoordelen van de luchtkwaliteit is van belang het juiste beoordelingspunt te kiezen. De berekeningen met CAR zijn uitgevoerd ter hoogte van de oude Linderteseweg in Raalte, de ontsluitingsweg van het terrein is waar al het verkeer van Beaphar over heen gaat. Op deze locatie is het verkeer nog niet opgenomen in het heersend verkeersbeeld en is het verwachte effect van het verkeer maximaal. In bijlage 1 is een overzicht gegeven waarop met een plusje het beoordelingpunt is aangegeven.

Het effect van de directe emissies is met behulp van het Nieuw Nationaal Model berekend op een grid van 1 bij 1 kilometer rondom de emissiepunten heen. De locatie buiten de grens van de inrichting waar het effect van de emissies maximaal is, is het meest maatgevende punt.

4.3 Invoergegevens CAR II

De invoergegevens van CAR II zijn opgenomen in bijlage 2. Uitgangspunt is de verkeersintensiteit zoals samengevat in tabel 3.1. Daarnaast zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Conform artikel 70 lid 2 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 is de concentratie NO_2 op 5 meter van de wegrand bepaald en de concentratie PM_{10} op 10 meter van de wegrand. De ontsluitingsweg is 3 meter breed, waardoor de rekenafstanden respectievelijk 6,5 en 11,5 meter van de wegas bedragen
- Omdat bij de weg weinig tot geen bomen staan is gerekend met bomenfactor 1
- Omdat er weinig bebouwing direct langs de weg staat is gekozen voor wegtype 2
- De locatie is doorgerekend met snelheidstype normaal stadsverkeer zonder stagnatie
- De berekening is uitgevoerd voor het jaar 2008, 2010 en 2018, met meerjarige meteorologie

- Aangenomen wordt dat de bijdrage van de nabijgelegen N35/N348 opgenomen is in de generieke achtergrondconcentratie zoals opgenomen in het CAR II model

Aangezien de eisen aan voertuigen wat betreft de uitstoot van schadelijke stoffen steeds strenger worden, zijn de emissiefactoren per voertuig in 2008 het hoogst. Met het verstrijken der jaren nemen deze emissiefactoren af.

4.4 Invoergegevens Nieuw Nationaal Model

Onderstaande is een overzicht gegeven van de gehanteerde invoergegevens van het Nieuw Nationaal Model. We merken het volgende op over de invoergegevens:

- De berekeningen zijn uitgevoerd voor 2008
- Aangenomen is dat alle stofemissie fijn stof (PM10) bedraagt
- Er is uitgegaan van een bedrijfsduur van 17 uur per dag, gedurende 6 dagen per week
- Omdat geen exacte gegevens bekend zijn omtrent temperatuur en snelheid van de uittredende gassen is uitgegaan van kamertemperatuur en bedrijfsdebiet
- De ligging van de bronnen is aangegeven op een kaartje in bijlage 1

In bijlage 3 zijn de rekenjournaals opgenomen.

Parameter	Eenheid	Unit 3, bron 1	Unit 3, bron 2	Unit 3, bron 3	Unit 6
Type bron (puntbron of oppervlaktebron)	-	puntbron	puntbron	puntbron	puntbron
Bedrijfsduur (uur/jaar in werking)	uur/jaar	5304 (61%)	5304 (61%)	5304 (61%)	5304 (61%)
Coördinaten emissiepunt [X, Y]	m, m	215883;489627	215879;489622	215873;489616	215890;489589
Bedrijfsdebiet	m3/h	2000	2000	5600	2000
Rookgastemperatuur	K	283	283	283	283
Emissievracht fijn stof	kg/uur	0.01	0.01	0.03	0.01
Hoogte emissiepunt	m	8.5	8.5	8.5	4
Binnendiameter schoorsteen	m	1	1	1	1
Afmetingen gebouw (l x b x h)	m,m,m		17 x 17x 8		
Coordinaten middelpunt gebouw [X, Y]	m, m		215879;489622		
Oriëntatie gebouw (hoek lange zijde met oost-west lijn)	°		45		

Figuur 4.1 Overzicht gehanteerde invoergegevens Nieuw Nationaal Model

5 Resultaten berekeningen

5.1 Resultaten CAR II berekeningen

De resultaten van de berekeningen met CAR II zijn opgenomen in onderstaande tabel 5.1. Uit de resultaten blijkt dat de achtergrondconcentratie plus de bijdrage van het verkeer van Beaphar in geen enkel scenario leidt tot overschrijdingen van grenswaarden voor fijn stof en NO_2. Omdat dit de meest kritische componenten zijn in Nederland, zeker als het verkeer betreft, kan aangenomen worden dat ook voor de andere componenten wordt voldaan. Verder valt op dat de totale blootstelling (achtergrond plus verkeer Beaphar) ruim onder de normen valt, met name vanwege de lage achtergrondconcentratie.

Tabel 5.1 Resultaten CAR II berekeningen

	NO_2 (5 m van de wegrand)				PM10* (10 m van de wegrand)			
	Jaargemiddelde concentratie [µg/m^3]			Aantal uuroverschrijdingen	Jaargemiddelde concentratie [µg/m^3]			Aantal dagoverschrijdingen
	Achtergrond	Bijdrage Beaphar	Totaal	Totaal	Achtergrond	Bijdrage Beaphar	Totaal	
NORM	**-**	**-**	**40**	**18**	**-**	**-**	**40**	**35**
2008	17,0	1,1	18,1	0	20,5	0,1	20,6	9
2010	15,9	0,9	16,8	0	19,8	0,1	19,9	7
2018	12,2	0,5	12,7	0	18,3	0,1	18,4	5

* Op de rekenresultaten is een zeezoutcorrectie toegepast van 4 µg/m^3 bij de jaargemiddelde concentratie en van 6 dagen bij het aantal overschrijdingsdagen, conform de ministeriële Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007

5.2 Resultaten berekeningen Nieuw Nationaal Model

Uit de berekeningen blijkt dat de maximale berekende bijdrage van de directe emissies van Beaphar aan de jaargemiddelde concentratie fijn stof 2,9 µg/m^3 bedraagt. Deze bijdrage wordt berekend op het terrein van de inrichting. Onderstaande figuur illustreert hoe de bijdrage afneemt naarmate je verder van de bronnen verwijderd bent. Op de weg wordt bijvoorbeeld een bijdrage van minder dan 2 µg/m^3 berekend.

Uit de berekeningen blijkt ook dat de achtergrondconcentratie plus bijdrage van Beaphar nergens leidt tot overschrijdingen van grenswaarden voor fijn stof.

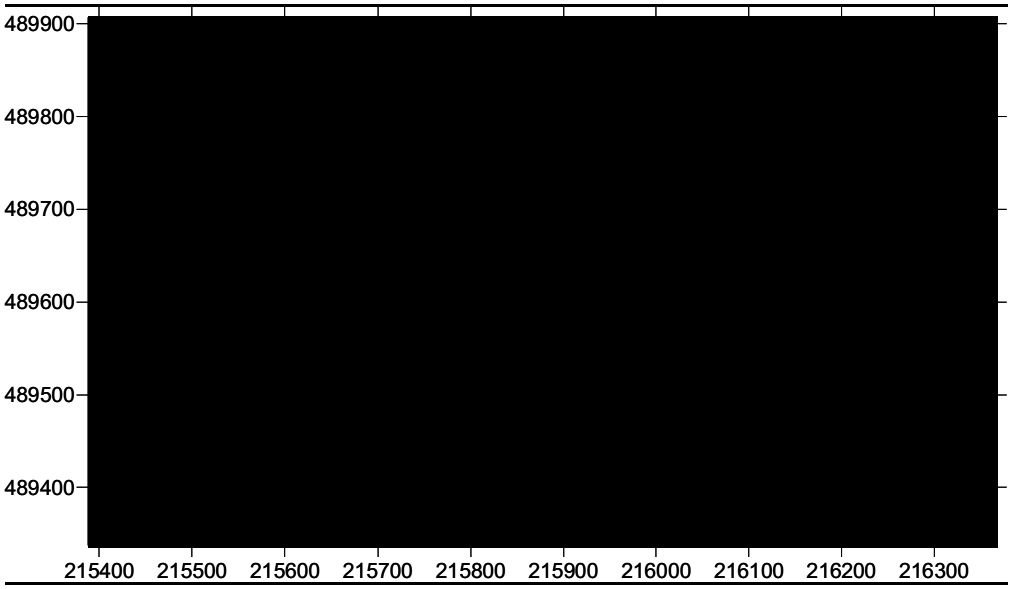

Figuur 5.1 Bijdrage directe stofemissies Beaphar aan de jaargemiddelde concentratie PM10 [µg/m^3]

6 Samenvatting resultaten en conclusie

In opdracht van Beaphar heeft Tauw een luchtkwaliteitonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de fysieke uitbreiding van het terrein aan de Oude Linderteseweg te Raalte. Het luchtkwaliteitsonderzoek is uitgevoerd ten behoeve van de aanvraag voor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer en ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing. In het onderzoek is het effect van de voorgenomen activiteiten van Beaphar op de luchtkwaliteit inzichtelijk gemaakt en getoetst aan de 'wet luchtkwaliteit' (hoofdstuk 5 titel 2 van de Wet milieubeheer).

De activiteiten van Beaphar hebben een effect op de luchtkwaliteit door de verkeersaantrekkende werking en door de stofemissie van de stofafzuiging bij procesunits 3 en 6. Het effect van deze emissies is berekend met behulp van verspreidingsmodellen (CAR II versie 7.0.1. en het Nieuw Nationaal Model). Uit de berekeningen blijkt het volgende:

- De achtergrondconcentratie fijn stof en NO_2 in het plangebied neemt over de jaren heen af en ligt in 2008 al ruim onder de grenswaarden:
  - 17,0 µg/m^3 voor de jaargemiddelde concentratie NO_2
  - 24,5 µg/m^3 voor de jaargemiddelde concentratie PM10 (zonder zeezoutcorrectie)
- Het verkeer van Beaphar leidt tot een bijdrage aan de jaargemiddelde concentratie van maximaal 1,1 µg/m^3 voor NO_2 en van maximaal 0,1 µg/m^3 voor fijn stof, in 2008
- De directe stofemissies van Beaphar leiden tot een maximale bijdrage aan de jaargemiddelde concentratie fijn stof van 2,9 µg/m^3 op het terrein van de inrichting; nabij de ontsluitingsweg ligt de bijdrage reeds onder de 2 µg/m^3

Dit betekent dat de som van de achtergrondconcentratie en de maximale bijdrage van Beaphar ruim onder de grenswaarden uit de wet luchtkwaliteit blijft. Ook de grenswaarden voor het maximum toegestane aantal overschrijdingen van de uurgemiddelde (NO_2) en daggemiddelde (PM10) concentratie worden niet overschreden.

Omdat de berekende concentraties (achtergrondconcentratie en bijdrage Beaphar) zo ver onder de grenswaarden liggen, kan geconcludeerd worden dat de grenswaarden uit de wet luchtkwaliteit in het plangebied zeker niet zullen worden overschreden en het voornemen inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit.

Bijlage

1

Ligging emissiepunten en beoordelingspunt CAR-berekening

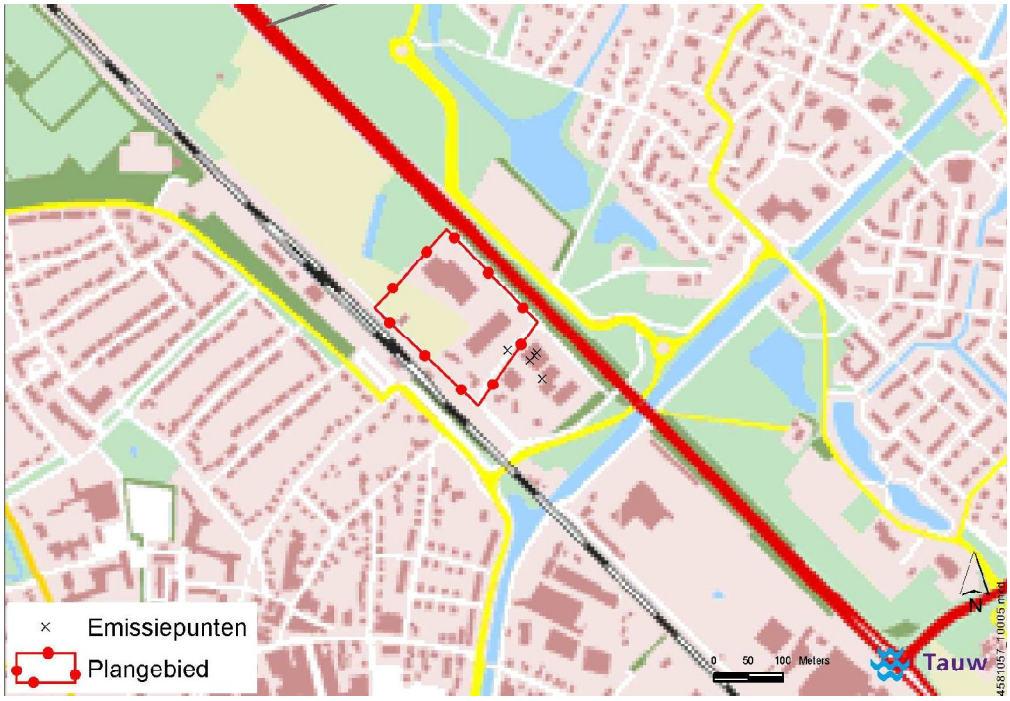
Emissiepunten
Plangebied
0 50 100 Meters
N
Tauw

Bijlage

2

Invoergegevens en resultaten CAR II berekening

Invoergegevens

Plaats	Straat naam	X(m)	Y(m)	Intensiteit (mvt/etm)	Fractie licht	Fractie middel	Fractie zwaar	Fractie autob.	Parkeer beweg.	Snelheids type	Weg type	Bomen factor	Afstand tot wegas	Fractie stagnatie
Raalte	Oude Lindertseweg (5 m)	215840	489630	616	0,78	0,00	0,22	0,00	0	Normaal stadsverkeer	Basistype	1	6,5	0,00
Raalte	Oude Lindertseweg (10 m)	215840	489630	616	0,78	0,00	0,22	0,00	0	Normaal stadsverkeer	Basistype	1	11,5	0,00

Resultaten 2008

Resultaten 2010

Resultaten 2018

Bijlage

3

Rekenjournaal Nieuw Nationaal Model

KEMA-STACKS VERSIE 2007.1
Release 31 mei 2007
Stof-identificatie: **FIJN STOF**
starttijd: 10:59:20
datum/tijd journaal bestand: 27-6-2008 12:27:22
BEREKENINGRESULTATEN

jaargemiddelde is gecorrigeerd voor zeezout met: 4 ug/m3
en aantal daggemiddelde overschrijdingen PM10 zijn gecorrigeerd voor zeezoutbijdrage met 6 dagen
PM10-Overschrijdingsdagen gecorrigeerd met -10 voor harmonisatie met CAR

Meteo Schiphol en Eindhoven, vertaald naar locatiespecifieke meteo
De locatie waarop de actergrondconcentratie is bepaald : 215890 489589
opgegeven emissie-bestand C:\Stacks70\Input\emis.dat
Bron(nen)-bijdragen PLUS achtergrondconcentraties berekend!

Generieke Concentraties van Nederland (GCN) gebruikt:
Gerekend is met het MNP scenario van 2007 (nieuwe BGE scenario)
Er is gerekend met geinterpoleerde achtergrond GCN-waarden 2002-2010
versie-identificatie van GCN.DLL: 1.1.0.4 van 9 april 2002
identificatie van GCN-data voor het 1e jaar; versie 28-03-02 van 1.1
identificatie van GCN-data voor het 2e jaar; versie 28-03-02 van 1.1
identificatie van GCN-data voor het 3e jaar; versie 28-03-02 van 1.1
identificatie van GCN-data voor het 4e jaar; versie 28-03-02 van 1.1
identificatie van GCN-data voor het 5e jaar; versie 28-03-02 van 1.1
GCN-waarden berekend op opgegeven coordinaten: 215889.8 489590.0
opgegeven achtergrondcorrectie (voor dubbeltelling) 0.0000
opgegeven referentiejaar: 2008

Doorgerekende (meteo)periode
Start datum/tijd : 1- 1-1995 1:00 h
Eind datum/tijd : 31-12-1999 24:00 h

Aantal uren waarmee gerekend is : 43800

De windroos: frekwentie van voorkomen van de windsektoren(uren, %) op receptor-lokatie
gem. windsnelheid, neerslagsom en gem. achtergrondconcentraties (ug/m3)
sektor(van-tot) uren % ws neerslag(mm) FIJN STOF

1 (-15- 15): 2386.0 5.4 3.0 60.15 23.5
2 (15- 45): 2374.0 5.4 3.2 28.00 24.2

3 (45- 75): 3825.0 8.7 3.6 75.70 26.9
4 (75-105): 2811.0 6.4 3.0 86.95 29.1
5 (105-135): 2650.0 6.1 2.9 202.15 29.1
6 (135-165): 2992.0 6.8 3.0 383.60 28.7
7 (165-195): 4256.0 9.7 3.7 725.55 26.6
8 (195-225): 6004.0 13.7 4.2 1200.65 25.7
9 (225-255): 5711.0 13.0 4.6 709.75 25.5
10 (255-285): 4613.0 10.5 3.8 464.90 23.5
11 (285-315): 3329.0 7.6 3.4 310.30 22.2
12 (315-345): 2849.0 6.5 3.2 152.45 22.3
gemiddeld/som: 43800.0 3.6 4400.25 25.6 (zonder zeezoutcorrectie)

lengtegraad: : 5.0
breedtegraad: : 52.0
Bodemvochtigheid-index : 1.00
Albedo (bodemweerkaatsingscoefficient) : 0.20

Percentielen voor 24-uurgemiddelde concentraties
In het percentielenbestand is aangegeven op hoeveel uur(blokken)
de percentielwaarden betrekking hebben, de hoge percentielen
kunnen bij een gering aantal berekeningsuren daardoor
minder nauwkeurig zijn! (laatste regel in percentielbestand)

Aantal receptorpunten 1681
Terreinruwheid receptor gebied [m] : 0.7895
Terreinruwheid [m] op meteolokatie windrichtingsafhankelijk genomen
Hoogte berekende concentraties [m] : 1.5

Gemiddelde veldwaarde concentratie [ug/m3] : 21.65817 (incl. zeezoutcorrectie)
hoogste gem. concentratiewaarde in het grid : 24.47884 (incl. zeezoutcorrectie)
Hoogste uurwaarde concentratie in tijdreeks : 132.15663
Coordinaten (x,y) : 215915, 489639
Datum/tijd (yy,mm,dd,hh) : 1998 4 16 12

Aantal bronnen : 4

********* Brongegevens van bron : 1
** BRON PLUS GEBOUW **
X-positie van de bron [m] : 215883
Y-positie van de bron [m] : 489627
kortste zijde gebouw [m] : 17.0
langste zijde gebouw [m] : 17.0

Hoogte van het gebouw [m] : 8.0
Orientatie gebouw [graden] : 45.0
x_coordinaat van gebouw [m] : 215879
y_coordinaat van gebouw [m] : 489622
Schoorsteenhoogte (tov maaiveld) [m] : 8.5
Inw. schoorsteendiameter (top) : 1.00
Uitw. schoorsteendiameter (top) : 1.10
Gem. volumeflux over bedrijfsuren (Nm3) : 0.56
Gem. uittree snelheid over bedrijfsuren (m/s) : 0.73
Temperatuur rookgassen (K) : 283.00
Gem. warmte emissie over bedrijfsuren (MW) : 0.00
Aantal bedrijfsuren: 26740
(Bedrijfsuren zijn uren met een emissie > 0)
gemiddelde emissie over bedrijfsuren: (kg/s) 0.000003
Warmte output-schoorsteen [MW] : 0.0
Rookgasdebiet [normaal m3/s] : 0.6
Uittree snelheid rookgassen [m/s] : 0.7
Rookgas-temperatuur [K] : 283.0

cumulatieve emissie over alle voorgaande bronnen: 0.000003

********* Brongegevens van bron : 2
** BRON PLUS GEBOUW **
X-positie van de bron [m] : 215879
Y-positie van de bron [m] : 489622
kortste zijde gebouw [m] : 17.0
langste zijde gebouw [m] : 17.0
Hoogte van het gebouw [m] : 8.0
Orientatie gebouw [graden] : 45.0
x_coordinaat van gebouw [m] : 215879
y_coordinaat van gebouw [m] : 489622
Schoorsteenhoogte (tov maaiveld) [m] : 8.5
Inw. schoorsteendiameter (top) : 1.00
Uitw. schoorsteendiameter (top) : 1.10
Gem. volumeflux over bedrijfsuren (Nm3) : 0.56
Gem. uittree snelheid over bedrijfsuren (m/s) : 0.73
Temperatuur rookgassen (K) : 283.00
Gem. warmte emissie over bedrijfsuren (MW) : 0.00
Aantal bedrijfsuren: 26729
(Bedrijfsuren zijn uren met een emissie > 0)
gemiddelde emissie over bedrijfsuren: (kg/s) 0.000003
Warmte output-schoorsteen [MW] : 0.0

Rookgasdebiet [normaal m3/s] : 0.6
Uittree snelheid rookgassen [m/s] : 0.7
Rookgas-temperatuur [K] : 283.0

cumulatieve emissie over alle voorgaande bronnen: 0.000006

********* Brongegevens van bron : 3
** BRON PLUS GEBOUW **
X-positie van de bron [m] : 215873
Y-positie van de bron [m] : 489616
kortste zijde gebouw [m] : 17.0
langste zijde gebouw [m] : 17.0
Hoogte van het gebouw [m] : 8.0
Orientatie gebouw [graden] : 45.0
x_coordinaat van gebouw [m] : 215879
y_coordinaat van gebouw [m] : 489622
Schoorsteenhoogte (tov maaiveld) [m] : 8.5
Inw. schoorsteendiameter (top) : 1.00
Uitw. schoorsteendiameter (top) : 1.10
Gem. volumeflux over bedrijfsuren (Nm3) : 1.56
Gem. uittree snelheid over bedrijfsuren (m/s) : 2.05
Temperatuur rookgassen (K) : 283.00
Gem. warmte emissie over bedrijfsuren (MW) : 0.00
Aantal bedrijfsuren: 26747
(Bedrijfsuren zijn uren met een emissie > 0)
gemiddelde emissie over bedrijfsuren: (kg/s) 0.000008
Warmte output-schoorsteen [MW] : 0.0
Rookgasdebiet [normaal m3/s] : 1.6
Uittree snelheid rookgassen [m/s] : 2.1
Rookgas-temperatuur [K] : 283.0

cumulatieve emissie over alle voorgaande bronnen: 0.000013

********* Brongegevens van bron : 4
** PUNTBRON **
X-positie van de bron [m] : 215890
Y-positie van de bron [m] : 489589
Schoorsteenhoogte (tov maaiveld) [m] : 4.0
Inw. schoorsteendiameter (top) : 1.00
Uitw. schoorsteendiameter (top) : 1.10
Gem. volumeflux over bedrijfsuren (Nm3) : 0.56
Gem. uittree snelheid over bedrijfsuren (m/s) : 0.73

Temperatuur rookgassen (K) : 283.00
Gem. warmte emissie over bedrijfsuren (MW) : 0.00
Aantal bedrijfsuren: 26610
(Bedrijfsuren zijn uren met een emissie > 0)
gemiddelde emissie over bedrijfsuren: (kg/s) 0.000003
Warmte output-schoorsteen [MW] : 0.0
Rookgasdebiet [normaal m3/s] : 0.6
Uittree snelheid rookgassen [m/s] : 0.7
Rookgas-temperatuur [K] : 283.0

cumulatieve emissie over alle voorgaande bronnen: 0.000016

Bijlage 9 Geuronderzoek

Beaphar geuronderzoek 2010

6 mei 2010

Tauw

Beaphar geuronderzoek 2010

Rendementsmetingen na aanpassing van de APP

Kenmerk R001-4712016HJR-srb-V02-NL

Verantwoording

Titel	Beaphar geuronderzoek 2010
Opdrachtgever	Beaphar B.V.
Projectleider	ing. Henk-Jan Heres
Auteur(s)	ing. Henk-Jan Heres
Uitvoering meet- en inspectiewerk	Harry Hamer en Job van der Kraats
Projectnummer	4712016
Aantal pagina's	24 (exclusief bijlagen)
Datum	6 mei 2010
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Milieu
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **9**

2 Opzet en uitvoering van het onderzoek **11**
2.1 Bepalen van de omvang van de geuremissie 11
2.2 Bepalen van het verwijderingsrendement van de installatie 11
2.3 Berekenen geurblootstelling in de omgeving 11

3 Kwaliteit **13**

4 Procesomstandigheden **15**

5 Bepaling van omvang geuremissies **17**
5.1 Meetvlakbeschrijving en -beoordeling 17
5.2 Afgaskarakteristieken 17
5.3 Resultaten geurmetingen 18

6 Bepaling geurblootstelling in de omgeving **21**
6.1 Verspreidingsberekeningen 21

7 Beschouwing **23**
7.1 Toetsing aan de vergunning 23
7.2 Hedonische 23

Bijlage(n)

1. Accreditatiecertificaat
2. Beschrijving en beoordeling meetvlak
3. Grafische weergave resultaten [ou_E/m^3]
4. Berekeningsjournaal

1 Inleiding

In opdracht van Beaphar B.V. te Raalte, heeft Tauw op 4 maart 2010 een geuremissieonderzoek uitgevoerd. De metingen zijn uitgevoerd na aanpassing van de APP Odour and Dust Abatement System APP OAS 30-50, om het verwijderingsrendement van de techniek vast te stellen en de geurblootstelling in de omgeving van de inrichting te bepalen.

2 Opzet en uitvoering van het onderzoek

Het onderzoek is als volgt opgezet:

- Bepalen van de omvang van de geuremissie
- Bepalen van het verwijderingsrendement van de installatie
- Berekenen geurblootstelling in de omgeving

2.1 Bepalen van de omvang van de geuremissie

De omvang van de geuremissie is uitgevoerd middels geurmetingen. De metingen zijn uitgevoerd tijdens representatieve bedrijfsomstandigheden, voorzover door Tauw te beoordelen.

De metingen zijn in drievoud uitgevoerd gedurende een bemonsteringsperiode van 30 minuten. De geurmetingen zijn uitgevoerd door een deelstroom van het afgas af te zuigen en op te vangen in een inerte geurzak conform de NEN-EN 13725. De geuranalyse is op het geaccrediteerde laboratorium van Witteveen+Bos uitgevoerd.

Naast de geurmetingen zijn tevens het debiet, de temperatuur en het vochtgehalte van de afgassen bepaalt.

2.2 Bepalen van het verwijderingsrendement van de installatie

Ten behoeve van het vaststellen van het verwijderingsrendement van de installatie zijn tevens geurmetingen uitgevoerd voor de reinigingsinstallatie.

2.3 Berekenen geurblootstelling in de omgeving

Op basis van de resultaten van de geurmetingen is middels een verspreidingsberekening de geurblootstelling in de omgeving van het bedrijf vastgesteld. Op basis van de hedonische waarde bepaling (aard van de geur) kan een uitspraak worden gedaan over de mate van geurhinder bij de dichtbijgelegen aaneengesloten woonbebouwing en op andere gevoelige locaties.

De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met het Nieuw Nationaal Model (Pluimplus 3.8).

3 Kwaliteit

De werkzaamheden in het kader van dit project zijn door de Raad voor Accreditatie (RvA) conform NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerd en zijn uitgevoerd conform gestandaardiseerde werkvoorschriften. In bijlage 1 is een kopie van het certificaat opgenomen.
De geuranalyse zijn uitbesteed aan Witteveen+Bos. Dit laboratorium is door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd conform NEN-EN-ISO/IEC 17025 voor het uitvoeren van geuranalyses.

4 Procesomstandigheden

De metingen zijn voor zover door Tauw te beoordelen uitgevoerd tijdens representatieve omstandigheden. De metingen zijn gevoerd tijdens de productie van frettenvoer.

5 Bepaling van omvang geuremissies

5.1 Meetvlakbeschrijving en -beoordeling

Zowel de meetvlakken voor en na de reinigende techniek voldoen aan de criteria uit de ISO 10780. In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving en beoordeling van de meetvlakken opgenomen.

5.2 Afgaskarakteristieken

In tabel 5.1 zijn de resultaten gegeven van de bepaling van de afgaskarakteristieken voor de reiniging. In tabel 5.2 zijn de resultaten gegeven van de bepaling van de afgaskarakteristieken na de reiniging.

Tabel 5.1 Afgaskarakteristieken voor APP

Parameter	Eenheid	Meting 1	Meting 2
Datum	dd-mm-jjjj	04-03-2010	05-03-2010
Tijdstip	hh:mm	22:45	00:30
Atmosferische druk	kPa	103,3	103,3
Statische druk	Pa	15	15
Temperatuur	℃	47	45
Vochtgehalte	kg/Nm^3	0,007	0,008
	vol.%	0,9	1,0
Afgassnelheid	m/s	6,1	6,2
Debiet bij:			
• Bedrijfsomstandigheden	m^3/h	14.000	14.000
• Bedrijfsomstandigheden bij 20 ℃	m^3/h	13.000	13.000
• Standaardomstandigheden	Nm^3/h	12.000	12.000

Nm^3 volume bij standaardomstandigheden (273K en 101,3 kPa) en droog afgas

Tabel 5.2 Afgaskarakteristieken na APP

Parameter	Eenheid	Meting 1	Meting 2
Datum	dd-mm-jjjj	04-03-2010	05-03-2010
Tijdstip	hh:mm	22:50	00:35
Atmosferische druk	kPa	103,3	103,3
Statische druk	Pa	-20	-20
Temperatuur	℃	40	41
Vochtgehalte	kg/Nm^3	0,003	0,004
	vol.%	0,4	0,6
Afgassnelheid	m/s	8,1	8,1
Debiet bij:			
• Bedrijfsomstandigheden	m^3/h	17.000	17.000
• Bedrijfsomstandigheden bij 20 ℃	m^3/h	16.000	16.000
• Standaardomstandigheden	Nm^3/h	15.000	15.000

Nm^3 volume bij standaardomstandigheden (273K en 101,3 kPa) en droog afgas

5.3 Resultaten geurmetingen

In tabel 5.3 zijn de resultaten van de geuremissiemetingen gegeven.

Tabel 5.3 Resultaten geurmetingen van 4 maart 2010

Meting	Tijd	Geurconcentratie voor filter	Geurconcentratie na filter	Geurvracht na filter * 10^6
	[hh.mm-hh.mm]	[ou$_E$/m^3] (ge/m^3)[1]	[ou$_E$/m^3] (ge/m^3)	[ou$_E$/h] (ge/h)
1	22:56 - 23:26	26.000 (51.000)	590 (1.200)	9 (19)
2	23:27 - 23:57	40.000 (80.000)	560 (1.100)	9 (18)
3	23:58 - 00:28	30.000 (60.000)	740 (1.500)	12 (23)
Gemiddelde[2]		31.000 (62.000)	630 (1.300)	

ouE/m^3 (Europese) odour unit per kubieke meter

Conform de NEN-EN 13725 is het geurverwijderingsrendement van het filter 96 % - 99 %.

1. 1 ou$_E$ = 1 ge. Omdat de geurconcentratie in drie significante cijfers wordt berekend en in twee significante cijfers gerapporteerd, kunnen er afrondingsverschillen optreden tussen de twee getallen
2. Logaritmisch gemiddelde

Met betrekking tot de meetonnauwkeurigheid van de geurmeting is in de norm niets vermeld. Uit validatieonderzoek is bekend dat bij geurmetingen rekening gehouden moet worden met een reproduceerbaarheid van een factor 2 tot 3.

De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met de gemiddelde geurvracht na het filter.

Tevens is de hedonische waarde bepaald van het afgas na het filter. Dit is gebeurd met het monster welke is verzameld tijdens de 2e meetperiode van 23:27 uur tot 23:57 uur.
In tabel 5.4 zijn de resultaten hiervan gegeven.

Tabel 5.4 Resultaten hedonische waardebepaling

Parameter		Eenheid	Meting 2
Bemonsteringsperiode		[hh:mm - hh:mm]	23:27 - 23:57
Hedonische waarde	H = - 0,5	[ou_E/m^3]	0,80
	H = -1	[ou_E/m^3]	1,2
	H = -2	[ou_E/m^3]	3,0
	H = -3	[ou_E/m^3]	7,1

6 Bepaling geurblootstelling in de omgeving

6.1 Verspreidingsberekeningen

De verspreidingsberekening zijn uitgevoerd met het Nieuw Nationaal Model (PluimPlus 3.7 (TNO-applicatie). De verspreidingsberekening zijn uitgevoerd ter bepaling van de blootstelling op leefniveau voor het 95-, 98- en 99,99-percentiel.

De blootstelling is berekend te hoogte van vijf geurgevoelige locaties. Deze locatie zijn gegeven in tabel 6.1. In bijlage 3 zijn de locaties op een topografische kaart weergegeven.

Tabel 6.1 Geurgevoelige locaties

X [m][3]	Y [m][3]	Omschrijving	Type
216.069	489.803	Woonwijk ten noordoosten van inrichting	Aaneengesloten woonbebouwing
215.796	489.588	Woning op bedrijfslocatie	Woning op bedrijfsterrein
215.849	489.552	Woning op bedrijfslocatie	Woning op bedrijfsterrein
215.718	489.532	Woonwijk ten zuiden van inrichting	Aaneengesloten woonbebouwing
215.887	489.530	Woning op bedrijfslocatie	Woning op bedrijfsterrein
215.854	489.554	Woning op bedrijfslocatie	Woning op bedrijfsterrein

Uitgangspunten

- Bedrijfstijden: 3 ploegen - zondag 22.00 uur tot en met vrijdag 22.00 uur.

Invoergegevens model

In tabel 6.2 zijn de invoergegevens van het model opgenomen.

Tabel 6.2 Invoergegevens verspreidingsmodel

Parameter	Eenheid	Waarde
Coördinaten emissiepunt (x,y) [3]	[m]	(215.874, 489.643)
Geurvracht	[Mou_E/uur]	10
Bronhoogte	[m]	13
Gebouw (l x b x h)	[m]	34 x 32 x 10
Bedrijfstijden	[uur/jaar]	6.240
Warmte-inhoud	[MW]	0,2
Ruwheidslengte	[m]	0,6
Meteogegevens	[-]	2004-2008

Resultaten

De berekening zijn uitgevoerd ter bepaling van de geurblootstelling in de omgeving van Beaphar. In bijlage 3 zijn de resultaten van de gridberekening grafisch weergegeven. In bijlage 4 is het berekeningsjournaal opgenomen. In tabel 6.3 zijn de resultaten bij de vijf gevoelige locaties gegeven.

Tabel 6.3 Resultaten bij drie gevoelige locaties

Nr.	Omschrijving	95-percentiel [ou_E/m^3]	98-percentiel [ou_E/m^3]	99,99-percentiel [ou_E/m^3]
1	Woonwijk ten noordoosten van inrichting	<0,1	<0,1	0,2
2	Woning op bedrijfslocatie	<0,1	0,1	0,6
3	Woning op bedrijfslocatie	<0,1	0,3	1,3
4	Woonwijk ten zuiden van inrichting	<0,1	<0,1	< 0,1
5	Woning op bedrijfslocatie	<0,1	0,4	1,3
6	Woning op bedrijfslocatie	<0,1	0,4	1,3

3. Amersfoortse coördinaten

7 Beschouwing

7.1 Toetsing aan de vergunning

In de vergunning is met betrekking tot geur is in voorschrift 7.5 het volgende opgenomen:
De berekende uurgemiddelde geurimmisieconcentratie ten gevolge van de inrichting mag ter plaatse van woningen van derden gedurende een periode van ten minste 98 % van het kalenderjaar niet meer bedragen dan 1 ge per m^3.

Op basis van de resultaten kan geconcludeerd worden dat aan dit vergunningsvoorschrift wordt voldaan. De hoogst berekende immissieconcentratie bij geurgevoelige objecten is 0,4 ou_E/m^3 bij het 98-percentiel. (1 ouE/m^3 = 2 ge/m^3)

7.2 Hedonische

Op basis van de resultaten is 98 % van de tijd geen geurhinder (H=-0,5) te verwachten bij de aaneengesloten woonbebouwing en bij de woning op het industrie terrein.

Bijlage

1

Accreditatiecertificaat

RAAD VOOR ACCREDITATIE

PO Box 2768 NL-3500 GT Utrecht

De Stichting Raad voor Accreditatie, opererend als accreditatieverlener voor testlaboratoria, verklaart hierbij dat

Tauw B.V
Milieu & Veiligheid (te Deventer) en Bedrijven (te Capelle aan den IJssel)
te Deventer

voldoet aan de accreditatiecriteria voor testlaboratoria zoals vastgelegd in NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005. De accreditatie omvat het kwaliteitssysteem van het laboratorium alsmede de specifieke verrichtingen en onderzoeksgebieden zoals omschreven in de gewaarmerkte bijlage die is voorzien van het accreditatienummer.

De accreditatie is van kracht, vooropgezet dat het laboratorium blijft voldoen aan de door de Stichting Raad voor Accreditatie vastgestelde criteria.

Dit certificaat met accreditatienummer:

L 429

is verleend op 25 juni 2008 en is geldig tot
27 oktober 2012

De accreditatie is voor het eerst verleend op
27 oktober 2004

De Algemeen Directeur

Ir. J.C. van der Poel

ACCREDITATIE CERTIFICAAT

Bijlage

2

Beschrijving en beoordeling meetvlak

Voor reiniging

Het meetvlak in het kanaal voor de reiniging bevindt zich vindt zich in een verticaal leidinggedeelte 0,40 m na een verstoring (ventilator) en direct voor een verstoring (verbreding). De diameter van het afgaskanaal bedraagt 0,90 meter.

Om na te gaan of het meetvlak geschikt is voor het uitvoeren van debietmetingen zijn voorafgaande aan de bemonsteringen een aantal temperatuur- en debietmetingen uitgevoerd conform ISO 10780. In tabel B2.1 is de meetvlakbeoordeling gegeven op basis van uitgevoerde metingen.

Tabel B2.1 Meetvlakbeoordeling voor reiniging

Meting	Beoordeling
Hoek gassnelheid is < 15°	Voldoet
Geen negatieve gassnelheden	Voldoet
De verhouding tussen de minimaal en de maximaal gemeten gassnelheid is <3	Voldoet
De temperatuurvariatie is < 5 %	Voldoet
Gassnelheid > 5 m/s en < 50 m/s	Voldoet
Fluctuatie per meetpunt < 24 Pa	Voldoet
Meetvlak geschikt volgens ISO 10780	Ja

Na reiniging

Na de ionisator bevinden zich op 4 meter 2 openingen. Het meetvlak heeft een diameter na ,85 meter. Na het meetvlak is nog 2 meter rechtleiding deel aanwezig alvorens de lucht naar buiten wordt geblazen. De meetvlakbeoordeling is samengevat in tabel B2.2.

Tabel B2.2 Meetvlakbeoordeling na reiniging

Meting	Beoordeling
Hoek gassnelheid is < 15°	Voldoet
Geen negatieve gassnelheden	Voldoet
De verhouding tussen de minimaal en de maximaal gemeten gassnelheid is <3	Voldoet
De temperatuurvariatie is < 5 %	Voldoet
Gassnelheid > 5 m/s en < 50 m/s	Voldoet
Fluctuatie per meetpunt < 24 Pa	Voldoet
Meetvlak geschikt volgens ISO 10780	Ja

Bijlage

3

Grafische weergave resultaten [ou_E/m^3]

= 0,5 ouE/m3 (98-percentiel)
= 0,8 ouE/m3 (98-percentiel)
= 1 ouE/m3 (98-percentiel)

Bijlage

4

Berekeningsjournaal

JOURNAAL BEREKENING NIEUW NATIONAAL MODEL

TNO B&O , Utrecht : PluimPLus 3.8
Goedgekeurd door VROM , 20 februari 2009
Naam licentiehouder : PluimPlus 3.8
Instelling : TNO , B en O , Utrecht
Licentienummer : PLP-9999-4
Gebruikte Gebouw-module : gebouw.dll versie 30-10-2000

[Berekening]
Datum en tijd van de berekening : 29-3-2010 9:14:41
Type berekening : NNM berekening Uur bij uur methode
Berekend : Gemiddelde bronbijdrage exclusief achtergrondconcentraties
Naam van de berekening : 6 gevoelige locaties (13m)
Emissietype : Continue of semi-continue
Berekende percentielen : Ja
Middelingsduur : 1

[Stofkenmerken]
Naam component : GEUR
Component type : Inert gas zonder depositie

[Rekengebied]
Receptoren : 6 gevoelige locaties
Aantal receptoren 6
Hoogte receptoren 1.09 [m]

[Ruwheid]
Studiegebied tbv ruwheidsbepaling :
X-min [km]: 21489.350
X-max [km]: 21689.350
Y-min [km]: 48866.650
Y-max [km]: 49066.650
Ruwheidslengte volgens KNMI ruwheidskaart : 0.59 [m]

[Meteo-data]
Gemiddelde bodemvochtigheid : 1.00
Gemiddelde albedo : 0.20
Geografische breedtegraad : 52.00
Hoogte windsnelheidsmetingen op het meteorologisch meetstation [m] : 10.00
Ruwheidslengte gebied rond het meteorologisch meetstation [m] : Windrichtingafhankelijk
Gebruikte meteo voor diagnostische berekening:
C:\Program Files\TNO\PLUIM-PLUS-versie-38\Library\system\Meteo_NL\2004-2008

Aantal uren met correcte gegevens 43848
Aantal uren met stabiele weerscondities 24501
Aantal uren met neutrale weerscondities 8857
Aantal uren met convectieve weerscondities 10490
Totale gevallen regenhoeveelheid [mm] : 4486.20

Windroos meteo Schiphol en Eindhoven, omgerekend naar locatiespecifieke meteo :
Meteo bepaald op (RD) X-Coördinaat (km) : 215.894
Meteo bepaald op (RD) Y-Coördinaat (km) : 489.666

	Wind-sector	uren	in %	Ws(m/s)	Neersl.(mm)	
1	(-15- 15)		1991	4.5	3.1	79.4
2	(15- 45)		2172	5.0	3.3	65.6
3	(45- 75)		3570	8.1	3.5	36.1
4	(75-105)	2348	5.4	2.8	92.5	
5	(105-135)	2270	5.2	2.7	147.2	
6	(135-165)	2829	6.5	3.1	232.3	
7	(165-195)	4459	10.2	3.6	565.8	
8	(195-225)	6688	15.3	4.3	1097.9	
9	(225-255)	6142	14.0	4.9	852.0	
10	(255-285)		4887	11.1	4.0	676.1
11	(285-315)		3567	8.1	3.4	413.7
12	(315-345)		2925	6.7	3.2	227.6
Gemiddeld/Totaal:			43848		3.7	4486.2

Winddraaiing : Neen

GEBOUW HEEFT INVLOED OP DE CONCENTRATIES

Plaats en tijd van de maximaal berekende uurlijkse concentratie (ge/m3) :
X-coördinaat : 215854.000
Y-coördinaat : 489554.000
Jaar : 2005
Maand : 8
Dag : 29
Uur : 22
Max.concentratie (bijdrage + achtergrond) : 1.66221461
Concentratie bijdrage : 1.66221461

Gemiddelde berekende concentratie over alle gridpunten : 0.01166125 ge/m3
Hoogst berekende concentratie in het receptorgebied : 0.01813211 ge/m3

[Bronnen en emissies]
Totaal aantal bronnen : 1
Bron nr: 1
Bronnaam : Schoorsteen APP 13 meter
Brontype : Puntbron
Tijdprofiel bron : Beaphar_3ploegen.prf
Gebouw-bestand : Gebouw_Beaphar.bld
X-locatie centrum gebouw [m] : 215881.0
Y-locatie centrum gebouw [m] : 489622.0
Hoogte gebouw [m] : 10.0
Lengte gebouw [m] : 34.0
Breedte gebouw [m] : 32.0
Hoek lange zijde gebouw met x-as [graden] : 135.0
X-positie bron [m] : 215874.0
Y-positie bron [m] : 489643.0
Hoogte bron [m] : 13.0
Uitwendige schoorsteen diameter [m] : 0.9
Inwendige schoorsteen diameter [m] : 0.9
Volume debiet schoorsteen [NM3/s] 5.3
Emissiesterkte : 10000000.0000 ge/hr
Aantal uren met bronbijdrage : 31320
Gemiddelde bronsterkte tijdens bedrijfsuren : 9999999.969812 ge/hr
Warmteoutput [MW] : gemiddeld tijdens bedrijfsuren : 0.211
(Gas-)uittree-temperatuur [K] : 313.00
(Gas-)uittree-snelheid [m/s] : 8.10
Aantal uren waarin de pluim (gedeeltelijk) in de menglaag aanwezig is : 31320
Gemiddelde fractie van de emissie in de menglaag : 1.00
Gemiddelde eff. schoorsteenhoogte [m] : 28.39

Stukkenformat voor raad(pleinsessies)

Onderwerp	Bespreking rapport rekenkamercommissie grondbeleid		
Zaaknummer			
Opsteller	Griffie		
Tel. en e-mail	(0572) 347 799	griffie@raalte.nl	
Datum raad(pleinsessie)	Raadplein d.d. 12 november 2012	Raad d.d. 29 november 2012	
Behandelhistorie	x Nee	□ Ja, te weten:	
Portefeuillehouder	dhr. W.J.M. Wagenmans		
Beschikbare stukken	Naam stuk	Internet en infohoek	iPad/Extranet en leeskamer
	00 Voorblad	x	x
	01 Raadsvoorstel en –besluit	x	x
	02 Aanbiedingsbrief rapport 2012 grondbeleid	x	x
	03 Rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte, rekenkamercommissie september 2012	x	x
Voor akkoord griffier			

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP	:	Bespreking rapport rekenkamercommissie grondbeleid
ZAAKNUMMER	:	**GERELATEERDE ZAAK :**
B&W VERGADERING	:	n.v.t.
AGENDACOMMISSIE	:	29 oktober 2012
RAADSVERGADERING	:	29 november 2012
PORTEFEUILLEHOUDER	:	dhr. W.J.M. Wagenmans
BEHANDELEND AFDELING	:	Griffie telefoon: (0572) 347 799, e-mail: griffie@raalte.nl
FATALE TERMIJN(EN)	:	n.v.t.

BIJLAGE(N):

1. Aanbiedingsbrief rapport 2012 grondbeleid
2. Rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte, rekenkamercommissie september 2012

TER INZAGE

geen

RAADSVOORSTEL

B&W VERGADERING	:	n.v.t.
ZAAKNUMMER	:	**GERELATEERDE ZAAK :**
ONDERWERP	:	Bespreking rapport rekenkamercommissie grondbeleid
VOOR INFORMATIE	:	Griffie telefoon: (0572) 347 799, e-mail: griffie@raalte.nl

SAMENVATTING

De rekenkamercommissie heeft een onderzoek afgerond naar het gemeentelijk grondbeleid. Doel van het onderzoek is een oordeel te vormen over of het grondbeleid binnen de gemeente Raalte doelmatig en doeltreffend georganiseerd is en op welke wijze de besluitvorming door en het informeren van de raad over het beleid plaatsvinden. De raad wordt voorgesteld dit rapport te bespreken en te bepalen hoe hij de aanbevelingen overneemt en op welke wijze hier invulling aan wordt gegeven.

BESLISPUNTEN

1. Kennis te nemen van de rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte;
2. Te bespreken of de aanbevelingen door de raad worden overgenomen en welke opdracht(en) aan het college worden gegeven om invulling te geven aan de aanbevelingen van het rapport

INLEIDING

De rekenkamercommissie van de gemeente Raalte heeft uw raad een rapport aangeboden over gemeentelijk grondbeleid. Het rapport is gepresenteerd en besproken tijdens de raadpleinsessie van 12 november. De rekenkamercommissie heeft tijdens het onderzoek de volgende centrale vraagstelling gehanteerd:

Is binnen de gemeente Raalte het grondbeleid doelmatig en doeltreffend georganiseerd en op welke wijze vindt de besluitvorming door en het informeren van de raad over het beleid plaats?

Op basis van de vraagstelling is een aantal deelvragen geformuleerd en is voor de werking van het grondbeleid in de praktijk twee casus onderzocht. Dit zijn de projecten Blankenfoort en Franciscushof.

De rekenkamercommissie concludeert dat de nota grondbeleid uit 2008 doelstellingen voor het grondbeleid formuleert die feitelijk thuishoren bij aanpalende beleidsvelden (bijvoorbeeld volkshuisvesting of ruimtelijke ordening). Alhoewel dit aan de ene kant de samenhang van grondbeleid met aanpalende beleidsvelden onderstreept, maakt het grondbeleid zich hierdoor ook doelstellingen eigen die niet door dit zelfde grondbeleid zijn te sturen.

De commissie constateert dat de kwantitatieve doelstellingen, hoewel feitelijk niet horend tot het grondbeleid, niet zijn gehaald. Van de niet kwalitatieve doelen is dit niet te beoordelen. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de verliezen op de grondexploitatie, op basis van de huidige

inschattingen, te overzien zijn en te bolwerken zijn voor de gemeente. De commissie concludeert dat hier soms evenwel sprake is geweest van gelukkige omstandigheden. Zo heeft de reorganisatie van de gemeente geleid tot het stilvallen van grond verwervende activiteiten (bijvoorbeeld Blankenfoort), hetgeen nu de risico's voor de gemeente beperkt.

De structuurvisie, hoewel niet nog officieel vastgesteld, geeft naar oordeel van de commissie blijk van een gezonde realiteitszin. De gemeente is zich terdege bewust van de precaire situatie op de woningmarkt en daaruit voortvloeiende gevolgen voor het grondbeleid. De commissie is eveneens positief over het feit dat de raad tweejaarlijks geïnformeerd zal worden over ontwikkelingen op de woningmarkt.

Het is hierbij echter wel noodzakelijk dat de raad een stevigere positie, meer (door)vragen, inneemt dan zij afgelopen jaren heeft gedaan. De commissie concludeert dat in deze een actievere rol van de gemeenteraad op zijn plaats was geweest. De bedragen en financiële risico's die met grondbeleid gemoeid zijn rechtvaardigen zonder meer een actievere rol van de raad.

Het feit dat het risicomanagement verder wordt aangescherpt wordt door de commissie als positief beoordeeld. In de vernieuwde werkwijze worden in de voortgangsrapportages over de projecten de risico's nadrukkelijker berekend. Tegelijkertijd acht de commissie de termijn waarop afboekingen voor kleinere locaties berekend worden te lang. Reeds in het najaar van 2011 is bekend dat er nog enkele afboekingen zullen volgen, die pas in het voorjaar van 2013 aan raadsleden gemeld worden. In de huidige financiële omstandigheden dienen afboekingen, naar oordeel van de commissie, zo snel mogelijk in omvang bekend te zijn.

In 2011 heeft er een reorganisatie binnen de gemeente Raalte plaats gevonden. Hoewel de reorganisatie buiten de focus van dit onderzoek valt constateert de commissie op basis van de interviews dat, ruim een jaar na dato, deze reorganisatie niet heeft geleid tot optimale samenwerking. De beleidsinhoudelijke velden zijn versnipperd en medewerkers zijn zowel zoekend als afwachtend. Het is veelal niet duidelijk waar verantwoordelijkheden zijn belegd en welke functionarissen op welke punten initiatief moeten nemen. De commissie uit haar ernstige zorgen over de feitelijke uitwerking van deze organisatieverandering.

Daarnaast concludeert de commissie dat de organisatieverandering heeft geleid tot het stilvallen van bepaalde projecten gedurende een jaar. Met name in deze tijden van economische onzekerheid beoordeelt de commissie deze gang van zaken als risicovol.

BEOOGD EFFECT

Een uitspraak van de raad op het onderzoek van de rekenkamercommissie en het geven van een invulling aan de aanbevelingen.

VERVOLG

De rekenkamercommissie concludeert in het rapport dat rond het grondbeleid een aantal verbeteringen mogelijk is. Het rapport doet hiervoor de volgende aanbevelingen:

Beleid

- Beperk het grondbeleid tot de kern. Geef heldere doelen aan voor het grondbeleid en beschrijf de relatie en afhankelijkheden met andere beleidsvelden. Formuleer doelen op het terrein van grondbeleid en zorg dat deze doelen ook meetbaar en haalbaar zijn.
- Maak in de nota duidelijk welke delen van het grondbeleid als 'vast' en welke als 'variabel' kunnen worden gezien. Met andere woorden: wat is het beleid dat ten alle tijden nagestreefd zal worden en welk beleid van economische en andere omstandigheden afhankelijk is.

Uitvoering en organisatie

- Bereken op korte termijn welke afwaarderingen aan de orde zijn. Leg deze afwaarderingen voor aan de raad en voer de daadwerkelijke afboeking vervolgens door.
- Onderzoek op welke wijze de huidige organisatiestructuur kan leiden tot een minder versnipperde uitvoering en duidelijker toegewezen taken en verantwoordelijkheden.
- De economische ontwikkelingen zijn dusdanig dat het beleid, of de uitvoering daarvan, ook de komende jaren tussentijds aan herziening toe kunnen zijn. Draag dan zorg voor een actieve

informatievoorziening waarin wordt voorgelegd of geïnformeerd op welke wijze aanpassingen noodzakelijk zijn.
- Zorg eveneens voor een beoordeling en risico inschatting van de projectportefeuille als geheel. Geef in de nieuwe nota grondbeleid op welke wijze dit gestalte krijgt en hoe de raad hierover geïnformeerd zal worden.

Raad
- Neem als raad een actievere rol in bij het grondbeleid. Vraag actief om informatie en vraag door daar waar zaken niet helder zijn. Neem bij de nieuwe nota grondbeleid als het voortouw als het gaat om het stellen van kaders en wacht niet af tot de nota grondbeleid voor akkoord wordt voorgelegd.

Het is aan uw raad om te bepalen of u deze aanbevelingen overneemt en op welke wijze u hier invulling aan wilt geven.

Het college geeft in de bestuurlijke reactie aan dat het voorstellen voor de verwerking van de aanbevelingen wil doen nadat de raad zich heeft gebogen over de uitkomsten van het onderzoek. Tijdens de raadpleinsessie op 12 november is door het college toegezegd een bijeenkomst met de raad te organiseren om de informatie uit het rapport te verwerken in de nieuwe nota grondbeleid. Het college legt de raad vervolgens in het eerste kwartaal 2013 de nieuwe nota grondbeleid voor.

COMMUNICATIE

De rapportage wordt geplaatst op de website van de gemeente Raalte.

BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbrief rapport 2012 grondbeleid
2. Rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte, rekenkamercommissie september 2012

De agendacommissie,
de griffier, de burgemeester,

drs. J.B. Zijlstra P.A. Zoon

RAADSBESLUIT

RAADSVERGADERING	**:**	**29 november 2012**
ZAAKNUMMER	**:**	**GERELATEERDE ZAAK :**

De raad van de gemeente Raalte,

Gelet op de Verordening rekenkamercommissie gemeente Raalte 2009

besluit:

1. Kennis te nemen van de rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte.

Aldus besloten in de vergadering van 29 november 2012.

de griffier, de voorzitter,

08.02

Gemeente Raalte

REKENKAMERCOMMISSIE

Leden van de gemeenteraad van Raalte
Postbus 140
8100 AC RAALTE

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk:	Datum:
		rkc12/042	27 september 2012
Onderwerp:	**Bijlagen:**	**Voor informatie:**	
Onderzoek grondbeleid	Rapport	Rob Malag, Tel.: 06 49 678 753	

Geachte leden van de gemeenteraad van de gemeente Raalte,

Het ons een genoegen u het rapport 2012 van de rekenkamercommissie aan te bieden.

Het doel van het onderzoek was om een oordeel te vormen of er binnen de gemeente Raalte het grondbeleid doelmatig en doeltreffend georganiseerd is en op welke wijze vinden de besluitvorming door en het informeren van de raad over het beleid plaats.

Het rapport omvat conclusies en aanbevelingen als ook de onderbouwing van deze conclusies en aanbevelingen.

De rekenkamercommissie heeft het rapport aan het Presidium aangeboden die vervolgens bepaalt of het rapport op de agenda van de gemeenteraad wordt gezet. De rekenkamercommissie is bereid om een toelichting te verschaffen op het rapport.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

R. R. Malag
Voorzitter Rekenkamercommissie

Bezoekadres: Zwolsestraat 16, 8101 AC Raalte
Postadres: Postbus 140,8100 AC Raalte
Bankrek.: BNG 28.50.92.677 t.n.v. Gemeentebestuur Raalte
(IBAN: NL91BNGH0285092677, BIC: BNGHNL2G)
ING P876400 (IBAN: NL17INGB0000876400, BIC: INGBNL2A)
Telefoon: (0572) 347 799, Fax (0572) 355 111
Web: www.raalte.nl, E-mail: info@raalte.nl

Gemeente Raalte

Rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte

Rekenkamercommissie
gemeente Raalte
september 2012

Rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte

Rekenkamercommissie Raalte

September 2012

Rapportage gemeentelijk grondbeleid gemeente Raalte

Rekenkamercommissie Raalte

Inhoud **Pagina**

1. Aanleiding en opdracht 2
- **1.1 Aanleiding 2**
- **1.2 Doelstelling 2**
- **1.3 Vraagstelling en onderzoeksvragen 2**
- **1.4 Afbakening 3**
- **1.5 Normenkader 4**
- **1.6 Leeswijzer 5**

2. Oordeel, bevindingen en aanbevelingen 6
- **2.1 Oordeel 6**
- **2.2 Bevindingen 7**
- **2.3 Aanbevelingen 10**

3. Onderbouwing 11
- **3.1 Inleiding 11**
- **3.2 Grondbeleid 11**
- **3.3 Uitkomsten Documentenonderzoek 11**
- **3.4 Realisatie van doelstellingen 29**
- **3.5 Casus Blankenfoort 31**
- **3.6 Casus Franciscushof 35**

4. Reactie van het College Burgemeester en Wethouders 44

5. Nawoord 53

Voorwoord

Voor u ligt het rapport van de rekenkamercommissie Raalte. De rekenkamercommissie onderzoekt de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Voor haar onderzoek uit te voeren in 2012 heeft de rekenkamercommissie gekozen voor het onderwerp: Grondbeleid. Het grondbeleid is één van de meest complexe onderdelen van het totale gemeentelijke beleid, dat voor raadsleden niet altijd even goed inzichtelijk is.

Op de website van het ministerie van VROM staat te lezen:

"Om huizen te bouwen, nieuwe gebieden te ontwikkelen en wegen en andere openbare voorzieningen aan te leggen, moet je over de grond beschikken die daarvoor bestemd is. Die grond is schaars. Bij de verdeling ervan is een belangrijke taak voor de overheid weggelegd, zodat die ervoor kan zorgen dat de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen ook echt gerealiseerd worden. Dat kan door zelf gronden te verwerven of door er voor te zorgen dat particuliere eigenaren de gewenste bestemming realiseren."

Grondbeleid is geen doel op zich. Grondbeleid wordt ingezet om gemeentelijke doelstellingen op het gebied van onder meer ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, economie, verkeer en vervoer, sport en recreatie te realiseren. Daarnaast heeft grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene positie van de Gemeente Raalte. Het onderwerp grondbeleid is de laatste maanden actueel geworden door recente publicaties over de problemen als gevolg van het gevoerde grondbeleid bij diverse gemeenten. Hoe hangt de vlag erbij in Raalte?

Met dit rapport tracht de rekenkamercommissie inzicht te geven in de wijze waarop het grondbeleid in de gemeente Raalte is vormgegeven. De conclusies en aanbevelingen zijn niet alleen geformuleerd op grond van de bevindingen uit het onderzoek, maar ook geformuleerd richting de toekomst met als doel te komen tot een optimalisering van de uitvoering van het grondbeleid in de gemeente Raalte.

De rekenkamercommissie bedankt alle betrokkenen voor hun inzet en betrokkenheid bij dit onderzoek, voor de aanlevering van de gevraagde documentatie en informatie en voor de aandacht en tijd die een dergelijk onderzoek met zich mee brengt.

Tot slot: een rekenkamercommissie bekijkt primair welke zaken verbeterd kunnen worden. De rekenkamercommissie hoopt dat de aanbevelingen voor de gemeenteraad en het college aanleiding zijn om het gevoerde beleid van de gemeente daar waar nodig is te optimaliseren.

Raalte, september 2012.

R. R. Malag
Voorzitter rekenkamercommissie

1. Aanleiding en opdracht

1.1 Aanleiding

“De verliezen die Nederlandse gemeenten lijden op hun grondexploitatie blijken nog hoger dan gedacht. Waar eerder nog werd uitgegaan van een schade van 2,4 miljard euro, loopt dat waarschijnlijk op tot 3,2 miljard.” Aldus een alarmerend bericht uit de Volkskrant van 10 januari 2012. In dat zelfde persbericht werd gemeld dat 65 gemeenten (15% van alle gemeenten) in grote financiële problemen zouden geraken. Hier is natuurlijk niet mee gezegd dat de gemeente Raalte tot deze risicogemeenten behoort. Maar het is in het licht van deze berichtgeving alleszins de moeite waard om het grondbeleid te onderzoeken. Te meer omdat de looptijd van het grondbeleid dit jaar eindigt en het nieuwe beleid eind dit jaar geagendeerd staat voor de gemeenteraad.

Grondbeleid is een verplichte paragraaf voor de begroting en het jaarverslag. Het proces rondom grondverwerving en grondexploitatie is niet voor iedereen altijd even helder en inzichtelijk. Zowel voor burgers als voor raadsleden blijkt het een lastig te doorgronden materie. De risico’s zijn onder meer groot vanwege de schommelende rentestanden, mogelijke grondverontreinigingen, strenge eisen van hogere overheden en planschade. Het betreft een complex onderwerp dat moeilijk te sturen en te beheersen lijkt en waarmee grote sommen geld gemoeid zijn. De gemeente moet eerst investeren in het verwerven en bouwrijp maken van grond. Pas later, met de gronduitgifte, worden baten gegenereerd die kunnen leiden tot positieve dan wel negatieve boeksaldi afhankelijk van de ontwikkeling van de grondprijzen. Maar ook bij dit beleid blijkt maar weer eens dat successen uit het verleden nog geen garantie zijn voor de toekomst.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek is het geven van inzicht in de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het grondbeleid en de uitvoering ervan in de gemeente Raalte. Het onderzoek is niet gericht op het vormen van een oordeel over de doelmatigheid en rechtmatigheid van het grondbeleid in concrete gevallen. De rekenkamercommissie zal wel een aantal casus selecteren om te toetsen hoe het beleidskader werkt in de praktijk.

1.3 Vraagstelling en onderzoeksvragen

De volgende vraagstelling staat centraal in dit onderzoek:

Is binnen de gemeente Raalte het grondbeleid doelmatig en doeltreffend georganiseerd en op welke wijze vindt de besluitvorming door en het informeren van de raad over het beleid plaats?

Op basis van deze vraagstelling zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

1. Wat is het beleid en wat is de procedure bij de ontwikkeling van het grondbeleid, hoe zijn deze vastgelegd en hoe heeft de raad hierover besloten?
2. Is in het geval van twee nader te bepalen casus volgens dit beleid gehandeld?

3. Op welke wijze wordt in het grondbeleid aandacht besteed aan risico's en hoe worden deze beheerst?
4. Hoe is de uitvoering van het grondbeleid in de gemeentelijke organisatie ingebed?
5. In hoeverre worden de resultaten van het grondbeleid achteraf geëvalueerd?
6. Op welke wijze wordt de raad op dit moment geïnformeerd over het grondbeleid en de resultaten daarvan en welke informatie heeft de raad eventueel nog nodig inzake het grondbeleid voor de kaderstellende en controlerende rol?

Om inzicht te krijgen in de uitvoering van het grondbeleid in de gemeente Raalte acht de rekenkamercommissie het noodzakelijk enkele casus te onderzoeken. Daarmee heeft de rekenkamercommissie niet de bedoeling een oordeel te geven over de uitvoering van het grondbeleid in concrete gevallen. Evenmin maakt een financiële doorrekening van de grondexploitaties deel uit van dit onderzoek. De bestudering van deze casus is erop gericht om te toetsen hoe het beleidskader werkt in de praktijk.

1.4 Afbakening

Om vorenstaande centrale vraagstelling en de daarvan afgeleide deelvragen te beantwoorden, is een nadere afbakening noodzakelijk. Dit betreft zowel een afbakening in begrippen, de te onderzoeken periode als de te onderzoeken casus.

1.4.1 Begripsomschrijving

De volgende begrippen worden in dit onderzoek gehanteerd:

Doeltreffendheid, effectiviteit

Doeltreffendheid met als equivalent de term effectiviteit behelst in essentie de vraag of de doelen van beleid en instellingen/voorzieningen worden gerealiseerd en wat de relatie is met de daarvoor gebruikte middelen. Het heeft te maken met de mate waarin iets resultaat heeft, tot effecten leidt en nuttig is, met andere woorden of in bestaande behoeften wordt voorzien en of de beoogde maatschappelijke (collectief of individueel) effecten worden bereikt.

Doelmatigheid, efficiëntie, efficiency

Doelmatigheid en efficiëntie zijn termen die equivalenten van elkaar zijn en regelmatig met elkaar verwisseld worden. Efficiency is de Engelse vertaling, die onder invloed van de managementliteratuur in de dagelijkse praktijk veelvuldig gebruikt wordt. Deze termen staan voor de vraag in welke mate een doel bereikt wordt. Daarbij wordt verwacht dat de relatie tussen de ingezette middelen en de gerealiseerde uitkomsten of prestaties optimaal is. Doelmatigheid is een relatief begrip en veronderstelt dan ook altijd een vergelijking, op basis waarvan inzicht wordt verkregen in de mate van doelmatigheid. De bedoeling van doelmatigheidsonderzoek is antwoord te krijgen op de vraag of de beleidsuitkomsten of prestaties van de uitvoering tegen de laagste kosten zijn geleverd en/of tegen de geringste kosten in bestaande behoeften hebben voorzien.

Grondbeleid

Het op verantwoorde wijze handhaven van het bestaande grondgebruik en onroerende zaken (beheer), dan wel het op een actieve manier realiseren van gewenste veranderingen in het grondgebruik, binnen de gestelde termijnen en tegen maatschappelijk aanvaardbare offers, opdat dit past in de door de gemeente geformuleerde doelstellingen op het gebied van ruimtelijk beleid.

1.4.2 Periode

De rekenkamercommissie zal het onderzoek richten op de uitvoering van het beleid over de periode vanaf 1 januari 2009 tot 1 januari 2012.

1.4.3 Onderzoeksterrein

Zoals eerder beschreven is het totale grondbeleid onderwerp van onderzoek en wordt voor de werking van het grondbeleid in de praktijk twee casus onderzocht. Dit zijn de projecten Blanckenfoort en Franciscushof.

1.5 Normenkader

De rekenkamercommissie beoordeelt of er in de gemeente Raalte voldoende waarborgen zijn om te komen tot een doelmatig en doeltreffend grondbeleid. De rekenkamercommissie heeft een normenkader ontwikkeld dat is afgeleid van de volgende bronnen:

- De wet- en regelgeving op het gebied van grondbeleid.
- De richtlijnen die centraal zijn vastgelegd binnen de gemeente omtrent het grondbeleid.
- De informatievoorziening die noodzakelijk is om de kaderstellende en controlerende rol van de raad in te vullen.
- De praktijk – op hoofdlijnen - bij vergelijkbare gemeenten.

De volgende normen (niet limitatief) staan centraal bij het beoordelen van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het grondbeleid:

- De gemeente heeft grondbeleid ontwikkeld. De opzet, bestaan en werking kunnen worden vastgesteld.
- Dit beleid wordt in de praktijk nageleefd.
- Er zijn voorschriften binnen de gemeente voor de uitvoering van het grondbeleid beschikbaar.
- De uitvoering van het beleid voldoet aan de relevante wet- en regelgeving.
- Er wordt periodiek gerapporteerd over de uitvoering van het beleid.
- Er wordt adequaat gereageerd op ontwikkelingen in de markt en op het beleidsterrein die effect (kunnen) hebben op de ontwikkeling en uitvoering van het grondbeleid.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 treft u het oordeel, de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie aan. De onderbouwing voor de conclusies en aanbevelingen treft u aan in hoofdstuk 3.

In bijlage 1 zijn de oorspronkelijke vraagstelling en onderzoeksvragen opgenomen. Deze onderzoeksvragen worden grotendeels beantwoord in hoofdstuk 3. In bijlage 2 treft u tevens een overzicht aan van de gehanteerde documenten en in bijlage 3 van de gesprekspartners. In bijlage 4 is een beschrijving van de onderzochte praktijkvoorbeelden opgenomen.

2. Oordeel, bevindingen en aanbevelingen

2.1 Oordeel

De commissie heeft de doelmatigheid en doeltreffendheid van het grondbeleid van de gemeente Raalte onderzocht. Het vertrekpunt hierbij vormt de eerste nota grondbeleid die dateert uit 2008. De commissie concludeert dat deze nota doelstellingen voor het grondbeleid formuleert die feitelijk thuishoren bij aanpalende beleidsvelden (bijvoorbeeld volkshuisvesting of ruimtelijke ordening). Alhoewel dit aan de ene kant de samenhang van grondbeleid met aanpalende beleidsvelden onderstreept, maakt het grondbeleid zich hierdoor ook doelstellingen eigen die niet door dit zelfde grondbeleid zijn te sturen.

De commissie constateert dat de kwantitatieve doelstellingen, hoewel feitelijk niet horend tot het grondbeleid, niet zijn gehaald. Van de niet kwalitatieve doelen is dit niet te beoordelen. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de verliezen op de grondexploitatie, op basis van de huidige inschattingen, te overzien zijn en te bolwerken zijn voor de gemeente. De commissie concludeert dat hier soms evenwel sprake is geweest van gelukkige omstandigheden. Zo heeft de reorganisatie van de gemeente geleid tot het stilvallen van grond verwervende activiteiten (bijvoorbeeld Blankenfoort), hetgeen nu de risico's voor de gemeente beperkt.

De structuurvisie, hoewel niet nog officieel vastgesteld, geeft naar oordeel van de commissie blijk van een gezonde realiteitszin. De gemeente is zich terdege bewust van de precaire situatie op de woningmarkt en daaruit voortvloeiende gevolgen voor het grondbeleid. De commissie is eveneens positief over het feit dat de raad tweejaarlijks geïnformeerd zal worden over ontwikkelingen op de woningmarkt.

Het is hierbij echter wel noodzakelijk dat de raad een stevigere positie, meer (door)vragen, inneemt dan zij afgelopen jaren heeft gedaan. De commissie concludeert dat in deze een actievere rol van de gemeenteraad op zijn plaats was geweest. De bedragen en financiële risico's die met grondbeleid gemoeid zijn rechtvaardigen zonder meer een actievere rol van de raad.

Het feit dat het risicomanagement verder wordt aangescherpt wordt door de commissie als positief beoordeeld. In de vernieuwde werkwijze worden in de voortgangsrapportages over de projecten de risico's nadrukkelijker berekend. Tegelijkertijd acht de commissie de termijn waarop afboekingen voor kleinere locaties berekend worden te lang. Reeds in het najaar van 2011 is bekend dat er nog enkele afboekingen zullen volgen, die pas in het voorjaar van 2013 aan raadsleden gemeld worden. In de huidige financiële omstandigheden dienen afboekingen, naar oordeel van de commissie, zo snel mogelijk in omvang bekend te zijn.

In 2011 heeft er een reorganisatie binnen de gemeente Raalte plaats gevonden. Hoewel de reorganisatie buiten de focus van dit onderzoek valt constateert de commissie op basis van de interviews dat, ruim een jaar na dato, deze reorganisatie niet heeft geleid tot optimale samenwerking. De beleidsinhoudelijke velden zijn versnipperd en medewerkers zijn zowel zoekend als afwachtend. Het is veelal niet duidelijk waar verantwoordelijkheden zijn belegd en welke functionarissen op welke pun-

ten initiatief moeten nemen. De commissie uit haar ernstige zorgen over de feitelijke uitwerking van deze organisatieverandering.

Daarnaast concludeert de commissie dat de organisatieverandering heeft geleid tot het stilvallen van bepaalde projecten gedurende een jaar. Met name in deze tijden van economische onzekerheid beoordeelt de commissie deze gang van zaken als risicovol.

2.2 Bevindingen

Beleid

- De gemeente Raalte heeft haar grondbeleid vastgelegd in de Nota grondbeleid 2008-2012. De nota grondbeleid heeft betrekking op het gehele grondbeleid van de gemeente, van grondverwerving tot kaveluitgifte, en heeft een geldigheidsduur van 4 jaar.
- De gemeente Raalte heeft het beleid tussentijds niet gewijzigd. De praktijk van gronduitvoering is aangepast aan veranderde economische omstandigheden.
- Het grondbeleid is een onderdeel van het ruimtelijk beleid. Onze gesprekspartners geven hierbij aan dat de structuurvisie leidend is. Hierbij zeggen de gesprekspartners dat de vigerende structuurvisie onvoldoende handvatten bood. Zo bevat de huidige structuurvisie gaan haalbaarheidsstudies.
- De structuurvisie wordt dit jaar herzien. Het ontwerp voor de structuurvisie heeft in het voorjaar ter inzage gelegen. Naar verwachting stelt de gemeenteraad de structuurvisie in september 2012 vast. In de nieuwe structuurvisie wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de afstemming tussen vraag en aanbod (haalbaarheidsstudies, demografische ontwikkelingen), zo wordt in de gesprekken vermeld.
- Het grondbeleid is uitgewerkt in (deels meetbare) doelstellingen. Deze doelstellingen zijn afkomstig uit de Woonvisie en worden inhoudelijk door andere beleidsvelden gerealiseerd (bijvoorbeeld volkshuisvesting of ruimtelijk beleid). Dit onderstreept enerzijds de samenhang tussen het grondbeleid en het ruimtelijk beleid maar maakt anderzijds dat het grondbeleid hierdoor lastig te toetsen is.
- Sommigen van deze doelstellingen blijken reeds achterhaald. Zo geeft de actualisatie van de Woonvisie aan dat er tussen 2010 en 2015 tussen de 633 en 783 woningen aan de voorraad mogen worden toegevoegd. Dit betekent dat de oorspronkelijke doelstelling van 1.260 woningen tot 2015, zoals opgenomen in de nota Grondbeleid, achterhaald is.
- De doelstellingen aangaande aantallen woningen en de verhouding koop/huur zijn niet gehaald. Van de overige doelstellingen kan niet bepaald worden in welke mate ze zijn behaald.
- De koppeling met andere beleidsvelden vindt plaats in de, nog niet vastgestelde, structuurvisie. Hierin is vermeld dat de reeds bekende uitbreidingslocaties voor woningen en bedrijven afdoende zullen zijn. Voorts wordt vermeld dat het monitoren van de daadwerkelijke ontwikkelingen op de woningmarkt cruciaal is, zowel aan de aanbod- als aan de vraagzijde. Er wordt daarom een tweejaarlijkse monitoring ingesteld, waarbij de gemeenteraad het laatste woord heeft over eventuele bijsturing. De term ‘grondbeleid’ komt in de structuurvisie niet aan de orde.

- De gemeente Raalte onderscheidt actief en passief grondbeleid. Onder actief grondbeleid verstaat de gemeente Raalte dat de gemeente zelf de nodige gronden verwerft, ze tijdelijk beheert, ze bouwrijp maakt en vervolgens uitgeeft. Bij passief grondbeleid (of faciliterend grondbeleid) beperkt de gemeente zich hoofdzakelijk tot het reguleren van de activiteiten van de private sector.
- De gemeente Raalte kiest in de nota voor een actief grondbeleid waar dat kan en een faciliterend grondbeleid waar dat moet. Er is momenteel geen sprake meer van een actief grondbeleid.
- De gemeente hanteert verschillende maatregelen om eventuele risico's het hoofd te bieden. Zo worden de grondexploitaties jaarlijks herzien, en wordt er binnen iedere exploitatie gerekend met een post onvoorziene uitgaven. Daarnaast is er een algemene reserve grondbeleid aangelegd waar eventuele negatieve plansaldi van afgeboekt kunnen worden.
- Met ingang van 2012 is het risicomanagement aangescherpt en worden de exploitatieopzetten door de projectleider getekend voor gezien en door de ambtelijk opdrachtgever getoetst voor akkoord.
- Nadat het college een strategische aankoop heeft gedaan, wordt de raad direct geïnformeerd over de aankoop met een argumentatie gebaseerd op de onderlinge samenhang tussen realiseringstermijn, risico en kosten.

Uitvoering

- De exploitatieopzetten van de lopende plannen worden elk jaar herzien en tegelijk met de voorjaarsnota in de Projectrapportage ter vaststelling aan de raad te worden voorgelegd.
- Indien uit de op te stellen grondexploitatieberekeningen blijkt dat het plan uiteindelijk zal worden afgelost met een nadelig saldo, dan moeten deze verliezen worden opgevangen. Voor alle exploitaties met een verwacht nadelig saldo wordt een voorziening grondexploitaties ingesteld ter dekking van deze saldi, te vormen ten laste van de algemene reserve grondbedrijf.
- In 2011 heeft een afwaardering van € 3,5 miljoen op gronden plaatsgevonden vanwege een afwaardering tot agrarische waarde Daarnaast zijn er aanvullende woningbouwprogramma's die niet gerealiseerd zullen worden waardoor er minder grond nodig is. Locaties waar dit ook kan gaan spelen zijn 't Broeck in Broekland en in Lierderholthuis. Navraag bij de gesprekspartners leert dat afwaardering pas plaatsvindt als duidelijk in kaart is gebracht wat de toekomstige behoefte aan gronduitgifte is. Pas als de gemeente zeker weet dat grond ook in de toekomst niet nodig zal zijn, wordt de grond afgewaardeerd. Hierbij bepaalt de teamleider realisatie uiteindelijk of de grond wordt afgewaardeerd, veelal in samenspraak met de projectleider en de planeconoom. De verwachting is dat de omvang van de afwaardering in het voorjaar van 2013 aan de raad kan worden voorgelegd.

Evaluaties

- De projectleider evalueert samen met het projectteam en de opdrachtgever hoe het project verlopen is. In dit stadium is de aandacht gericht op verankering van het resultaat en het verzamelen van de opgedane ervaringen. De projectleider zorgt met het projectteam ervoor dat de ervaringen van het project niet verloren gaan. Hij maakt een evaluatieverslag en

biedt dit aan de opdrachtgever aan. In de praktijk blijkt nog niet gewerkt te zijn met het evaluatieverslag en het voornemen is om dit nu wel te gaan doen.
- Doel van deze evaluatie is na te gaan wat goed is gegaan en wat een volgende keer beter kan. De evaluatie is onderdeel van het project en wordt uitgevoerd door het projectteam en de opdrachtgever. Zo nodig kan de projectleider beslissen derden, die een rol hebben gehad in het proces, te betrekken bij de projectevaluatie. De evaluatie bestaat uit een beschrijving van het proces van het project, een beoordeling van het resultaat door vergelijking met het gestelde doel en aanbevelingen over wat bij een volgend project beter kan.
- Tussentijdse evaluaties vinden standaard plaats in de projectgroep vergaderingen. Hierbij wordt niet specifiek gewerkt met een format.

De organisatie:

- Ambtelijk heeft de organisatie per februari 2011 een verandering ondergaan. Was voorheen de afdeling REO (Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling) integraal verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het grondbeleid, sinds die datum is het opstellen van het beleid separaat belegd bij de eenheid ontwikkeling. De eenheid Realisatie (waarin team Ruimte en team Projecten zijn ondergebracht) is verantwoordelijk voor de projecten en de uitvoering van het grondbeleid. In het team Ruimte zitten de planeconomen, in team Projecten de projectleiders. Grondbeleid heeft dus te maken met zowel de eenheid Ontwikkeling, als het team Projecten als het team Ruimte.
- Met de invoering van deze nieuwe structuur zijn de werkzaamheden aangaande grondbeleid versnipperd. Zo stelt team Ruimte de projectrapportages op, terwijl team Projecten de projecten inhoudelijk uitvoert. Het beleid wordt opgesteld door de eenheid Ontwikkeling, maar uitvoering ervan vindt plaats binnen team Ruimte en Projecten.
- De medewerkers die de commissie gesproken heeft beschrijven moeite te hebben met de huidige organisatiestructuur, men weet elkaar moeilijk te vinden, het is niet duidelijk waar ambtelijke taken en verantwoordelijkheden belegd zijn.
- Daarnaast komt uit de gesprekken naar voren dat er sinds de invoering van de nieuwe organisatie geen gremium meer is waar projectafstemming plaats vindt. Per project wordt een projectgroep opgesteld maar er is geen overkoepelende vergadering waarin alle projecten worden besproken. Onze gesprekspartners geven aan dat dit wel wenselijk zou zijn. Overigens geeft een gesprekspartner aan dat er sinds mei 2012 een stuurgroep gebiedsontwikkeling is ingesteld, die de totale projecten portfolio bespreekt. Daarentegen wordt als voordeel van de huidige structuur genoemd dat het meer ruimte biedt voor projectmatig werken.

De gemeenteraad

- De raad stemt door het vaststellen van de gemeentelijke begroting in met het voorgenomen beleid van het college zoals dat is verwoord in de verplichte paragraaf grondbeleid van de gemeentebegroting en verder tot uitdrukking komt in de bijlage bij de gemeentebegroting. Achteraf keurt zij het gevoerde grondbeleid van het college goed door in te stemmen met de jaarrekening en de bijbehorende bijlagen.

- De raad heeft in de onderzochte periode, ook naar eigen zeggen, weinig tot geen vragen gesteld over het grondbeleid.
- De raad ontvangt elk jaar, tegelijk met de programmarekening, een nota bouwgrondexploitatie (de bijlage uit de jaarrekening) die te beschouwen is als het financiële verslag van het college over de voortgang van de grondexploitaties.

2.3 Aanbevelingen

Beleid

- Beperk het grondbeleid tot de kern. Geef heldere doelen aan voor het grondbeleid en beschrijf de relatie en afhankelijkheden met andere beleidsvelden. Formuleer doelen op het terrein van grondbeleid en zorg dat deze doelen ook meetbaar en haalbaar zijn.
- Maak in de nota duidelijk welke delen van het grondbeleid als 'vast' en welke als 'variabel' kunnen worden gezien. Met andere woorden: wat is het beleid dat ten alle tijden nagestreefd zal worden en welk beleid van economische en andere omstandigheden afhankelijk is.

Uitvoering en organisatie

- Bereken op korte termijn welke afwaarderingen aan de orde zijn. Leg deze afwaarderingen voor aan de raad en voer de daadwerkelijke afboeking vervolgens door.
- Onderzoek op welke wijze de huidige organisatiestructuur kan leiden tot een minder versnipperde uitvoering en duidelijker toegewezen taken en verantwoordelijkheden.
- De economische ontwikkelingen zijn dusdanig dat het beleid, of de uitvoering daarvan, ook de komende jaren tussentijds aan herziening toe kunnen zijn. Draag dan zorg voor een actieve informatievoorziening waarin wordt voorgelegd of geïnformeerd op welke wijze aanpassingen noodzakelijk zijn.
- Zorg eveneens voor een beoordeling en risico inschatting van de projectportefeuille als geheel. Geef in de nieuwe nota grondbeleid op welke wijze dit gestalte krijgt en hoe de raad hierover geïnformeerd zal worden.

Raad

- Neem als raad een actievere rol in bij het grondbeleid. Vraag actief om informatie en vraag door daar waar zaken niet helder zijn. Neem bij de nieuwe nota grondbeleid als het voortouw als het gaat om het stellen van kaders en wacht niet af tot de nota grondbeleid voor akkoord wordt voorgelegd.

3. Onderbouwing

3.1 Inleiding

Het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijke grondbeleid heeft plaatsgevonden op basis van onderzoeksvragen die rond de volgende thema's gegroepeerd kunnen worden.

- *Grondbeleid.*
- *Evaluatie.*
- *Rol van de Raad.*

De afzonderlijke vragen worden hierna beantwoord ter onderbouwing van het oordeel.

3.2 Grondbeleid

In deze paragraaf gaan we in op het grondbeleid in algemene zin. In de volgende paragraaf gaan wij specifiek in op de vraag in hoeverre de doelen van het grondbeleid gerealiseerd zijn.

Daarbij zijn de volgende vragen gesteld.

- Wat is het beleid en wat is de procedure bij de ontwikkeling van het grondbeleid, hoe zijn deze vastgelegd en hoe heeft de raad hierover besloten?
- Hoe is de samenhang met de ruimtelijke beleidsvelden (bijvoorbeeld volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling, milieu en economie) geborgd?
- Op welke wijze wordt in het grondbeleid aandacht besteed aan risico's en hoe worden deze beheerst?
- In hoeverre worden door de organisatie achteraf de resultaten van grondbeleid geëvalueerd?
- Op welke wijze wordt de raad op dit moment geïnformeerd over het grondbeleid en de resultaten hiervan en op welke wijze vindt besluitvorming plaats door de raad inzake het grondbeleid?

3.3 Uitkomsten Documentenonderzoek

In deze paragraaf geven wij per onderzoeksvraag onze bevindingen weer uit het documentenonderzoek.

1. *Wat is het beleid, wat is de procedure bij de ontwikkeling van grondbeleid, hoe is deze vastgelegd en hoe heeft de raad hierover besloten?*

De gemeente Raalte heeft haar grondbeleid vastgelegd in de Nota grondbeleid 2008-2012. De nota grondbeleid heeft betrekking op het gehele grondbeleid van de gemeente, van grondverwerving tot kaveluitgifte, en heeft een geldigheidsduur van 4 jaar.

In de gesprekken wordt gemeld dat de eenheid Ontwikkeling verantwoordelijk is voor het opstellen van deze nota Grondbeleid.

Het opstellen van de nota is mede het gevolg van een presentatie over grondbeleid aan de leden van de gemeenteraad begin 2007 waarin met name werd ingegaan op de sturingsmogelijkheden die de raad moet hebben ten aanzien van de ontwikkeling van bouwlocaties, de daarmee samenhangende informatiebehoefte en het hierbij behorende instrumentarium voor het college om slagvaardig op de grondmarkt te opereren. Grondbeleid is hierbij niet een doel op zich maar eerder een middel om de ruimtelijke doelen van de gemeente te realiseren. In de gesprekken wordt hierover gezegd dat het grondbeleid de Structuurvisie van de gemeente Raalte volgt. Het beeld dat het grondbeleid faciliterend is voor andere beleidsvelden wordt op hoofdlijnen onderschreven.

Beleid wordt niet alleen in de nota geformuleerd. Grondbeleid zien wij ook terug in de paragrafen grondbeleid die een voorgeschreven onderdeel vormen van de programmabegroting en –rekening. Maar ook in de jaarlijkse verantwoording van het college naar de raad over de voortgang van de grondexploitaties en, indien daar aanleiding toe is, in de bestuursrapportages[1].

In de nota grondbeleid[2] (hierna te noemen: de nota) worden de doelen en uitgangspunten van het grondbeleid weergegeven, inclusief de algemene financiële kaders.

In de nota wordt het begrip grondbeleid als volgt omschreven[3]:

> Het op zodanige wijze handhaven van het bestaande grondgebruik, dan wel het zodanig realiseren van gewenste veranderingen in dat grondgebruik, dat dit past in de doelstellingen die de gemeente geformuleerd heeft in het kader van het ruimtelijk beleid.

Anders gezegd: grondbeleid komt neer op het ingrijpen in het grondgebruik opdat de ruimtelijke doelstellingen van de gemeente Raalte gerealiseerd kunnen worden. Bij bestemming en verdeling van grond is er een belangrijke publieke verantwoordelijkheid en een ordenende en kaderstellende taak voor de raad.

Met betrekking tot het grondbeleid heeft de gemeente Raalte de volgende “mission statement” geformuleerd[4]:

> Binnen bestuurlijk gestelde doelen de uitbreiding, herstructurering, functieverandering en inbreiding realiseren met een zo gunstig mogelijk financieel eindresultaat via verandering van grondgebruik.

[1] Voorwoord Nota Grondbeleid 2008-2012, pagina 5/61.

[2] 2008-2012.

[3] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 10/61.

[4] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 17/61.

De gemeente Raalte onderscheidt actief en passief grondbeleid. Onder actief grondbeleid verstaat de gemeente Raalte dat de gemeente zelf de nodige gronden verwerft, ze tijdelijk beheert, ze bouwrijp maakt en vervolgens uitgeeft[5]. Bij passief grondbeleid (of faciliterend grondbeleid) beperkt de gemeente zich hoofdzakelijk tot het reguleren van de activiteiten van de private sector[6].

De gemeente Raalte kiest in de nota voor een actief grondbeleid waar dat kan en een faciliterend grondbeleid waar dat moet. In de huidige praktijk is er geen sprake meer van een actief grondbeleid. In de programmabegroting voor 2012 is namelijk te lezen: *Om de regie zoveel mogelijk in handen te houden is in het verleden gekozen voor een actief grondbeleid. In verband met de sterk teruglopende vraag naar gronden voor woningbouw en economische ontwikkeling en de noodzakelijke gemeentelijke bezuinigingen, is ook een pas op de plaats gemaakt in het actief verwerven van gronden. In veel gevallen wordt faciliterend opgetreden wanneer private partijen met initiatieven komen. Samenwerking met marktpartijen wordt hierdoor belangrijker […]*

In de gesprekken wordt bevestigd dat de gemeente Raalte voorzichtiger is met het aankopen van grond. Met andere woorden: er wordt bewuster gekeken naar risico's die met grondaankopen samenhangen. Feitelijk worden er nauwelijks nog gronden aangekocht. Recent is ook gestart met het implementeren van risicomanagement waardoor ook in de voortgangsrapportages gerekend wordt met risico's.

Deze ontwikkeling in grondbeleid komt later in dit rapport uitgebreider aan de orde. De commissie constateert op basis van voorgaande dat het beleid in elk geval geen statische aangelegenheid is.

2. *Hoe is de samenhang met ruimtelijke beleidsvelden (bijvoorbeeld volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling, milieu en economie) geborgd?*

Zoals in het hiervoor opgenomen kader beschreven is grondbeleid een onderdeel van het ruimtelijk beleid. Onze gesprekspartners geven hierbij aan dat de structuurvisie leidend is. Het ontwerp voor de structuurvisie heeft in het voorjaar ter inzage gelegen. Naar verwachting stelt de gemeenteraad de structuurvisie in september 2012 vast.

In deze structuurvisie wordt beschreven dat de programmatische opgaven gericht zijn op de afweging tussen vele nieuwbouwmogelijkheden en een teruglopende vraag. De reeds bekende uitbreidingslocaties voor woningen en bedrijven zullen afdoende zijn. Voorts wordt vermeld dat het monitoren van de daadwerkelijke ontwikkelingen op de woningmarkt cruciaal is, zowel aan de aanbod- als aan de vraagzijde. Er wordt daarom een tweejaarlijkse monitoring ingesteld, waarbij de gemeenteraad het laatste woord heeft over eventuele bijsturing. De term 'grondbeleid' komt in de structuurvisie niet aan de orde.

De doelstellingen van het grondbeleid hebben hierdoor tevens gevolgen voor het ruimtegebruik in zijn totaliteit. Het samenspel met andere beleidsterreinen komt tot uitdrukking in de doelen van de

[5] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 18/61.

[6] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 20/61.

gemeente Raalte. De gemeente Raalte heeft daarbij de volgende doelstellingen van grondbeleid geformuleerd[7]:

1. Het bevorderen van het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik;
    - Tussen nu en 2016 zullen minimaal 1.260 woningen aan de huidige voorraad worden toegevoegd.
    - Het bouwprogramma moet verdeeld in ongeveer 30% huurwoningen en 70% koopwoningen.
    - Bij de te realiseren woningen moet rekening worden gehouden met de verfijningen naar segment en kenmerken, zoals in de woonvisie is beschreven.
    - Tot 2020 moet voorzien worden in de aanleg van 80 hectare bedrijfsbestemmingen conform het streekplan.
2. Het verhogen van de kwaliteit van ruimtegebruik;
    - Per plangebied wordt de verhouding tussen uitgeefbaar groen, water en verharding bepaald.
    - Aanleg en ontwikkeling vinden plaats met respect voor het landschap.
    - Duurzaam veilig qua verkeer.
    - Er wordt duurzaam omgegaan met water (gescheiden rioleringsstelsels).
    - 3% van de oppervlakte van het openbaar gebied is bestemd voor de aanleg van speelplekjes.
3. Het realiseren van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van te ontwikkelen locaties over alle betrokken partijen.
    - Uitgifteprijzen zijn marktconform voor alle doelgroepen.
    - De door de gemeente te maken kosten worden zoveel als mogelijk verhaald.
    - Het totaal van de gemeentelijke bouwgrondexploitatie over de komende periode van vier jaar is minimaal kostendekkend.

Uit deze doelstellingen blijkt dat de andere beleidsvelden (volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, milieu en economie) onlosmakelijk verbonden zijn met het grondbeleid. De commissie constateert bijvoorbeeld dat de doelstelling om met het grondbeleid 30% huurwoningen te realiseren een directe link heeft met het volkshuisvestingsbeleid. In de inleiding van de nota Grondbeleid is hierover ook genoemd dat het grondbeleid een afgeleide is van het ruimtelijke beleid, ondersteunend zowel ten aanzien van volkshuisvesting, economische ontwikkeling en openbare ruimte, als voor infrastructuur, recreatie en natuur.

[7] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 11/61

Deze doelstellingen zijn, zo geven onze gesprekspartners aan, overgenomen uit de Woonvisie, hetgeen destijds vigerend beleid was. De bedoeling van het opnemen van deze doelstellingen in het grondbeleid was dat het grondbeleid zou faciliteren en ondersteunen om de doelstelling te halen. De doelstellingen zijn tot stand gekomen in een periode dat er veel druk was binnen de gemeente om woningen te realiseren.

In de gesprekken komt naar voren dat de hiervoor genoemde doelstellingen van grondbeleid eigenlijk geen doelstellingen van grondbeleid zijn maar eerder als volkshuisvestelijke doelstellingen getypeerd moeten worden. Ten aanzien van het bereiken van deze doelstellingen is grondbeleid namelijk niet leidend.

In de nota staat tevens vermeld hoe de gemeente Raalte in het grondbeleid rekening houdt met het beleid van andere relevante overheden. In dat kader moet worden gedacht aan Europese regelgeving (zoals regels rondom niet-toelaatbare staatssteun aan het bedrijfsleven en Europese aanbestedingsregels), aan regelgeving vanuit het Rijk (zoals de Rijksnota Ruimte en de Rijksnota Grondbeleid), aan wetgeving vanuit het Rijk (De wet op de ruimtelijke ordening, de wet voorkeursrecht gemeenten, de onteigeningswet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) en aan provinciaal beleid[8].

3. *Op welke wijze wordt in het grondbeleid aandacht besteed aan risico's en hoe worden deze beheerst?*

In de nota grondbeleid 2008-2012 wordt in paragraaf 6.6 ingegaan op de risico's. Vermeld wordt dat een nu al te berekenen negatief planresultaat geen risico is, maar een zekerheid: in de dekking hiervan kan worden voorzien middels een voorziening grondexploitaties. Voor de risico's die gekoppeld zijn aan strategische verwervingen (zoals renteverliezen en exploitatieverliezen), kan gebruik gemaakt worden van de bestemmingsreserve.

Daarnaast bestaan er nog risico's van algemene aard welke in 3 groepen kunnen worden verdeeld:

- Waarderingsrisico's
- Externe risico's
- Interne risico's

Om deze risico's het hoofd te bieden, hanteert de gemeente Raalte binnen het grondbeleid de volgende maatregelen[9]:

1. In grondexploitatieberekeningen wordt over het algemeen zeer behoedzaam geraamd;
2. Grondexploitaties worden elk jaar herzien zodat de effecten van gewijzigde omstandigheden zichtbaar worden en er zo nodig kan worden bijgestuurd;
3. Binnen iedere exploitatie wordt gerekend met een redelijke post voor onvoorziene uitgaven;

[8] Hoofdstuk 2 van de nota grondbeleid 2008-2012.

[9] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 36/61.

4. Indien het voorgaande niet voldoende is en de ingestelde voorziening grondexploitaties het uiteindelijke negatieve plansaldo niet kan dragen, zal een beroep moeten worden gedaan op de algemene reserve grondbedrijf.

Toevoegingen en onttrekkingen aan deze algemene reserve grondbeleid moeten door de raad worden bekrachtigd.

In de praktijk wordt per project gemonitord welke risico's er aanwezig zijn. Door onze gesprekspartners wordt gemeld dat de raad in de afgelopen jaren van teruglopende woningmarkt weinig vragen heeft gesteld over de risico's van de grondposities. Sterker nog: college en de ambtelijke organisaties moesten, naar eigen zeggen, de ambities van de raad over woningen en bedrijventerreinen eerder temperen.

In de beleving van onze gesprekspartners zijn de risico's van het grondbeleid in beeld.

In de nota Grondbeleid staat dat de omvang van de algemene reserve grondbedrijf wordt bepaald op basis van de som van 10% van de boekwaarden + 10% van de nog te maken kosten, met als ondergrens € 1 mln. en als bovengrens € 10 mln.

De grondexploitatie brengt risico's met zich mee. Deze risico's worden ook benoemd in de managementletter[10] van de accountant over 2011. Over de grondexploitatie wordt hierbij het volgende vermeld.

5.	Grondexploitatie	Geen zichtbare autorisatie van de herziene exploitatieberekeningen.	H

De letter H staat hierbij voor 'prioriteit hoog, deze bevinding heeft impact op onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekening controle'. In de uitwerking van deze aanbeveling is opgenomen dat de herberekening wordt uitgevoerd door de planeconoom en dat deze wordt getoetst door de projectleider en de civiele medewerker. De accountant constateert dat deze toetsing niet zichtbaar plaatsvindt. De accountant adviseert de toetsing zichtbaar te laten plaatsvinden, bijvoorbeeld door een kort verslag te maken van de controle.

Door een van onze gesprekspartners wordt gemeld dat de aanbeveling van de accountant als volgt is opgevolgd: met ingang van 2012 worden de exploitatieopzetten door de projectleider getekend voor gezien en door de ambtelijk opdrachtgever getoetst voor akkoord.

Vervolgens wordt geadviseerd in de grondexploitatie te werken met twee scenario's. Een op dit moment realistisch scenario (voor de berekening van de hoogte van de voorzieningen) en een negatief scenario (voor de risico-inschatting van de risicoparagraaf). Recent (2012), zo geven onze

[10] Gemeente Raalte Managementletter 2011, Ernst & Young, 27 februari 2012

gesprekspartners aan, is gestart met risicomanagement waardoor in de voortgangsrapportages over de projecten de risico's nadrukkelijker worden berekend.

4. *Hoe is de uitvoering van het grondbeleid in de gemeentelijke organisatie ingebed?*

In hoofdstuk 9 van de nota grondbeleid 2008-2012 wordt beschreven hoe het grondbeleid binnen de gemeente Raalte is georganiseerd.

De raad stelt de kaders en de normen, verordeningen, de programmabegroting en –rekening vast en heeft een controlerende rol ten opzichte van het college. Het College is het uitvoerend orgaan en verantwoordelijk voor grondaankopen en verkoop van kavels aan derden, binnen de door de raad omschreven kaders, zoals vastgestelde bestemmingsplannen en grondexploitaties.

Daarnaast stemt de raad door het vaststellen van de gemeentelijke begroting in met het voorgenomen beleid van het college zoals dat is verwoord in de verplichte paragraaf grondbeleid van de gemeentebegroting en verder tot uitdrukking komt in de bijlage bij de gemeentebegroting. Achteraf keurt zij het gevoerde grondbeleid van het college goed door in te stemmen met de jaarrekening en de bijbehorende bijlagen.

Figuur 1 Organogram gemeente Raalte (bron: website gemeente Raalte)

Ambtelijk heeft de organisatie per februari 2011 een verandering ondergaan. Was voorheen de afdeling REO (Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling) integraal verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het grondbeleid, sinds die datum is het opstellen van het beleid separaat belegd bij de eenheid Ontwikkeling. De eenheid Realisatie is verantwoordelijk voor de projecten en de uitvoering van het grondbeleid. In het team Ruimte zit de planeconoom. Grondbeleid heeft dus te maken met zowel de eenheid Ontwikkeling, als het team Projecten als het team Ruimte.

Met de invoering van deze nieuwe structuur zijn de werkzaamheden aangaande grondbeleid versnipperd. Zo stelt team Ruimte de projectrapportages op, terwijl team Projecten de projecten inhoudelijk uitvoert. De ambtelijk opdrachtgever is veelal de teammanager Ruimte. Het beleid wordt opgesteld door de eenheid Ontwikkeling, maar uitvoering ervan vindt plaats binnen de teams Ruimte en Projecten.

Door onze gesprekspartners wordt gezegd dat door het op afstand zetten van de beleidsmakers, er minder afstemming is tussen beleidsmakers en uitvoerders. De informatievoorziening geschiedt minder vanzelfsprekend en de informatie moet actiever worden gehaald. Hierbij wordt door onze

gesprekspartners wel gemeld dat de informatieverstrekking over en weer een stijgende lijn laat zien. De eenheid Ontwikkeling schuift wel aan bij realisatie en neemt dan de input vanuit de praktijk mee.

Daarnaast komt uit de gesprekken naar voren dat er sinds de invoering van de nieuwe organisatie geen gremium meer is waar projectafstemming plaats vindt. Per project wordt een projectgroep opgesteld maar er is geen overkoepelende vergadering waarin alle projecten worden besproken. Onze gesprekspartners geven aan dat dit wel wenselijk zou zijn. Overigens geeft een gesprekspartner aan dat er sinds mei 2012 een regiegroep gebiedsontwikkeling is ingesteld, die de totale projecten portfolio bespreekt. Daarentegen wordt als voordeel van de huidige structuur genoemd dat het meer ruimte biedt voor projectmatig werken.

Voor grondbeleid geldt de volgende cyclus:

1. Beleidsnota's, structuurvisie en bestemmingsplannen worden vastgesteld.
2. Het college draagt zorg voor uitvoering.
3. Over de voortgang wordt tussentijds gerapporteerd in bijvoorbeeld een nota bouwgrondexploitatie en bestuursrapportages.
4. Afwijkingen worden bijgestuurd, hetzij direct door het college om te kunnen voldoen aan door de raad gestelde kaders, hetzij door de raad door het aanpassen van deze kaders.

In de leidraad projectmatig werken[11] staat geschreven welke documenten/beslispunten worden onderkend per fase van Gebiedsontwikkeling. Deze komen nader aan de orde bij de beantwoording van vraag 4. De financiële component is een taak van de afdeling Financiën.

De gebiedsontwikkeling kent de volgende fasen:

Tabel 1; Beslisfasen gebiedsontwikkeling

Fase	Gebiedsontwikkeling	Besluit door:
Initiatieffase	● Startnotitie ● (eventueel) haalbaarheidsonderzoek	● College ● College
Definitiefase	● Projectplan ● Kredietaanvraag (voorbereiding/uitvoering) ● Programma van Eisen	● College ● Raad ● Raad
Ontwerpfase	● Stedenbouwkundig plan ● Inrichtingsplan ● Grondexploitatie	● College ● College/Projectleider ● Raad
Voorbereidingsfase	● Ontwerpen van de gebouwen ● Bestek/tekeningen openbare ruimte ● Matenplan ● Aanbesteding bouwrijp maken	● Projectleider ● Projectleider ● Projectleider ● College

[11] Versie 2.0, 12-04-2012

Fase	Gebiedsontwikkeling	Besluit door:
	● Kaveluitgifte	● Projectleider
Uitvoeringsfase	● Bestek/tekeningen woonrijp maken ● Aanbesteding woonrijp maken	● Projectleider ● College
Evaluatiefase	● Evaluatie ● Grondexploitatie afsluiten	● College ● Raad

De nota grondbeleid gaat uitdrukkelijk in op de verwerving van grond[12]. De commissie besteedt hier ook nadrukkelijk aandacht aan omdat dit immers het moment is waarop de gemeente financiële verplichtingen, en dus risico's, aangaat.

De keuze voor een actief grondbeleid houdt in dat de gemeente in een plangebied in beginsel moet proberen om alle gronden te verwerven. Het tijdstip van verwerving moet dusdanig zijn dat de gronden voor een optimale prijs kunnen worden verworven. Uit de gesprekken blijkt dat hier geen vaste procedures of richtlijnen voor zijn. Verwervingskosten kunnen worden gezien als een containerbegrip: de "kale" aankoop, het eventueel pachtvrij maken, ontbinding van bestaande huurovereenkomsten, beëindiging van zakelijke rechten, overdrachts- en notariskosten, dit alles valt er onder.

De waardering van kosten en bijkomende vergoedingen is in beginsel gebaseerd op taxatiewaarde, zij het dat marktomstandigheden een rol spelen. Als het voor de gemeente noodzakelijk is om over de betrokken gronden te beschikken, moet de gemeente bereid zijn meer te betalen dan de taxatiewaarde is. Hiervoor zijn, zo blijkt uit de gesprekken, geen harde kaders. Het is aan de projectleider om hierover te adviseren aan het college.

Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente Raalte de beschikking moet hebben over voldoende grond en dat daar adequaat naar gehandeld moet worden. Op grond van artikel 160 lid e Gemeentewet is niet meer de raad, maar het college bevoegd tot het besluiten en verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. De uitoefening van deze bevoegdheid kan echter pas plaatsvinden wanneer de raad hier voldoende middelen voor beschikbaar heeft gesteld. Echter, juist bij het willen doen van strategische aankopen is snelle besluitvorming een vereiste en dat verhoudt zich niet goed tot de gebruikelijke praktijk waarbij de raad eerst de nodige middelen ter beschikking moet stellen.

Strategische aankopen dienen dan ook een tweeledig doel: zij beperken een eventuele kostenstijging, maar zijn ook van belang om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden. Dit betekent dat het college in de gelegenheid moet zijn om gronden te kunnen aankopen wanneer zich een onverwachte mogelijkheid daartoe voordoet.

[12] Nota grondbeleid 2008-2012, hoofdstuk 4.

Derhalve mandateert de Raad het college om voor een bedrag van maximaal € 2 miljoen onder randvoorwaarden in een vroegtijdig stadium aankopen met een strategisch karakter te kunnen verrichten.

Nadat het college een strategische aankoop heeft gedaan, wordt de raad direct geïnformeerd over de aankoop met een argumentatie, gebaseerd op de onderlinge samenhang tussen realiseringstermijn, risico en kosten. Om ook in de toekomst slagvaardig te kunnen blijven handelen, zal het mandaat automatisch weer worden aangevuld. Indien de uitoefening van de bevoegdheid tot aankopen ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente, informeert het college de raad vooraf.

Als randvoorwaarde voor de strategische aankoop wordt voorgesteld om de volgende randvoorwaarden vast te stellen:

- Er moet uitzicht zijn op een realistische ontwikkeling van de gronden of panden;
- Het maatschappelijk belang moet met de aankoop gediend zijn;
- Het is noodzakelijk dat de gemeente de gronden of opstallen verwerft;
- Het financiële risico is verantwoord;
- Zolang een nieuwe bestemming nog niet is ingevuld, moet verdergaande exploitatie volgens de huidige bestemming uitgangspunt zijn;
- Nadat het college een strategische aankoop heeft gedaan, wordt de raad geïnformeerd over de aankoop met een argumentatie gebaseerd op de onderlinge samenhang tussen realiseringstermijn, risico en kosten.

Kortom: de Raad mandateert het college om voor een bedrag van maximaal € 2 miljoen, met in achtneming van de hier specifiek genoemde voorwaarden, in een vroegtijdig stadium aankopen met een strategisch karakter te kunnen verrichten.

Binnen de ambtelijke organisatie is de verantwoordelijkheid rondom strategische keuzes (bijvoorbeeld bestemmingsplanwijziging) belegd bij de eenheid Ontwikkeling. Deze stemt af met de projectleider en legt vervolgens zijn keuze voor aan het bestuur. In feite is de ambtelijk verantwoordelijke als eerste aan zet voor de strategische keuze.

Overdracht van gronden en/of opstallen vanuit andere organisatieonderdelen binnen de gemeente naar het grondbedrijf vindt altijd plaats tegen de dan geldende boekwaarde.

Soms komt het voor dat bij aan te kopen percelen sprake is van bodemverontreiniging. Sanering van dergelijke gronden brengt behalve vertraging ook vaak hoge kosten met zich mee, die in beginsel voor rekening van de verkopende partij komen. Om te voorkomen dat zich ten aanzien van de bodemverontreiniging verrassingen in het ontwikkelingsproces voordoen, wordt als onderdeel van het verwervingsproces een indicatief bodemonderzoek uitgevoerd.

Door een voorkeursrecht te vestigen verkrijgt de gemeente het recht van eerste koop. Het voorkeursrecht kan alleen gevestigd worden indien het huidige gebruik afwijkt van de toekomstige bestemming die niet agrarisch mag zijn. Het vestigen van een voorkeursrecht is aan strakke regels,

procedures en termijnen gebonden[13]. In de nota grondbeleid is het uitgangspunt geformuleerd dat met het vestigen van een voorkeursrecht actief wordt omgegaan.

Onteigening is een verwervingsinstrument dat past binnen een actief grondbeleid. Onteigening wordt gedefinieerd[14] als in het algemeen belang op basis van een wettelijke bevoegdheid, conform wettelijke voorschriften en jurisprudentie, tegen betaling van een volledige schadeloosstelling, ontnemen van het eigendomsrecht. Het instrument van onteigening wordt alleen ingezet wanneer er redelijkerwijs geen andere mogelijkheden meer voorhanden zijn. Dit blijkt ook in de gesprekken over de casus Blankenvoort. De gemeente is nu voornemens om voor drie hectare van dit gebied een bestemmingsplanwijziging door te voeren waarmee het mogelijk wordt om hier bedrijven te vestigen. Men verwacht c.q. hoopt dat de bedrijven dan vervolgens gronden zullen kopen van de agrarier. Mocht dat proces minder voorspoedig lopen dan gehoopt, dan houdt de gemeente de mogelijkheid van een onteigening open.

Na aankoop van een onroerend goed gaat er meestal tijd overheen voordat met de werkelijke ontwikkeling van de locatie kan worden begonnen. Het beleid bij de aankoop van opstallen is dat er, bij oplevering vrij van huur en gebruik, geen sprake moet zijn van leegstand na aankoop. In dergelijke gevallen wordt gezorgd voor bruikleenovereenkomsten met de gebruikers.

5. *In hoeverre worden door de organisatie achteraf de resultaten van grondbeleid geëvalueerd?*

Zoals in de leidraad projectmatig werken[15] is opgenomen kent Gebiedsontwikkeling een evaluatiefase. In deze fase evalueert het college het doorlopen project.

De projectleider evalueert samen met het projectteam en de opdrachtgever hoe het project verlopen is. In dit stadium is de aandacht gericht op verankering van het resultaat en het verzamelen van de opgedane ervaringen. De projectleider maakt een evaluatieverslag en biedt dit aan de opdrachtgever aan. In de praktijk blijkt[16] nog niet gewerkt te zijn met evaluatieverslag en het voornemen is om dit nu wel te gaan doen.

Doel van deze evaluatie is na te gaan wat goed is gegaan en wat een volgende keer beter kan. De evaluatie is onderdeel van het project en wordt uitgevoerd door het projectteam en de opdrachtgever. Zo nodig kan de projectleider beslissen om derden, die een rol hebben gehad in het proces, te betrekken bij de projectevaluatie. De evaluatie bestaat uit een beschrijving van het proces van het project, een beoordeling van het resultaat door vergelijking met het gestelde doel en aanbevelingen over wat bij een volgend project beter kan.

---

[13] Zie nota grondbeleid 2008-2012, pagina 27/61.

[14] Nota grondbeleid 2008-2012, pagina 28/61.

[15] Versie 1.3, 03-03-2009.

[16] Email van J.Strijtveen aan onderzoekers, 3 mei 2012

Tussentijdse evaluaties vinden standaard plaats in de projectgroep vergaderingen. Hierbij wordt niet specifiek gewerkt met een format.

6. *Op welke wijze wordt de raad op dit moment geïnformeerd over het grondbeleid en de resultaten hiervan en op welke wijze vindt besluitvorming plaats door de raad inzake het grondbeleid?*

In de nota grondbeleid 2008-2012 staat vermeld dat elk jaar aan de raad, tegelijk met de programmarekening, een nota bouwgrondexploitatie (de bijlage uit de jaarrekening) zal worden aangeboden welke te beschouwen is als het financiële verslag van het college over de voortgang van de grondexploitaties.

De uitgangspunten van een grondexploitatie (zoals planning, kwaliteiten, aantallen, prijzen, kosten, resultaat et cetera) worden met elkaar in verband gebracht in een grondexploitatieberekening (ook wel grondexploitatie of exploitatieopzet genoemd). Deze grondexploitatie biedt inzicht in de kosten en de opbrengsten en daarmee het resultaat van een plan. Door de structuur van de grondexploitatie te koppelen aan de verschillende fasen van de planontwikkeling ontstaat een beter financieel inzicht om te sturen, te beheren en verantwoording af te leggen waarmee aansluiting wordt verkregen met de praktijk. Hiermee wordt de grondexploitatie een sturingsinstrument[17]. In elke fase van het planproces wordt een grondexploitatie opgesteld, zij het in het begin globaal en op hoofdlijnen en in de latere fasen gedetailleerd.

Deze exploitatieopzetten van de lopende plannen dienen elk jaar te worden herzien en ter vaststelling aan de raad te worden voorgelegd[18].

Indien uit de op te stellen grondexploitatieberekeningen blijkt dat het plan uiteindelijk zal worden afgelost met een nadelig saldo, dan moeten deze verliezen worden opgevangen. Voor alle exploitaties met een verwacht nadelig saldo wordt een voorziening grondexploitaties ingesteld ter dekking van deze saldi, te vormen ten laste van de algemene reserve grondbedrijf.

Gelet op de veranderende economische omstandigheden was het ook denkbaar dat het grondbeleid tussentijds zou worden aangepast. Op onze vraag waarom dit niet gebeurd is gaven onze gesprekspartners aan dat dit eigenlijk niet is overwogen. In de praktijk, zo wordt gemeld, wordt uiteraard ingespeeld op de veranderende omstandigheden, maar dit wordt niet vastgelegd door het beleid aan te passen. De raad wordt tussentijds in de ogen van de gesprekspartners voldoende geïnformeerd middels informatienotities en voortgangsrapportages.

Daarnaast geeft de nota grondbeleid voldoende ruimte om de werkwijze aan te passen aan veranderende omstandigheden. De nota biedt bijvoorbeeld voldoende mogelijkheden om minder actief grondbeleid te voeren zonder direct de nota aan te moeten passen, volgens een uitspraak van onze gesprekspartners.

---

[17] Nota grondbeleid 2008-2012, bladzijde 31.

[18] Nota grondbeleid 2008-2012.

Richting de Raad wordt op diverse manieren gerapporteerd over het grondbeleid. De commissie staat expliciet stil bij de programmabegrotingen van de jaren 2008 tot en met 2012. De reden hiervoor is dat in deze begrotingen langzamerhand de gevolgen van de financiële crisis duidelijk worden. Tevens wordt duidelijk wat de gevolgen zijn voor het grondbeleid en hoe de gemeente hiermee omgaat.

Programmabegroting 2008

In deze begroting voor 2008 is de paragraaf grondbeleid opgenomen. Hierin is vermeld dat het grondbeleid nog in ontwikkeling is. In de begroting is voor elk van de projecten/complexen (in totaal 12) beschreven wat het resultaat is per eind 2007. Voorts wordt de status van elk project beknopt toegelicht. Daarnaast worden de locaties vermeld waarop uitbreiding is voorgenomen c.q. in gang is gezet.

Op financieel gebied is vermeld dat de grondexploitatie per 1 januari 2007 als buffer een reserve heeft van € 8,2 miljoen. Voor complexen met een negatief resultaat en de (nog) niet in ontwikkeling genomen complexen is een voorziening getroffen. Deze voorziening heeft een stand per 1 januari 2007 van € 6,9 mln.

Tenslotte wordt vermeld welke risico's zich kunnen voordoen binnen de grondexploitatie. Deze variëren van conjunctuur- en renterisico's tot milieurisico's. De risico's worden zoveel mogelijk geminimaliseerd door onderzoeken, vroegtijdige verwerving, het inbouwen van flexibiliteit in de plannen en actieve voorlichting.

Programmabegroting 2009

In de begroting voor 2009 is beschreven dat de nota grondbeleid inmiddels is vastgesteld en dat de gemeente een actief grondbeleid voert om speculatieve grondaankopen door marktpartijen tegen te gaan.

Het grondbedrijf heeft per 1 januari 2008 als buffer een algemene reserve van € 9,3 mln. Op deze reserve is echter voor € 2 mln. claims gelegd, zodat de netto buffer uitkomt op een bedrag van € 7,3 mln. Voor complexen met een negatief resultaat en de (nog) niet in ontwikkeling genomen complexen is een voorziening getroffen. Deze voorziening heeft per 1 januari 2008 een stand van € 6,2 mln.

In de nota Grondbeleid staat dat de omvang van de algemene reserve grondbedrijf wordt bepaald op basis van de som van 10% van de boekwaarden + 10% van de nog te maken kosten, met als ondergrens € 1 mln. en als bovengrens € 10 mln. Op basis van de op dit moment bekende cijfers (jaarrekening 2007) dient de omvang van de algemene reserve grondbedrijf € 5,3 mln. te zijn. Gezien de werkelijke stand wordt geconcludeerd dat de aanwezige algemene reserve grondbedrijf van voldoende omvang is om mogelijke risico's binnen de grondexploitaties op te kunnen vangen.

Voorts is, net als voorgaand jaar, beschreven wat de resultaten zijn van het onderhanden werk en is elk project beknopt omschreven.

Programmabegroting 2010

Inhoudelijk is in deze begroting hetzelfde omschreven als in de begroting voor 2009. Op financieel gebied is de situatie anders.

Het grondbedrijf heeft per 1 januari 2009 als buffer een algemene reserve van € 10,1 mln. Op deze reserve is echter voor een bedrag van € 1,5 mln. claims gelegd zodat de netto buffer uitkomt op een bedrag van € 8,6 mln. Voor complexen met een negatief resultaat en de (nog) niet in ontwikkeling genomen complexen is een voorziening getroffen. Deze voorziening heeft een stand per 1 januari 2009 van € 3,8 mln. (zie jaarstukken 2008). In de nota grondbeleid staat beschreven dat de omvang van de algemene reserve grondbedrijf wordt bepaald op basis van de som van 10% van de boekwaarden + 10% van de nog te maken kosten met als ondergrens € 1 mln. en als bovengrens € 10 mln. Op basis van op dit moment bekende cijfers (jaarrekening 2008) dient de omvang van de algemene reserve grondbedrijf € 6,6 te zijn. Gezien de werkelijke stand kan geconcludeerd worden dat de aanwezige algemene reserve grondbedrijf van voldoende omvang is om de mogelijke risico's binnen de grondexploitaties op te kunnen vangen. Naast de algemene reserve is er binnen de grondexploitatie sprake van een tweetal bestemmingsreserves, nl.:

- de reserve archeologie (stand per 1-1-09 € 252.544);
- de reserve bovenwijkse voorzieningen (stand per 1-1-09 € 1.515.584).

Tevens zijn wederom de actieve complexen weergegeven. Verschil met voorgaande jaren is dat het resultaat nu per *einddatum* is vermeld. Deze einddata variëren van 2011 tot 2026.

Programmabegroting 2011

In deze begroting is de financiële situatie van het grondbeleid in meer detail uitgewerkt dan voorgaande jaren.

Vermeld is dat de algemene reserve een stand kent van € 9 miljoen en dat de noodzakelijke omvang berekend kan worden ad. € 7,5 miljoen. Naast de algemene reserve zijn er ook twee bestemmingsreserves. De reserve bovenwijkse voorzieningen kent een buffer van € 1,2 miljoen en de reserve voor archeologie kent een stand van € 264.000.

Daarnaast is vermeld dat halverwege 2009 de grond van de Franciscushof is overgedragen aan de Ontwikkelcombinatie Franciscushof VOF. In deze VOF is de gemeente voor 50% risicodragend. Het totaal ontvangen bedrag van de VOF overtrof de boekwaarde. Het verschil van € 1,6 miljoen is gestort in een nieuwe reserve Franciscushof. Deze reserve heeft als doel de kosten die de gemeente nog gaat maken met de Fransiscushof te dekken en eventuele tegenvallers op te vangen.

Daarnaast is er met ingang van 2009 een nieuwe reserve Claims Grondexploitatie. Per 2010 is er voor deze reserve € 1,5 miljoen beschikbaar, waarvan het grootste deel (1,4 mln.) is gereserveerd voor een te verwachten claim bij de Spoorse Doorsnijding.

Tenslotte is er naast de algemene reserve grondexploitatie de voorziening voor verwachte verliezen. Deze voorziening heeft als doel de te verwachten verliezen binnen de grondexploitatie af te dekken. De voorziening heeft per 2010 een saldo van € 1,5 mln. en is gelijk aan het totaal van de

negatieve exploitatieresultaten van de in exploitatie genomen complexen Sallandse Poort (0,4 mln) en de Zegge VII (1,1 mln.).

Programmabegroting 2012

Dit is de eerste begroting waarin expliciet gerefereerd wordt aan de economische crisis. Vermeld is:

Om de regie zoveel mogelijk in handen te houden is in het verleden gekozen voor een actief grondbeleid. In verband met de sterk teruglopende vraag naar gronden voor woningbouw en economische ontwikkeling en de noodzakelijke gemeentelijke bezuinigingen, is ook een pas op de plaats gemaakt in het actief verwerven van gronden. In veel gevallen wordt faciliterend opgetreden wanneer private partijen met initiatieven komen. Samenwerking met marktpartijen wordt hierdoor belangrijker […]

De gevolgen van de crisis zijn vooral merkbaar in een vertraagde afzet van bouwrijpe gronden. Financieel heeft dit nadelige effecten. De looptijd van de projecten en daarmee de diverse grondexploitaties wordt langer waardoor vooral de rentelasten binnen de exploitaties stijgen. Het resultaat van alle complexen samen komt hierdoor onder druk te staan. De kans bestaat dat een groter beroep gedaan moet worden op de algemene reserve grondexploitaties. De omvang van de reserve is dusdanig, dat er op dit moment nog geen redenen zijn om extra maatregelen te nemen.

Overigens moet hierbij bedacht worden dat de ruimte voor extra maatregelen überhaupt beperkt is. Er kan gedacht worden aan het bijstellen van de woningbouwprogramma's binnen de diverse projecten, maar hier wordt vooralsnog voorzichtig mee omgegaan gelet op de effecten op het totaal van de woningmarkt.

Projectenrapportages

Naast de programmabegrotingen wordt informatie over het grondbeleid verstrekt via de Projectenrapportages. De behandeling van deze rapportages vindt gelijktijdig plaats met de voorjaarsnota. Deze rapportages gaan in op de in exploitatie genomen complexen (het zogeheten 'onderhanden werk') en de nog niet in exploitatie genomen complexen. Om precies te zijn:

- In exploitatie genomen complexen. Dit zijn de ontwikkellocaties waarvan de exploitatie is vastgesteld. Per complex is de voortgang en het financieel resultaat in deze rapportage weergegeven. De exploitaties van de actieve complexen moeten, conform de Nota Grondbeleid, ieder jaar herzien worden. Deze herziening is eveneens opgenomen in de projectenrapportage gebiedsontwikkeling.
- Nog niet in exploitatie genomen complexen. Van de locaties die hieronder vallen is nog geen exploitatie vastgesteld. Deze complexen bevinden zich veelal nog in de planvormingfase.

Per complex is de stand van zaken met betrekking tot deze planvorming en/of uitvoering weergegeven.

In de rapportage is weergegeven welke parameters voor de financiële berekeningen zijn toegepast. In de rapportage over 2012 ziet dit er bijvoorbeeld als volgt uit:

- Rente percentage 4,4%
- Kostenstijging 2,0%
- Opbrengstenstijging woningbouw 0,0%
- Opbrengstenstijging bedrijventerrein 1,5%
- Storting in Reserve Bovenwijkse voorzieningen € 7,50 per m2 uitgeefbaar (woningbouw)
- € 2,50 per m2 uitgeefbaar (bedrijventerrein)
- Storting in Reserve Archeologie € 2,50 per m2 uitgeefbaar

Vervolgens is per locatie gemeld wat het resultaat is. Het totaal hiervan laat zien dat het overschot van 2011 naar 2012 is opgelopen van € 2,8 miljoen naar € 5,0 miljoen. De oorzaak van deze stijging is eveneens weergegeven en luidt:

- *Nieuwe projecten*
- *Tussentijdse winstneming 2011*
- *Aanbestedingsvoordeel*
- *Verlenging van de looptijd*

Over deze oorzaken wordt voorts vermeld:

- *Nieuwe projecten / exploitaties. Met ingang van 2012 zijn de projecten Franciscushof en de Zegge VI fase 2 opgenomen binnen de complexen in exploitatie. De exploitatie van het Franciscushof ligt in handen van de VOF Franciscushof, waarin de gemeente voor 50% deelneemt. Op grond hiervan is het te verwachten exploitatieresultaat voor 50% opgenomen*
- *Tussentijdse winstneming 2011. In 2011 is een voorlopige winstneming doorgevoerd voor de complexen het Raan II (€ 485.323), Keizer Nw. Heeten (€ 137.570) en Broekland Oerland / Pereland (€ 163.263). Dit betekent dat een deel van het te verwachten resultaat reeds is gestort in de algemene reserve grondexploitatie. In het te verwachten resultaat 2012 zijn de winstnemingen verwerkt.*
- *Aanbestedingsvoordeel. Gebleken is dat de uitvoering van werken voordeliger uitvalt dan waarmee rekening was gehouden in de exploitaties 2011. Dit voordeel is doorberekend in de grondexploitaties 2012.V*
- *Verlenging van de looptijd. De economische crisis is ook merkbaar binnen de grondexploitaties. Als gevolg van de huidige marktsituatie (vertraagde afzet van bouwkavels) is de looptijd van een aantal complexen verlengd. Deze verlenging varieert van 1 jaar tot 5 jaar. Het nadelig financieel effect hiervan komt vooral tot uitdrukking binnen de posten 'kostenstijging' en 'rente'.*

Ook de risico's worden besproken. Er staat vermeld dat de risico's beheersbaar zijn en zich met name voordoen bij twee projecten met een negatief saldo (te weten Sallandse Poort en De Zegge VII).

Voorts is vermeld dat *met name 't Broeck Broekland en Lierderholthuis een lange looptijd kennen. In de structuurvisie is aangegeven dat binnen deze complexen waarschijnlijk niet alle beschikbare gronden nodig zijn om aan de toekomstige behoefte aan bouwkavels, te voldoen. Dit zal dan betekenen dat een deel van de gronden afgewaardeerd dient te worden naar de agrarische waarde*.

De relatief grootste afwaardering van gronden is aan de orde gekomen in de Projectenrapportage 2011. Daarbij is vermeld:

Voor de locatie de Veldegge is deze correctie (een afwaardering naar agrarische waarde, red.) berekend op €3,5 mln. Deze afboeking zal worden doorgevoerd in de jaarrekening 2011 en komt ten laste van de algemene reserve grondexploitatie. Voor de overige locaties (Lierderholthuis, Laag Zuthem en Broekland) is de af te waarderen oppervlakte nog niet bepaald.

Wij stellen voor bij de najaarsnota hierover voorstellen te doen.

De genoemde voorstellen zijn in de najaarsnota niet gedaan, maar komen wel aan de orde in de paragraaf grondbeleid in de Jaarrekening 2011. In deze paragraaf is beschreven dat de gemeente, als gevolg van de marktomstandigheden, terughoudend omgaat met het voeren van een actief grondbeleid. Om risico's en tegenvallers op te kunnen vangen zijn in de loop van de jaren twee maatregelen genomen. De eerste is een algemene reserve grondexploitatie waarin de positieve resultaten zijn gestort. De tweede is een voorziening voor te verwachten verliezen van de grondexploitatie. Een verwacht negatief resultaat wordt dan afgedekt door eenzelfde bedrag in de voorziening te storten (ten late van de algemene reserve grondexploitatie). Deze voorziening kent per 31 december 2011 een stand van ruim € 4 miljoen.

De economische situatie is in Raalte vooral merkbaar door een vertraagde afzet van bouwrijpe gronden. Voor kavels voor woningen in het hogere segment blijken moeilijk afzetbaar. Dit wordt opgevangen door het faseren van de projecten. Financieel is dit niet gunstig, omdat met name de rentelasten binnen langer lopende projecten het resultaat negatief beïnvloeden. Het gevolg daarvan kan zijn dat er groter beroep op de algemene reserve moeten worden gedaan. De paragraaf beschrijft dat er vooralsnog geen reden is om extra maatregelen te nemen.

Ook in deze paragraaf grondbeleid is wederom vermeld dat de woningbouwprogramma's niet gehaald zullen worden waardoor er minder grond nodig is. Om die reden zijn de gronden afgewaardeerd tot agrarische waarde. Locaties waar dit ook kan gaan spelen zijn 't Broeck in Broekland en in Lierderholthuis. Zodra hierover meer duidelijk is, zal een bijstelling van de waarde (indien nodig) worden doorgevoerd. Navraag bij onze gesprekspartners leert dat afwaardering pas plaatsvindt als duidelijk in kaart is gebracht wat de toekomstige behoefte aan gronduitgifte is. Pas als de gemeente zeker weet dat grond ook in de toekomst niet nodig zal zijn, wordt de grond afgewaardeerd. Voorstellen tot afwaardering vallen onder verantwoordelijkheid van het team Ruimte. Hierbij vindt afstemming plaats met de eenheid Ontwikkeling en de portefeuillehouder..

Wij hebben aan onze gesprekspartners gevraagd in hoeverre er door de raad vragen zijn gesteld bij de hiervoor genoemde afboeking Veldegge fase 2 van € 3,5 miljoen. Hierbij wordt geantwoord dat, op 1 raadslid na die hier vragen over heeft gesteld, de raad deze afboeking ter kennisgeving heeft aangenomen.

Door de raadsleden wordt hierover gemeld dat de raad pas over de afboeking geïnformeerd wordt als de afwaardering al heeft plaatsgevonden. Kortom: de raad wordt voor een fait accompli gesteld.

Samenvattend geeft de programmabegroting als het gaat om de reserves en voorzieningen grondbeleid over de jaren het volgende beeld:

Overzicht reserves bouwgrondexploitatie	***1-1-2008***	***1-1-2009***	***1-1-2010***	***1-1-2011***	***1-1-2012***
algemene reserve grondexploitatie / weerstandsvermogen	7.138.600	8.131.690	9.057.052	8.679.239	2.985.990
bestemmingsreserves					
reserve bovenwijkse voorzieningen	1.391.620	1.515.584	1.199.664	1.319.605	1.424.445
reserve archeologie	249.909	252.544	263.825	292.958	322.778
reserve Franciscushof	0	0	1.571.699	1.415.785	1.297.559
reserve claims grond-exploitatie	2.508.692	2.005.655	1.533.399	1.491.856	1.485.076
voorzieningen					
Voorziening verwachte verliezen	6.242.766	3.801.627	1.455.446	1.496.920	4.016.332
totaal belegde reserves en voorzieningen	***17.531.587***	***15.707.100***	***15.081.085***	***14.696.363***	***11.532.180***

De rekenkamercommissie kan uit de aangeleverde documentatie niet herleiden in hoeverre de raadsleden kritische vragen stellen over het grondbeleid. Onze gesprekspartners merken hierover op dat er in het verleden door de raadsleden weinig vragen zijn gesteld over grondbeleid. In de ogen van een aantal gesprekspartners heeft dit te maken met het feit dat Raalte voldoende financiele reserves heeft in verhouding tot de grondposities waardoor het grondbeleid eigenlijk nooit een zwaar besproken onderwerp is geweest. Daarnaast leeft grondbeleid niet of nauwelijks bij de burger.

De raadsleden zeggen hierover dat weinig raadsleden zicht hebben op het grondbeleid en het volkshuisvestelijk beleid. De rapportage naar de raad vindt plaats op de geijkte rapportage momenten en er vindt weinig tussentijdse terugkoppeling plaats. Ook de wijze waarop gerapporteerd wordt mag uitgebreider. De raad zou graag actief in de actualiteit worden geïnformeerd en niet pas in de jaarrekening. De raad heeft evenwel niet gevraagd om actievere informatievoorziening.

De raadsleden melden dat zij nog geen inzage hebben in de eerste opzetten voor de nieuwe nota grondbeleid. Zij zeggen de nota af te wachten en vervolgens daar op te reageren.

3.4 Realisatie van doelstellingen

De vraag waar de commissie zich mede over buigt is in hoeverre de genoemde doelstellingen voor het grondbeleid gerealiseerd zijn. We doorlopen daarbij de drie in het grondbeleid genoemde hoofddoelstellingen.

1. Het bevorderen van het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik;

Wat betreft het toevoegen van woningen (het eerste punt) heeft de commissie bijgaand overzicht ontvangen[21].

jaar	*huur*	*koop*	*totaal*	*Aandeel huur*
2008	16	48	64	25%
2009	0	68	68	0%
2010	16	68	84	19%
2011	10	86	96	10%
Totaal	***42***	***270***	***312***	***13%***

Als doelstelling is genoemd om in de periode 2008 tot 2015 1.260 woningen toe te voegen. De tabel laat zien dat halverwege deze periode een kwart van het voorgenomen is opgeleverd. Daardoor is de vraag opportuun in hoeverre dit aantal gehaald gaat worden. De actualisatie van de Woonvisie[22] beschrijft dat er, op basis van de demografische ontwikkelingen en afspraken met de provincie, tussen 2010 en 2015 tussen de 633 en 783 woningen aan de voorraad mogen worden toegevoegd. Dit betekent dat de oorspronkelijke doelstelling van 1.260 woningen tot 2015 achterhaald is.

De doelstelling om 30% van de woningen in de huur op te leveren is niet behaald. In dezelfde actualisatie van de Woonvisie wordt dit eveneens geconstateerd. Daartoe is in de actualisatie een streefaandeel van 35% huurwoningen opgenomen, om op die manier een inhaal slag te kunnen maken.

Daarnaast is de doelstelling om 80 hectare bedrijfskavels te verkopen. Hiertoe is bijgaand overzicht ontvangen.

Verkopen bedrijventerrein (m2)					
naam	***2008***	***2009***	***2010***	***2011***	***Totaal***
de Zegge VI fase 1 Raalte	13.901	44.949	4.734	0	63.584
overige terreinen	0	4.300	0	615	4.915
totaal	***13.901***	***49.249***	***4.734***	***615***	***68.499***

[21] Ontvangen 11 april, opsteller de heer J. Strijtveen

[22] Actualisatie Woonvisie 2011-2015

Uit de tabel blijkt dat in de beschouwde periode circa 6,8 hectare is verkocht. Daarnaast laat onderstaande tabel zien wat er nog beschikbaar is.

Nog beschikbaar (m2)	
naam	***2012***
de Zegge VI fase 1 Raalte	7.212
de Zegge VI fase 2 Raalte	22.315
de Zegge VII Raalte[23]	214.129
totaal	***243.656***

Door onze gesprekspartners wordt bevestigd dat de doelstellingen van grondbeleid niet gerealiseerd zijn. Hierbij wordt er ook op gewezen dat dit eigenlijk ook niet de verantwoordelijkheid is van grondbeleid maar van volkshuisvesting.

De reden dat bijvoorbeeld de verhouding koopwoningen versus huurwoningen niet gerealiseerd is, is bij uitstek een volkshuisvestelijk besluit waar grondbeleid geen invloed op heeft.

2. Het verhogen van de kwaliteit van ruimtegebruik;

In de gesprekken wordt over het realiseren van deze doelstellingen gemeld, dat wanneer er sprake is van een gebiedsontwikkeling (inbreiding en uitbreiding) alle genoemde aspecten aan de orde komen en uiteengezet worden. De onderdelen worden ook genoemd/verwoord in de betreffende bestemmingsplannen. De gesprekspartners zeggen geen zicht te hebben op de mate waarin deze doelstellingen zijn bereikt.

3. Het realiseren van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van te ontwikkelen locaties over alle betrokken partijen.

De kern van deze doelstelling vormt een marktconforme uitgifte en minimaal kostendekkende grondexploitatie.

In de projectrapportage gebiedsontwikkeling 2012 worden de volgende exploitatieresultaten per complex verwacht.

omschrijving	**V/N**	**2011**	**2012**	**verschil**
Franciscushof *	V	€ -	€ 1.604.707	€ 1.604.707
Sallandse Poort	N	€ 571.470-	€ 575.626-	€ 4.156-
Salland II	V	€ 2.315.143	€ 3.148.322	€ 833.179
Het Raan II	V	€ 544.153	€ 738.233	€ 194.080
Keizer Nw. Heeten	V	€ 648.080	€ 464.542	€ 183.538-

[23] Deze gronden zijn nog niet voor uitgifte beschikbaar omdat het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is vastgesteld.

omschrijving	V/N	2011	2012	verschil
Broekland Oer-land / Pereland	V	€ 660.653	€ 704.101	€ 43.448
de Zegge VI fase 1 **		€ -		-
de Zegge VI fase 2 **	V	€ -	€ 106.205	€ 106.205
Borgwijk Lutten-berg	V	€ 573.223	€ 638.564	€ 65.341
de Wörmink Mariënheem	V	€ 547.719	€ 305.499	€ 242.220-
de Zegge VII	N	€ 2.689.947-	€ 2.760.330-	€ 70.383-
de Veldegge fase 1	V	€ 153.966	€ 292.022	€ 138.056
t Broeck Broek-land	V	€ 43.432	€ 160.462	€ 117.030
Lierderholthuis	V	€ 466.164	€ 95.808	€ 370.356-
Kiezebos III **	€ -		-	
Meerleweg	V	€ 92.199	€ 81.953	€ 10.246-
		€ 2.783.315	€ 5.004.462	€ 2.221.147

Dit overzicht toont aan dat op basis van de herziene exploitaties 2012, het totaalresultaat (op eind-waarde) met ruim € 2 miljoen is toegenomen.

Een tweetal exploitaties hebben een nadelig eindresultaat, te weten Sallandse Poort en De Zegge VII. Bij met name de Zegge VII is sprake van een financieel risico bij vertraging in de uitgifte.

3.5 Casus Blankenfoort

Ten behoeve van dit onderzoek hebben wij de casus Blankenfoort onderzocht. Wij hebben hiertoe het complete dossier ontvangen van de gemeente Raalte. Onderstaand schetsen wij op hoofdlijnen de uitkomsten van de analyse.

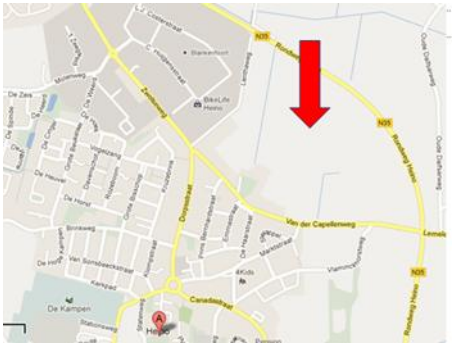

Het project Blankenfoort betreft een uitbreiding in de kern Heino. Het gaat om een uitbreiding van wonen en bedrijventerrein. De locatie is ongeveer 15 hectaren groot. De minimale opgave voor dit

gebied is 8 hectare bedrijventerrein en 75 woningen[24]. Op 25 juni 2007 besluiten B&W[25] tot het verlenen van opdracht tot nadere uitwerking van de plannen.

In een adviesnota[26] van begin 2007 is vermeld dat de gemeenteraad in november 2006 de structuurvisie Heino heeft vastgesteld. In deze visie staat een aantal gebieden genoemd als toekomstige woningbouwlocatie en bedrijventerrein. Overigens wordt door onze gesprekspartners gezegd dat deze structuurvisie onvoldoende kaders gaf voor de eventuele inrichting van het gebied. Ook ontbrak een haalbaarheidsstudie. Om de regie te behouden dienen tijdig gronden te worden verworven, ook plaatselijke organisaties dringen daarop aan. Het college besluit, zoals beschreven in de genoemde adviesnota, om de procedure voor vestiging van het voorkeursrecht in Heino in gang te zetten. Gedurende het traject is er contact met de plaatselijke ondernemersvereniging van Heino (Heino Aktief). Eind november schrijft deze vereniging een brief[27] aan de gemeente Raalte. De vereniging schrijft deze brief naar aanleiding van een gesprek waarin de vereniging is gevraagd over een oordeel over de fasering van de locatie. In haar brief geeft de vereniging aan dat er geen ruimte is voor fasering: '*de behoefte aan grond is erg groot, dat blijkt uit diverse enquêtes. Deze enquêtes zijn onverkort actueel. Er dient te worden ingestoken op maximale ruimte voor de bedrijven'.*

In januari 2009[28] blijkt dat in de onteigeningsprocedure naar '*alternatieve mogelijkheden'* als tegenhanger van de minnelijke verwerving van gronden wordt onderzocht. Er is vermeld dat indien een onteigeningsprocedure wordt gestart deze dient te worden gekoppeld aan de planologische procedure. In maart 2009 wordt er een mail[29] gestuurd van Heino Aktief aan de wethouder. Hierin is geschreven dat het voorkeursrecht op de gronden op 22 maart 2009 afloopt en dat er op dat moment geen onderhandelingen plaatsvinden met de grondeigenaar en dat daar volgens de gemeente een strategie achter ligt. De vereniging uit haar zorgen over het feit dat een projectontwikkelaar de kans zou kunnen krijgen de gronden te verwerven. In een brief van 18 maart 2009 uit de vereniging nogmaals dezelfde zorgen aan het college. In een brief van 11 maart van de gemeente aan de vereniging schrijft de gemeente dat de gemeenteraad op 22 maart 2007 heeft besloten tot het vestigen van een voorkeursrecht voor een periode van 2 jaar op de gronden in eigendom van een particulier. In deze periode zijn onderhandelingen gevoerd over de aankoop. Uitkomst van deze onderhandelingen is dat er een groot verschil tussen vraagprijs en gemeentelijk bod bestaat. De gevraagde prijs was zoveel hoger dan de door gemeente getaxeerde waarde dat er geen zicht was op het bereiken van overeenstemming. Daarom is besloten de onderhandelingen niet voort te zetten. Door het vervallen van het voorkeursrecht staat het de particulier vrij de percelen aan een ieder te verkopen,

---

[24] DHV, offerte plangebied Blankenfoort, 17 juli 2007s

[25] Adviesnota B&W Raalte, 25 juni 2007.

[26] Adviesnota B&W Raalte, 29 januari 2007

[27] Brief Heino Aktief aan B&W van Raalte, 6 november 2007

[28] Mail van H.Bolding aan Nomis Advies, 13 januari 2009

[29] Mail namens bestuur Heino Aktief aan wethouder Elferink, 11 maart 2009

waaronder ook weer de gemeente. De gemeente benadrukt dat zij verder gaat met de planvorming. Verder is vermeld: *wij zullen bij de verdere planvorming de alternatieve mogelijkheden zoals de onteigeningsprocedure of als een beroep op zelfrealisatie wordt gedaan van het verhalen van kosten nader onderzoeken.*

In November 2008 wordt het stedenbouwkundig Plan van Eisen Blankenfoort wonen en werken vastgesteld[30] en wordt een krediet van € 200.000 voor de planvorming beschikbaar gesteld. In dit stedenbouwkundig Programma van Eisen[31] wordt beschreven (p.18) dat wordt onderzocht hoe om te gaan met de grondpositie, na het mislukken van de onderhandelingen over de aankoop. Hieraan voorafgaand is in september 2008 een adviesnota[32] (de haalbaarheidsstudie) aan het college aangeboden. In deze nota is omschreven dat er voor de ontwikkeling van de locatie twee modellen mogelijk zijn. Beide modellen laten een tekort zien, van respectievelijke € 500.000 en van € 1.100.000. Het college besluit te kiezen voor de minst ongunstige variant te weten 'wonen en werken in het landschap'. De opgestelde haalbaarheidsstudie is, zo wordt gemeld, destijds opgesteld in samenspraak met Arcadis.

Over de onderhandelingen tussen de particulier en de gemeente is meer vermeld in een brief[33] van belangenbehartiger van de particulier aan het college van B&W. In deze brief spreekt de belangenbehartiger zijn teleurstelling uit over het mislukken van de onderhandelingen. Er is beschreven dat de familie die woonachtig is op de huidige grond een ander alternatief bedrijf had gevonden dat zij konden overnemen. Hiermee zouden de gronden van Blankenfoort verkocht kunnen worden aan de gemeente. Dit alternatieve bedrijf was nabij de familie en voorzieningen en bood de gelegenheid één van de kinderen naar speciaal onderwijs te sturen. Er is beschreven dat de familie tot het uiterste wilde gaan om de onderhandelingen te doen slagen en dat deze feitelijk mislukt zijn op een verschil van 5% van de benodigde prijs. Er wordt gesteld dat een verhuizing van de familie pas weer aan de orde kan zijn als er een alternatief bedrijf is gevonden en dat deze maar zelden op de markt komen. Het kan dus nog even duren voordat een dergelijke bedrijf vrij komt. In juli 2008 beantwoordt[34] de gemeente deze brief. In haar antwoord schrijft de gemeente dat er wel degelijk sprake was van een groot verschil tussen vraagprijs en het bod onder voorwaarden. De gemeente meldt zich niet te herkennen in het feit dat de overeenkomst op een haar na beklonken zou zijn. Uit een brief[35] van de gemeente aan Agri Team van eind 2008 blijkt dat er begin december 2008 wederom

---

[30] Raadsbesluit 27 november 2008

[31] Stedenbouwkundig Programma van Eisen, Wonen en werken op Blankenfoort Heino, gemeente Raalte, augustus 2008

[32] Adviesnota B&W Raalte, 1 september 2008

[33] Brief van Agriteam Makelaars aan college B&W Raalte, 26 mei 2008

[34] Brief van college B&W Raalte aan Agri Team, 9 juli 2008

[35] Brief van college B&W Raalte aan Agri Team, 5 december 2008

is gesproken tussen gemeente, familie en belangenbehartiger over de stand van zaken. Dit heeft niet geleid tot overeenstemming over de grondverkoop.

Met betrekking tot de onderhandelingen wordt in de gesprekken gemeld dat deze onderhandelingen in beginsel worden gevoerd door de projectleider en de medewerker grondzaken. Vanwege het feit dat er bij onderhavige casus ook emotie meespeelde, is ook de wethouder wel eens aangeschoven bij de onderhandelingen. Met betrekking tot de onderhandelingen is het de projectleider die, in overleg met medewerker grondzaken en planeconoom, het college adviseert over de hoogte van de prijs, waarbij de waarde zoals bepaald in een onafhankelijk taxatierapport de basis vormt voor het advies.

In een brief[36] van de gemeente aan Heino Aktief van mei 2011 leest de commissie meer over de stand van zaken op dat moment. In de brief staat dat medio 2010 het stedenbouwkundig ontwerp voor het gedeelte bedrijventerrein en het gedeelte woningbouw is opgesteld. Vermeld is dat er in 2010 enkele initiatieven waren van projectontwikkelaars voor dit project en dat de gemeente die initiatieven heeft afgewacht. De gemeente schrijft dat ze zich realiseert nu een doorstart te moeten maken. Daarbij stelt de gemeente zich een aantal vragen waaronder welk vervolg van het project meest tactisch is in relatie tot de verwerving van de gronden. Vermeld is dat gemeente niet het hele project gaat heroverwegen. Tevens is de planning bijgevoegd, waarbij is opgemerkt dat eventueel beroep tegen het bestemmingsplan en de verwerving van de gronden (al dan niet actief door de gemeente) grote onzekerheden zijn in de planning van dit project.

De meest recente informatie over Blankenfoort is terug te vinden in een brief van het college aan de fractie van het CDA. In de raadsvergadering van 22 december 2011 heeft het CDA vragen gesteld over het project Blankenfoort. In de brief is het volgende opgenomen: *Het project Blankenfoort kent de nodige uitdagingen: de grondverwerving in relatie tot de marktsituatie is een punt, initiatieven vanuit de markt blijven achter en de woning- bedrijvenmarkt is vanwege de recessie erg onzeker. Deze uitdagingen maken dat in 2011 niet de voortgang is geboekt die we wensten. Begin 2012 wordt de verdere planvorming opgepakt. Daarbij zal goed bekeken worden hoe de gemeente om moet gaan met de uitdagingen die er liggen in dit project en zullen voor verschillende scenario's van het vervolg van het project de risico's voor de gemeente in beeld gebracht worden.*

Uit de gesprekken komt naar voren dat de gemeente niet bereid was een aanmerkelijk hogere prijs voor de grond te betalen dan op basis van het taxatierapport bepaald is. Dit mede gezien het gegeven dat de eerder opgestelde haalbaarheidsstudie al een negatief resultaat liet zien. Over de gevoerde onderhandelingen is door de projectleider veelvuldig gerapporteerd aan de wethouder. Daarnaast werd de wethouder regulier geïnformeerd via het portefeuillehoudersoverleg.

Op dit moment, zo blijkt uit de gesprekken, laat de gemeente de eventuele aankoop van de grond over aan de markt. De gemeente is bezig een inrichtingsplan op te stellen, als basis voor het bestemmingsplan, maar laat de daadwerkelijke ontwikkeling over aan de markt. Dit mede gezien het gegeven dat de huidige woningmarkt in Heino niet dusdanig is dat een nieuwe locatie moet worden

[36] Brief van gemeentelijk projectleider aan Heino Aktief, 25 mei 2011

ontwikkeld. Wel is er behoefte aan bedrijventerrein. In het op te stellen bestemmingsplan zal de gemeente Raalte dan ook een beperkt deel (3 ha) vaststellen als bedrijventerrein. Dit bestemmingsplan ligt de komende periode voor bij de Raad.

3.6 Casus Franciscushof

Introductie

De ontwikkeling van Franciscushof is tamelijk complex. Om deze complexiteit het hoofd te beiden geeft de commissie eerst een beknopt beeld van de ontwikkeling, op basis van de rapportage in de Projectenrapportage 2011. Vervolgens gaat de commissie in op de details van de casus.

Projectomschrijving

Het terrein van bijna 40 hectare ligt aan de Noordswestzijde van Raalte en grenst aan het omliggende landelijke gebied en het iets verderop gelegen landgoed 't Reelaer. Voor het gebied is een ontwikkelvisie opgesteld.

Het ontwerp bouwt voort op de landschappelijke en historische contrasten:

- de besloten bosranden (aansluitend op 't Reelaer)

- het open veld (vrij uitzicht over het landschap).

Dit betekent ook verschillen in woonmilieus:

- verspreid wonen in het bos; vrije kavels in het bos met villa's en bomen op eigen terreinen.

- compact wonen in het open veld; wonen rond een gemeenschappelijk hof met ruime blik over het groene veld.

Woningbouwprogramma

Het terrein de Franciscushof biedt ruimte aan max. 356 woningen.

Stand van zaken

Gezien de omvang en de complexiteit van het project is besloten een samenwerking aan te gaan met een marktpartij. Met deze marktpartij, AM Vastgoedontwikkeling wordt een gezamenlijke grondexploitatie worden gevoerd, waarbij iedere partij voor 50% deelnemer is en risico loopt. De samen-

werking is gestalte gegeven door de oprichting van de Ontwikkelcombinatie Franciscushof VOF. De opstallen zijn gesloopt en het terrein is inmiddels geleverd aan de VOF.

Planning

Het bestemmingsplan is vastgesteld. De uitvoering zal in fasen plaatsvinden, te beginnen aan de Noordkant (de Terpen).

Financieel resultaat

Medio 2009 zijn de gronden door de gemeente geleverd aan de VOF. Het verschil tussen het ontvangen bedrag en de boekwaarde is gestort in een bestemmingsreserve. De eventueel door de gemeente nog te maken kosten komen ten laste van deze reserve. De jaarlijkse beschikking over deze reserve, zal bij het opstellen van de jaarrekening worden doorgevoerd. Op basis van de meest recente exploitatieopzet van de VOF wordt een voordelig resultaat verwacht van € 2,5 mln., welke 50/50 verdeeld wordt tussen de partners in de VOF (gemeente en AM).

Risico

De gemeente is voor 50% risicodragend in het project. In de exploitatie is een bepaald uitgiftetempo opgenomen. Mocht blijken dat dit tempo niet gehaald kan worden, zal dit nadelig zijn voor het exploitatieresultaat. Gezien de hoge boekwaarde zullen met name rentekosten stijgen. Door de aanwezigheid van de Reserve Franciscushof (€ 1,4 mln.) is de gemeente in staat een mogelijke financiele tegenvaller op te vangen.

Uitwerking

Ter verdere introductie van de Franciscushof grijpen wij terug naar een document[37] uit 2007 waarin het volgende is vermeld.

De gemeente Raalte is doende met de voorbereiding van de ontwikkeling van het plangebied "Franciscushof". De gemeente heeft de locatie eind 2005 in eigendom verworven van Zwolse Poort, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Zwolse Poort exploiteert ter plaatse op dit moment nog een zorginstelling, op basis van erfpacht. Het totale plangebied omvat ca. 40 ha. Voor het gebied is een schetsontwerp opgesteld, dat uitgaat van een duurzame en kwalitatief hoogstaande ontwikkeling. Hoewel definitieve vaststelling van het ontwerp nog moet plaatsvinden, dient ervan uit te worden gegaan dat ca. 13,5 ha uitgeefbaar zal zijn. Er is binnen het uitgeefbare gedeelte een ontwikkeling voorzien in verschillende woonmilieus. Het voorlopige programma bestaat uit 120 eengezinswoningen, 15 ateliers, 105 villa's, 140 appartementen en 2.100 m2 commerciële ruimte.

In de gesprekken wordt gemeld dat de gemeente ten tijde van de aankoop van de grond nog geen concreet plan had over wat met de grond te doen.

[37] Document over samenwerking tussen gemeente en ontwikkelaar bij ontwikkeling en realisatie Franciscushof, geschreven door mr. P.L.G. Haccou van Nysing Advocaten d.d. 18/7/2007

Een financiële haalbaarheidsstudie is door bureau Planmaat verricht, waarbij sprake is van een positief/sluitende grondexploitatie. Wel is in een expertmeeting in 2006 de conclusie getrokken dat de keuze voor het wonen rondom de hofjes met een gevarieerd programma een ambitieuze doelstelling is en de nodige kennis en kunde ten aanzien van de exploitatie vraagt. Derhalve, zo melden onze gesprekspartners, is expertise ingehuurd in de vorm van een stedenbouwkundig bureau wat samen met college en raad een ontwikkelvisie heeft opgesteld.

Besluitvorming

Op 3 juli 2007 wordt in het college de ontwikkelvisie Franciscushof behandeld en wordt voorgesteld om deze als uitgangspunt te hanteren voor het op te stellen bestemmingsplan voor de Franciscushof. Deze ontwikkelvisie is gebaseerd op de in september 2006 door de Raad vastgestelde Nota van Uitgangspunten Raalte-Noord. Bij het opstellen van de ontwikkelvisie zijn uiteenlopende varianten ontwikkeld op basis waarvan uiteindelijk de definitieve voorkeursvariant is ontstaan. In verschillende overleggen en bewonersavonden zijn de varianten bediscussieerd. De Raad is hierover geïnformeerd via verkennende en opiniërende bijeenkomsten. Tevens is onderzocht wat de woningbehoefte is voor de Franciscushof. Het college besluit conform en stelt voor de vaststelling van de ontwikkelvisie te agenderen voor de Raadsvergadering van 6 september 2007.

Op 6 september 2007 stemt de raad in met de voorliggende ontwikkelvisie Franciscushof en het hanteren van deze ontwikkelvisie als uitgangspunt voor het op te stellen bestemmingsplan, het beeldkwaliteitsplan Franciscushof en bij de onderhandelingen met marktpartijen. Op de vraag waarom gekozen werd om Franciscushof samen met een marktpartij te ontwikkelen zeggen onze gesprekspartners dat de gemeente onvoldoende kennis in huis had om een project met de omvang van Franciscushof, geheel zelf te ontwikkelen. De gemeente wilde wel duidelijk zelf ook partij zijn om te voorkomen dat de gemeente de regie over het project uit handen zou geven.

In september 2007 gaat het College vervolgens akkoord met het opstarten van het traject *Marktselectie Ontwikkelaar* ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Franciscushof, inclusief programma van eisen. Streven is om november 2008 met bouw te starten, zo staat vermeld.

In een adviesnota voor het college (27 september 2007, akkoord onder voorbehoud goedkeuring van de raad) wordt het vervolgtraject aangekondigd:

"*Nu de raad in zijn vergadering van september jl. de ontwikkelvisie St. Franciscushof heeft vastgesteld, kan de vervolgprocedure worden opgestart. Dit houdt o.a. in dat een Stedebouwkundig- en beeldkwaliteitsplan moet worden opgesteld en dat voor de begeleiding van juridische procedures specialisme moet worden ingehuurd. Tevens dient gestart te worden met de voorbereiding voor een bestemmingsplan. Gevraagd wordt akkoord te gaan met 3 bijgevoegde offertes voor specialistische ondersteuning."*

In de nota staat vervolgens dat in het kader van de voorbereiding van de Najaarsnota 2007 uit kredietanalyse blijkt dat het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet ad. € 500.000,= benut is. In de najaarsnota wordt een aanvullend (voorbereidings)krediet in het grondbedrijf bij geraamd ad. € 200.000,=. De kosten van de hiervoor genoemde drie offertes kunnen uit dit krediet worden gedekt.

Grondwaardering

De gemeente Raalte is vanaf 2004 vrijwel volledig eigenaar van de Franciscushof en wil het terrein gaan herontwikkelen tot een gebied met ruimte voor groen, woningen en voorzieningen. Vanaf het moment van aankoop heeft de gemeente gemeld van de Franciscushof iets bijzonders te willen maken, waarbij kwaliteit voorop staat.

De gemeenteraad heeft in ruime meerderheid gekozen voor de ontwikkelvisie Franciscushof die nu voorligt en dat is door de gemeente ook nadrukkelijk gecommuniceerd naar de bevolking en naar potentiele toekomstige bewoners.

Op 9 december 2007 en 8 januari 2008 worden de gronden Franciscushof (verkoopwaarde in vrije staat) getaxeerd op € 16.750 miljoen, exclusief BTW kosten koper. Taxatie vindt plaats omdat men voornemens is de gronden samen met een marktpartij te gaan ontwikkelen om zodoende risico te spreiden en expertise aan te trekken. Hierbij wordt door de taxateur wel gemeld dat

"*gelet op het hiervoor genoemde naar het oordeel van ondergetekende taxatie niet anders kan plaatsvinden dan via een globale "achterkant van een sigarendoos" taxatiebenadering. In die benadering is dan het risico van toekomstige ontwikkelingen in die zin verwerkt, dat uitgegaan is van de zekerheid van bebouwing in ongeveer de hiervoor genoemde omvang maar dat andere parameters zich dienen uit te kristalliseren. Dit betekent dat naar huidige marktprijzen is gerekend met een niet zekere doorlooptijd van dit bestemmingsplan. Een meer nauwkeurige taxatie kan plas gemaakt worden als de bouwmogelijkheden c.q. bestemmingsplangrenzen vaststaan en als daarop de kosten van bouwrijp maken mede gebaseerd kunnen worden."*.

Op 9 februari 2008 volgt het officiële taxatierapport wat uitkomt op een taxatiewaarde van € 14,5 miljoen. De taxatiewaarde komt lager uit omdat er in deze variant rekening wordt gehouden met een risico-afslag.

Selectie van ontwikkelaar

Op 24 januari 2008 stuurt de gemeente Raalte een offerteaanvraag uit (Europese aanbesteding nr 2007/S 201-244444) inzake de selectie van een ontwikkelaar voor het woningbouwproject Franciscushof. Er wordt aan 5 partijen gevraag om in te schrijven. Met betrekking tot deze Europese aanbesteding wordt de gemeente in het offerte traject begeleidt door International Tender Services BV. Daarnaast heeft de gemeente Raalte zich bij de selectie van de marktpartijen laten assisteren door twee onafhankelijke deskundigen.

Bijgesloten is een informatienotitie voor de Raad (gedateerd: mei 2008). Hierin staat het volgende:

De uitgangspositie bij de marktselectie was als volgt:

- De gemeente is vanaf 2005 eigenaar van de grond (die nu tijdelijk in erfpacht is uitgegeven aan de Zwolse Poort; was tot november 2008, is verlengd tot april 2009).
- Uitvoering van het programma voor de Franciscushof conform de ontwikkelvisie (vastgesteld in de raad van 6 september 2007)

- Gemeente participeert risicodragend in de grondexploitatie.
- Gemeente werkt samen in de grondexploitatie met een partner die “de markt” kent en mede risicodragend participeert.

Een van de gunningvereisten is dat de te selecteren ontwikkelaar tezamen met de gemeente op 50/50-basis, risicodragend gaat participeren in de grondexploitatie m.b.t. de Franciscushof, met als eindresultaat de productie en de verkoop van bouwrijpe grond, waarbij de nadruk eerder ligt op een zo hoog mogelijke kwaliteit van het project dan op een ze hoog mogelijke opbrengst. Bedoeling is dat de gronden worden uitgegeven ten behoeve van de ontwikkeling van ca. 380 woningen.

In de onderliggende documentatie bij de offerteaanvraag wordt melding gemaakt van het feit dat de gemeente met uitzondering van een klein deel eigenaar is van het plangebied, dat ten tijde van de offerte uitvraag tijdelijk in erfpacht is uitgegeven. Verwacht wordt dat het deel wat nog niet in eigendom is (0.46.18 ha) in de loop van 2008 door de gemeente wordt verworven.

Met betrekking tot de wijze waarop de gronden zijn gewaardeerd staat in de nota van inlichtingen bij de aanbestedingsprocedure geschreven dat achtergrond van de kavelprijs van 250,- per m2 is de reële huidige marktprijs (taxatierapport) versus voorzichtigheid bij de eerste exploitatieberekeningen. Uitgangspunt is dat de gemeente de grond inbrengt in de samenwerking tegen de economische waarde die de grond op dat moment heeft, mede in verband met een verbod op staatssteun.

Het selectieproces leidt ertoe dat wordt gekozen[38] voor AM Wonen als marktpartij waarmee gezamenlijk de grondexploitatie van het project Franciscushof zal worden gevoerd. Tevens wordt besloten een informatiebijeenkomst voor de Raad te organiseren over de voortgang van de herontwikkeling van de Franciscushof.

Uitwerken van de gezamenlijke exploitatie

De gezamenlijke grondexploitatie levert uiteindelijke bouwrijpe grond, inclusief een bouwtitel. Door gezamenlijk, gemeente en ontwikkelaar, de grondexploitatie Franciscushof te voeren, wordt de ontwikkelvisie verder uitgewerkt en afgestemd op de marktontwikkelingen.

Met betrekking tot de opzet samenwerkingsovereenkomst gemeente Raalte-te selecteren ontwikkelaar, wordt de gemeente ondersteund en geadviseerd door Nysingh advocaten en notarissen zo blijkt uit een schrijven van Nysingh aan de gemeente[39].

De informatievoorziening aan de raad komt (mede) tot uitdrukking in het feit dat op 19 juni 2008 een adviesnota B & W wordt vastgesteld waarin is besloten de informatienotitie marktselectie – aanbesteding en gunning- herontwikkeling Franciscushof vast te stellen en deze informatienotitie te zenden naar de leden van de raad. Tevens zal in september 2008 de raad mondeling verder worden geïnformeerd.

---

[38] Adviesnota B & W[38], conform besloten op 29 april 2008: Het college gaat akkoord met het selecteren van AM Wonen.

[39] D.d. 8 november 2007.

In het onderliggende stuk staat geschreven dat

"bij het verder optimaliseren van de samenwerking tussen gemeente en ontwikkelaar o.a. het oprichten van een VOF noodzakelijk is. Conform art. 160 Gemeentewet dient over het oprichten van een VOF, waarin tevens de gemeente deelneemt, de mening van de Raad te worden gepeild. GS van de provincie Overijssel dient goedkeuring te geven."

In de college vergadering van 4 november wordt een concept samenwerkingsovereenkomst (versie 16 oktober 2008) voor de samenwerking van de gemeente met AM Wonen in een VOF constructie behandeld en wordt middels een brief aan de Raad de wensen en bedenkingen over deze concept-samenwerkingsovereenkomst gepeild. Als argumenten voor de VOF constructie wordt gemeld dat dit fiscaal de best passende constructie is.

"*Naast juridisch advies van Nysingh is tevens advies gevraagd bij een fiscalist van Price Waterhouse Coopers. Beiden adviseren de gemeente te kiezen voor de voorgestelde VOF".*

Onze gesprekspartners vullen hierbij aan dat er door de advocaat een presentatie is gegeven aan de raad waarin de voorgestelde constructie is toegelicht. Ook zijn andere samenwerkingsvarianten bekeken, waarbij ook de voor- en nadelen zijn weergegeven.

Middels een schrijven van oktober 2008 wordt de raad door B & W geïnformeerd over de plenaire raadsessie op 18 december 2008 teneinde wensen en bedenking t.a.v. alle overeenkomsten kenbaar te maken.

In deze Raadsvergadering wordt door de Fractie van gemeentebelangen een motie voor contra-expertise ingebracht :

"*gezien de complexiteit kan en mag van raadsleden niet verwacht worden dat deze op grond van de beschikbare stukken alle implicaties op voorhand kunnen overzien*".

Voor de motie stemmen Gemeentebelangen, SP en LA. De PvdA stemt tegen met als motief

"*er is reeds uitgebreid onderzoek gedaan door gerenommeerde partijen en personen*"

evenals VVD en CDA. Hierbij wordt door Gemeentebelangen nog gemeld

"*dat de fractie het betreurt dat de raad zich laat verleiden op basis van de uitgereikte documenten. Ook hebben wij geen duidelijk antwoord gekregen op de regie uitholling. Op deze wijze stel je gaan kaders. Want hoe kun je iets wat onbekend is en nog vaag achteraf controleren?*"

Ook de fractie van LA (Lokaal Alternatief) wijst op het uit handen geven van de regie door de gemeente.

In de praktijk, aldus onze gesprekspartners, houdt de gemeente grip op dit project doordat er een stuurgroep wordt ingesteld waarin naast de projectleiders ook de wethouder Ruimtelijke Ordening en een afgevaardigde vanuit AM zitting heeft. Deze stuurgroep komt maandelijks bij elkaar.

De Raad besluit op 18 december 2008 akkoord te gaan met oprichting en deelneming in "Ontwikkelingscombinatie Franciscushof VOF" en stemt in met het aangaan met een samenwerkingsovereen-

komst met AM Grondbedrijf en stemt in met de leveringsakte gronden aan “Ontwikkelingscombinatie Franciscushof VOF”.

Op 13 november 2008 wordt aan de Bank Nederlandse Gemeenten de financieringsaanvraag gedaan namens de ontwikkelcombinatie Franciscushof VOF. De financieringsbehoefte bij aanvang van de exploitatie in april 2009 is bijna € 15,3 miljoen. In de financieringsaanvraag wordt ook geschreven dat bij de grondexploitatieberekeningen de volgende parameters zijn gehanteerd: Kostenstijging 2,5%, Opbrengstenstijging 2,0% , rente 5,75%. Het prijspeil van de berekeningen is 1/1/2008.

Op 7 januari 2009 gaat het college akkoord met de oprichtingsakte Ontwikkelcombinatie Franciscushof VOF. Ook GS van de provincie Overijssel moet akkoord geven voor deze oprichting van en deelneming in de Ontwikkelcombinatie Franciscushof en doen dit bij brief van 24 februari 2009.

Op 16 maart 2009 treedt de VOF Ontwikkelcombinatie Franciscushof conform het uittreksel KvK in functie.

Op 17 april 2009 wordt er een second opinion uitgebracht aangaande de grondexploitatie van de Franciscushof. Hierin staat het volgende opgemerkt:

“*AM Grondbedrijf heeft de grondexploitaties voor deze ontwikkeling (Franciscushof) opgesteld en actualiseert deze periodiek. De afgelopen maanden hebben deze actualisaties geleid tot grote schommelingen in het resultaat van de grex (grondexploitatie). De gemeente Raalte heeft als aandeelhouder van de VOF behoefte aan een second opinion op de door AM Grondbedrijf opgestelde grond- en opstalexploitatie”*.

De algemene bevindingen uit de second opinion melden dat in de grondexploitatie een overzicht ontbreekt van de woningtypen en het ambitieniveau alsmede een onderbouwing van de residuele grondwaarde van projectmatige bouw. Ook is er geen marktinformatie beschikbaar gesteld. Tevens stelt de second opinion vraagtekens bij de uitgangspunten die aan berekeningen ten grondslag liggen. Zo is door AM gerekend met 3,37% onvoorzien terwijl 10% - 20% gebruikelijk is. De eindconclusie uit de second opinion is dan ook: al met al liggen er aanzienlijke risico’s onder dit project en nader onderzoek naar met name afzetbaarheid en optimale verhouding tussen kavelgrootte en kavelprijs is noodzakelijk. Op basis van deze second opinion, zo wordt in de gesprekken vermeld, is de grondexploitatie aangepast.

Uit de gesprekken blijkt dat er inderdaad in 2009 een nieuwe haalbaarheidstoets is uitgevoerd. Hieruit bleek dat de uitgangspunten uit de ontwikkelvisie niet meer realistisch waren. De uitgangspunten moesten toen worden bijgesteld waarbij wel de grote lijnen van het plan overeind zijn gebleven. Bijvoorbeeld het aantal appartementen is in het nieuwe plan naar beneden bijgesteld.

Grondoverdracht

Op 6 juli 2009 gaat het college akkoord met de overeenkomst financiële dienstverlening BNG – VOF Franciscushof. Hierbij wordt gemeld dat afdeling financiën van de gemeente Raalte akkoord is met deze overeenkomst.

Op 28 juli 2009 vindt de financiële overdracht plaats van de gronden van de gemeente Raalte aan de Ontwikkelingscombinatie Franciscushof VOF.

Invulling van de ruimtelijke plannen

Op 3 november 2009 gaat het college akkoord met het laten goedkeuren van de raad van het stedenbouwkundig plan en landschappelijk inrichtingsplan Franciscushof. Dit raadvoorstel wordt eerst onder de interne kwaliteitsloep gehouden, hetgeen betekent dat het stuk voordat het naar de raad gaat wordt meegelezen door een kwaliteitsteam (in de volksmond: de B&W-politie) die een stuk beoordeelt op een aantal aspecten zoals integraliteit, leesbaarheid, e.d.. Hieruit komt onder andere naar voren dat:

"*onder 1.3 wordt in een schijnbaar onooglijk zinnetje aangegeven dat in het ontwerp op een aantal onderdelen wordt afgeweken van de ontwikkelvisie. In dit ene zinnetje zit de angel van het stuk. Het is immers de raad die de Ontwikkelvisie heeft vastgesteld. De raad wordt nu ineens geconfronteerd met een " aangepaste" Ontwikkelvisie met als mogelijk reactie "wat betekent dit, waarom weten we dit nu pas etc.?". Dit is schadelijk voor het debat over dit belangrijke onderwerp. Wat betekent de afwijking onder meer in relatie tot de financiën? De raad zal daar zeker iets over vinden en daar mogelijk eerst een besluit over willen nemen."*

In de gesprekken hebben wij stilgestaan bij de wijze waarop de raad destijds over deze ontwikkelingen is geïnformeerd. Hierbij wordt gezegd dat er een jaarlijkse projectrapportage wordt opgesteld, waarin ook het project Franciscushof is opgenomen, die aan de raad wordt gestuurd. Daarnaast is in de gesprekken aangegeven dat in het betreffende raadsvoorstel is aangegeven op welke punten en waarom is afgeweken van de ontwikkelvisie.

In de raadpleinsessie van 23 november 2009 over het stedenbouwkundig en landschappelijk inrichtingsplan Franciscushof is door de PVDA fractie het verzoek gedaan om de aantallen te vergelijken tussen de Ontwikkelvisie uit 2007 en het door de ontwikkelcombinatie gepresenteerde plan van 2009[40]. Hieruit blijkt dat het huidige plan minder woningen heeft, fors minder appartementen heeft, meer vrijstaande woningen heeft en een lagere totale oppervlakte van het plangebied kent. Reden voor de vermindering van woningen en appartementen is gewijzigde marktomstandigheden.

Op 3 december 2009 wordt een eerste memo geschreven vanuit de gemeente Raalte aan de stuurgroep Franciscushof om ontwikkelaars te gaan selecteren voor de projectgebonden opgave en vast te stellen op welke wijze de kaveluitgifte aan particulieren gaat plaatsvinden. Streven is om de kavels rond de zomer 2010 in de verkoop te doen, zodat er medio 2011 echt gebouwd kan gaan worden.

Op 17 december wordt dan aan de Raad gevraagd het stedenbouwkundige plan en landschappelijk inrichtingsplan Franciscushof vast te stellen als uitgangspunt voor de verdere planontwikkeling. De raad gaat, ondanks de afwijking op de ontwikkelvisie, akkoord met beide plannen.

[40] Memorandum aan de raadsfracties d.d. 25 november 2009.

Op 4 april 2011 wordt in een raadpleinsessie het bestemmingsplan Franciscushof behandeld. Naar aanleiding van deze sessie zijn twee vragen gesteld, voornamelijk inhoudelijk.

Op 20 april 2011 wordt de raad gevraagd om akkoord te gaan met het bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan en zienswijzenota Franciscushof. Gemeld wordt dat ontwerpen van beeldkwaliteitsplan en het bestemmingsplan Franciscushof van 8 april tot en met 19 mei en van 11 november tot en met 22 december 2010 ter inzage hebben gelegen. De plannen zijn op een aantal punten aangepast, zowel naar aanleiding van de ingekomen inspraakreactie en zienswijze als ambtshalve. Na vaststelling van de plannen door de raad kan verder gewerkt worden met de realisatie van de nieuwbouw op de locatie Franciscushof. De raad gaat hiermee akkoord.

Op 1 juni 2011 ondertekent de ontwikkelcombinatie Franciscushof VOF een overeenkomst van aanneming met de Waard Grondverzet BV voor het bouwrijp maken van fase 1 voor de locatie Franciscushof te Raalte.

Op 1 juni 2011 wordt aangekondigd in het weekblad van Salland dat het beeldkwaliteitsplan Franciscushof voor een ieder ter inzage ligt van 2 juni 2011 tot en met 13 juli 2011.

4. Reactie van het College Burgemeester en Wethouders

Op de volgende bladzijde treft u de bestuurlijke reactie aan zoals wij deze per email hebben ontvangen op 28 augustus 2012.

Gemeente Raalte

Rekenkamercommissie Raalte

t.a.v. de voorzitter,

de heer R.R. Malag

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk:	Datum:
Rkc 12/27	18 juli 2012	1203049	
Onderwerp:	**Bijlagen:**	**Voor informatie:**	
Bestuurlijke reactie	1	A. Nijman, Tel.: (0572) 347 799	

Geachte heer Malag,

Allereerst danken wij u voor de gelegenheid die u ons biedt om een reactie te geven op het concept rapport van uw commissie over het grondbeleid. Wij maken hier graag gebruik van. In onze reactie concentreren wij ons op het oordeel, de bevindingen en de aanbevelingen, zoals geformuleerd in uw rapport. Voorstellen voor de verwerking van uw aanbevelingen willen wij doen nadat de raad zich heeft gebogen over de uitkomsten van uw onderzoek.

Oordeel

Pagina 6, 2e alinea:

Tekstueel: Wij nemen aan dat het woord ‘niet’ in de zinsnede ‘niet kwalitatief’ per abuis is opgenomen.

Pagina 6. 2e alinea:
Uw commissie constateert dat de verliezen op de grondexploitatie, op basis van de huidige inschattingen, te overzien zijn en te bolwerken voor de gemeente. U concludeert dat hier soms evenwel sprake is geweest van gelukkige omstandigheden. Zo heeft de reorganisatie van de gemeente geleid tot het stilvallen van grond verwervende activiteiten (bijvoorbeeld Blankenfoort) hetgeen nu de risico's voor de gemeente beperkt, zo stelt uw commissie.

Reactie
Wij kunnen de conclusie van uw commissie dat er sprake is van gelukkige omstandigheden niet goed plaatsen.

1. Kan de commissie aangeven welke grondverwervende activiteiten zijn stilgevallen en kan de commissie aangeven waarop de conclusie is gebaseerd dat er in die gevallen een oorzakelijk verband is tussen het tempo van het project en de reorganisatie?
2. In het door u genoemde voorbeeld, Blankenfoort, is er naar onze mening geen verband tussen de reorganisatie en het afsluiten van de onderhandelingen over de grondverwerving. Reeds in de 1e helft van 2008 (dus ruim voor de implementatie van Raalte 2.0 per 1.1.2011) zijn de onderhandelingen over de verwerving van grond in dit projectgebied afgesloten, omdat er geen reëel zicht op overeenstemming was. Een en ander wordt bevestigd door de brief d.d. 9 juli 2008 van ons college aan de adviseur van de grondeigenaar (bijlage1). Na die tijd hebben er geen onderhandelingen over grondverwerving meer plaatsgevonden met de bewuste grondeigenaar.

   Op pagina 33/34 van uw rapport maakt u melding van een gesprek van begin december 2008 met de bewuste grondeigenaar en u stelt dat dit gesprek niet heeft geleid tot overeenstemming over de grondverkoop. Die laatste constatering is op zich correct, maar daarbij dient wel vermeld te worden dat het gesprek van begin december 2008 uitdrukkelijk niet een gesprek in het kader van een verwervingsproces was. Het gesprek was slechts bedoeld om de grondeigenaar op de hoogte te stellen van de voortgang van de planvorming.

Pagina 6. 5e alinea:

Uw commissie acht de termijn waarop afboekingen voor kleinere locaties berekend worden te lang. U stelt dat reeds in het najaar van 2011 bekend is dat er afboekingen gedaan moeten worden die pas in het voorjaar van 2013 aan raadsleden gemeld worden.

Reactie
Wij kunnen dit oordeel niet goed plaatsen. De tekst lijkt te suggereren dat de raad pas na anderhalf jaar op de hoogte wordt gesteld van afboekingen die al eerder bekend waren. In onze beleving is dat niet aan de orde. Immers, de raad is al vroegtijdig op de hoogte gesteld van mogelijke afboekingen.

Als bedoeld is om aan te geven dat, wanneer wordt geconstateerd dat een afboeking noodzakelijk is, dan ook op korte termijn de omvang van de afboeking dient te worden gekwantificeerd en administratief dient te worden afgehandeld, dan onderschrijven wij dit.

Pagina 6. 6e alinea:
Uw commissie constateert op basis van de gehouden interviews dat de reorganisatie niet heeft geleid tot optimale samenwerking. De beleidsinhoudelijke velden zijn versnipperd en medewerkers zijn zowel zoekend en afwachtend, aldus uw commissie. Daarnaast zou niet duidelijk zijn waar verantwoordelijkheden zijn belegd en welke functionarissen op welke punten initiatief moeten nemen. U besluit door uw ernstige zorgen over de feitelijke uitwerking van de organisatieverandering te uiten.

Reactie

Deze, ons inziens, algemene en brede conclusie kunnen wij in het kader van dit onderzoek niet goed plaatsen. Zeker gelet op het feit, dat u zelf in de bewuste alinea aangeeft dat de reorganisatie buiten de focus van uw onderzoek valt en dat dit oordeel uitsluitend gebaseerd is op basis van een (beperkt) aantal interviews.

Ten aanzien van het grondbeleid is inderdaad met de invoering van Raalte 2.0 een verandering opgetreden, waardoor (de uitvoering van) het grondbeleid nu een zaak is van meerdere eenheden/teams. Dit is inherent aan een organisatie die rolgericht is opgezet.

Pagina 7, 1e alinea:
Geconcludeerd wordt dat de organisatieverandering heeft geleid tot het stilvallen van bepaalde projecten gedurende een jaar.

Reactie

Kan de commissie aangeven welke activiteiten zijn stilgevallen en kan de commissie aangeven waarop de conclusie is gebaseerd dat er in die gevallen een oorzakelijk verband is tussen het tempo van het project en de reorganisatie?

Bevindingen

Pagina 7. 6e bullit onder kopje 'Beleid'

Geconstateerd wordt dat de doelstelling van 1260 woningen achterhaald is. Dit wordt gerelateerd aan de aantallen genoemd in de actualisatie van de Woonvisie.

Reactie

Het aantal van 1260 woningen had betrekking op de periode van 2006-2015. De aantallen genoemd in de actualisatie van de Woonvisie hebben betrekking op de periode 2010-2015. Gelet op dit verschil in periodes kan naar onze mening niet met een verwijzing naar de aantallen genoemd in de actualisatie van de Woonvisie geconcludeerd worden dat daarom de oorspronkelijke doelstelling

achterhaald is.

Pagina 8, 2e bullit onder kopje 'Uitvoering'
In de voorlaatste zin staat vermeld dat de teamleider Realisatie bepaalt of grond wordt afgewaardeerd.

Reactie
Dit is feitelijk niet juist. Het is de teamleider Ruimte die, veelal in samenspraak met de projectleider en de planeconoom, het initiatief neemt om te komen tot een voorstel m.b.t. het afwaarderen van gronden.

Pagina 9, 1° bullit onder kopje 'De organisatie'
Gemeld wordt dat de organisatie per 1 februari 2011 een verandering heeft ondergaan.

Reactie
De organisatieverandering (Raalte 2.0) is per 1.1.2011 geëffectueerd

Pagina 9, 4° bullit onder kopje 'De organisatie'
Gesteld wordt enerzijds dat er sinds de reorganisatie geen gremium meer is waar projectafstemming plaatsvindt en anderzijds dat door een van de gesprekspartners melding is gemaakt van het instellen van een stuurgroep gebiedsontwikkeling per mei 2012.

Reactie

Feitelijk functioneren er sinds mei 2012 meerdere overleggremia waarin afstemming met betrekking tot de gebiedsontwikkelingsprojecten plaatsvindt. Zo is op ambtelijk niveau een projectgroep gebiedsontwikkeling ingesteld en op ambtelijk/bestuurlijk niveau de regiegroep gebiedsontwikkeling. In beide overleggen zijn de betrokken eenheden/teams (Ontwikkeling/Ruimte/Projecten) vertegenwoordigd.

Aanbevelingen

Beleid

De aanbevelingen die betrekking hebben op het beleid kunnen wij in algemene zin onderschrijven. Wij zullen deze meenemen bij de totstandkoming van de nieuwe nota grondbeleid.

Uitvoering en organisatie

Met betrekking tot de afwaarderingen begrijpen wij uit de rapportage dat het hierbij met name gaat om het tijdsverloop tussen de constatering dat (wellicht) afgewaardeerd dient te worden en het feitelijk doorvoeren van de afwaardering. Uitgaande daarvan kunnen wij deze aanbeveling onderschrijven.

Ten aanzien van de organisatiestructuur hebben wij al een opmerking gemaakt ten aanzien van de wijze waarop u tot dit oordeel bent gekomen en de zeer algemene strekking ervan. Afgezien daarvan nemen wij uw bevindingen ten aanzien van de uitvoering van het grondbeleid mee in de evaluatie van Raalte 2.0 die in de tweede helft van 2012 wordt uitgevoerd.

De aanbeveling over de eventueel noodzakelijke aanpassing van beleid en het actief informeren daarover kunnen wij in algemene zin onderschrijven. Hetzelfde geldt voor de laatste aanbeveling, waarbij wij de kanttekening plaatsen dat inhoudelijk hiermee al een begin is gemaakt bij de presentatie van de projectenrapportage aan de raad. In die presentatie is met name ingegaan op het risicoprofiel van het totaal van de grondexploitaties.

Tot slot

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de

heer A. Nijman, eenheidsmanager Ontwikkeling. U kunt hem telefonisch bereiken via het in het briefhoofd genoemde telefoonnummer of via het e-mailadres arie.nijman@raalte.nl.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris, de burgemeester,

Kenmerk
Reo seer
weth. Elferink

Gemeente Raalte

Agri Team
De heer R.J.A. Groot Koerkamp
Boxbergerweg 16a
8121 PT OLST

VERZONDEN D.D. 10 JULI 2008

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons Kenmerk:	Datum:
08/gk/ol		0802238	9 juli 2008
Onderwerp:	**Bijlagen:**	**Voor informatie:**	
G.H. Braakman, Van der Cappelenweg 11a Heino		Henrieke Bolding, Tel.: (0572) 347 846	

Geachte heer Groot Koerkamp,

Op 26 mei stuurde u namens de familie Braakman een brief. In deze brief gaat u in op de gesprekken die afgelopen half jaar met u zijn gevoerd. Met deze brief komen wij hier bij u op terug.

Uw brief
In uw brief gaat u in op de gang van zaken rondom de gesprekken die sinds begin 2008 met u en de familie Braakman zijn gevoerd. Aanleiding voor deze gesprekken is de beoogde ontwikkelingen van bedrijventerrein en woningbouw te Heino. U geeft aan dat u teleurgesteld bent over de gang van zaken en de uitkomst van de gesprekken. Dit vinden wij zeer spijtig om te vernemen. Hieronder geven wij graag een reactie op uw brief.

Reactie
Afgelopen half jaar hebben de heer Blokzijl en mevrouw Bolding namens de gemeente verschillende gesprekken met u gevoerd. Op 23 januari hebben mevrouw Bolding en de heer Blokzijl het planproces en het daarbij behorende politieke besluitvormingsproces verder toegelicht. Hierin werd aangegeven dat de gemeente op dat moment bezig was diverse ruimtelijke modellen door te rekenen. In het gesprek is verder aangegeven dat de diverse modellen met de daarbij behorende financiële consequenties omwille van het grote ruimtelijke en financiële belang ervan aan de gemeenteraad voorgelegd moeten worden. In het gesprek is aangegeven dat dit gepland stond voor juni 2008. Het presidium van de gemeenteraad heeft echter besloten dit niet in juni 2008 te doen. Na de zomerperiode zullen wij opnieuw de modellenstudie aanbieden aan de gemeenteraad. U gaf namens de familie Braakman aan dat op korte termijn verkoop van het bedrijf geen optie is omdat er geen vervangend bedrijf voorhanden was.

In maart van dit jaar nam u contact op met de gemeente. U gaf hierbij aan dat er in Beerzerveld een bedrijf te koop was komen te staan en dat de familie Braakman wilde praten over verkoop. Deze situatie liep dus vooruit op het hierboven geschetste tijdspad en de daarbij horende politieke raadpleging. Gezien uw situatie hebben wij er desondanks toch voor gekozen vooruitlopend op een politiek standpunt over de mogelijke inrichting van het gebied de onderhandelingen voortvarend op te pakken. Naar onze mening zijn de gesprekken plezierig verlopen echter bestaat er een groot verschil tussen de

Bezoekadres: Zwolsestraat 16, 8101 AC Raalte
Postadres: Postbus 140,8100 AC Raalte
Bankrek.: B.N.G. Den Haag 28.50.92.677 t.n.v. Gemeentebestuur Raalte
Giro: 876400
Telefoon: (0572) 347 799, Fax (0572) 355 111
Web: www.raalte.nl, E-mail: info@raalte.nl

vraagprijs en een bod onder voorwaarden. Wij kunnen ons dan ook niet vinden in het door u geschetste beeld als zou een overeenkomst op een haar na beklonken zijn. De door u gevraagde prijs was zoveel hoger dan de door onze adviseur getaxeerde waarde, dat voor ons er geen reëel zicht was op het bereiken van overeenstemming. Daarom hebben wij besloten de onderhandelingen niet verder voort te zetten.

Tot slot
Hierboven hebben wij u een reactie gegeven op uw brief van 26 mei. Mocht u nog vragen hebben horen wij dat graag. U kunt daarover contact opnemen met de heer Blokzijl en/of mevrouw Bolding. Wij willen u er tenslotte op wijzen dat de gemeente te allen tijde bereid is tot overleg over het bovenstaande.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

mevrouw drs. T. van Lenthe de heer P.A. Zoon

Kenmerk: 0802238

Errata en kanttekeningen n.a.v. bestuurlijke reactie.

- Pagina 6, 2e alinea:

  Eerste opmerking, klopt ‘niet’ moet vervallen.

- Pagina 6, 2e alinea:

  Tweede opmerking. Het voorbeeld gaat inderdaad om Blankenfoort. Daarbij gaat het niet uitsluitend om de aankoop van het gehele perceel maar ook andere ontwikkelingen waarbij een deel van de gronden zou worden omgezet in de bestemming voor bedrijvigheid. De betrokken ambtenaar heeft ons verteld dat *alle* ontwikkelingen op dit vlak in 2011 hebben stil gelegen.

- Pagina 6, 5e alinea:

  Eerste opmerking. Wij doelen inderdaad op feitelijke kwantificering. Dat een feitelijke afboeking later volgt is een minder groot probleem, als de raad maar weet waar hij rekening mee moet houden.

- Pagina 7, 1e alinea:

  Derde opmerking. Ook hier kan Blankenfoort worden aangevoerd. Betrokken ambtenaren hebben verklaard dat reorganisatie heeft geleid tot stilstand van een jaar.

- Pagina 7. 6e bullit onder kopje 'Beleid'

  Opmerking over aantal woningen voor kennisgeving aangenomen.

- Pagina 8, 2e bullit onder kopje 'Uitvoering'

  Eerste opmerking. In de ambtelijke reactie is dit niet gecorrigeerd.

- Pagina 9, 1° bullit onder kopje 'De organisatie'

  Datum ingang reorganisatie. Voor kennisgeving aangenomen.

- Pagina 9, 4° bullit onder kopje 'De organisatie'

  Opmerking over overleggremia. Het ontbreken van gremia voor projectafstemming is letterlijk zo genoemd door de betrokken ambtenaren in de gesprekken.

5. Nawoord

Op 11 juli 2012 ontving de rekenkamercommissie een technische reactie op het concept rapport. De reactie beschreef enkele feiten die niet correct waren overgenomen of weergegeven. Deze zijn verwerkt in het rapport dat vervolgens is gepresenteerd aan het college voor een nadere reactie, een bestuurlijke reactie wel te verstaan. Daarbij verwacht de rekenkamercommissie niet nogmaals een technische reactie, omdat deze in de eerste ronde van hoor en wederhoor wordt, c.q. is geleverd. Wanneer bevindingen onjuist zijn dan dienen die in technische reactie voorzien worden van commentaar, zodat de commissie het rapport in ieder geval correct kan verzenden voor een bestuurlijke reactie. De commissie verwacht bij het bestuurlijke wederhoor dan ook een inhoudelijke reactie op het oordeel en de aanbevelingen. De rekenkamercommissie is nu genoodzaakt om een lijst van errata bij te voegen, hetgeen de zorgvuldigheid waarmee dit rapport tot stand is gekomen tekort doet.

Wat betreft de opmerkingen over de - buiten de focus van dit onderzoek vallende - aandacht voor de reorganisatie in het rapport kan nogmaals bevestigd worden dat uit de interviews een zorgwekkend beeld naar voren kwam. De rekenkamercommissie zag zich geplaatst voor de vraag wel of niet deze opmerkingen mee te nemen in het oordeel, de bevindingen en de aanbevelingen. Gelet op de invloed van de reorganisatie op de uitvoering van het beleid in het algemeen en op het grondbeleid in het bijzonder lag het antwoord na zorgvuldige overwegingen voor de hand. De organisatorische onduidelijkheid wordt in feit nog versterkt, c.q. bevestigd door enkele opmerkingen in de bestuurlijke reactie. De commissie blijft daarom bij haar standpunt de werking en de invloed van de huidige organisatiestructuur op het grondbeleid te vermelden in dit onderzoeksrapport.

De rekenkamercommissie stelt met genoegen vast dat de aanbevelingen in grote mate worden onderschreven en betrokken zullen worden bij de ontwikkeling van nieuw grondbeleid.

De commissie wenst de gemeenteraad en de bestuurders veel wijsheid toe bij het toekomstige debat en besluitvorming over het grondbeleid en hoopt met dit rapport daar een bijdrage aan geleverd te hebben.

Bijlage 1

Overzicht complexen (al dan niet in ontwikkeling genomen) en te verwachte exploitatie

Projectrapportage gebiedsontwikkeling 2011 (behandeling gelijktijdig met Voorjaarsnota).

Te verwachten exploitatieresultaat per complex.

Complex	**2010**	**2011**	**verschil**
Het Raan II	-591.870	-544.153	47.717
I Salland II	-2.386.445	-2.315.143	71.302
2 Sallandse Poort	462.746	571.470	108.724
Keizer Nw. Heeten	-899.249	-648.080	251.169
Oerland/Pereland Broekland	-632.904	-660.653	-27.749
Borgwijk Luttenberg	-669.471	-573.223	96.248
De Wörmink Mariën-heem	-597.717	-547.719	49.998
De Zegge VII	1.935.531	2.689.947	754.416
De Veldegge Heeten	-413.994	-153.966	260.028
't Broeck Broekland	-301.618	-43.432	258.186
Liederholthuis	-574.318	-466.164	108.154
Kiezebos III	0	0	0
Meerleweg Raalte	151.375	-92.199	-243.574
Totaal	**-4.517.934**	**-2.851.596**	**1.666.338**

Dit overzicht toont aan dat o.b.v. herziene exploitaties 2011, het totaalresultaat (op eindwaarde) met € 1.666.338 is afgenomen.

Een tweetal exploitaties hebben een nadelig eindresultaat, te weten Sallandse Poort en De Zegge VII. Bij met name de Zegge VII is sprake van een financieel risico bij vertraging in de uitgifte.

Complex in ontwikkeling genomen	Oppervlakte	Waarvan uitgeefbaar	Programma	Stand van zaken
Het Raan II	9,6 ha	5,8 ha	138 woningen, 7 appartementencomplexen	Afrondende fase. Klaar eind 2013.
Salland II	15,6 ha	?	241 woningen	Oktober 2011 eerste kaveluitgifte
Sallandse Poort	?	?	222 woningen	Uitvoering deelplan Oost ligt bij projectontwikkelaar, deelgebied West is grotendeels bouwrijp gemaakt.
Keizer Nw. Heeten	2,875 ha		48 woningen	Er resteren nog 3 kavels. Afronding in 2013.
Oerland/Pereland Broekland	?	?	7 woningen	De verkoop van de 3 ”gereserveerde” kavel ivm brede school blijft onzeker. Na verkoop zal gebied woonrijp gemaakt worden.
Borgwijk Luttenberg	4 ha	?	55 woningen	De uitgifte van 31 kavels heeft eind 2008 plaatsgevonden. Op dit moment zijn 5 kavels niet verkocht.
De Wörmink Mariënheem	3,3 ha		54 woningen	1e fase (30 woningen) gerealiseerd, planvoorbereiding 2e fase gestart.
De Zegge VII	32,1 ha	21,4 ha	Regulier bedrijventerrein	De uitvoering zal gefaseerd plaatsvinden. Hierdoor wordt het risico zoveel mogelijk beperkt.
De Veldegge Heeten	21 ha, 1e fase 4,4 ha		100 woningen	De ontwikkelaar heeft nog niet alle kavels verkocht. Volgende fase start na afronding 1e fase.
’t Broeck Broekland	6 ha	?	83 woningen	Kavels in de 1e fase zijn verkocht. De start van fase 2 is afhankelijk van de afronding

Complex in ontwikkeling genomen	Oppervlakte	Waarvan uitgeefbaar	Programma	Stand van zaken
				van de laatste fase v.h. deelgebied Oerland/Pereland.
Liederholthuis	47,3 ha	?	50 woningen	De 1e fase is bouwrijp. De start van de 2e fase is afhankelijk van de voortgang in de 1e fase.
Kiezebos III	?	?	110 woningen, waarvan 81 in de 1e fase	De uitvoering van het plan gebeurt onder verantwoordelijkheid van de projectontwikkelaar.
Meerleweg Raalte	1,950 ha	?	1 kantoor en 1 woning	Nadat de verontreiniging verwijderd is, zal overgegaan worden tot verkoop van de kavels.

Complex nog niet in exploitatie genomen	Oppervlakte	Waarvan uitgeefbaar	Programma	Stand van zaken
Centrum Raalte/overig			Uitbreiding Aldi	Project heeft geen prioriteit bij projectontwikkelaar en gemeente
Franciscushof	40 ha		Maximaal 356 woningen	Samenwerking gezocht met AM Vastgoedontwikkeling in Ontwikkelcombinatie Franciscushof VOF. Grond “De Terpen” (33 woningen) bouwrijp gemaakt. Bestemmingsplan nog niet onherroepelijk.
De Zegge VI	19,7 ha	16,5 ha	Industrieterrein	1e fase (11,9 ha) is bijna afgerond. 2e fase is risico projectontwikkelaar.
Nieuw Heeten	2,4 ha		Woningbouw	Gronden zijn aangekocht, project moet nog worden gestart.
De Veldegge Heeten (2e fase)	14,2 ha		Woningbouw	Deze 2e fase is niet nodig voor woningbouw. Concreet betekent dit dat de gronden afgewaardeerd moeten worden naar agrarische waarde. Deze afboeking van ca. 3,5 mil. komt ten laste van de alg.res. grondexploitatie.
Laag Zuthem	3,2 ha		Woningbouw	Mocht blijken dat het gehele gebied niet nodig is voor toekomstige woningbouw, dient de waarde gecorrigeerd te worden naar agrarische waarde, wat een afwaardering betekent van circa € 13 per m2.
Blankenfoort			Bedrijventerrein en	Vooralsnog wordt afgezien

Complex nog niet in exploita-tie genomen	Oppervlakte	Waarvan uitgeefbaar	Programma	Stand van zaken
wonen/werken Heino			woningbouw	van actieve verwerving van het perceel.

Bijlage 2

Geïnterviewden

Naam	Functie
De heer J. Strijtveen	Senior vakspecialist, planeconoom
Mevr. M. Hallink	Senior vakspecialist, grondzaken
De heer H. Scholtheis	Projectleider Blankenfoort
Mevr. H. Bolding	Voormalig projectleider Blankenfoort
Dhr. H. Schols	Projectleider Franciscushof
De H. de Jong	Teammanager
De heer A. Nijman	Eenheidsmanager Ontwikkeling
De heer W.Wagenmans	Wethouder
De heer M. Perton	Raadslid
De heer F. Wichink Kruit	Raadslid

Bijlage 3

Bestudeerde documenten

Algemeen:

- Nota grondbeleid gemeente Raalte, 2008-2012
- Actualisatie Woonvisie 2011-2015
- Programmabegrotingen 2008 tot en met 2012
- Nota grondprijsbeleid 2009-2012, gemeente Raalte
- Prestatieafspraken gemeente Raalte – Salland Wonen, 2012-2015
- Prestatieafspraken Wonen gemeente Raalte, 2012-2015, provincie Overijssel
- Woonvisie gemeente Raalte, 2006-2015
- Voorjaarsnota 2008 tot en met 2011
- Najaarsnota 2008 tot en met 2011
- Leidraad Projectmatig werken gemeente Raalte, 2009
- Projectenrichtlijn gebiedsontwikkeling gemeente Raalte, 2008
- Grondprijsbrief 2009, 2010 en 2011
- Managementletter gemeente Raalte 2008 tot en met 2011
- Collegebesluit mandaatregeling, gemeente Raalte, 21 december 2010
- Mandaatregister gemeente Raalte, 16 december 2011
- Nota bovenwijkse voorzieningen, gemeente Raalte, 2008
- Projectenrapportage 2008 tot en met 2012
- Richtlijnen begroting gemeente Raalte, 2008 tot en met 2012
- Structuurvisie Raalte 2025+, gemeente Raalte, 2012
- Regeling budgethouders gemeente Raalte, 2008
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Raalte, 2012
- Nota reserves, voorzieningen en rentebeleid 2010, gemeente Raalte
- Nota uitgiftebeleid gemeente Raalte, ongedateerd
- Dossier Franciscushof:
    - Memorandum aan de raadsfracties d.d. 25 november 2009.
    - Adviesnota B & W[1], conform besloten op 29 april 2008: Het college gaat akkoord met het selecteren van AM Wonen.
    - Document over samenwerking tussen gemeente en ontwikkelaar bij ontwikkeling en realisatie Franciscushof, geschreven door mr. P.L.G. Haccou van Nysing Advocaten d.d. 18/7/2007
    - Daarnaast is het complete dossier Franciscushof ter plekke bij de gemeente Raalte bestudeerd.
- Dossier Blankenfoort
    - Brief van gemeentelijk projectleider aan Heino Aktief, 25 mei 2011
    - Raadsbesluit 27 november 2008
    - Stedenbouwkundig Programma van Eisen, Wonen en werken op Blankenfoort Heino, gemeente Raalte, augustus 2008
    - Adviesnota B&W Raalte, 1 september 2008
    - Brief van Agriteam Makelaars aan college B&W Raalte, 26 mei 2008
    - Brief van college B&W Raalte aan Agri Team, 9 juli 2008

- Brief van college B&W Raalte aan Agri Team, 5 december 2008
- DHV, offerte plangebied Blankenfoort, 17 juli 2007s
- Adviesnota B&W Raalte, 25 juni 2007.
- Adviesnota B&W Raalte, 29 januari 2007
- Brief Heino Aktief aan B&W van Raalte, 6 november 2007
- Mail van H.Bolding aan Nomis Advies, 13 januari 2009
- Mail namens bestuur Heino Aktief aan wethouder Elferink, 11 maart 2009

Gemeente Raalte

Grondbeleid

Onderzoek rekenkamercommissie

12 november 2012

*** Onderzoek:**	**doelmatigheid en doeltreffendheid van het grondbeleid.**
*** Vertrekpunt:**	**nota grondbeleid uit 2008**
*** Periode:**	**1 januari 2009 tot 1 januari 2012**

Oordeel:

* De nota voor het grondbeleid formuleert doelstellingen die feitelijk thuishoren bij aanpalende beleidsvelden (bijv. volkshuisvesting of ruimtelijke ordening).

- Dit onderstreept de samenhang van de beleidsvelden.
- Echter niet te sturen door het grondbeleid.

* De kwantitatieve doelstellingen, hoewel feitelijk niet horend tot het grondbeleid, niet zijn gehaald.

* De verliezen op de grondexploitatie, op basis van de huidige inschattingen, te overzien zijn en te bolwerken zijn voor de gemeente. De commissie concludeert dat hier soms evenwel sprake is geweest van gelukkige omstandigheden.

- Zo heeft de reorganisatie van de gemeente geleid tot het stilvallen van grond verwervende activiteiten (bijvoorbeeld Blankenfoort), hetgeen nu de risico's voor de gemeente beperkt.

Oordeel:

* De structuurvisie, hoewel nog niet officieel vastgesteld, geeft naar oordeel van de commissie blijk van een gezonde realiteitszin.
  - De gemeente is zich terdege bewust van de precaire situatie op de woningmarkt en daaruit voortvloeiende gevolgen voor het grondbeleid.

* De commissie is eveneens positief over het feit dat de raad tweejaarlijks geïnformeerd zal worden over ontwikkelingen op de woningmarkt.
  - Het is hierbij echter wel noodzakelijk dat de raad een stevigere positie, meer (door)vragen, inneemt dan zij afgelopen jaren heeft gedaan. De bedragen en financiële risico's die met grondbeleid gemoeid zijn rechtvaardigen zonder meer een actievere rol van de raad.

* Het feit dat het risicomanagement verder wordt aangescherpt wordt door de commissie als positief beoordeeld. Wel acht de commissie de termijn waarop afboekingen voor kleinere locaties berekend worden te lang.
  - Reeds in het najaar van 2011 is bekend dat er nog enkele afboekingen zullen volgen, die pas in het voorjaar van 2013 aan raadsleden gemeld worden.
  - In de huidige financiële omstandigheden dienen afboekingen, naar oordeel van de commissie, zo snel mogelijk in omvang bekend te zijn.

Oordeel buiten de focus van het onderzoek:

- In 2011 heeft een reorganisatie binnen de gemeente Raalte plaats gevonden. Hoewel de reorganisatie buiten de focus van dit onderzoek valt constateert de commissie op basis van de interviews dat, ruim een jaar na dato, deze reorganisatie niet heeft geleid tot optimale samenwerking.

- De beleidsinhoudelijke velden zijn versnipperd en medewerkers zijn zowel zoekend als afwachtend. Het is vaak niet duidelijk waar verantwoordelijkheden zijn belegd en welke functionarissen op welke punten initiatief moeten nemen.

- De commissie oordeelt dat de organisatieverandering heeft geleid tot het stilvallen van bepaalde projecten gedurende een jaar. Met name in deze tijden van economische onzekerheid beoordeelt de commissie deze gang van zaken als risicovol.

De commissie uit haar ernstige zorgen over de feitelijke uitwerking van deze organisatieverandering.

Aanbevelingen:

Beleid

* Beperk het grondbeleid tot de kern. Geef heldere doelen aan voor het grondbeleid en beschrijf de relatie en afhankelijkheden met andere beleidsvelden. Formuleer doelen op het terrein van het grondbeleid en zorg dat deze doelen ook meetbaar en haalbaar zijn.

* Maak in de nota duidelijk welke delen van het grondbeleid als 'vast' en welke als 'variabel' kunnen worden gezien. Met andere woorden: wat is het beleid dat ten alle tijde nagestreefd zal worden en welk beleid afhankelijk is van economische en andere omstandigheden.

Aanbevelingen:

Uitvoering en organisatie

* Bereken op korte termijn welke afwaarderingen aan de orde zijn. Leg deze afwaarderingen voor aan de raad en voer de daadwerkelijke afboeking vervolgens door.

* Onderzoek op welke wijze de huidige organisatiestructuur kan leiden tot een minder versnipperde uitvoering en meer duidelijk toegewezen taken en verantwoordelijkheden.

* De economische ontwikkelingen zijn dusdanig dat het beleid, of de uitvoering daarvan, ook de komende jaren tussentijds aan herziening toe kunnen zijn. Draag dan zorg voor een actieve informatievoorziening waarin wordt voorgelegd of geïnformeerd op welke wijze aanpassingen noodzakelijk zijn.

* Zorg eveneens voor een beoordeling en risico inschatting van de projectportefeuille als geheel.

* Geef in de nieuwe nota grondbeleid aan, op welke wijze dit gestalte krijgt en hoe de raad hierover geïnformeerd zal worden.

Aanbevelingen:

Raad

* Neem als raad een actievere rol in bij het grondbeleid. Vraag actief om informatie en vraag door, daar waar zaken niet helder zijn. Neem bij de nieuwe nota grondbeleid het voortouw als het gaat om het stellen van kaders en wacht niet af tot de nota grondbeleid voor akkoord wordt voorgelegd.

Reactie college:

* *Deels van technische aard.*
  - Daar waar noodzakelijk aangepast in een errata.

  Opmerking commissie.
  - Hoort niet thuis in een bestuurlijke reactie.

* *Deels van inhoudelijk aard.*
  - De rekenkamercommissie stelt met genoegen vast dat de aanbevelingen in grote mate worden onderschreven en betrokken zullen worden bij de ontwikkeling van nieuw grondbeleid.

Vervolg:

* *1e kwartaal 2013.*
  Presentatie (quick-scan) Volkshuisvestingsbeleid.

* *Nieuw onderzoek 2013*
  - Fracties uitgenodigd voor 17/10 onderwerpen aan te dragen.
  - Geen reactie ontvangen!?!?
  - Mogelijkheid tot 5 december!
  - Anders kiest commissie uit 'WMO' of 'Verbonden partijen'.

Tenslotte:

Bedankt.

De rekenkamercommissie bedankt iedereen die direct of indirect meegewerkt heeft aan dit onderzoek. Zonder de open en positieve houding van de medewerkers en bestuurders zou dit rapport niet tot stand gekomen zijn.

Stukkenformat voor raad(pleinsessies)

Onderwerp	Formaliseren eigen bijdrage overige wmo voorzieningen		
Zaaknummer	712		
Opsteller	Sil van Hettema		
Tel. en e-mail	(0572) 347 680	sil.hettema@raalte.nl	
Datum raad(pleinsessie)	Raadplein d.d. 13 november 2012	Raad d.d. 29 november 2012	
Behandelhistorie	□ Nee	x Ja, te weten: In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door de raad vastgesteld. Voortvloeiend hieruit heeft de raad in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen.	
Portefeuillehouder	dhr. G. Hiemstra		
Beschikbare stukken	Naam stuk	Internet en infohoek	iPad/Extranet en leeskamer
	00 Voorblad	x	x
	01 Raadsvoorstel en –besluit	x	x
	02 Collegevoorstel		x
Voor akkoord griffier			

Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP	:	Formaliseren eigen bijdrage overige wmo voorzieningen
ZAAKNUMMER	:	712 **GERELATEERDE ZAAK** :
ADVIESNOTANUMMER	:	
B&W VERGADERING	:	16 oktober 2012
AGENDACOMMISSIE	:	29 oktober 2012
RAADSVERGADERING	:	29 november 2012
PORTEFEUILLEHOUDER	:	dhr. G. Hiemstra
BEHANDELEND AMBTENAAR	:	Sil van Hettema telefoon: (0572) 347 680, e-mail: sil.hettema@raalte.nl
FATALE TERMIJN(EN)	:	december 2012

BIJLAGE(N):
(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

TER INZAGE:

geen

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

B&W VERGADERING	: 16 oktober 2012	
ZAAKNUMMER	:	**GERELATEERDE ZAAK** :
ADVIESNOTANUMMER	:	
ONDERWERP	: Invoering eigen bijdrage Wmo voorzieningen	
VOOR INFORMATIE	: Sil Hettema telefoon: (0572) 347 680, e-mail: sil.hettema@raalte.nl	

SAMENVATTING

In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door u vastgesteld waarbij de kantelingsgedachte is verwerkt. Voortvloeiend uit dit Beleidsplan heeft u in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen. Het college heeft nieuwe beleidsregels vastgesteld passend in de lijn van de Verordening. Een financiële bijdrage is hier een onderdeel van en draagt bij aan de betaalbaarheid van de Wmo.
De invoering van de eigen bijdrage voor de overige Wmo-voorzieningen heeft u, door deze besluiten, in handen gesteld van het college. Het college zal vanaf 1 januari 2013 de eigen bijdrage ook van toepassing laten zijn voor de overige wmo-voorzieningen.
Het is de formele bevoegdheid van de gemeenteraad om zich uit te spreken over de hoogte van de eigen bijdrage (maximale periode bijdrage).
De raad wordt voorgesteld aan te sluiten bij de eigen bijdrage die in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning is opgenomen..

BESLISPUNTEN

1. De hoogte van de maximale periode bijdrage vaststellen conform de bedragen opgenomen in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning.
2. Kennis te nemen van de volgende besluiten van het college
   - Ingaande 1 januari 2013 wordt de eigen bijdrage ingevoerd voor overige wmo-voorzieningen.
   - Voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 binnenkomen, geldt dat daarvoor vanaf 1 januari 2013 een eigen bijdrage moet worden bepaald
   - Het Centraal Administratiekantoor (CAK) wordt gemandateerd om naast de eigen bijdrage ook de inning en bepaling van het eigen aandeel uit te voeren.

INLEIDING

In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door u vastgesteld waarbij de kantelingsgedachte is verwerkt. Voortvloeiend uit dit Beleidsplan heeft u in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen. Het college heeft nieuwe beleidsregels vastgesteld passend in de lijn van de Verordening. De verordening is gericht op de eigen kracht van de burger en op diens eigen verantwoordelijkheid. Een financiële bijdrage is hier een onderdeel van en draagt bij aan de betaalbaarheid van de Wmo.

U heeft de invoering c.q. uitvoering van de eigen bijdrage voor de overige wmo-voorzieningen in handen gesteld van het college. Het is formeel aan de gemeenteraad om de hoogte van de maximale periode bijdrage vast te stellen. Na vaststelling daarvan wordt de bijdrage opgenomen in het gemeentelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Wettelijk kader eigen bijdrage - achtergrondinformatie
Gelet op art. 15 Wmo kan de gemeente bepalen om voor de wmo-voorzieningen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage of inkomensafhankelijk eigen aandeel te bepalen. Dit is neergelegd in artikel 22 van de Verordening Wmo-voorzieningen.

Het verschil tussen de eigen bijdrage en het eigen aandeel is gekoppeld aan de manier waarop een voorziening verstrekt wordt. Als er een financiële tegemoetkoming wordt verstrekt, is er sprake van een inkomensafhankelijk aandeel in alle andere gevallen wordt gesproken over een eigen bijdrage. De uitwerking van de eigen bijdrage en het eigen aandeel worden opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Raalte 2013.

Uitvoering van de eigen bijdrage regeling
Het berekenen en innen van de eigen bijdrage is wettelijk neergelegd bij het CAK. Dit geldt niet automatisch voor het innen en bepalen van het eigen aandeel.
Het inkomensafhankelijke eigen aandeel kan op twee manier worden uitgevoerd.

1. Het CAK mandateren; het CAK zorgt voor de uitvoering.
2. Zelf uitvoeren.

<u>Het college heeft besloten:</u>

a) *De raad voor te stellen aan te sluiten bij het Landelijk besluit maatschappelijke ondersteuning.*
De eigen bijdrage huishoudelijke hulp wordt nu al bepaald en geïnd, door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). De hoogte van de bijdragen is gelijk aan het in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning opgenomen bedragen (door het Rijk vastgestelde bedragen). Het CAK wordt gemandateerd om ook de inning en bepaling van het eigen aandeel uit te voeren.

b) *Verbreding van de eigen bijdrage naar alle wmo-voorzieningen.*
Vanaf 1 januari 2013 is de eigen bijdrage ook van toepassing op de overige wmo-voorzieningen, t.w. woonvoorzieningen (w.o. trapliften, aanpassingen in de woning e.d.); vervoersvoorzieningen (w.o. scootmobiel). In het jaarlijks door het college vast te stellen Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt de eigen bijdrage voor de diverse voorzieningen nader uitgewerkt.

c) *Welke aanvragen*
Voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 binnenkomen, geldt dat daarvoor vanaf 1 januari 2013 een eigen bijdrage moet worden bepaald.

Hieruit vloeit voort dat:

a. *Anticumulatie – eenmalige inning*
Ongeacht het aantal AWBZ- en/of Wmo-voorzieningen, er wordt nooit meer geïnd dan de maximaal berekende eigen bijdrage/eigen aandeel.

b. *Er rekening wordt gehouden met de voorzieningen die wettelijk zijn uitgesloten van de eigen bijdrage dit betreft:*
   - Rolstoelvoorzieningen (m.u.v. sportrolstoel)
   - Kindvoorzieningen (jonger dan 18 jaar)
   - Voorzieningen waarvoor de belanghebbende een intramurale AWBZ- bijdrage is verschuldigd

BEOOGD EFFECT

1. Voldoen aan wettelijke verplichting de maximale periodebijdrage te laten vaststellen door de raad.
2. U kennis te laten nemen van de uitvoering van de door u aangegeven beleidskaders.

ARGUMENTEN

1.1 *Het is de wettelijke taak van de gemeenteraad om de hoogte van de maximale periode bijdrage vast te stellen.*
Bij de behandeling van de Verordening heeft het college de bevoegdheid gekregen dit te bepalen, het is echter aan u de hoogte van de maximale periode bijdrage vast te stellen. Het betreft in dit geval het formaliseren van die bevoegdheid.

Ter toelichting hieronder de uitgangspunten die opgenomen zijn in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning:

De omvang van de eigen bijdrage:

a) de eigen bijdrage bedraagt voor ongehuwde personen jonger dan 65 jaar € 18,00 per vier weken, met dien verstande dat indien het inkomen meer bedraagt dan € 22.905, - het bedrag van € 18,00 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen zijn inkomen en € 22.905,00;
b) de eigen bijdrage bedraagt voor ongehuwde personen van 65 jaar of ouder € 18,00 per vier weken, met dien verstande dat indien het inkomen meer bedraagt dan € 16.007,00 het bedrag van € 18,00 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen zijn inkomen en € 16.007,00,--;
c) de eigen bijdrage bedraagt voor gehuwde personen indien één van beiden jonger is dan 65 jaar of beide jonger zijn dan 65 jaar € 25,80 per vier weken, met dien verstande dat indien hun gezamenlijke inkomen meer bedraagt dan € 28.306,00 het bedrag van € 25,80 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen hun gezamenlijke inkomen en € 28.306,00;
d) de eigen bijdrage bedraagt voor gehuwde personen die beiden 65 jaar of ouder zijn € 25,80 per vier weken, met dien verstande dat indien hun gezamenlijke inkomen meer bedraagt dan € 22.319,00 het bedrag van € 25,80 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen hun gezamenlijke inkomen en € 22.319,00.

Gemeenten kunnen op 3 punten het financiële beleid aanpassen. Dit zijn de volgende punten:

a) de bedragen van € 18,00, € 25,80 mag de gemeente naar beneden bijstellen
b) het percentage van 15 waarmee de inkomensafhankelijke eigen bijdrage toeneemt, mag de gemeente naar beneden bijstellen
c) de normbedragen voor het inkomen kunnen in gelijke mate naar boven of beneden worden aangepast. Het gaat om de volgende normbedragen (norm 2012).
    - Ongehuwd, jonger dan 65 € 22.905,-
    - Ongehuwd, ouder dan 65 € 16.007,-
    - Gehuwd, jonger dan 65 € 28.306,-
    - Gehuwd, ouder dan 65 € 22.319, -

Voorgesteld wordt om de maximale periodebijdrage zoals aangegeven in het Landelijk Besluit te blijven hanteren, deze eigen bijdrage wordt al een aantal jaren gehanteerd voor de bepaling van de hoogte van de eigen bijdrage hulp bij het huishouden.
Overwegingen:

- We hanteren deze bijdrage al voor Hulp bij het huishouden
- Dezelfde bijdrage hanteren betekent duidelijkheid naar de (potentiële) gebruiker van een voorziening, nl. voor alle voorzieningen dezelfde maximale bijdrage.
- Naar beneden bijstellen van de eigen bijdrage betekent dat niet voldaan kan worden aan de door de raad vastgestelde bezuinigingsdoelstelling Wmo-voorzieningen, zoals aangegeven staat in het beleidsplan 2012-2015.

1.2 *Door de verbreding van de invoering eigen bijdrage blijft de voorziening openstaan voor mensen die echt niet op een andere wijze kunnen voorzien in deze kosten.*
In het beleidsplan is een door u vastgestelde bezuinigingsdoelstelling opgenomen: Voor 2013 gaat dit om een bedrag van € 100.000, -, voor 2014 is dit bedrag € 200.000, -
Door het enigszins opwerpen van een drempel wordt verwacht dat het beroep op de Wmo-voorzieningen af gaat nemen. Mensen zijn eerder geneigd om zelf in de kosten te voorzien of een niet echt noodzakelijk voorziening aan te vragen. Dit is een landelijk beeld.

2.1 *Uitvoering beleidskader*

In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door u vastgesteld. Voortvloeiend uit dit beleidsplan heeft u in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen. De raad heeft hiermee de bevoegdheid aan het college gegeven tot invoering c.q. verbreding van de eigen bijdrage voor de Wmo-voorzieningen.
Wij gaan per 1 januari 2013 de eigen bijdrage toepassen op alle overige wmo-voorzieningen. De eigen bijdrage is al van toepassing op de voorziening 'hulp bij het huishouden. Om ongewilde toestroom van aanvragen te voorkomen wordt, op aanvragen die vanaf 1 november 2012 binnenkomen, de eigen bijdrageregeling per 1 januari 2013 van toepassing.
Dit betekent voor de bestaande doelgroep dat:

- de huidige regeling van de eigen bijdrage huishoudelijke hulp in stand blijft
- de huidige woon- en/of vervoersvoorziening ongewijzigd blijft tot het moment dat daarvoor een nieuwe aanvraag wordt ingediend (vervangingsaanvraag)

Om de regeling zo duidelijk mogelijk te houden, zowel voor (potentiële) gebruikers als medewerkers, is er voor gekozen geen onderscheid gemaakt in hoogte van de maximale periode bijdrage per voorziening. Voor alle voorzieningen geldt dan ook dezelfde maximale periodebijdrage. De duur van de bijdrage is wel per voorziening anders (wettelijk). In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Raalte 2013 wordt dit op uitvoerend niveau uitgewerkt.

KANTTEKENINGEN

Het is op dit moment niet aan te tonen wat de financiële effecten zullen zijn van de invoering van de eigen bijdrage voor de overige wmo-voorzieningen. Zeker is dat tenminste 50% van de doelgroep Hulp bij het huishouden ook een andere voorziening ontvangt. Dit betekent dat er al een eigen bijdrage is bepaald en wordt geïnd.
Daarnaast speelt nog de decentralisatie AWBZ, hieruit vloeit voort dat er een nieuwe doelgroep naar de gemeente komt. De beoogde invoeringsdatum was 1 januari 2013. Deze datum is door de val van het kabinet achterhaald. Het is nog onduidelijk of de voorgestelde wijziging blijft bestaan of dat het wetsvoorstel wordt aangepast. Zodra hierover meer bekend wordt zullen wij de raad tijdig informeren. Los van de landelijke ontwikkelingen c.q. besluitvorming kan het traject invoering eigen bijdrage overige Wmo voorzieningen worden doorgezet, dit staat daar nl. los van.

Door de hoogte van de eigen bijdrage vast te stellen conform de bedragen opgenomen in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning kan ook geanticipeerd worden om de nieuwe doelgroep die vanuit de AWBZ naar de gemeente toekomt enigszins financieel op te kunnen vangen.

FINANCIËN

De invoering en de daarmee gepaard gaande uitvoeringskosten worden binnen de bestaande formatie opgevangen.

Minimabeleid
Steeds meer burgers worden op verschillende plekken geconfronteerd met een eigen bijdrage/eigen risico in de zorg. Met deze bijdrage, niet zijnde AWBZ of Wmo, wordt geen rekening gehouden in de berekening van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage of eigen aandeel.
Er worden maatregelen getroffen om de toegankelijkheid van de Wmo te garanderen voor mensen met een laag inkomen. Het gemeentelijk minimabeleid is een van de mogelijkheden om in de kosten te voorzien, daarbij mag het inkomen niet hoger zijn dan 110% van het wettelijk sociaal minimum. Er wordt inmiddels gewerkt aan een vereenvoudigde aanvraagprocedure.

VERVOLG

Na definitieve besluitvorming zullen wij de bijdrage verwerken in het Besluit maatschappelijk ondersteuning.
Eind 2013 vindt een evaluatie plaats over de uitvoerbaarheid van de verordening en beleidsregels.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming door de raad worden alle burgers en cliënten geïnformeerd. Er zal een persbericht uitgaan en vermelding op de gemeente website. Nieuwe cliënten worden mondeling geïnformeerd over de eigen bijdrage die c.q. eigen aandeel dat zij mogelijk gaan betalen.

Voor de bestaande doelgroep/cliënten geldt dat zij schriftelijk geïnformeerd worden over de invoering van de eigen bijdrageregeling voor de overige wmo-voorzieningen. In deze brief wordt helder uitgelegd wat het betekent voor hun situatie, daarbij wordt aangegeven dat op het moment dat een voorziening aan vervanging toe is en men besluit opnieuw een aanvraag in te dienen dan ook de eigen bijdrageregeling van toepassing is.
Voor alle situaties geldt dat men geïnformeerd wordt over de berekeningswijze en dat deze uitgevoerd wordt door het CAK. Het CAK neemt dan ook de inning van de bijdrage/eigen aandeel op zich.

Tot slot zal een folder worden gemaakt over de eigen bijdrage wmo-voorzieningen.

Met een delegatie van de Wmo-raad heeft op 8 oktober 2012 een gesprek plaatsgevonden. Zij zijn blij met de mondelinge toelichting en zien vooralsnog geen reden een advies af te geven. Belangrijke punten voor de Wmo-raad: communicatie richting (potentiële) gebruikers en cumulatie/stapeling van eigen bijdrage/eigen risico.
Toegezegd is dat op 29 oktober 2012 een ambtelijke toelichting wordt gegeven tijdens het overleg van de voltallige Wmo-raad. Mocht de Wmo-raad besluiten toch nog een reactie te geven dan wordt dit gedaan bij de raadspleinsessie.

BIJLAGEN

Burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

RAADSVERGADERING	: **29 november 2012**		
ZAAKNUMMER	: 712	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTA NUMMER	:		

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 oktober 2012

besluit:

1. Hoogte maximale periodieke bijdrage vaststellen conform bedragen uit het Landelijke Besluit maatschappelijke ondersteuning.
2. Kennis te nemen van de volgende besluiten van het college:
   - Ingaande 1 januari 2013 wordt de eigen bijdrage ingevoerd voor overige wmo-voorzieningen.
   - Voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 binnenkomen, geldt dat daarvoor vanaf 1 januari 2013 een eigen bijdrage moet worden bepaald
   - Het Centraal Administratiekantoor (CAK) wordt gemandateerd om naast de eigen bijdrage ook de inning en bepaling van het eigen aandeel uit te voeren.

Aldus besloten in de vergadering van 29 november 2012.

de griffier, de voorzitter,

PROCEDUREBLAD COLLEGEVOORSTEL

GEGEVENS VOORSTEL				
Zaaknummer	: 712	Gerelateerde zaak :		
Notanummer	:	Onderwerp: Formaliseren eigen bijdrage overige wmo-voorzieningen		
Openbaar	: Ja			
Auteur	: Sil van Hettema	Eenheid: Realisatie		
Portefeuillehouder	: dhr. G. Hiemstra	Team: Samenleving		
Collegevergadering	d.d.:			

PROCEDURE TOT BESLUITVORMING COLLEGE (INTEGRALE ADVISERING)	
Financieel	:
Juridisch	:
Personeel	:
Communicatie	:
ICT	:
Inkoop	:
Minima-effecten	:
Anders	: H. Bolding, team Voorzieningen

	DATUM:	HANDTEKENING:
Portefeuillehouder		
MB		
Advies OR		
Teammanager		
Eenheidmanager		
Gemeentesecretaris		

PROCEDURE NA BESLUITVORMING COLLEGE				
Gemeenteraad	:	ter informatie	✓ ter besluitvorming	
Ondernemingsraad	:	ter kennisname	adviesrecht	instemmingsrecht

BEKENDMAKING				
Belanghebbenden	✓	Gemeentepagina	Intranet	Wkpb
✓ Internet	✓	Persbericht	Staatscourant	Geen

ROUTERING	AKKOORD	BESPREKEN
Burgemeester Zoon		
Wethouder Haarman		
Wethouder Hiemstra		
Wethouder Wagenmans		
Secretaris Halman MBA		

DOCUMENTEN

Kopie na besluitvorming:

Gemeente Raalte

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER	: 712	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	:		
VOOR INFORMATIE	: Sil van Hettema		

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

Formaliseren eigen bijdrage overige wmo-voorzieningen per 1 januari 2013.
In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door de Raad vastgesteld waarbij de kantelingsgedachte is verwerkt. Voortvloeiend uit dit Beleidsplan heeft de Raad in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen. Het college heeft nieuwe beleidsregels vastgesteld passend in de lijn van de Verordening. De verordening is gericht op de eigen kracht van de burger en op diens eigen verantwoordelijkheid. Een financiële bijdrage is hier een onderdeel van en draagt bij aan de betaalbaarheid van de Wmo.
De invoering van de eigen bijdrage voor de overige wmo-voorzieningen heeft de raad, door haar besluitvorming eind 2011, in handen gesteld van het college. Voorgesteld wordt om de bijdrage voor de overige wmo-voorzieningen in te laten gaan op 1 januari 2013. De raad dient zich formeel echter nog uit te spreken over de hoogte van de eigen bijdrage (maximale periode bijdrage).
De raad wordt voorgesteld aan te sluiten bij de eigen bijdrage die in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning is opgenomen, de maximale periodebijdrage die hierin is opgenomen wordt al gehanteerd voor de bepaling van de ‘eigen bijdrage hulp bij het huishouden’.

BESLISPUNTEN

- De raad voor te stellen de hoogte van de eigen bijdrage vast te stellen conform het Landelijk Besluit Wet maatschappelijke ondersteuning.
- Per 1 januari 2013 de eigen bijdrageregeling invoeren voor alle nieuwe aanvragen wmo-voorzieningen.
- Voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 binnenkomen, geldt dat daarvoor vanaf 1 januari 2013 een eigen bijdrage bepaald wordt.
- Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) mandateren om naast de eigen bijdrage ook uit te voeren de inning en bepaling van het eigen aandeel.

BESLUIT

INLEIDING

In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door de Raad vastgesteld waarbij de kantelingsgedachte is verwerkt. Voortvloeiend uit dit Beleidsplan heeft de Raad in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen. Het college heeft nieuwe beleidsregels vastgesteld passend in de lijn van de Verordening. De verordening is gericht op de eigen kracht van de burger en op diens eigen verantwoordelijkheid. Een financiële bijdrage is hier een onderdeel van en draagt bij aan de betaalbaarheid van de Wmo.
De raad heeft de invoering c.q. uitvoering van de eigen bijdrage voor de overige wmo-voorzieningen in handen gesteld van het college. Het is formeel aan de raad om de hoogte van de maximale periode bijdrage vast te stellen. Na vaststelling daarvan wordt de bijdrage opgenomen in het gemeentelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Wat betekent dit concreet:

a) *Aansluiten bij het Landelijk besluit maatschappelijke ondersteuning*.
   De eigen bijdrage wordt nu al geïnd voor hulp bij het huishouden, door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). De hoogte van de bijdragen is gelijk aan het in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning opgenomen bedragen (door het Rijk vastgestelde bedragen). Voorgesteld wordt om bij de verbreding van de eigen bijdrage naar alle wmo-voorzieningen aan te sluiten bij de maximale periode bijdrage die is opgenomen in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning.
b) *Verbreding van de eigen bijdrage naar alle wmo-voorzieningen*.
   Vanaf 1 januari 2013 is de eigen bijdrage ook van toepassing op de overige wmo-voorzieningen, t.w. woonvoorzieningen (w.o. trapliften, aanpassingen in de woning e.d.); vervoersvoorzieningen (w.o. scootmobiel). In het jaarlijks door het college vast te stellen Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt de eigen bijdrage voor de diverse voorzieningen nader uitgewerkt.
c) Anticumulatie – eenmalige inning
   Er wordt, ongeacht het aantal AWBZ- en/of Wmo-voorzieningen, eenmaal de maximaal berekenende eigen bijdrage geïnd.
d) Geen eigen bijdrage voor wettelijke uitgesloten voorzieningen.
   Een aantal voorzieningen zijn wettelijk uitgesloten van de eigen bijdrage dit betreft:
   - Rolstoelvoorzieningen (m.u.v. sportrolstoel)
   - Kindvoorzieningen (jonger dan 18 jaar)
   - Voorzieningen waarvoor de belanghebbende een intramurale AWBZ- bijdrage is verschuldigd

Wettelijk kader eigen bijdrage - achtergrondinformatie
Gelet op art. 15 Wmo kan de gemeente bepalen om voor de wmo-voorzieningen een (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage of inkomensafhankelijk eigen aandeel te bepalen. Dit is neergelegd in artikel 22 van de Verordening.

Het verschil tussen de eigen bijdrage en het eigen aandeel is gekoppeld aan de manier waarop een voorziening verstrekt wordt. Als er een financiële tegemoetkoming wordt verstrekt, is er sprake van een inkomensafhankelijk aandeel anders van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De uitwerking van de eigen bijdrage en het eigen aandeel worden opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Raalte 2013.

Uitvoering van de eigen bijdrage regeling
Het berekenen en innen van de eigen bijdrage is wettelijk neergelegd bij het CAK. Dit geldt niet automatisch voor het innen en bepalen van het eigen aandeel.
Het inkomensafhankelijke eigen aandeel kan op twee manier worden uitgevoerd.

1. Het CAK mandateren; het CAK zorgt voor de uitvoering.
2. Zelf uitvoeren.

Voorgesteld wordt het CAK te mandateren ook de bepaling en inning van het eigen aandeel uit te laten voeren.

BEOOGD EFFECT

1. Uitvoering geven aan het door de Raad vastgestelde beleidskader.
2. Voldoen aan de wettelijke verplichting de raad de maximale periodebijdrage vast te laten stellen.
3. Huidige Wmo-voorzieningen betaalbaar houden.

ARGUMENTEN

1.1 Door de eigen bijdrage nu breder in te voeren wordt vorm gegeven aan het door de raad vastgestelde beleidskader
In november 2011 is het Wmo Beleidsplan 2012-2015 door de Raad vastgesteld. Voortvloeiend uit dit beleidsplan heeft de raad in december 2011 ingestemd met de gekantelde Verordening Wmo-voorzieningen. De raad heeft hiermee de bevoegdheid aan het college gegeven tot invoering c.q. verbreding van de eigen bijdrage voor de wmo-voorzieningen.
Voorgesteld wordt de eigen bijdrageregeling/eigen aandeel per 1 januari 2013 te verbreden naar de overige wmo-voorzieningen, waarvoor de wettelijke grondslag bestaat. Om toestroom van aanvragen te voorkomen wordt voorgesteld om voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 binnenkomen de eigen bijdrageregeling per 1 januari 2013 te laten gelden.

Dit betekent voor de bestaande doelgroep dat:

- de huidige regeling van de eigen bijdrage huishoudelijke hulp in stand blijft
- de huidige woon- en/of vervoersvoorziening ongewijzigd blijft tot het moment dat daarvoor een nieuwe aanvraag wordt ingediend (vervangingsaanvraag)

Om de regeling zo duidelijk mogelijk te houden, zowel voor (potentiële) gebruikers als medewerkers, wordt er geen onderscheid gemaakt in hoogte van de maximale periode bijdrage per voorziening. Voor alle voorzieningen geldt dan ook dezelfde maximale periodebijdrage. De duur van de bijdrage is wel per voorziening anders (wettelijk). In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Raalte 2013 wordt dit op uitvoerend niveau uitgewerkt.

2.1 *Het is de wettelijke taak van de raad om de hoogte van de maximale periode bijdrage vast te stellen.*
Bij de behandeling van de Verordening heeft het college de bevoegdheid gekregen dit te bepalen, het is echter aan de Raad de hoogte van de maximale periode bijdrage vast te stellen. Het betreft in dit geval het formaliseren van die bevoegdheid.

Ter toelichting hieronder de uitgangspunten die opgenomen zijn in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning:

De omvang van de eigen bijdrage:

a) de eigen bijdrage bedraagt voor ongehuwde personen jonger dan 65 jaar € 18,00 per vier weken, met dien verstande dat indien het inkomen meer bedraagt dan € 22.905, - het bedrag van € 18,00 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen zijn inkomen en € 22.905,00;
b) de eigen bijdrage bedraagt voor ongehuwde personen van 65 jaar of ouder € 18,00 per vier weken, met dien verstande dat indien het inkomen meer bedraagt dan € 16.007,00 het bedrag van € 18,00 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen zijn inkomen en € 16.007,00,--;
c) de eigen bijdrage bedraagt voor gehuwde personen indien één van beiden jonger is dan 65 jaar of beide jonger zijn dan 65 jaar € 25,80 per vier weken, met dien verstande dat indien hun gezamenlijke inkomen meer bedraagt dan € 28.306,00 het bedrag van € 25,80 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen hun gezamenlijke inkomen en € 28.306,00;
d) de eigen bijdrage bedraagt voor gehuwde personen die beiden 65 jaar of ouder zijn € 25,80 per vier weken, met dien verstande dat indien hun gezamenlijke inkomen meer bedraagt dan € 22.319,00 het bedrag van € 25,80 wordt verhoogd met een dertiende deel van 15% van het verschil tussen hun gezamenlijke inkomen en € 22.319,00.

Gemeenten kunnen op 3 punten het financiële beleid aanpassen. Dit zijn de volgende punten:

a) de bedragen van € 18,00, € 25,80 mag de gemeente naar beneden bijstellen
b) het percentage van 15 waarmee de inkomensafhankelijke eigen bijdrage toeneemt, mag de gemeente naar beneden bijstellen
c) de normbedragen voor het inkomen kunnen in gelijke mate naar boven of beneden worden aangepast. Het gaat om de volgende normbedragen (norm 2012).
    - Ongehuwd, jonger dan 65 € 22.905,-
    - Ongehuwd, ouder dan 65 € 16.007,-
    - Gehuwd, jonger dan 65 € 28.306,-
    - Gehuwd, ouder dan 65 € 22.319, -

Voorgesteld wordt om de maximale periodebijdrage zoals aangegeven in het Landelijk Besluit te blijven hanteren, deze eigen bijdrage wordt al een aantal jaren gehanteerd voor de bepaling van de hoogte van de eigen bijdrage hulp bij het huishouden. Overwegingen:

- We hanteren deze bijdrage al voor Hulp bij het huishouden
- Dezelfde bijdrage hanteren betekent duidelijkheid naar de (potentiële) gebruiker van een voorziening, nl. voor alle voorzieningen dezelfde maximale bijdrage.
- Naar beneden bijstellen van de eigen bijdrage betekent dat niet voldaan kan worden aan de door de raad vastgestelde bezuinigingsdoelstelling Wmo-voorzieningen, zoals aangegeven staat in het beleidsplan 2012-2015.

3.1 Door de verbreding van de invoering eigen bijdrage blijft de voorziening openstaan voor mensen die echt niet op een andere wijze kunnen voorzien in deze kosten.

In het beleidsplan is een bezuinigingsdoelstelling opgenomen: Voor 2013 gaat dit om een bedrag van € 100.000, -, voor 2014 is dit bedrag € 200.000, -

Door het enigszins opwerpen van een drempel wordt verwacht dat het beroep op de Wmo-voorzieningen af gaat nemen. Mensen zijn eerder geneigd om zelf in de kosten te voorzien of zien af van het aanvragen van een niet echt noodzakelijke voorziening. Dit is een landelijk beeld.

KANTTEKENINGEN

Het is op dit moment niet aan te tonen wat de financiële effecten zullen zijn van de invoering van de eigen bijdrage voor de overige wmo-voorzieningen. Zeker is dan tenminste 50% van de doelgroep Hulp bij het huishouden ook een andere voorziening ontvangt. Dit betekent dat er al een eigen bijdrage is bepaald en wordt geïnd.

Daarnaast speelt nog de decentralisatie AWBZ, hieruit vloeit voort dat er een nieuwe doelgroep naar de gemeente komt. De beoogde invoeringsdatum was 1 januari 2013. Deze datum is door de val van

het kabinet achterhaald. Het is nog onduidelijk of de voorgestelde wijziging blijft bestaan of dat het wetsvoorstel wordt aangepast. Zodra hierover meer bekend wordt zullen het college en raad tijdig worden geïnformeerd. Los van de landelijke ontwikkelingen c.q. besluitvorming kan het traject invoering eigen bijdrage overige Wmo voorzieningen worden doorgezet, dit staat daar nl. los van. Door de hoogte van de eigen bijdrage vast te stellen conform de bedragen opgenomen in het Landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning kan ook geanticipeerd worden om de nieuwe doelgroep die vanuit de AWBZ naar de gemeente toekomt enigszins financieel op te kunnen vangen.

FINANCIËN

De invoering en de daarmee gepaard gaande uitvoeringskosten worden binnen de bestaande formatie opgevangen.

Minimabeleid
Steeds meer burgers worden op verschillende plekken geconfronteerd met een eigen bijdrage/eigen risico in de zorg. Met deze bijdrage, niet zijnde AWBZ of Wmo, wordt geen rekening gehouden in de berekening van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage of eigen aandeel.
Er worden maatregelen getroffen om de toegankelijkheid van de Wmo te garanderen voor mensen met een laag inkomen. Het gemeentelijk minimabeleid is een van de mogelijkheden om in de kosten te voorzien, daarbij mag het inkomen niet hoger zijn dan 110% van het wettelijk sociaal minimum. Er wordt inmiddels gewerkt aan een vereenvoudigde aanvraagprocedure.

VERVOLG

Na definitieve besluitvorming door de raad zal het college dit verwerken het Besluit maatschappelijk ondersteuning.
Eind 2013 vindt een evaluatie plaats over de uitvoerbaarheid van de verordening en beleidsregels.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming door de raad worden alle burgers en cliënten geïnformeerd. Er zal een persbericht uitgaan en vermelding op de gemeente website. Nieuwe cliënten worden mondeling geïnformeerd over de eigen bijdrage die c.q. eigen aandeel dat zij mogelijk gaan betalen.

Voor de bestaande doelgroep/cliënten geldt dat zij schriftelijk geïnformeerd worden over de invoering van de eigen bijdrageregeling voor de overige wmo-voorzieningen. In deze brief wordt helder uitgelegd wat het betekent voor hun situatie, daarbij wordt aangegeven dat op het moment dat een voorziening aan vervanging toe is en men besluit opnieuw een aanvraag in te dienen dan ook de eigen bijdrageregeling van toepassing is.
Voor alle situaties geldt dat men geïnformeerd wordt over de berekeningswijze en dat deze uitgevoerd wordt door het CAK. Het CAK neemt dan ook de inning van de bijdrage/eigen aandeel op zich.

Tot slot zal een folder worden gemaakt over de eigen bijdrage wmo-voorzieningen.

Met een delegatie van de Wmo-raad heeft op 8 oktober 2012 een gesprek plaatsgevonden. Zij zijn blij met de mondelinge toelichting en zien vooralsnog geen reden een advies af te geven. Belangrijke punten voor de Wmo-raad: communicatie richting (potentiële) gebruikers en cumulatie/stapeling van eigen bijdrage/eigen risico. Toegezegd is dat op 29 oktober 2012 een toelichting wordt gegeven tijdens het overleg van de voltallige Wmo-raad. Mocht de Wmo-raad besluiten toch nog een reactie te geven dan zal dit tijdens de raadspleinsessie worden gedaan.

BIJLAGEN

SP

Amendement
Raadsvergadering d.d. 29 november 2012 Voorstel nr. 9 Formaliseren eigen bijdrage overige Wmo-voorzieningen
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: het ontwerpbesluit wordt als volgt gewijzigd/aangevuld: 1. Hoogte maximale periodieke bijdrage vaststellen conform 80% van de bedragen uit het Landelijk Besluit maatschappelijk ondersteuning en deze verminderde opbrengsten te dekken uit het programma 3 openbare ruimte en verkeer
Toelichting: In november hebben wij een voorstel gedaan voor het oprichten van een reserve voor de Wmo van €400.000. Dit voorstel haalde het toen niet. We hopen nu met dit voorstel alsnog het sociale gezicht van de gemeente te kunnen laten zien. Daarom willen we de eigen bijdrage van inwoners niet hoger laten zijn dan 80% van de landelijke bedragen. Met andere woorden een korting van 20%.
SP-fractie   Harry van Kampen

SP

Motie
Naar aanleiding van agendapunt nr. 9
Onderwerp: Formaliseren eigen bijdrage overige Wmo-voorzieningen
De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 29 november 2012
Overwegende dat: • Het college heeft besloten per 1 januari 2013 een eigen bijdrage in te voeren voor de overige Wmo-voorzieningen • De invoering voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 zijn binnen gekomen ook al vanaf 1 januari 2013 een eigen bijdrage moet worden bepaald • Hiermee inwoners met terugwerkende kracht worden gevraagd een eigen bijdrage te betalen • Inwoners pas na besluitvorming door de raad worden geïnformeerd door een persbericht en vermelding op de gemeente website • Voor inwoners die vanaf 1 november een aanvraag hebben gedaan, niet hebben kunnen weten dat deze eigen bijdrage wordt geheven • Er voor hen geen overgangsregeling is ingesteld
Roept het college op: • Alleen voor aanvragen die vanaf 1 januari 2013 binnenkomen, een eigen bijdrage moet worden bepaald en gaat over tot de orde van de dag.
SP-fractie   Harry van Kampen

Stukkenformat voor raad(pleinsessies)

Onderwerp	Herontwikkeling zorglocatie De Kemphaan (Zozijn)		
Zaaknummer	775		
Opsteller	Erik Teurlings		
Tel. en e-mail	(0572) 347 674	erik.teurlings@raalte.nl	
Datum raad(pleinsessie)	Raadplein d.d. 12 november 2012	Raad d.d. 29 november 2012	
Behandelhistorie	x Nee	□ Ja, te weten:	
Portefeuillehouder	dhr. W.J.M. Wagenmans		
Beschikbare stukken	Naam stuk	Internet en infohoek	iPad/Extranet en leeskamer
	00 Voorblad	x	x
	01 Raadsvoorstel en –besluit	x	x
	02 Herontwikkelingsplan De Kemphaan in Raalte		x
	03 Overzicht groenhoofdstructuur		x
	04 Collegevoorstel		x
Voor akkoord griffier			

Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP	:	Herontwikkeling zorglocatie De Kemphaan (Zozijn)
ZAAKNUMMER	:	775 **GERELATEERDE ZAAK** : 800
ADVIESNOTANUMMER	:	
B&W VERGADERING	:	23 oktober 2012
AGENDACOMMISSIE	:	29 oktober 2012
RAADSVERGADERING	:	29 november 2012
PORTEFEUILLEHOUDER	:	dhr. W.J.M. Wagenmans
BEHANDELEND AMBTENAAR	:	Erik Teurlings telefoon: (0572) 347 674, e-mail: erik.teurlings@raalte.nl
FATALE TERMIJN(EN)	:	geen

BIJLAGE(N):
(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

TER INZAGE:

(stukken die geen onderdeel uitmaken van de besluitvorming)

1. Herontwikkelingsplan De Kemphaan in Raalte
2. Overzicht groenhoofdstructuur
3. Collegevoorstel

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

B&W VERGADERING	: 23 oktober 2012		
ZAAKNUMMER	: 775	**GERELATEERDE ZAAK**	: 800
ADVIESNOTANUMMER	:		
ONDERWERP	: Herontwikkeling zorglocatie De Kemphaan (Zozijn)		
VOOR INFORMATIE	: Erik Teurlings telefoon: (0572) 347 674, e-mail: erik.teurlings@raalte.nl		

SAMENVATTING

Zorginstelling Zozijn wil de locatie De Kemphaan in Raalte Noord herontwikkelen. Op deze locatie vindt huisvesting en dagbesteding plaats voor mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking. Vanwege ontwikkelingen in de zorg en de huidige eisen die worden gesteld aan de woningen wil Zozijn deze locatie uitbreiden en vernieuwen. De bebouwing wordt grotendeels op eigen terrein gerealiseerd. Aan de noordzijde wil Zozijn een stuk grond van de gemeente kopen. Een deel van deze grond heeft de bestemming Groen en is aangewezen als groenhoofdstructuur.

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met het afwijken van de begrenzing van de groenhoofdstructuur ten behoeve van de herontwikkeling van zorglocatie De Kemphaan

INLEIDING

In november 2004 heeft u het groenbeleidsplan "Kernen in het groen" vastgesteld. In december 2010 is de actualisatie van de groenhoofdstructuur door u vastgesteld. Uitgangspunt is het handhaven en versterken van de groenhoofdstructuur.
De voorgestelde herontwikkeling en uitbreiding van zorglocatie De Kemphaan vindt deels plaats op gronden die de bestemming Groen hebben en die zijn aangewezen als groenhoofdstructuur. Door de herontwikkeling zal de groenhoofdstructuur wat oppervlakte betreft kleiner worden. Wel wordt de kwaliteit hiervan verbeterd door o.a. het aanplanten van bomen.

BEOOGD EFFECT

Het mogelijk maken van de herontwikkeling van zorglocatie De Kemphaan met een sterke verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

ARGUMENTEN

1 *Voor Zozijn is herontwikkeling noodzakelijk*
Om in de toekomst goede, complete en betaalbare zorg te kunnen bieden is een optimalisatieslag noodzakelijk.

2 *Het is beperkt mogelijk om in meerdere bouwlagen te bouwen*
De wenselijke uitbreiding samen met de noodzaak om grotendeels grondgebonden huisvesting te realiseren maakt dat de nieuwe opzet voor De Kemphaan niet geheel binnen het huidige bestemmingsvlak te realiseren is. Gelet op de doelgroep is het maar beperkt mogelijk in meerdere lagen te bouwen.

3 *Herontwikkeling biedt de kans voor een kwalitatieve verbetering van deze locatie*
De locatie is gelegen aan de rand van Raalte, op de overgang naar het landelijk gebied. Over het terrein ligt een openbare fietsroute richting het landelijk gebied. De huidige gebouwen zijn met hun achterzijde gericht op het landschap. De architectonische kwaliteit van de gebouwen is laag, evenals de inrichting van de openbare ruimte. Landschappelijk is het complex aan de westzijde goed ingepast omdat hier een oude houtwal aanwezig is. De bebouwing bestaat echter uit een gesloten bebouwingswand. Aan de noord- en oostzijde is de landschappelijke inpassing slecht. Het beeld wordt bepaald door 'gesloten' bebouwing, gras, coniferen en een rommelige begrenzing van het terrein.

4 *Het bijgevoegde herontwikkelingsplan versterkt de ruimtelijke kwaliteit*
De afgelopen maanden is veelvuldig en integraal overleg geweest met Zozijn en haar adviseurs over het ontwerp van de gebouwen, (openbare) buitenruimte en de landschappelijke inpassing. Het bijgevoegde herontwikkelingsplan is hiervan het resultaat waarbij sprake is van een kwalitatieve verbetering van de beeldkwaliteit van de gebouwen en wordt ingezet op een sterke verbetering van de kwaliteit van de groene ruimte. Daarnaast biedt het plan de mogelijkheid voor een ommetje voor buurtbewoners.

KANTTEKENINGEN

1 *Het plan past niet in het vigerende bestemmingsplan Raalte Kern (2010)*
Een groot deel van het terrein heeft de bestemming Maatschappelijk. De voorgestelde nieuwbouw past niet helemaal binnen het bouwvlak en op een aantal plekken ook niet binnen de maximale bouwhoogte. Een deel van de bebouwing komt in de bestemming Groen.

2 *Het plan is nog niet tot in detail uitgewerkt zodat de getoonde beelden geen definitieve eindbeelden zijn.*
Na besluitvorming zullen de plannen verder worden uitgewerkt. Het gevolg hiervan kan zijn dat het uiteindelijke plan op een aantal ondergeschikte punten zal afwijken van het geschetste beeld.

3 *De exacte eigendomsgrenzen liggen nog niet vast.*
Zozijn zal een deel van de gemeentegrond die nodig is voor de uitbreiding van de gemeente moeten kopen. Daarnaast zijn wij met Zozijn in gesprek over het al dan niet overdragen van andere delen van de openbare ruimte zoals de fietsverbinding en het parkeerterrein.

4 *Een marginaal deel van de grond is in eigendom van het recreatieschap Salland*
De openbare route over het terrein is in eigendom van de gemeente. Op de grens met het landelijk gebied gaat deze route over in eigendom van het recreatieschap. Kadastrale grenzen liggen hier wat vreemd en het is mogelijk dat dit gewijzigd moet worden. Hierover is reeds een positief overleg gevoerd met het recreatieschap.

FINANCIËN

Wij zullen met Zozijn een anterieure overeenkomst afsluiten waarin de grondverkoop en eventuele grondoverdracht, planschade, inrichting openbare ruimte en de landschappelijke inpassing zullen worden geregeld. Alle kosten die voortvloeien uit deze ontwikkeling komen ten laste van Zozijn.

VERVOLG

Na instemming door uw raad met het afwijken van de grenzen van de groenhoofdstructuur kan het bijgevoegde herontwikkelingsplan door ons college worden vastgesteld. Daarna kunnen de plannen door Zozijn verder worden uitgewerkt.

COMMUNICATIE

De aanvrager, Zozijn, zal op de hoogte worden gesteld van uw besluit.
Zozijn heeft aangegeven de buurt actief te willen informeren over de planvorming en organiseert hiervoor een informatieavond.

BIJLAGEN (TER INZAGE)

1. Herontwikkelingsplan De Kemphaan in Raalte
2. Overzicht groenhoofdstructuur
3. Collegevoorstel

Burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

RAADSVERGADERING	: **29 november 2012**		
ZAAKNUMMER	: 775	**GERELATEERDE ZAAK**	: 800
ADVIESNOTA NUMMER	:		

De raad van de gemeente Raalte,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 oktober 2012

overwegende dat voor de herontwikkeling van zorglocatie De Kemphaan moet worden afgeweken van de begrenzing van de groenhoofdstructuur;

dat het herontwikkelingsplan tevens een versterking is van de ruimtelijke kwaliteit van de groene omgeving;

besluit:

1. In te stemmen met het afwijken van de begrenzing van de groenhoofdstructuur ten behoeve van de herontwikkeling van zorglocatie De Kemphaan.

Aldus besloten in de vergadering van 29 november 2012.

de griffier, de voorzitter,

10-02a

Zozijn Postbus 10 7390 AA Twello - Molenallee 50 7384 AN Wilp
T (0575) 59 39 00 **F** (0575) 59 42 90 **E** info@zozijn.nl **I** www.zozijn.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Raalte
Zwolsestraat 16
8101 AC RAALTE

Wilp, 11 oktober 2012

betreft	:	verzoek medewerking herontwikkeling De Kemphaan; afwijken groenhoofdstructuur en projectbesluit.
contactpersoon	:	[redacted]
telefoon	:	0571 268414
e-mail	:	d.venema@zozijn.nl
ons kenmerk	:	B1257/DV/EdJ/MD
bijlage(n)	:	*rapportage herontwikkeling De Kemphaan te Raalte*

Geacht college

Zoals u weet, is Zozijn al enige jaren bezig met de planvorming voor de herontwikkeling van de Kemphaan in Raalte. Zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau heeft hierover regelmatig overleg plaatsgevonden. Inmiddels is de planvorming in een zodanig vergevorderd stadium gekomen, dat formele gemeentelijke instemming met de plannen noodzakelijk is. In bijgaande rapportage worden de plannen nader toegelicht en onderbouwd.

Zozijn wil haar voorzieningen voor verblijf en behandeling van mensen met een verstandelijke beperking binnen de gemeente Raalte op een hoog peil houden. Door de teruglopende financiering in de zorgsector zijn er tegenwoordig grotere eenheden nodig dan voorheen om zorg en wonen kostendekkend te kunnen organiseren. Om ook in de toekomst goede, complete en betaalbare zorg te kunnen waarborgen is een optimalisatieslag noodzakelijk. Daardoor zullen de te kleine locaties Meerkoet, Grimberg en Weldam hun huidige functie verliezen en worden verkocht. Voor De Kemphaan daarentegen zijn de plannen gericht op uitbreiding en vernieuwing. Ondanks het vervallen van de kleine locaties kan daardoor het huidige aantal van 86 plaatsen in Raalte worden gehandhaafd. De Kemphaan zal ruimte gaan bieden aan 70 cliëntplaatsen, terwijl op de locatie 'Ivoor' 16 cliëntplaatsen aanwezig blijven voor o.a. mensen met een verstandelijke beperking.

De vernieuwde Kemphaan richt zich op mensen met een verstandelijke beperking, die tevens intensieve zorg of intensieve begeleiding nodig hebben. De locatie gaat aan deze

Factuuradres Postbus 49 7390 AA Twello
Fortis Bank 2300.36.848 ABN-AMRO 5330.41.252 KVK 08113086

HKZ - ISO 9001 GECERTIFICEERD
DNV
ISO 9001 HKZ
DNV Certification B.V., Nederland

kwetsbare doelgroep ruimte bieden voor beschermd wonen, dagbesteding, behandeling en vrijetijdsbesteding. De landelijke situering leent zich uitstekend voor het creëren van een *beschermde leefomgeving, terwijl de ligging aan de rand van de wijk tevens mogelijkheden* biedt voor integratie en maatschappelijke participatie.

Om de uitbreiding te kunnen realiseren, is het nodig een beperkte hoeveelheid grond van de gemeente te verwerven. Deels gaat het daarbij om grond die momenteel al de bestemming 'Maatschappelijk' heeft en waarop mag worden gebouwd. Voor een ander deel gaat het om grond, die momenteel een groenbestemming heeft en tot de groenhoofdstructuur wordt gerekend. Dit deel bestaat hoofdzakelijk uit gras en heeft momenteel een lage landschappelijke kwaliteit. Een plaatselijke aanpassing van de groenhoofdstructuur is noodzakelijk om de benodigde uitbreiding mogelijk te maken .

In de planvorming hebben de architectuur, de landschappelijke inpassing en de groeninrichting veel aandacht gekregen. Hoewel de oppervlakte van de groenhoofdstructuur iets afneemt ten opzichte van de huidige situatie zal in kwalitatief opzicht een aanzienlijke *verbetering van de groeninrichting en de landschappelijke verschijningsvorm* worden bereikt. Ook in de architectuur wordt een kwaliteitsslag gemaakt.

Wij vragen uw medewerking om de herontwikkeling van de Kemphaan mogelijk te maken door in te stemmen met de afwijking van de groenhoofdstructuur en door het nemen van een projectbesluit voor dit project.

Daarnaast is het belangrijk om op korte termijn tot overeenstemming te komen over de benodigde grondtransacties. Grondruil of overname van gemeentelijke gronden van het openbare fiets- en voetpad en het parkeren is voor Zozijn bespreekbaar mits daarbij in redelijkheid ook de kosten van onderhoud en beheer worden betrokken die Zozijn in dat geval van de gemeente zou overnemen.

Wij vertrouwen erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw voorstel hieromtrent graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Herontwikkeling De Kemphaan

Raalte

KuiperCompagnons
Rik Lagerwaard Architecten
datum: 10 oktober 2012
werknummer: 718.302.01

zozijn

Voet- / fietspad vanaf De Kemphaan naar het Buitengebied

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding en doel van de herontwikkeling	5
2.	Huidige situatie De Kemphaan	9
2.1	Huidige bebouwing en inrichting openbare ruimte	9
2.2	Bestemmingsplan en groenhoofdstructuur, huidige situatie	15
3.	Beoogde toekomstige situatie	17
3.1	Planbeschrijving	17
3.2	Bestemmingsplan en groenhoofdstructuur, nieuwe situatie	21
3.3	Samenvattend overzicht huidige en toekomstige situatie	23
4.	Architectuur en beeldkwaliteit	25

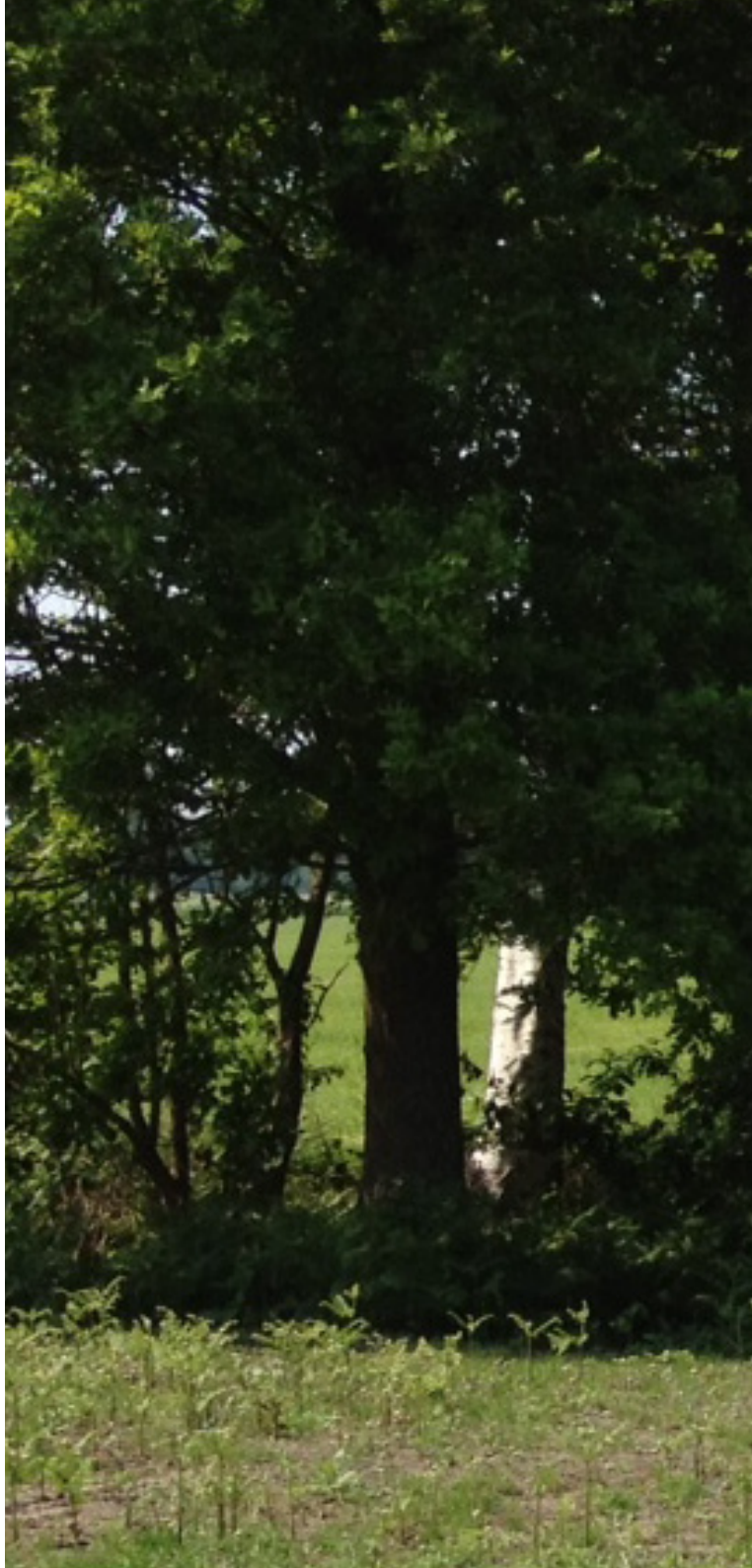

Bestaande complex vanuit de noordkant

1. Aanleiding en doel van de herontwikkeling

Deze rapportage geeft een toelichting op de plannen voor de herontwikkeling van De Kemphaan in Raalte. De Kemphaan is één van de locaties van zorginstelling Zozijn binnen de gemeente. Zozijn is een professionele zorgorganisatie, die mensen met een verstandelijke en een lichamelijke beperking ondersteunt om te komen tot zelfontplooiing en regie over hun eigen leven.

Aanleiding

Zozijn heeft momenteel 86 verblijfsplaatsen met behandeling binnen de gemeente Raalte. Voor een deel zijn deze gesitueerd in kleinschalige voorzieningen, die in de jaren negentig zijn gebouwd. De kleinschalige zorgwoningen voldoen evenwel niet meer aan de huidige eisen. Door de teruglopende financiering in zorgsector van de afgelopen jaren, zijn er tegenwoordig grotere eenheden nodig om zorg en wonen kostendekkend te kunnen organiseren.

Om ook in de toekomst goede, complete en betaalbare zorg te kunnen waarborgen in Raalte is een optimalisatieslag noodzakelijk. Hierdoor zullen de te kleine locaties Meerkoet, Grimberg en Weldam hun huidige functie verliezen en worden verkocht. Voor De Kemphaan daarentegen zijn de plannen gericht op uitbreiding en vernieuwing. Het aantal plaatsen dat bij de kleine locaties komt te vervallen wordt toegevoegd aan de Kemphaan waardoor deze zal ruimte gaan bieden aan 70 cliëntplaatsen. Samen met de 16 cliëntplaatsen van Ivoor blijft daardoor het totale aantal van 86 plaatsen in Raalte gehandhaafd.

Nieuwe opzet

De vernieuwde Kemphaan gaat aan een kwetsbare doelgroep ruimte bieden voor beschermd wonen, dagbesteding, behandeling en vrijetijdsbesteding. De landelijke situering aan de rand van Raalte is uitstekend geschikt voor het creëren van een beschermde leefomgeving. De ligging aan de rand van de wijk biedt tevens mogelijkheden voor integratie en maatschappelijke participatie. Zozijn ziet kansen voor het vervullen van een wijkfunctie, waarbij meerdere partners in de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) kunnen samenwerken. Er kan bijvoorbeeld een ontmoetingsplek geboden worden aan de bewoners van de wijk, met een terras waar ook iets gegeten of gedronken kan worden.

De eenheden worden voldoende groot om het leveren van kwalitatief goede zorg exploitatie technisch mogelijk te maken, terwijl de cliënt tegelijk ook de voordelen van het kleinschalig wonen blijft ervaren. De woningen bestaan uit eenheden van 10 zit-slaapkamers of kleine appartementen, gekoppeld aan een in kleinere delen op te splitsen gemeenschappelijke huiskamer.

Faciliteiten voor werk en dagbesteding hebben een belangrijke toegevoegde waarde voor De Kemphaan. Het zijn de plekken waar andere sociale relaties ontstaan, waar een maatschappelijke bijdrage mogelijk is en waar cliënten kunnen doen waar ze goed in zijn of waar hun ambitie ligt.

Het doel is om voor de cliënten een veilige en beschermde leefomgeving tot stand te brengen, geïntegreerd in de wijk. Ook in de toekomst zal De Kemphaan een plek worden waar bewoners, personeel en bezoekers zich thuis voelen en waar ze trots op zijn.

Doelgroepen en noodzaak grondgebonden wonen

De herontwikkeling van De Kemphaan richt zich specifiek op mensen met een verstandelijke beperking, die tevens intensieve zorg of intensieve begeleiding nodig hebben. Anders dan bij zelfredzame cliënten, voor wie wonen op een verdieping geen bezwaar is, gaat het hier om doelgroepen voor wie het noodzakelijk is om grondgebonden te wonen. De woonruimtes, dagbestedingsfaciliteiten en buitenruimtes dienen zo veel mogelijk op maaiveldniveau gesitueerd te zijn. Slechts een beperkt deel van de huisvesting kan voor meer mobiele cliënten op een verdieping worden gerealiseerd. Behalve vanuit de behoefte van cliënten is grondgebonden

huisvesting ook noodzakelijk uit oogpunt van een verantwoorde personele bezetting en exploitatie. Functies als kantoren en dergelijke kunnen wel op een verdieping worden opgenomen.

Aanpassing groenstructuur en kwaliteitsverbetering landschappelijke inrichting

De wenselijke uitbreiding samen met de noodzaak om grotendeels grondgebonden huisvesting te realiseren maakt dat de nieuwe opzet voor De Kemphaan niet geheel binnen het huidige bestemmingsvlak te realiseren is. Het is immers maar beperkt mogelijk in meerdere lagen te bouwen.

Om de uitbreiding te kunnen realiseren, is het nodig een beperkte hoeveelheid grond van de gemeente te verwerven. Deels gaat het daarbij om grond die momenteel al de bestemming ‘Maatschappelijk’ heeft en waarop mag worden gebouwd. Voor een ander deel gaat het om grond, die momenteel een groenbestemming heeft en tot de groenhoofdstructuur wordt gerekend. Dit deel bestaat hoofdzakelijk uit gras en heeft een lage landschappelijke kwaliteit. Een plaatselijke aanpassing van de groenhoofdstructuur is noodzakelijk om de benodigde uitbreiding mogelijk te maken.

In de planvorming hebben de landschappelijke inpassing en de groeninrichting, in wisselwerking met de beoogde architectuur veel aandacht gekregen. Hoewel de oppervlakte van de groenhoofdstuctuur iets afneemt zal ten opzichte van de huidige situatie in kwalitatief opzicht een aanzienlijke verbetering van de groeninrichting en de landschappelijke verschijningsvorm worden bereikt. Ook in de architectuur wordt een kwaliteitsslag gemaakt. De volgende hoofdstukken maken dit inzichtelijk.

In hoofdstuk 2 wordt de huidige situatie beschreven. Hoofdstuk 3 gaat over de beoogde toekomstige situatie, waaronder de kwalitatieve verbeteringen van de groenstructuur, de landschappelijke inrichting en de recreatieve routes. Het vierde en laatste hoofdstuk besteedt aandacht aan de architectuur en de beeldkwaliteit.

Zicht vanaf De Kemphaan naar de aangrenzende woonwijk

N
Ivoor
De Kemphaan
Locaties Zozijn in Raalte

2. Huidige situatie De Kemphaan

2.1 Huidige bebouwing en inrichting openbare ruimte

Bijgaande plattegrond en foto's brengen de huidige situatie rond De Kemphaan in beeld. Door het midden van de locatie loopt een straat met parkeerplaatsen er langs. Deze straat geeft toegang tot een voet / fietspad dat het landschap in gaat. Ook aan de landschapzijde van het terrein liggen parkeerplaatsen. Westelijk van de middenstraat bevinden zich woongebouwen, gedeeltelijk in twee bouwlagen. Oostelijk van de middenstraat ligt een cirkelvormig gebouw met de entreehal en kantoorruimtes. Van daar uit wordt een carrévormig gebouw ontsloten in twee lagen met dagbesteding en kantoorruimtes, evenals een langgerekt gebouw voor dagbesteding.

Aan de westzijde ligt een houtwal met watergang. Een wadi met een overloop naar deze watergang vormt een waterbuffer bij hevige regenval. Aan de noordoostzijde vormt een smalle strook grasland de overgang naar het buitengebied.

Huidige situatie

1. entreehal, kantoorruimtes (2 lagen)
2. woonbebouwing (gedeeltelijk 2 lagen)
3. dagbesteding, kantoorruimtes (2 lagen)
4. dagbesteding
5. middenstraat met parkeren
6. fiets- / voetpad richting buitengebied
7. wadi
8. parkeren op grond Zozijn
9. parkeren op grond gemeente
10. ontmoetingsplein / terras
11. houtwal

1. entreeplein

4. bestaande dagbesteding

5. bestaande middenstraat met parkeren

6. fiets- / voetpad richting buitengebied

7. wadi voor extra waterberging bij hevige regenval

10. houtwal en watergang aan de westzijde. Gesloten bebouwingswand.

Beelden bestaande situatie

8. parkeren aan de voorzijde van het terrein

9. ontmoetingsplein

entree en hekken aan de oostzijde

restgroen (gras en coniferen) als onderdeel van de groen-hoofdstructuur levert geen kwalitatieve bijdrage

gesloten bebouwingswand richting het buitengebied

rommelige begrenzingen naar het buitengebied aan de oostzijde

Beelden bestaande situatie

bestemmingsplan en groenhoofdstructuur, huidige situatie

2.2 Bestemmingsplan en groenhoofdstructuur, huidige situatie

Bijgaande afbeelding toont de huidige bestemmingen. De bebouwing van De Kemphaan ligt binnen de bestemming Maatschappelijk (M). De middenstraat en een deel van het parkeren hebben een verkeersbestemming (wit op de kaart).

De randen hebben de bestemming Groen (G). Deze groenstroken zijn ook opgenomen in de ‘Nota Groenhoofdstructuur’ uit 2010 en behoren daarmee tot de groenhoofdstructuur. Aan de noordzijde is de betreffende strook met groenbestemming circa 7 meter breed. Aan de westzijde varieert de groenbestemming in breedte met een minimum van 30 cm en is plaatselijk onderbroken.

Toekomstige situatie

3. Beoogde toekomstige situatie

3.1 Planbeschrijving

Waar in de bestaande situatie sprake is van een aantal onduidelijke restruimten en veel bestraat oppervlak, zijn in de nieuwe configuratie de gebouwen geplaatst in een parkachtige setting met groen zowel rondom als in het middengebied.
De middenstraat met parkeerplaatsen heeft plaats gemaakt voor een vloeiend gebogen voet- / fietspad met aan weerszijden een groene inrichting. Dit pad geeft aansluiting op de route in het landschap. Het parkeren is geconcentreerd langs de oost- en zuidrand. De parkeerbehoefte is vastgesteld op 58 plaatsen. De woongebouwen vormen hoven, welke uitzicht bieden op het landschap. De nieuwe bebouwing is maximaal twee bouwlagen hoog (aan de noordelijke zijde) en wordt afgedekt door een licht hellende kap (geen aparte verdieping).

1. entreehal, kantoorruimtes (bestaand)

De bestaande entreehal met kantoorruimtes en vergaderplekken blijft gehandhaafd en vormt ook in de toekomst de toegang tot de voorzieningen. De entree ligt precies in het verlengde van een langgerekte langzaam verkeersroute.

2. nieuwe woonbebouwing

De nieuwe woningen liggen langs het centrale middenpad en zijn geclusterd tot kleinschalige eenheden van 10 appartementen met gemeenschappelijke woonkamers. Ze bieden plaats aan circa 70 cliënten. De woningen grenzen aan gemeenschappelijke tuinen die uitzicht bieden op het landschap. De bebouwing is gedeeltelijk één en gedeeltelijk twee lagen hoog en wordt afgedekt met een licht hellende kap.

3. dagbesteding, kantoorruimtes (bestaand)

Het carrévormige gebouw blijft gehandhaafd. Het biedt ruimte aan dagbesteding en kantoor voorzieningen. Tevens is een restaurantachtige ruimte voor de cliënten van Zozijn aanwezig, die in de toekomst ook als ontmoetingsplek voor de wijk kan gaan functioneren.

4. dagbesteding (nieuw)

Op de fundering van het bestaande langgerekte gebouw aan de oostzijde, komt een nieuwe voorziening voor dagbesteding met op de verdieping de mogelijkheid voor kantoorruimtes. De dagbestedingsruimtes hebben aan de oostzijde een overdekte buitenruimte / veranda.

5. centraal voet- en fietspad

In plaats van een straat met parkeren komt er een vloeiend gebogen pad, dat aansluit op de doorgaande fiets- en wandelroute. De inrichting langs het pad is landschappelijk en bestaat uit hagen, tuinen en boombeplanting. De breedte van het pad varieert maar bedraagt minimaal 3,5 meter. Daardoor is het pad zo nodig toegankelijk voor auto's, bijvoorbeeld voor hulpdiensten. Bij de dwarsverbinding komt een keermogelijkheid, in noodgevallen tevens opstelruimte voor een brandweerauto. Bestaande leidingen worden zoveel mogelijk gehandhaafd. De beplanting wordt hierop afgestemd.

6. overbouwing / brug / droogloop over het pad

De twee meest noordelijke woongebouwen worden ter wille van de werkorganisatie op de verdieping met elkaar verbonden door een transparante brug of droogloop met een maximale breedte van 2 meter, waardoor de transparantie naar het buitengebied blijft bestaan. Op maaiveldniveau ontstaat daardoor een beschutte verblijfsplek in de doorgaande wandel en fietsroute. De architectuur krijgt op deze plek een bijzondere markering.

7. groeninrichting westrand

De groenzone langs de westrand sluit aan op de bestaande houtwal en waterloop. Open plekken in de houtwal worden aangevuld en ook oostelijk daarvan worden nieuwe bomen aangeplant. Hagen, kastanje houten schermen of begroeide hekwerken vormen een natuurlijke overgang van het open veld naar de privétuinen. Zo ontstaat een veilige en groene afscherming van de buitenruimtes voor de cliënten van Zozijn, wat een landschappelijk beeld oplevert. Door het aanbrengen van een licht hellend talud langs de

Toekomstige situatie

watergang kan de ecologische en landschappelijke kwaliteit verder worden verhoogd.

8. groeninrichting noordrand

Momenteel is de oostrand een vrij kaal gebied, waar het beeld bepaald wordt door grasland en hekwerken. In de nieuwe opzet worden er boomgroepen geplant en vormen hagen of begroeide schermen, net als aan de westzijde, een natuurlijke overgang tussen privétuinen en het open veld.

9. tuinen / hoven

Door de open zichtrelatie met de omgeving bepalen de tuinen en hoven mede het groene beeld.

10. wadi

De wadi, die dient als tijdelijke waterberging bij hevige regenval, wordt iets verplaatst naar de noordelijke punt. Een eenvoudig bruggetje of duiker vormt de overgang van het middenpad naar het voet- en fietspad door de velden. De oppervlakte van de nieuwe wadi wordt afgestemd op de benodigde regenwateropvang, welke afhankelijk is van de hoeveelheid verharding (dakoppervlak, wegverharding, terrassen) in de nieuwe situatie.

11. voetpad / rondwandeling

Door het bestaande trottoir aan de oostzijde te verbinden met het centrale middenpad ontstaat de mogelijkheid van een rondwandeling. Het nieuwe pad vormt tevens een route naar de parkeerplaatsen. Er is een subsidieaanvraag ingediend om te komen tot een beweegtuin met toestellen die bewegen aantrekkelijk maken voor zowel de buurtbewoners als de cliënten van Zozijn. De toestellen (waaronder een roeiboottrainer, een massagetoestel, een beenspiertrainer en een paardrijder) kunnen langs deze route worden gesitueerd.

12. ontmoetingsplein / terras

Langs het doorgaande voet- en fietspad is een terras voorzien dat tevens een ontmoetingsfunctie voor de wijk kan vervullen.

13. parkeren

De parkeergelegenheid (58 plaatsen) is geconcentreerd langs de oost- en zuidrand. Volgens de gemeentelijke eisen wordt hiermee voldoende parkeergelegenheid gerealiseerd. Hagen of heesters rond de parkeerclusters zorgen voor een aantrekkelijk straatbeeld.

Afscherming van buitenruimtes

Inrichtingsmogelijkheden voor wadi's: gecultiveerd of juist natuurlijk

Speeltoestellen als onderdeel van de bewegingstuin

Bestemmingsplan en groenhoofdstructuur, toekomstige situatie

3.2 Bestemmingsplan en groenhoofdstructuur, nieuwe situatie

Bijgaande tekening geeft een voorstel voor de nieuwe bestemmingsregeling.

De randen rond De Kemphaan, in aansluiting op het landschap, zijn gemeentelijk grondgebied en hebben een groenbestemming. De bebouwing, het parkeren, de tuinen en het openbare voet- en fietspad met begeleidende groeninrichting vallen onder de bestemming ‘Maatschappelijk’ (M). Binnen deze bestemming wordt een maximum percentage bebouwd oppervlak opgenomen en een maximale goot- en nokhoogte (bijvoorbeeld 7 en 10 meter).
De zone met het openbare voet- en fietspad en de flankerende tuin- en groeninrichting krijgt een specifieke aanduiding binnen de bestemming ‘Maatschappelijk’ met specifieke bepalingen. Eventueel kan binnen ‘Maatschappelijk’ ook een minimale oppervlakte te realiseren groen worden opgenomen.

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is het oppervlak met een groenbestemming met circa 1.370 m2 afgenomen (van circa 5.940 m2 naar 4.570 m2). In kwalitatief opzicht krijgt deze groenbestemming een hoogwaardige inrichting. Ook binnen de maatschappelijke bestemming is een groene inrichting voorzien, met boombeplanting, gazons, tuinen, terrassen, paden, hagen en heesterbeplanting, die in hoge mate de belevingskwaliteit van de omgeving bepaalt.

N
Huidige situatie

N
Toekomstige situatie

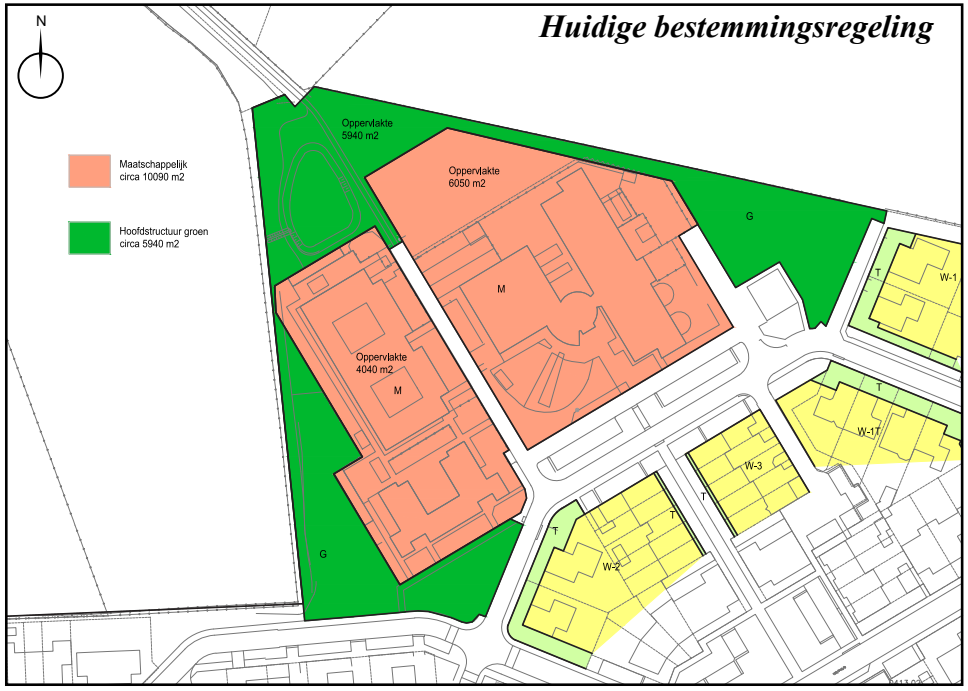
N
Huidige bestemmingsregeling
Maatschappelijk
circa 10090 m2
Hoofdstructuur groen
circa 5940 m2
Oppervlakte
5940 m2
Oppervlakte
6050 m2
Oppervlakte
4040 m2
M
G
W-1
W-17
W-3
W-2
T

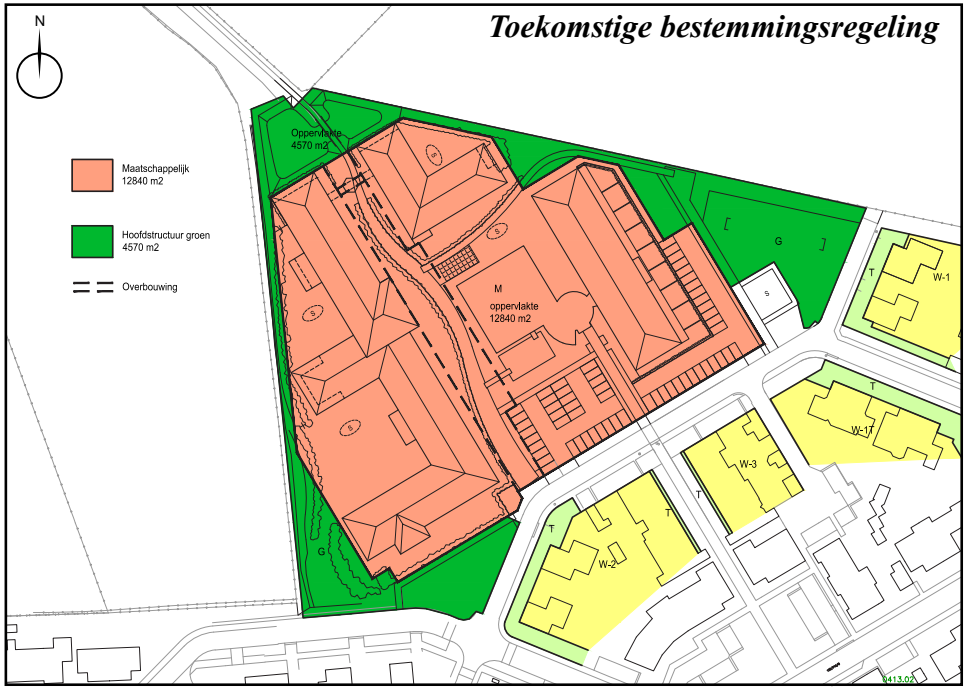
N
Toekomstige bestemmingsregeling
Maatschappelijk
12840 m2
Hoofdstructuur groen
4570 m2
Overbouwing
Oppervlakte
4570 m2
M
oppervlakte
12840 m2
G
W-1
W-17
W-3
W-2
T

3.3 Samenvattend overzicht huidige en toekomstige situatie

Bijgaande afbeeldingen geven een overzicht van de huidige en toekomstige situatie. De twee bovenste afbeeldingen tonen de situering van gebouwen en de inrichting van de openbare ruimte. De twee onderste afbeeldingen geven een beeld van de bestemmingsregeling.

– het overstek –
– de veranda –

4. Architectuur en beeldkwaliteit

Het gebied vormt een overgangszone tussen het buitengebied en de woonwijk, wat tot uitdrukking komt in de parkachtige inrichting. Daarmee zal de locatie zich onderscheiden van de aangrenzende wijk.
De architectonische invulling dient aan te sluiten bij het beoogde parkachtige karakter. De gebouwen tonen zich als een ensemble van zelfstandige bouwvolumes in het groen.

De gebouwen hebben een alzijdige oriëntatie en zijn zowel gericht op het centrale middenpad als op de wijk en het omringende landschap. Geleding in de bouwmassa's zorgt voor een kleinschalig karakter. De bouwhoogte is maximaal twee lagen. De nieuw te realiseren gebouwen worden afgedekt met licht hellende kappen (die geen afzonderlijke verdieping vormen).

Door de overwegend groene inrichting van de omgeving zullen de plinten van het gebouw minder zichtbaar zijn. De context geeft aanleiding om extra accent te leggen op de daken. Voor de kappen wordt een "zwevend" karakter nagestreefd door de toepassing van ruime dakoverstekken en door gebruik te maken van schaduwwerking in combinatie met wisselend donker en licht materiaalgebruik. De kappen volgen de gerichtheid van de gebouwen en krijgen een keramische afdekking. In de langsrichting zullen de kapvlakken, afhankelijk van de functies, plaatselijk worden onderbroken met daklichten.

De opmaak van de gevels volgt eveneens de richting van de gebouwen. De gevels worden uitgevoerd in baksteen, waarbij toepassing van meerdere kleuren en metselwerkverbanden de opmaak ondersteunen. Gevelopeningen zullen verschillend vlak of juist terug liggend worden gedetailleerd zodat er een gevarieerd beeld ontstaat en de verschillende functies kunnen worden onderscheiden.

Bijzondere aandacht is gewenst voor de beeldkwaliteit van de koppen van de bebouwing. Ter plekke van de beëindigingen van de gebouwen zullen schildkappen worden toegepast met een overstek en, afhankelijk van de functie, een veranda. Ook de loopbrug verdient specifieke aandacht. Deze zal vormgegeven worden als een markant object in de langzaamverkeersroute.

De erfafscheidingen krijgen een natuurlijk karakter en zullen bestaan uit hagen, schermen van kastanjehout en begroeide hekwerken.

Bijgaande schetsen en referentiebeelden geven een indicatie van de beoogde architectuur en beeldkwaliteit. Daarbij zijn ook gebouwen opgenomen die recent zoor Zozijn zijn gerealiseerd op zorglandgoed 'De Lathmer' in Wilp.

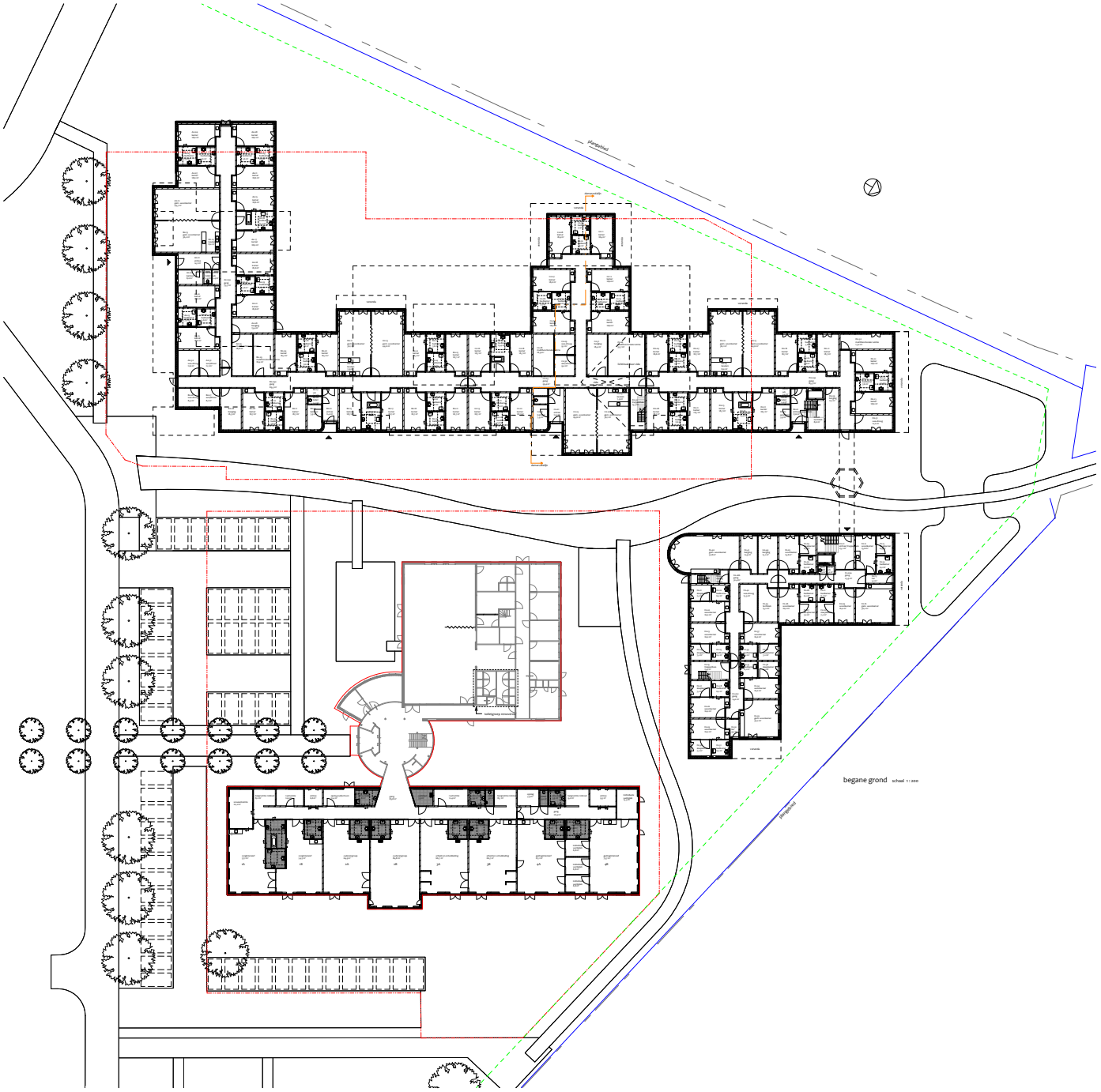

begane grond schaal 1:200

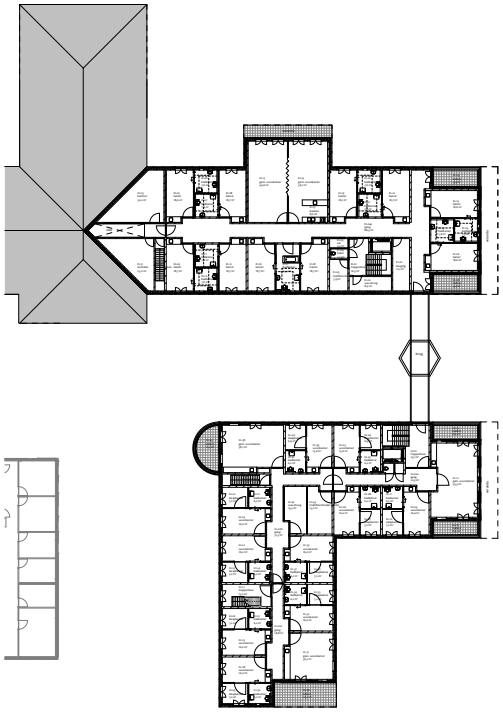

eerste verdieping schaal 1:200

RIK LAGERWAARD ARCHITECTEN BNA B.V.

TEKENINGNUMMER 500-3

• opmerkingen Zozijn en Gemeente verwerkt

• OPDRACHTGEVER Zozijn,

• WERK 1106 Nieuwbouw en herontwikkeling "de Kemphaen" te Raalte

DATUM 04.10.2012

WIJZIGING

ONDERWERP plattegrond totaal

• GETEKEND CV • FORMAAT A0 • SCHAAL 1:200 • FASE ontwerp

CONTROLE SCHAALBALK

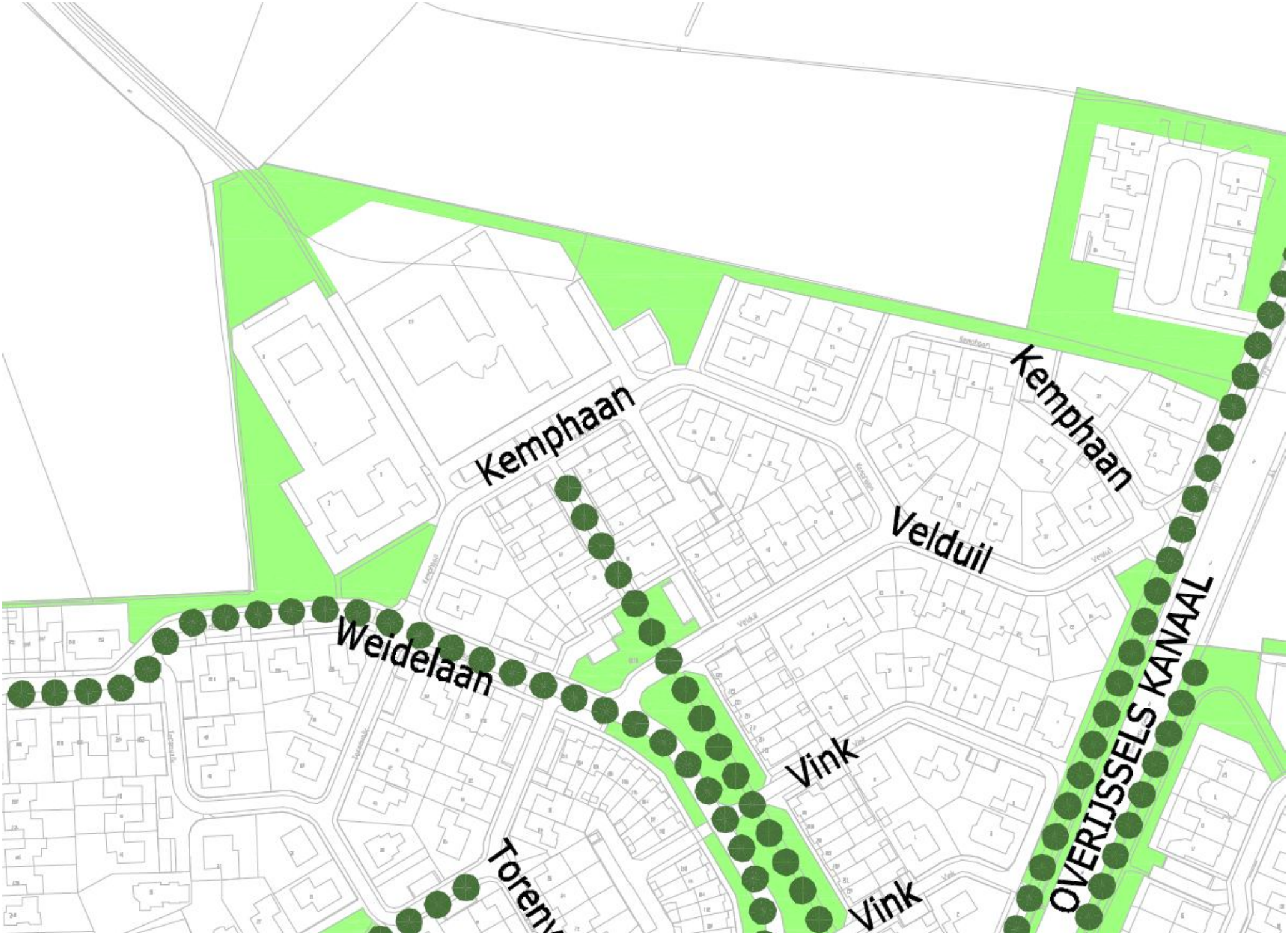
Kemphaan
Kemphaan
Velduil
Weidelaan
Vink
Vink
OVERIJSSELS KANAAL

Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD COLLEGEVOORSTEL

GEGEVENS VOORSTEL				
Zaaknummer	: 775	Gerelateerde zaak	: 800	
Notanummer	:	Onderwerp: Herontwikkeling zorglocatie De Kemphaan		
Openbaar	: Ja, na informeren betrokkenen			
Auteur	: Teurlings		Eenheid: Realisatie	
Portefeuillehouder	: dhr. W.J.M. Wagenmans		Team: Ruimte	
Collegevergadering	d.d.:			

PROCEDURE TOT BESLUITVORMING COLLEGE (INTEGRALE ADVISERING)		
Financieel	:	✓ Ruimtelijk, HW Ruiterkamp
Juridisch	:	✓ Verkeer, K Dekker
Personeel	:	✓ Openbare ruimte, GH Minkjan
Communicatie	:	✓ Onderhoud openbare ruimte, A Wassink
ICT	:	✓ Groen, HJM Rodijk
Inkoop	:	
Minima-effecten	:	
Anders	:	

	DATUM:	HANDTEKENING:
Portefeuillehouder		
MB		
Advies OR		
Teammanager		
Eenheidmanager		
Gemeentesecretaris		

PROCEDURE NA BESLUITVORMING COLLEGE					
Gemeenteraad	: ✓	ter informatie	✓	ter besluitvorming	
Ondernemingsraad	:	ter kennisname		adviesrecht	instemmingsrecht

BEKENDMAKING			
✓ Belanghebbenden	Gemeentepagina	Intranet	Wkpb
Internet	Persbericht	Staatscourant	Geen

ROUTERING	AKKOORD	BESPREKEN
Burgemeester Zoon		
Wethouder van Loevezijn		
Wethouder Hiemstra		
Wethouder Wagenmans		
Secretaris Halman MBA		

DOCUMENTEN	
Bijlage 1	Herontwikkelingsplan De Kemphaan
Bijlage 2	Raadsvoorstel en concept-raadsbesluit

Kopie na besluitvorming: Henk Ruiterkamp; Hennie Rodijk

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER	: 775	**GERELATEERDE ZAAK**	: 800
ADVIESNOTANUMMER	:		
VOOR INFORMATIE	: Erik Teurlings		

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

Instemmen met het afwijken van de begrenzing van de groenhoofdstructuur ten behoeve van de herontwikkeling van zorglocatie De Kemphaan in Raalte (Zozijn).

BESLISPUNTEN

1. de raad voor te stellen in te stemmen met het afwijken van de begrenzingen van de groenhoofdstructuur ten behoeve van de herontwikkeling van zorglocatie De Kemphaan
2. met betrekking tot punt 1 bijgevoegd raadsvoorstel en concept-raadsbesluit vast te stellen

BESLUIT

INLEIDING

Zorginstelling Zozijn wil de locatie De Kemphaan in Raalte Noord herontwikkelen. Op deze locatie vindt huisvesting en dagbesteding plaats voor mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking. Vanwege ontwikkelingen in de zorg en de huidige eisen die worden gesteld aan de woningen wil Zozijn deze locatie uitbreiden en vernieuwen.
De bebouwing wordt grotendeels op eigen terrein gerealiseerd. Aan de noordzijde wil Zozijn een stuk grond van de gemeente kopen. Een deel van deze grond heeft de bestemming Groen en is aangewezen als groenhoofdstructuur.

BEOOGD EFFECT

Het mogelijk maken van de herontwikkeling van de zorglocatie van Zozijn aan de Kemphaan met een sterke verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

ARGUMENTEN

1.1 Voor Zozijn is herontwikkeling noodzakelijk

Om in de toekomst goede, complete en betaalbare zorg te kunnen bieden is een optimalisatieslag noodzakelijk.

1.2 Herontwikkeling biedt de kans voor een kwalitatieve verbetering van deze locatie

De locatie is gelegen aan de rand van Raalte, op de overgang naar het landelijk gebied. Over het terrein ligt een openbare fietsroute richting het landelijk gebied. De huidige gebouwen zijn met hun achterzijde gericht op het landschap. De architectonische kwaliteit van de gebouwen is laag, evenals de inrichting van de openbare ruimte. Landschappelijk is het complex aan de westzijde goed ingepast omdat hier een oude houtwal aanwezig is. De bebouwing bestaat echter uit een gesloten bebouwingswand. Aan de noord- en oostzijde is de landschappelijke inpassing slecht. Het beeld wordt bepaald door 'gesloten' bebouwing, gras, coniferen en een rommelige begrenzing van het terrein.

1.3 Het bijgevoegde herontwikkelingsplan versterkt de ruimtelijke kwaliteit

De afgelopen maanden is veelvuldig en integraal overleg geweest met Zozijn en haar adviseurs over het ontwerp van de gebouwen, (openbare) buitenruimte en de landschappelijke inpassing. Het bijgevoegde herontwikkelingsplan is hiervan het resultaat waarbij sprake is van een kwalitatieve verbetering van de beeldkwaliteit van de gebouwen en wordt ingezet op een sterke verbetering van de kwaliteit van de groene ruimte. Daarnaast biedt het plan de mogelijkheid voor een ommetje voor buurtbewoners.

1.4 Het is beperkt mogelijk om in meerdere bouwlagen te bouwen

De wenselijke uitbreiding samen met de noodzaak om grotendeels grondgebonden huisvesting te realiseren maakt dat de nieuwe opzet voor De Kemphaan niet geheel binnen het huidige bestemmingsvlak te realiseren is. Gelet op de doelgroep is het maar beperkt mogelijk in meerdere lagen te bouwen.

1.5 Om de herontwikkeling mogelijk te maken moet worden afgeweken van de grenzen van de groenhoofdstructuur

Een deel van de bebouwing wordt gerealiseerd in de bestemming Groen. Dit is tevens aangewezen als groenhoofdstructuur. Dit beleid is vastgesteld door de gemeenteraad.
Het uitgangspunt van de groenhoofdstructuur is het handhaven en versterken er van. Door de herontwikkeling zal de groenhoofdstructuur wat oppervlakte betreft kleiner worden. Wel wordt de kwaliteit hiervan verbeterd door o.a. het aanplanten van bomen.
In de af te sluiten anterieure overeenkomst zal de landschappelijke inrichting worden gewaarborgd.

KANTTEKENINGEN

1.1 Het plan past niet in het vigerende bestemmingsplan Raalte Kern (2010)

Een groot deel van het terrein heeft de bestemming Maatschappelijk. De voorgestelde nieuwbouw past niet helemaal binnen het bouwvlak en op een aantal plekken ook niet binnen de maximale bouwhoogte. Een deel van de bebouwing komt in de bestemming Groen.

1.2 Het plan is nog niet tot in detail uitgewerkt zodat de getoonde beelden geen definitieve eindbeelden zijn

Na besluitvorming zullen de plannen verder worden uitgewerkt. Het gevolg hiervan kan zijn dat het uiteindelijke plan op een aantal ondergeschikte punten zal afwijken van het geschetste beeld.

1.3 De exacte eigendomsgrenzen liggen nog niet vast

Zozijn zal een deel van de gemeentegrond die nodig is voor de uitbreiding van de gemeente

moeten kopen. Daarnaast zijn wij met Zozijn in gesprek over het al dan niet overdragen van andere delen van de openbare ruimte zoals de fietsverbinding en het parkeerterrein.

1.4 Een marginaal deel van de grond is in eigendom van het recreatieschap Salland

De openbare route over het terrein is in eigendom van de gemeente. Op de grens met het landelijk gebied gaat deze route over in eigendom van het recreatieschap. Kadastrale grenzen liggen hier wat vreemd en het is mogelijk dat dit gewijzigd moet worden. Hierover is reeds een positief overleg gevoerd met het recreatieschap.

FINANCIËN

Met Zozijn zal een anterieure overeenkomst worden afgesloten waarin de grondverkoop en eventuele grondoverdracht, planschade, inrichting openbare ruimte en de landschappelijke inpassing zullen worden geregeld. Alle kosten die voortvloeien uit deze ontwikkeling komen ten laste van Zozijn.

VERVOLG

Nadat de gemeenteraad heeft besloten dat zij kan instemmen met het afwijken van de grenzen van de groenhoofdstructuur kan het bijgevoegde herontwikkelingsplan door uw college worden vastgesteld. Daarna kunnen de plannen door Zozijn verder worden uitgewerkt.

COMMUNICATIE

De aanvrager, Zozijn, zal op de hoogte worden gesteld van uw besluit.
Zozijn heeft aangegeven de buurt actief te willen informeren over de planvorming en zal hiervoor een informatieavond organiseren.

BIJLAGEN

Bijlage 1	Herontwikkelingsplan De Kemphaan
Bijlage 2	Raadsvoorstel en concept-raadsbesluit

MEMORANDUM

Datum	**:**	14 november 2012
Aan	**:**	Leden van de gemeenteraad
Kopie aan	**:**	
Van	**:**	Wethouder Wagenmans
Onderwerp	**:**	Antwoorden op vragen die gesteld zijn tijdens raadpleinsessie van 12 november 2012

Geacht raadslid,

In de raadpleinsessie van 12 maart 2012 is bij de behandeling van agendapunt 8 'Herontwikkeling De Kemphaan, locatie Zozijn, in Raalte' de vraag gesteld wat de huidige bestemming is van de kleine locaties die Zozijn zal afstoten. Ik heb toegezegd dit schriftelijke te beantwoorden.

Het gaat om de locaties Meerkoet 8,10, 12, 15 en 17 en Weldam 2 en 4. De locaties Grimberg 1 en 3 komen in aanmerking voor het scheiden van wonen en zorg[1].
Voor alle locaties is het bestemmingsplan Raalte Kern (2010) van toepassing.

Meerkoet 8, 10, 12, 15 en 17 hebben momenteel de bestemming 'Maatschappelijk' met ter plaatse de aanduiding "zorgwoning" voor het wonen en werken in een zorgwoning.
Voor het omzetten naar een reguliere woning is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Weldam 2 en 4 en Grimberg 1 en 3 hebben de bestemming 'Wonen-2' met ter plaatste de aanduiding "zorgwoning" voor wonen in combinatie met zorgverlening aan hulpbehoevenden.
Binnen deze bestemming mag ook worden gewoond zonder zorgverlening.

Hoogachtend,

Wout Wagenmans

[1] Dit betekent dat daar mensen worden gehuisvest met een lage zorgvraag. Deze mensen hebben een eigen inkomen, ontvangen zorg van Zozijn en huren ook woonruimte bij Zozijn. Het is bij SWZ (scheiden wonen en zorg) ook mogelijk om van een woningbouwvereniging te huren en zorg van Zozijn te ontvangen.

Stukkenformat voor raad(pleinsessies)

Onderwerp	Kadernotitie toeristische middelen		
Zaaknummer	304		
Opsteller	Vincent Breen		
Tel. en e-mail	(0572) 347 799	vincent.breen@raalte.nl	
Datum raad(pleinsessie)	Raadplein d.d. 1 oktober 2012	Raad d.d. 18 oktober 2012	
Behandelhistorie	□ Nee	x Ja, te weten: In oktober 2008 is het beleidsplan Recreatie & Toerisme door de raad vastgesteld.	
Portefeuillehouder	dhr. P.A. Zoon		
Beschikbare stukken	Naam stuk	Internet en infohoek	iPad/Extranet en leeskamer
	00 Voorblad	x	x
	01 Raadsvoorstel en –besluit	x	x
	02 Kadernotitie toeristische middelen	x	x
	03 Evaluatie/actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme		x
	04 Collegevoorstel		x
	05 Brief medewerkers VVV ANWB Raalte/Heino	x	x
	06 Inspreekreactie medewerkers VVV ANWB	x	x
Voor akkoord griffier			

Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP	:	Kadernotitie toeristische middelen
ZAAKNUMMER	:	304 **GERELATEERDE ZAAK** :
ADVIESNOTANUMMER	:	
B&W VERGADERING	:	4 september 2012
AGENDACOMMISSIE	:	17 september 2012
RAADSVERGADERING	:	18 oktober 2012
PORTEFEUILLEHOUDER	:	dhr. P.A. Zoon
BEHANDELEND AMBTENAAR	:	Dhr. V. Breen telefoon: (0572) 347 799, e-mail: vincent.breen@raalte.nl
FATALE TERMIJN(EN)	:	Geen

BIJLAGE(N):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Kadernotitie toeristische middelen

TER INZAGE:

(stukken die geen onderdeel uitmaken van de besluitvorming)

1. Collegevoorstel
2. Evaluatie / actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

B&W VERGADERING	: 4 september 2012		
ZAAKNUMMER	: 304	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	:		
ONDERWERP	: Nota toeristische middelen		
VOOR INFORMATIE	: Dhr. V. Breen telefoon: (0572) 347 799, e-mail: vincent.breen@raalte.nl		

SAMENVATTING

In oktober 2008 is het beleidsplan Recreatie & Toerisme vastgesteld. Dit beleidsplan is eind 2011 door ons college geëvalueerd en geactualiseerd. Eén van de conclusies uit de actualisatie is dat het zwaartepunt van gemeentelijke investeringen zou moeten verschuiven naar promotie en marketing. In het verlengde hiervan heeft het VVV-bestuur besloten de VVV voorzieningen in Raalte en Heino te beëindigen met als doel middelen vrij te maken voor promotie en marketing van Salland/Raalte. De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de Kadernotitie toeristische middelen, waarin een nieuwe verdeling van de beschikbare middelen wordt voorgesteld vanaf 2014. In deze notitie is opgenomen op welke wijze de middelen die vrijvallen door de beëindiging van de VVV worden ingezet. Voorgesteld wordt met name op promotie en marketing in te zetten, voor zover de beschikbare middelen niet nodig zijn om de (provinciale) bezuinigingen op de Recreatiegemeenschap Salland op te vangen.

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met de gewijzigde inzet van middelen binnen het bestaande toeristisch budget zoals beschreven in de Kadernotitie toeristische middelen.

INLEIDING

In oktober 2008 is het beleidsplan Recreatie & Toerisme door uw raad vastgesteld. Dit beleidsplan is door ons college in 2011 geëvalueerd. Uit de evaluatie kwamen enkele zaken naar voren die bijstelling van beleid noodzakelijk maakten. Deze evaluatie/actualisatie is in december 2011 door ons college vastgesteld en ter kennisname aan u aangeboden.

Van lokale dienstverlening / infrastructuur naar regiopromotie & marketing
Eén van de conclusies uit de actualisatie is dat het zwaartepunt van gemeentelijke investeringen nu op dienstverlening/informatieverstrekking (via de VVV-kantoren) en infrastructuur (Recreatiegemeenschap Salland) ligt. Een relatief klein deel van het gemeentelijk budget wordt ingezet voor promotie en marketing. Een wijziging hierin is wenselijk. In de evaluatie/actualisatie is daarom uitgesproken dat wij het zwaartepunt willen verschuiven naar promotie en marketing. Dit zal in overleg met betrokken toeristische partners plaats moeten vinden.

VVV voorziening beëindigd
Over deze nieuwe beleidslijn heeft in de eerste helft van 2012 het nodige overleg plaatsgevonden. Het bestuur van de Stichting Toerisme Raalte/Heino heeft aangegeven dit beleid te ondersteunen en is van mening dat dit het beste bereikt kan worden door beëindiging van de VVV voorzieningen in Raalte en Heino en de daardoor vrijkomende middelen in te zetten voor promotie en marketing. Nu de VVV geen subsidie meer aanvraagt in 2013 komen deze middelen daar inderdaad voor beschikbaar.

Provincie bezuinigt op Recreatiegemeenschap Salland
Recent heeft de provincie aangekondigd de structurele subsidie van € 68.000 aan Recreatiegemeenschap Salland (RGS) te beëindigen. Dit leidt waarschijnlijk tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de RGS.

Nu de subsidie voor de VVV vrijvalt is het moment daar om keuzes te maken over de inzet/verdeling van gemeentelijke middelen. Dit willen wij in samenhang met de bezuiniging op RGS bekijken. In bijgevoegde kadernotitie wordt een nieuwe verdeling van gemeentelijke middelen voorgesteld waarbij rekening is gehouden met de bovengenoemde ontwikkelingen.

BEOOGD EFFECT

Een besluit nemen over de inzet van de beschikbare gemeentelijke middelen binnen het beleidsterrein toerisme. Met de nieuwe verdeling wordt beoogd effectief toeristisch beleid te blijven voeren met als einddoel meer bestedingen bij ondernemers en meer werkgelegenheid.

ARGUMENTEN

1. Zwaartepunt financiering verschuiven naar promotie & marketing
In de huidige situatie ligt het zwaartepunt van gemeentelijke financiering op lokale informatie & dienstverlening en infrastructuur (via financiering VVV en Recreatiegemeenschap Salland).

Wij stellen voor om de middelen die vrijkomen door de beëindiging van de VVV-winkels in te zetten voor promotie & marketing, conform het beleid zoals dat geformuleerd is bij de evaluatie/actualisatie van het toeristisch beleid in december 2011. Daarmee wordt ca. 50% van budget voor p&m bestemd. Een deel van dit budget willen we gebruiken voor een verhoging van onze bijdrage aan Salland Marketing. Het overige deel willen we inzetten voor concrete projecten. Wij streven er naar om die projecten onderdeel te maken van een regionaal programma toerisme.

De andere helft van het budget is bestemd voor onderhoud van de toeristische infrastructuur.
De provinciale en gemeentelijke bezuinigingen op de Recreatiegemeenschap Salland zijn een onzekere factor. De RGS onderzoekt op dit moment in hoeverre deze bezuinigingen binnen haar eigen begroting opgevangen kunnen worden. Indien dit negatief uitpakt, drukt deze bezuiniging op het beschikbare budget voor promotie & marketing.

Met de voorgestelde herverdeling blijven wij binnen de kaders van de huidige begroting en worden de afgesproken bezuinigingen gerealiseerd. Wij zijn van mening dat met de voorgestelde nieuwe inzet gemeentelijke middelen effectief besteed worden en op termijn het meeste rendement voor (de ondernemers in) de gemeente Raalte oplevert.

Voor details verwijzen wij naar de bijgevoegde kadernotitie.

1.1. 2013 overgangsjaar
Wij zien 2013 als overgangsjaar. Het bestuur van de VVV heeft te kennen gegeven voor een goede overgang naar de nieuwe situatie zorg te willen dragen. Hier kan bijvoorbeeld de inrichting van enkele informatiepunten bij horen, indien hier behoefte aan bestaat. Salland Marketing heeft te kennen gegeven deze informatiepunten te willen ondersteunen. Wij gaan er vanuit dat de markt een dergelijke voorziening kan dragen zonder overheidssteun. Wij stellen daarom voor in 2013 middelen te reserveren voor eenmalige kosten, maar niet te voorzien in structurele financiële ondersteuning.

Wij voorzien dat in de loop van 2013 de precieze invulling van het budget duidelijk zal worden en vanaf 2014 met de nieuwe verdeling kan worden gewerkt.

1.2 Ruimte voor uitwerking gevraagd
Wij vragen u in te stemmen met de in de kadernotitie opgenomen (globale) verdeling binnen het budget voor toerisme. Een effectieve promotie van Salland/Raalte kunnen wij niet alleen. De uitvoering ligt met name bij bedrijfsleven en Salland Marketing. Om de beschikbare middelen zo

effectief mogelijk in te zetten vragen wij u in te stemmen met deze globale invulling zodat we ruimte hebben om in overleg met de betrokken partijen dit deel van de begroting in te vullen. Met overleg doelen wij bijvoorbeeld op overleg met Salland Marketing over de prestaties die zij leveren voor een hogere bijdrage. Ook willen wij met de andere Sallandse gemeenten overleggen over hun bijdragen aan de promotie van Salland en de mogelijkheid om te komen tot een gezamenlijk regionaal programma.

Wij verwachten dat de precieze invulling in de loop van 2013 uitkristalliseert. De precieze invulling van bijvoorbeeld het subsidiebedrag aan Salland Marketing kan in de loop van 2013 worden vastgelegd in de subsidieplafonds (begroting 2014).

KANTTEKENINGEN

N.v.t.

FINANCIËN

Dit voorstel voorziet in een herschikking van middelen binnen de bestaande begroting voor de periode t/m 2015. Er worden geen nieuwe middelen gevraagd. Voor het overige wordt verwezen naar de bijgevoegde notitie.

VERVOLG

Indien u instemt met de voorgestelde globale inzet van gemeentelijke middelen dan vormt dit ons kader voor verdere uitwerking en gesprekken met de betrokken partijen. Te zijner tijd kan dit worden verwerkt in de begroting en subsidieplafonds. Wij gaan ondermeer:

- In overleg met Salland Marketing over de voorwaarden / te leveren prestaties voor een hogere bijdrage van de gemeente Raalte.
- In gesprek met de andere 4 Sallandse gemeenten over hun bijdrage aan de promotie van Salland.
- In samenwerking met Salland Marketing en de Sallandse gemeenten verder werken aan een regionaal programma (hiervoor zijn de eerste stappen al gezet). Dit programma kan eventueel een deelprogramma worden in het in voorbereiding zijnde plattelandsprogramma 'De kracht van Salland' (voor het maken van een nieuw plattelandsprogramma zijn bij de Perspectiefnota reeds middelen beschikbaar gesteld).

COMMUNICATIE

De in dit voorstel aangehaalde evaluatie uit december 2011 is in samenspraak met het Toeristisch platform tot stand gekomen. In dit platform zijn VVV, Salland Marketing, toeristisch bedrijfsleven, horeca etc. vertegenwoordigd. De afgelopen zomer hebben wij gesprekken met diverse partijen gevoerd over deze ombuiging. Uit deze gesprekken blijkt dat er draagvlak is voor deze ombuiging.

BIJLAGEN

1. Kadernotitie toeristische middelen

Burgemeester en wethouders van Raalte,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

RAADSVERGADERING	: **18 oktober 2012**		
ZAAKNUMMER	: 304	GERELATEERDE ZAAK	:
ADVIESNOTA NUMMER	:		

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 september 2012

besluit:

1. In te stemmen met de gewijzigde inzet van middelen binnen het bestaande toeristisch budget zoals beschreven in de Kadernotitie toeristische middelen.

Aldus besloten in de vergadering van 18 oktober 2012.

de griffier, de voorzitter,

Kadernotitie toeristische middelen

Aanleiding

Op 20 december 2011 is de Evaluatie/actualisatie van het beleidsplan Recreatie & Toerisme door het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. In die nota is ingezet op een verschuiving van het zwaartepunt van gemeentelijke investeringen van infrastructuur, informatie en dienstverlening naar promotie & marketing. Tot op heden is geen concreet voorstel voor een herverdeling van gemeentelijke middelen aan de raad gedaan, omdat wij deze ombuiging in goed overleg met onze toeristische partners wensten te bereiken.

Nu het VVV bestuur heeft besloten om de VVV voorziening in Raalte en Heino te beëindigen en voor 2013 geen subsidie aan te vragen is het moment daar om een voorstel te doen. De subsidie aan de VVV valt immers vrij en kan anders worden ingezet. Dit bekijken wij in samenhang met:

- De bezuinigingstaakstelling van € 10.000 op de Recreatiegemeenschap Salland;
- De aangekondigde bezuiniging van € 68.000 van de provincie Overijssel op de Recreatiegemeenschap Salland (hierna: RGS).

In deze notitie doen wij een voorstel voor een nieuwe inzet van gemeentelijke middelen voor de periode 2013 t/m 2015, rekening houdend met deze ontwikkelingen en bezuinigingsopgave. Voor de analyse van ontwikkelingen die ten grondslag liggen aan deze ombuiging verwijzen wij naar de genoemde beleidsevaluatie/actualisatie uit 2011 (bijgevoegd).

Huidige situatie

In 2012 is de begroting voor het beleidsterrein recreatie/toerisme (budget 'openluchtrecreatie') als volgt opgebouwd:

Onderdeel	**Jaarlijks bedrag**	**Structureel/ incidenteel**	**Taak instantie / doel middelen**
Recreatiegemeenschap Salland (RGS)	80.000	Structureel	Aanleg en onderhoud toeristische infrastructuur
VVV Raalte/Heino	43.000	Structureel	Dienstverlening en informatieverstrekking toeristen in gemeente Raalte
Gemeentelijk actieplan toerisme	37.000*	Incidenteel /structureel*	Actieplan met mix van infrastructuur en promotie en marketing.
Sallands Bureau voor Toerisme / Salland Marketing	15.000**	t/m 2015**	Promotie en marketing Salland
Totaal binnen begroting t/m 2015	**175.000**		

* bestaat uit € 25.000 jaarlijks t/m 2015 (onderdeel PPN 2012-2015) en € 12.000 structureel (gereserveerde middelen toerisme)

** Het Sallands Bureau voor Toerisme is sinds haar oprichting in 2004 jaarlijks gesteund door de gemeente Raalte. Dit is echter tot op heden niet structureel in de begroting opgenomen. Op dit moment ligt er een meerjarige afspraak voor financiële ondersteuning t/m 2015.

Ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen zijn met betrekking tot de herverdeling van middelen relevant:

- In het bestuursakkoord 'kiezen in de kern' en de daarbij horende bezuinigingen is er voor gekozen de toeristenbelasting stapsgewijs te verhogen om het toeristisch beleid meer kostendekkend te maken.
- In de Perspectiefnota 2012 is een taakstellende bezuiniging van € 10.000 op de Recreatiegemeenschap Salland opgenomen.
- Bij de Perspectiefnota 2013 is eenmalig € 25.000 beschikbaar gesteld voor publiek-private projecten.

- Het bestuur van de VVV's in Raalte en Heino heeft enkele maanden geleden aangekondigd de VVV voorzieningen per 1 november 2012 te beëindigen. Uit de toelichting van het bestuur blijkt dat zij de lijn die door de gemeente Raalte is ingezet ondersteunt mits de vrijkomende middelen beschikbaar blijven voor promotie en marketing van Salland/Raalte. Het bestuur heeft daarom verzocht de jaarlijkse subsidie van € 43.000 beschikbaar te houden voor dat doel.
- De provincie Overijssel heeft recent aangekondigd de structurele ondersteuning van € 68.000 aan de RGS te beëindigen omdat zij onderhoud van toeristische infrastructuur niet meer tot haar kerntaken rekent. De provincie heeft daarna ter overbrugging aangeboden om eenmalig een bedrag van € 204.000 beschikbaar te stellen (3x 68.000). Dit is echter geen structurele oplossing. Omdat de RGS een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe is, leidt deze provinciale bezuiniging waarschijnlijk tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. RGS heeft overigens bezwaar gemaakt tegen de voorgestelde 'afkoopregeling'. Het is daarom nog onzeker welke financiële gevolgen dit heeft voor de drie gemeenten.

Dit leidt tot de volgende situatie:
- Door de reeds ingezette verhoging van de toeristenbelasting wordt het programma toerisme meer kostendekkend gemaakt.
- Door de sluiting van de VVV winkels valt een structurele subsidie van € 43.000 vrij. Deze middelen zouden conform de ingezette beleidslijn voor promotie & marketing beschikbaar moeten komen.
- De bezuinigingen op de RGS zijn een onbekende factor. Waarschijnlijk zal deze bezuiniging er echter toe leiden dat een deel van de vrijkomende middelen moet worden ingezet voor het realiseren/opvangen van deze bezuiniging.

Wij gaan er vanuit dat 2013 in het teken zal staan van de transitie van dienstverlening naar promotie & marketing (afwikkeling VVV, eventueel inrichten info-punten etc.) Wij stellen daarom voor om 2013 als een overgangsjaar te beschouwen en met ingang van 2014 een nieuwe verdeling van middelen te realiseren.

In de navolgende overzichten wordt de voorgestelde verdeling in 2013 en de verdeling in 2014 en verder weergegeven en toegelicht. Wij gaan in deze uit van het horizonprincipe. Wij stellen voor om eind 2015 te beoordelen of de nieuwe verdeling het gewenste effect heeft en toereikend is. Vanwege de 'afkoopsom' zal de provinciale bezuiniging op RGS pas vanaf 2016 gevolgen hebben. Om echter een realistisch perspectief te geven van de beschikbare middelen na doorvoeren van deze bezuiniging is in het overzicht vanaf 2014 het gevolg van deze bezuiniging weergegeven.

Transitiejaar 2013
Het kader voor het jaar 2013 vormt een bedrag van € 165.000 dat binnen de begroting beschikbaar is (€ 175.000 minus bezuinigingstaakstelling RGS van €10.000 met ingang van 2013).

Wij stellen in 2013 de volgende verdeling voor:

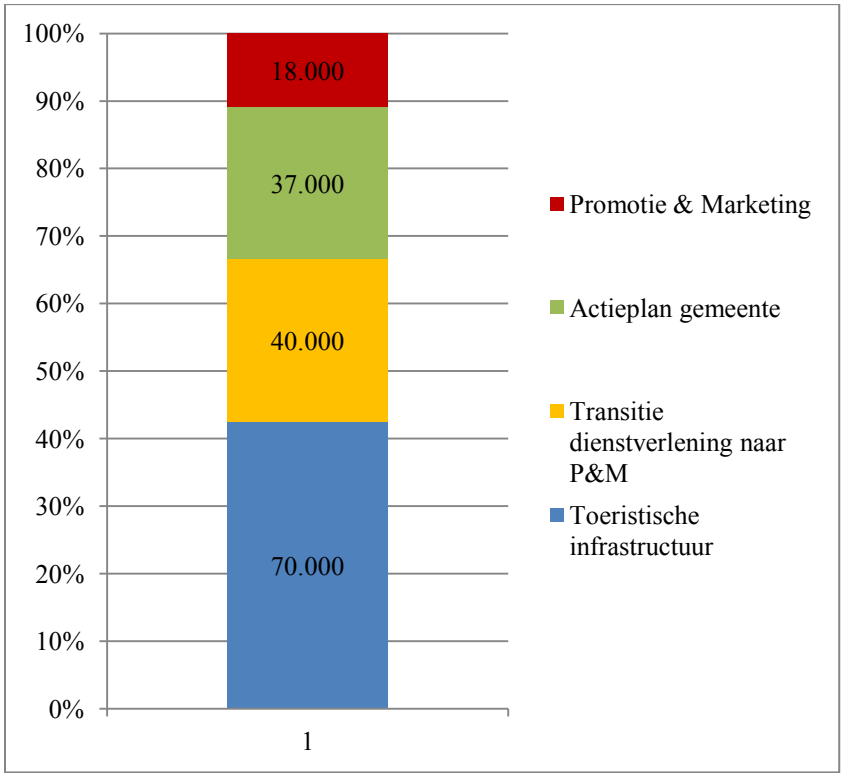

Toelichting figuur van onder naar boven:

Toeristische infrastructuur (blauw)
Dit is de huidige bijdrage aan de Recreatiegemeenschap Salland waarbij de bezuinigingstaakstelling van € 10.000 in mindering is gebracht.

Transitie dienstverlening naar promotie & marketing (geel)
Het is mogelijk dat uit de overgang van dienstverlening (VVV's) naar promotie & marketing kosten voortkomen. Om deze overgang soepel te laten verhogen stellen wij voor middelen te reserveren. Te denken valt aan eenmalige kosten voor bijvoorbeeld de inrichting van enkele (onbemande) informatiepunten binnen de gemeente.

Actieplan gemeente (groen)
Dit zijn de middelen die nu al in een gemeentelijk actieplan zijn vastgelegd. Het huidige actieplan loopt t/m 2013 en bestaat deels uit incidentele en deels uit structurele middelen.

Promotie & Marketing (rood)
Dit bestaat uit de huidige bijdrage van € 15.000 aan Salland Marketing. Hier zijn meerjarige afspraken over gemaakt t/m 2015 en deze afspraken wensen wij na te komen. Vanwege de overgangsfase zal de extra investering in promotie & marketing in 2013 nog gering zijn (nu geraamd op ca € 3.000 extra).

Kanttekening bezuiniging RGS
Of RGS de beoogde bezuiniging van € 10.000 behaalt is nog onzeker. Wij houden er rekening mee dat de gemeenten Olst-Wijhe en Deventer een evenredige bezuiniging zullen doorvoeren. Omdat RGS een gemeenschappelijke regeling is hebben wij het behalen van deze bezuiniging niet volledig in de hand. Indien deze bezuiniging in 2013 niet gehaald wordt stellen wij voor deze € 10.000 eenmalig in mindering te brengen op de overige posten (transitie, actieplan en P&M) zodat de bezuiniging toch wordt gehaald.

Situatie 2014 en 2015

Het kader voor 2014 en 2015 vormt een bedrag van € 165.000 dat binnen de begroting beschikbaar is (175.000 minus bezuinigingstaakstelling RGS van 10.000 met ingang van 2013).

Wij stellen vanaf 2014 de volgende verdeling voor:

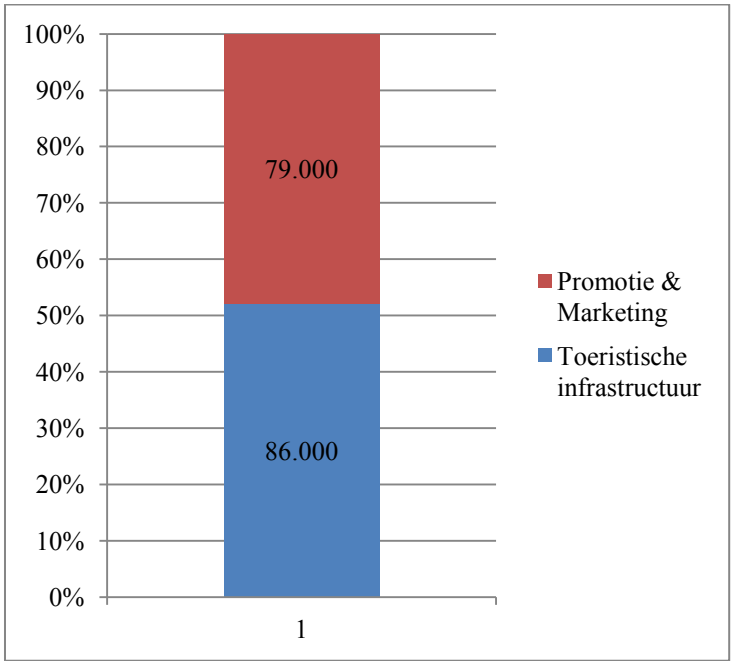

Toelichting figuur van onder naar boven:

Toeristische infrastructuur (blauw)
Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- € 70.000 bijdrage recreatiegemeenschap Salland 2013;
- € 16.000 afwenteling bezuiniging Provincie op gemeenten.

Dit is het negatieve scenario indien de bezuiniging van de provincie op het RGS (€ 68.000) conform de huidige verdeelsleutel aan Raalte wordt doorgerekend (verdeling op basis van inwoneraantal). Dit komt neer op een bedrag van ca. € 16.000 voor Raalte. Vanwege de 3 jarige afkoopsom zal dit pas vanaf 2016 spelen, maar voor een reëel overzicht op de langere termijn is dit in dit figuur verwerkt. Omdat nog niet bekend is in hoeverre RGS de bezuinigingen binnen haar eigen begroting kan opvangen gaan wij vooralsnog van dit negatieve scenario uit. Zoals de situatie nu is kan t/m 2015 nog met een bijdrage van ca. € 65.000 worden volstaan (of € 75.000 indien de bezuinigingstaakstelling van € 10.000 niet direct wordt gehaald). Verschillen in positieve of negatieve zin komen ten gunste of ten laste van de post ‘promotie & marketing’.

Promotie & Marketing (rood)
De overige beschikbare middelen (€ 86.000) komen daarmee beschikbaar voor promotie & marketing van Salland/Raalte. Dit is in de lijn met de ambitie zoals neergelegd in de Evaluatie/Actualisatie van het beleid van december 2011. Dit deel van het budget willen wij voor twee zaken inzetten:

Ten eerste stellen wij voor de bijdrage aan Salland Marketing vanaf 2014 te verhogen. Het ligt in de rede om de ondersteuning van Salland Marketing structureel te maken, maar vanwege het horizonprincipe beperken wij ons in deze notitie tot de jaren 2014 en 2015. Salland Marketing is de aangewezen partij om de regio Salland op de kaart te zetten en heeft de afgelopen jaren laten zien met beperkte middelen veel te kunnen bereiken. Wij stellen voor het precieze bedrag nu nog niet vast te leggen. Voordat extra middelen aan Salland Marketing beschikbaar worden gesteld dienen de nodige (prestatie) afspraken te worden gemaakt over de inzet van deze middelen. Het is bovendien wenselijk dat ook de andere Sallandse gemeenten hun bijdragen aan Salland Marketing verhogen.

Voordat wij afspraken maken over de hoogte van onze subsidie willen wij dit met de andere gemeenten bespreken.

Het overige deel van het budget willen we inzetten voor concrete projecten die bijdragen aan de promotie & marketing van Salland/Raalte. Wij willen dit onderbrengen in een regionaal toeristisch programma. Op dit moment wordt ca de helft van deze € 86.000 gebruikt voor een gemeentelijk (tweejarig) actieplan. Het huidige actieplan loopt in 2013 af. Om de effectiviteit van een dergelijk plan te vergroten hebben wij het initiatief genomen om, samen met de gemeenten Olst-Wijhe, Deventer, Hellendoorn, Rijssen-Holten en Salland Marketing, tot een regionaal programma Toerisme te komen. Doel van dit programma is een betere afstemming van lokale projecten, focus op 'wat de consument wil' en vergroting van de kansen op het verkrijgen van externe financiering/subsidies. De nadruk binnen een dergelijk programma zal liggen op promotie & marketing, maar het is denkbaar dat er nog beperkt in productontwikkeling of infrastructuur wordt geïnvesteerd indien zich kansen voordoen. Indien een regionaal programma niet haalbaar blijkt, kunnen we de in 2008 ingezette weg van een tweejaarlijks gemeentelijk actieplan voortzetten.

Informatie & dienstverlening
Wij gaan er vanuit dat, indien er vanuit het bedrijfsleven nog behoefte bestaat aan de instandhouding van een informatiepunt in Raalte (in welke vorm dan ook), de markt in staat is een dergelijke voorziening in stand te houden zonder overheidssteun. Wij stellen daarom voor om vanaf 2014 geen structurele middelen meer voor dit doel te reserveren. Voor de transitie (bijv. inrichting informatiepunten) zijn in 2013 eenmalig middelen gereserveerd.

Samengevat
2013 vormt een overgangsjaar. Voor de jaren 2014 en 2015 stellen wij voor om een deel van het onderdeel 'promotie & marketing' in te zetten voor verhoging van onze bijdrage aan Salland Marketing. Het overige deel willen wij inzetten voor een regionaal programma Toerisme waarin de nadruk op promotie & marketing zal liggen.

De precieze invulling en verdeling binnen deze post vereist overleg en uitwerking. Wij vragen u om ons de tijd en ruimte te geven om dit in overleg met bedrijfsleven, Sallandse gemeenten en Salland Marketing nader in te vullen. Om bij deze gesprekken de nodige flexibiliteit en onderhandelingsruimte te houden vragen wij u in te stemmen met de hiervoor beschreven (grove) verdeling in de twee posten 'promotie & marketing' en 'toeristische infrastructuur'. Indien u hiermee instemt dan vormt dit ons kader voor onze verdere gesprekken met ondernemers, de Sallandse gemeenten en Salland Marketing.

Conclusie
In deze notitie is uiteengezet hoe wij binnen de nu beschikbare middelen de ombuiging naar meer promotie & marketing denken te bereiken. Deze notitie vormt het financiële kader voor de verdere uitwerking en uitvoering van het toeristisch beleid dat de rest van dit jaar en in 2013 zijn beslag moet krijgen.

Gelet op de looptijd van de huidige afspraken met Salland Marketing en de beschikbaarheid van incidentele middelen (beide eindigen in 2015) stellen wij voor om dit beleid in 2015 te evalueren.

Om een indruk te geven van de economische betekenis van de vrijetijdseconomie zijn enkele cijfers in bijlage 1 opgenomen.

Bijlage 1: Economische betekenis vrijetijdseconomie

6.2.2 Werkgelegenheid in de Overijsselse regio's

Werkgelegenheid vrijetijdssector

	Absoluut aantal banen in vt-sector in 2010	*Aandeel vt-sector in 2010 in totale werkgelegenheid*	*Ontwikkeling aantal banen vt-sector in periode 2005-2010*[24]
Twente	14.660	5,7%	+ 6,8%
Salland (incl. Heuvelrug)	5.500	5,5%	+ 5,9%
Vechtdal Overijssel	3.890	7,8%	+ 15,5%
Waterreijk-IJsseldelta	7.540	5,8%	+ 20,9%

Bron: LISA/Biro, 2011

Bron: Trendrapport Overijssel 2011 (provincie Overijssel, 2011)

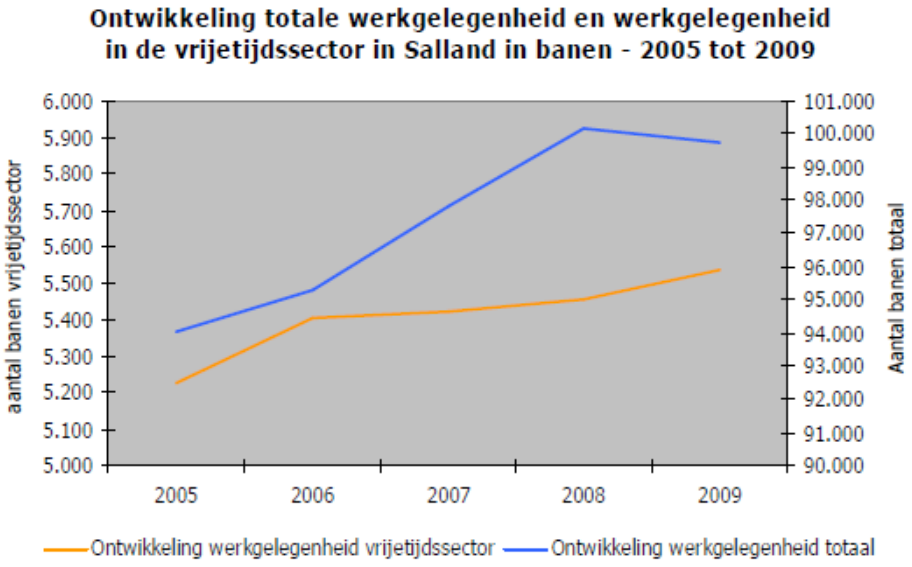

Bron: Trendrapport Vrijetijdssector Salland (GOBT, 2010)

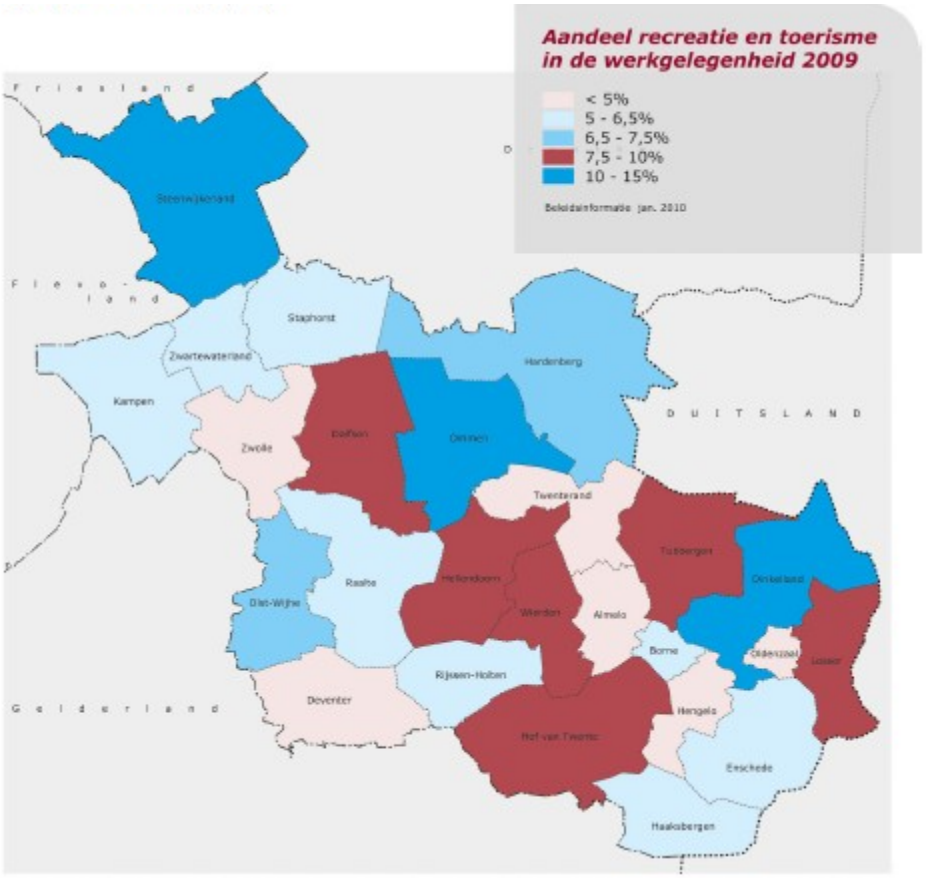

Bron: provincie Overijssel (bewerkt door GOBT, 2010)

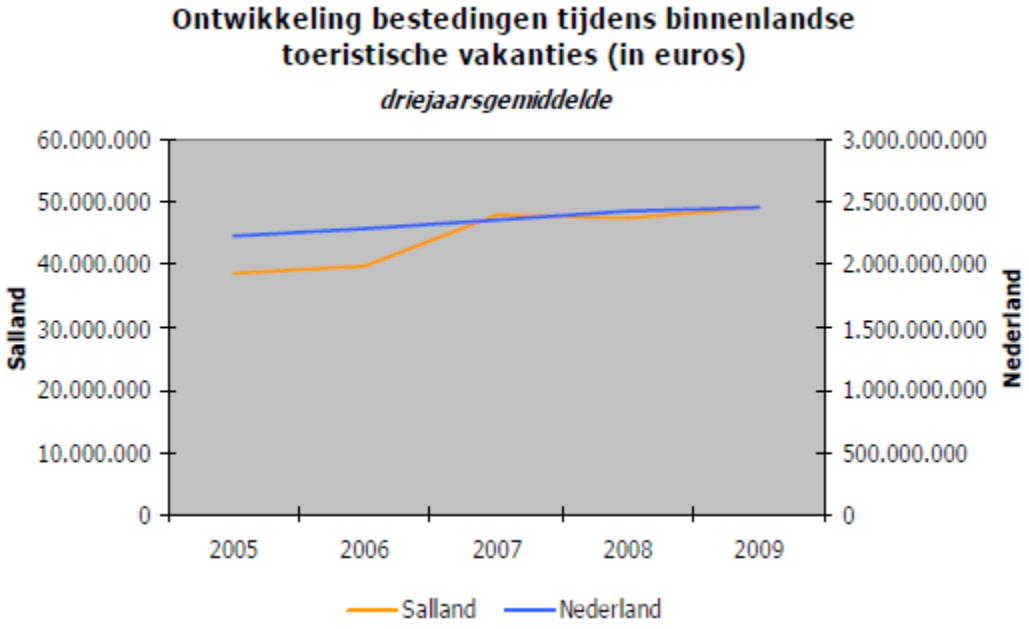

Bron: Continu Vakantieonderzoek (GOBT, 2005-2009)

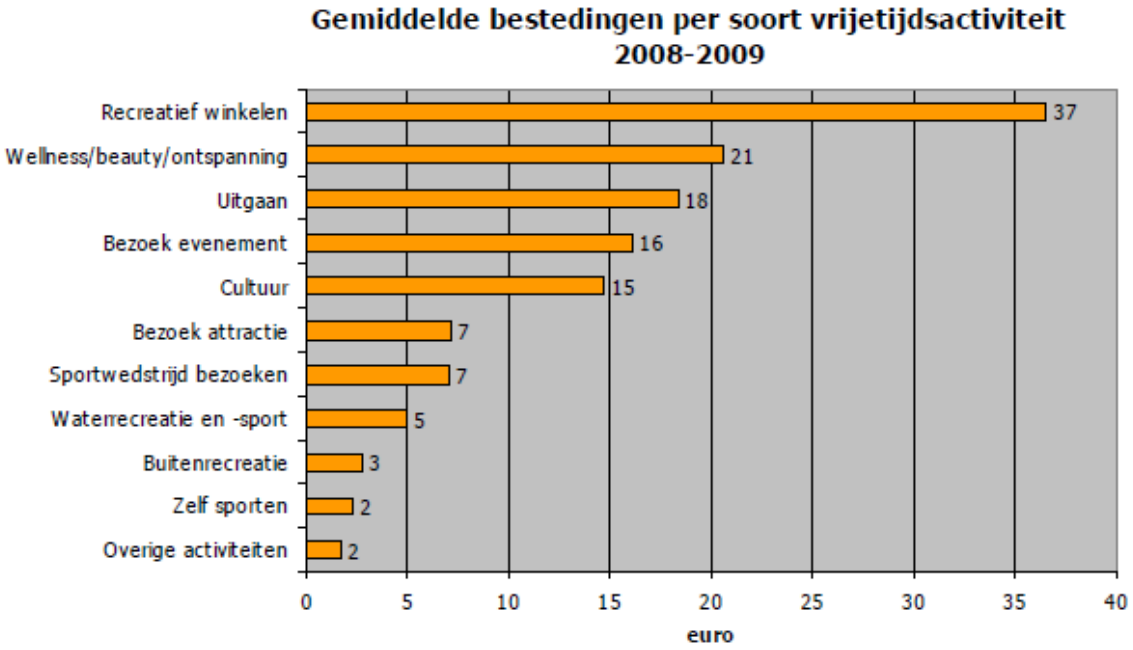

Bron: Continu Vrijetijdsonderzoek 2009 (GOBT, 2010)

Bijlage 2: Evaluatie/actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme (dec. 2011)

Separaat bijgevoegd.

Evaluatie en actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme gemeente Raalte

Gemeente Raalte

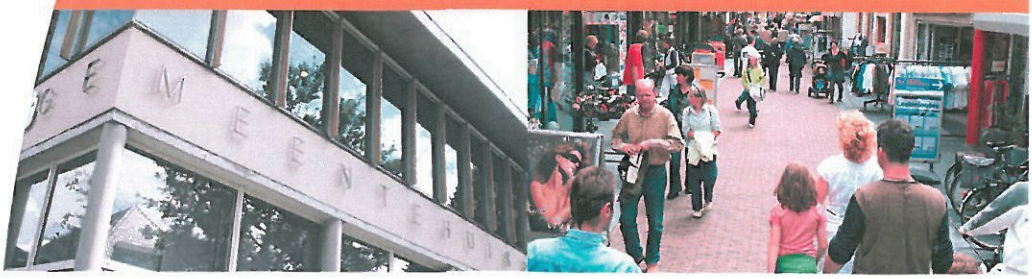

Evaluatie en actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme gemeente Raalte

Eenheid ontwikkeling, november 2011

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding 3
Hoofdstuk 2 Recreatief-Toeristisch profiel 4
Hoofdstuk 3 Toekomstvisie 7
Hoofdstuk 4 Besteding middelen toerisme gemeente Raalte 11
Hoofdstuk 5 Actieplan 2011 – 2013 14
Hoofdstuk 6 Toetsingskader verblijfrecreatie 22
Bijlage 1: cijfers toeristische sector 24
Bijlage 2 Actieplan 2008 – 2010 26

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Inleiding

In oktober 2008 is het beleidsplan recreatie & toerisme vastgesteld door de gemeenteraad (hierna: beleidsplan). Circa 3 jaar na vaststelling is het tijd voor een evaluatie en zo nodig een actualisatie.

Omdat het actieplan dat onderdeel uitmaakt van het beleidsplan vrijwel volledig is uitgevoerd, wordt tevens een voorstel gedaan voor een nieuw actieplan. De resultaten van deze evaluatie/actualisatie zijn het vertrekpunt voor dit actieplan. De evaluatie is besproken in het overlegplatform Recreatie & Toerisme waarin verschillende partijen uit het werkveld zitting hebben. Naar aanleiding van bespreking in het platform zijn enkele aanpassingen doorgevoerd.

1.2 Leeswijzer

In deze evaluatie/actualisatie wordt de opzet van het beleidsplan aangehouden. In hoofdstuk 2 wordt de profilering van Raalte tegen het licht gehouden. In hoofdstuk 3 wordt beoordeeld of actuele ontwikkelingen en trends een bijstelling van de strategische visie nodig maken. In hoofdstuk 4 is een financieel overzicht opgenomen. De ontwikkelingen uit hoofdstuk 3 monden in hoofdstuk 5 uit in een nieuw actieplan. In het laatste hoofdstuk wordt tenslotte aandacht besteed aan het toetsingskader voor verblijfsrecreatie. In bijlage 2 is een overzicht van het uitgevoerde actieplan 2008-2010 opgenomen.

1.3 Samenvatting

2,5 jaar na vaststelling van het beleidsplan recreatie & toerisme is het tijd voor een evaluatie en actualisatie. Een verkenning van actuele ontwikkelingen leidt tot de conclusie dat de hoofdlijn van de toeristische ambitie in stand kan blijven. Wel worden hier en daar andere accenten gelegd, om in te spelen op zaken die de afgelopen jaren zijn opgekomen (bijv. duurzaamheid). De focus heeft de afgelopen 2 jaar gelegen op de aanleg van nieuwe infrastructuur (TOP's[1], wandelroutenetwerk etc.). Dit wordt de komende jaren afgerond. De focus verschuift nu naar de 'vermarkting' van deze voorzieningen. Om die reden is het actieplan voor de komende jaren opgezet aan de hand van de thema's die het Sallands Bureau voor Toerisme [2] hanteert.
Om de gewenste focus op promotie en marketing te krijgen wordt de komende periode onderzocht of een andere verdeling of inzet van gemeentelijke middelen nodig en mogelijk is. Verder wordt toegewerkt naar regionaal programma Toerisme voor Salland zodat investeringen van verschillende partijen bijdragen aan een eenduidige promotie van Salland.

[1] TOP = Toeristisch Overstap Punt. Een locatie waar geparkeerd kan worden en 'overgestapt' kan worden op routegebonden toerisme (wandelen en fietsen).
[2] Het Sallands Bureau voor Toerisme is eindverantwoordelijk voor de promotie van de regio Salland.

Hoofdstuk 2 Recreatief-Toeristisch profiel

2.1 Inleiding

Het toeristisch-recreatief product Raalte, dat wat Raalte voor toeristen aantrekkelijk maakt, is sinds de vaststelling van het beleidsplan (eind 2008) niet wezenlijk veranderd. Het 'decor' voor het toerisme in Raalte: het aantrekkelijke landschap, is nog steeds van wezenlijk belang. Actief recreëren, plattelandstoerisme, landgoederen en evenementen zijn ook in 2011 de belangrijke onderdelen van het recreatief-toeristisch profiel van Raalte. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de marktontwikkeling en relevante nieuwe ontwikkelingen en trends sinds de vaststelling van het beleidsplan.

2.2 Marktontwikkelingen

Het volgende overzicht geeft inzicht in de omvang van de toeristische sector van Overijssel op dit moment. In het beleidsplan zijn cijfers uit 2006 over de regio Salland opgenomen. De onderzoeken die betrekking hebben op Salland bestaan uit relatief kleine steekproeven waardoor over de periode 2006 – 2010 geen goede trend op regionaal niveau te presenteren is. Om die reden zijn in dit hoofdstuk cijfers op provinciaal niveau opgenomen. Voor een uitgebreider overzicht met ook Sallandse cijfers wordt verwezen naar bijlage 1.

De volgende cijfers geven een indruk van de omvang van de toeristische markt in Overijssel:

- In 2010 hebben Nederlanders bijna 1,5 miljoen vakanties in Overijssel doorgebracht.
- Overijssel staat met een marktaandeel van 8% op de 6e plek binnen Nederland.
- In 2010 was 83% van de vakanties in Overijssel een toeristische vakantie, 17% werd op een vaste standplaats doorgebracht.
- In Overijssel werd in 2010 ruim 221 miljoen euro besteed tijdens toeristische vakanties.
- Gemiddeld besteedden vakantiegangers in Overijssel in 2010 181 euro per persoon per toeristische vakantie, landelijk gemiddelde is 178 euro per persoon.
- In de periode 2000-2009 nam het aantal buitenlandse verblijfsgasten in Overijssel af. Volgens de voorlopige cijfers van CBS kwamen er in het derde kwartaal van 2010 echter meer buitenlandse verblijfsgasten naar Overijssel dan in het derde kwartaal 2009.
- In 2009 kwam 36% van de buitenlandse gasten uit Duitsland, 20% uit België en 9% uit Groot-Brittannië.
- Nederlanders ondernamen van april 2008 tot maart 2009 3,4 miljard vrijetijdsactiviteiten buiten de eigen woning. Het aandeel van Overijssel is 7%, dit zijn ruim 237 miljoen activiteiten.
- Buitenrecreatie, zelf sporten en funshoppen zijn de meest uitgevoerde vrijetijdsactiviteiten vanaf het huisadres.
- In 2009 telde de sector Recreatie en Toerisme in Overijssel 31.370 banen.

Het aandeel in de werkgelegenheid is in de gemeente Raalte nog relatief beperkt ten opzichte van andere gemeenten. In Raalte ligt dit aandeel rond de 6%, terwijl toeristische gemeenten als Ommen en Steenwijkerland een aandeel van ca 10% kennen. Cijfers uit de afgelopen jaren laten zien dat het een sector is waarin nog volop groei mogelijk is. De werkgelegenheid in de vrijetijdseconomie nam in de periode 2005 – 2009 harder toe dan het gemiddelde van andere sectoren (8,9% groei in R&T versus 6,8% totaal in Overijssel).

2.3 Nieuw beleid

Sinds de vaststelling van het plan zijn enkele nieuwe beleidsnota's en plannen vastgesteld.

Meerjarenplan Sallands Bureau voor Toerisme

Het Sallands Bureau voor Toerisme (SBT) is verantwoordelijk voor de promotie en marketing van de regio Salland (Salland is in dit geval incl. Rijssen-Holten en Hellendoorn). Het SBT heeft een meerjarenplan gemaakt voor de periode 2012-2015. De basis voor het nieuwe plan is een verkenning onder ondernemers, overheden en andere stakeholders in het gebied. In het meerjarenplan wordt ingezet op de thema's:

1. De Smaak van Salland
2. Salland actief
3. Cultuur in Salland
4. De Sallandse Heuvelrug
5. De IJssel

Het SBT wil binnen deze thema's meer gebruik maken van doelgroepsegmentatie. De focus ligt daarbij op de doelgroepen 'traditionele empty nesters' (50-plussers die zoeken naar boerencampings, goede fiets en wandelstructuur, rust etc.), de 'gezellige gezinnen' en de 'upperclass kwaliteitszoekers' (overwegend gezinnen met focus op kwaliteit en cultuur). Dit zijn de groepen waar gemeentelijk beleid zich al op richt en die op dit moment al de groepen zijn die Salland het meest bezoeken.

De keuze voor deze groepen is ingegeven door de kwaliteiten van Salland, zoals hiervoor beschreven (de kwaliteiten van Salland sluiten aan op de wensen van deze doelgroepen). Dit wil overigens niet zeggen dat andere doelgroepen niet welkom zijn, het beleid richt zich echter niet specifiek op de overige doelgroepen.

Omgevingsvisie Overijssel

De omgevingsvisie Overijssel schetst de visie van de provincie Overijssel op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie is een bundeling van meerdere sectorale visies en heeft onder meer de status van structuurvisie. De visie kent twee leidende thema's: ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid.

De hoofdlijn van het provinciale beleid op het gebied van vrijetijdseconomie is:
"Wij bieden ruimtelijke mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit en het vergroten van de diversiteit van de bestaande verblijfsaccommodatie, onder voorwaarden van generiek instrumentarium (zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, SER-ladder), ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken. Permanente bewoning van recreatiewoningen en -verblijven gaan wij tegen."

De provincie stimuleert verbetering van de kwaliteit en vergroting van de diversiteit van verblijfsaccommodaties met innovatieve concepten. Voor niet- innovatieve verblijfsaccommodaties (recreatiewoningen) wordt geen ruimte geboden, tenzij e.e.a. deel uitmaakt van een kwaliteitsimpuls van een bestaand recreatieterrein.

Op het gebied van route-infrastructuur zet de provincie in op behoud en versterking van de routenetwerken. Recent heeft de provincie aangegeven de aanleg van nieuwe structuren (zoals fietspaden) af te bouwen en te focussen op promotie en verbetering van de bestaande netwerken.

Hoofdlijnenakkoord provincie Overijssel 'De kracht van Overijssel'

Het nieuwe college van GS geeft in dit akkoord aan dat de vrijetijdseconomie/toerisme een belangrijke economische sector is die zowel afhankelijk is van onze aantrekkelijke (historische) steden als van het aantrekkelijke landschap, de cultuurhistorie en de natuur van Overijssel.

De provincie wil investeren in festivals en evenementen die van belang zijn voor de vrijetijdseconomie en toerisme, zoals Deventer op Stelten. Het te investeren bedrag in de periode 2011 – 2015 in toerisme bedraagt volgens dit akkoord 22 miljoen euro. Een deel van dit bedrag wordt via de 'Marketing Impuls Toerisme Overijssel' (MITO) geïnvesteerd in marketing van de toeristische A-merken (o.a. Salland).

Gebiedsprogramma Salland 2007 – 2013 (plattelandsontwikkeling)
Het gebiedsprogramma Salland vormt het programma voor de ontwikkeling van het landelijk gebied van de gemeenten Raalte, Olst-Wijhe en Deventer. Omdat de kracht van toerisme in Raalte voor een belangrijk deel in het landelijk gebied ligt is dit programma ook van belang voor toeristisch beleid. Enkele toeristische projecten maken bovendien onderdeel uit van dit programma (zie hoofdstuk 4 en bijlage 2). Op dit moment wordt nagedacht over de ontwikkeling van een nieuw gebiedsprogramma, na 2013. Een visie op toerisme die gedeeld wordt door de gemeenten Olst-Wijhe en Deventer en het Sallands Bureau voor Toerisme kan onderdeel uitmaken van dit nieuwe gebiedsprogramma, indien er relaties zijn met plattelandsontwikkeling (bijv. te denken valt aan plattelandstoerisme, duurzaamheid of combinaties met waterprojecten). Het is nog onzeker welke financieringsmogelijkheden er na 2013 beschikbaar zijn voor een dergelijk programma.

2.4 Trends en ontwikkelingen
De volgende trends en ontwikkelingen zijn waarneembaar en relevant voor dit onderwerp:
- Toename aandacht voor duurzaamheid
- Teruggang agrarische sector (ruimte voor nieuwe toeristische functies)
- Vergrijzing (meer recreanten in categorie 55+ met tijd en geld)
- Bezuinigingen rijk, provincie en gemeente (minder middelen beschikbaar)
- Economische crisis (meer vakanties in eigen land, maar minder besteden?)
- Toename mobiliteit en globalisering (afstanden worden relatief kleiner, dus op groter schaalniveau opereren, samenwerking binnen en tussen regio's)
- Toename gebruik nieuwe media en internet (smartphones, Facebook, Twitter, beschikbaarheid mobiel internet etc. nieuwe kansen voor innovatieve promotie en marketing)
- Reorganisatie Regionale Bureaus voor Toerisme Overijssel.

De betekenis van deze ontwikkelingen is verder uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

2.5 SWOT analyse
Het beleidsplan bevat een analyse van sterke en zwakke punten (SWOT = Strengths, Weaknesses, Oppertunities, Threats). De analyse is nog herkenbaar. Aan enkele zwakke punten wordt al de nodige aandacht besteed en op enkele kansen wordt ingespeeld. Zo wordt gewerkt aan het realiseren van een samenhangende structuur voor wandelen.
De informatievoorziening is verbeterd door een nieuwe website voor VVV en Sallands Bureau voor Toerisme. Ook is op enkele kansen ingespeeld: er wordt op meerdere terreinen samengewerkt met Olst-Wijhe en Deventer, er wordt actief beleid gevoerd op het gebied van plattelandsontwikkeling en het fietsknooppuntennetwerk is gerealiseerd.

Planologische belemmeringen zijn nog steeds een punt van aandacht, hoewel het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied de belemmeringen voor kleinschalige initiatieven voor een belangrijk deel oplost. Met name kleinschalige initiatieven komen nu moeilijk van de grond door een niet-actueel bestemmingsplan. Ook het beperkte aanbod van dagrecreatieve voorzieningen is nog een zwak punt van de gemeente Raalte.

2.6 Conclusie
Op hoofdlijnen is het toeristisch profiel nog actueel. Uit het cijfermatig overzicht in bijlage 1 is geen duidelijke trend waarneembaar voor toerisme in Salland. De periode is daarvoor te kort en de schaal te klein. Uit landelijke en provinciale cijfers blijkt dat de toeristische sector nog steeds een groeiende sector is. Wij gaan de komende jaren uit van het profiel van Raalte zoals dat is beschreven in het beleidsplan. Het is wel belangrijk in te spelen op nieuw beleid en genoemde trends en ontwikkelingen. In het volgende hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze ontwikkelingen vertaald worden naar een geactualiseerde toekomstvisie.

Hoofdstuk 3 Toekomstvisie

3.1 Huidige ambitie en profilering

In het beleidsplan wordt de volgende ambitie neergezet:
"De gemeente Raalte heeft gekozen voor een gemiddeld tot hoog ambitieniveau ten aanzien van de ontwikkeling van recreatie en toerisme. Dit houdt in dat zij zich inzet voor versterking en verdere ontwikkeling van toerisme en recreatie binnen de gemeente, mits passend bij de gekozen profilering en de maat en schaal van de gemeente.(...) De gemeente heeft hierin een faciliterende, adviserende en toetsende rol, maar laat de uitvoering aan de sector."

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van het beleidsplan besloten om aan te sluiten bij de regio Salland wat betreft de toeristische profilering. Hieruit volgden drie profielen:

- Een veelzijdig platteland voor iedereen;
- Een gastvrij verblijf in Salland;
- Verbindingen leggen.

De kwaliteiten van Raalte zijn de afgelopen jaren niet wezenlijk veranderd. Ook de geschetste ambitie en profilering zijn daarom op hoofdlijnen nog actueel. Om in te spelen op de in hoofdstuk 2 geschetste ontwikkelingen wordt wel voorgesteld andere accenten te leggen. De hoofdlijn van het beleid kan echter ongewijzigd blijven.

3.2 Trends en ontwikkelingen

Afname beschikbare middelen
Door de economische crisis en de daar op volgende bezuinigingen zijn minder middelen beschikbaar voor toeristische projecten. Zo geldt vanaf 2013 een taakstellende bezuiniging van 10.000 voor de Recreatiegemeenschap Salland. Juist in economisch laagtij is het echter zaak te blijven investeren in groeiende sectoren. De gemeenteraad heeft dit onderschreven bij de perspectiefnota 2012 – 2015 en heeft voor de komende 3 jaar € 25.000 per jaar beschikbaar gesteld voor nieuwe toeristische projecten.

Om zo effectief mogelijk gebruik te maken van deze middelen moet waar mogelijk ingezet worden op publiek – private constructies of worden getracht lokale initiatieven die significant bijdragen aan de toeristische ambities (eenmalig) te ondersteunen.

Verschuiving aandachtsveld provincie
De provincie Overijssel zal de komende jaren geen middelen meer beschikbaar zal stellen voor uitbreiding van toeristische infrastructuur. Nieuwe fietspaden en Toeristische Overstappunten (TOPs) zullen daarom, indien gewenst, geheel voor rekening van de gemeente komen. Wel zijn middelen beschikbaar voor verbetering en promotie van de routenetwerken. De visie van de provincie dat de aandacht moet verschuiven van uitbreiding naar verbetering/promotie wordt gedeeld. Salland heeft al een relatief fijnmazig fietsnetwerk en heeft per 2013 een wandelroutenetwerk. Daarnaast bestaan plannen voor mountainbikeroutes. De behoefte aan verdere uitbreiding is beperkt. De verschuiving van uitbreiding naar verbetering/promotie maakt het noodzakelijk na te denken over de rollen en financiële ondersteuning van organisaties als het Sallands Bureau voor Toerisme, VVV en Recreatiegemeenschap Salland.

Toename internetgebruik en nieuwe media
Ook de toename van mobiel internet en de beschikbaarheid van wifi-netwerken op campings en horecagelegenheden heeft gevolgen voor de rollen van genoemde organisaties (ter illustratie: In 2007 had één op de vijf internetters mobiel internet. In 2010 was dit één op de drie!). Het benaderen van toeristen via internet en nieuwe media wordt belangrijker. Ook de dienstverlening aan bezoekers van de gemeente veranderd. Toeristen zijn meer geneigd zelf informatie te zoeken, zijn minder afhankelijk van informatie van de lokale VVV en vragen om andere informatie. De scheiding tussen werkelijkheid en digitale werkelijkheid vervaagt. Dit biedt kansen voor nieuwe toeristische producten. Een voorbeeld van nieuwe (technische) mogelijkheden is op de voorkant van dit rapport opgenomen.

Nieuwe organisatiestructuur Overijssel
De provincie heeft begin dit jaar besloten het Gelders- Overijssels Bureau voor Toerisme (GOBT) op te heffen. De nieuwe toeristische keten moet per 1 januari 2012 bestaan uit twee organisaties: West-Overijssel marketing en Twente Marketing (werknamen). Het Sallands Bureau voor Toerisme gaat op

in West-Overijssel. Het A-merk Salland blijft hierbinnen bestaan, het betreft een organisatorische wijziging. De verwachting is dat kleine organisaties als het SBT, de RBT's van het Vechtdal en de kop van Overijssel samen meer slagkracht hebben. Deze nieuwe organisaties kunnen de komende jaren putten uit een provinciaal budget genaamd 'Marketing Impuls Toerisme Overijssel' (MITO). Dit biedt ook de nodige kansen voor Raalte, binnen het merk Salland.

Duurzaamheid
Begrippen als duurzaamheid, CO2 neutraal etc. zijn sinds enkele jaren bekende en veelgebruikte begrippen. Duurzaamheid is één van de twee centrale thema's in de provinciale Omgevingsvisie. 'Duurzaam toerisme' heeft in het huidige toeristisch beleid geen speciale aandacht gehad. De ambitie van de gemeente Raalte op het gebied van duurzaamheid is echter fors. Raalte wil klimaat neutraal zijn in 2025 (bestuursakkoord).

Er zijn raakvlakken tussen toerisme en duurzaamheid. Het hebben van een goede fietsinfrastructuur heeft bijvoorbeeld voor beide beleidsterreinen een positief effect. Verder valt te denken aan het treffen van maatregelen bij toeristische bedrijven of het gebruiken van duurzaamheid als onderscheidend element. Ook de provincie denkt na over het verbinden van de beleidsvelden toerisme en duurzaamheid. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld duurzaamheidslabels voor toeristische bedrijven of aan een breder gebruik van streekproducten.

Teruggang agrarische sector
De voortdurende teruggang van deze sector (versterkt door aangescherpte regelgeving op het gebied van huisvesting van dieren) biedt kansen voor toerisme als één van de nieuwe dragende functies voor het landelijk gebied. Mogelijkheden liggen met name in het hergebruiken van vrijkomende bebouwing voor verblijf- of dagrecreatieve activiteiten. Goed ruimtelijk beleid is nodig om deze ontwikkeling te begeleiden. Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied voorziet hier al in.

Demografische ontwikkelingen
De vergrijzing zorgt voor een toename van toeristen in de categorie 55+. Deze doelgroep heeft over het algemeen ook voldoende te besteden. Deze groep is al een belangrijke doelgroep en zal dat de komende jaren moeten blijven.

Toename mobiliteit
De mobiliteit neemt nog steeds toe waardoor toeristen bereid zijn langere afstanden af te leggen. Salland (en Raalte) moet hierdoor concurreren met andere regio's in binnen- en buitenland. Het biedt echter ook kansen: de potentiële markt wordt groter. Het SBT speelt hier bijv. op in door niet alleen op Nederlandse vakantiebeurzen te staan, maar ook aan Vlaamse beurzen deel te nemen.

Eenmaal ter plekke blijken toeristen (gezinnen en 55+ers) juist sterk lokaal/regionaal georiënteerd. Dit biedt kansen op het gebied van dagrecreatie (bezoekers vasthouden in het gebied) en dwingt tot samenwerking binnen de regio (zorg voor een eenduidig herkenbaar toeristisch product).

3.3 Actualisering Toekomstvisie

Om een koers te blijven varen die rekening houdt met en anticipeert op de geschetste ontwikkelingen wordt voorgesteld de komende jaren andere accenten te leggen.
De keuze om de profilering van Raalte aan te laten sluiten bij het toeristisch A-merk Salland is het vertrekpunt. Het ligt voor de hand om daarom zo veel mogelijk aansluiting te zoeken bij de door het Sallands Bureau voor Toerisme onderscheiden thema's voor de komende jaren:

1. De Smaak van Salland
2. Salland actief
3. Cultuur in Salland
4. De Sallandse Heuvelrug
5. De IJssel

Een confrontatie van bovenstaande thema's met genoemde ontwikkelingen en de in het beleidsplan gehanteerde profielen 'Een veelzijdig platteland voor iedereen', 'Een gastvrij verblijf in Salland' en 'Verbindingen leggen' levert een inkleuring van het Sallands beleid op gemeentelijk schaalniveau op. Dit levert de volgende thema's op:

1. Een smakelijk platteland.
2. Salland Actief.
3. Cultuur in Salland.
4. Raalte: tussen Heuvelrug en IJssel.

Binnen deze thema's wordt gefocust op de in H2 genoemde doelgroepen.

Thema 1: Een smakelijk platteland

Binnen dit thema valt de ontwikkeling van plattelandstoerisme, met speciale aandacht voor streekproducten. Kansen hiervoor liggen met name bij het merk Sallands Best en het lokale bedrijfsleven. Een taak van de gemeente kan liggen in het stimuleren van verbindingen tussen lokale producenten en bedrijfsleven. Initiatieven voor versterking van plattelandstoerisme worden, net als de afgelopen jaren, gefaciliteerd via het ruimtelijk beleid. Bij een vervolg op het gebiedsprogramma plattelandsontwikkeling (zie H2.3) wordt toerisme nadrukkelijk ingebracht.

Thema 2: Salland Actief

Het SBT onderscheidt binnen dit thema de onderdelen Salland Fietsland, Salland Wandelland, Salland Waterpret en Sportief Salland. Hier liggen de nodige taken voor de gemeente op het gebied van infrastructuur. In Raalte ligt de focus op wandelen en fietsen. Water wordt gezien het ontbreken daarvan binnen de gemeente als minder belangrijk gezien. Wel kunnen kansen die zich rond het Overijssels Kanaal voordoen gegrepen worden (Overijssels kanaal als recreatieve as). Fietsen blijft een belangrijke activiteit met groeimogelijkheden. Door de opkomst van de elektrische fiets blijft deze activiteit ook voor de belangrijkste doelgroep (55+) bereikbaar.

Gestreefd wordt de komende periode een Sallands wandelnetwerk te realiseren met uniforme bewegwijzering en aansluiting op het netwerk in Twente en Vechtdal. Daarnaast wordt gewerkt aan het afronden van de aanleg van twee recreatieve fietspaden. Verder wordt ingezet op de verfijning en promotie van de routenetwerken, door bijvoorbeeld verwijsborden en promotionele activiteiten die Salland/Raalte als fiets/wandelgebied op de kaart zetten. Voor de promotie van het fiets- en wandelnetwerk wordt getracht extra middelen aan te wennen (bedrijfsleven en andere overheden). Dit thema vormt het zwaartepunt voor de gemeente Raalte.

Thema 3: Cultuur in Salland

Belangrijke dragers van cultuur in Raalte zijn de landgoederen, het hoftheater, musea en de vele culturele evenementen. Het verbinden van cultuur en toerisme is passend in de nieuwe cultuurnota van de gemeente Raalte.

Toeristische kansen op landgoederen worden via het ruimtelijke spoor gefaciliteerd. Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied biedt hier de nodige mogelijkheden voor.

De gemeente staat positief tegenover de ontwikkeling van een culturele activiteit of project die/dat een bijdrage levert aan de ontwikkeling van Raalte als een culturele bestemming. Een dergelijke activiteit of project zou een aanvulling moeten zijn op het bestaande (niet meer van hetzelfde) en vindt bij

voorkeur zijn basis in een bestaande culturele (of cultuurhistorische) kwaliteit van Raalte. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol.

Thema 4: Raalte: tussen Heuvelrug en IJssel
De Sallandse Heuvelrug en de IJssel liggen niet in de gemeente Raalte. Wel kan de gemeente zich profileren als verbindende schakel of uitvalsbasis vormen voor toerisme langs de IJssel en op de Heuvelrug. Hier ligt een relatie met het profiel uit het beleidsplan 'Een gastvrij verblijf in Salland'. De visie hierop is ongewijzigd: er wordt ingezet op vooral kleinschalige en bijzondere verblijfsvormen. Nieuwe accommodaties dienen een aanvulling te zijn op het bestaande aanbod en zijn bij voorkeur innovatief. Via het aantal overnachtingen (bron: toeristenbelasting) wordt gemeten of het gevoerde beleid op dit onderdeel het gewenste effect heeft.

Het centrum van Raalte heeft vanwege haar brede winkelaanbod en ligging (het hart van Salland) een goede basis voor de ontwikkeling van 'kooptoerisme'. De mogelijkheden op dit vlak verdienen nader onderzoek.

Van uitbreiding naar promotie
De afgelopen jaren is ingezet op de realisatie van nieuwe infrastructuur. De aanleg hiervan wordt de komende jaren afgerond (fietspaden, wandelnetwerk). Er wordt voor de komende jaren geen verdere uitbreiding van infrastructuur gepland. Nieuwe projecten dienen bij te dragen aan de verbetering van de bestaande structuren. Verder wordt ingezet op de promotie en marketing van het gebied. Het is wenselijk de investeringen in promotie en marketing te verhogen. Gezien de noodzakelijke bezuinigingen wordt waar mogelijk ingezet op een publiek-private samenwerking.

Regionale aanpak
Door de profilering van Raalte aan te laten sluiten bij het meerjarenprogramma van het Sallands Bureau voor Toerisme wordt een eerste stap in de richting van promotie en marketing gezet. Om versnippering van investeringen tegen te gaan en voor betere afstemming tussen partijen te zorgen zal de gemeente Raalte zich inzetten voor een regionaal programma voor toerisme in Salland. Hierin kunnen diverse activiteitenplannen van SBT, Sallandse gemeenten (incl. Rijssen-Holten en Hellendoorn), VVV en Recreatiegemeenschap Salland worden ondergebracht en op elkaar worden afgestemd. Een dergelijk programma heeft bij voorkeur een meerjarig karakter.

Organisatie
Genoemde ontwikkelingen (bezuinigingen, nieuw beleid provincie, wijzigingen in toeristische keten) maken het noodzakelijk na te denken over de besteding van gemeentelijke middelen en de organisatie van de toeristische keten in Raalte. Via de verdeling van gemeentelijke middelen voor toerisme kan de gemeente accenten leggen bij infrastructuur, productontwikkeling of juist promotie en marketing. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op ingegaan.

Ontwikkelingen zoals duurzaamheid, vergrijzing en de opkomst van mobiel internet zijn van invloed op alle thema's. Ook het leggen van verbindingen is een zaak die bij alle thema's speelt. De gemeente blijft inzetten op het verbinden van partijen, onder andere via het overlegplatform Recreatie & Toerisme. In hoofdstuk 5 zijn bovenstaande thema's uitgewerkt in concrete acties.

Hoofdstuk 4 Besteding middelen toerisme gemeente Raalte

De ontwikkelingen op het gebied van nieuwe media, de gewijzigde organisatiestructuur in Overijssel en de verschuiving van infrastructuurontwikkeling naar promotie en marketing kunnen een herprioritering van gemeentelijke middelen noodzakelijk maken. Dit hoofdstuk is een eerste aanzet voor een verkenning hiervan.

4.1 Inkomsten

De toeristenbelasting bedraagt 0,45 in 2011 cent per overnachting. Om de structurele investeringen in toerisme meer kostendekkend te maken is besloten het tarief stapsgewijs te verhogen. Dit moet in 2014 ca 40.000 euro aan extra inkomsten opleveren. Uitgaand van een gelijkblijvend aantal overnachtingen levert dit de volgende inkomsten op.

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Tarief	0,45	0,45	0,50	0,55	0,67
Verwachte inkomsten	80.000	80.000	90.000	100.000	123.000

4.2 Structurele kosten

Bijdragen aan de VVV Raalte/Heino en de Recreatiegemeenschap Salland zijn structureel in de begroting opgenomen. Het Sallands Bureau voor Toerisme wordt sinds 2004 financieel ondersteund, maar is niet in de begroting opgenomen. Bij de perspectiefnota 2012 – 2015 heeft de raad voor de komende 3 jaar een bijdrage aan het Sallands Bureau voor Toerisme toegezegd. Deze bijdrage wordt voor dit overzicht als structureel beschouwd.

Instantie	**Jaarlijkse bijdrage**	**Taak instantie**
Recreatiegemeenschap Salland	75.000	Aanleg en onderhoud toeristische infrastructuur
VVV Raalte/Heino	42.000	Promotie en informatieverstrekking toerisme in gemeente Raalte
Sallands Bureau voor Toerisme	15.000	Promotie en marketing Salland
Totaal	132.000	

Zoals uit dit overzicht blijkt gaan de inkomsten uit de toeristenbelasting in zijn geheel op aan de structurele ondersteuning van de toeristische partners.

4.3 Beschikbare overige middelen

Naast de structurele middelen voor de ondersteuning van de toeristische partners is de komende 3 jaar nog een bedrag in de begroting opgenomen voor eenmalige projecten. Dit bedrag vormt het kader voor projecten in het nieuwe actieplan (H5).

	2012	**2013**	**2014**
Gereserveerde middelen toerisme	12.000	12.000	12.000
Uitvoeringsbudget PPN 2012 - 2015	25.000	25.000	25.000
Totaal	37.000	37.000	37.000

4.4 Investeringen uit andere beleidsprogramma's

De volgende projecten zijn in niet-toeristische programma's ondergebracht. Het betreft met name het provinciale plattelandsprogramma pMJP en het Europese plattelandontwikkelingsprogramma LEADER.

	2011	2012	2013
Wandelroutenetwerk (pMJP)	10.000	10.000	10.000
Fietspaden (pMJP)		127.000	
Mountainbikeroutes (LEADER)	16.667		
Op pad in Salland (landgoederenfietsroute, toeristische kaart Salland en werkateliers) (pMJP)	15.000	15.000	

4.5 Gewijzigde inzet middelen

Gelet op de ontwikkelingen die in hoofdstuk 3 zijn beschreven streven wij naar aan gewijzigde inzet van middelen. De structurele investering in promotie en marketing is nu relatief laag (15.000 aan SBT). De gemeente investeert nu relatief veel in toeristische infrastructuur (via Recreatiegemeenschap Salland) en lokale dienstverlening en productontwikkeling (VVV).

De gemeente streeft er naar meer nadruk te leggen op promotie en marketing en de investeringen daarin te verhogen. De belangrijkste bron van inkomsten voor deze investeringen is op dit moment de toeristenbelasting. Gezocht wordt naar alternatieve bronnen, zoals andere sectoren van het bedrijfsleven (anders dan de verblijfsrecreatie) of subsidies van andere overheden.

Wij willen dit als volgt bereiken:

- Bezuinigingen bij de Recreatiegemeenschap Salland, buiten de taakstellende bezuiniging van € 10.000, ten goede laten komen aan investeringen in promotie en marketing.
- Het zwaartepunt van de gemeentelijke investeringen te verschuiven van dienstverlening/infrastructuur naar promotie en marketing. De wijze waarop deze verschuiving moet plaatsvinden staat nog niet vast. Dit zal in overleg met VVV, Sallands Bureau voor Toerisme en Recreatiegemeenschap Salland gebeuren. Het bestuur van de VVV (Stichting Toerisme Raalte Heino) heeft te kennen gegeven dit beleidsvoornemen te ondersteunen en denkt al na over voorstellen in deze.
- Het instellen van een fonds voor toeristische investeringen. Zie hierna.

4.6 Fonds toeristische investeringen

Voorgesteld wordt een fonds in te stellen om publiek-private investeringen in de promotie van Raalte/Salland aan te jagen. Het gaat dan om activiteiten, evenementen of projecten die bijdragen aan de uitvoering van gemeentelijk toeristisch beleid en door een combinatie van publieke en private middelen tot stand komen. Het fonds is niet bedoeld om investeringen in het belang van individuele bedrijven of organisaties te ondersteunen.

Er wordt een bovengrens van € 50.000 voorgesteld. Het fonds wordt dus (jaarlijks) maximaal aangevuld tot dit bedrag. Het uitputten van het fonds is geen doel op zich. Indien zich onvoldoende geschikte initiatieven voordoen dan blijft het fonds 'steken' op dit bedrag.

Uiteindelijk moeten deze investeringen leiden tot een toename van de toeristische bestedingen en het aantal overnachtingen in Raalte. Dit laatste levert extra inkomsten uit toeristenbelasting op, die kunnen worden aangewend als dekking voor investeringen uit dit fonds.

Criteria (in concept):

- Het project moet een bovenlokaal karakter hebben en Salland/Raalte buiten de eigen regio op de kaart zetten.
- Het project wordt zowel met publieke als private middelen gefinancierd.
- De gemeentelijke bijdrage per project/activiteit bedraagt ten hoogste € 10.000.
- De gemeentelijke bijdrage bedraagt maximaal 50% van de totale investering.

- Het project draagt bij aan één van de aandachtsgebieden van gemeentelijk toeristisch beleid en past binnen de in H3 geschetste toekomstvisie.
- Het project dient een algemeen belang (dus niet voor investeringen ten behoeve van individuele bedrijven of organisaties).

Indien de gemeenteraad dit idee onderschrijft dan worden bovenstaande criteria uitgewerkt in formele subsidiecriteria. Daarbij wordt ook de ondergrens en maximale bijdrage per initiatief bepaald.

Hoofdstuk 5 Actieplan 2011 – 2013

In het beleidsplan wordt het actieplan neergezet als een plan met het karakter van een 'voortschrijdend meerjaren actieplan'. Er kunnen nieuwe projecten worden toegevoegd en uitgevoerde projecten afgesloten. Nu het huidige plan is uitgevoerd, en duidelijk is dat de resterende acties niet worden uitgevoerd kan gestart worden met een nieuw actieplan.

Op de volgende pagina's wordt een actieplan gepresenteerd voor de periode 2011 – 2013. Er wordt voor een langere periode gekozen omdat voor 2011 geen middelen meer beschikbaar zijn en nieuwe projecten pas in 2012 kunnen worden opgepakt.

De acties zijn uitwerkingen van de in hoofdstuk 3 beschreven thema's. Hierbij is rekening gehouden met de in dat hoofdstuk geschetste trends en ontwikkelingen en de keuze om meer in te zetten op promotie en marketing. Na afronding van het actieplan wordt opnieuw geëvalueerd. De gehanteerde bedragen bij de projecten zijn indicatief.

Thema 1: Een smakelijk platteland

1. Werkatelier 'De smaak van Salland'
Inhoud:
In een werkatelier met horeca-ondernemers en producenten van streekproducten wordt bekeken op welke wijze streekproducten structureel onderdeel uit kunnen maken van de menukaarten in Salland.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
(horeca)ondernemers, Sallands Best
Jaar:
2011
Investering Raalte:
€ 3.500 (via pMJP project 'Op pad in Salland')

2. Duurzaam toerisme
Inhoud:
Er liggen kansen om duurzaamheid en toerisme te verbinden zodat beide elkaar versterken. In samenwerking met het bedrijfsleven worden de mogelijkheden hiertoe onderzocht. Te denken valt aan: het streven naar een duurzaamheidskeurmerk voor toeristische bedrijven, het organiseren van een zo lokaal mogelijke toeristische keten.
Trekker:
Gemeente
Betrokken partijen:
Bedrijfsleven, Stichting Toerisme Raalte/Heino, SBT
Jaar:
2012
Investering Raalte:
€ 5.000

3. Netwerkbijeenkomsten toeristisch ondernemers
Inhoud:
In navolging van de cursussen gastheerschap uit 2010 wordt jaarlijks aan de hand van een thema een bijeenkomst met ondernemers georganiseerd gericht op netwerken.
Trekker:
Stichting Toerisme Raalte/Heino
Betrokken partijen:
Ondernemers, Sallands Bureau voor Toerisme
Jaar:
2012, 2013 (Elk jaar een bijeenkomst)
Investering Raalte:
€ 2.500 per jaar

Thema 2: Salland actief

4. Mountainbikeroutes
Inhoud:
Er wordt onderzocht of aantrekkelijke mountainbikeroutes te realiseren zijn in Salland (Raalte, Deventer en Olst-Wijhe). Het project moet overlast door mountainbikes beperken, bezoekersstromen scheiden, en fietstoerisme aantrekken. De eerste stap in het project is het verkennen van de mogelijkheden: is het terrein aantrekkelijk genoeg voor een goede route? De volgende stap is het verkrijgen van toestemmingen van grondeigenaren. Einddoel is een netwerk dat de IJssel verbindt met de Sallandse heuvelrug.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
CRT Raalte, grondeigenaren, Recreatiegemeenschap, Stichting IJssellandschap
Jaar:
2012, 2013
Investering Raalte:
€ 17.000 (via Leader)

5. Wandelnetwerk Salland
Inhoud:
Het aanbrengen van meer samenhang in de wandelmogelijkheden in Salland door een wandelnetwerk te ontwikkelen met uniforme bewegwijzering. *Bestaande routes worden met elkaar verbonden en, waar nodig, worden* nieuwe routes ontwikkeld.
Het project wordt georganiseerd in nauwe samenwerking met grondeigenaren en terreinbeherende organisaties. Paden over eigendommen van natuurorganisaties of landgoederen kunnen via speciale markeringen zichtbaar worden gemaakt. Het betreft een voortzetting van het al ingezette project.
Trekker:
Recreatiegemeenschap Salland
Betrokken partijen:
OPG, grondeigenaren, gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe, Sallands Bureau voor Toerisme, ondernemers, Wandelplatform.
Jaar:
2011, 2012 (gesprekken eigenaren) 2013 (realisatie)
Investering Raalte:
€ 40.000 (via pMJP)

6. Aanleg fietspaden Zonnenbergen en Kanaaldijk-Noord
Inhoud:
Er wordt een fietspad langs de Zonnenbergendijk (ten westen van het Overijssels Kanaal) en over de Kanaaldijk Noord aangelegd (ter hoogte van de Ganzepan).
Trekker:
Recreatiegemeenschap Salland
Betrokken partijen:
Gemeente, Sallands Bureau voor Toerisme, grondeigenaren
Jaar:
2011 - 2013
Investering Raalte:
€ 127.500 (via pMJP)

7. Raalte: wandelgemeente 2013!
Inhoud:
In 2013 wordt het Sallands wandelroutenetwerk gerealiseerd. Om het netwerk een vliegende start gegeven wordt deelgenomen aan de verkiezing *'wandelgemeente van het jaar' die jaarlijks door wandelkrant 'te voet'* wordt georganiseerd. Gestreefd wordt naar de titel: 'wandelgemeente 2013'.
Trekker:
Stichting Toerisme Raalte/Heino
Betrokken partijen:
Gemeente, Sallands Bureau voor Toerisme
Jaar:
2013
Investering Raalte:
€ 3.000

8. Leontiens Ladies Ride
Inhoud:
In 2012 wordt de Leontiens Ladies Ride in Raalte gehouden. Dit fietsevenement met Leontien van Moorsel trekt ca 5000 fietsende dames. Het evenement wordt in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven georganiseerd en gefinancierd zodat de spin-off zo groot mogelijk is. Indien het evenement een succes is dan is verlenging in 2013 en 2014 mogelijk. Dit moet een forse promotie voor het fietsroutenetwerk opleveren.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
Stichting Toerisme Raalte/Heino, Organisatie LLR, ondernemers, gemeente
Jaar:
2012, 2013
Investering Raalte:
€ 5.000 per jaar (deel uit budgetten sportstimulering, economie en Raalte Gezond!).

9. Wandelpad Raalterwetering
Inhoud:
In het kader van de herinrichting van de Raalterwetering worden onderhoudspaden opengesteld als wandelpad. Op deze wijze ontstaat een aantrekkelijk uitloopgebied vanuit Raalte Noord. Bovendien kan het dorpsbos een extra ontsluiting krijgen. De investering van de gemeente wordt gebruikt voor een deugdelijke afrastering om overlast door honden voor aangrenzende agrariërs te voorkomen.
Trekker:
Waterschap Groot Salland
Betrokken partijen:
Gemeente
Jaar:
2012
Investering Raalte:
PM. Afhankelijk van noodzaak en vorm afrastering. Financiering uit fonds bovenwijks en grondexploitatie Salland II/Franciscushof.

10. Verwijsborden fietsroutenetwerk
Inhoud:
Er worden verwijsborden geplaatst langs het fietsroutenetwerk naar toeristische bedrijven (en horeca) die niet direct aan het netwerk grenzen. Fietsers kunnen hierdoor beter het bedrijfsleven vinden. Het gaat uitsluitend om bedrijven in het buitengebied. In bebouwd gebied voldoet de reguliere bewegwijzering.
Trekker:
Recreatiegemeenschap Salland.
Betrokken partijen:
Ondernemers, gemeente
Jaar:
2012
Investering Raalte:
Ambtelijke inzet.

Thema 3: Cultuur in Salland

11. Evenementenborden / aankondigingsborden
Inhoud:
De huidige evenementen/aankondigingsborden bij de entrees van de kernen Heino en Raalte zijn aan vervanging toe. In overleg met ondernemers en evenementenorganisaties wordt gezocht naar nieuwe borden die voldoen aan de eisen van deze tijd.
Trekker:
Gemeente
Betrokken partijen:
Stichting Toerisme Raalte/Heino, ondernemersverenigingen, evenementenorganisaties
Jaar:
2012
Investering Raalte:
€ 20.000 (Op basis van vervanging van borden Heino en Raalte in huidig aantal en vorm (niet-digitaal). Digitale variant eventueel mogelijk i.s.m. bedrijfsleven.)

12. Verbinden van kleine Sallandse musea
Inhoud:
Salland is rijk aan kleine musea. De kleinschaligheid maakt deze musea kwetsbaar. Onderzocht wordt of deze instellingen, bijvoorbeeld door samenwerkingsverbanden aan te gaan, beter voor toeristen ontsloten kunnen worden zodat de levensvatbaarheid en de toeristische waarde wordt vergroot. Indien mogelijk wordt dit in samenhang met kleinschalige theaters bekeken. De theaters hebben al stappen gezet om te komen tot meer samenwerking.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
Stichting Toerisme Raalte/Heino, theaters/musea
Jaar:
2012, 2013
Investering Raalte:
€ 3.000

Thema 4: Raalte: tussen Heuvelrug en IJssel

13. Salland Magazine
Inhoud:
Jaarlijks wordt aan het begin van het nieuwe toeristische seizoen het toeristische magazine Salland gepresenteerd, waarin het toeristische aanbod is samengevat. Het bevat informatie over dagjes uit, verblijfsmogelijkheden, routes, natuur, cultuur en evenementen in Salland. Het magazine kent een oplage van 100.000 stuks en is gratis verkrijgbaar.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, gemeenten Salland.
Jaar:
Doorlopend
Investering Raalte:
Via financiering Sallands Bureau voor Toerisme.
Advertentie gemeente Raalte: € 1.350 per jaar.

14. Toeristische kaart Salland
Inhoud:
De huidige toeristenkaart van Salland is sterk verouderd. Er wordt een nieuwe kaart uitgebracht. De kaart wordt zo van opzet dat een nieuwe uitgave eenvoudig digitaal kan worden uitgebracht (voor bijv. toepassing op websites of in mobiele applicaties)
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
Stichting Toerisme Raalte/Heino, ondernemers, gemeente
Jaar:
2012
Investering Raalte:
€ 12.250 (via pMJP project 'Op pad in Salland')

15. Welkom in Salland!
Inhoud:
De regio Salland is slecht zichtbaar in eigen gebied. In samenwerking met het Sallands Bureau voor Toerisme en de andere Sallandse gemeenten wordt een programma voor het vergroten van de zichtbaarheid van Salland in de eigen regio opgezet. Gedacht wordt aan borden 'Welkom in Salland' en andere promotie-uitingen.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
Gemeenten, Stichting Toerisme Raalte/Heino, RGS
Jaar:
2012
Investering Raalte:
Max. € 10.000 (hoogte afhankelijk van bijdrage andere gemeenten)

16. Onderzoek kooptoerisme Raalte
Inhoud:
Raalte heeft een centrum met een groot winkelbestand. In samenwerking met het ROV wordt onderzocht in hoeverre er kansen liggen voor de ontwikkeling van kooptoerisme (zowel door bewoners uit omliggende gemeenten als door toeristen van buiten de regio).
Trekker:
Stichting Toerisme Raalte/Heino
Betrokken partijen:
Ondernemers (ROV), gemeente
Jaar:
2012
Investering Raalte:
€ 3.000

17. Salland App voor smartphones
Inhoud:
Om in te spelen op de snelle opkomst van smartphones en tablets wordt een 'Salland App' ontwikkeld. Via deze applicatie kan actuele toeristische informatie aan toeristen worden verstrekt op basis van locatie en tijd (bijv. actuele evenementen/activiteiten of bezienswaardigheden/bedrijven in de buurt).
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme
Betrokken partijen:
Stichting Toerisme Raalte/Heino, Sallandse gemeenten, West-Overijssel marketing, Twente marketing.
Jaar:
2012, 2013
Investering Raalte:
Max. € 10.000 (investering afhankelijk van schaal van App (Salland of Overijssel) en investeringen andere partijen. Indien mogelijk in MITO onderbrengen.

Overzicht investeringen 2011 - 2013

Nr.	Project	Investering ander beleidsprogramma	Investering uit middelen toerisme*
1	Werkatelier 'De smaak van Salland'	3.500	
2	Duurzaam toerisme		5.000
3	Netwerkbijeenkomsten toeristisch ondernemers		5.000
4	Mountainbikeroutes	17.000	
5	Wandelnetwerk Salland	40.000	
6	Aanleg fietspaden Zonnenbergen en Kanaaldijk-Noord	127.500	
7	Raalte: wandelgemeente 2013!		3.000
8	Leontiens Ladies Ride	5.000	5.000
9	Wandelpad Raalterwetering	PM	
10	Verwijsborden fietsroutnetwerk	Ambtelijke inzet	Ambtelijke inzet
11	Evenementenborden / aankondigingsborden		20.000
12	Verbinden van kleine musea en theaters		3.000
13	Salland Magazine		2.700
14	Toeristische kaart Salland	12.250	
15	Welkom in Salland!		10.000
16	Onderzoek kooptoerisme Raalte		3.000
17	Salland App voor smartphones		10.000
	Totaal	€ 205.250	€ 66.700
	Restant	Nvt	€ 7.300**

* investering uit € 37.000 die in 2012 en 2013 beschikbaar zijn (totaal voor actieplanperiode: € 74.000).
** de invulling van het resterende budget wordt in de loop van de actieplan-periode bepaald.

Hoofdstuk 6 Toetsingskader verblijfrecreatie

Het beleidsplan bevat een toetsingskader voor nieuwe verblijfsrecreatieve initiatieven. Dit kader vult het gat op dat is ontstaan door het vervallen van de Wet op de openluchtrecreatie. De richtlijnen worden / zijn vastgelegd in de nieuwe bestemmingsplannen en in de APV.

Het toetsingskader is in de praktijk redelijk goed toepasbaar gebleken. Het kader geeft houvast voor beoordeling van initiatieven en geeft in een vroeg stadium handvatten voor initiatiefnemers. Bij de vertaling van het toetsingskader in het ontwerpbestemmingsplan buitengebied zijn enkele wijzigingen aangebracht die hierna worden toegelicht. Dit bestemmingsplan is het meest relevant omdat hier het zwaartepunt van verblijfsrecreatie ligt.

6.1 Vertaling in bestemmingsplannen

B&B en kleinschalig kamperen
De regels voor bed & breakfast zijn in recente bestemmingsplannen opgenomen. Voor de overige verblijfsvormen is alleen het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied relevant. De richtlijnen voor b&b en kleinschalig kamperen zijn hierin ongewijzigd opgenomen.

Boerderijkamers
In de praktijk is gebleken dat, met name in het buitengebied, behoefte bestaat aan bed & breakfast in bijgebouwen. Op grond van het toetsingskader is bed & breakfast echter alleen in het hoofdgebouw (de woning) toegestaan. Om tegemoet te komen aan deze wens zijn de regels voor boerderijkamers genuanceerd opgenomen in het bestemmingsplan buitengebied. Het is nu ook mogelijk om 1 boerderijkamer te realiseren in een bijgebouw.

Omdat een enkele boerderijkamer in een bijgebouw op gespannen voet staat met het provinciale beleid voor solitaire recreatiewoningen geldt hierbij de voorwaarde dat maximaal de helft van het bijgebouw voor verblijfsrecreatie mag worden gebruikt. Hiermee wordt voorkomen dat een recreatiewoning wordt gerealiseerd. De overige regels voor boerderijkamers zijn ongewijzigd overgenomen.

Reguliere kampeerterreinen en bungalowparken
De gehanteerde richtlijnen kunnen vanwege bestaande rechten niet worden opgelegd aan bestaande recreatieterreinen. De inhoudsmaat voor recreatiewoningen is wel overgenomen, dit is een verruiming ten opzichte van alle vigerende plannen. Nieuwe campings of bungalowparken worden niet direct mogelijk gemaakt in de nieuwe bestemmingsplannen omdat hiervoor te veel maatwerk nodig is.

Het onderscheid tussen stacaravans, trekkershutten en vergelijkbare vormen is losgelaten in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Het beleid is immers gericht op een divers en kwalitatief hoogwaardige aanbod. Een gedetailleerd onderscheid in - en afbakening van - deze vormen past niet in deze visie. Het bestemmingsplan bevat daarom geen beperkingen in soorten kampeermiddelen, zodat de ondernemer vrij is om innovatieve vormen te realiseren en op de wensen van de consument in te spelen, mits maar aan de maximale maatvoering wordt voldaan.

Het ligt voor de hand om een vergelijkbare benadering te hanteren bij nieuwe initiatieven en niet vooraf voor te schrijven welke vormen van verblijfsrecreatie zijn toegestaan op een nieuw terrein. Aan nieuwe grootschalige terreinen wordt immers alleen meegewerkt indien sprake is van een innovatief concept. Hieruit volgt al dat gedetailleerde regels voor stacaravans e.d. minder relevant zijn.

6.2 Nieuwe initiatieven
In de praktijk vallen veel initiatieven in het buitengebied af omdat initiatiefnemers nieuwe bebouwing op willen richten. Het beleid gaat echter bij boerderijkamers en kleinschalig kamperen uit van gebruik van bestaande bebouwing. Dit is een beperkende factor doordat soms weinig bebouwing aanwezig is (bij initiatieven van burgers) of de bebouwing moeilijk geschikt te maken is voor de nieuwe functie.

Indien gestreefd wordt naar significant meer kleinschalige vormen dan valt te overwegen het beleid op dit punt te verruimen. Dit is echter niet in de lijn met het ruimtelijk beleid, waarbij wordt getracht het buitengebied zo veel mogelijk vrij te houden van bebouwing.

Grootschaliger initiatieven komen moeilijk van de grond door planologische beperkingen (bijvoorbeeld door aanwezigheid van landschappelijke waarden of milieubeperkingen) of door het ontbreken van een bijzonder of innovatief concept. Het innovatieve criterium is in de praktijk lastig werkbaar, omdat aan initiatiefnemers in het beginstadium weinig zekerheid kan worden gegeven over de haalbaarheid van plannen. Dit is echter inherent aan het begrip 'innovatief'.

6.3 Nieuwe accommodaties sinds 2008

Er is een nieuw hotel in Raalte geopend in 2010 (Tulip Inn). Er is een nieuwe minicamping en een complex van recreatiewoningen (koe in de kost) planologisch mogelijk gemaakt. Verder zijn enkele boerderijkamers en b&b's gerealiseerd. Er is met gebruik van de afwijkingsmogelijkheid in het beleidsplan medewerking verleend aan een grotere recreatiewoning op bungalowpark Landgoed Old Heino. Op dit moment is een plan voor uitbreiding van camping Krieghuusbelten in procedure.

6.4 Conclusie

Het toetsingskader functioneert naar wens. Om tegemoet te komen aan de wens voor kleinschalige recreatie in bijgebouwen is de boerderijkamer in enigszins gewijzigde vorm in het bestemmingsplan buitengebied opgenomen. Ook zijn mogelijkheden voor de realisatie van enkele geschakelde recreatiewoningen opgenomen om in te spelen op het '3-generatie toerisme'. Verdere discussie over dit toetsingskader vindt in het kader van het bestemmingsplan buitengebied plaats.

Bijlage 1: cijfers toeristische sector

De cijfers uit 2006 zijn de cijfers die als vertrekpunt in het beleidsplan zijn opgenomen. Ter vergelijking zijn cijfers uit 2009 opgenomen (recenter niet beschikbaar). Opgemerkt wordt dat de steekproef in Salland klein is. Om toch significante cijfers te presenteren wordt gebruik gemaakt van een gemiddelde over 3 jaar.

Typering sector

Indicator	**2006**	**2009**
Aantal vakanties Salland	315.000 (waarvan 50.000 op een vaste standplaats) (= relatief weinig op vaste standplaats)	336.000 (waarvan 62.000 op een vaste standplaats)
Aantal overnachtingen Salland	1,7 miljoen (Helft van de vakanties korte vakanties van 2 tot 4 dagen.)	1,8 miljoen (Helft van de vakanties korte vakanties van 2 tot 4 dagen.)
Aantal overnachtingen Raalte (op basis van toeristenbelasting)	205.000*	176.000* (2010: 181.000*)
Seizoen	Mei, juni en juli populair. Voorjaar populairder dan gemiddeld.	?
Herkomst bezoekers	50% Zuid- en Noord-Holland. 10% Gelderland. 9% Overijssel	44% Zuid- en Noord Holland. 14% Gelderland.
Leeftijd gasten	Relatief veel 55 plussers zonder kinderen en gezinnen met kinderen tot 6 jaar. Relatief weinig herhalingsbezoek.	Relatief veel 55 plussers zonder kinderen en gezinnen met kinderen tot 6 jaar.
Populaire activiteiten	Fietsen en wandelen, natuurgebied bezoeken.	Fietsen en wandelen, natuurgebied bezoeken.

Bronnen: Trendrapport vrijetijdssector Salland, GOBT 2010. Beleidsplan recreatie & toerisme, gemeente Raalte, oktober 2008. Toeristenbelasting gemeente Raalte.
*De opvallende daling in het aantal overnachtingen in Raalte na 2006 is te verklaren door een sterke afname van het aantal overnachtingen op 1 van de bungalowparken/campings.

Economische betekenis

Indicator	2006	2009
Bestedingen in Salland	45 miljoen (Alleen binnenlandse vakanties)	48 miljoen (Alleen binnenlandse vakanties)
Besteding in Raalte	4,4 miljoen	?
Besteding per dag per persoon	€ 26,- (landelijk gemiddelde: € 27,-) Was € 22,- in 2002.	€ 24,90 (landelijk: € 29,-)
Aantal banen in sector Salland	5,4% van totaal	5,6% van totaal (aantal banen gestegen met 5,9% t.o.v. 2006. Dit is onder het Overijssels gemiddelde)
Aantal werkzame personen in Raalte	Tussen 6,4% en 7,5%	6,3% (ca 800 banen)

Bronnen: Trendrapport vrijetijdssector Salland, GOBT 2010. Beleidsplan recreatie & toerisme, gemeente Raalte, oktober 2008.

*Aantal slaapplaatsen in accommodaties Zuidwest-Overijssel**

	2006	2008	2009
Totaal	8.309	7.566	7.723
Waarvan in Hotels/pensions	484 (6%)	591 (8%)	599 (8%)
Waarvan campings	5.928 (71%)	5.204 (68%)	5.492 (71%)
Bungalowparken + groepsaccommodaties	1.897 (23%)	1.771 (23%)	1.632 (21%)

*Cijfers zijn gebaseerd op COROP-gebied Zuidwest-Overijssel (Salland excl. Sallandse Heuvelrug). Van kleinschalige vormen zoals b&b en minicampings is geen informatie beschikbaar. Aantal slaapplaatsen op bungalowparken en groepsaccommodaties zijn niet afzonderlijk beschikbaar. Bron: CBS.

Bijlage 2 Actieplan 2008 – 2010

Stand van zaken

Omdat het beleidsplan eind 2008 is vastgesteld is, is het plan grotendeels in 2009 en 2010 uitgevoerd. De volgende pagina's geven de stand van zaken van het actieplan weer. Waar nodig wordt een toelichting gegeven.

Het leeuwendeel van de projecten uit het plan is uitgevoerd. Een aantal zaken vraagt doorlopend aandacht. Bij de niet uitgevoerde acties is aangegeven waarom het project niet is uitgevoerd. Omdat enkele projecten goedkoper uitvielen dan begroot, zijn naast het actieplan nog een toeristische markt georganiseerd (i.s.m. VVV Raalte) en is deelgenomen aan een onderzoek van Alterra naar de kansen van het gebruik van de groen-blauwe dooradering van het landschap voor recreatie (met name wandelen).

Daarnaast is via LEADER bijgedragen aan een wandelommetjesproject (Nieuw-Heeten en Luttenberg) en het realiseren van mountainbikeroutes (nog in voorbereidende fase).

Conclusie en aandachtspunten

Te abstracte acties bleken moeilijk uitvoerbaar: acties in een nieuw actieplan moeten helder omschreven en afgebakend zijn. Over het algemeen kan echter gesteld worden dat het vertalen van een (abstracte) toekomstvisie naar een concreet uitvoeringsprogramma aan de hand van profielen goed werkt.

Tenslotte blijkt het handig te zijn om middelen beschikbaar te houden om in te spelen op initiatieven van (lokale) groepen. Dergelijke initiatieven zijn vooraf niet te voorspellen maar door inzet van vrijwilligers of private bijdragen vaak wel effectieve investeringen. Het in H4 genoemde fonds speelt hier op in.

Profiel: Een veelzijdig platteland voor iedereen

1. Fietsknooppuntennetwerk

Inhoud:
Het realiseren van een bewegwijzering van recreatieve fietspaden door middel van knooppunten in de gemeente, aansluitend op het netwerk in heel Salland. Dit is in de zomer van 2008 opgeleverd.
Trekker:
Recreatiegemeenschap Salland.
Betrokken partijen:
Sallandse gemeenten, grondeigenaren, ondernemers, Sallands Bureau voor Toerisme.
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
Eenmalige bijdrage van € 0,17 per inwoner in 2007 (totaal € 6.344,-) en structurele jaarlijkse bijdrage van € 0,21 totaal €7.837,-),

2. In stap en draf Salland

Inhoud:
Het realiseren van een routenetwerk voor ruitersport. Het gaat om een aantal bewegwijzerde routes die samen een netwerk vormen van langere routes, waarlangs enkele rustpunten worden ingericht. Agrariërs en manèges aan de routes kunnen als overnachtingsadres fungeren. Een routegids maakt onderdeel uit van het project.
Trekker:
Stichting Hippisch Toerisme.
Betrokken partijen:
Provincie Overijssel, gemeenten Dalfsen, Deventer, Olst-Wijhe, Raalte en Rijssen-Holten, manèges, ondernemers.
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
€ 12.000,-

3. Sallandse Zandloper

Inhoud:
Het realiseren van een aantrekkelijke wandelroute door het Sallandse landschap van de Sallandse Heuvelrug tot aan de IJssel in samenwerking met de grondeigenaren.
Trekker:
Stichting Stimuland.
Betrokken partijen:
Grondeigenaren, gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe, Recreatiegemeenschap Salland, ondernemers.
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
€ 20.000,-.

4. Wandelpaden Heeten

Inhoud:
De Stichting Wandel- & Fietspaden Heeten en omstreken heeft zich ten doel gesteld om vijftien kilometer wandel- en fietspaden te realiseren rond het dorp Heeten. De paden vormen een stelsel van routes om het dorp, waardoor ommetjes van diverse lengten kunnen worden gewandeld of gefietst.
Trekker:
Stichting Wandel- en Fietspaden Heeten en omstreken
Betrokken partijen:
Gemeente, provincie, lokale dorpsorganisaties, ondernemers, cultuurhistorische verenigingen.
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
€ 12.500,-.
Bijzonderheden
Laatste kilometers zijn in uitvoering.

Uitgevoerd

5. Wandelnetwerk Salland

Inhoud:
Het aanbrengen van meer samenhang in de wandelmogelijkheden in Salland door een wandelnetwerk te ontwikkelen. Bestaande routes worden met elkaar verbonden en, waar nodig, worden nieuwe routes ontwikkeld.
Het project wordt opgepakt in nauwe samenwerking met grondeigenaren en terreinbeherende organisaties, zodat de mogelijkheden voor het zoneren van natuur en recreatie optimaal worden benut.
Trekker:
Recreatiegemeenschap Salland/Sallands Bureau voor Toerisme,
Betrokken partijen:
OPG, grondeigenaren, gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe, Recreatiegemeenschap Salland, ondernemers, Wandelplatform.
Jaar:
2008 (voorbereiding) -2010 (realisatie),
Investering Raalte:
€ 80.000,-
Bijzonderheden:
De inventarisatie is afgerond en noodzakelijke middelen via het pMJP zijn veiliggesteld. Uit de inventarisatie blijkt dat een kwalitatief hoogwaardig netwerk gerealiseerd kan worden. Realisatie in 2010 bleek erg optimistisch. Het aanleggen van het netwerk vereist intensief overleg met grondeigenaren. Huidige planning gaat uit van oplevering in 2013.

6. Ontwikkeling kernen als dagrecreatieve trekker

Inhoud:
Het stimuleren van de verdere ontwikkeling van de kernen als aantrekkelijke pleisterplaats en dagattractie, plekken waar de recreant en toerist graag een tijdje verblijft. Elke kern krijgt een eigen uitstraling door activiteiten
zoveel mogelijk te groeperen rondom een thema dat past bij de eigen geschiedenis en verhalen. In een lokale bijeenkomst wordt gebrainstormd en vervolgens per kern uitgewerkt.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Gemeente, lokale dorpsorganisaties, ondernemers, verenigingen.
Jaar:
2009.
Investering Raalte:
€ 10.000,- + ambtelijke capaciteit.
Bijzonderheden:
Deze actie bleek slecht uitvoerbaar. De Stichting Toerisme Raalte/Heino heeft een eerste onderzoek gedaan naar deze opdracht. Dit heeft niets opgeleverd.

7. Stimuleren kleinschalige culturele, recreatieve en horecavoorzieningen in kernen en langs routes in buitengebied

Inhoud:
Het stimuleren en faciliteren van het realiseren van meerdere kleinschalige voorzieningen, die een toegevoegde waarde hebben voor de recreant en de toerist die een route volgen door Salland en de gemeente Raalte.
Trekker:
Gemeente.
Betrokken partijen:
Ondernemers, Sallands Bureau voor Toerisme.
Jaar:
Continu.
Investering Raalte:
Ambtelijke capaciteit.
Bijzonderheden:
Planologische beperkingen blijven punt van aandacht.

doorlopend

Profiel: Een gastvrij verblijf in Salland

1. Cursus Sallands gastheerschap

Inhoud:
Doel is eenheid te creëren in het Sallands toeristisch-recreatief product door ondernemers met een verblijfsaccommodatie meer te leren over Salland en zo de samenwerking te stimuleren. De ondernemers krijgen uitgebreide informatie over de mogelijkheden voor activiteiten in Salland en hetgeen het Sallands Bureau voor Toerisme doet om zo hun gasten beter te kunnen informeren. De ondernemer ontvangt na afloop een pakket met informatiemateriaal.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, Sallandse gemeenten.
Jaar:
2009.
Bijzonderheden:
2 cursusavonden georganiseerd i.s.m. Sallands Bureau voor Toerisme

2. Faciliteren kleinschalige verblijfsrecreatie op platteland

Inhoud:
Binnen dit project vallen de volgende werkzaamheden: het inventariseren en signaleren van knelpunten op het gebied van kleinschalige toeristische ontwikkeling in het buitengebied, het zorgen voor een aanspreekpunt voor ondernemers en het verzorgen van goede informatievoorziening.
Trekker:
Gemeente.
Betrokken partijen:
Ondernemers.
Jaar:
Continu.
Investering Raalte:
Ambtelijke capaciteit.
Bijzonderheden:
In de afgelopen periode is een nieuwe minicamping, enkele boerderijkamers en enkele b&b's gerealiseerd. Ook is één grotere voorziening ontwikkeld (koe in de kost).

3. Faciliteren kwaliteitsimpuls verblijfsrecreatie

Inhoud:
De gemeente stelt zich ten doel ondernemers die plannen hebben voor kwaliteitsverbetering op hun bedrijf hierbij te ondersteunen, mits de kwaliteitsimpuls geen conflicten oplevert met andere belangen en waarden. Dit betekent zorgen voor één aanspreekpunt binnen de gemeente voor de ondernemer en het verstrekken van informatie over procedures en voortgang.
Trekker:
Gemeente.
Betrokken partijen:
Ondernemers.
Jaar:
Continu.
Investering Raalte:
Ambtelijke capaciteit

Uitgevoerd
Doorlopend
Doorlopend

Profiel: Verbindingen leggen

1. Toerisme op de gemeentelijke website

Inhoud:
Onbekend maakt onbemind, dus goede informatievoorziening is belangrijk. Op de website van de gemeenten komt een wervelende tekst voor bezoekers aan de gemeenten waar informatie wordt verstrekt over onder andere overnachtingsadressen, bezienswaardigheden, routes en horecalocaties. De tekst wordt aangevuld met links naar relevante websites voor meer informatie.
Trekker:
Gemeente.
Betrokken partijen:
Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
Ambtelijke capaciteit.
Bijzonderheden:
De gemeentelijke website is inmiddels vernieuwd. Informatie over overnachtingsadressen is niet op de gemeentelijke website ondergebracht. Er is bewust gekozen dit alleen op www.sallandnatuurlijkgastvrij.nl (website VVV+SBT) onder te brengen. Vanaf de gemeentelijke website wordt naar deze site verwezen.

2. Salland Aspergeland

Inhoud:
Salland Aspergeland omvat meerdere activiteiten om Salland te promoten rondom het thema asperges. Het aspergeseizoen wordt geopend met een evenement, er worden cultuurhistorische routes ontwikkeld en alle aspergeboerderijen in Salland werken samen en kunnen worden bezocht.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, gemeenten Salland.
Jaar:
2008-2010.
Investering Raalte:
Via financiering Sallands Bureau voor Toerisme.

3. Campagne Salland Fietsland

Inhoud:
Met de campagne Salland Fietsland wordt Salland aan de hand van het thema fietsen op de kaart gezet. Binnen dit project wordt gewerkt aan een speciale krant Salland Fietsland, fietsarrangementen, themaroutes, het ontwikkelen van het digitaal fietsen met Abel, een routemodule op Internet en het organiseren van de fietsvierdaagse in Salland.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, gemeenten Salland.
Jaar:
2008-2010.
Investering Raalte:
Via financiering Sallands Bureau voor Toerisme.

4. Salland Magazine

Inhoud:
Jaarlijks wordt aan het begin van het nieuwe toeristische seizoen het toeristische magazine Salland gepresenteerd, waarin het toeristische aanbod is samengevat. Het bevat informatie over dagjes uit, verblijfsmogelijkheden, routes, natuur, cultuur en evenementen in Salland. Het magazine kent een oplage van 100.000 stuks en is gratis verkrijgbaar.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, gemeenten Salland.
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
Via financiering Sallands Bureau voor Toerisme.

ingevoerd
Concept

5. Digitale evenementenkalender

Inhoud:
De huidige evenementenkalender op de website van de Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino krijgt een extra functie om evenementen en activiteiten aan te melden. Dit moet zorgen voor een betere afstemming van de evenementen binnen de gemeenten, omdat organisatoren direct inzicht krijgen in wat er nog meer te doen is in de gemeente op die dag. Ook voor de bezoeker is deze informatie eenvoudig toegankelijk.
Trekker:
Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino.
Betrokken partijen:
Evenementenorganisaties.
Jaar:
2008.
Investering Raalte:
€ 5.000,-

6. TOPs Luttenberg en Heeten

Inhoud:
De Toeristische Overstappunten (TOP's) vormen een startplaats voor het bezoek aan het gebied. Er is voldoende parkeergelegenheid, er starten verschillende routes en bij voorkeur zijn er aanvullende voorzieningen, zoals horeca aanwezig. In Luttenberg en Heeten zijn locaties gevonden voor het realiseren van een TOP. Deze zijn in 2008 aangelegd.
Trekker:
Gemeente.
Betrokken partijen:
Ondernemers, kernen Luttenberg en Heeten.
Jaar:
2008
Investering Raalte:
Via Recreatiegemeenschap Salland.
Bijzonderheden:
Ook in Heino wordt nog een TOP gerealiseerd. Deze TOP wordt in 2011 geopend.

7. Rustpunten

Inhoud:
Een rustpunt biedt toeristen en recreanten de mogelijkheid om te pauzeren bij bewoners in het buitengebied. Dit project speelt in op het gebrek aan horecalocaties in het buitengebied. Door middel van een bord aan de weg. wordt aangegeven dat mensen gebruik kunnen maken van een rustpunt, een plek waar een picknicktafel staat en koffie en thee verkrijgbaar zijn.
Trekker:
Stichting Recreatie Deventer Buiten.
Betrokken partijen:
Sallandse gemeenten, bewoners buitengebied.
Jaar:
2007-2008.
Investering Raalte:
€ 4.500,-

8. Ons kanaal

Inhoud:
In 2008 bestaat het Overijssels kanaal 150 jaar. Om dit moment niet onopgemerkt voorbij te laten gaan, is een projectvoorstel geschreven voor de viering van dit jubileum. Het project heeft tot doel dat burgers worden verleid om samen aan concrete projecten te werken op het gebied van onder andere horeca en recreatie binnen een zone van 300 meter. Het project bestaat uit twee delen: festiviteiten en transformatie (fysieke veranderingen / verrijkingen van het landschap).
Trekker:
Stichting Sallandus.
Betrokken partijen:
Sallandse gemeenten, inwoners, ondernemers, Waterschap, Provincie.
Jaar:
2008
Investering Raalte:
€ 20.000,-.
Bijzonderheden:
Het tweede deel van dit project (het realiseren van een uitkijktoren) bleek niet uitvoerbaar. De bijdrage van de gemeente Raalte is evenredig verminderd.

uitgevoerd

9. Folder met toeristisch-recreatief aanbod

Inhoud:
In een gemeentelijke folder worden alle mogelijkheden om te verblijven of een bezienswaardigheid te bezoeken in de gemeente Raalte weergegeven. Op deze wijze krijgt de bezoeker een goed beeld van alles wat er te doen is in de gemeente en waar men kan overnachten.
Trekker:
Gemeente
Betrokken partijen:
Ondernemers, Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino.
Jaar:
2009.
Investering Raalte:
€ 10.000,-

10. Themaroutes

Inhoud:
Unieke belevenissen, iets meemaken, daar is de recreant naar op zoek. Met routes gebaseerd op het fietsknooppuntensysteem, worden thematisch verbonden toeristische onderdelen aan elkaar geknoopt. Ze vormen de rode draad voor een actieve beleving of een cultuurhistorische ontdekkingsreis. Binnen dit project wordt een aantal themaroutes samengesteld, gericht op verschillende doelgroepen zoals gezinnen met kinderen.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino.
Jaar:
2009
Investering Raalte:
€ 5.000,- (uitgaande van sponsoring door bedrijfsleven).
Bijzonderheden:
Uitgebracht zijn o.a.: fietsroutes met thema water, landgoederenfietsroute, Smaakfietsroute, klavertje vier fietsroute.

11. Arrangementen

Inhoud:
Arrangementen zijn een belangrijk middel in het bevorderen van het toeristisch verblijf in de gemeente. Verschillende dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen worden zo met elkaar verbonden. Belangrijk is hierbij te zoeken naar kansen die nog niet worden benut Daarnaast kunnen thema's, doelgroepen (gezinnen met kinderen) en de bestaande evenementen gebruikt worden om hier invulling aan te geven.
Trekker:
Sallands Bureau voor Toerisme.
Betrokken partijen:
Ondernemers, Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino.
Jaar:
2009.
Investering Raalte:
€ 5.000,- (uitgaande van sponsoring door bedrijfsleven).
Bijzonderheden:
o.a. Culinair dagje Salland. Struinen langs tuinen.

12. Gezamenlijk overlegplatform Recreatie en Toerisme

Inhoud:
Er wordt een gezamenlijk overlegplatform opgezet tussen gemeente en de toeristisch-recreatieve sector. De belangrijkste rol van het platform is afstemming en samenwerking om zo een bepaalde synergie te bewerkstelligen. Het platform signaleert daarnaast belangrijke ontwikkelingskansen en zet nieuwe lijnen uit.
Trekker:
Gemeente
Betrokken partijen:
Sallands Bureau voor Toerisme, Stichting Toerisme en Recreatie Raalte-Heino, vertegenwoordigers van toeristisch-recreatief bedrijfsleven, evenementenorganisatie en landgoederen.
Jaar:
2009.
Investering Raalte:
Ambtelijke capaciteit.

PROCEDUREBLAD COLLEGEVOORSTEL

GEGEVENS VOORSTEL				
Zaaknummer	: 304	Gerelateerde zaak :		
Notanummer	:	Onderwerp: Kadernotitie toeristische middelen		
Openbaar	: Ja			
Auteur	: V. Breen		Eenheid: Ontwikkeling	
Portefeuillehouder	: dhr. P.A. Zoon		Eenheidsmanager: A. Nijman	
Collegevergadering	d.d.:			

PROCEDURE TOT BESLUITVORMING COLLEGE (INTEGRALE ADVISERING)	
✓ Financieel	: Jos Nijland
Juridisch	:
Personeel	:
Communicatie	:
ICT	:
Inkoop	:
Minima-effecten	:
Anders	:

	DATUM:	HANDTEKENING:
Portefeuillehouder		
MB		
Advies OR		
Teammanager		
Eenheidmanager		
Gemeentesecretaris		

PROCEDURE NA BESLUITVORMING COLLEGE					
Gemeenteraad	:	ter informatie	✓	ter besluitvorming	
Ondernemingsraad	:	ter kennisname		adviesrecht	instemmingsrecht

BEKENDMAKING			
Belanghebbenden	Gemeentepagina	Intranet	Wkpb
Internet	Persbericht	Staatscourant	Geen

ROUTERING	AKKOORD	BESPREKEN
Burgemeester Zoon		
Wethouder Haarman		
Wethouder Hiemstra		
Wethouder Wagenmans		
Secretaris Halman MBA		

DOCUMENTEN	
Bijlage 1	Raadsvoorstel
Bijlage 2	Kadernotitie toeristische middelen
Bijlage 3	Evaluatie/actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme (dec. 2011)

Kopie na besluitvorming:

COLLEGEVOORSTEL

ZAAKNUMMER	: 304	**GERELATEERDE ZAAK**	:
ADVIESNOTANUMMER	:		
VOOR INFORMATIE	: Breen		

ONDERWERP EN BESTUURSSAMENVATTING

In oktober 2008 is het beleidsplan Recreatie & Toerisme vastgesteld. Dit beleidsplan is eind 2011 door uw college geëvalueerd en geactualiseerd. Eén van de conclusies uit de actualisatie is dat het zwaartepunt van gemeentelijke investeringen zou moeten verschuiven naar promotie en marketing. In het verlengde hiervan heeft het VVV-bestuur besloten de VVV voorzieningen in Raalte en Heino te beëindigen met als doel middelen vrij te maken voor promotie en marketing van Salland/Raalte. De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de Kadernotitie toeristische middelen, waarin een nieuwe verdeling van de beschikbare middelen wordt voorgesteld vanaf 2014. In deze notitie is opgenomen op welke wijze de middelen die vrijvallen door de beëindiging van de VVV worden ingezet. Voorgesteld wordt met name op promotie en marketing in te zetten, voor zover de beschikbare middelen niet nodig zijn om de (provinciale) bezuinigingen op de Recreatiegemeenschap Salland op te vangen.

BESLISPUNTEN

De raad voor te stellen om:
1. In te stemmen met de gewijzigde inzet van middelen binnen het bestaande toeristisch budget zoals beschreven in de Kadernotitie toeristische middelen.

BESLUIT

INLEIDING

Zie raadsvoorstel.

BEOOGD EFFECT

Zie raadsvoorstel.

ARGUMENTEN

Zie raadsvoorstel.

KANTTEKENINGEN

Zie raadsvoorstel.

FINANCIËN

Zie raadsvoorstel.

VERVOLG

Zie raadsvoorstel.

COMMUNICATIE

Zie raadsvoorstel.

BIJLAGEN

Bijlage 1	Raadsvoorstel
Bijlage 2	Kadernotitie toeristische middelen
Bijlage 3	Evaluatie/actualisatie beleidsplan Recreatie & Toerisme (dec. 2011)

11-05

VVV/ANWB Raalte
Varkensmarkt 8
8102 EG Raalte
Tel. 0572-352406
Fax. 0572-352343
info@vvvraalte.nl
www.vvvraalte.nl

College van Burgemeester en Wethouders
Zwolsestraat 16
8101 AC RAALTE

GEMEENTE RAALTE
Kopie aan:
Ingek. 28 SEP. 2012
Doc. nr.:
Zaak nr.:
Bericht v. ontv. JA NEE

Raalte, 25 september 2012

Geacht College,

De afgelopen periode hebben wij, op verzoek van onze klanten, een handtekeningenactie gehouden, waarbij men steun kon betuigen voor het open houden van de VVV/ANWB Raalte en de VVV Heino.

Inmiddels zijn er ruim 2000 handtekeningen verzameld. Wij willen u de reacties van onze klanten niet onthouden en sturen u daarom de kopieën hiervan toe.
Door het voorgenomen besluit van de gemeente Raalte om de subsidie aan Stichting Toerisme Raalte Heino (hierna te noemen STRH) stop te zetten heeft het bestuur van STRH besloten de winkels te moeten sluiten. Uit de reacties van onze klanten (inwoners van Salland en toeristen) spreekt veel verontwaardiging, boosheid en onbegrip. Wij vinden het belangrijk dat politiek Raalte hier kennis van neemt.

Ook wij zien het belang niet van sluiting van beide VVV winkels en vinden het een enorme verarming voor Raalte. Op dit moment houdt de VVV zich naast de winkelfunctie van VVV en ANWB bezig met diverse taken. (zie bijlage). Wie gaat dit oppakken?

Wij wensen u 2 oktober een inspirerende raadsvergadering en hopen dat u met elkaar een voor de gemeente Raalte goede beslissing neemt ten aanzien van het toeristisch recreatief beleid.

Met vriendelijke groet,

Medewerkers VVV/ANWB Raalte
Medewerkers VVV Heino

Stichting Toerisme
RAALTE HEINO

Bureau voor toerisme en recreatie * Toerist information office. Varkensmarkt 8 8102 EG Raalte * Tel 0572-352406 * Fax 0572-352343
E mail info@vvvraalte.nl * Rabobank 11.30.52.774 * K.V.K. 08172577 * BTW nr 819172443B02

VVV/ANWB Raalte
Varkensmarkt 8
8102 EG Raalte
Tel. 0572-352406
Fax. 0572-352343
info@vvvraalte.nl
www.vvvraalte.nl

Huidig toeristisch takenpakket VVV:

- Informatie- en servicevoorziening en verkoop toeristische producten inkomend toerisme (ook beantwoorden email en telefoon)
  Doorverwijsfunctie: Waar is een winkel, welke camping, welk restaurant. Waar is het evenement en specifieke vragen over de verschillende evenementen. Er komen hiervoor veel mensen in de winkel. Ook veel vragen over grote evenementen als Stoppelhaene en LLR
- Beheer webwinkel Salland
- Input evenementen op website + informatie recreatieve ondernemers en Raalte-info *(www.vvvraalte.nl)*
- Beheer social media specifiek voor Raalte *(ook kleinere evenementen en lokale dingen)*
- Organisatie activiteiten in dorp, diverse markten *(snuffelmarkt, kinderrommelmarkt, braderie, streekmarkt etc)*
- Organisatie invulling dagactiviteiten Asperge Manifestatie
- Organisatie activiteiten excursies en arrangementen, zoals rondleiding basiliek, natuurexcursies, fietsarrangementen, wandelarrangementen
- Verkoop VVV cadeaubonnen en aanverwanten. *(cadeaucards voor theaters > HOFtheater)*
- Kaartverkoop Hoftheater en lokale evenementen
- Aanbod souvenirs en uitgaven Raalte/Salland boeken
- Beheer promotieborden invalswegen Raalte *(hoe zal het straks gaan als hier geen toezicht meer op is?)*
- Uitgeven en ontwikkelen van toeristische producten Raalte/Salland zoals fiets- en wandelroutes, ansichtkaarten etc.
- Promotie op beurzen als de Raalte/Salland ambassadeurs
- Communicatie van Raalter evenementen naar diverse organisaties en bedrijven in en om Raalte + gemeente.
- Promotie Uittips in Raalte/Salland media als wekelijks in Stentor en maandelijks in Koerier. + incidentele promotie in diverse lokale en landelijke media betreffende Raalte + website VVV Nederland.

Bureau voor toerisme en recreatie * Toerist information office. Varkensmarkt 8 8102 EG Raalte * Tel 0572-352406 * Fax 0572-352343
E mail info@vvvraalte.nl * Rabobank 11.30.52.774 * K.V.K. 08172577 * BTW nr 819172443B02

Inspreektekst VVV Medewerkers (raadpleinsessie 2 oktober 2012):

Eind 2006 werden de medewerkers van de VVV's in Raalte en Heino geïnformeerd dat de gezamenlijke gemeenten besloten hadden de Regio VVV Sallandse Heuvelrug/Reggeland te ontbinden en de VVV's weer op te splitsen tot gemeentelijke zelfstandige VVV kantoren. Het bestuur van de regio VVV zou alleen akkoord gaan met de ontbinding, als de toekomst voor alle medewerkers gewaarborgd zou zijn. Na diverse intensieve gesprekken met de gemeente Raalte werd er dan eindelijk in het voorjaar van 2008 een nieuwe Stichting opgericht: Stichting Toerisme Raalte/Heino.

In de tijd van de regio VVV verdween de winst die wij met de combinatie ANWB maakten, in het totale pakket om de kosten voor de gehele regio te dekken. Wij waren dan ook niet rouwig dat de inkomsten vanaf 2008 bij de eigen VVV's bleef om te kunnen investeren in realisatie van wandel-, fiets-, en overige toeristische producten, vernieuwing van de winkels en meer konden investeren in nieuwe kleinschalige evenementen en arrangementen. De regio-ontbinding heeft in het begin veel geld gekost en daardoor konden wij ons hoofd de eerste jaren net boven water houden om een solide organisatie te worden. Hiervoor is toen ook van de gemeente een extra subsidie ontvangen. Mede door de inkomsten die wij ontvangen met onze werkzaamheden voor de ANWB, kunnen we een groot deel van de kosten, zoals huur en loon dekken. Eind 2010 heeft het bestuur aangegeven een gezonde organisatie te zijn, die eindelijk vooruit kon kijken naar investeringen om de VVV een nog meer Raalter smoel te geven en uitbreiding van onze activiteiten en het inkopen van nog meer Raalte en Salland gerelateerde producten en souvenirs. Wij als medewerkers waren gemotiveerd om dit te doen en zijn enthousiast aan de gang gegaan.

- Zo hebben we een mooie serie wandel- en fietsroutes in een Raalter jasje uitgebracht.
- We organiseerden activiteiten voor de ROV, zoals diverse markten, invulling van de koopzondag en CandleLight en ook regelden we de markt en activiteiten tijdens de Asperge Manifestatie op Laag Zuthem. Hier zitten vele uren werk in.

We verzorgden op eigen initiatief een streekmarkt tijdens Leontien Ladies Ride om ons eigen steentje bij te dragen aan het succes van een nieuw evenement. Weer andere medewerkers van de VVV zorgden voor de realisatie van diverse arrangementen en excursies voor de toeristen en lokale bewoners. Een andere taak was het beheren en verspreiden van de maandagenda. En we beheren de webwinkel voor Salland.

Voor een compleet overzicht van werkzaamheden verwijs ik u naar de post die woensdag 26 september is verzonden aan de fractievoorzitters en het college met de 2000 steunbetuigingen betreft sluiting van de VVV van bezoekers en inwoners van Salland.

In 2011 was er eindelijk ruimte om ons ook in Nederland en België op diverse beurzen in te zetten voor Salland. Door het gastheerschap van Salland uit te stralen en onze kennis te delen met toekomstige potentiële toeristen, konden we hiermee ons steentje bijdrage aan de promotie van Salland en daarbij ook Raalte. We zagen de toekomst rooskleurig in en waren zeer gemotiveerd om Raalte en Salland nog meer op de kaart te zetten. Meer activiteiten te bieden en nog meer aansluiting te zoeken bij toeristische ondernemers. En daarbij met de tijd mee te gaan. We waren nog echt niet klaar!!!

In 2011 gingen er VVV's in het land failliet en daarom wilde de ANWB andere eisen stellen aan het franchisecontract wat landelijk afloopt per 1 januari 2013. Begin 2012 heb ik met een positieve insteek, ook zo voorgelicht door het bestuur, deelgenomen aan de bijeenkomsten hierover. Voor ons gevoel lag het aan de ANWB als we onze werkzaamheden gedeeltelijk moesten staken en er eventuele ontslagen zouden vallen. In maart van dit jaar kreeg ik voor het eerst signalen dat ook de gemeente in de toekomst een andere koers wilde varen. Meer geld voor promotie en marketing en minder voor dienstverlening, naar nu blijkt betekende dit de sluiting van de VVV. Onze voorzitter zou uitzoeken welke mogelijkheden er voor ons in de toekomst nog lagen en diverse gesprekken aangaan met ondernemers en de gemeente. De eis van de ANWB om het franchisecontract met in ieder geval een jaar te verlengen was een gemeentelijke garantie of een bankgarantie af te geven.

Na een lange stilte kwam dinsdag 3 juli 2012 het besluit van het bestuur richting medewerkers naar buiten, nota bene op de dag waarop de eerste serie van de nieuw te ontwikkelen ansichtkaaren werden bezorgd: Per 1 november sluiten de VVV/ANWB winkel in Raalte en de VVV winkel in Heino. De reden: Niet kunnen en willen voldoen aan de eisen van de ANWB en in verband met de koerswijziging van het beleid van de gemeente Raalte. Wij betreuren het dat de discussie van vandaag niet een jaar eerder had gespeeld, in ieder geval ver voor het besluit van de Stichting Toerisme Raalte/Heino. Wellicht was er dan nu een andere afloop. Het ANWB-franchisecontract is inmiddels per 1 november beëindigt, staan er dan 5 werknemers (2,6 FTE) op straat en kunnen 11 vrijwilligers hun hobby niet meer uitvoeren.

Zelf heb ik van dichtbij de sluiting meegemaakt van de VVV in Vinkeveen in verband met soortgelijke koerswijzigingen. Daar moest de VVV eind 2010 dicht, omdat het Groene Hart Bureau voor Toerisme de subsidie van recreatie/toerisme al had geïnvesteerd in andere projecten en kon daarom geen VVV winkel in Vinkeveen behouden. Begin 2012 is ook het Groene Hart Bureau voor Toerisme failliet gegaan. Hier is dus nu geen VVV meer en geen organisatie, die de promotie en marketing van deze gemeente op zich neemt. Hier gebeurd nu vrij weinig op toeristisch gebied. Een goed voorbeeld van hoe het wel had kunnen gaan is de onlangs verhuisde VVV Oud Beijerland: Om meer ruimte te maken voor representatieve doeleinden is in overleg met de gemeente besloten de VVV/ANWB Oud Beijerland te verhuizen. Na een grondige verbouwing heeft de VVV volgens het nieuwe huisstijlconcept de balieruimte ingericht. Met voldoende ruimte voor de ‘couleur locale’ en natuurlijk voor de ANWB producten. Naast de vertrouwde gezichten en producten in de balieruimte introduceert de VVV ook de informatie pc, waarop bezoekers zelf de eigen info kunnen zoeken .Wanneer het scherm niet in gebruik is zal er een presentatie over de regio te zien zijn, vermengd met aanbiedingen en advertenties van het toeristisch bedrijfsleven. Er is nu ook draadloos internet voor de bezoekers, waardoor het mogelijk is om bijvoorbeeld de VVV app te downloaden of na sluitingstijd toch informatie te ontvangen via de smartphone. De VVV heeft nu ook een

oplaadpunt voor elektrische fietsen. En zo had het hier dus ook gekund….

We hebben ons allen met hart en ziel jarenlang ingezet voor het gastheerschap van de VVV, maar ook voelden we ons het visitekaartje voor het hart van Salland: Raalte. Wij zaten in de VVV en de VVV zat in ons.

Eén van de hoofddoelen van het nieuwe beleid is meer werkgelegenheid in Salland, hiervoor moet eerst gastheerschap, kennis en ervaring verloren gaan….

Jammer dat ons bestuur en de gemeente ons als medewerkers hier niet eerder in betrokken hebben, wij hebben genoeg ideeën om onze service, gastheerschap en dienstverlening te moderniseren naar de huidige trends en ontwikkelingen….

Namens alle medewerkers en vrijwilligers van de VVV's in de gemeente Raalte.

SP

Motie
Naar aanleiding van agendapunt nr. 9
Onderwerp: Formaliseren eigen bijdrage overige Wmo-voorzieningen
De raad van de gemeente Raalte, in vergadering bijeen op 29 november 2012
Overwegende dat: • Het college heeft besloten per 1 januari 2013 een eigen bijdrage in te voeren voor de overige Wmo-voorzieningen • De invoering voor aanvragen die vanaf 1 november 2012 zijn binnen gekomen ook al vanaf 1 januari 2013 een eigen bijdrage moet worden bepaald • Hiermee inwoners met terugwerkende kracht worden gevraagd een eigen bijdrage te betalen • Inwoners pas na besluitvorming door de raad worden geïnformeerd door een persbericht en vermelding op de gemeente website • Voor inwoners die vanaf 1 november een aanvraag hebben gedaan, niet hebben kunnen weten dat deze eigen bijdrage wordt geheven • Er voor hen geen overgangsregeling is ingesteld
Roept het college op: • Alleen voor aanvragen die vanaf 1 januari 2013 binnenkomen, een eigen bijdrage moet worden bepaald en gaat over tot de orde van de dag.
SP-fractie   Harry van Kampen